

~~2537~~

Acc 2880

Custodian,
Evacuees Property,
Kashmir.

Acc. No. 3820

MAP OF
THE UNITED STATES OF AMERICA
Showing the path of Travel of
THE CENTER OF THE COVENANT OF GOD
He who calls himself
ABDUL-BAHA.
-1912-

خطوط این نقشه بر یک اینچ بقدرا خط
پانصد سالگی

نقشه ولایات متحدہ امریکا
مواقع و محلات سیر و سفر طاعت انور عبدالبہاء و نقیضہ
بخط سحرخی و فارسی نوشتہ شدہ (۱۳۳۰)

(۱) عکس مبارک حضرت عبدالجبار علیہ السلام در مجلس شریف کاشان

Abdul Baha's Photograph taken during his
first visit to London.

ت

ل

كتاب

في

اسفار مولى الأخيار

الى ممالك الغرب

بواسطة الأقدار

جلد اول

مطبعة اليكسندر فوتيهو پريس سانكل اسطرياسى

٣٢٣ هـ حقوق طبع محفوظ ١٩١٤ م

فہرست کتابیں و الآثار

۷	مقدمہ کتاب تاصفیہ	۲۹	شرعیاتی کے از وقایع نگاران نیویورک
۸	حرکت موکب مبارک از رملہ سکنہ دیر	۳۰	محفل احباب و تشرف بعضی از قسیسہا
۱۱	پیام مبارک بجماعت موحّدین امریکا	۳۲	اول کلیسائی کہ در امریکا بقدم مبارک مشرف شد
۱۳	تشرف بعضی از رگاب درشتی	۳۵	تشرف رئیس اساقفہ (بشب)
۱۵	ورود موکب قدس بناپولی (ایتالیا)	۳۶	محفل احبابی سیاہ و سفید و مجمع فقرای نیویورک
۱۶	حرکت موکب مبارک از نابولی	۳۸	تشرف فرانسائی بدارلفنون نیویورک
۱۸	بی تاثیر و اثر گردیدن ادیان سابقہ	۳۹	مسافرت مبارک از نیویورک ہوا شنگھن
۱۹	بیان حال رؤسای ادیان و ایادی امرائے	۴۰	محفل سالانہ انجمن ارتباط شرق و غرب
۲۰	عبور مرکب مبارک از جبل طارق	۴۱	خطابہ مبارکہ در کلیسای یونیورسٹی و شنگھن
۲۱	بیان سفر امریکا و ذکر کلبوس	۴۲	انجمن ہیئائیان در و شنگھن
۲۳	ذکر ایام ظہور و ایام بطون	۴۷	دارلفنون سیامان (ہوار دیونیورسٹی)
۲۴	وصول تلگرافات بی سیم در تبریک سفر مبارک	۴۹	مجمع علمی در منزل سترل مخترع تلفون
۲۶	ورود موکب قدس ہنگامہ امریکا (نیویورک)	۵۰	گفتگوی گنگ و شنیدن کر
۲۷	تشرف روزنامہ نویسہا درشتی بحضور مبارک	۵۱	تشرف تیا سفیہا و ضیافت سفیر عثمانی
۲۸	ورود و نزول قدوم مبارک بنیویورک	۵۲	نطق مبارک در منزل سفیر مذکور

۵۴	کلیسای آل سُلز و انجمن زنان حقوق طلب	۸۳	خطابه مبارکه در کلیسای گرنت متودیت
۵۶	در سبشن دعوت مس پرنسز از جمله نفوس	۹۲	ورود مبارک بمحفل عظیم صلح در نیویورک
۵۷	حرکت موکب اقدس از واشنگتن	۹۴	کانفرانس صلح در "لنک مہانگ"
۵۹	ورود مرکب مبارک بشیکاگو	۹۷	نزول قدم مبارک بکلیسای اتوت نیویورک
۶۰	نطق مبارک در جواب یکی از وقایع نگاران	۹۸	تشریف فرمائی بکلیسای اخوت در نیوجرسی
۶۳	محفل بہائیان در زمین مشرق الاذکار	۹۹	مسافرت مبارک از نیویورک بسبتن
۶۵	ذکر استعداد نفوس و معاشرت با اشخاص بد اخلاق	۱۰۰	کانفرانس موحسین در شہر بیتن
۶۶	تشریف جماعت ہندوستان بہا	۱۰۱	انجمن فقرای سوریتہ و یونان
۶۸	تشریف فرمائی بکانگریشن در شیکاگو	۱۰۲	تشریف فرمائی بدار لفنون شہر وستر
۷۰	در عالم ہستی و وجود شتریت	۱۰۳	عید مبعث حضرت علی و مولود مبارک
۷۱	محفل وداع و وصایای مبارکہ بہا	۱۰۴	کانفرانس آزادی سبتن و استغنائی مبارک
۷۳	عزیمت مبارک از شیکاگو بکیولند	۱۰۶	مجمع حلقۃ الذہبیتہ و اہالی سوریتہ
۷۴	محافل نشر ذکر اللہ در کیولند	۱۰۷	مراجعت بنیویورک و کلیسای سبتس
۷۵	ورود موکب اقدس بتیسرغ و تشریف نفوس	۱۰۸	مجمع متر و پلتن تمیل و مقالات خطیبہا
۷۷	مسافرت مبارک از تیسرغ بواشنگتن	۱۱۰	انجمن تیاسفیہا و کلیئہ نیویورک
۷۹	مراجعت موکب اقدس از واشنگتن بنیویورک	۱۱۲	مجمع عظیم در کلیسای اسٹشن
۸۰	تشریف فرمائی بکلیسای موحسین در مونٹکلر	۱۱۳	دعوت یکی از جملہ نفوس در یلیاق میلرڈ

۱۱۵	روز جشن طلب مدرّس و کلوب یونیتی	۱۴۲	ضیافت جنرال قونسول ایران
۱۱۶	ضیافت دو نفر از اجاب در بر و کلین	۱۴۵	جشن آزادی امریکاییها و انجمن سالانه آنها
۱۱۷	دعوت رؤسای کنائس و فیلاوفیا	۱۵۰	تحریر استیکی از معتزین مصری
۱۲۰	سؤال از تأثیر خواب و جواب آن	۱۵۲	معنی الواح زجر بدی در کلمات مکنونه
۱۲۱	انقطاع قلب در صورت اشتغال کسب صنعت	۱۵۴	فرمایشات مبارکه در کال سکسین راه
۱۲۲	بیان حدیث اسم سبعة وعشرین حرفاً	۱۵۸	کلیسای یونیتین در نیویورک
۱۲۳	عاقبت حال مفتشین و معاندین در عکا	۱۵۸	محل عقد و نفر از بهائیان امریک
۱۲۴	تشریف فرمائی بکلیسای پروکلین	۱۵۹	وضع نطق و بیان مبارک در مجمع غرب
۱۲۶	محل حیا در پروکلین و یکس متحرک	۱۶۱	دعوت جناب جنرال قونسول عثمانی
۱۲۸	ما محافل و فارادوست داریم	۱۶۲	سؤال از عمر طولانی در آیام قدیم
۱۲۹	سرور مدخلیت در حفظ صحت دارد	۱۶۳	تشریف پرس محمد علی پاشا برادر حضرت خدیو
۱۳۰	سؤال از بلایای وارده و حوادث ناگهانی	۱۶۴	مسافرت مبارک از نیویورک به پلین و دین
۱۳۱	ذکر یحیایها و توقیع حضرت علی دینوکلر	۱۶۶	نزول قدوم طهر بدین (نیوهمشار)
۱۳۲	مسافرت جمعی از نیویورک به نیوکلر محض تشریف	۱۶۹	ذکر ایران و تپاسه سفیهای غرب
۱۳۵	بیان آیه فی الزیات نخبیل	۱۷۳	مدرسه تابستانی در صحرای دبلین
۱۳۶	مشق و بیان مبارک در باغ مونکلر	۱۷۴	اعمال خیریه بعضی سبب استغفای از دیانت نه
۱۳۹	ضیافت نوزده روزه در نیوکلر و وود	۱۷۵	حکایتی از آیام بغداد و سلیمانیه

۱۷۹	مسئله بقای روح و نطق مبارک در جواب نفوس	۲۱۱	سیر مبارک سواره در شهر مونتر یال
۱۸۳	ذکر انتقام و تربیت بن بشر و بیان وجود و حب	۲۱۳	سطوع نیر جمال بر کلیسای موحدین مونتر یال
۱۸۴	انچه در عالم وجود است خیر است و شر عدم آن	۲۱۴	خطابه مبارکه در کلیسای موحدین مونتر یال
۱۸۵	مزاج طلعت مجبور با ملا زمان حضور	۲۲۰	مجمع عمومی شب در منزل مبارک
۱۸۷	انجذاب و شور طالبین در کلیسای موحدین پلین	۲۲۲	تذکر در غم ساء الهیه هنگام سختی و تنگی
۱۸۹	روح مبارک در مسئله قتصادی و دفع توهمات اشتراکی	۲۲۵	انقلاب نفوس از خطابه مبارکه در مجمع اشتراکیون
۱۹۳	مسافرت مبارک از دلبین گرین عکا	۲۲۷	بیان طلعت بهیثال بالای کوه مونتر یال
۱۹۶	سطوت قیام و نطق مبارک در تالار آرنین	۲۲۸	تشریف فرمائی بکلیسای متودیت
۱۹۷	بیان مبارک بکی از دوستان مسافر	۲۳۱	ربیع روحانی و وحدت ادیان الهی
۱۹۸	مدرسه تابستانی در گرین عکا -	۲۳۲	حرکت از کندا و بیان نزول مسیح بن راه
۲۰۰	فرمایشات مبارک بجا حاضرین محضر اطهر	۲۳۵	ورود مبارک بفاله و آبشارهای نیاگارا
۲۰۲	محل تقا بالای کوه مین و سلوا	۲۳۹	قیام طلعت نورا در کلیسای سیخا (بفاله)
۲۰۴	حرکت موکب اقدس از گرین عکا بآلدن پلین	۲۴۰	مسافرت مبارک به سمت شیکاگو
۲۰۵	انجمن افکار جدید در شهر پلین -	۲۴۱	ورود و شیکاگو و بیان مبارک بدوست جاپانی
۲۰۷	جلال مشرق عهد الله در انجمن تیاسفیها	۲۴۴	بیانات مبارکه در وقت نفوس سیاه و سفید
۲۰۸	محل مبارک در منزل مسس موری دالند	۲۴۵	فدائی در امر الله و حکایت امیر لهر جاپانیها
۲۰۹	مسافرت مبارک به مونتر یال کندا	۲۴۶	مشق و سخن دلربا در مجمع تیاسفیها -

۲۴۷	مسافرت مبارک از شیکاگو بکنوشه	۲۷۰	حکایت از شهر و مدینه آسمانی
۲۴۸	محفل خبای کنوشه و حکایت بدری پاشا	۲۷۲	مجمع عمومی در تالار هتل شری
۲۴۹	مراجعت بشیکاگو و سرود اجا در بزم لقا	۲۷۳	عزیمت مسافرت مبارک بطرف غرب
۲۵۱	ذکر اشتراتیون و جامعیت دیانت الهیه	۲۷۴	حمام گرم معدنی در گلینو و داسپرنیک
۲۵۳	مسافرت مبارک از شیکاگو بنیا پولیس	۲۷۶	عبور از کوچه های کلرادو، و نوبت دلبرجو
۲۵۴	تشرف حاخام اسرائیلی بحضور انور	۲۷۷	تشرف یکی از وقایع نگاران در سالت لیک
۲۵۵	کلوب تجاری و معبد اسرائیلیان نیا پولیس	۲۷۸	گردش ویر مبارک در نمایشگاه زرعی
۲۵۶	نگارخانه و آثار قدیمه در نیا پولیس	۲۷۹	حرکت از سالت لیک ثنی و بیان تربیت و جاعتی
۲۵۷	مجمع بهسائیان در شهر سنت پول	۲۸۰	ذکر حضرت وحید و نزول قدم طهر بجان تحریک
۲۵۸	بیانات مبارکه با جابهنگام حرکت و وداع	۲۸۱	نزول موکب اقدس بشهر سانفرانسسکو و کلیفورنیا
۲۶۰	فرمایشات صبحگاه بخدام حضور و شهر و آما	۲۸۶	تشرف رئیس دارالفنون ستفرد و وقایع نگاران
۲۶۲	مسافرت مبارک از آما بشهر و لکن	۲۸۷	بیانات مبارکه بعضی از دوستان جاپانی
۲۶۴	نزول و ورود و قدم اظهار بشهر دنور	۲۸۸	شریفی بعضی از کشیشها و پروفیسرها
۲۶۵	در حدیث بود که شهر ما بهم نزدیک خواهد شد	۲۹۰	کنس سانفرانسسکو و کند و قول قسین در معرفی یکیل تقدیس
۲۶۶	فرمایشات مبارک در منزل مس کلارک	۲۹۱	تشرف حاکم برکلی (کلیفورنیا)
۲۶۷	بیانات مبارکه و مخابره بدون مذاکره	۲۹۳	تشرف فرمائی بدارالفنون ستفرد (فالتو)
۲۶۸	ندای عهد یزدانی در کلیسای علم الهی	۲۹۴	ذکر اختلافات مسیحیان و کلوب جاپانیان

۲۹۵	های سکول در بورگلی و کلونی پینان در سانفرانسسکو	۳۳۱	مسافرت مبارک از سانفرانسسکو و دیگر نیتو
۲۹۷	شرقیانی هندوستانها و انجمن تیا سفیها	۳۳۳	حرکت موکب اقدس از شهر سکر و نیتو
۲۹۸	قیام طلعت پیمان در معبد عظیم اسرائیلیان	۳۳۴	وضع نطق و بیان مبارک با مسافری در قطار راه آهن
۲۹۹	صورت خطابه مبارکه دکنیسه اسرائیلیان (سانفرانسکو)	۳۳۸	تفاوت نمایش شیش (کار و نیال) بار و شیش
۳۰۹	دعوت سس هرت در پلزن تون -	۳۳۹	حرکت مرکب مبارک از دنور به سمت شیکاگو
۳۱۰	چرا آمال بعضی در عالم مجری میشود و بعضی نمیشود	۳۴۰	سوال شخص صوفی که همه از خدا هستند و جواب مبارک
۳۱۳	مرحبت موکب مبارک با سانفرانسسکو	۳۴۱	مرحبت موکب اقدس از کلیفونیا به شیکاگو
۳۱۵	همانی نوزده روزه در منزل مسس گودال	۳۴۲	بیانات مبارکه بچند نفر از مهند سین
۳۱۷	سوال یکی از فلاسفه از کیفیت روح و ماده -	۳۴۳	فرمایشات مبارک با حجاب و یکی از روسیهها
۳۱۸	مسافرت همکل اقدس بلاس انجلیز	۳۴۶	ذکر اشتراکیون و زنان آزادی طلب
۳۱۹	دیدار مزار حضرت مسترحس	۳۴۹	وظائف محافل روحانی اجبای الهی
۳۲۱	بی نصیبی شعاع بی نور از فضل و فیض حضور	۳۵۰	کنائس انگل و وود و کانگرگشن در شیکاگو
۳۲۲	وصایای مبارکه بدوستان لاس انجلیز	۳۵۱	خطاب و پیام مبارک بعالم انسانی
۳۲۵	مرحبت یارمه رواز لاس انجلیز با سانفرانسسکو	۳۵۲	ضیافت نوزده روزه در منزل مسس ویس
۳۲۶	حکایت دارالسلام و ذکر غیبت جمال ابهی	۳۵۳	مسافرت مبارک بشهر سینناتی
۳۲۸	بیان مبارک با حجاب و باره تبلیغ امر الله	۳۵۴	محفل اجبای الهی در سیننات
۳۳۰	محفل وداع و رقت قلوب اجبا و اولیا	۳۵۶	بیانات مبارکه بین راه سینناتی و واشنگتن

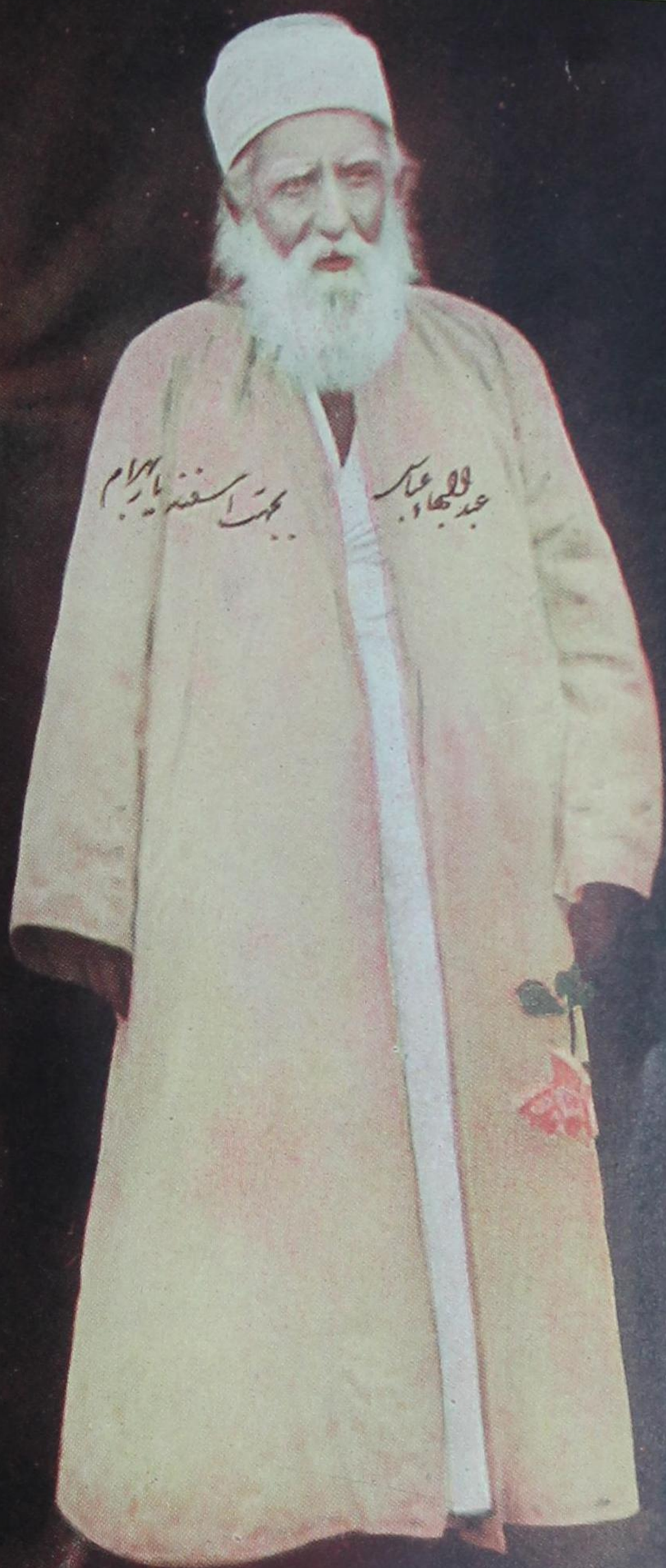

۳۹۸	بیان مبارک در خصوص صلح عمومی	۳۵۸	تشریف فرمائی مبارک بکلیسای انجوت در واشینگتن
۳۹۹	نطق مبارک در مجمع احبای نیویورک	۳۶۱	سطوت بیان مبارک در کنسرت یهودیان واشینگتن
۴۰۲	فرمایشات مبارک در مجمع منزل مسس کروک	۳۶۳	در سبب محفل جشن میثاق در شهر واشینگتن
۴۰۳	محفل احبای در منزل سترکنی و تشریف خام سهریلی	۳۶۵	محفل دوستان سیاه و سفید در منزل سترکنی
۴۰۵	خطابه مبارکه در مجمع تیا سفیهای نیویورک	۳۶۷	عبور مرکب مبارک از بالیتور و فیلا دلفیا
۴۱۲	روز وداع احبای مریک خطابه مبارکه در تئیتیک	۳۶۸	ورود و نزول قدوم اطهر بشهر نیویورک
۴۱۷	قصیده حمد و ثناء در آزادی حضرت	۳۶۹	محفل بهائیان در منزل مسس کروک
	من اراده الله از سخن عکا	۳۷۴	فرمایشات صبحگاهی بعضی از احبای الهی
۴۲۳	قصیده تبریک و بشیر در مسافرت طلعت بی نظیر	۳۷۵	محفل علم الهی در نیویورک
۴۲۶	خاتمه کتاب قصیده عید ضیاء و ثنائی جمال پیمان	۳۷۸	بیانات سحرگاہی مبارک بملازمان حضور
		۳۸۵	سؤال و جواب کشیشی در محضر مبارک
		۳۸۶	در سبب محفل جشن میثاق در نیویورک
		۳۸۹	تشریف اطفال (شاگردان) مدرسه
		۳۹۰	مسئله کشیشی در سحرگاه بهجت و شفا
		۳۹۱	بعضی از فرمایشات مبارک حبابی نیویورک
		۳۹۵	یکی از فیوضات دیانت الهیه
		۳۹۶	بیان نطق مبارک در رده ایاء احباب

کتاب

فی
اسفار مولی الاخیار
الی ممالک الغرب
بسنّة والاقدار
جلداول

مطبوعہ ملکیت فوٹو لیتھو پریس سانکلی اسٹریٹ ممبئی

۳۲ سہ حق طبع محفوظ ۱۹۱۰ء

بِسْمِ اللَّهِ الْعَظِيمِ الْأَكْبَرِ

حمد و ثنا مالک ملکوت صفات و بهار اسرار است که بطور سیم عظمش اساس آسایش امم محکم نهاد و بنیان
 سعادت و نجاح اهل عالم را ریزین متین ساخت بیرون سر اگر مش علم صلح عمومی بلند فرمود و خیمه وحدت
 عالم انسانی بر افروخت اهل بهار از ظلمت تعصب و تقلید نجات داد و بانوار معرفت و توحید منور داشت
 از او امام اهل نفعی و اختلاف حفاظت فرمود و از شبهات نقض و اعتساف مصون و محفوظ ساخت
 تا در ظل علم میثاقش ملل مختلفه متحد شدند و به تمام قوی بشر انوار محبت و وفاق برخاستند و وحدت
 اساس ادیان ترویج کردند و اسرار الفت و اتحاد را آشکار نمودند و محبت نوع بشتر گشتند و مرجع
 صلح و صلاح عالم انسانی شدند پرده او امام تعصبات دینی و مذهبی و تعصبات سیاسی و حبشی و طینی
 بسوختند و بخدمت بنا، بشر که کل اهل کوطن و یکت عالمه اند، بجان و دل پرداختند بمضرات
 عالم طبیعت پی بردند و کمال شرف و منقبت عالم انسانی را به نیت الهیه و تعالیم آسمانی گفتند
 بقدرت الهی و قوه میثاق ربانی حرکتی خارق العاده نمودند و در این عصر نورانی سبب تبدیل افکار
 گردید و باعث تحسین اخلاق شدند زاده هم الله قوه و کمالات و قدرة و جلالات و نصرهم بجنود من ملأه
 الاعلی و جیوش من ملکوته الاهی انه لهُو لمقته علی مایشاء لنور و البهاء و الصلوة و الثناء علی مشارق
 امره بین خلقه و مطالع فیوضاته لبریه الذین بهم ظهرت سلطه الله فی العالم و تمت حجتہ علی الامم سیما
 من نشرت بقیامه آیات العزّة و الجلال و ارتفعت رایات العظمة و الاقدار غصن الله الاعظم و سره
 الاقدم من اراده الله الذی نشعب من الال بقیدیم و ختمه الله علی امره فی هذا القرن لمبین و جعله عزرا

للعالمین و حفظاً لمن فی السموات و الارضین جعلنا الله طائفین حول اراذله متمسکین بحبل و لا یتشتتین
بذیل عطاء و ثابتین علی عهده و میثاقه انه هو الموفق العظیم الحکیم

و بعد انجید فانی (محمود زرقانی) چون من دون استحقاق مورد عنایت کبری و موهبت
عظمی شد و در مسافرت طلعت من طاف حوله الاسماء مشرق فضل و عطا حضرت مولی الوری عبد الباقی
قدیث بروحی اجابہ الثابتین علی میثاقه الاولی در ممالک امریکا و اروپا (جزء خدام حضو) ملزم رکاب
مبارک بود لهذا اشارت قیام و قدرش در جمیع و کنائس عظمی بجهت دوستان شرق مینوشت
و از وقایع نفوذ امر الله و سطوت عهد الله در ممالک اروپا و امریکا اجبای مشرق را نوید میداد
و در ساحت فضل و عطا هجوم نفوس محترمه رجال نساء و خضوع و خشوع قسیتها و محامد و اوصاف فیلسوفها
چون جلوه خارق العاده در نظر داشت لهذا سان و قلم بی اختیار بذكر و تحریر و قیام و اخبار (ولو جهاراً) و
حرکتی شوق انگیزی نمود و محلی از تفصیل عظمت و جلال مرکز عهد الله و قوت و همینه کلمه الله در محافل
و مجالس خارج و داخل برشته تحریر میآورد تا این اوقات که بهیچل اکرم و سر الله الاعظم با بجهت و سرور
اکمل و اتم مراجعت به پور تسعید فرمودند و باز اقی شرق بانوار میل و تقار و شن شد و قلوب اجبای
مشرق زمین از سرت و نشاط نمونه فرد و سن برین گردید پس بعضی از حبای الهی علی الخصوص حضرت حیدر قبل علی و
لخضوعه الفداء عند ساحة الکبریا، باینجید فانی فرمودند که خطابه های مبارکه و آثار و وقایع متعلقه بسفر
مبارک راجع و مرتب نماید و بجهت بخت ایلها و انتباه طالبان سبیل هدای طبع و نشر کند بناء علی ذلک پس
از حصول اجازه مرکز پیمان اینجید آستان بجمع و ترتیب آن اوراق مشغول گشت تا خوانندگان از قمتدا
و عظمت این سفر مبارک فی کجمله اطلاعاتی حاصل نمایند و بالآخر ملل شرق از این واقعه عظمی علم فخر فرارزد

و بشکرانه این موهبت الهیه و عزت ابدیه برخیزند که در عصر و قری که دول و مل امریکا و اروپا از صنایع
 مادی و مذلت طبیعیه بی نهایت مغرور بودند و اهل شرق را بنظر حقارت و درنمها درجه توحش
 و جهالت می دیدند و دست تطاولشان بر مشرقیان دراز بود در چنان وقتی چنین آفتاب غرق
 از افق شرق درخسید چنین کوب آقبالی از جهت خاور مید که آن نفوس مستمن مغرور را خاضع
 و خاشع نمود و ساجد نور مشرق زمین فرمود

و اول امریکه از خواندن این اوراق بنظر مطالعه کنندگان می رسد همین مسئله است که شخص جلیل
 و وجود مبارکی از شرق عمان غزیت را بطرف غرب معطوف دارد و هزاران نفوس جلیله از رجال و
 نساء محترمه و قتیسهها و فیلسوفهای مشهور امریک و اروپ ساجد او شوند و در محافل نطق و بیانش
 کل خاضع و خاشع گردند و در کناس و مجامع کبری باوصاف و محامدش برخیزند و دوم وضع حکمت
 و کمال و نطق و بیان مبارک اوست چه در جواب سوالات افراد نفوس چه در مجامع عموم طرز بیان
 و همیشه بران و سطوت خطابش چنان بود که هر نفسی قناع میشد و برای احدی ادنی اعتراضی باقی نمی ماند
 سوم انقلاب قلوب و انجذاب نفوس از تاثیر و نفوذ بیانات مبارکه اوست که در هر یک از محافل
 خصوصی و عمومی همچنان عظیمی ظاهری گردید و ولوله غریبی در دلها می افتاد چه چشمها که از شدت شوق
 گریان میشد و چه لبها که از کمال سرور و ذوق خندان و شکرگو و شناخوان می گشت چهارم افتخار و سرو
 قتیسهها و وسای مجامعت از شریف فرمائی وجود مبارک بکناس و مجامعتشان که بی نهایت اظهار فخر و شرف
 مینمودند و بنمها درجه تعظیم و تمجید بر میخاستند و شهادت بر علو شأن و هیبت تعالیم مبارکه میدادند پنجم شهرت
 عظمت و جلال امر الله و صیت رفعت و کمال مطلع عهد الله است که در جرائد و مجلات و کتب و مقالات

عقلا و علما و فلاسفۀ امریکا و اروپا منتشر و موجود است و چون ترجمۀ آنها خود کتابی میشود لهذا جداگانہ
 طبع و نشر می گردد و ششم کمال شجاعت و شہامت و افتداریان و قوت بران مبارکت در شہادت
 دیانت مسیحیہ در معابد اسیر یلمیان و ثبوت حقیقت اسلام در کنائس مسیحیان و اقامت بر این قاطعہ
 در اثبات الوہیت و بقای روح بجهت مادیون و حل مشکلات مسائل اقتصادی و مجامع شترکئون
 و ابلاغ امر بدیع و بشارت بظہور موعود و احاطت امر بت کجود در عالم وجود این خطابه های مبارکہ نیز
 کتابی جسم میشود و در همین آیام تدریج از لحاظ انور گذرانیدہ جمع و طبع می گردد و ہفتم بذل رحمت
 و آسایش و صحت مبارک در شتر تعالیم الہیہ است چہ شبہا کہ از شدت خشکی و تعب رحمت بختند
 و چہ روزہا کہ از هجوم نفوس و کثرت مشاغل و مذاکرہ در امرائند و طی صحرا و دریایانی مجال آسایش نفرمودند
 بلکہ ہر روز ضعفی بریکل انورستولی میشد و تبی وارومی گشت و ہمیشہ عبودیت آستان جلال ہی را بر
 رحمت و حفظ صحت خود مقدم می شمردند و چنان سرور و نشاطی داشتند کہ مایہ عبرت بود و جز
 بقوہ الہیہ متمتع و محال ہشتم ترقی مجامع و ازدیاد نفوس بہائیان امریک و اروپا بواسطہ مسافرت
 مبارکت و حصول شدت طلب و آگاہی و رغبت انانی کہ استقلال امرائند مسلم بین عموم گردید
 و در نظر نفوس خطیرہ اہمیت فوق العادہ پیدا نمود ہم استغنا و انقطاع وجود مبارک و بذل
 فقر و اعانت ضعیفای آن مدن و دیار است کہ این قضیہ مدام در نظر اہمیت عجیبی داشت
 و سبب حیرت کل بود و قبل از مسافرت مکرر بخدا م حضور و ملتزمین رکاب مبارک میفرمودند کہ در این
 سفر بفرمودہ حضرت مسیح عمل نمایم کہ فرمود از ہر شہری عبور مینمائید چنان منقطع باشید کہ
 غباری از آن شہر بدامن شما نشینند، و چون قبول مسافرت با امریک و اجابت دعوتہا

کنگره های صلح و اخوت فرمودند اجابهم از جمیع شهرها و مجامع بهائیان امریکا تدارک مصارف
 سفر مبارک را دیده وجه کاملی مبلغ شانزده هزار دلار جمع کردند و در دو برات تقدیم حضور اظهر
 نمودند و چون برات اول سباحه تانور رسید فوراً پس فرستادند و از رمله اسکندریه بحباب
 میرزا احمد سهراب که در واشنگتن بودند بتاکید امر مبارک صادر که این وجه را بزودی بصاحبانش
 رکنید زیرا تهیه و مصارف سفر موجود است اگر موجود نبود قبول میشد و الواحی مکتوبه در
 خصوص صادر و ارسال امریک گردید و این سئله حتی در تحاریر و تقاریر غیر بهائیان در بر مصر شهرت
 یافت و اغیار نسبت به کل تقی شهادت بر تفت و استغنا دادند از این قبیل بسیار امور مهمه
 و نتایج عظیمه از مسافرت مبارک ظاهر و مشهود که تذکر و تنبه در این امور باندک ذوق و انصافی
 برای ناظرین حصول باید و دیگر محض ختصار و عدم تطویل کلام از حسته مطالب جزئی و کمرات
 یومیته (هر چند لطف و حلالتی دیگر در مذاق اجاب دارد) صرف نظری شود و جمیع وقایع سفر
 مبارک روز بروز مرقوم به و بسند منقسم میگردد یکی در وقایع سفر امریکا و بسند در وقایع مسافرت
 اروپا و اسئل الله تعالی ان یحفظنی عن الیه و لیسیان و یؤیدنی علی بایق العلو امره الاظم و عظمته
 عهده الاقوام انه لیه المؤید الکریم الرؤف الرحیم
 اما سبب مسافرت مبارک از بدایت مشروطه عثمانی و آزادی بهیل اکرم از سجن عظم ۱۹۰۹ مسیحی
 عراقی از اجبای امریکا بساحت اقدس اعلی میرسد که پی در پی رجای مسافرت مبارک مینمودند
 بهائیان ممالک متحده امریک عریضه و کتابی که رقم و مضای فرود اجاب بخط خود آنها داران
 موجود تقدیم نمودند و استدعای مسافرت حضرت مولی الوری ببلاد امریکا کردند و از طرف دیگر

چون رؤسای مجامع و کنائس آنجا از این مسئلت بهائیان آگاه شدند آنان نیز دعوتنامه‌ای عیدیه
 بحضور انور فرستادند و وجود مبارک را بکنگه‌های صلح و کنائس و محافل خیریه‌ای دعوت نمودند ولی
 کسالت و ضعف مزاج اقدس بر وجه بود که بعد از انقضای یازده ماه نخستگی و زحمت از حیف مسافت
 بی‌پوشید فرمودند و پیش از یازده ماه نیز پو تسعید و رمله اسکندریه و رتیون مصر موطی اهدام
 جمال حسین گردید و بنیه مبارک را اندک تقویتی حاصل شد با وجود این باز وعده صریح در خصوص
 مسافرت بامریک نفرمودند بل عزم سفر مختصری تا سویس را بجهت نشر نفحات الله و ضمانت تبدیل آب
 و هوا نمودند و از آنجا بآلمانس اجبایایمی چند در پاریس و لندن اقامت فرمودند و چهار ماه در
 صفحات اروپا صیبت امر الله را گوشه زدن و عزم کردند و در کنائس و مجامع کبری ندای یحیی (ع)
 برآوردند و چون اجبای امریک از مسافرت مبارک باروآ آگاه شدند یقین نمودند که حضرت
 مولی‌الوری از اروپا بسمت امریکا غزیت خواهند فرمود اندا جمعی با کمال سعادت و شرف خود
 در لندن بحضور انور رسانیدند ولی هر قدر استدعای مسافرت مبارک بامریک نمودند
 در آنوقت استدعای ایشان قبول ننموده مراجعت بمرصرف نمودند و در مدت پنجاه اقامت دیگر
 در رمله اسکندریه باز هر هفته از اطراف امریکا دعوتنامه‌های عیدیه بحضور اظهر میرسید تا آنکه
 بشارت قبول این مسافرت از فم اظهر صادر گردید و این نوید روحی بسید بآن هیاهو مشتاق
 مید و چون عزم مبارک بر حرکت مسافرت جزم شد مکرر میفرمودند که این سفر طولانی است و جسم
 من ضعیف بیش از دو هفته باید سفر دریا نمائیم مشکل است بنیه من تحمل نماید ولی چون در سبیل شر
 نفحات الله است لهذا متوکلأ علی الله و قطعاً عما سواه حرکت بنمائیم بعضی از احباب عرض نمودند

اگر وجود مبارک تاحدود بریطانیا از راه خشکی مسافرت فرماید متعارن حرکت کشتی
 تیانیک که اول کشتی مهم انگیزه است ورود و نزول با سکه انگلستان خواهند فرمود و در آن
 کشتی پخروزه با کمال آسایش و راحت بنیویورک نزول اجلال خواهند نمود و این رأی در نظر
 اکثر دوستان صواب بود ولی پس از آنکه تا ملی فرمودند «خیر کیر می رویم و توکل بر عون صوبون
 جمال مبارک می کنیم» و حافظ حسیقی و حارس معنویت، «و چون بعد خبر غرق شدن کشتی تیانیک
 در همان سفر بسمع دوستان رسید شکر با کردند که وجود مبارک قبول مسافرت از آن راه نفرمودند
 حرکت موکب اقدس از رمله اسکندریه

وقتیکه در رمله اسکندریه با اجاب و ورقات سدره مبارکه و داع فرمودند علاوه از راه و این
 اهل سراوق غت و عصمت و ناله اصحاب و اجاب کسالت مزاج و بیماری و رقه مبارکه حضرت و حا
 خام در نهایت شدت بود و در وجود مبارک تأثر شد می شود و چنین حالتی صبح و شب ششم
 بیع ثانی ۱۳۳۰ (مطابق ۲۵ مارچ ۱۹۱۲ مسیحی) از رمله اسکندریه حرکت فرمودند با آنکه
 حین حرکت با اجاب و مسافران معانقه نموده کل را مخص نمودند ولی باز تنهای بی تاب توان دوستان
 تا داخل کشتی ملازم حضور اقدس بودند و از دوری جمال مبین جمیع غمگین و دلها همه پراه و این
 بعد از گردش در کشتی تعیین اطاق مبارک در صالون چهار جلوس فرمودند و یک یک اجاب
 و منتسبین را نوازش می نمودند و تسلی می دادند تا پس از ساعتی که گریان و نالان مخص شدند و جها
 سدریک از کمپانی «وایت استار لین» حامل هیکل اقدس شد و از افتخار غبطه بخش من فی السموات
 و الارض گردید و با جوش و خروش از اسکندریه حرکت نمود ملتزمین موکب اقدس شش نفر بودند

حضرت مستطاب شوقی افندی جناب سید السید دکتور فرید جناب میرزا نیرزین
جناب خسرو و (سادسهم کلیم) عبید فانی محمود زرقانی بعد از حرکت کشتی در صالون خوراک
درجه اول برای نامار سرنیز جالس شده خدام آستان را هم اجازه جلوس فرمودند زیرا
اوطاقهای خدام در درجه ثانی بود ولی قرار خویشان در درجه اول در حضور مبارک
و از جمله بیانات مبارکه سرنیز این بود که "دکتور این جهاز ایتالیائیست چون اینها باترکها حرب بازند
مار هم ترک تصور نموده میخواهد با ما جهاد کند میگوید چشم خسرو غلّتی دارد که ممنوع دخول میگیا
خواهد بود و خواست چشم سائرین را هم معاینه کند دکتور فرید مانع شد (بخسرو فرمودند) مضطرب
مباش تا ممکن است نمی گذارم مرجعت کنی ماحتی جان خود را فدای یکدیگر نمایم، بعد با وطاق مبارک
در طبقه فوقانی تشریف برده قدری استراحت نمودند چای عصر را سرنیز میل فرمودند
و از کثرت اکل اروپائیه صحبت می نمودند که دو ساعت نیست نامار خورده اند حالا باز با چای غذای
منفصل میخورند (بعد ذکر ایتالیائیه می فرمودند که) در زمان رومان مشهور بسلام و خلاق بودند
ولی حالا مانند یونانیها در نهایت سوء اخلاق مشایده میشوند و همچنین امانی بر مصر و اسی
ایام اقامت در بر مصر بحبت تعمیر قبر حاجی ابوالقاسم بطنطا و از آنجا بمنصوره رفتم در طنطایی از
رؤسای انگلیز با ما آشنا بود خیلی احترام کرد و بمنه جا مارا مقدم می داشت امانی چون این
وضع را میدیدند بامیش از آن شخص تعظیم و تکریم می کردند همه از بزرگ و کوچک حتی پاسبانها سلام
میدادند و چون بعدتها بمنصوره رفتم و بظاهر اسباب تحلی نمیدیدند چنان توخبی نداشتند
این طور امانی ظاهرین و متلقند، شب سرنیز تشریف نیاوردند پیش خدمت چهار شام را

با وطاق مبارک برد پس از صرف شام بیرون قدری روی کرسی راحتی تشریف داشتند
 و بعد استراحت فرمودند صبح ۷ ربیع الثانی (۲۶) ماچ (فانی نزدیک وطاق مبارک بود
 که بیرون تشریف آوردند فرمودند "دیشب راحت بودم مدتی بود استخوانهای من درد
 میکرد براحت نمیخوابیدم حالا بجای رفع شده (عرض شد سفر آخر رله بواسطه رطوبت هوای
 انجا بوجود مبارک نساخت فرمودند) بلی هوای انجا بهتر است زیرا رطوبت دریا متصاعد
 میشود و مضر نیست اما رطوبت زمینی که نزدیک دریاست بیشتر است و مضر صحت و دیگر از
 حرکت و تموج آب یقوه کمر بایه ادا میشود که برای صحت خیلی مفید است اگر چه در قدری
 موج دارد و هوا جزئی منقلب اما جهاز بزرگ و کم حرکت است لرزش جهاز بواسطه قوه بخار
 و حرکت ماشین بیش از حرکتی محسوس میشود" چون خدام حضور هم حاضر و مشرف
 شدند آقای شوقی افندی را امر بتلاوت مناجات فرمودند پس از مناجات سرسره برای
 صرف چای تشریف بردند و بعضی از بیانات مبارک که این بود که "این بساط الهیت بظاهر هم بسیار
 مجلل است ناصرالدین شاه چنین باطلی نداشت احمد شاه تائیدات الهی شامل است
 نفوسیکه مبعوض مل دنیا بودند حال و چنین باطلی جاسند باید قدر دانست یکی از خدام
 عرض کرد چرا انسان وقت نعمت قدر نمیداند فرمودند (این غفلت است و الا انسان با
 وقتیکه غریق بحر نعمت است قدر بداند و متذکر باشد) (بعد فرمودند) چند ماه است حمام
 زفته ام لهذا بلازم جهاز سپرده شد که حمام حاضر نموده قدری آب گرم شیرین بنمایا
 کرد پس از حمام فرمودند "خیلی راحت شدم مدتی بود فرصت حمام نمینمودم جناب میسر زانیر

عرض کرد که یکی از مسافین عرب ذکر نخوت و غفلت خسته میگرد فرمودند بیچاره گننام شد
 و در ملک و ملکوت ذلیل گردید چه عزتی داشت ولی چون قدرند است بیاد رفت میخواست
 رئیس امریکا باشد صریحاً بمن نوشت و از جمله عبارتی که در جواب او نوشته ام این بود که دَع
 ذکر رئیس و المرؤس و السائس و المسوس الی آخر سید اسد الله عرض کرد ریاست هم در
 تحت اطاعت امر مبارک بود فرمودند اگر انسان خود را در امر الله ذلیل و حقیر دانست نزد کل
 عزیز میشود بالعکس بحرح و خیال بزرگی ذلیل و ساقط میگردد در آن میان خانم محترمه بحضور نور مشرف
 و بواسطه متبرجم عرض نمود من اهل نیویورک هستم از تعالیم حضرت بهشتا چیزی شنیده بودم
 چون میدانستم وجود مبارک در مصر شریف دارند در چهار وقتی از دوتیکل انور را دیدم فوراً
 بقلبم الهام شد که شما حضرت عبدالبهائستید فرمودند "قلب چون فارغ و صاف باشد البته
 ملهم میشود و معلومت که روابطی روحانی در میان قلوب صافیست که شما باین سرعت منتقل شدید
 (عرض کرد) من از جماعت موحیدینم رجاء دارم پیامی بحجت جماعت موحیدین از لسان
 مبارک صادر شود که من بانهایرسانم فرمودند اتم مقاصد شریعت الله و الفت و اتحاد
 بین نفوس است نیست امتیاز انسان از حیوان پس بحجت خود در امریکا بگو "البشارت
 البشارت که آفتاب محبت طلوع نمود البشارت البشارت که بساط الفت گسترده گشت
 مژده مژده که علم ملکوت بلند شد مژده مژده بهار الهی ظاهر گردید مژده مژده ابر رحمت ببارید
 مژده مژده اشجار صدیقه انسانی سبز خستم شد و مژده مژده منادی ملکوت ندا کرد انهی خانم
 محترمه بسیار منجذب شد بطوریکه هر روز شرف حاصل مینمود و با مسافین کشتی از امر الله

صحبت می داشت وقت نماز یک ساعت بعد از ظهر بود که سر میز در صالون بزرگ نماز را
تناول فرموده بهر یک از خدام آستان نهایت عنایت می فرمودند عصر باز خانم مشار
الیهام شرف و شری مفضل از قوه ماوراء الطبیعه عالم انسانی فرمودند که غالب بر عالم
مادی و خارق عادات و قوانین طبیعت است چای عصر را در اوقات مبارک میل فرمودند
و شب چون قدری حرکت جهاز بیشتر بود میل بطعام نفرمودند

صبح ۸ ربیع الثانی (۲۷ مارچ) وجود اطهر خود با وطاقهای ملزمین رکاب تشریف فرما شدند
در وقتی که بعضی در خواب و بعضی بیدار بودند در هر اوقات دقیقه ای مکث فرموده احوال پرسی
و اظهار عنایت نمودند و چون خدام حضور بالا در صالون مشرف شدند جناب شوقی افندی
را امر تلاوت مناجات فرمودند حسین تلاوت مناجات بعضی از اهل جهاز خیلی بآداب استاده
وضع جلوس مبارک و خدام حضور و تلاوت آیات آن خضوع را مشاهده نمودند و اظهار
خشوع می کردند همیشه وضع قیام و جلوس و نطق و بیان مبارک جلب قلوب می نمود و جمیع نظا
متوجه جلال و جمال طلعت میثاق بود وقت نماز سر میز تشریف فرما شده فرمودند "ا وطاقهای
شما پائین خوب جایی نیست باید بالا بیایید" عرض شد ا وطاقهای بهتر در درجه ثانی خالی
است ولی اینها تا بتوانند تعذی می کنند علی الخصوص بر شرقیها چه که معتقد بخدا و جز نیستند
فرمودند اگر بعضی بظاهر بامانت و راستی رفتار کنند محض اعتبار شخصی و شهرت و خوش میت
نه ترویج انسانیت و راستی و خشیته الله و حقیقت پرستی بعد قونسل روسی مشرف
و در مسائل تصوف صحبت می فرمودند و اینکه حکمای اشراق معتقد ادراک حقائق اشیا بواسطه

الهام بودند اما مشائین می گفتند ادراک حقایق اشیا بسته به تعلیم و تدریس است و شرعی
 و مخصوص متصوفین فرمودند که عالم وجود را دریا و کائنات را امواج گفتند و چون قونول
 مذکور از روح سوال نمود شرعی در این خصوص از فهم اظهر صادر منجمله مخدرات بحواس ظاهره
 ادراک نشود و همچنین عالم مادیون درک عالم مافوق نماید پس بیان آثار و ثبوت مؤثر پرداختند
 شخص مذکور بی نهایت منجذب و مسرور شد و چون در نابولی پیاده می شد خدا حافظی نموده با کمال
 خلوص مرخص گردید عصر شخصی امریکائی مشرف شد و حکایت آیام سیاحت خود را عرض رسانید
 فرمودند سیاحت ملک کردی حال مایید و ارم سیر عالم ملکوت نمائی و در سلیم روحانی ساء
 شوی دعوض کرد آیا امر بهائی مصدق بخیل است فرمودند این امر مصدق جمیع کتب
 و منظر الهیه است و تعالیم آسمانی دارای دو قسم از حکامت قسمی صرف روحانیات و کمالات
 و فضائل عالم انسانیست که ابد تغییر و تبدیل ندارد هر یک از کتب و رسل مروج این اصول بوده
 و اساس جمیع ادیان بر این اصول است لهذا اساس ادیان الهیه کی است قسم دیگر فروعات
 جسمانی و رابع بمعالم است که بمقتضای هر عصری تغییر می کنند چنانچه در زمان مسیح فروعات
 تورات تغییر نمود از نسخ پرسید فرمودند انچه انست که مردم فهمیده اند بلکه مقصود رحبت
 صفات و کمالات قدیم در صور جدید است و دیگر اینکه ارواح در جمیع عوالم و ترقیست
 مثل روح جمادی که بعالم نبات و روح نباتی بعالم حیوان و روح حیوانی بعالم انسان صعود و
 انتقال نماید همین قسم روح انسانی صعود بعوالم الهی و مراتب عالییه می کند انهی وقت دیگر
 همان شخص مشرف شد و بتان حین و تراپان را برای تماشا تقدیم نمود فرمودند « چه قدر

تفاوتست بین نفوس شخصی چنان خود را پست میسپنداید که پرستش جاد و صور بی جان و اشکال
 بی شعور میکنند و حال آنکه خدا او را ادراک داده و خلعت منقبت انسانی بخشیده و شخص
 دیگر نفق در باوج کمال میرسد که آیت الهی و مربی عالم انسانی میشود بین تفاوت ره از کجا
 تا کجا با آنکه مراد بود او کرشنا خدای واحد بود و بوحسب انیت الهی دعوت نمودند حال
 پیروان آنها بصورت و تمایل متشبث و معتقدند انتی و در بین صحبت چند نفر دیگر مشرف شدند
 و از بیانات مبارکه بسیار شاد و مشغوف گردیدند از نور بعضی از حضور مبارک اجازه گرفت
 تئیه مجلس مفصلی بجهت استماع خطابه مبارکه دیدند و بر در فیس جاز بلسان انگریزی اعلان
 کردند که مشب حضرت عباس فندی در اوطاق بزرگ درجه اول مخصوص امر بهائی خطابه
 ادا خواهند فرمود لهذا حالت شوق و طلب در اکثر رکاب شتی از رجال و نساء مشهود بود
 و شب بعد از صرف شام در صالون مذکور که متجاوز از پانصد نفر کرسی نشین حاضر خطابه
 مفصل ادا نمودند اول شرحی در جامعیت انسان و کمال استعداد و شرف عالم انسانی فرمودند
 که با وجود این هنوز عالم بمقام بلوغ نرسیده و جنس بشر از این مواهب الهیه منصرف و بخونریزی
 و جدال افتخار میسپارند و بعد شرحی از ظهور بدیع و تعالیم قلم اعلی و نفوذ جمال الهی حل ذکره
 بیان فرموده خطابه مبارک ختم شد و از جمیع وجوه آثار بشارت و بشارت ظاهر همه
 دست میدادند و در محضر انوار اظهار سرور نمودند مگر چند نفر شیشا و بعضی ایالیایهای متعصب
 از آن بمعبد بشیر نفوس را غلبه زیادتر بحضو مبارک مشرف میشدند و در محفل خصوصی
 عمومی همیشه بیانات مبارکه جمله بجمایه انگریزی ترجمه میشد عصر شتی نزدیک بنغاز میسپارید

و کوه آتش فشان بنایان شد فرمودند در حقیقت کوههای آتش فشان که در مدین و بلاد رازی و غیره
 میکند این جهازات جنگیت در عربی خوب اسمی دارد آن را میگویند یعنی زیر و بر کنند
 و اقعا محترت بنیان انسانی است کی میشود این جهازات ازین بارگران فارغ شوند و مرکب
 نفوس گردند و چون شهر سینا در دامنه کوه نمودار شد از دور جلوه خوبی داشت زیرا
 از روشنی چراغها آن قطعه زمین مانند سپری مزین بکواکب و پروین بود و خیلی باشکوه
 و نورانی علی الخصوص که منظر نظر انور گردید

صبح ۹ ربیع الثانی (۲۸ مارچ) از دور سواد مدینه ناپولی که از شهرهای بزرگ ایتالیا است
 بنظر مبارک رسید در آنجا کشتی متصل بخشکی ایستاد و چون ایام محاربه بین عثمانی و ایتالیا بود
 و عداوتشان با یکدیگر بدرجه ای که اگر هر یک از آنها یکی از قوم مخالف خود را در بلد خویش میدید
 بدون سوال جواب تعرض نمیداد لهذا اجابا مکرر از حضور انور جهانموده بودند که وجود طمس و قتل
 رکاب مبارک چون در لباس شرقی هستند در ناپولی پیاده نشوند چه تعرض الی مسافرتین
 شرقی و انگلی با مولوی و فیسنه عثمانی مسلم بود آن بود که نظر بر جای ایتالیای شریف
 فرمائید از داخل کشتی بعضی از خیابانها و عمارت های شهر بنظر مبارک رسید از روز چند مرتبه
 از حقوق رنجبران بیان فرمودند که این جماعه ای زغال کش چه قدر تحمل زحمت مینمایند
 چه قدر محتاج فقیرند خیلی لازمست صاحبان کمپانی و اعضا کارخانه با بخت مزدور را و حواس
 باشد در شرکت سهمی معین نمایند تا سبب رفاهیت آنها و مانع اعتصابشان نشود

صبح ۱۰ ربیع الثانی (۲۹ مارچ) چند نفر از اجبای امریکا که در آنجا منتظر

موكب اقدس بودند مشرف شدند از انجمله متر و سوس و دكاك اهل كندا و متروس
 آشتن اهل دنور و سوس متواز و دوستان لندن از ناپولي تانيو يورك ملتزم ركاب مبارك بودند
 و از روز ذكر اين بود كه هيتي از طباطبائي معينه چشمهاي مسافرين از ناپولي مكشي خواهند آمد
 و ذكر علت چشم آقا خسرو را دكتور سابق نموده بود ولي چون دكتورهاي ديگر آمدند و همه چشمها را معينه
 نمودند گفتند چشم آقاي شوقي افندي و آقا ميرزا مير هم علت دارد و بايد مر حبت كنند هر قدر
 وجود مبارك و خدام و دوستان امريكائي كوشيدند با اراده طنسيه و تقدير الهي موافق
 نيابد و گفتند اگر تانيو يورك هم بروند آنها را مر حبت خواهند داد لهذا امر مبارك بعودت
 هر سه نفر صادر
 صبح ۱۱ بروج ايشاني (۳۰) ما ربح با عنايات
 و لطافت و ملاطفت بهر يك هر سه را مخص فرمودند و بانهايت تاثير و ملال پايده شدند
 قلب اهل بيهار كمتر گرديد و ملتزمين ركاب مبارك بي نهايت محزون ولي فرمودند در اين
 قضيه حكمتي است بعد معلوم خواهد شد اوقات مبارك از روز بشير در اين قضيه صرف شد
 تا عصر كه مركب مبارك از ناپولي حركت نمود و كيسه عازم نيو يورك گرديد ملتزمين ركاب اقدس
 از ناپولي سه نفر خدام ايراني بودند آقاي سيد اسد الله و دكتور فريد و اينعبد و از حباي
 امريكائي شش نفر متر و دكاك با خانم دخترش متر آشتن و حرمش و سوس متيو در نهايت
 انبساط و رباط قرب و تقا مشرف و مفتخر بودند و از انجا جمع خدام ايراني و حبساي غربي
 در درجه اول در جوار عنايت منزل داشتند عصر جمع را بجهت چاي در اوطاق مبارك حضار
 فرمودند و شب شام را در صالون بزرگ سر ميز تناول نموده فرمودند و شب محض خاطر شما

سرینر آدم غذا هم خیلی خوردم بعد سرمودند این ایتالیا بیها گمان کردند ما ترک هستیم را پورت
 دادند و سه نفر از ما را مانع شدند یکی کاتب بود و دیگری طبّاخ آنها را منع نمودند چندان
 مسئله نبود ولی این طفل (شوقی فندی) ناتوان بود چه ابرو انقدر سخت گیری کردند اینها
 این نحو تعدی میکنند و لکن جماعت آنها را همیشه من اعانت کرده و میکنم چه در اسکندریه چه در حفا
 و همیشه چنین بوده که اولیا حق را زحمت میدادند حواریان حضرت مسیح را در کشتی چه قدر اذیت
 کردند و چه شقتی برومان سفر نمودند انتهی آنشب جلوس مبارک سر میر با خدام و حبا
 عظمتی عجیب داشت و اجتماع الفت نفوس شرقی و غربی جلب انظار کل مینمود
 صبح ۱۲ ربیع الثانی (۳۱ مارچ) با و طاق ملازمان آستان شریف آورده احوال پرسی
 فرمودند چای را در اوطاق مبارک میل فرموده بعد در بیرونی اجبای امریکائی عرض
 نمودند امروز یکشنبه است و هر صبح یکشنبه صالون چهار را کلیسا نموده نماز میخوانند فرمودند
 شاهم بروید همراهی کنید لهذا اجبای نیز برای خواندن دعا حاضر شدند بعد بنا سبتی ذکر مسرت
 نمودند که چون نصف لیره برای تعمیر راه مقام علی داده بود من بازای آن انگشت گرانبهائی که نقش
 طبیعی مزین بود و بقیعت نازلی خسریده بودم برای او فرستادم و چون اهل ثروت بود معتزین
 گمان نمودند اعانتی باین امر نمود بآنکه بیش از آنچه داد و با و تلافی شد آنروز ناچار را در اوطاق
 مبارک تناول فرمودند پس از استراحت کمی اجبای امریکائی را احضار و شرعی از مهاجرت
 مبارک از طهران تا بغداد و سرمای راه و عدم اسباب میفرمودند که بدرجه برف سرد بود
 که پاهای مرا برف زد و هنوز در رستان انگشتهای پای من متاثر میشود در همان روز شرعی

از حیاتیها و القآت مبستر برون فرمودند که تاریخ حاجی میرزا اجانی را کم و زیاد نموده کتابخانه
 پاریس و لندن فرستادند و او را (بافستریاتی) تحریک بر ترجمه و طبع نمودند و هم محض ترویج
 اغراض خود بطبع و نشر آن کتاب پرداخت "عصر اخبار" را جمیعاً حضارفه مؤه چای در
 اوطاق مبارک صرف نمودند و بواسطه تلگراف بی سیم نوید صحت مبارک را بر مفرستادند
 و از ورقه مبارکه احوال پرسی فرمودند اما شب سر نیز شام بعضی از بیانات مبارکه این بود که
 جمیع موجودات در تحت تغییر و تبدلند هر جوانی پیر و هر نهالی درخت کهن میشود و هر کهنه
 متلاشی میگردد و ادیان عالم نیز هر یک در عصری سبب ترقی بود ولی حال مانده درختهای
 کهن گشته و بی ثمر مانده اند مل موجوده متوقفند که این درختها باز شکوفه و خرمی حاصل نمایند
 و این محالست مثل اینکه بنود و بدست توقع ترقی زمان گوتم و برهما را دارند انتهی صبح ۳ ربیع الثانی
 (اول اپریل ۱۹۱۲) یکی از کشیشهای منتصب مشرف شد بیانات مبارکه با او بمناسبت صحبت
 از مسائل بدست و احتجاب مل سائره مفضل بود و کوشش مذکور بانهایت خضوع مخص شد
 اما صحت مهیکل اقدس روز بروز بهتر بود و دریا ساکن تر و هوا موافق تر و خدام و اجناب
 در ساحت فضل و عطا دائمی شاکر و مفتخر عصر بیرون اوطاق مبارک مشی میفرمودند
 مستراشتن بن خاتمش مشرف شدند شرحی از معلّم و مدیر مدرسه رومان بحضور مبارک
 عرض کردند که اغلب شاگردان آن مدرسه یتیمانی هستند که گمان آنها در زلزله شهر سینا
 تلف شده اند و بنوعی آن مدرسه را آن مدیر (مادامه) نظم و ترتیب داده که اکثر مدرّس
 امریکا و اروپا تازه از روی آن مدرسه ترتیب و انتظام یافته فرمودند که تا تو لیکها بر قدر

تعصب نمودند و دلیل ترگشتند تا حال که بترتیب جدید راضی شدند و الا این شیخ متعصب
 ترین مذاهب عالمند الآن در پاریس در سر محله پاپا ز فقط بجهت آوار سومات جزئی
 مذهبی است که رسماً با مور کفن و دفن اموات و امثال آن مشغولند در امور دیگر ابد اخلاص
 ندارند خدا رؤسای ادیان را دلیل نموده هر چه بکنند روز بروز دلیل تر میشوند همیشه خرابی
 ملت و بد اخلاقی است از رؤسای دین بوده انتهی صبح ۴ ربیع الثانی (۲۱ اپریل) ذکر غرض
 و امراض رؤسای ادیان میفرمودند یکی از خستادم درباره رؤسا و ایادی امر پرسید فرمودند ماسک
 ریشه او هام رکند ایادی امر در اینطور با سم و لقب و ارث نیستند بلکه نفوس مقدسه
 هستند که آثار تقدیس و روحانیتشان در قلوب نفوس ظاهر شود و دلها بحسن
 اخلاق و نیت و عدالت و انصافشان مجذوب گردد نفوس خود شیفته اخلاق
 ممدوحه و صفات مرضیه آنها شود و جوه خود متوجه شیم و آثار باهره ایشان گردد نه بقبی
 است که بجهت که خواهند بدهند نه مسند است که هر که بخواهد وارث شود ایادی امر
 دستهای حقند پس هر که ناصر و خادم کلمه الله است او دست حقست مراد انیمعنی است
 نه لفظ و عبارت هر کس فانی تر است در امر الله مؤید تر است و هر کس خاضع تر مقترب تر است
 تا بار را در اوطاق مبارک میل فرمودند و عصر اجابا و آما امریکا را در لجن (اوطاق تحریر)
 احضار فرمودند چای و شیرینی بهمه عنایت کردند تفصیلی در خصوص سواری کشتی و ترن
 و کالسکه و امثال ذلک فرمودند که اینها برای طی مراحل وساحتها یبعیده و الا برای
 تفنن و تفریح بهتر از جمیع سواری براسب در مزارع و چمنزار و چشمه سار سبز و غرم فصل بهار است

آن کیفیت دیگر دارد و ذکر بالون و طیاره را بعض مبارک رسانیدند فرمودند آنچه در زمین
 اسباب حل و نقل آلات و اسباب حرب و قتال ساخته اند در هوا نیست چنان خوانند
 امور و اسبابی میان خواهد آمد که اسباب گذشته مانند ملاعب صبیان دیده شود و شب
 سر میز شام از جمله بیانات مبارکه در جواب مستر و دکاک فرق بین نفس و روح بود که نفس وسطه
 مابین روح و جسم است فیوضات و کمالات را از روح گرفته جسم میدهد مثل اینکه آنچه را حواس
 ظاهری بینند بحواس باطنه میدهد تا در حافظه بماند و انسان آن را از قوه بفعل آورد
 صبح ۵ اربعه الثانی (۳۱ اپریل) آثار جیل طارق که مرکز فهم سیاسی دول اروپا است نمایان شد
 و مرکب مبارک وارد بغاز گشت باد و برین زمین و بار را ملاحظه میفرمودند و شرحی
 در ذکر جیل طارق و بحیره و اسپانیا و فتوحات مسلمین و سرداران مخلص دروین
 میفرمودند که خداوند است آنچه را میبایست داد و انتهاچه ذلتی برای خود پسندیدند آنروز
 اجبای امریکا بجهت تبدیل لباس بعضی از خدام حضور مبارک اجازه خواستند
 که باقتضای وقت و مکان غیبه از کلاه و عبا ی ایرانی بعضی از لباسها مثل نخ و قبا را تبدیل
 نمایند فرمودند چه عیب دارد من آنچه را مهم نیست و ضرری برای امر ندارد چندان
 اعتنائی کنم اینها جزئیست بعد شروعی میشی (چنانچه عادت مبارک در هر صبح و عصر بود)
 نمود و میفرمودند "سابق طی بحیر محیط باین سهولت ممکن نبود و تاکنون این نحو مسافرم
 از ایران با مریکا زرفته بعضی رفته اند ولی برای منافع شخصی و امور جزئی نمیتوان
 گفت این اول سفر شرقیان است با مریکا میشد شدید بتائیدات التیه است

که از هر جهت ابواب نصر و فتوح مفتوح گردد زیرا امروز جمیع ملل عالم مغلوبند و غلبه
 و عزت طائف حول بسندگان جمال مبارکست جمیع مقاصد محو شود مگر این مقصد حلیل
 لهذا مشقت و ذلت در این سبیل عین راحت و عزتست و زحمت نفس رحمت و صبح
 و اربعه الثانی (۴) اپریل (۵) جزئی کسالتی بوجود آمد عارض آب معدن بیل فرمود
 امروز بعضی از بیانات مبارکه در باره کلبوس بود که بخیاال رفتن بپند و ریاضیه مستقیم
 طی کرد چون بساحل رسید قطعه امریکا را دید واقعا چه قدر مردم برای امور ظاهره
 زحمت میکشند محض شهرت و برای کشف قطب شمالی چه نفوس تلف شدند بعد
 حکایتی فرمودند که یکی از اروپائیهادر انقلاب و طوفان بدریا افتاد دیگران اورا نجات
 دادند ولی او خود افسوس میخورد که چرا من غرق نشدم تا در روزنامه بنویسند
 و در جمیع ممالک اسم من شهرت نماید این نفوس برای امور جزئی بکارت خود را پی
 ولی در سبیل امر الله قدمی برنیدارند انتی بعد ذکر حضرت نبیل زرندهی فرمودند که
 قدر اینگونه نفوس بعد معلوم میشود و شرحی از بیوفائے اهل نقض و نفاق بیان کردند
 عصر الواحی مفصل در حق افغان نیرد نازل و صادر شد و بجهت غذای مبارک ناهار و شام
 قدری شور با مخصوص طبخ نموده سر میز حضور مبارک آوردند بعد از شام حال مبارک خیلی
 بهتر بود و تا دیروقت بیرون جالس بودند و ناله و نغمه موزیک بهم هر صبح و عصر
 پس از ناهار و شام بپند آن شب یکی از نعماتشان را بسیار تجید فرمودند و چهار لیره
 هم موزیکانچی با نغمه عنایت نمودند صبح ۱۷ اربعه الثانی (۵) اپریل بسیار زود بعضی از خدمت

احضار و اظهار خستگی نمودند ولی پس از حمام و صرف چای از خستگی بیرون آمدند و بسیار
 خوب و دریا خیلی آرام بود و جزائر آتلانتیک از دور نمایان باد و بین ملاحظه میفرمودند
 و شش میگرداند اما نامار را آنروز مرغی که مخصوص طنج شده بود در اوطاق مبارک میل فرمودند
 و عصر جمعی از اغیار و اجباب در صالون مشرف از جمله شخص محترمی صاحب مطبع امریکائی
 بود که اول با او در خصوص ایران صحبت کردند بعد سؤال از مسافرت مبارک نمودند و فرمودند
 من بر حسب دعوت های محافل صلح با امریکا میروم زیرا اساس این امر بر صلح عمومیست و وحدت
 عالم انسانی و مساوات بین بشر چون این عصر عصر انوار است و قرن اسرار لا بد این
 مقصد جلیل عالمگیر شود و این امر عظیم محیط شرق و غرب گردد و انتی از این قبیل بیانات
 مبارک که شروع بود و قلوب منش شرح و مبسوط علی الخصوص شخص مذکور که نهایت خضوع
 مرخص شد و میخواست دست مبارک را ببوسد منع فرمودند و تسبیح مبارک را با او
 عنایت کردند هر روز خضوع اهل چهار و صاحب منصبان کشتی در حضور مبارک زیاده تر میشد
 و همیشه حین عبور تعظیم نمودند و کلاه از سر بر میداشتند آنشب پس از شام خیلی جالس
 شدند و در خصوص زبان عمومی بیانات مفصله فرمودند صبح ۸ اربع الثانی (۶) اپریل
 در اوطاق مبارک هنگام صرف چای دستور العمل ورود بنیویورک میفرمودند که چند
 روز دیگر میسریم باید همه جا منزل را خودمان در هتل بگیریم مزاحم اجناسیم اما مجاس
 اگر در منزل اجناسیم عیب ندارد بعد فرمودند بروید سر میزناشتا بخورید و خود
 مشغول تحریر الواح گشتند تا وقت نامار که سر میز شریف آوردند و ذکر غذای سبیط

و مختصر میفرمودند و دوستان غرب عرض کردند در خصوص غنای باجای امریکا
 دستور العمل عنایت شود فرمودند ما مدخله در طعام جسمانی آنها نمیکنیم مدخله ما
 در طعام روحانی است اما عصر حبس و اما غرب را احضار و شرحی از تاریخ امر و بلیت
 ایام مبارک فرمودند و از جمله الواح سیکه آنروز صادر شد یکی مناجات مفصلی در زیارت
 حضرت افغان حاجی میرزا محمد تقی وکیل الدوله بود و دیگر لوحی بخط مبارک صادر که فرمودند
 بیائید بنمسئله محترم را بدین سپارید شخصی از طهران نوشته که مشیت کلیت همیشه بر عرش
 ظهورستو سیت یعنی همیشه حق و لباس خلق است من مؤکده اجواب نوشتم بشما هم میگویم
 آگاه باشید که بین ظهورین ایام بطونست هر چند برای شمس حقیقت در مرکز تقدیس
 خود غروب و افولی نیست ولی از مقتضیات عالم امکان طلوع و غروب است اشخاص سیکه
 در ایام بطون و فترت حق را بلباس خلق ظاهر میگویند که هر لحظه شکلی بت عیار برآید
 آنها سبب اختلاف امر و تفسیر و خلقند اینگونه عنوانات بهانه است و مقصدشان آنکه
 خود را مرکز آثار گویند لهذا باید آنچه در الواح و آثار منصوص است بظاهر متک نمود
 و سر موئے تجاوز جائز نه انتی و عصر در جلوعمارت جهاز میخامبند و میفرمودند هر روز
 روز دوازدهم از سفر ماست ربع کره ارض را سیر کردیم و شش ساعت ریاضی را طی نمودیم
 حال اینجا عصر است اما در بر مصر ظهر است شب چون کیشان در خصوص شهادت مسیح
 مجلس داشتند فرمودند صحبتشان در مجلس این خواهد بود که مسیح خود را برای
 رفع گناہان قسربان نمود اما معانی آن را نفهمیده اند در اینجا مخصوص بعد از محفل آنها

مفضل صحبت فرمودند که رفع گناهان بعمل بوسایای آن حضرت است و شهادت مسیح
 برای حصول اخلاق حسنه و مقامات عالیّه بود الی آخر بیانہ الأعلیٰ صبح ۹ ربیع الثانی (۷)
 اپریل قبل از صرف چای امر بتلاوت مناجات فرمودند پس شکرانه صون و عون طال
 ابھی سان کشودند و چون خدام ایرانی و دوستان امریکائے سر نیز برای ناشتای
 بیش از هر روز متذکر بودند و شکر مواهب الهیه میگفتند و ہر یک از بودن در رکاب
 مبارک اظہار افتخار میکرد و میگفت اینکہ می بینم بہ بیداریت یارب یا بخواب
 و عصر جمعی از دوستان غرب و چند نفر از مسافرین جہاز مشرف و از تعالیم وحدت
 عالم انسانی و صلح عمومی و ارفاع خیمہ اخوت و یگانگی شروع و مفضل صحبت فرمودند
 و بیش از پیش نفوس منجذب و قلوب منشرح و سرور گردید صبح ۲۰ ربیع الثانی
 (۸) اپریل بحال خستگی از سفر دریا تجریر الواحی بافتخار اجبای طهران مشغول بودند
 تا وقت نماز کہ سر نیز تشریف آوردند ولی جسہ قدری شیر چیری دیگر میل فرمودند
 و انروز تلکرافات بی سیم از اجبای کلیفورنیا و شیکاگو در تبریک سفر مبارک میرسد
 کہ دلالت بر نہایت ولہ و انجذاب آنها میکرد و بعضی نفوس چون مشرف شدند
 اطفال خود را نیز بحضور مبارک آوردند انقدر بان اطفال اظہار عنایت فرمودند
 کہ از شدت انس از حضور مبارک جدا نمیشدند و اکثر اوقات در ساحت انور بودند
 میفرمودند جمال مبارک ما را دوستدار اطفال فرمودہ و محبت جمیع نوع بشر کردہ
 بیانات مبارک کہ انروز در خصوص نتایج و فوائد محبت و یگانگی بین نوع انسانی و مضرات

تعصب و تقلید و بیگانگی بود صبح ۲۱ ربیع الثانی (۹) اپریل وقتیکه چای میل میفرمود
 بیان مبارک این بود که فرمای دیگر مسافردریا هستیم واقعاً قوه بخارچین عجیبی است
 اگر این قوه نبود بحیر محیط را چگونه طی مینمودند خدا چه اسبابی فراهم نموده جمال مبارک
 چه تائیدی فرموده والا ما کجا و اینجا کجا چه نسبت است برندی صلاح و تقوی! چون
 پست را حاضر نمودند که از نیویورک بافتخار دوستان شرق ارسال فرمایند تلگرافی
 بی سیم باز از اجبای نیویورک در تبریک مسافرت طلعت انور رسید و بعد دکتوری
 از اهل امریکا حاضر محضر طهر شده قریب یکساعت در تاریخ امر و مصائب حال قدم
 و مدت سخن اعظم و مسائل الهیه و تعالیم بدیهه صحبت فرمودند وقت ناما سر میز
 جلوس نموده فرمودند فقط قدری آب گوشت میخورم میل غبذای کشتی ندارم عصری
 اجبا و آما و غرب از تشرف در بزم وصل و لقاشور و انجذاب دیگر حاصل نمودند که از نفوذ
 امر اعظم در الفت و اتحاد امم از قسم اطهر بیاناتی همین شنیدند و چون دکتور ایتالیائی
 سابق الذکر در کشتی هم روز از انجذاب نفوس و تشرف و انبساط انهاراد و بساط مبارک
 میدید اظهار خضوعش بیشتر میشد و عبور اسلام و تعظیم و اظهار میل بتشرف مینمود
 آخر آتشب با نهایت خضوع بحضور مبارک آمد چون ذکر حضرت شوقی افندی جناب
 میرزا منیر و آقا خروفسر بودند عرض کردند من ابداً از آقای شوقی افندی خبر
 نداشتم فقط چشم خرو را دیدم این قصور از بیست دکتورهای ناپولی بود و از حضور
 اطهر عذرخواهی نمود و آن شب قونسول ایتالیائی و اکثر کاب کشتی دسته مشرف

میشدند و از تعالیم مبارکه اظهار سترت و امیدواری می نمودند که در امریکا این مقام
و تعالیم خیلی پیشرفت خواهد کرد و بعضی اظهار اقبال می کردند و از محل و منزل مبارک
در نیویورک می پرسیدند چون شب آخر سفر دریا بود یک یک خدا حافظی نموده خصل
میشدند تا ساعت ۹ که از دور چرخهای شهر نیویورک در شان گردید و در نزدیکی
بغاز کشتی سنگر انداخت که فردا صبح بکنار رود

ورود موبک قدس نیویورک صبح ۲۲ ربیع الثانی (۱۰) اپریل پس از صرف
چای تلگرافاتی حسب الامر در بشارت ورود مبارک صادر که پس از ورود نیویورک
بمخاف شوق و غربار سال شود میفرمودند وقت حرکت از رمله احدی گمان
نمی کرد که این سفر دریا باینطور خوش بگذرد و محیط اعظم باین آسانی طی شود و صحت من
اینگونه مساعد نماید عرض شد تائیدات ملکوت ابھی مدام حامی میثاق بوده و اهل
کشتی همه میگویند هیچ وقت بحیر محیط باین آرامی نبوده و چون ناظر را سر نیز میل فرمود
باز تلگرافات بی سیم از مجامع بهائیان امریکا در تبریک ورود مرکب مبارک بحضور اظهر
رسید و بعد مجتمه آزادی که در میان آب نصب بود بسیار باشکوه از نظر انور گذشت
و امر بجا حاضر نمودن اسباب فرمودند تا کشتی نزدیک بکنار رسید و از جمله عمارات عظیمه
و عمارت بسیار مرتفع چهل و پنج و سی و پنج طبقه نیز از نظر مبارک گذشت اجبای
نیویورک و اطراف جمع کثیری در رصیف صف بسته از دور با کلاه و دستمال اظهار
شعف و سترت می نمودند ولی وجود مبارک از اوطاق بیرون شریف نیاوردند

Woolworth Building,
New York.
Highest Office Building
in the World.
55 Stories.
750 feet high.

Copyright Little & Co., N. Y.

بلندترین عمارت دنیا
در نیویورک
طبقه‌های ۵۵
و بلند ۷۵۰

۲۵۰
۲۲۵

بعض ایستادن کشتی چند نفر از روزنامه نویسیها بحضور انور شرف و سوال از مقاصد
 مبارک نمودند و در مقصد مصلح عمومی و وحدت عالم انسانی است سفری
 در پاریس و لندن بودم حال برای ملاقات طالبان صلح با امریکا آمده ام امیدم چنانست
 انجمنهای صلح امریکا سبقت جویند سوال (چگونه صلح عمومی حاصل شود) حصول بواسطه
 جلب افکار عمومیست امروز صلح عمومی در میان هر ردی است (سوال از درد نمودن و فرمودن
 از جمله درد و ابتلا و اضطراب رعایا در عرب دول است که آنچه زحمت تحصیل میکنند
 دول بزور گرفته صرف مصاریف با همطه عرب میشوند و روز بروز برین مصاریف
 میافزایند و بار رعایا گران تر و اضطراب خلق شدیدتر میشود این یک درد عظیم است
 امروز در ممالک ایتالیا و ترکی بیسید چه قدر اضطرابست پدرها خبر مرک پرس میشوند
 و پدرها از خبر مرک پدرها پریشان میشوند چه آبادیها ویران میگردد و چه ثروتها بباد
 میرود علاج این درد بصلح عمومی میشود نیست سبب آسایش کلی (سوال آیا میشود
 صلح اسباب زحمت و جنگ مایه ترقی شود) خیر امروز آنچه سبب پریشانی است جنگست
 اگر جمیع ترک عرب نمایند از جمیع مشکلات آسوده شوند و هر زحمتی بمبادل براحت شود
 و این نمیشود مگر بسبب ترقی عقول و تربیت نفوس الی آخر از این قبیل بیانات مفصله
 فرمودند تا آنکه رجای گرفتن عکس مبارک بجهت روزنامجات کردند این رجای سربط را
 قبول فائز بعد چون اجبادر کنار صف کشیده برای زیارت جمال انور بصبر و قسراً
 بودند و در جمیع حیات بودند بمنزل سترگنی من در آنجا عصری آنها را ملاقات خواهم نمود

لهذا مشرف نشده مراجعت کردند مگر چند نفری از اجبا که در کشتی تشریف حاصل نمود
 و پس از انعام و عنایت با جزاء چهار بیرون تشریف فرما شدند و کشور امریکا
 بنزول قدم سرور تاجیک افتخار ابدی جست و موطنی اقدام طلعت عهد الهی
 گردید آن اوقات اینغیب منظومه در تبریک سفر مبارک عرض نمود
 که چند بندش اینست
 دلبر شرق و سرور تاجیک
 کرد طی محیط آملانیک
 هر دم از شوق باد و صد تبریک
 برزد این نغمه کشتی سدریک
 که شهنشاه عهد میر وفا کرد آهنگ ملک امریکا
 مرکبش چون کشید در آغوش ارض شد غبطه سما و سروش
 فلک زد طعنه بر فلک زخروش
 بحر این نغمه دائم اندر جوش که شهنشاه عهد میر وفا کرد آهنگ ملک امریکا
 شد چه ده روز از مه پریل ۱۹۱۲ وارد آن دبیر جمیل جلیل بنیویورک گشت با جمیل
 داد این مرده صور اسرافیل که شهنشاه عهد میر وفا کرد آهنگ ملک امریکا
 اول مجلس تشریف اجبا بقای انور عبد البهت، روحی لاجبانه لفظاً عصر انروز منزل
 مستر کنی بود که چون کشتی پیاده شده به هتل انسونیا نزول اجلال فرمودند پس از
 صرف چای از انجا تشریف فرمای مجلس شدند چه مجلسی که در دیوار از شوق و شفقت
 اجبا در رقص و نوا بود از کثرت جمعیت جای ایستادن برای اکثری نبود پس از تعظیم
 و ولوله اجبا نطقی مفصل در شکر تائیدات جمال مبارک و انجذاب قلوب و الفت و
 ارتباط شرق و غرب از نفوذ کلمه علیا فرمودند و بواسطه کثرت نفوس و شدت

THE ANSONIA, Broadway and 73d Street
Most Superbly Equipped House in the World.
NEW YORK, N. Y.

گرماز و در مراجعت کردند و هنگام حرکت یک یک اجبا خود را بحضور مبارک رسانیده
 الله ابھی میگفتند دست میدادند دامن مبارک میگرفتند و استدعای تائید
 مینمودند و تا وقت سوار شدن طائف حول مبارک بودند چون طلعت انور بهوتل جعت
 فرمودند شکر تائیدات جمال مبارک می نمودند و حمد عون و نصرت ملکوت
 ابھی میگفتند اما بهوتل انسونیا کی از عمارات معتبره نیویورک بشمار میرفت و هفده
 طبقه داشت و اپارتمان منزل مبارک در طبقه هفتم دارای دو اوطاق خواب
 هر اوطاقی دو سریر و تالار شیمین و سفره خانه و مطبخ و حمام و بیساع اثاث بیت لوازم
 بود و در هر طبقه سه چندین اپارتمان علاوه از اوطاقهای مختصر موجود و کرایه اپارتمان
 منزل مبارک روزی چهار لیره فقط برای منزل و قبل آن بدون خوراک بود صبح
 ۲۳ ربیع الثانی (۱۱) اپریل پس از تشرف جمعی اجبار و ز نامه نویسی در محضر انور مشرف
 از مقاصد مبارک پرسید شرحی فرمودند که برای سیاحت و ملاقات انجمنهای
 صلح آمده ام زیرا اساس صلح عمومی و ترویج اصول ادیان الهیت و آن حقیقت
 است و یکی است اما اختلاف ادیان و مذاهب از سوء تفاهم و تقلید است اگر این
 تقلید از میان خیزد جمیع متحد شوند از این قبیل مفصل اجوبه و افیسه در جواب
 سوالاتش فرمودند و بیانات مبارکه منتهی بحقوق نسأ و عدم تعدد زوجات
 و امثال ذلک شد و چون وجود مبارک را پیغمبر شرق نامید فرمودند من
 پیغمبر نیستم بنده خدا هستم و نامم عبد البهت است با وجود این باز در روزنامه های

که حاکی از اذکار و اوصاف مبارک بود اسم مبارک را پیغمبر شرق و نبی صلح می‌نوشتند
 پس از صد و چند لوحی با فتنه بعضی از مجامع امریکا و بیان شفاهی جهت در ترتیب
 مجامع آنجا - چند نفر روزنامه نویس دیگر بواسطه تلفون اجازه خواسته مشرف شدند
 بیانات مفصله در وحدت اساس ادیان و لزوم صلح عمومی و مدنیت الهی و ترقی و تربیت
 نساء از فهم اظهار صادر که جمیع را نوشته بواسطه روزنامجات طبع و نشر نمودند و مکرر
 هم عکس مبارک را صاحبان جرید گرد گرفته نشر دادند لهذا از اطراف بجهت تشرف
 در محافل خصوصی و عمومی پی در پی تلفون می نمودند و اجابا هم غیر از اوقات تشرف دائماً
 با تلفون احوال پرسی از صحت و سرور مبارک میکردند و تبریک میگفتند عصر آنروز محفل
 عمومی در منزل مسکنات و شب منزل مستر فلیس بود و نطق مبارک در اظهار
 سرور بملاقات احباب و تأکید در عمل بوصایای جمال الهی و ممتاز بودن اهل بهر
 بر مل و امم دنیا - و جمعیت در هر محفلی قریب هزار نفر بودند که حین ورود مبارک همه
 بر میخاستند و الله ابھی میگفتند و پس از خطابه مبارک هنگام حرکت یک یک
 دست میدادند و بانهایت وله و انجذاب رجای تائید میکردند و چون
 از مجلس بیرون تشریف میآوردند تا حین سوار شدن جمعیت دور کالسکه
 مبارک حلقه میزدند صبح ۲۴ ربیع الثانی (۱۲) اپریل دسته دسته حبابی
 نیویورک و اطراف مشرف میشدند و بسیاری از بتدیها منجذب بزم وصل
 و تقاب بودند آنروز بعضی از قسینهای محترم تشرف حاصل نمودند بظقی مشروح بجهت آنها

فرمودند که "مادیات و روحانیات همیشه همگان بوجه ولی حال مادیات غلبه نموده
و اساس الهی فراموش شده و در عهده تأخیر افتاده از جمله اسباب تأخیر
آنکه رؤسای دیانت دین را مخالف علم و عقل گفتند و ترویج تقالید نمودند پس
شما باید مسائل الهیه را مطابق با علم نمائید (بعد فرمودند) ظهور مظاهر الهیه
مانند بهار است لابد بهار دائم و باقی نماند حال میسر داریم باز ربیع الهی
سبب طراوت حقیقه عالم وجود شود انتی و آخر شرعی در تحذیر از عرب و جدال
و تشویق بر صلح و صلاح فرمودند نوعی حضرات منقلب شدند که همه یک زبان عرض
نمودند ما سالها آرزوی اینگونه تعالیم مینمودیم که روحانیت را باین عنوانات
شرین و تعالیم و دلائل مبین ترویج نمائیم پس رجای تشریف فرمای بکناس و اداره
خطابه مبارکه نمودند فرمودند بعضی وعده داده ام و حال بیش از یک هفته در اینجا
نمی مانم شاید بعد از مراجعت از شیکاگو ممکن شود عصری مجمع عمومی منزل
مسس مور تون بود ولی آفت در صحبت فرموده بودند که چون بان منزل تشریف
فرماشد هیچ حالت گفتگو نداشتند قبل از مجلس در طبقه فوقانی تدری رفع
ختگی نمود چون پائین تشریف آوردند بالای پله مقابل جمعیت ایستاده نطقی
بلیغ و فصیح در خصوص تجدید ربیع الهی فرمودند در آن مجلس هم علاوه از احباب
قریب صد نفر مبتدی بودند که آنها نیز یک یک دست داده اظهار انجذاب
می نمودند و چون بالا تشریف بردند باز نفوس رجای تشریف دقیقه می کردند

و دسته و دسته مشرف و با جاذبه تمام مرتخص میشدند و بعضی از جهت
 اطفال خود را تبرک می ساختند و بیکل انور بی نهایت با اطفال انس و عنایت داشتند
 بعض دیگر الواح صادره با افتخار خود را نشان میدادند و فخر میکردند که از پیش مورد
 انگونه عنایات شده اند انسان در آن محافل متحیر میشد و از نفوذ امر الله
 و قدرت عهد الله تعجب می نمود که چگونه الهی امریک منجذب و مستون
 جمال پیاپیند و چه طور کلمه مبارکه نافذ و مطاع در مراجعت بعضی از کوچه ها را
 طی نموده اتوبیل مبارک از وسط باغ ملی عبور میکرد میفرمودند در آینه مریکا
 ترقی سریع نماید ولی از این عمارت های بسیار بلند و کثرت نفوس قلم میگیرد و برآ
 صحت خلق خوب نیست " صبح ۲۵ ربیع الثانی (۱۳) اپریل از جمله نفوس جلیله
 که مشرف شدند یکی رئیس کنگره صلح نیویورک بود دیگری رئیس اختراع آلات
 حرب اتفاقاً این هر دو در یک مجلس مشرف شدند خیلی تماشا داشت که در جماع
 این دو ضد بجهت قوه غالبه در خدمت بعالم انسانی و فوائد عمومی نطق میفرمودند
 و بجهت انجذاب و خضوعی از حضور مبارک مرتخص شدند اما مجلس عمومی عصر
 از روز در منزل ستر میلز بود و در آن محفل جمعی از قیسیها و پروفیسرها و اعزّه تازه برای
 تشرف حاضر شده بودند اول نطق عمومی در قوه خارق العاده عالم انسانی
 فرمودند بعد در اوطاق دیگر از لزوم قوه عظمی که دین را بر مادیات غلبه دهد
 برای قیسیها نطق فرمودند که آن قوه حضرت بهاء الله است ما آن قوه را

بکار بردیم و در این امر عظیم موفق گشتیم از آن محفل و خضوع و انجذاب آن رؤسا
 قلب مبارک خیلی سرور شد چنانچه در مراجعت در اتوبیل سفیر مودند که من از
 تعالیم جمال مبارک در اینجا کی را موضوع صحبت قرار داده ام هنوز مسائل مهمه
 . میان نیاورده ام ولی چون ملاحظه نبض نفوس و اقتضای وقت میشود انست که
 تأییدات جمال مبارک پی در پی میسر شد و مراد دمیفر باید این تأثیرات فقط
 از صحبت نیست بلکه تأییدات جمال مبارک است همه میگویند صلح خوبست
 ولی قوه تأثیر و تأیید لازم است جمال مبارک چنان حامی و مؤید من است که اگر
 فی المثل کلمه جنگ را موضوع صحبت قرار بدهم باز همین تأثیرات ظاهر میشود
 این تأییدات جمال مبارکست والا ماشاء الله کجا و خضوع اینگونه نفوس
 کجا و امروز در حالتیکه جمعی از خدام ایرانی و احتسای غربی در حضور مبارک
 بودند و بهوتل شریف میبردند عکاسی دستگاه عکس متحرک را حاضر داشت
 پس از حصول اجازه فوراً عکس مبارک را با جمعیت برداشت در همان روز خبر غرق
 شدن کشتی تیانیک رسید و احتیاج شکر بجا کردند که وجود مبارک قبول مسافرت
 آن راه را نفرمودند روز ۲۶ ربیع الثانی (۱۳۴۱) اپریل صبح کلیسای سنشن
 تشریف بردند و آن اول کلیسائی بود که در امریکا بقدر دوم اظهر مشرف و مفتخر شد
 و از پیشین بیکل انور بان معبد عظیم ندعو و موعود حین ورود اول با و طاق کلیسا
 از در مخصوص شریف فرما گشتند و قدری جاس شده تیسها بسیار اظهار

شکر و ممنونیت کردند و چون نماز نزدیک آخسر رسید از درب بالا بصفحه
 کلیسا تشریف برده بر حسب رجا و خواست قسّیس بر کرسی بزرگ که در مخصوص
 قسّیس اعظم بود جلوس فرمودند و بعد از اتمام نماز کشیش در تاریخ و تعالیم امر مبارک
 نطقی کرده اوصاف و نعوتی در ستره فی حضرت عبدالبهاء بیان نمود که اهل بھاء
 بی نهایت شادمان گردیدند بعد وجود مبارک از روی کرسی برخاسته شروع بخطابه
 فصیح و بلیغی در خصوص نیت الهیه و تعالیم بدیع و ظهور اسم اعظم و اتحاد ادهم فرمودند
 و اهل کلیسا چون سربا حیران روی رخشان شدند علی الخصوص آن خطابه مبارک که
 که بلجن حزین و آهنگ ملیحی مناجات کردند و آن مناجات بی نهایت در قلوب
 نفوس مؤثر واقع و چون از کلیسا بیرون تشریف میآوردند دسته دسته برای
 زیارت مبارک مردم هجوم میگردند بھائیان نعم الله ابھی بلند می نمود و طالبان
 طلب تائید و برکت می کردند در آئین ناله و حنین خانمی بلند شد که مثل ابر بهار
 گریه میکرد و دامن مبارک را گرفت هر چه میخواست صحبت کند نمیتوانست بسیار
 او را نوازش فرمودند و تسلی و نوید تائید دادند یوم عظیمی بود و محفل جلیلی که
 در دو هزار جمعیت کلیسا نفسی نبود که اظهار سرور و محبت ننماید و خندان شادمان
 نباشد عصر آنروز در انجمن افکار جدید نطقی عجیب در وحدت فیض الهی و وحدت
 عالم انسانی و لزوم استعداد در استفاضه فیوضات ربانی فرمودند که چون از
 مجلس بیرون تشریف آوردند جمعی کشیر در اطراف حلقه زده عرض میکردند چه کنیم

تا مصداق بیان مبارک شویم که هر فردی عبارت از کل باشیم چون مورد عنایت
 مبارک گشتند بآداب و خضوعی زائد الوصف مرتضی شدند و اجازه شرف
 ثانی بستند روز ۲۷ ربیع الثانی (۱۵) اپریل چند روز نامه تقدیم حضور انور گردید
 که شهرت جمال و جلال عهد الهی دشت و شرح مجاس یوم قبل در آنها مندرج آوازه
 عظمت و نفوذ امر الله چنان بود که کثیث متعصبی بر تئیس کلیسای اسنشن (دکتور گردند)
 اعتراض نموده بود که در کرسی محراب کلیسا و انگلی روز یکشنبه وقت نماز جنر نائب
 مخصوص مسیح کسی نمیتواند بنشیند چرا شما (حضرت) عبد البهار را در اینجا جای دادید؟
 مقصود این است که وقتی هم متعصبی خواست اعتراض نماید جز این بهانه نمیافت
 و این اعتراض را هم بعضی از کشیشهای دیگر خود جواب دادند و در جواب عدم
 تهذیب آن معترض را منتشر نمودند تا آنکه خود او مقاله دیگر نوشت که من در فضائل
 و اهمیت تعالیم حضرت عبد البهار شبهه ندارم ولی فقط مقصود من رعایت قانون
 کلیسا بود و آن روز رئیس اساقفه (بشپ) بواسطه مستر میلز مشرف شد اول
 اظهار افتخار کرد از آنیکه کلیسای اسنشن بقدوم مبارک مزین گشته بعد عرض
 کرد "من از تعالیم این امر خیلی میسر دارم و شما اول مسافر جلیلی هستید که با چنین خبر عظیمی
 از شرق بغرب آمده اید تا حال گمان نمیرفت از شرق امری معتنا دیده و شنیده
 گردد و این مسافرت مبارک جای شکر و ستایش است" و چون بیانات مبارک در حضرت
 تقالید و تعصبات و وحدت اساس ادیان و لزوم صلح عمومی و تطبیق مسائل دنییه با قواعد

علیه و مدنیته الهیه و امثال ذلک شنیدنی نهایت خاضع شد و بحال شکر و مننیت
مرخص گردید اما وقتی که شخص مذکور در محضر انور عرض مینمود که شما اول مسافر
جلیلی هستید که با چنین نبأ عظیمی از شرق بغرب تشریف آورده اید فانیر این بیان
مبارک بخاطر آمد که در کشتی روز (۳) اپریل مسرودند که بعضی امریکاییان رفتند ولی
میتوان گفت این اول سفر شرقیان است بامریکا و روز ۲۸ ربیع الثانی (۱۶) اپریل
از صبح تا عصر متصل شرف اجابا و بتدیها بود که پی در پی اجازه خواسته مشرف میشدند
همیشه جمعی در بیرونی نشسته منتظر نوبت بودند و اگر پنج دقیقه شرف خصوصی حاصل
می نمودند و مورد خطاب مخصوص میگشتند خیلی فخر مینمودند از روز مجمع عمومی منزل ستر
وارج بود بعد از آنکه نامبار میل مسرودند نطق مبارک در اجتماع مل مختلفه در ظل قوه
الهیة بود و نفوذ ذلک حضرت بحاء الله و احاطه امر اعلی و چون جمعیت زیاد بود در هر
مجلسی از یکطرف نفوس میآمدند دست بدست مبارک داده رجای تائید و تبرک
می کردند و از طرف دیگر مرخص میشدند بعضی در حالت گریه بودند و بعضی با تبسم خنده
یکی شکر از شرف می نمود و دیگری استدعای توفیق در خدمت میکرد در جمیع محافل
عمومی حال نفوس چنین بود که اگر تفصیل تباهات تحریر شود کتابها باید مرقوم گردد روز ۲۹
ربیع الثانی (۱۷) اپریل از جمله نفوس محترمه ای که تازه مشرف شدند چند نفر از
قسیسهای نیویورک بودند که استدعای تشریف فرمائی بکناسس واداء خطابه مبارکه
نمودند جواب مسرودند که نهین دور و زمانم شیکاگو بستم لهذا حال ممکن نیست

و دیگر چون ممالک امریکا در میان جنس سفید و سیاه چنان تعصب و نفرتی بود
 که محال و متمنع بود و سفیدها در منازل و محافل خود سیاهها را راه بدهند لهذا نهایت
 تمایک در الفت و معاشرت از زبان طهر جاری و آنروز مجلس مهمی در منزل مستر کنی
 بود که از احباب و اغیار از دحام غریبی و از سیاه و سفید الفت عجیبی داشتند
 و خطابه مبارک که در آن مخصوص بود که همیشه شرق مطلع انوار بوده و مشرق اشراق
 اما استفاضه سیاه و سفید در ظل فیض شمس حقیقت نهند اجتماع گلهای رنگارنگ
 است که این اختلاف رنگ مزید لطف و صفاست و سبب ازدیاد جلوه آنها
 و آن شب وجود مبارک و جوه اعتبار دعوت فرمودند و بدست مبارک برای
 آنها طبع نمودند و در یگانگی و صفایانانی در برابر منوره رسم بندگی آستان جلال ابعی
 تعلیم دادند و اقعاً شب مبارکی بود و در بسر عنایت بهر یک در کمال شفقت و رحمت
 روز اول جمادی الاولی ۱۳۳۰ (۱۸۸۱) اپریل غیر از شرف نفوس مخصوص در منزل
 مبارک و مجلس عمومی بود یکی در منزل سس امری که خطابه و نطق مبارک شرح
 آیات حیات حضرت بهاء الله جل ذکره و بلیات و شدائد عظمی و اتقناع انداء الله
 در حبس آمد بود که چشمه را گریان نمود و نفوس را انتباه و تذکر حاصل آمد و نهایت
 رقت رجای حصول تائید در خدمت می نمودند و مجلس دیگر شب در تالار باور
 مشن محض اعانت فقرا و رعایت ضعیفات شریف بردند اول نطق و خطابه در مرتب
 فقر و تسلی فقره ادا فرمودند و چنان اثر و تأثیری نمود که غنیار شک می برد

و حسرت مقام فقره در دل میگرفتند چنانچه تفصیل آن مجلس نیز در روزنامه ها
 شهرت زیاد یافت پس از ختام خطابه فرمودند میخوام هم جزئی خدمتی بفقره
 نمایم لهذا رئیس مجلس اعلان نمود که حضرت عبداللہ بن مبارک در میاں استند فقره
 از یکطرف خدمت ایشان آمده از طرف دیگر بگذرند وضع مؤثری بود که یک یک فقره
 نواز شش میفرمودند و بہر یک وجہی عنایت میکردند و چون چہار صد نفر بودند
 سائرین زمرہ می کردند کہ پول حضرت عبداللہ تمام میشود و کفایت نمیکند ولی
 آخر دیدند زیاد آمد و بفقرای بیرون عمارت و بعضی از اطفال هم اکرام فرمودند
 روز ۲ جمادی الاولی (۱۹۰۱) اپریل کہ روز آخر اقامت مبارک در نیویورک بود
 از صبح تا ظہر و بولہ محبان و شرف نفوس طالبہ در منزل مبارک حیرت انگیز بود
 عصر مجلس مہمی در دار الفنون نیویورک بجهت خطابه مبارکہ تاسیس شدہ در تالار
 بزرگ انجا علاوہ از طلب و پروفیسر ہا و رؤسا جمعیت کشیری از اجاب
 و اغیار حاضر و از استماع خطابه مبارک جمیع بسیجان و اہل تنہا آمدند و مضمون
 خطابه مبارکہ ہستیا ز قوہ ما و آراء لطبیعہ عالم انسانی و شرح نتائج علم و بسط
 احکام صلح و امثال ذلک بود و بعد از ختام در اوطاق دیگر نفوسیکہ سابق مشرف
 شدہ بودند سائر دوستان خود را بحضور مبارک آوردہ معترفی مینمودند و شکر
 تعالیم مبارکہ میکردند چندان طول کشید کہ شب شد و پروفیسر ہا میخواستند در
 بعضی از عمارات دار الفنون وجود مبارک را گردش بدہند ممکن نشد و در این محاکم

شنیده میشد که نفوس اجتبابیستدیهامی گفتند ای کاش این مجلس ختم نمیشد زیرا
 مانجه اسیم از حضور مبارک دور شویم و آتش چون شب آخر بود بسیاری
 از اجتبابی از شبهای دیگر شرف بودند و هر یک مجنون حال عهد الهی و منجذب
 بنفحات ربانی و تا دیر وقت آمد و شد اجتبابی شرف آنها بود و بوعده مراجعت
 بنیویورک جمع رتلی میدادند اما مسافرت مبارک از نیویورک بوشنگتن
 روز ۳ جمادی الاولی (۲۰) اپریل صبح پس از اورداد و اذکار و صرف چای و شرف
 اجتبابی از هتل انسونیا بایستگاه راه آهن شریف بردند جمع کثیری متابعت
 آمده هر یک بزبانی اظهار خضوع و انجذاب در محضر انور می نمود اول تسبیح
 در عمارت استیشن گردش نمودند و بسیار تعریف فرمودند از قمار مذکور
 اول استیشن دنیا است و شش میلیون دلار (تومان) مصارف آن عمارت شده
 و چون حرکت فرمودند تا چند میل زیر نهر کنار شهر ترن حرکت میکرد و علاوه از خدام
 حضور و نفر دیگر از اجتبابی امریکا نیز ملزم رکاب مبارک بودند یکی متر چون بوش
 از اجتبابی کلیفورنیا که محض شرف از غرب امریکا بنیویورک آمده بود در جای آبی
 فارسی از قم اظهر کرده اسم (نورانی) با و عنایت شد و دیگر دکتور تنگراس
 و التماس نمود که جزء خدمت حضور باشد و چون اغلب ترنهای راهها
 امریکا یکدرجه دارد و به محل خواب متسیازی نه لذا همه در یک اطاق
 حضور مبارک بودند تا پس از پنج ساعت موکب اقدس بوشنگتن وارد و آن مدینه

بقدر دوم اطر فائز و مفتخر گردید و از پیش امر مبارک تلگراف صادر که محلی را
 غیر از منزل اجباریہ نمایند و هر قدر سس پارسر رجا نموده بود قبول نفرموده بودند
 که بخانه ایشان وارد شوند ولی در استیشن حتما یک زبان عرض نمودند که این
 خانه را سس پارسر محض شریف فرمائے مبارک ساخته و منتظر چنین روزی بود
 اگر تشریف بندند یقین است سبب افسردگی و حسرت شدید او میشود لهذا
 قبول فرمودند که خود با یک نفر مترجم در آن خانه تشریف داشته باشند
 و سایر خدام در منزلی که برای ورود مبارک کرایه شده بود بمانند در
 امریکا آن اول خانه بے بود که چند روزی محل اقامت مبارک شد و همان شب
 در انجمن سالانہ ارتباط شرق و غرب که در تالار کتابخانه ملی بود تشریف فرما
 شدند از دحام عام بود و از ورود طلعت پیمان بیجان عظیمی در جمعیت افتاد
 که همه برخاستند و در نظر مردم خیلی مایه تعجب بود که بغتہ عموم خلق با آنکه اغلب
 بهائے نبودند برخاستند اما خطابہ مبارک که در ارتباط شرق و غرب و اتحاد امم
 و ظهور اسم اعظم چنان جلب انظار و قلوب نمود که پس از ختام هر کسی میخواست مشرف
 شود چون جمعیت زیاد بود و وجود مبارک خسته لذا زود و حرکت نموده بمنزل محبت
 فرمودند روز جمعه جمادی الاولی (۲۱) اپریل مجلس مهم و اجتماع عظیمی در کلیسای یونیورسیتی
 بود که بعد از بیان مفصلی از لسان شیش در لوازم حتمی و اعزاز حضرت عبداللہ
 و تجید زیاد آنگاه ہیکل انور قیام نموده و خطابہ بے در تعاون و تعاضد عالم انسانی

ویکانکی و صلح عمومی ادا فرمودند از جمله مطالبی که در آن خطابه مبارکه با نهایت
سطوت میفرمودند این بود که حضرت مسیح می فرماید امور بسیاری است
که حال شما استعداد شنیدن آن را ندارید اما چون آن روح حق بایده تمام را بیان
خواهد کرد حال قرنی است که آن روح الهی ناطق شد و تمام حق را ظاهر و آشکار نمود
و عین آن خطابه مبارکه که این است
(هو الله)

انچه قیس فرمودند دلیل بر حسن خلاق و خدمت بعالم انسانی است نمایان
تالش است و سزاوار تحسین زیرا مخالف تعصبات طبعتیست که کشش
هزار سال است این تعصبات عالم انسانی را زیر و زبر نموده چه قدر محاربات
واقع شده چه قدر منازعات وقوع یافته چه عداوتها که میان بشر پیدا شده
این عصر چون عصر ظهور حقیقت است الحمد لله افکار متوجه حقیقت است و نفوس
مستعد وحدت عالم انسانی دریای حقیقت در موج است و سراب تقلید
روز بروز در ضحلال ادیان موجوده اساس شان اساس واحد بوده و آن
اساس حقیقت است و سبب الفت و محبت بشر و علت ترقی نوع انسانست
لکن بعد از هر یک از مظاهر الهیه کم کم آن نور حقیقت پنهان شد ظلمات
او با هم تقصید بمیان آمد عالم بشر گرفتار آن ظلمات گشت روز بروز عداوت
شدید شد تا بدرجه ای رسید که هر ملتی دشمن ملت دیگر شد بشانیکه اگر موانع سیاسی

بنو و هم دیگر را بکلی معدوم و منحل میگرداند حالا دیگر بس است باید تحسری
 حقیقت کنیم از این او هام بگذریم انجم شد کل بنندگان یک خداوندیم
 جمیع در ظل عنایت او هستیم مشمول الطاف اوئیم خدا بجمیع مهربان است
 ما چرا مهربان باشیم خدا با جمیع صلح است ما چرا در جنگ باشیم نهایت
 بعضی نادانند باید تعلیم نمود اطفالند باید تربیت کرد علیل و مریض اند باید معالجه
 نمود علیل را نباید مغضوب شد طفل را نباید بدگفت باید در چاره و علاج کوشید
 جمیع انبیا بجهت تربیت آمدند تا نفوس غیر بالغه را ببلوغ رسانند و الفت
 و محبت بین جنس بشر اندازند نه بغض و عداوت زیرا خدا از برای بندگانش
 خیر خواسته نه شر هر کس برای بنندگان او شر خواهد مخالفت خداست
 و بر مسلك الهی نیست بلکه بر مسلك شیطان است چه که صفت الهی رحمت است
 و صفت شیطان صفت نفقت هر کس با بنندگان مهربان باشد متابعت
 خدا نموده و هر شخص با بنندگان نامهربان مخالفت خدا کرده زیرا خدا
 رحمت محض است محبت صرف است و شیطان بغض محض است و عداوت صرف
 پس بدانیید که در هر محفلی محبت است آن محفل محفل رحمن است و هر جا عداوت است
 و سوء شیطان است انبیای الهی بجهت آن آمدند که نفوس مظاہر رحمن
 باشند و در قلوب محبت و و داد اندازند چه که حیوان اسیر طبیعت است
 و مقتضای طبیعت حرکت مینماید و ملاحظه خیر و شر ندارد اما انبیا بجهت

تعلیم خیر آموختن شش تانفوس بمقتضای عدل و انصاف حرکت کنند نه
 بمقتضای طبیعت هر امری که موافق عدل عقل است محسوس دارند و لو مخالف
 طبیعت باشد و آنچه منافق عقل و انصاف است متروک شمارند و لو موافق طبیعت
 باشد پس انسان باید متابعت رحانیت الهی کند اما نفوس ناقصه تابع
 طبیعتند هر قسم میل طبیعت باشد محسوس میدارند اسیر جسمانیاتند
 از فیوضات روحانیت خبر ندارند زیرا در انسان دو جنبه است جنبه روحانی
 و جنبه حیوانی جنبه روحانی صلح و صفاست محبت و وفا اما جنبه حیوانی نزاع
 و جدال است و حرب و قتال اگر در انسان جنبه حیوانی غلبه کند اضل
 از حیوان است اگر جنبه الهی غالب شود ملائکه یزدان است تعالیم بسیار
 بجهت این بوده که جنبه حیوانی مغلوب شود تا نفوسی که اسیر طبیعتند نجات یابند
 و جنبه آسمانی غلبه نماید و آن جنبه الهی عبارت از فیض روح القدس است
 عبارت از تولد ثانی است هر کس دارای آن جنبه باشد خیر خواه عموم است
 بجمیع خلق هر بنیان است با هیچ مذهبی عداوت ندارد و از هیچ دینی تیریف
 نکند زیرا اساس ادیان الهی یکی است اگر بآن اساس رجوع نمائیم متحد
 شویم اما اگر بتعالید رجوع کنیم مختلف شویم زیرا تعالید مختلف است
 و اساس ادیان الهی واحد تعالید سبب اختلاف و کلفت است و اساس
 ادیان الهی باعث اتحاد و الفت باری حضرت مسیح میفرماید وقتی که آن روح حق

میاید تمام حق را بجهت شما میگوید و باز میفرماید امور بسیاری هست که حال شما
 استعداد شنیدن آنها را ندارید اما چون آن روح حق آید از برای شما تمام را
 بیان خواهد کرد حال فشرنی است که آن روح الهی ناطق شد و تمام حق را اظهار
 نمود حقیقت دین مسیح را بیان کرد و خلق را از او مامور ماند تا بنسباید جمل و عداوت
 بر باد شود و اساس محبت تأسیس یابد ما باید بجان و دل بکوشیم تا این
 عداوت و بغضات محو شود و این جدال و قتال بکلی زایل گردد نصیحت روح القدس
 اینست که بر قدم مسیح مشی و سلوک نمائیم انجیل را بخوانیم به پیغمبر که حضرت مسیح
 محبت محض بود حتی در باره قاتلین بالای صلیب دعا فرمود که خدا یا از اینها
 در گذر زیرا نمیدانند نادانند اگر میدانستند چنین نمی کردند به بنسبید مظاهر
 الهیه چه قدر هر باند که بر صلیب طلب مغفرت قاتلان میفرمایند پس
 ما باید متابعت مظاهر الهیه کنیم بر سلوک انبیاء مشی و سلوک نمائیم و از ظلمت
 تقالید بگذریم از شما سؤال میکنم آیا خدا ما را برای محبت آفریده یا برای عداوت
 یقین است بجهت الفت و محبت خلق فرموده پس ما باید ملتفت باشیم زیرا
 نفوسی را منافع شخصیه و امسیه دارد که از حق چشم پوشند آنها غیر از مقصد شخصی
 نخواهند و جز در ظلمات اغراض سیر نمایند ملاحظه نمائید که چون حضرت
 مسیح ظاهر شد چه قدر ناملایمات دید با وجود این عاقبت اقوام مختلفه و اعز
 متنوعه را جمع فرمود اقوام رومانیان و یونانیان و سریانیان و مصریان

همه در نهایت عداوت بودند حضرت مسیح بنفثات روح القدس جمیعاً
متحد فرمود الفت بین قلوب انداخت اختلاف برطرف شد نزاع وجدال
از میان رفت در ظل مسیح کل در نهایت صلح زندگانی نمودند آیا این که اطاعت
مسیح کردند بهتر بود یا اگر اطاعت شیطان و عداوت و طغیان می نمودند حال مهیست
که مل و امم شرق و غرب در این قرن مبارک حضرت بهاء الله بنفثات روح القدس زنده شوند
و جمیع متحد گردند کل متابعت اساس دین الهی کنند و آن حقیقت احد است اختلاف تعدد قبول نماید
وقتی که کل تحسری حقیقت کنند متحد شوند وحدت عالم انسانی جلوه نماید
صلح کبیر ظاهر شود باری در حق شما با دعا می کنم که ای پروردگار این جمیع
مخص محبت باین محفل آیدند و با کمال حب و وفاق حاضر شدند خدایا رویه را
منور کن از روح ربشار ات کبری مستبشر فرما و چشمه را بمشاهده آیات هدی
روشن کن و گوشه را باستماع ندای احلی ملت نما پروردگار خطا کاریم تو مغفرت
کن گنہ کاریم تو عفو فرما در پناه خود پناه ده نقصان رغبت فران خود کامل کن این
نفوس را از عالم اوہام برهان و بحقیقت دلالت نما تا تحسری حقیقت کنند
از عالم ناسوت دور شوند و بعالم ملکوت نزدیک گردند از جهان ظلمانی بفضای نورانی
در آیند از ظلمات امکان برهان با نور لامکان متون فرما مظاہر انوار کن
و مطالع آثار نما از غیر خود بیزار فرما و مطلع بر اسرار کن ای پروردگار تو
آمرزگاری و دانا تو بخشندگی و توانا و توانی قادر و بنیان نه با وجود این خطابه عظیم

و بشارت صریح بعد از ختم بیان مبارک کیش ایستاده پس از آداب شکرانه گفت
 اگر میخواهید بحضرت عبدالجبار دست دهید از یک طرف بیایید دست بدهید
 و از طرف دیگر بروید لهذا وجود مبارک نزدیک محراب ایستاده جمعیت کلیسا
 با نهایت افتخار و تعظیم دست میدادند و اظهار خضوع می نمودند همان روز میفرمودند
 از بس مردان کلیسا دست مرا فشار دادند دستم در میکنند علاوه از اینگونه
 مجامع از صبح تا عصر دائم در منزل مبارک هر قسم نفوس شرف می شدند روز
 ۵ جمادی الاولی (۲۲) اپریل مجلس عمومی در انجمن بهائیان بود و حین ورود مبارک
 جمیع احتبابیک لحن و یک صوت بخواندن اشعار و اوصاف مبارک مشغول شدند
 و چون خطابه در طی مسافت بعیده و اجتماع اهل شرق و غرب و عظمت این قرن
 اعظم و ظهور اقوام با مناجات بسیار مؤثری ادا فرمودند و ختم بیان نمودند
 احتجاج هم نموده یکی دامن مبارک را میگرفت دیگری دست میداد یکی از شدت
 شوق میگریست و دیگری از کمال سرور و ذوق می خندید و چون حرکت فرمودند
 احتباب از دو طرف صف بسته بهیکل انور در آئین عبور فرمودند تا پای اتوبیل
 تشریف آوردند باز احتباه دیدند و چون پروانه طائف حول شمع بیان
 بودند عصر نطق مبارک در مجمع درباره غرق شدن کشتی تیائیک و طلب مغفرت رکاب
 آن بود و تسلی عن دران و شب سس پارسه باسم مبارک از وجوه احتبا
 نهانی نمود و از جمله بیانات مبارکه شب سر میز این بود که ملاحظه تائیدات جمال

مبارک نمائید که چه کرده مارا یکجا در خانه چه شخصی آورده که باین محبت باسم من
 چنین مهمانی فراهم آورده قدرت نفوذ کلمه الله چگونه شرق و غرب را ربط داد
 چنان فیض الهی شاملست و فضل رحمانی کامل، روز عجمادی الاولی (۲۳) اپریل صبح
 بدار الفنون سیاهان (هوار دیو نیورستی) شریف فرما شدند چنان جماعت
 سیاهان و سایر دوستان (سفید) تدارک دیده بودند که محض ورود مبارک
 موزیک تبریک شروع شد و گفت در دست زدند و غلغلہ انداختند که بوصف
 نیاید تا آنکه رئیس در معرفی حضرت عبدالبهاء، باسم پیغمبر صلح و بشرف الفت و نجاح
 نطقی بسیار ملیح نمود پس سبیل انور قیام فرمودند و خطابه بے در الفت و اتحاد
 سیاه و سفید و وحدت عالم انسانی ادا نمودند مکرر جمعیت گفت برف زود
 و اظهار ذوق کردند در آخر رئیس مجلس باز از قبل عموم بسیار اظهار تشکر و ممنونیت نمود
 و چون بیرون شریف آورده سوار شدند جمعیت بنند فوج موج میزد و از
 دو طرف جمیع صف کشیده تعظیم می نمودند و با کلاه و دستمال خدا حافظی میکردند
 نامار را از منزل جناب علیقلیان تناول فرمودند و سر میز جمعی از خدام حضور و احتیاج
 در محضر انور مشرف و موزوق و عصر باز محفل عمومی در همان منزل منعقد که اکثر
 جمعیت از خانهای اعیان شهر بودند لهذا نطق مبارک در آن محفل در خصوص تعلیم
 و ترقی نسا و ترویج صلح و یگانگی در عالم انسانی بود بعد از مجلس نفوس دیگر که تازه
 آمدند تا مدتی در محضر طهر مشرف و مفتخر بودند و میل جدائی نداشتند خلاصه

شبها چون وقت خواب وجود مبارک تنه‌امیث شدند با شدت خشکی لسان شکر و
 ثنا بدرگاه جمال ابی می‌کشودند می‌فرمودند جمال مبارک را باید شکر نمود زیرا
 تأییدات اوست که هیچ نفوس است توفیقات جمال ابی است که مقلب قلوب است
 مدد ملوک است ابی است که قطره را دریا نماید نصرت افق اعلی است که پشه را غنقا کند
 موری سلیمانی نماید ذیلی مصدر عزت ابدیه گردد انتی و مجلس ثالث باز آن شب
 در کلیسای سیاه‌ها بود در آن مجمع سیر همه با نهایت تعظیم و تکریم تعالیم بدیعه و خطابه
 مبارکه را سبب عزت و سعادت خویش میگفتند و چنانچه در جمیع کنائس وقت
 جمع اعانه مبلغی از حضور مبارک عنایت میشد آن شب هم چند جینه مرحمت فرمودند
 روز ۷ جمادی الاولی (۱۲۴۴) اپریل طرف صبح بانجمن اطفال بھائیان شریف برآمد
 در حالتیکه حین ورود مبارک جمیع اطفال هم آواز بودند و ثنا می‌خواندند و شب
 نظاً بزبان انگریزی با پیانو میخواندند چون نظر انور باطفال افتاد فرمودند ماشاء الله
 طفلها مانند دسته‌های گل در نهایت صفا و طراوت و لطافتند پس از نطق
 و دعای درباره اطفال یک یک را بوسیده در آغوش میگرفتند و شیرینی
 عنایت می‌کردند و شدت محبت وجود مبارک باطفال دیدنی بود مجلس ثانی شب
 منزل مستر و سس هن از اجبای سیاه و سفید بود بالفت و اشتعالی دیده شدند
 که حتی وجود اقدس فرمودند قبل از ورود مجلس چندان حال و خیال صحبت بند ششم
 ولی محض شایده الفت و انجذاب اجبای سیاه و سفید میل و رغبت آدم و باکمال

محبت صمیمی صحبت دایم و اتحاد الوان مختلفه اجبارا بعقد لئالی و یا قوت تشبیه نمودم
 پس از نطق مبارک و نهایت عنایت بهر یک سوارا تو بیل شده برای مجلس ثالث تشریف
 می بردند از شدت مسرت صدای مبارک چنان بلند بود که هنگام تاخت و تاز کالسکه عابری
 صوت مبارک را شنیدند می فرمودند ای بهاء الله چه کرده ای بهاء الله تقریبات
 ای بهاء الله بفدایت آیام را بچه مشقت و بلا گذرانیدی چه مصائبی تحمل فرمود
 آخر چه اساس متینی نهادی و چه علم بینی بلند نمودی " با این حالت کالسکه برق سیر از سرعت
 می پدید تا بمنزل مستزل رسید آن شخص جلیل مختصر تلیفون و رئیس هیئت علمیه بود
 و پیره مرد بسیار خلیق ظریفی که یوم قبل بمنزل مبارک آمده مشرف شد و رجا نمود که مجمع
 علمی آنها تشریف فرما شوند و آن هیئت را ممنون و سرفراز فرمایند وقتی وجود
 مبارک ورود فرمودند همه برخاستند یک یک دست دادند و نفوسیکه
 از پیش مشرف شده بودند وجود مبارک را با کمال شرف و افتخار بسائریں معرفی کردند
 و آن نحو احترام در بدو مجلس نهایت خضوع انهارا ظاهر می ساخت بعد از جلوس مبارک
 بذكرات علمیه پرداختند و هر یک در فن خود تجربه خویش را بیان می نمود و در آن
 بحث می کردند پس از گفتگوی یکد نفوس مستزل خواهش بیان مقدمه در تاریخ این امر
 از جناب علیقلی خان سفیر ایران نمود پس از آن رجای نطق مبارک کرد و از تشریف فرما
 مبارک شکر و ستایش نمود و لهذا از لسان طهر مقدمه در ذکر حسن اخلاق و آداب
 حضرت و بعد شرحی در فضائل و نتائج علم و عظمت این عصر و ارتباط نوع انسانی و ذکر

ظهور بدیع صادر و جاری مستزبل بی نهایت شادمان شد بر خاست اظهار ممنونیت
 و شکر از بیانات صادره از فم عنایت نمود و تأثیر نطق مبارک در قلوب حاضرین
 چنان بود که چن بکی از اعضاء دیگر انجمن نوبت صحبت رسید آن شخص محترم برخاسته گفت
 باین نطق سرور جلیل شوق دیگر من بالسان کلیل چه گویم و نشست بدین منوال
 چند نفری صحبت مختصری نمودند تا مجلس برخاست و مستزبل بحضور مبارک و سائرین
 اشاره رفتن بتالار دیگر نمود چون قریب نصف شب بود بر حسب عادت اهل غرب
 که آخر شب قبل از خواب هم چیزی (شب چره) میخورند سفره و میز از زمان و گوشت
 و کباب و آجیل و میوه و شربت آراسته و مزین بود با وجودیکه وجود انور تا آنوقت
 شام میل نفرموده بودند باز مشغول صحبت شدند و بواسطه مستزبل با حرم و دخترش
 گفتگومی فرمودند خام محترمه ایشان گنگ و کربود ولی بواسطه اشارات حرکت
 دست و فشار انگشتها با او صحبت میکردند و این علم را بدرجه تکمیل کرده اند که نهایت
 آسانی باکران و گنگان گفتگو نمایند مثل علم خط و نقطه و تأتی و سرعت حرکت در تلگراف
 از قرار مذکور مستزبل در بدو اختراع تلیفون مقصودش اختراع آلتی برای مکالمه باکران
 و گنگان بوده از بس تعلق خاطر بحرم محترمه اش داشته شب و روز در این فکر میکوشید
 و نتیجه آن اختراع تلیفون میشود ولی از آن اختراع بمقصد اول نائل نمیگردد بمسببت این
 صحبت لسان مبارک باین بیان ناطق که اکثر صنایع مهمه از همین راه اختراع شده مانند
 طلب کیمیا که سبب ظهور هزارها ادویه مفیده گشته و یا بحیث عبور بخط مستقیم از اروپا

بهند کشف قطعۀ امریکا شده و قس علیٰ هذا روز ۸ جمادی الاولی ۱۲۵۲، اپریل صبح
 منزل مبارک مجلسی مخصوص تیا سفیها بود و نطق مبارک در مهتیا از قوه انسانی از سائر
 کائنات و مجملی از مراتب روح و وحدت ذات الهی لزوم ترقیات روحانی و مذیت
 آسمانی و چون جمعیت آنها زیاد بود بعد از نطق مبارک باز یک یک در اطاق
 دیگر چند دقیقه مشرف و در مسائل خصوصی بسؤال و جواب مفتخر گشتند و مجلس ثانی عصر
 از روز در بیت مبارک محفل یومیته بود که مانند سایر عصرها هجوم عموم می شد و تالار
 طبقه اول عمارت از جمعیت مملومی گردید و خطابه مبارکه آن مجلس اهمیت لزوم تعالیم الهیه
 و تجدید آن در هر عصری و شرح بعضی از اوامر ظهور اعظم بود و بعد از ختم خطابه باز آمدن
 در اطاق علی حده اجازه خواسته نفوس مشرف می شدند و اکثر در اول غدر خواهی
 می کردند که میسر انیم وجود مبارک خسته اند ولی موهبت شرف هم برای
 ما غنیمت است و تعالیم و بیانات مبارکه سبب عزت و سعادت انزور بس پائین
 می فرمودند این نحو مسافر و همان خیلی زحمت دارد باید خانه را بگذاری و فرار کنی
 هر همان و مسافری در هر شهری بانفوس محدود در اوقات معینه معاشر است
 اما شما باید از صبح تا عصر مهاندار عموم باشید آن شب سفیر عثمانی حضرت ضیا پاشا
 از حضور مبارک دعوت نموده بود اکثر خستۀ ام حضور و جمعی از اعیان نیز مدعو بودند
 ضیافت لوکائی بود و مهانها همه بالیاسهای رسمی حاضر و در آن مجمع دو نطق مختصر فرمود
 اول نطق مبارک با کمال جلال و جمال در تائیس کلام مظاہر امر الله و قوه عظیمه فائقه

انبیا بود و بعد سر نیز جناب سفیر صفحہ کے در تبریک و تجید مبارک بترکی نوشتہ بود
 خواندہ تقدیم نمودند کہ ترجمہ آن نیست ہو انوار فضل و کمالات حضرتش
 در ارض بدیع و عالم جدیدی ابتداء زمانہ را محصور در ارشاد و نورانیت مینماید و بہت
 انتشار محاسن اخلاق بشریہ ہزاران زحمات و فداکاری را تحمل فرمودہ اند
 و محض حصول سعادت حضور مبارکشان جمعیت ما را شرف بخشیدہ حضرت عبداللہ
 فرید عصر کہ نزد ما با بسیار معزز و مبارکند دعای از یاد عمر و عافیت ایشان را
 از حضرت رب العالمین خدای لم یزل سائل و آلم و ورو و مبارکشان را بترک میگویم
 (ضیا پاشا) چون حضرت سفیر نطق خود را تمام نمود و وجود مبارک فرمود (ہوا اللہ)
 امشب شب مبارکی است شایان نہایت سرور و ستایش است بجاتی چند
 اولاً اکھد اللہ در مملکتی ہستیم کہ در نہایت معموریت و آزادی است ثانیاً در خانہ
 ہستیم کہ منسوب بدولت علیہ عثمانی است ثالثاً ہمہ ان حضرت سفیر ہستیم کہ در عالم
 اخلاق مثل شمس مشرق است رابعاً این مجلس الفت و اتحاد شرق و غرب را بہتم
 می کنند زیرا از اہالی شرق حضرت سفیر عثمانی و مخدوم محترمشان حاضرند
 و قرینہ محترمہ شان امریکائے و سفیر ایران از غرہ مشرقیان و خانم محترمہ ایشان نیز
 امریکائے این دلیل بر آنست کہ شرق و غرب الفت و اتحاد حاصل نماید نفوسیکہ
 اہل حل عقدند و فکر وسیع و عقل سلیم دارند پس شبہہ نیست کہ غنما آرزویشان
 محبت بین بشر است و نہایت آمالشان الفت و یگانگی بین نوع انسان ہر چند

در قرون ماضیه این حقیقت نمایان نبود اما حال که عصر نورانی است و قرن علم ترقی
 عالم انسانی بعون عنایت الهی این مسئله آشکار شد که جمعیت بشریه مرتبطند
 و جمیع از یک عائله و اهل یک وطن و یک کره عصر وحدت عالم انسانی است و زوال
 او نام قرون ماضیه هر دانشمندی احساس مینماید که این قرن وحدت و اتحاد
 است و تعصبات و همیه روز و زوال لهذا امید داریم سوء تفاهم بین ملل بجلی از
 میان برخیزد تا بدانند که اساس حمانی وحدت عالم انسانی است و مقصود
 اصلی مظاهر الهیه تربیت عالم بشری ادیان الهی سبب اختلاف نیست و مورت عداوت
 و بغضانه زیرا اساس جمیع ادیان حقیقت است و حقیقت یکیت تعد و ندارد
 و این اختلافات از تقالید است چون تقالید مختلف است لهذا سبب اختلاف
 وجد است این ظلمات تقالید آفتاب حقیقت را پنهان نموده حال انجم شده
 روز بروز این ظلمات روز و زوال و شتیت است عنقریب تمامها زائل گردد و شمس
 حقیقت درخشنده و تابان علم وحدت عالم انسانی و خیمه صلح عمومی بلند شود و عالم
 عالم دیگر گردد از محبت حضرت سفیر خلی منونم و شکرمی کنم که سبب الفت و اجتماع
 مل مختلفه در این محفل و داد شدند و البته اینگونه مجالس ثایان شکر و ستایش است
 انتی در ختم مجلس باز حضرت سفیر برخاستند و اظهار شکر و ممنونیت کردند و هنگام
 حرکت تا دم کالسکه مبارک آمده نهایت خضوع را ابراز نمودند آن ایام نفوس بسیار
 مجلل شرف حاصل می نمودند حتی متر و زولت رئیس جمهور مخصوص مشرف و نهایت

خضوع موقوف شد روز ۹ جمادی الاولی (۲۶) اپریل علاوه از اجتماع و شت ف نفوس
 در منزل مبارک انروز سه مجلس عمومی بود صبح در کلیسای یونین (آل سلاز) از خطای
 مبارکه در بیان اقسام نور و سطوع شمس حقیقت بذاته لذاته و استفاضه قلوب مستعده
 که بمنزله مرایاء صافیه اند دیده و دلهار روشن و نورانی گردید خضوع جمعیت و انجذاب
 نفوس بدرجه بود که در آن ایام مضمون یکی از تلگرافهای مبارک بشرق این بود که امروز
 سه هزار نفر با کمال محبت ملاقات شدند و در جمیع مجالس بهائی و غیر بهائی کاتب
 متعدد حاضر و فوراً با انگلیزی خطابه های مبارکه منتشر می شد اما بفارسی چون عین بیانات
 مبارکه را خند ام حضور ثبت می نمودند لهذا در موارد سهو و نسیان بملاحظه حفظ از
 زیاد و نقصان میجو استند از لحاظ انور بگذرانند و بسبب عدم مجال و کثرت مشاغل
 هیکل اکرم مدتی تعویق میافتاد تا منتشر میشد و بعضی هم فوری انتشار می یافت و عصر انروز
 در منزل مبارک مجلس عمومی و خطابه مبارکه تفسیر آیه تورات و صورت مثال الهی در عالم
 انسانی بود و در آخره وداع کردند و وعده مراجعت از شش کاغذ پوشنگتن فرمودند
 پس جمعیت یک یک بخضوع خلوص تمام حضور مبارک آمده دست میدادند و خود را
 بمراجعت وجود اظهر دلداری تسلیم میدادند بعد از مجلس بی فکر دش در باغ بزرگ
 و شنگتن رفع خستگی فرمودند و شب بمجلس ثالث در عمارت و بنا عظیم زنان و دختران
 حقوق طلب امریکائیه رسیدند تا آنوقت کمتر تالار خطابه بان وسعت و جلال دیده شد
 و عنوان خطابه مبارکه این بود که از جمله تعالیم بهار الله سای حقوق بجال و نثار است

وقتی این بیان را حضرت بهاء الله در شرق فرمود مردم بسیار استغراب می نمودند
 الی آخر بیانه الاحلی و از جمله علامت ترقی نساء را تعمیر چنان بنا و تشکیل چنان محلی بیان
 نمودند و شرحی مفصل در مساوات حقوق و تربیت نساء مانند رجال فرمود و جمعی
 قبل و بعد از خطابه مبارک یا نغمه و پیانو آدا، شکرانه نمودند و رئیس و میز مجلس
 مستر مهراهل نیویورک بود که حین ورود مبارک چون همه برخاستند و بعد با اشاره
 مبارک نشستند اول او در معرفی وجود مبارک داد سخن داد و چون مهکل انور برای
 آدا، خطابه قیام فرمود جمیع کف زنان بودند و چنان صد آدرآن تالار عظیم حید
 که از سطوت قیام مبارک دلها بطیبه و قلوب دوستان از قیود آلام برهید الحق
 قیام و نطق مرکز عهد الهی در آن گونه مجامع سزاوار بود که چرخ دوار سرخوش رفتاری
 داشت و بجای ستیمکاری بر منظر فیض نیردانی اسباب کامرانی و علو امر رحمانی
 همیامی ساخت آری نغمه طلعت یشاق را در آن گونه بارگاه و رواق شنیدن
 ذوقی عجیب داشت و علم افتخار ابدی می افراشت جای دوستان شرق بسیار
 خالی و نمایان بود و دیگر کیفیت شرف و خضوع نفوس بعد از آن مجلس در تالار
 علی حده مفصل است روز ۱۰ جمادی الاولی (۲۷) اپریل صبح سس پارسه مبلغی تقدیم
 نمودند این مبلغ را باید بقرا انفاق نمائے هر قدر اصرار کرد مقبول نیفتاد و فرمودند
 اگر مصارف سفر موجود نبود قبول میشد تا ما را را ظر وزیر مالیه حضور مبارک صرف نمود
 و حین مرخصی از شدت شوق تبسم و خندان بود پس از آن چون شریف فرمای منزل

یکی از افسران برای خداحافظی شدند اولدی الور و دیگل انور را در آغوش گرفته
از ذوق گریان و نالان گردید خدام آستانی که خنده آن وزیر کریم این افسر شهیر دیدند
این مصراع را خواندند "خنده و گریه عشاق ز جای دیگر است" آنروز ذکر مجامع اجبای
رحمن و اوصاف دلبر پیمان چنان شهره شهر و بازار شده بود که بعضی از شیشه‌های متعصب
در بعض کنائس ناله حقد و حسد بلند کردند و آتش چون شب آفر بود مس پارسه ضیافتی
مجل نمود و اعیان و اعزّه شهر را دعوت (بر سبشن) کرد و دستگای با سم انجمن ارتباط
شرق و غرب در احترامات فائده حضرت عبدالبهادر برپا ساخت چون سیصد نفر از
از بزرگان همه بالباسهای رسمی حاضر شدند و در اوطاقهای وسیع مزین با انواع زمینها و
گلها منتظر قدم مبارک بودند و جود اظهر از بالاترین آوردند یک یک از رجال
و نسا بکمال ادب حضور مبارک آمده دست میدادند و یکدیگر را محترمانه می نمود و اطمینان
خلوص و خضوع میکردند تا آنکه بصالون بزرگ برای خوراک شریف بردند و جمعیت
پس از صرف خوراک و شربت و شیرینی و چای و بستنی بطبقه پائین در تالار موزیک
رفتند و وجود مبارک در اوطاقی جالس که دسته دسته نفوس شرف می شد
و بسؤال و جواب و استماع بیان مبارک نهایت خوشنودی و ممنونیت اظهار میکردند
از جمله یکی از قاضیهایی و اشینگتن بود و می فرمودند که "چنانکه در میان ایالات متحده
امریکا اتحاد حاصل است ممکن است میان دول عالم باشد" بچند نفر از دکتورهای می فرمود
"مید و ارم شما با علم صلح عمومی را بلند کنید" بهندسی می فرمودند که "چنانچه در یک مدرسه

بنفوس مختلفه هندسه تعلیم میدهی امیدوارم و در مآنه الهی اعمق تنوعه را از حقیقت
 و اساس ادیان الهیه آگاه نمائے بمیراد میرال پری کاشف قطب شمالی فرمودند "امیدوارم
 مجبولات عالم ملکوت را معلوم کنی" رئیس اساتفه فرمودند "امید چنانست تعالیه مضره
 را دور و حقیقت تعالیم مسیحی را ترویج نمائے و رسوماتی را که منافی علم و مخالف حقیقت است
 زایل کنی" بوزیر مختار سوزلند شرحی از آیام اقامت مبارک در سویس فرمودند با کسان
 رئیس جمهور از مذمتیه الهیه سخن میراندند و یکی از اعضا پارلمان می فرمودند که چنانچه
 در خیر امر یکا سعی مینمائی باید خیر خواه عموم ملل و ممالک عالم باشی، بمنظور رئیس اکتشافات
 و جزال قونسولها و رؤسای محافل صلح و نفوس محترمه دیگر بیاناتی مفصل فرمودند تا آخر
 مجلس که یک یک با نهایت تعظیم مخص شدند آنشب هم یکی از شبهای خیلی مبارک
 بود و آن مجلس یکی از مجالس عظیمه مهمه

روز ۱۱ جمادی الاولی (۲۸) اپریل میل اقدس مصمم حرکت بشیکاگو بودند از جمله
 سفرائے که منزل مبارک آمدند سفیر انگلیز بود و در ساعت اقدس بی نهایت خاضع و محبین
 نفوس سائر از اجبا و مبتدیها تا عصر ساعت پنج و نیم وقت حرکت بس پاریس
 می فرمودند "فصل بهار بود و در منزل شما مجامع خوبی داشتیم من هیچوقت فراموش نمیکم
 همیشه از برای شما تائیدات الهیه می طلبم که از جهت مادیات و روحانیات هر دو تائید
 یابی عالم مادی ظاهری دارد و باطنی زیر موجودات مانده سلسله بهم مرتبط است
 تا بروحانیات میرسد و آخرنتی بختایق محترمه میشود امیدواریم این وابطرحا

روز بروز محکم تر گردد و این مخابره قلبی که آن را بالهام تعبیر نمایند مستمر ماند چون این
 رابطه حاصل است لهذا بعد ظاهری حکمی ندارد و بنیقام از عالم الفاظ مقدس و مبراست
 (و بعض دیگر میفرمودند) مهی است این ملاقاتهای مانع باقیه باشد و اعظم فوائد و حد
 عالم انسانی صلح عمومی است و چون بایستگاه خط آهن شریف فرماشند تا وقت حرکت
 ترن جمیع اجناس بسته ناظر روی چون ماه بودند و در نهایت شور و انقلاب چند نفر
 رجا نمودند که در رکاب مبارک باشند از جمله سس ناس محرر نطقهای مبارک با گلیری بوی
 که رجا می نمود نام او را مرضیه خانم فرمودند چون از استیشن جنگش و نهر توپاک عبور
 فرمودند نزدیک بغروب قطار راه آهن بایالت و رجنیا رسید از و استیشن تا اینجا
 دو طرف راه در نهایت خرمی و صفا بود علی الخصوص آنحد و ده که میفرمودند بسیار با صفا
 ولی از چهره مبارک آثار خزن نمودار بود پس از چند دقیقه فرمودند اینگونه مناظر را که می بینم
 محزون می شوم و بخاطر می آید که جمال مبارک مواقع سبز خرم را خیلی دوست میداشتند
 خدا خیر بآن نفوس نهد (داد) که جمال مبارک را در چه محلی حبس نمودند بعد از وضع
 خوابگاه و نظافت و طاقهای راه آهن و چه اغنهای برق تعریف میفرمودند ولی چون
 حرکت ترن سریع بود شب چندان استراحت نفرمودند روز ۱۲ جمادی الاولی
 (۲۹) اپریل باز صبح در ترن از معموری اطراف و خرمی نواحی تعریف مینمودند فی الحقیقه
 قطع زمین لم یزرع دیده نشد ناچار را سر میزدند و طاق خوراک میل فرمودند و آنروز
 در ترن اکثر سرگذشت ایام جمال مبارک می فرمودند و دائماً بفکر و ذکر آن روی انور

بودند تا اول شب که موکب مبارک وارد شیکاگو گردید روشنی شهر جلوه چراغها
 برق چنان بود که گویا تمام کوچه و بازارها را چراغانی نموده بودند اما حین ورود مبارک
 در ایستگاه راه آهن اجبا و لوله و پله غریبی داشتند نعره الله ابھی فالله یا عبدلله
 بفلك اثير میرسید تا حرکت به هتل پلازا فرمودند پس از نزول حلال و استقرار چون
 بعضی از اجبا مشرف شدند از جمله بیانات مبارک که بایشان این بود که "خوب شهری دایر
 ندای الهی اول در این شهر بلند شد امیدوارم که در شیکاگو امر الله نهایت نفوذ
 حاصل نماید چنانچه بنور الکتریک روشن است امید است بانوار ملکوت ابھی منور گردد
 در واشنگتن مجامع هزار دهم از نفر بود شب و روز من آرام نداشتم میان سفیدها
 و سیاهها الفت داده شد خیلی مؤمن شدند آنها می هم که مؤمن نبودند بسیار نزدیک
 آمدند با وجود این من از شیکاگو زیاد تر خوشم می آید چه که اول ندای بهاء الله در این
 شهر بلند شد امیدوارم بخدمات عظیمه موفق شوید و با هم در نهایت الفت و محبت
 باشید و اجبار جای حفظ از امتحانات الهیه نمودند و فرمودند امتحانات شدید در
 ایران بود که اموال را غارت و اجباب شهید می نمودند و آنی نیست نبود باری خیلی شتیاق
 بملاقات شما داشتم اگر این اشتیاق نبود عنایت جمال مبارک شامل حال نمیشد با آنکه
 وقتی من از اسکندریه سوار شتی شدم هیچ عالم خوب نبود انتهی بعضی از صاحبان جبراً
 باتلیفون اجازه تشریف خواستند فرمودند فردا صبح و بعد از شام مقابل باغ جالس شدند
 چون از دربار و طاق نظر انور بیرون افتاد فرمودند "این عمارت منظر خوبی دارد غلب

باغبان و کوچه ها و چراغهای شهر نمایانست. روز ۳ جمادی الاولی (۳۰) اپریل جمعیت
اجتبا و بستدیها در پارتمان منزل مبارک جمع و یک یک دود و بامترجم در اوطاق
مبارک مشرف می شدند و هر یک از شدت شوق حال پرواز داشت چون چند نفر
از روزنامه نویسیها مشرف شدند از جمله بیانات مبارکه در جواب آنها این بود
(هوش)

ما بھاء اللہ را اول مرتبی عالم انسانی میدانیم در زمانی که شرق و ظلمت اختلاف احاطه
نموده بود و ملل مشرق زمین در نهایت عداوت و بغضا بودند و مذہب با یکدیگر
در نهایت اجتناب و یکدیگر را نجس میدانستند و همیشه مشغول جنگ و جدال و چنان
وقتی حضرت بھاء اللہ چون شمس از افق شرق طالع شد و جمیع را بحبت و معاشرت
دعوت فرمود و نصیحت و تربیت آنها پرداخت از هر ملت و مذہبی هدایت کرد
ملل و مذہب مختلفه را التیام داد و بنهایت اتحاد و اتفاق رسانید بدرجہ که
چون در مجامع آنها داخل میشوی نمیدانی کدام اسرائیلی است کدام مسلمان است کدام فارسی
است و کدام مسیحی پادشاه مستبد ایران با جمیع علماء برخلاف قیام نمودند و بنہایت
اذیت پرداختند حضرت بھاء اللہ را جس کردند تا بعین ایشان را کشتند
بدرجہ اذیت می نمودند کہ نفسی اطاعت حضرت بھاء اللہ میکرد جان و مالش
بدر میرفت ولی آخر مقاومت و رانندگی کردند و تعالیمش انتشار یافت لهذا از ایران
حضرت بھاء اللہ را بغداد و از بغداد بروسی و از آنجا بسجن عکا فرستادند و در سجن

عکاس و فرمودند من هم در آن حبس بودم تا اعلان حریت از طرف جمعیت اتحاد
 و ترقی شد جمیع مجوسین را آزاد کردند و من هم بیرون آمدم اما از تعالیم حضرت بهاء الله
 اول تحریر حقیقت است اساس جمیع انبیا حقیقت است و حقیقت یکی است حضرت ابراهیم
 منادی حقیقت بود حضرت موسی خادم حقیقت بود حضرت مسیح مؤسس حقیقت بود حضرت
 محمد مروج حقیقت بود حضرت علی بشر حقیقت بود و حضرت بهاء الله نور حقیقت حقیقت
 ادیان الهی یکیت در حقیقت اختلاف نیست اما تقالید چون مختلف است سبب اختلاف
 وجدال گشته اگر تحریر حقیقت و ترک تقالید شود جمیع ملل متحد گردند زیرا اختلافی در حقیقت
 ادیان نیست بلکه در تقالید است ثانی تعلیم حضرت بهاء الله وحدت عالم انسانیست
 که فرمود جمیع بندگان خداوندند کل را او خلق کرده رزق میدهد میپروراند
 جمیع در بحر رحمت او ستغرق اند و خدا بهمه سران ماجر ابیکد گیر نامهربان باشیم
 ما باید اطاعت سیاست الهی نمایم آیا ما از سیاست الهی سیاستی بهتر میدانیم
 ثالث فرمود دین با علم توأم است زیرا دین و علم هر دو حقیقت است اگر دین مخالف
 حقیقت باشد و هم است و هر سئله دینی که مخالف علم صحیح و عقل کامل باشد شایان
 اعتماد نه پس تقالید و رسوماتی که منافی علم و ترقی است باید زائل نمود رابع دین باید
 سبب اتحاد باشد قلوب را بیکد گیر ارتباط دهد حضرت مسیح و نبیای الهی بجهت الفت
 و اتحاد آمدند پس اگر دین سبب اختلاف شود نبودن آن مزجج است خامس تعصب
 دینی و تعصب جنسی و تعصب وطنی و تعصب سیاسی سبب جدال است و هادم بنیان

انسانی باید جمیع این تعصبات را ترک نمود سادس صلح اکبر است عالم بشر باید
در صلح اکبر باشد تا نور این صلح بر دول و ملل عالم تابد عالم انسانی آسایش نیابد سابع
مساوات حقوق رجال و نساء است باید نساء تربیت و تسلیم یابند تا ترقی کنند و
بدرجه رجال رسند از این قبیل تعالیم بسیار استی غیر از شرف نفوس در مهوتل آنروز
و شب سه مجلس عظیم منعقد که قریب سه هزار نفر زیارت لقای نور مشرف شدند
مجلس اول در مال مهوس اجتماع نفوس سیاه و سفید بود و نطق مبارک در خصوص اتحاد و وحدت
نوع انسان که خدا جمیع کیسان حواس و قوای داده و اختلاف الوان نوع انسان مانند
الوان مختلفه گلهای گلشن و گلستان است که سبب زیاده صفا و جلوه و زینت آنهاست از بیانات
و تشبیهات خطابه مبارکه چنان تأثیری در نفوس افتاد که بولوله در آمدند زیرا اجتماع
و عداوت بین سیاهان و سفیدان در امر یکا بشدتی بود که در مجالس و محافل حتی در اکثر
عمارات و مهوتلها آمیزش بسیار اجازت نمیدانستند در همان اوقات جناب
دکتور ضیاء الدینی سترگر گوری را که از اجبای سیاه است بمنزل خود دعوت نمود
صاحب عمارت چون مطلع شد گفت حتما شما باید خانه مرا خالی کنید چه که مهمان سبایی
دعوت بخانه نموده اید با این شدت تعصب نفوذ امر الله و قدرت عهد الله بدرجه
بود که در اکثر شهرهای امریکا صد ها بهائیان سفید و سیاه مانند خوهران و برادران با هم
مخشور و مألوف بودند و مجلس دیگر باز مخصوص الفت و اجتماع سفید و سیاه همان شب
دهندل مال بود و خطابه مبارک در شرح آیه تورات که انسان صورت و مثال الهی است

بصفات و کمالات انسانی نه رنگ سیاهی و سفیدی بعد از ختم محفل و بیجان و انجذاب
 نفوس از انجا بمجلس بهائیان که با سم مشرق الاذکار داشتند تشریف بردند و حین
 ورود مبارک در تالار وسیع جمعیت قریب دو هزار نفر با آنکه همه بهائی نبودند فوراً
 جمیع برخاستند و احباً شورش عظیم در محفل انداختند و ندای الهی فضای تالار را
 پر نمود بعد از سرود احباً در لغت و ثنا بمیکل اقدس خطابه در خصوص مقصود از معبد
 و اتحاد و اجتماع نفوس مختلفه در ظل کلمه واحده مشروح فرمودند و پس از مناجاتی فارسی
 بلحن حزین مؤثری حرکت نمودند بعضی از اجله شهر بیرون مجلس مشرف شدند و هم اجازه
 تشریف در منزل مبارک بجبهت وقت دیگر گرفتند و جمعیت تاحین سوار شدن و حرکت
 کالسکه مبارک در اطراف حلقه زده بودند روز جمعه اجماعی الأولى (اول ماه میو)
 صبح در حالتیکه سواد بعضی از عمارات شهر و فضای باغ مقابل را از درب بالاخانه ملاحظه
 می نمودند شرحی از آیام اوائل عین عظم و مصائب جمال قدم بیان می نمودند تا آنکه آمد و شد
 احباً شروع شد و تلکرافات بشارت و نصرت جمال ابھی بجامع مشرق از فم اظهر صدور یافت
 پس گفتگو و اظهار عنایت با حبا پرداختند و ساعتی بعد بزین مشرق الاذکار بیرون شهر
 که برای این بنا عظیم سریده شده بود عازم شدند و از روز احباب جمیع در انجا مجتمع بودند
 و خیمه برای محفل تقاوت شرف احبازده بودند اول سواره دور آفرین گردشی فرمود
 و حدود را ملاحظه نموده بعد زیر خیمه ایستادند و جمعیت احبای همه حلقه زده طائف و متوجه
 وجه انور بودند در آن حالت لفظی فصیح در قوه خارق العاده امر حضرت بهاء الله و اجتماع نفوس

شرق و غرب در ظل کلمه الله و ذکر مشرق الاذکار عشق آباد و امریکا فرمودند و بعد بحل
 سنگ بنا تشریف بردند دامته الله مس لمزالتی از طلا که بجهت نروزارش ساخته بود تقدیم
 نمود که آن التاؤل بدست مبارک جای سنگ بنا را کنند بعد از نین رکاب مبارک
 یک یک بجز زمین مشغول و مفتخر گشتند آنگاه وکلای جامع امریکا را حسب الامر صلا زدند
 و هر یک تیشه زد و خاک پاکی برداشت بعد از قبل مل حبابی شرق نفوسی نیابت عنایت
 فرمودند که هر یک بالنسیابه از جمعی خدمت مفتخر آمد منجمله مهترار د شیر بهرام سرش از قبل
 احتبای پاریسیان جناب سید الله از قبل دوستان فرقانیان جناب دکتور ضیا
 بالنسیابه از دوستان عرب دامته الله قدسیه خانم اشرف ایرانی از قبل آما الله شرق
 هر یک بجز مشغول چون نیابت کل با تمام رسید سنگ بنا را بدست مبارک گذارند
 پس از آن یک یک اخبار انوارش فرموده حرکت کردند ولی اکثر احباب آنروز در انجا ماندند
 و نامار را در زیر خیمه صرف نمودند اما عصر در تالار هوتل پذیرا محلی از احباب خیلی آراسته و نطق
 مبارک در خصوص کمالات روح و مدیت آهی بود و قبل و بعد مجلس هم متصل احباب و اغیار
 مشرف می شدند و در اوطاق مبارک بسؤال و جواب مشغول و مشغوف بودند روز
 ۵ جمادی الاولی (۲۰ مای) صبح تا ظهر تشریف نفوس متواتر بود اول در اوطاق مبارک
 مشرف می شدند بعد چون جمعیت زیاد شد در بیرونی تشریف آوردند و نطقی در خصوص
 الفت و اتحاد و پرهیز از بغض و عناد فرمودند و ابتدای آن ذکر سفر مبارک بود که مقصد
 از طی این مصافت تحمل صعوبت سطوع نورانیت در عالم غرب بوده زیرا در ممالک

This Photograph is taken when the first stone of the Mashrak-el-Azkar in Chicago was planted by Abdul Baha.

غرب استعداد زیاد است اما کمی کمتر است تقالید و اوامام اند افکار عالیّه زودتشارت
 و امروز عظم افکار خدمت بوحده عالم انسانی صلح عمومیت الی آخر بیان الاحلی و عصر نزول
 و مجلس عمومی بود یکی در کلوب اتحاد زمان و یکی محفل موحدین که هر دو در لاسل بهتل منعقد
 و خطابه های مبارکه یکی در تربیت و حقوق نسائ و دیگری در خصوص قوای عظیمه انسانی و دلیل
 از دلائل ثبوت واجب الوجود که از اشتیاق قلوب و انجذاب نفوس همه بهائیان شرق
 و غرب شکر تائیدات ملکوت ابھی می گفتند و مانند گل شکفته و خندان بودند و چون جمعت
 از آن مجالس فرمودند باز لطفی در منزل مبارک در جواب و سوال نفوس در خصوص تفاوت
 استعدادات اشخاص فرمودند که نفوس دارای دو استعداد اند یکی بصرف قوای طبیعی و
 دیگری تربیت معلّم انسانی حاصل شود و استعداد طبیعی نیز ظهور و بروزش کاملاً بسته
 تربیت است و معلق بکوشش خود انسان یعنی استعداد طبیعی بدون تربیت و کوشش انسانی
 کاملاً ظاهر نشود و کمال آن منوط بسعی و تربیت است و سوال از چگونگی معاشرت اشخاص
 بدعمل کردند فرمودند آن نیز دو قسم است قسمی ضرریش بخود صاحب عمل رجعت و متعده
 نیست البته باید بحکمت شخص بدعمل را آگاه و تربیت نمود و مرضیست باید او را شفا
 داد اما قسمی است که ضررش بدیگران میرسد و معاشرت با چنان شخص سبب سوء خلاق
 می شود در این صورت حشر با آن نفوس جائز نه مگر برای کسانی که بر منع و تربیت قادر
 و غالب باشند و حتی الامکان سبب تعدیل اخلاق و تحسین اطوار گردند و الا حفظ هیئت
 اجتماعیّه از مضرات اعمال انگونه اشخاص راجع بمرکز عدل و داد است نیست که در الواح

جمال مبارک هم حکم معاشرت با ادیان و وحدت عالم انسان است و هم منع الفت
 با اشرار و زوم احترام از اهل نفی و انکار انتهی و همچنین انروز جمعی از صاحبان علوم و مهندسی
 و جبر از حکومت تشرف حاصل نمودند و شرحی از لوازم محفل مشورت و تکالیف و کلاهی
 ملت از قم اطهر صادر روز عید اجمادی الاولی (۳۰ مای) از صبح زود دسته دسته
 نفوس شرف تقاضای حجاب و اغیار همه در نهایت شوق و شغف شاکر عنایات
 مبارکه بودند از جمله جماعت هند وستانی ها که در اکثر محافل عطا حاضر و مشرف میشدند
 انروز همه جمعاً وارد پس از اجازه تبریک نامه که بساحت قدس عرض نموده بودند
 خوانده تقدیم کردند و ترجمه ان که از انگریزی بفارسی نوشته شده انست "از انجمن
 هند وستانیان شیکاگو ۳۰ مای ۱۹۱۲ حضور مبارک حضرت عبدالمجید عباس
 هو الله حضرتان که اعضای انجمن هند وستانیان شیکاگو هستیم نزول قدوم مبارک
 شمارا باین تسلیم تهنیت و تبریک میگوئیم و امری که سبب تشرف فرمائے انحضرت باین
 مملکت شده مایه نهایت قدردانی و امتنان ماست آسیا پیوسته محل بروز ادیان
 بوده تولید محمد و مسیح و بودا و کانفوسیوس در انقطعه شایعه گردیده و مابراستی
 معتقد بر اینیم که آسیا در این اوان اسباب تیلاف خواهد شد و مانند امر بودا امر مجائی
 علت اتحاد امم و تعالیم تمام بزرگان و پدران ما خواهد گشت اگر چه آسیا در حال تدنی
 است لکن ما خود را تسلی میدهم باین افکار که هر چند مادتیاً در حالت ضعفیم اما در روحانیت
 سبب سرفرازی جهانیان لهذا نهایت مسترت را از این داریم که اسباب کسب علوم

و تحصیل فنون شرقیان را در ممالک غرب فراهم فرمایند که جوانان ایران در این ممالک
تبدیل افکار و تحصیل معلومات مادی نموده اناث و ذکور مایه ترقی ممالک شرق گردند
و دیگر ماکه امالی هندوستانیم میدانیم که منافع زیاد از مسافرت آنحضرت بوطن ما عاید
خواهد شد زیرا عدم اتحاد هندو مسلمان آنها را بنهایت جدال وادار نموده اما
تعالیم شما که جمیع ممالک اصول تعالیم بزرگان ماست میتواند آنها را متفق نماید و مهم مبتانی
متحد سازد و یقین داریم که مثل این پذیرائی و احترام امریکائیها در هند هم نسبت بانحضرت
مجرى خواهد شد خداوند طول عمری بوجد مبارک بدهد تا پیام خود را ابلاغ بکافه نوع
انسان فرمایند ای آقای عزیز ما ائمه اخلاص مندان شما اعضا انجمن هندوستانیان
شیکانگو و دیگر چون جمعی زیاد مجتمع شدند در مهتل لفظی عمومی در خصوص تحلیل قوای مادی
و نتیجه وجود انسان بدنیت الهیه و تربیت روحانیه فرمودند که گل واله و حیران گشتند و پیرو
تعالیم مبارکه را انتها درجه سعادت عالم انسان دانستند چنانچه تحریر و شهادت اهل هند
و نفوس اُخری برای طالبان موصفان خود نمونه اشتعال و هیجان دیگران است و لقطه
تدل علی البحر آخر شب محفل مشورت بهائیان بود اول خدام حضور فرستادند و بعد نظر
برعایت اعضا محفل خود شریف بردند و مختصر بیاناتی فرموده حرکت کردند ولی در امور
مشرق الاذکار فرمودند من مذاکره نمیکنم راجع بمحفل شورست وقت دیگر فرمودند اگر من
در امور مشرق الاذکار مذاکره می نمودم بایستی فوراً ساخته شود اما اول شب خطابه بسیار
بهین و مؤثر در انجمن تیا سفیها ادا فرمودند که جمیع حضار علی الخصوص اعضا و آن انجمن شفته

و شیفته خطابه مبارکه گردیدند و در همان روز بود که بعضی از چهار جای گرفتن عکس مبارک
 را نمودند لهذا در باغ مقابل هتل چند صفحه عکس مبارک بواسطه متر و سس کلیوس که از اجاب
 خیلی منجذب بودند برداشته شد و در دست مبارک گلی بود استاده در یک صفحه خدام
 ایرانی در ساعت قدس بودند و در دو صفحه عموم اجائے که حاضر بودند در محضر انور عکس
 انداختند هر چند در سایر بلاد نیز مکرر عکس مبارک را برداشته اند ولی در آن چند صفحه
 عکس مبارک خیلی بهتر و شبیه تر گرفته شده روز ۷ جمادی الاولی دعای ای چون
 آخر آیام اقامت مبارک بود مجالس غدیده و محافل مهمه منعقد گردید صبح بعضی ارثیوها
 در منزل مبارک مشرف شدند و مجمع یومیه نیز در هتل مهیا و نطق مبارک شرحی در
 خصوص موالید ثلاثه و لزوم تربیت کلیه بود بعد از آن روانه کلیسای کانگرگشن
 گردیدند کلیسائی منظم و باشکوه و شیش آن موسوم بدکتور میلبرن که مکرر مشرف شده بود
 در نهایت انجذاب بعد از فراغ نماز در معرفی طلعت یشاق عنوان بیانش این بود که
 تعالیم و اوصاف حضرت عبدالبهار بواسطه یکی از دوستان شنیده و عازم عکا بودم
 بعد شنیدم که وجود مبارک خود عزم سفر امریکا فرموده اند حال خدا بر ما منت گذارد
 که ایشان بنزول قدم مبارک بار اسر فرما فرموده اند پس از آن در تاریخ و تعالیم امر
 مفصل گفتگو کرد و آخر وجود مبارک را با ستم بشر صلح و فرزند خدا عباس افندی معرفی
 نمود چون طلعت عهد الله قیام فرمود هیئت کلیسا برخاست با آنکه در کلیسا بودند همه گفت
 برکت زدند و اظهار شاکست کردند تا با اشاره مبارک جمیع ساکت و مستعد استماع

Abdul Baha and a group of the Bahais in Chicago.

خطابه غراگشتند که موضوع آن ظهور مرکز انوار و طلوع شمس حقیقت بود در هر موسمی از برجی
و شرحی در تجدید ادیان و وحدت انبیا و اساس کتب الهیه و امثال ذالک منتهی بنا جان
فارسی بلجن ملیح جان بخش گردید و تضرع نفوس و انقلاب قلوب چنان محسوس که فضای
کلیسا مملو از روح القدس شده بود و از محراب تا باب کلیسا بصعوبت عبور فرمودند
زیرا دسته دسته نفوس هجوم می کردند دست می دادند و طلب تائید و برکت
می نمودند و در انگونه کنائس و مجامع تعجب در این بود که اغلب نفوس با آنکه بهائے نبودند
و تا آن وقت بعضی ذکری از تعالیم این امر شنیده بودند آن قسم خضوع و انجذاب
حاصل نمیدادند و بعضی از روز و شب چنان بی اختیار شده بودند که در اتوبیل خود سوار
شدند و مجلس بمجلس عقب سر مبارک می رفتند تا بار را از روز منزل دکتور فور دیل فرمودند
و پس از تشریف جمعی از انجا برای هوتل حرکت نمودند و فرمودند قدری پیاده میرویم
و بعد ترا موای میگیریم بعضی از خدام با میزبان عرض نمودند راه دور است باصرار آنها
سوار اتوبیل شدند و مرتبه در راه روبرو اتوبیل پاره و معطل شد آخرین راه در ترا موای
سوار شده چون هوتل رسیدند جمعی که منتظر قدم مبارک بودند مشرف شدند و در جواب
سؤالات خویش بیانات مبارکه شنیدند که آن شکر و ثنا کشوند از جمله شخصی از
عواقب امور ممالک آسیا و بلاد شرق پرسید خلاصه بیانات مفصله در جواب این
بود که جز بقوه معنوی و امر الهی ترقی ننماید هر یک از مظاہر الهیه در ملت و مملکتی مبعوث
شد که بظاہر هیچ اسباب نجات و ترقی برای آنها نبود ولی چون در ظل امر او وارد شدند

بر جمیع ممالک متمدنه تقدّم جستند امروز هر ملت و مملکتی که علم و حدت عالم انسانی بلند نماید
 و در ظل این قوه الهیه وارد شود در آخر مقداى عالم گردد (سؤال از فرق امر بهائى
 با سایر ادیان کردند شرحی در جواب فرمودند که) اساس جمیع ادیان از حیث اصول
 یکیت و جمیع مبنی بر حقیقت نیست که بین منظرها و ادیان الهی تفاوتی نیست اما از حیث
 فروع و معنی احکامی که راجع بمعاملات و جزئیات است چون این فروع و احکام مقتضیات
 وقت و زمان است لهذا در هر عصری تعدیل میشود (از این قبیل بیانات مشروح
 و مفصل فرمودند) (سؤال از شر و صفات ضمیمه کردند فرمودند) در وجود و هستی
 شرفیت بلکه شر عدم خیر است چنانچه ظلمت عدم نور است (و شرحی از مقتضیات
 عالم خلقت مادی فرمودند که) لازمه آن تغیر و تبدیل است چه اگر تغیر و تبدیل نباشد
 ترکیب و تربیت اشیا نشود و چون تغیر و تبدیل و شتیت و ترکیب لازم آید
 اضداد پیدا شود ولی در حقیقت ضدی نیست چنانکه در عالم شمس ظلمت نیست و شرق
 و غربی نه اما از مقتضیات این عالم شب و روز نور و ظلمت است انتهی چون در
 مسئله اجوبه مفصله صادر و نفوس حاد و شاکر با سس ثرو و جمعی از احبّا
 و خدام حضور برای فاتحه خوانی بقبرستان شیکاگو شریف بردند و اول شب
 تشریف فرمای کلیسای آل سئز گشتند در آنجا نیز هیجان عظیمی در نفوس مشهود
 و خطاب مبارکه در بیان مقصود منظر الهیه و صلح و اتحاد نوع انسان بود و شرحی
 بسوط از ظهور عظم ابهی و نفوذ کلمه علیا پس از آنکه اکثر مردم دست دادند و اظهار شکرو

Abdul Baha with the Bahai Children of Chicago.

عکس مبارک حضرت ابوالحسن علی نقی قزوینی
 در محفل بزرگوار حضرت ابوالحسن علی نقی قزوینی
 در محفل بزرگوار حضرت ابوالحسن علی نقی قزوینی

بیان ممنونیت و اخلاص خویش بحضور انور کردند از آنجا که مبارک یکم منزل
 دکتور میلبرن کیش کلیسای کانگش وار چون نزول اجلال فرمودند در منزل کیش
 مذکور نیز لطفی فصیح و بلیغ و بیانی مؤثر و طبع در فوائد صلح و صلاح و مضرات جنگ و جدال
 و لوازم آسایش عمومی و وحدت عالم انسانی فرمودند چون شب آخر بود تاثر نفوس
 و رقت قلوب بدرجه رسید که بتجریرو وصف نیاید روز ۸ جمادی الاولی (دهای)
 روز حرکت موکب اقدس بود و در ایستگاه منزل مبارک شور و ولوله اجابا بسیار بعد
 در تالار هتل مجلسی مفصل از احباب جمعیت اطفالشان منعقد اول اطفال الشفقت
 و رافتی فوق العاده در آغوش مبارک گرفتند آنها را بوسیدند و بهریک
 شیرینی و گل عنایت کرده فرمودند شما با بفرموده حضرت مسیح اطفال ملکوتید و بفرمایش
 حضرت بهاء الله شمعهای عالم انسانی زیر اقلوتبان در نهایت صفاستار و احسان
 در نهایت تقدیس آلوده باین عالم نیستید و مانند آئینه دلهای شما پاک و صاف
 است پدران و مادران شما باید شمارا بکمال رافت پرورش دهند بنهایت
 آداب و کمالات تعلیم نمایند تا در نهایت اتقان بفضائل عالم انسانی متصف شوید
 و در جمیع مراتب ترقی نمائید تحصیل علوم و صنایع کنید سبب ظهور فیوضات باقیه
 شوید و علت ترقیات کلیه گردید (بعد خطاب بسیار اجابا نموده فرمودند) من میروم
 لکن شما باید بر خدمت کلمه الله برخیزید قلبستان پاک باشد نیتستان خالص شود
 تا مستفیض از فیوضات الهیه گردید ملاحظه نمائید که هر چند آفتاب بر جمیع اشیا

یکسان می‌تابد ولی در آئینه صاف جلوه شدید نماید نه در رنگ سیاه شدت
 جلوه و حرارت آن در زجاج و بلور بحیث لطافت آنست اگر لطافت و صفا نباشد
 این تأثیرات ظاهر نشود همچنین باران اگر بر زمین شوره زار بیارد ابداً اثری از آن نپهوه
 نرسد اما اگر بر زمین پاک و طیب بیارد سبز و خرم شود و بار و ثمر آرد امروز در زیست
 که قلوب صافیه از فیوضات بادیه بهره گیرند و نفوس زکیه از تجلیات باقیه روشن منور
 گردد شما احمد بنده مؤمن بالله و موقن بکلمات الله و متوجه بملکوت الله هستید
 الهی را شنیدید قلوبتان بنسائم جنت ابھی مهتر گردید نیت خیر دارید مقصدتان رضای
 الهی است مرادتان خدمت بملکوت رحمانی است پس کمال قوت بر خیزید و بایکدیگر
 در نهایت اتحاد باشید ابداً از یکدیگر مکنز نشوید نظرتان بملکوت حق باشد نه عالم خلق
 خلق را از برای خدا دوست دارید نه برای خود چون برای خدا دوست می دارید به چو قوت
 مکنز نمی شوید زیرا انسان کامل نیست لابد هر انسانی نقصی دارد اگر نظر بنفوس نماید
 همیشه مکنز می شوید اما اگر نظر بخدا نماید چون عالم حق عالم کمال است رحمت حضرت
 لذا برای او همه را دوست میدارید همه مهربانی میکنند پس بقصو کس نظر نماید
 جمیع را بنظر عفو ببینید زیر آتش خطا بین نظر بخدا کند اما نظر خطا پوشش بخالق
 نفوس نگردد چه که جمیع را او خلق کرده کل را او می پرورد و رزق می دهد جمیع را روح
 و روان مبذول میفرماید چشم و گوش عطای کسی است لهذا اقل آیات قدرت و هستند
 باید جمیع را دوست داشت جمیع مهربانی کرد فقر را رعایت نمود ضعیف را حمایت کرد

This Photograph is taken at Lincoln Park in Chicago
by Mr. A. C. Killins of Spokane.

مریضان را شفا بخشید نادانان را تعلیم و تربیت نمود لذا من امید دارم که اتحاد
 و اتفاق اجبای شیکاگو سبب اتحاد جمیع اجبای امریکا شود جمیع خلق از خلقتشان
 استفاضه نمایند یعنی مقتدای کل شوند انوقت تائیدات ملکوت ابهی و فیوضات
 شمس حقیقت احاطه نماید انتهی غزیت و حرکت مبارک ارشیکاگو
 روز ۹ جمادی الاولی (دعای صبح ارشیکاگو برای کلیولند حرکت فرمودند
 حین حرکت اجاب و غیار پروانه وار طائف حول حال نور بودند دلهادر نهایت حترق
 و دیده با گریان از هجر و فراق طلعت میثاق بود عصر چون مرکب مبارک بکلیولند
 وارد جمعی از دوستان در ایستگاه خط آهن برای استقبال قدم مبارک حاضر
 و چند نفر هم از روزنامه نویسها خبر ورود مبارک را شنیده با دستگاه عکاسی
 مختصری آمده بودند محض نزول و ورود قدم اظهر فوراً عکس مبارک و ملتزمین
 رکاب را برداشتند و اجازه تشریف خواستند و پس از استقرار بیگل قدس
 در هتل اوکلید مشرف شده شرحی از تاریخ و تعالیم امر مبارک از رسم طهر صا در و ثبت
 نمودند از جمله یکی از آنها سوال نمود که پیام مبارک چیست؟ فرمودند "پیام
 من وحدت عالم انسانی است و صلح عمومی و تطبیق مسائل دینی با علوم صحیحی و مساوی
 حقوق عمومی و دفع تعصب دینی و جنسی و وطنی و سیاسی و بیان حقیقت ادیان الهی
 و منع تقلید و اولامات مذهبی و تربیت انسان تا بدرجه نیکه که حقوقشان با رجال
 مساوی شود و تعدیل معیشت انسان را بشکر که اگر میر بر سریر عزت جالس است

فقیر هم خانه و حصیری داشته باشد و همچنین تائیس مدنیت روحانیه و تعدیل خلاق
 عالم انسانی و وحدت اساس ادیان الهی که اگر اعم عالم پی بحقیقت ادیان برند چون حقیقت
 یکیت متحد شوند اما بسبب تعالید در اختلاف و جدال نباشد چه که تعالید مختلف
 است الی آخر بیانہ الاحلی بعد از ساعتی از مهوتل او کلد مجلس بهائیان در منزل دکتور سونگل
 تشریف فرما شدند پس از صرف چای در اوطاق علی حدّه آنگاه مجلس ابنور لقا
 منور ساخته لفظی در باب در خصوص آبادی ممالک آمریکا و اکمال مدنیت جهانی بدینیت آسمانی
 و اشراق شمس حقیقت و ارتفاع ندای الهی و انتشار تعالیم ربانی فرموده اجبای حیران
 و والہ حظ وافر بردند و از نعمت وصل و لقاحیات ابدی بستند و قبل از مجلس هم یک صفحہ
 عکس مبارک و خدام حضور و بعضی از دوستان را گرفتند اما شب مجلسی مفصل در تالار
 مهوتل متجاووز از پانصد نفر بهائے و غیر بهائی جمیع مفتون اطوار و منجذب گفتار مبارک
 گردیدند و قبل و بعد از خطابه مبارک سرود و نغمه تبریک و تهنیت سرودند و از مضامین
 کلمات و بیانات مبارک در لزوم دیانت و آگاهی از مضرات حرب و عداوت
 و منافع صلح و یگانگی و الفت کل اطهار شکر می نمودند و نهایت افتخار از تشریف ساحت
 اقدس و استماع مسائل الهیه میکردند روز ۲ جمادی الاولی (۷ مای) علی الصبح
 چند روز نامه بساحت انور رسید که کیفیت ورود قدوم اطر و بیانات مبارک
 و مجالس بهائیان و خضوع طالبان را تماماً با نهایت تمجید نوشته مزین بعکس مبارک
 و خدام آستان پیمان بود و چون مصمم حرکت شدند از شخص محترمی عریضه بحضو

مبارک رسید که من از خواندن جبرئیل و طلوع از تعالیم مبارک پی بعلت و اهمیت این
 امر برده حال اقبال خود را با نهایت خلوص بحضور تقدیم می نمایم مختصر ساعت هشت صبح
 از کلیولند حرکت نموده ساعت دوازده ظهر پسرغ نزول اجلال فرمود اجابا
 انجا هم چون خبر تلگرافی از کلیولند داشتند در ایستگاه راه آهن منتظر قدم مبارک
 بودند و چون موکب اقدس وارد با نهایت سرور و نشاط در حضور انور بهوتل (پنجلی)
 آمدند پس از تشرف اجابا و اندک استراحتی نفوس کثیره بواسطه دوستان از
 ورود مبارک مطلع و بحضور انور مشرف گردیدند بعضی از آنها از رؤسای بنی اسرائیل
 بودند و مکرر از حضور مبارک استعفا نمودند که در کنائس آنها نطق فرمایند ولی
 چون در مجامع صلح نیویورک و اطراف موعود بودند لهذا قبول نفرمودند و بسبب
 حرکت میفرمودند آتش در تالار بهوتل محفلی عظیم بواسطه اجابای پسرغ منعقد و خطابه
 مبارک در شرح تعالیم حضرت بهاء الله بود و منتهی باین بیان گردید که "باید شرق
 از غرب مدنیت مادیه کسب نماید و غرب از شرق مدنیت الهیه بیاموزد" جمیع نفوس
 محترمه اظهار حیرت از اهمیت و عظمت تعالیم مبارک می نمودند و با نهایت خضوع
 دست میدادند و اظهار خلوص میکردند بعد جمعی از فلاسفه و دکتورها و صاحبان
 جرائد مشرف شدند و بیانات مفصل از ترکیب و تحلیل اشیا و مدخل امراض فرمودند که اگر
 مدخل امراض را بدانند و عمده ال عناصر را میزان گیرند در هر عنصری که نقصان حاصل
 شود بواسطه خوراک که آن عنصر را زیاد نماید معالجه امراض کنند دیگر محتاج بادویه

و مشکلات سائر نشوند چون نمی‌سئله را مشروحاً بیان فرمودند از حضرات سؤالی کردند که سبب چیست که جمیع حیوانات با آنکه فن طب را نمیدانند بالطبع از آنچه برای آنها مضر است اجتناب نمایند و آنچه مفید است رغبت کنند اما انسان بالعکس قوت بیمار است با آنچه مضر است بیشتر مایل شود حضرات جوابی نگفتند و عرض نمودند که وجود مبارک خود بهتر میداند لهذا شرحی از قوه خارق العاده عالم انسانی و تجاوزات انسان از قوانین طبیعت و مثال ذالک فرمودند که چون انسان تو جیش محصور بجهتی نه لهذا بیشتر غفلت نماید چنانکه در تعمق و حصر توجه احاطه اش از جمیع بیشتر است و همچنین مقالات مفصله برای صاحبان حس را ند بیان نموده جمیع را شاگرد عنایات و حیران کلمات و بیانات بدیعه فرمودند

روز ۲ جمادی الاولی (۸ مای) صبحگاه چون جای میل فرموده در شرف حرکت بودند روز نامجاتی بمحض طهر رسید که مقالات عدیده در خصوص سفر مبارک و نفوذ امر الله در آن مدینه نوشته بودند در یکروز صوری از امر الله در آنجا دمیده شد که بسیاری از خفتگان بیدار شدند و از آن بعد اخبار نرسیده و بیداری الهی کلیولند و پیبرغ مکرر باحتیاط قدس میرسد ولی چون وقت مجالس صلح قریب طلعت طهر در آن محافل موعود لذت میگل انور چون برق در سیر حرکت بود و در هر جلوه هزاران پرده پندار را خرق نممود و با وقت قلیل کارهای عظیم میدید زیرا اکثر مجامع قبل از ورود مبارک تهیه شده بود لهذا در هر شهری یکروز مجالس عدیده منعقد و هزاران نفوس در محافل وصل و تقاضای قلب خلاصه

ساعت نه صبح از تپسیر غ حرکت فرمودند و ساعت نه شب اجبای شنگتن در ایستگاه
 راه آهن دیده بقدم مبارک نهادند و در تعظیمش سر قدی سرو آسا در چیدن بالید
 بود و حکایت از قدرت بهار الهی و قمری و طراوت حقیقه عالم انسانی می نمود اما در طی
 آن راه در ترن بعد از ناهار برای خواب و استراحت مهیكل اقدس بعضی از ملزمین رکاب
 مبارک جسارت و التماس نمودند که اوطا قی مخصوص بکرایه گیرند فرمودند من بعض
 مصارف ر محض اعانت نفوس و خدمت امر الله بنمایم والا از بدایت عمر هیچوقت تمیاز
 را دوست نداشته ام و در انخصوص بیاناتی استباه انگیز در منع امتیازات
 شخصی فرمودند و پس از ورود بوشنگتن هم بخانه لے که مخصوص کرایه نمود بود در خیابان
 ۴۱ کوچه مار وارد نزدیک منزل مس پارسر تشریف فرما شدند و در آن سفر
 از شیکاگو جناب دکتور ضیا ابن حضرت محمد مصطفی بغدادی و از و شنگتن جناب
 میرزا احمد سهراب هم در رکاب مبارک با خدام حضور بودند و بترجمه و تفسیر مشغول
 و مفتخر باری در منزل مبارک شرحی از معانی علامات یوم ظهور فرمودند که بسبب
 ندانستن آنگونه معانی همیشه مثل از مظاہر فیوضات علت لعل محتجب می گشتند با آنکه
 در کتب الهیه ذکر آسمانی غیر این آسمان و ارضی غیر این ارض بود معینا باز علائق
 را بظاہر معنی نمیدادند و از عوالم روحانی و معارف الهی بی بهره و نصیب می ماندند بعد
 منزل مس پارسر تشریف بردند شرحی از تعالیم الهیه در مسائل اقتصادی بیان فرمودند
 و اجبا همه از تشریف بلقا و استماع بیانات و ندای حلی چنان پر شوق و ذوق بودند

که در پوست نمیکنجیدند روز ۲۲ جمادی الاولی (۹ مای) از صبح تا ظهر دائم عبور و رفت

اجتاه و بستیدها در منزل مبارک بودند اما را در منزل مس پارتنر میل فرمودند و عصر نفوس کثیره در آن مجلس نفیوضات باقیه فائز تا شب که مجلسی عمومی خیلی مکمل بود و نطق مبارک مفصل در نشر تعالیم الهیه و بی اعتنائی بمقرضین زیر بعضی از شیشهای متعصب چون دیدند صوت امر الله وصیت عبد الله، ارکان وجود را احاطه نموده و نفوس ابهیجان و اهتر از عجیب آورده از حقد بصداد آمده بودند پس از مجلس مسفره بودند من خیلی علایت نفوس میکنم که فرار نمایند و ادنی اعتراضی نتوانند با وجود این شیشهای و آشنگتن مار تکفیر نمودند وقت دیگر میفرمودند اعتراض رؤسای مذاهبت دلیل بر قوت عظمت امر است زیرا امر غیر مهم را کسی اعتنا ننماید، امروز بعضی رجای شریف فرمائی مبارک بکنائس و ادا، خطاب نمودند فرمودند حال مجبور بمرعت در حرکت و باز بوشنگتن خواهم آمد روز ۲۳ جمادی الاولی (۱۰ مای) صبح نفوس جلیله باحت طهر

مشرف پس از تشرف خصوصی و سوال و جواب طولانی لفظی عمومی در تقدیمات این قرن اعظم و زوال تقالید امم فرمودند و عصر چون مجمع آ محترمه بود خطاب به در خصوص حقوق نسا و تربیت آنها ادا فرمودند بعد سواره بیاباغ و از آنجا بمجمل فقره که بهت مس بهک (بارنی) ساخته شده تشریف بردند و شب نطق مبارک در مجمع از نفوذ امر الله و قدرت حضرت بهار الله و نصائح مشفق باجاء الله بود و شام را در منزل مس بهک و سیو و مادام در نفوس بارنی موعود بودند و جمعی از خدام حضور و اجبای طلعت مجبور نیز در محضر انور

تادیری از شب سامع نصاب مشفق و غرق بخور سرور و جوهر گردیدند روز ۲۳
جمادی الاولی ۱۱۱۱ مای طلعت انور عازم نیویورک بودند علی الصبح نفوس محترمی که سابق
مشرف شده بودند بحضور انور رسیدند و شرحی مفصل از کیفیت سفر خود و شرح عمومی
که یکی از احکام حضرت بهار الله است فرمودند و بعد حرکت نمودند و اجساد را استگاه راه آهن
تا حین حرکت ترن پر شور و غلغله بودند و بسیار محزون و مکدر و پریشان از هجران طلعت
پیمان و دایما راجی فضل و احسان و چون بنیویورک نزول حلال فرمودند جمعی از حجت
باستقبال قدم مبارک آمده تا عمارت هتسن در ریوساید که منزل مبارک بود در حضور
بودند و برای ایشان حکایت میفرمودند که بشیکاغو و واشنگتن رفتم و مراجعت نمودیم
بسیار خوش گذشت زیرا اهل امریک همه هتسند و طالب فهمیدن مایل ترقی و تسکین
انسان دختی را رو به نشو و نما می بینند باید میداد و ارباشد که لابد شکوفه خواهد نمود
و بار و ثمر خواهد داد نفوس سوالاتی می نمودند و چون جواب می شنیدند محباده
نمی کردند و با اکثر علما چون ملاقات و صحبت می شد اظهار قناعت می کردند و جمیع نفوسیکه
سوالات مهمه می نمودند از استماع جواب اظهار سرت می کردند علمای سایر ممالک چنین
نیستند زیرا همیشه میخواهند مجادله نمایند در شیکاغو ششهای خوبی ملاقات
شدند چند نفرشان را را بکلیساد دعوت نمودند صحبتهای مفصل داشتیم حتی یکی از آنها دکتور
میلرن شب بخانه خویش دعوت کرد مقصود آنست که نفسی جز قبول و قناعت چیزی بر او
نمود و در هر قسم با جمیع محترمی و بعضی از قاضیهایی و یکی از رفقای روز ولت (رئیس جمهور)

درواشنگتن صحبت شد چون قضیه جهت جامعه ادیان والفت مل مختلفه بمیان آمد آن
 رفیق گفت مسیح مایه اختلاف بود بعد چون من الفت واتحاد مل و ادم متنوعه را در ظل کلمه حضرت
 مسیح برای او شرح دادم خندید و قبول کرد و سائرین نیز همه اظهار سرور کردند آخر از او
 پرسیدم که دیگر سوال و ایرادی داری گفت خیر ابداً گفتم این مطالب را قبول کردی گفت
 "آل رایت" (بکلی صحیح است) انتهی چون بانگیزری این کلمه "آل رایت" را فرمودند
 حجاب خیلی خندیدند و بعد شرحی از الفت سیاهان و سفیدان و مطالب آخری فرمودند
 اما شب مجمعی از اجناد منزل مبارک بود و نطقی در خصوص نعماء الهیه که باهل بها عنایت
 شده نمودند و به تشویق بر شکر این مواهب و عطایا پرداخته اخبار امت ذکر و تنسبه
 ساختند روزه ۲ جمادی الاولی (۱۲ مای) صبح بعد از اذان و اذان کار
 و صرف چای فرمودند هنوز از خستگی سفر بیرون نیامده باز امروز باید بمونست و برونیم
 و در کلیسای موحدین صحبت کنیم لهذا با ملتزمین رکاب مبارک حرکت فرمودند از شتی
 بنیو جری و از اینجا با خط آهن یک ساعت راه را طی کرده بمنزل سترادل که قسّیس کلیسای اینجا
 بواسطه ایشان از حضور مبارک دعوت نموده بودتشرف فرما شدند پس از تشرف
 چند نفر از حجاب هیکل اکرم حرکت سمت کلیسا فرمودند حین ورود مبارک قسّیس (دکتور ادگار یون)
 که بیرون کلیسا منتظر ایستاده بود با نهایت تعظیم بازوی مبارک را گرفته تا محراب کلیسا
 بُرد و خستادم حضور را نیز در بالای سکوی محراب کرسی داد و پس از فراغت از رسوم
 عبادت در معرفی ستر الله الاکرم نطق قسّیس محترم این بود که "امروز بجای تورات از بنجیل جدید

یعنی بیانات حضرت بهاء الله میخوانیم (از ترجمه الواح منتخبه چند صفحه تلاوت نمود و گفت)
چند سال قبل محبته در شهر جنواد ایتالیا ساخته شد و مقصد از آن بقای آثار شهادت
شخص پرستانی بود که کاتولیکها و راجحان تعصب مذہبی کشته بودند و روی آن محبته
این کلمه حکیمانه منقوش که "عظم نتیجه قرون خیره رفع تعصب مذہبی و توسعه افکار بشری بود"
حال من میگویم که این کلام تا کنون تحقق تام نیافته بود و تا یکدرجه تعصب باقی و امروز
بی نظیری که دافع این تعصبات است تعالیم جدید بهائیه است که عالم ادیان با حرکت
آورده و بیت هزار نفس را در ترک تعصب قربان و فدا نموده همیشه تولید ادیان الهیه
از مشرق بوده و آن سرزمین اتم الادیانست و مغرب زمین بواسطه کثرت حروب و
و ادوات جنگی برای چنین صلحی در نهایت احتیاج و این امر بهائی اگرچه تازه از شرق
بغرب سرایت کرده ولی عنقریب تمام غرب را احاطه خواهد نمود و اکنون در حضور
مقتدای این امر خطیر از مطالب عالیه مستحضر خواهید شد و آب را از سر چشمه
خواهید نوشید این نهایت خوشبختی نوع ماست که این نفس نفیس اطراف و اکناف
عالم در عبور و مرور است و باین کنیه تشریف آورده نیا عظیم صلح را گوشزد
حضار میفرماید نهایت افتخار من آنست که حضرت عبدالبهائعباس را در این موقع معرفی
نمایم و بگویم این شخص بزرگوار از بسیاری ذی شان روزگار و از برگزیدگان حضرت
پروردگار است "چون بعد از نطق قیاسی قیام فرمود اهل کلیسا یکمرتبه
برخاستند تا با اشاره دست مبارک اذن جلوس عنایت شد و لسان طبع بخطاب

بلیغ و فصیح مفتوح گردید و در وحدانیت الهیه و وحدت و اتحاد منظار مقدسه مسائل مهمه
 ابلاغ فرمودند که بطلوع شمس حقیقت در سر کوری از برجی منتهی شد و بعد ختم مجلس را
 بناجانی بسیار موثر فرمودند در اینگونه کنائس و مجامع تأثیرات خطابه های مبارکه دیدنی
 بود و تحریر نیاید و چون از کلیسا بیرون تشریف آوردند همه مردم و در هر یک از حلقه زدند
 و دست دادند هر یک با نخبه دانی و هر قلبی با شوق و اشتیاق و هر چشمی با حسرت و التجائ
 بوجه مبارک و نور متوجه و توفیقات ملکوتیه را سائل و آمل سری نبود که پر شور نباشد و قلبی
 نه که غریق بحور سرور نگردد تا بمنزل مسترادل مراجعت فرمودند جمعی از ارجا و مبتدیه ها منجمله
 بهمان کشیش نیک اندیش و خانم محترمه اش برای نامار موعود بودند و در محضر اطهر تنعم
 و مرزوق طلعت میثاق را از روز جوری بی نظیر بود و از بساط آن بساط زمین طعنه
 بفلک اشیر میزد پس از صرف نامار و اندک استراحتی جمعی دیگر برای تشریف حاضر و در آن
 منزل باز محفل پر جذبه و شور همیا لهذا وجود مبارک رنقطی میبج در تشویق دوستان و هدای
 طالبان فرمودند و قبل از حرکت کتاب کلیسا را قیس مذکور تقدیم حضور نمود و جای صدو
 مناجاتی از تسلیم انور کرد فوراً بخط مبارک این مناجات صادر ہو شد پروردگارا
 پاک یزدانا شکر ترا که کوه و صحرا پیوده گشت و محیط اعظم قطع شد تا اینکه باین قلم
 رسیدیم و در این کشور نام و نشان تو بر زبان راندیم حتی در این کلیسا مانده ایلیندا
 بملکوت تو نمودیم خداوند اهل این کلیسا را منجذب حال خویش کن و در پناه خود محفوظ
 و مصون بدار و مبارک فرما ع باری انقدر خوش گذشت که وجود قدس

و عده سفر دیگر بجای مونتکر دادند و از انجاد برفضل و عظامراجعت نموده شب در کلیسا گریث متودیت نیویورک نزول اجلال فرمودند و در آن کلیسا که مجلس صلح عمومی مہیا بود خطبہ مفصل در مقاصد بسیاری الہی صلح و اتحاد عالم انسانی و ظهور حضرت بہار اللہ برای تاسیس و ترویج این تعالیم الہیہ ادا فرمودند و آتش شوقی در دلہا افروختند کہ کل چون پروانہ بال و پر بسوختند در آن محفل جلیل ہم عین ورود مبارک جمعیت کلیسایی اختیار برخاستند و در نظر این قضیہ خارق العادہ جلوہ نمود و آن کی از محافل عظیمہ صلح در نیویورک بود و صورت خطبہ مبارکہ در آن محفل است (ہو اللہ)

چون نظر بتاریخ کنیم ملاحظہ مینمائیم کہ از اول عالم الی زمانہ اندامین بشر جنگ و جدال بودہ یا جنگ بین ادیان بودہ یا حرب بین اجناس بودہ یا نزاع و جدال بین دول بودہ یا بین دو تسلیم و جمیع نہیا از جہل بین بشر ناشی و از سوء تفہیم و عدم تربیت منبت و اعظم نزاع و قتال بین ادیان بودہ و حال آنکہ بسیاری الہی بحبت اتحاد و الفت بین بشر آمدند زیرا آنان شبان الہی بودند نہ گرگان شبان بحبت حفاظت و جمع گو سفندان است نہ برای تفریق آنها ہر شبان الہی جمعی از اغنام متفرقہ را جمع کرد از جملہ حضرت موسی بود کہ اغنام اسباط متفرقہ اسرائیل را جمع کرد و با یکدیگر الفت داد و بارض مقدس برد بعد از تفریق آنها را جمع نمود و با یکدیگر امتیام داد و سبب ترقی ایشان گردید لہذا دلشان بعزت تبدیل شد

و فقر شان بگشا و زائل اخلاق شان بفضائل مبدل گشت بدرجه ای که سلطنت
 سلیمانی تاسیس یافت وصیت عزتشان بشرق و غرب رسید پس معلوم شد
 موسی شبان حقیقی بود زیرا اغنام متفرقه اسرائیل را جمع نمود و باهم تسلیم داد و چون
 حضرت مسیح ظاهر شد او نیز سبب الفت و اجتماع اغنام متفرقه گشت اغنام متفرقه
 اسرائیل را با اغنام متشتته یونان و رومان و کلدانیان و سوریان و مصریان جمع
 فرمود این اقوام باهم در نهایت جدال و قتال بودند خون یکدیگر را می ریختند و مانند
 حیوانات درنده یکدیگر را می دریدند لکن حضرت مسیح این ملل را جمع و متفق و متحد نمود
 و جمیع را ارتباط داد و نزاع و جدال را بکلی بنیان برانداخت پس معلوم شد که اذیان
 الهی سبب الفت و محبت بوده دین الله سبب نزاع و جدال نیست اگر دین سبب جدال
 گردد عدم آن بهتر است زیرا دین باید سبب حیات گردد اگر سبب ممات شود البته
 معدوم خوشتر و بیدینی بهتر است زیرا تعالیم دینی بمنزله علاج است اگر علاج سبب مرض
 شود البته عدم علاج خوشتر است و همچنین قتی که عشائر عرب در نهایت عداوت
 و جدال بودند خون یکدیگر را می ریختند و اموال را تاراج می نمودند و این طفلان را اسیر
 می کردند و در جزیره العرب مقاتله دائمی داشتند نفسی راحت نبود هیچ قبیله ای آرام
 نداشت در چنان وقتی محمد ظاهر شد و آنها را جمع کرد و قبائل متفرقه را الفت داد
 و با یکدیگر متحد و متفق نمود ابد ا قتال و جدال نماند عرب بدرجه ترقی کرد که سلطنت
 اندلس و خلافت کبری تاسیس نمود از این فهمیدیم که اساس دین الهی از برای صلح است

نه جنگ و اساس ادیان الهی یکیت و آن محبت است حقیقت است الفت و ارتباط
 است ولی این نزاعها منبعث از تقالید است که بعد پیدا شد اصل دین یکیت
 و آن حقیقت است و اساس ادیان الهی است اختلاف ندارد و اختلاف در تقالید
 است چون تقالید مختلف است لهذا سبب اختلاف و جدال گردد اگر چنانچه جمیع
 ادیان عالم ترک تقالید کنند و اصل اساس دین را اتباع نمایند جمیع متفق
 شوند نزاع و جدالی نماند زیرا دین حقیقت است و حقیقت یکیت تعدد و قبول
 ننماید اما امتیازات جنسی و اختلافات قومی و قسم محض است زیرا نوع بشر
 یکیت کل یکجند و جمیع سلاله یک شخص همه ساکن یک کره ارضند اختلاف جنس
 در آفرینش و خلقت الهی نیست خدا جمیع را بشهر خلق کرده یکی را انگلیز و دیگری را
 فرسای و ایرانی و امریکائی اجناس مختلفه خلق نموده لهذا اختلافی در جنس بشر نه
 جمیع برگهای یک درختند و امواج یک بحر اثمار یک شجرند و گلهای یک گلستان
 در عالم حیوانات ملاحظه کنید در نوع آنها امتیازی نیست گوسفندان شرق
 و غرب با هم میچرند بپیش گوسفندان شرقی گوسفندان غربی را بیگانه نشمرند که اینها
 قوم دیگرند بلکه با هم در نهایت امتیام و الفت در چراگاه میچرند نزاع نوعی و ملی در میان
 آنها نیست و همچنین طيور شرق و غرب مانند کبوتران جمیع در نهایت الفت
 و ارتباطند اما امتیازات ملیه در میان آنها نیست این امور در بین حیوانات
 که عاری از دانشند سبب او با هم نمی شود آیا سزاوار است انسان اتباع اینگونه

او نام کمند و حال آنکه عاقل است و منظر و دیعه الهیه است قوه مدرکه دارد قوه متفکره
 دارد با وجود این مواهب چگونه اتباع اینگونه او نام کمند یکی گوید من آلمانی هستم
 یکی گوید من فرسای هستم یکی گوید من انگلیز هستم یکی گوید من ایتالیائی هستم
 و باین او نام با هم نزاع و جدال کنند و حرب و قتال نمایند آیا این
 سزاوار است لا والله زیرا حیوان را رضی باین او نام نمی شود چگونه انسان
 رضی میشود با آنکه هم اسم است و محض تصور اما محاربات و اختلافات و طان
 که این شرق است این غرب است این جنوب است و این شمال است آیا این
 جائز است لا والله این نیز او نام است و صرف تصور و خیال جمیع ارض قطع
 و حده است و وطن واحد لهذا نباید بشتر متک با این او نام شود حال
 آنکه چون من از شرق باینجا آمدم می بینم این مملکت بی نهایت معمور است
 هوادر کمال لطافت است اهل بی نهایت درجه آداب و حکومت عادل و منصف
 آیا جائز است بگویم اینجا وطن من نیست و سزاوار عمتنا و عنایت نه این بی نهایت
 تعصب است انسان نباید متعصب باشد بلکه باید تحری حقیقت نماید تعیین است
 که جمیع بشر نوع واحدند و کره ارض و وطن واحد پس ثابت شد که باعث هرگونه
 حرب و قتال صرف او نام است ابد اساسی ندارد ملاحظه در طرابلس نمایند
 ببینید از هجوم غیر مشروع ایتالیائی چه می شود چه قدر بیچاره ها در خون خویش
 می غلطند روزی هزاران نفوس از دو طرف تلف میشود چه قدر اطفال بی پدر چه قدر

پدران بی پر میشوند و چه قدر مادران که از مرگ فرزندانشان ناله و فغان مینمایند
 آخر چه ثمری حاصل خواهد شد هیچ نه ثمری نه نتیجه ای انصاف نیست که انسان انقدر
 غافل باشد ملاحظه در حیوانات مبارکه نمایند که هیچ حرب ندارند جدال ندارند
 هزاران گوسفندان با هم میچسبند هزاران جوق کبوتران میپسرنند و ابد نزاع نکنند
 لکن گرگان و سگان درنده همیشه با هم در نزاع و جدالند ولی برای طعمه مجبور بشکار لکن انسان
 محتاج نیست قوت دارد و ولی محض طمع و شهرت نام این خونهای ریخته میشود بزرگان
 بشر در قصور عالی در نهایت راحت آرمیده اند ولی بیچارگان را بمیدان
 حرب میرانند و هر روز آلت جدیدی که با دم بنیان بشر است ایجاد میکنند
 ابد آبحال بیچارگان رحم نمایند و ترحم بیاورند نکنند که اطفال را در نهایت
 محبت پرورش داده اند چه شبها که محض آسایش فرزندان آرامند آشته اند
 چه روزها که در تربیتشان منتهای مشقت دیده اند تا آنها را ببلوغ رسانیده اند
 آیا سزاوار است این مادران و پدران در یکرو و فرزندان جوانان اولاد خویش
 را در میدان حرب پاره پاره بینند این چه وحشت است و این چه غفلت و جهالت
 و این چه بغض و عداوت حیوانات درنده محض قوت ضروری میدرند ولی گرگ
 روزی یک گوسفند میدرد اما انسان بی انصاف در یکروز صد هزار نفر را آغشته
 خاک و خون نماید و فخر کند که من بهادری کردم و چنان شجاعتی ابراز نمودم که
 روزی صد هزار نفس را بک ک کردم و مملکتی را بباد فنا دادم ملاحظه کنید که جهالت

و غفلت انسان بدرجه نیست که اگر شخصی بکشد او را قاتل گویند و قصاص
نمایند او را بکشند یا حبس ابدی نمایند اما اگر انسانی صد هزار نفر را در روز
هلاک کند او را جنس اول گویند و اول شجاع دهنامند اگر شخصی از مال
دیگری یک ریال بدزد او را خائن و ظالم گویند اما اگر شخصی مملکتی را غارت کند
او را جهانگیر نام نهند این چه قدر جهالت است چه قدر غفلت است باری در ایران
در میان مذاهب ادیان مختلفه نهایت عداوت و بغضا بود و همچنین در سایر ممالک
آسیا و دیان دشمن یکدیگر بودند مذاهب خون یکدیگر می ریختند اجناس و قبائل
در جنگ و جدال و همیشه در نزاع و قتال بودند همچو میدانستند که نهایت فخر در نیست
که نوع خود را بکشند اگر دینی بر دینی غلبه مینمود قتل و غارت می کرد و بی نهایت فخر مینمود
در همچو وقتی حضرت بهار الله در ایران ظاهر شد و تاسیس وحدت عالم انسانی
کرد و اساس صلح اکبر نهاد جمیع را بندگان خدا فرمود که خالق کل خداست
و رازق کل خدا او جمیع مهربانست ماچرا نا مهربان باشیم او به بندگان خود
رؤف و رحیم است ماچرا باید بغض و عداوت داشته باشیم مادام خداوند کل
را رزق میدهد تربیت میفرماید جمیع مهربانان ما نیز باید کل را دوست مهربان باشیم
این است سیاست الهیه ما باید اتباع سیاست الهیه نماییم آیا ممکن است بشر
سیاستی بهتر از سیاست الهیه تأسیس کند این ممکن نیست پس باید متابعت
سیاست او کنیم همین طور که خدا با جمیع بخت و مهربانی معامله می فرماید ما نیز محبت

و مهربان عموم باشیم خلاصه حضرت بهار الله اساس صلح عمومی نهاد و ندای وحدت
 عالم انسانی بلند فرمود تعالیم صلح و صلاح در شرق منتشر ساخت و در اینخصوص
 بجمع ملوک نوشت و کل را تشویق کرد و بکل اعلان فرمود که عزت عالم انسانی
 در صلح و صلاح است و این قضیه بدتیش شصت سال پیش واقع و بسبب اینکه
 امر بتعالیم صلح فرمود ملوک شرق مخالفت نمودند زیرا این تعالیم را منافی
 خیال و منفعت خویش تصور کردند هر نوع اذیتی بر او وارد نمودند ضرب و حبس
 شدید وارد ساختند و سرگون بیلا دبعیده کردند آخر در قلعه او را حبس نمودند
 و بر ضد دوستان او برخاستند برای اینکه یعنی ترک تقالید و همینه و وحدت
 عالم انسانی خون بیت هزار نفر را ریختند چه خاندانها را که پریشان نمودند چه
 نفوس را که قتل و غارت کردند لکن دوستان بهار الله ابد افتور نیاوردند
 و الی الآن بدل و جان در نهایت سعی میکوشند که ترویج صلح و اتفاق نمایند
 و بالفعل بر این امر خطیر قائلند جمیع طوائفی که تعالیم بهار الله را قبول نموده اند
 همه حامی صلح عمومی هستند و مروج وحدت عالم انسانی نهایت محبت را بنوع
 بشر دارند زیرا میدانند که جمیع بندگان یک خداوندند و کل از جنس واحد
 و سلاله واحد نهایت بعضی جا بلند باید تربیت شوند مرخصند باید معالجه گردند
 اطفالند باید تعلیم و آداب یابند طفل را نباید دشمن شمرد مریض را نباید مبعوض
 داشت باید معالجه کرد و نادانان را باید تعلیم و تربیت نمود لهذا اس اساس

ادیان الهی الفت و محبت بشر است اگر دین الهی سبب بغض و عداوت شود آن
 دین الهی نیست زیرا دین باید سبب ارتباط باشد سبب ترویج الفت و یگانگی
 شود اما هر چیزی مجرود داشتن کفایت نمیکند جمیع میدانیم عدالت خوب است لکن
 قوه اجرائیه لازم مثلاً اگر بدانیم معبد ساختن خوب است باین داشتن معبدی بوجود
 نمیآید باید اراده ساختن نمود و بعد ثروت لازم مجرود داشتن کفایت نکند
 ما جمیع میدانیم صلح خوب است سبب حیات است لکن محتاج ترویج و تعلیم اما چون
 این عصر نورانیست و استعداد صلح حاصل لابد بر این است این افکار منتشر
 شود و بدرجه اجرا و عمل آید یقین است خود زمان حامیان صلح می پرورد و جمیع
 اقالم عالم صلح موجود و چون من با امریکا آدم دیدم جمعی همه حامی صلحند و الهی
 در نهایت استعداد و حکومت امریکا در نهایت عدالت و مساوات بین بشر جاری
 است طهذامن آرزویم چنان است که اول پر تو صلح از امریکا بسایر جهات افتد
 الهی امریک بهتر از عهده برآیند زیرا مثل سایرین نیستند اگر انگلیز بر این امر
 برخیزد گویند بجهت منافع خویش مبادرت باین امر نموده اگر فرانسه قیام
 نماید گویند بجهت محافظه مستعمرات خود برخاسته اگر روس اعلان کنند
 گویند برای مصالح سلطنت خود تکلم کرده اما دولت و ملت امریکا مسلم است
 که نه چنان مستعمراتی دارند نه در فکر توسعه دایره مملکت هستند و نه در صدد
 حمله بایرل و ممالک پس اگر اقدام کنند مسلم است که ثبعت از همت

محض وحمیت و غیرت صرفست هیچ مقصدی ندارند باری مقصود من نیست
 که شما این علم را بلند نمائید زیرا شما سزاوارترید در جمیع بلاد استعداد موجود است
 و فریاد صلح عمومی بلند زیرا مردم تنگ آمده اند دول هر سالی مبلغی
 بر مصارف حبش میافزایند لهذا مردم خسته اند الآن زیر زمین اروپا مملو
 از آلات و ادوات شر را برگشته است نزدیک است مواد جهنمی بسیار
 عالم انسانی را براندازد باری عظم سبب صلح اساس ادیان الهی است
 اگر سوء تفاهم بین ادیان از میان برود ملاحظه نمایند که جمیع حامی صلحند
 و مروج وحدت عالم انسانی زیرا اساس کل یکی است و آن حقیقت است
 و حقیقت تعدد و تجزیه قبول نکند مثلاً حضرت موسی ترویج حقیقت نمود حضرت
 مسیح مؤسس حقیقت بود حضرت محمد حامی حقیقت بود حضرت باب منادی
 حقیقت بود جمیع انبیاء نور حقیقت بودند حضرت بهاء الله علم حقیقت بلند نمود
 ترویج صلح عمومی و وحدت عالم انسانی فرمود در حبس و زندان آنی آرام
 نیافت تا در شرق علم صلح را بلند فرمود نفوسیکه تعالیم او را قبول نمودند
 جمیع حامی صلحند جان و مال خود را اتفاق مینمایند پس بمنظور که امر یکا در
 ترقیات مادی شهره آفاق است و در ترویج صنایع و بذل همت مشهور و معروف
 باید در شر صلح عمومی نیز نهایت غیرت بنمایند تا مؤید شوند و این امر خطیر
 از اینجاست که ارجاعات سرایت نماید من عا در حق شما میگویم که موفق و مؤید شوید

روز ع ۲ جمادی الاولی (۱۳۱۳ مای) تا عصر پی در پی شرف طالبان و هجوم
دوستان بود عصری طلعت مشهور و بمجفل عظیم و مجلس جلیل دیگر که موسوم بمجفل صلح نیویورک
بود وارد و بمجدر نزول قدم مبارک در تالار وسیع هتل استرناله تبریک جمعیت
بلند شد و از صدای دست زدن در دیوار بزلزله درآمد قریب دو هزار نفر جمعیت
چنان از وحامی داشتند که وقتی جناب میرزا ولی الله خان و رقار و انجمن فدائی
خواستیم داخل شویم راه نبود ولی چون کلاه ایرانی بر سر داشتیم تاج افتخار و علم سرفرازی
برافراشتیم هر کس با ما میدید از بندگان آستان پیمان میدانست و در عبور کمک
می نمود تا در جوار عنایت طلعت محبور سکون و سرور جستم و مشغول تحریر آثار مبارکه
گشتم نفوس دسته دسته گلهای رنگین تقدیم می نمودند و تبریک می گفتند رونق
آن مجلس و زیور و زینت زبان هر یک از ناظرین آن کنگره صلح علو در مدح حضرت
عبدالبها بود تا آنکه مسس پنر وجود مبارک را با اسم پیغمبر صلح و نبی شرق تجید نمود
و کتور کردند از بلا و سخن مبارک در سبیل صلح اعم حکایت کرد جنرال قونسول ایران
طلعت نور را جمال الهی و جلال شرق خواند پر و فرج کسین (که بایران هم رفته معنی سلام
و صلح و سلامتی را) با مر مبارک منحصر گفت و پر زدن در معنی عبدالبها شرحی بیان نمود
اطهار خوش آمد عظیم کرد انگاه هیکل اقدس برخاست و زلزله عظیمی از پهلله و ولوله نفوس
آشکار گردید با وجودیکه وجود مبارک خسته بودند و از کثرت گفتگو و زحمت سفر صد
مبارک گرفته بود باز خطابه غرآر دادند اول اطهار شکر و ابراز عنایت

کبری از محبت حضرات فرمودند بعد از آن اطهر بذكر مسائل صلح و شریح بعضی از آیات
 و احکام قسم علی در اتحاد و وحدت عالم انسانی ناطق و جمیعیت چنان بیجانی داشتند
 که هر انسانی حیران می شد و هر پیشی آن انجمن را درگاه و دربار حشمت و اقتداری
 می دید که جمیع اعضا مانند شعر ابداً حتی بمیکل عبودیت عظمی با حسن عبارات و معانی ناطق
 بودند الحق دیگر متنا و آرزوئی برای بندگان آستان پیمان باقی نماند مگر آنکه مشاهد
 نمودند نصرت و حمایت ملکوت ابھی ز چشم خود دیدند مکرر وجود مبارک میفرمودند
 که هر چه ما میگوئیم بنده خدا عبد البها، سیتیم باز مردم ما را با اسم پیغمبر و نبی میخوانند
 نوعی میشد که این الفاظ و اسامی را ترک می کردند خوب بود و شب محفل در بیت مبارک
 از جماعت هندوستانها و چند نفر جاپانی بود لفظی مفصل برای آنها فرمودند که عنوان
 آن این بود "هندوستان در زمان قدیم خیلی ترقی داشت از قطعۀ آسیا مذنیت
 بمصر و سوریه سرایت کرد و از سوریه بیونان و از آنجا بعرستان و اسپانیا و از
 اسپانیا بقطعات سائرۀ اروپا انتقال نمود باین حال هنوز عالم انسانی بدرجۀ بلوغ
 نرسیده وقتی این مذنیت مادی بامذنیت الهی توأم شود و صلح عمومی جاری گردد نفوس
 بمنزلۀ ملائکه رسند انوقت زمان بلوغ عالم است الی آخر بیانہ الاحلی روز ۲۷
 جمادی الاولی (دعای) چون بمیکل ستر قویم بکافر انس عظیم صلح لکت مہانک موعود بودند
 لذا عزم حرکت فرمودند و آن از اعظم کافرانہای صلح امریکا بود و در بہترین
 نقاط واقع و جمیع بزرگان و اعیان و نمایندگان ممالک در آن محفل جلیل تدعو و موعود

چهار ساعت راه آهن از نیویورک تا ایستگاه لک هانگ بود و از آنجا در یکی از
 کاسکهای دواسبه که مخصوص همانهای کانفرانس حاضر سوار شده شریف فرما
 به هتل لک هانگ گردیدند خیلی از صفای آن راه و آن محل تعریف می فرمودند زیرا
 قریب یک ساعت کاسک مبارک در میان تلهای سبز و کوههای مشجر و جنگلهای و رودخانه
 و چشمه های طبیعی در سیر و حرکت بود ایام اجلاس کانفرانس سه روز بود و هر روز
 دو مجلس طولانی در تالار اعظم و وسیع هتل که مقابل دریاچه مخصوص کانفرانس ساخته
 بودند منعقد می شد شب اول در پروگرام مجلس اسم مبارک در اول ثبت بود
 جمیع اعیان و اعزّه منتظر خطابه مبارک که چون پس از تعظیم و تمجید و معرفی رئیس وجود
 اقدس قیام فرمودند و سان قدرت گشودند روح و جانی دیگر در هیئت محفل مبدیه
 شد و سبجانی شدید دیده گشت زیرا از روز جمیع اعضا از مادیات دم میزدند و نهایت
 ادبشان پرواز در فضای اتحاد ممالک داخله و بحث در مسائل و مشاكل ایالات متحده
 امریکا بود اما شب چون در اتفاق امم و صلاح عالم و ظهور اسم اعظم بحبت وحدت عالم
 انسانی و تعالیم صلح عمومی خطابه بی بدیع و بلیغ از فم اطهر شنیدند خیلی آشفته گردیدند
 تا پس از بیت دقیقه که بر حسب پروگرام مجلس ختم بیان فرمودند و چنانچه رسم بلاد
 غریبست حضار مدتی کف برکت زدند و بهله نمودند بلکه باز سهیل پیمان نطق فرمایند
 ولی چون خسته بودند عذر خواستند و با اشاره دست مبارک بکل اظهار عنایت کردند
 یک یک از بزرگان و نماینده های ملل و ممالک حضور مبارک آمده دست دادند

و بعضی بیگل مبارک در بغل گرفت اظهار شکر کردند مخصوص رئیس مجلس که خضوع تمام دوباره
استاده از اهمیت تعالیم مبارکه صحبت نمود اظهار شکر کرد و از قبل عموم وجود اقدس
را تجید و ثنا گفت حتی خانم اوس سُمایی بعد از ختام خطابه مبارکه حتی که مناسب و مصلح
سینه بود تقدیم نمود و اظهار ممنونیت و سرت زیاد کرد روز ۲ جمادی الاولی (۱۵۱۸)
در آنجا اقامت فرمودند و بسیاری از نفوس بساحت انور مشرف و بهر یک نوعی
ابلاغ امر الله و مسائل الهیه می نمودند اما در خصوص کانفرانسهای صلح برای جمعی حکایت
می نمودند که من وقتی جهت پای ایران نوشتم که اعضای کانفرانسهای صلح اگر اجرا
انچه میگویند توفیق نیابند مثل آنها مثل می فرمائید شایسته که در حرمت و مضرت
شراب انجمنی مهیا و مذاکرات مؤکده نمایند اما چون از انجمن بیرون روند باز بی فروشی
مشغول شوند و کمافی السابق بکار خود پروازند پس قوه اجری و تاثیر باید تامانند
روح در حبس عالم نفوذ نماید باری خطابه مبارکه متعلق بآن کانفرانس دو بود یکی حرب
خواهش رئیس مسائل الهیه اشروح مفصل مرقوم فرموده بودند که قبل از انعقاد کانفرانس
در کتاب طبع و نشر شود و ثانی خطابه مبارکه در مجمع شب اول کانفرانس بود که بواسطه
خدام حضور مرقوم و مسطور گردید روز ۲۹ جمادی الاولی (۱۵۱۸) عکس مبارک
را بخدام حضور برداشتند و پس از آنکه نفوس محترمه مشرف شدند و بسیار
منجذب مشتعل بودند اراده حرکت فرمودند مستر سُمایی رئیس کانفرانس فی الحقیقه
احترامات فائقه مجری داشت و رضی بمرکت مبارک نمی شد فرمودند چون ملاقات

نفوس کثیره و مجامع عدیده در پیش دارم لذا باید حرکت نمایم و تا وقت حرکت مبارک
 رئیس مذکور با نهایت خضوع در محضر اظهر حاضر بود و یک تختة از قالیچه های ممتاز ایرانی
 هم بایشان عنایت شد و بی نهایت شاکر گردید و چون مراجعت بنیویورک فرمودند
 جمعی از اجتام شرف و از استماع اخبار انجذاب و توجه نفوس در کانفرانس بسیار
 مسرور بودند و چند روز بعد در جماعت ذکر خطابه های مبارکه در مجالس صلح با نهایت
 عظمت منتشر و مشهور گردید و زیاد تر سبب آگاهی بخبران شد روز ۳ جمادی^{الاولی}
 ۱۲۷۰ مای پس از تشریف بعضی از اجتام چون جمعیت زیاد شد و شرفیابی یک یک
 غیر ممکن بود لهذا در بیرون بی جمع اجتام شریف فرما شدند و نطقی مفصل که عنوانش
 ذکر کانفرانس لک نهانگ بود فرمودند و لزوم نفوذ و اجرای صلح و اتحاد بین ملل
 را بقوه روح القدس شرح دادند و آن ایام اغلب عصرها چون خسته می شدند تنهایی باغ
 کنار نهرد ریور ساید تشریف میبردند می فرمودند روی علفها می خوابیم از خستگی بیرون
 می آییم و نسکرم آسوده میشود اما اگر تنها نباشیم لابد صحبت می کنیم عرق می آید رفع
 خستگی و آسایش فکر حاصل نمیشود زیرا شب و روز متصل نفوس در عبور و مرور بودند
 و جمیع مشتاق تشریف و سان مبارک دائما ناطق و دقیقه آسایش غیر ممکن گز
 انکه تنها گاهی از منزل بیرون تشریف می بردند روز اول جمادی^{الاولی} ۱۲۷۰
 (۱۸ مای) از جمله نفوسیکه بشفق تقاضا شرف شدند چند نفر از شیشهای نیویورک بودند
 یکی از آنها دکتور رندل بود که وقتی در غیاب موکب اقدس در کلیسا بعد از نماز موضوع

Abdul Baha Walking on the River Side in New York.

لطق و وعظ خود را حیات و تعالیم عبدالبهار قرار میدهد و مرادش گرفتن سر
 مشق از سلوک و مشی مبارک بوده چنان آن لطق و وعظ مؤثر میشود که بعضی بگریه میافتند
 لذائش مذکور با نهایت خضوع رجا نمود که در کلیسای او خطایچه ادا نمایند فرمودند
 چون این هفته بمجامع بستن موعودم لذا موقوف بر اجتهت است امروز صبح جمال و جلال
 و لبر پیمان در کلیسای ابوت الهیه در برای عموم بود اول رئیس آن کلیسا و کتور مال
 با نهایت خلوص شرحی مفصل از ظهور حضرت باب و حضرت بهاء الله بیان نمود
 و تفصیل خلافت الهیه و بیان عهد الهی و معنی عبدالبهار را تفهیم نفوس کرد و اتحاد مذمب
 و مل مختلفه در ظل امر حضرت بهاء الله شرح داد که این امر همان حقیقت ادیان الهیت
 و سبب اخوت و یگانگی و صلح عمومی پس میکل انور قیام نمودند و در وحدت ادیان
 و تعالیم ظهور بدیع خطابه ادا کردند که جا بهار منجذب بتفحات الهیه فرمودند و در
 ختام خطابه مبارکه جمیعت کلیسا همه سئلت نمودند که از یکطرف بحضور مبارک آمده است
 میدادند و از طرف دیگر مخص میشدند با وجود این باز وقت حرکت بیرون کلیسا
 جمیعت آنقدر دور کا که مبارک حلقه زده بودند که راه عبور نبود روز ۲
 جمادی الآخره (۱۴۰۵ مای) چون صاحب عمارت متسن از کثرت آید و شد و عبور نفوس
 شکایت کرده بود لهذا تشرف و اجتماع احباب را منزل مستر و مسکنی قرار فرمودند
 از جمله نفوسیکه امروز تازه مشرف شدند بعضی از خاهاهایی اسرایلی بودند و آن شب
 کلیسای اخوت در نیوجرسی بقدم مبارک تشرف و افتخار ابدی یافت در بدایت

محفل شیش محترم آن کلیسا دکتور آریوز که در ساحت اقدس مقبول بود و از تئیسهای مخلصین
 بشمار میرفت محامدی در معرفی طلعت پیمان بیان کرد و مطلبی که مکرر و مؤکد بنفوس کلیسا
 ذکر نمود این بود که این معلم جلیل و بشیر الهی از بدایت ورود مبارکشان بامریکا بهوتل
 انسونیا از جسدی قبول خدمتی نمودند جمیع مصارف را خود متحمل شده اند و علاوه
 در محافل فقرا و کنائس امریکا همیشه اعانت کلی کرده اند چون از هر جهت در فضائل امر شده
 و عظمت عهد الله داد سخن داد آنگاه به کل اقدس قائم و در اخوت روحانی و وحدت
 عالم انسانی خطابه ای داد و فرمودند که انجذاب اشتیاق قلوب افزوده گشت
 چنانکه پس از دست دادن تعظیم و عبور یک یک از حضور مبارک چون با و طاق کلیسا
 تشریف بردند باز جمعیت زیادی اجازه خواسته شرف شدند و در جواب سوال
 از استماع بیانات مبارکه چون گل خندان و جمیع شکرگو و ثناخوان بودند روز ۳
 جمادی الاخر (۲۰ مای) در منزل مسکنی از جمله نفوسیکه بشرف حضور شرف گردیدند بعضی
 از تئیسهای متعصب مسیحی بودند و نطق مبارک در جواب آنها در خصوص سوره تفاسم
 بین مسیحیان درباره اسلام بود با آنکه امروز با نهایت تأکید و شدت در اثبات
 حقیقت اسلام نطق فرمودند معذک از سطوت بیان و غلبه بر مان با سرور و خضوعی
 فوق العاده شیشها مخص شدند و اول شب مجلس پرشوری بواسطه خانهای حقوق طلب
 محض خطابه مبارکه هتیا چون سواره در اتوبیل مستر میلز تشریف می بردند می فرمودند
 قدر این اتوبیل را بدینید که بعد ما خواهند گفت که این مرکب بندگان جمال مبارک بوده

و چون مجلس مذکور نزول اجلال فرمودند جمعیت همه برخاستند و اطهار شعت
و سرت کردند اول نطق رئیس مجلس در بلا یا و سخن وجود مبارک معنی عبد البها بود بعد
هیكل انور خطاب به مفضل درباره حقوق و تربیت نساء فرمودند که در میان آنها از شوق
هیجانی عظیم نمودار شد مانند سایر مجامع جمیع بغلغله افتادند و تا حین حرکت رجال نساء
دست میدادند و از حضور مبارک رجای تائید میکردند روز جمادی الاخر
۲۱ مای صبح و عصر دو مرتبه در مجمع عمومی نطق فرمودند یکی از وصایا و نصایح جمال اِبی
بابل بها و دیگری دواعی با اجبا و ذکر سفر بیستن و وعده سرعت مراجعت می فرمودند از روز
عصر طفال اجبا جمعی شرف شدند که با کمال شفقت و عنایت آنها را در آغوش گرفته و آتش
می فرمودند و اجباراً مگوگدا امر تربیت بهائی و روحانیت آن نو نهالان حقیقه احسان
می کردند و آن محافل را دیدن ذوق داشت که با نهایت جذبه و شوق صغیر و کبیر نهانند
پروانه طائف حول جمال غیر بودند روز جمادی الاخر ۲۲ مای صبح ساعت ده
از نیویورک عازم بیستن شدند و ساعت چهار و نیم بعد از ظهر بیستن در هتل چارلس
گست نزول اجلال فرمودند در حالتیکه جمعی از نمایندگان محافل و مجامع در استیگاه
راه آهن پیشوا از قدم نور آمده و در رکاب مبارک مراجعت نمودند همچنین جمعی از اجبا
منزلی را مزین با انواع گلها نموده و هر نوع اسباب پذیرائی مهیا کرده بودند انشب اول
مجمع بیستن ساعت ۸ کنفرانس موحیدین در معبد ترامونت که بزرگترین معابد انجایا بود منعقد
رئیس جمهور نیز از اعضا آن انجمن مهمان و از کنائس موحیدین امریکا و کند تقریباً هشتصد

تفکیش در آن کنفرانس حاضر جمعیت سائرین نیز بدو هزار نفر رسید صدر آن
 انجمن و میر آن مجلس نائب الحکومه بستن بود و در معرفی طلعت عهدشاین بیانات ناطق (که)
 امشب ما در این محفل عظیم احترامات فائده و مهتسان قلبی اظهار میسازیم نسبت باین
 شخص محترم جلیل صلح دوست که از شرق بغرب آمده اند تا اساس وحدت عالم انسانی
 و صلح عمومی را ترویج فرمایند فی الحقیقه این سرور عظیم و افتخار بزرگست که این وجود مبارک
 در مجمع ما حاضر شده اند لهذا نهایت افتخار من نیست که حضرت عبدالبهار ابشما معرفی نمایم
 چون حضرت مولی الوری قیام نمودند آن جمعیت بی اختیار برخاستند و بسیار
 دست زدند هر چند در سایر مجامع ان پیش نیز مکرر چنین ورود یا قیام مکیل انو جمعیت بر میستند
 ولی این مجلس اهمیت دیگر داشت چه که اعضا از منتخبین و رؤسای محافل و ممالک بودند که
 باین درجه احترامات عظیمه مجری داشتند و نطق مبارک در آن محفل در خصوص تجدد
 و ترقی کائنات بود و چنان در قلوب و نفوس مؤثر و نافذ که حضار کفها برکت زدند و
 و لوله ها آشکار کردند روز عجمادی الاخر (۲۳ مای) در منزل مبارک دسته
 دسته احباب و اغیار مشرف و صد و رعنایات بهر یک چون نزول مطار محیی نفوس
 و مفرح قلوب بود از انجمله یکی از ارباب جرائد در پنج دقیقه بیانات مبارک چنان او را منقلب
 و منجذب کرد که فوراً اذعان باقبال نمود و تهریر نوشته مقالات مهمه پرداخت چنان خضی
 برسد و مبارک گریان و نالان افتاد و رجای تائید در وقف و حصر اوقات خویش
 بر خدمات امریه نمود وقت ظهر وجود مبارک بدیس هوس انجمن اعانت فقرای سوری

و یونان شریف بردند عضای آن انجمن با کمال شوق تدارک نامار دیده لدی الور و ذخایم
 محترمه که رئیس آن انجمن بود پذیرائی و رود مبارک مشغول و در یکی از اوقاتهای بزرگ
 سرنیز و سفرهائی که با انواع طعمه شرقی مزین بود حضرت مولی الوری را در طرف دست راست
 چنانکه از رسومات اعزاز و احترام فوق العاده اهل غیبت نشانند جمعی از اعضا و انجمن
 نیز در حضور مبارک سرنیز حاضر و مشرف از جمله بیانات مبارکه سفره این بود که خوشحال
 شما که بخدمت فقر مشغولید بزرگترین سعادت من نیست که از فقر محسوب شوم بعد از
 صرف ناما بجمع شریف بردند و لفظی فصیح فرمودند که از تاثیر بیانات فقر و فنا آثار
 بشارت عظمی از وجوه ظاهرواظهار مننیت کبری و در زبان اصاغ و اکابر بود و حین
 حرکت ده لیره برای اعانت فقر اعنایت فرموده در اتوبیل پرفسور بلکس سوار شدند
 و جمعیت دور مرکب مبارک همه جمع بودند و بهر یک اظهار عنایت می فرمودند
 و پرفسور مذکور در رکاب مبارک تا بشهر وستر که بفاصله پنجاه میل از بتن دور است
 تشریف فرما شدند چون آن راه خیلی خوش هوا و از هر طرف سبز و خرم و بی نهایت صفا
 بود بیانات مخزنه غلب در ذکر و یاد جمال قدم و اسم اعظم از فم اهلر صادر که کاش جمال
 مبارک باین صفحات شریف آورده بودند از بس جمال مبارک اینگونه مناظر را دوست
 میداشتند غلب در سفر هر جای که سبزی بیشتر و صحرای خسترم تر بود امر بتوقف میفرمود
 وقتی از کنار دریاچه ای مرکب مبارک میگذشت چنان آن سبزی صحرا و صفای ازل و لطافت
 هوا در نظر مبارک مقبول افتاد که تا چند ساعت مکث فرمودند در لحظاتی که جمیع قافله استاده

و منتظر حرکت بودند و هیچکس جرئت جسارت در تأخیر حرکت نداشت، خلاصه نوعی
 بذکر جمال مبارک ناطق و قسیمی با آه و افسوس ذکر می نمودند که رقت غریبی
 برای ملزمین رکاب اقدس روی داد تا آنکه پس از دو ساعت بشهر و ستر وارد و
 نظر بر جای پروفیسر مذکور مختصر استراحتی در منزل او فرموده بعد از صرف چای مجمع
 دار لفنون که مخصوص شرف حضور مبارک منعقد شریف بردند متجاوز از هزار نفر
 معلمین و طلاب علم و سایر نفوس حاضر اول پروفیسر مال خلی اظهار شکر و ممنونیت از نزول
 قدوم اظهر نمود پس سبیل مبارک قائم و موضوع نطق حلی قدر و مقام علم بود و نوعی
 قلوب منجذب و نفوس مشتعل که پرواز با وج علم میخواستند و بیانات و نشین را در صفحه
 قلب چون نقش نگین جای میدادند پس از ختم آن مجمع در ضیافتی مکتل و مجلل که از پیش
 تهیه دیده بودند نفوسی از محترمین و طالبین بحضور انور شرف گشتند و چون رئیس
 را سا خود از حضور مبارک دعوت کرده بود لطف و نهایت پذیرائی خدمت و خضوع
 را در ساحت مبارک سجاء آورد و جمعی از جوانان جا پانی و چینی و عثمانی که مشغول تحصیل بودند
 نیز بمحض اظهر شرف و مستفیض گردیدند تا هنگام حرکت که دستهای رئیس در دست
 مبارک بود می نمودند و من از شما بسیار رضی هستم و از دار لفنون شما خیلی خوشنود
 فی الحقیقه خدمت بعالم انسانی مینمائی و بنوع بشر جانفشانی و من از هر چیزی بهتر خیر
 ملکوت را برای تو میخوانم امیدم چنانست که سبب انتشار علوم و فنون گردی و در
 حق تو دعا مینمایم که خدا ترا علم بدی فرماید و محبت الهی در قلبت جلوه نماید من از شما

و معلمین متعلمین بسیار محبت و و داد دیدم و این ملاقات را فراموش نخواهم نمود همیشه
 ذکر خدمات شمارا خواهم کرد انتهی پس از آن در اتوبیل مخصوص که رئیس برای سواری مبارک
 حاضر کرده بود در محبت بیستن فرمودند و یکسر منزل مته الله مسکن برید شریف
 فرما شدند چون در آنشب عید معبت حضرت علی و مولود من طاف حوله السماء بود
 حضرات بهائیان در نهایت سرور و جشنی باشکوه برپا نموده بودند پس از ورود بهیکل
 اقدس قدس قدری استراحت فرموده بعد مجمع حبا و آما و رحمن را با نور فضل و عطا منور خستند
 و کل با وجود ناضره مستبشره بوجه باقی نظم شگفتگی رویها و نصارت و غرمی اشجار وجود
 در آن بزم چون گلشن صفادلیل و برهانی متین بود که شجره امرالله در ارض امریکاریشه محکم
 نموده و اوراق و ازباری در نهایت درجه لطافت و طراوت دارد مختصر لفظی در خصوص
 غرمی و سبزی اطراف و زیبائی بستان و حکایت دارالفنون فرموده بعد شرحی در باب
 حیات حضرت علی روحی له الفناء بیان نمودند که خیلی سبب تشریح صدور و ابتهاج نفوس
 گردید آنگاه در اوطاق دیگر جمیع در حضور مبارک چای و شربت و شیرینی صرف نمودند
 و امته الله مسکن بریدنان شیرینی که شصت و هشت شمع مطابق عدد سالهای مبارک
 بر آن منسوب بود بحضور آورده اقول شمع بر جای ایشان بدست مبارک روشن
 فرمودند و سایر شمعها را هر یک یکی از اجبا برافروخت و چون پروانه عشق بسوخت
 تا آنکه یک یک حصه از آن نان برای تبرک بردند و خام مشارالیها حقیقه شمع
 بهمت و خدمتی آنشب برافروخت و مورد عنایت ساحت نور گردید روز ۷

جمادی الاخر (۲۴ مای) یار و اغیار دسته دسته مشرف میشدند و در آن میان از
 ارباب جرائد سوالات عدیده نمودند و اجوبه مفصله شنیدند تا بعد از ظهر که مشکل
 مبارک موعود کنفرانس آزادی مذاهب بودند لهذا فوراً حرکت فرمودند و مجمع مذکور
 در فردا شریف بردند جمعیت متجاوز از هزار بود و موضوع نطق مبارک وحدت
 اساس نبیا و اتحاد ادیان الهی و چون قبل از ورود مبارک یکی از خطیب های آن
 محل برضد ادیان نطق نموده بود لذا این خطابه مبارکه خارق العاده در انظار جلوه نمود
 و تأثیری عظیم داشت و از طرف دیگر شیش متعصبی اعلان داده بود که مسیح باطلی با بریکا
 آمده که منکر مسیح است و چون بیان مبارک را در حقیقت انبیا بالاخص حضرت مسیح
 شنیدند خیلی متعجب و منجذب شدند و دیگر استغنائی وجود مبارک در وقت حرکت
 پشتر سبب جلب قلوب شد چه که امنای آن انجمن و انجمن موحدین از حضور انور و عهد
 خواهی نموده بودند که جمیع مصارف سفر را تقدیم نمایند ولی ابداً قبول نفرمودند
 خلاصه وقت حرکت دست رئیس در دست مبارک بود و حضار همه کف برکف میزدند
 و رئیس مذکور اظهار ممنونیت و عبودیت می نمود و منتهای عنایت نیز در باره ایشان
 از قسم طهر صادر و مبذول از انجا نظر بر جای امة الله مسس و ایت خواهر مادام حکسون
 بشهر بزرگین شریف بردند و در آن قصر عالی که بالای تل مرتفع مقابل دریاچه بزرگی بود
 و گلکاری آن باغ و زیبائی آن عمارت از وصف خارج بزم تقابری پاشد و جمع کثیری
 بساحت اقدس مشرف بسیار از آن محفل و منزل اظهار سترت فرمودند و پس از نطقی

صلح و انجذاب و توجه نفوس با توجه صبح چون شب در بستن موعود بودند حرکت فرمودند
 و با اتوبیل مخصوص کیساعت راه را طی کرده به هتل مراجعت فرمودند بعد از اندک سترحتی
 مسکن نکس اتوبیل برای سواری مبارک فرستاد و بمنزل آن محترمه تشریف بردند جمعی
 از فضلا و اُدبا و فلاسفه که در اینجا حاضر و قدوم مبارک را منتظر بودند پس از سوالات
 مهمه اجوبه کافیه و افیه شنیدند و بسیار خاضع شدند تقریباً دو ساعت در محضر انور
 سوال و جواب طول کشید و در خصوص صلح بین ملل و تساوی حقوق رجال و نساء و بریت
 بنات و امثال ذلک کلمات مبارکه مقلب قلوب بود تا بعد از صرف شربت و شیرینی
 آن محفل با انجذاب و حافی ختم شد   روزه جمادی الاخره ۲۵ مای ۱۲۵۵ صبح از جمله
 نفوسیکه بفیض لقا فائز جمعی ارکشیهای موحدین بودند که بعد از سوالات مختلفه
 از سان اطهر اجوبه مهمه شنیدند و بخصوع تمام مرتخص شدند شخصی دیگر حاخام فلاچر
 رئیس اسرائیلیان بود که متجاوز از یک ساعت در ساحت انور عرض سوال و اصغار خطاب
 فائز و مفتخر و چنان شاکر و منجذب که انجذاب او را شرح و وصف نتوان نمود و دیگر
 مدیر یکی از مجله های مهمه لندن موسوم بدکتور جک جواب سوالات خویش را در نهایت
 شوق و ذوق ثبت نمود که در مجله خود درج نماید و علاوه از تشرف انگونه نفوس
 بتبلیغ و تسرع و دلوله احباب در محفل صل و لقا دائمی بود تا بعد از ظهر که مجلسی از فلاسفه و علماء
 بستن در منزل مبارک منعقد یکی از انها سوال از بقای روح کرد در ان خصوص نطقی بی نظیر
 فرمودند که کل والد و حیران ماندند و آن سه حلقه های علم و عرفان در حلقه محبت طلعت

بیان در آمدند و آن نطق مبارک چنان بود که حین مراجعت بآن خود دلبهرشاق میفرمودند
 تا بحال در بقای روح چنین بیانی نشده و این از قوت و قدرت بیان مبارک بود
 چه که قبل از ورود بآن مجمع اراده چنین لفظی نغمه موده بودند ولی بعد از سؤال بلاء تا آن جواب
 عنایت شد پس از آن محفل سواره بیابان بستن شریف بردند و شب در تالار تنهنگ
 تون چنبر بهائیان محفل عظیمی که قریب هزار نفر جمعیت بود برای وداع تشکیل نمودند و حضرت
 مولی الوری خطابه در خصوص آیات و ترقیات قرن سیم ادا نموده در آخر مناجاتی
 با حالت سکون و تبلی فرمودند که کل رارقیت عظیم دست داد و بانهایت جلال و وقار
 مجلس ختم گردید روز ۹ جمادی الاخره (۲۵ مای) روز حرکت مبارک از بستن بود
 صبح به مجمع حلقه الذمیه که بزرگترین مجمع الهی سوریه در امریکا بود تشریف فرما شدند
 یکی از فصحاء و کتور و مجتبی نام وجود مبارک را معرفی نمود و با حسن عبارات و معانی ستایش
 کرد دیگری از شعرای عرب قصیده در وصف امراش و مدح من طاف حوله الاسماء
 اشاء کرده بانهایت آداب قرائت نمود بعد طلعت من اراده الله قیام فرموده
 لفظی فصیح و نمودند که منتهای شور و جذبه از الهی سوریه مشاهده شد و هرگز از آن
 نفوس امید چنین خضوع و انجذاب نبود و چون از صدر انجمن آن آرام جان و تن و دل
 فرمودند همه بجهت تقبیل ید مبارک هجوم آوردند زن عربی دیده شد که بر حمت تمام
 از میان جمعیت خود را بر قدم مبارک انداخت و عرض نمود انی اعترف بان فیک
 روح الله و نفس المسیح مجالس بستن خیلی منظور نظر عنایت واقع علی الخصوص آن مجلس

امالی سورتیه که تا چند روز طلعت مجبور تمام سرور ذکر آن را می فرمودند که چه انجمنی بود
 چگونه تائیدات جمال مبارک نفوس را منقلب کرد و آن آخر مجلس سبتن بود که از آنجا
 به هتل شریف آورده ساعت ۱۲ ظهر حرکت فرمودند و ساعت (۶) اول شب
 بنیویورک مرکب مبارک وارد و بدون اندک استراحتی یکسر از منزل سترگنی بکلیسای
 مونت موریت بیتس شریف بردند و با نهایت خشکی راه و ضعف در محراب کلیسا قیام
 و بلند رستون تکیه فرموده ناطق شدند و خطابه مبارکه در ذکر تمجید و لزوم استعدا
 نفوس بجهت قبول نفثات روح القدس بود و آخر آن مناجاتی در نهایت تاثیر
 و نفوذ آتش مظلومیت و روحانیت مسیح را کل چشم سر دیدند و تاثیرات روح القدس
 را عموماً مشاهده نمودند و این نه محض عبارت نویسی است بلکه سان و احساسات
 نفوس همه گواهی داد و امریکه ذکرش فرض است نیست که در جمیع این مجامع امریکا
 طلعت پیمان را همه اغیار بنظر پیغمبری دیدند و لومؤمن نبودند تمام معاملات و گفتارشان
 نسبت بوجود اقدس مثل آن بود که در باره رسول و پیشوای خود محسری میداشتند
 هر نفسی محض اظهار میرسد بر این منبج دیده میشد چنانکه وجود مبارک را همه در تحریر
 و تقریر خویش نبی صلح و پیغمبر شرق مینامیدند بشانیکه بعضی از متعصبین کثیشهادر
 نار حقد بسوختند و منصفین قتیسه با جمع کثیری در هر شهری بنهایت ادب و تعظیم برخاستند
 از جمله ترجمه عین عبارات بعضی از نفوس که در ذکر مبارک ناطق شده اند و حاکی از
 کیفیت سایر مجامع و محافل طلعت عهد اقدم و دلیل بر عظمت و قدرت قیام غصن الله اعظم

است از تسرار ذیل است روز ۱۰ جمادی الاخر (۲۷ مای) عصر در نیویورک در
 متروپیتن تمیل مجمعی آراسته محض استماع خطابه مبارکه متجا وز از هسزار نفر حاضر بودند
 اول دکتور مال که یکی از قسیتسهای محترم بود و ذکر ایشان از قبل گذشت برخاست
 و گفت "در این موقع ما مفتخریم بوجود همان محترمی که نماینده صلح عمومیت و شهرش شرق
 و غرب را فرا گرفته عالم بشر از تعالیمش فوائد عظیمه برده است برای چنین امر و چنین
 شخص جلیلی همچو مجلس عظیمی لایق است درازنه سابقه استعداد و اقتضای تأسیس مل بود
 ولی حال زمان استعداد اتحاد مل حاصل نموده و من مفتخرم که مؤسس و مروج این اتحاد صلح
 عمومی را معرفی نمایم" بعد از آن ستر فردریک پنچ مؤلف کتاب صلح بین مل که شخص
 فعالی از محترمین اعضا صلح بود برخاست و گفت "از یوم ورود حضرت عبداللها بامریکا
 من با نهایت طلب خطابه و نطقهای ایشان را در جریده خوانده ام در نهایت اختیار
 عرض می کنم که تا حال چند مرتبه بحضورشان مشرف شده ام و خیلی طالبم که اثر عظیمی
 از تعالیمشان در اینجا مشاهده نمایم و آیات زاہرہ این پیغمبر را نافذ تر بینم من در ضمن
 صلح لک هانگ نیز حاضر بودم و خطابه و نطقشان را بهترین خطابه های آن کنفرانس
 دیدم چه که اساس تعلیماتشان وحدت عالم انسانی و صلح عمومی و اتحاد ادیانست
 و در نطقشان این روح محسوس و نافذ در قلوب است من خوش آمد میگویم این شخص
 عزیز را که حضورشان سبب انجذاب قلوب الهی امریک شده چه ملهم بنفثات روح
 الهی هستند و روح ایشان بسیط و غیر محدود و جاذب نفوس است من بی نهایت

مسرورم که در این موقع عظیم مدعو بودم که این شهادت قلبی خود را در حضور شما اعلان نمایم
 بعد بیکل مبارک قائم و نطقی در ابوت الهیه و وحدت بشر فرمودند پس از اتمام
 خطابه مبارکه عظم دلیل بر قدرت و قوت عباد الله نطق حاخام موسوم بیلورمن بود
 که قبلاً نسبت باین امر اعتراض و احتجاج می نموده و چون بساحت مبارک مشرف شد
 بی نهایت خاضع گشت در آن کنیه چون او برخاست گفت "امروز انوار ازراچشم
 خود دیدم همیشه انوار را مابالای سرمی بینیم که از شرق طالع است ولی چون نمیکند
 عادت شده چندان بنظر نمی آید همیشه از شرق انوار روحانی بغرب تابیده عالم محتاج
 این انوار است و ما نیز محتاج این انوار مبدء حیات است و مبدء این انوار هر وزیر
 مانطق فرمود این شخص جلیل باقلب سلیم و روح لطیف قلوب الهی امریک را جذب
 کرده و جمیع را و اله و شیدای خود فرموده و تعلیمات و محبت او در دلهایش نافذ
 و مؤثر ظهور اریان نهند قشر است اما تعلیمات محبت و اتحاد بمنزله مغز قشر را
 لازم داریم زیرا سبب حفاظت مغز است ای مردمان مغز و پوست حقیقت و مجاز
 را از هم تمیز دهید چنانچه این پیغمبر محترم فرمود باید نور را از زجاج تمیز داد"
 روز ۱۱ جمادی الاخر (۲۸ مای) در مجمع بهائیان حکایت مسافرت بستن و استعداد نفوس
 و لزوم تربیت الهی میفرمودند و علاوه از مجمع و محفل عمومی دائماً نفوس طالبین و شائقین
 آمد و شد می نمودند و در اوطاق مبارک بشرف تقاضا مشرف می گشتند و امروز
 از عمارت مقابل رودپس بمنزل سترگنی نقل مکان نمودند و امیر کرایه کردن خانه فرمودند

زیرا در موقوفات و ایام آنها چون چند روز توقف میشد صاحبان محل کثرت آمد و شد
نفوس مختلفه را امر غیر عادی می گفتند و زحمات و تحملات خود را فوق العاده می شمردند
که دسته دسته از صبح تا عصر مردم عبور نمایند و متصل در جواب و سؤال باشند
ولی همیشه پس از تشریف بردن از محلی چو کسان آن محل در آخر کثرت احسان شفقت
بی پایان میدیدند شرمند میشدند و هر قدر جای اقامت مبارک بار دیگر میکردند
قبول نمیفرمودند روز ۱۲ جمادی الاخره ۱۲۹۰ مای محفل عمومی در انجمن تیا سفیها
بود و نطق مبارک در مسائل روح و طی مراتب عالم وجود و تأثیرات بیانات مبارکه
چنان بود که حتی رئیس آن انجمن در محضر انور عرض رسانید که منتها آمال اتحاد ما همین
تیا سفیها و اهل بهاست آن بود که هر روز سر و قلب اطهر از مشاهدۀ نفوذ امر الله
زیاد تر میشد و هر وقت صحبت مبارک استفسار میگشت با کمال سر و میفرمود
صحت و سرت من در پیش رفت امر الله است امور سائرۀ قابل توجه نه این سر و
سرور ابدیست و این حیات حیات سرمدی " روز ۱۳ جمادی الاخره
(د ۳ مای) پس از نوازش اشباح و تشرف جمعی از مستدیها بتالار یونیورسیتی
(کلین نیویورک) تشریف فرما شدند و در مسائل علمیه و فلسفه الهی خطابه ای ادا فرمودند
که جالب قلوب و جاذب نفوس جلیله بود و هر شخصی منقلب و آشفتۀ و اهل بهاست مشاهده
نفوذ امر الله در انگونه محافل عظمی شکر گوشتناخواه این تأییدات ملکوتی و آن
ایام اکثر اوقات وجود اقدس بصدد رالواح قدسیه در جواب عرایض مهمه اجبای

شرق و غرب مشغول و هم از روز شری در مجمع احباب از آیام حیات حضرت و رقاب
 و حضرت روح الله روحی لشهادت و تهنات بیان نمودند و بسیار اهل عینیت
 بیادگاران شهید فی سبیل الله حضرت میرزا عزیز الله خان و میرزا ولی الله خان فرمودند
 و در ضمن اخبار و بعضی مسائل امریه استباه بخشیدند و در همان اوقات بود که مکرر میفرمودند
 من مبتین آیات جمال مبارکم و منصوص قلم علی کل باید اطاعت نمایند جمیع امور مبتین منصوص
 رابع و اما بعد رجوع کل بیت عدل الهیت“ (روز جمعه اجمادی الآخر ۱۳۰۵ مای)

نظر بر جای "مسترمور" بفرن و در شرف بردند و در منزل ایشان از در علایق و تشریف
 اجاب و محفل لقاصح و عصر برای اهل انجمن عقد و هتیا که در محفل ابلاغ کلمه الله و علان
 تعالیم جمال ابی فرمودند و نفوس محترمه منجذبند آلاء الله گردیدند قریة فن و و چون
 محل یهستانی بود و دشت و صحرائی سبز و خرم داشت خیلی بنظر انور خوشنما آمد ولی
 هر قدر رجا نمودند که گرما شدید است و هوای نیویورک غلیظ آیامی چند در این محل
 اقامت فرمایند فرمودند مجال تفتن و هوا خوری نداریم باید مشغول خدمت بستان
 احدیت گردیم خدمت و صداقت مسترمور و اهل بیتان در محضر اهل بسیار مقبول
 و مکرر در ساحت اقدس مذکور گردید (روز ۵ اجمادی الآخر ۱۳۰۵ اول ماه جون ۱۹۱۲)

جمعی از احباب و دوستان با نهایت اشتعال و خضوع تا ایستگاه راه آهن بمشایعت قدم
 مبارک آمده وقت حرکت موکب اقدس در کمال تضرع و ابتهال بودند چون از فن
 و و دنیویورک مراجعت فرمودند در مضرات مسکرات و حکایات تاریخی شری

مفضل در مجمع دوستان از لسان اظهر جاری و عصر از اجابا و بستنهای یکی بعد دیگری
 در اوطاق مبارک مشرف می شدند از جمله شخصی از اشترکیون بود و بعضی از بیانات
 مبارکه با و اینکه "باشترکیون بگو اشتراک در اموال و ارضی این عالم فانی سبب نزاع
 و جدال است اما اشتراک و وراثت ملکوت سبب یگانگی و ووداد شما بجای اینکه
 در اشتراک ملکی میکوشید اگر در مسائل ملکوت کوشش نمائید نشاط و سرور ابدی جوید
 زیرا ملکوت الهی وسیع است آنچه نخواهید بشامید و هیچ نزاع و جدالی نیماند آیا این
 بهتر و خوشتر نیست؟ انتهی از این قبیل هر نفسی بخطابی مخاطب میشد و با حال انجذاب
 و اشتعالی مرخص می گشت روز عا جمادی الآخر ۲ جون محفل مفضل جمعیتی
 مجلل در کلیسای انشن بود و نفوس کثیره از خطابات و بیانات یار سر علین فیوضات
 باقیه جستند و توجه بملکوت ملک ذولمن نمودند و آن مرتبه ثانی بود که آن کلیسا
 بقدم من طاف حوله الاسما مشرف شد می فرمودند "اول حین ورود بکلیسا حالت
 صحبت نداشتم اما چون در مقابل آن جمعیت عظیم ایستادم فضای کلیسا را ملو از روح
 القدس یافتم لذا حالت نشاط و انبساط غریبی دست داد انتهی اما عنوان خطابه مبارکه
 این بود که کلیسا را بیعه نامیده اند به صلاح کتب مقدسه یعنی محل جباغ نفوس و جناس
 مختلفه تا این نمونه و رمزی از معبد حقیقی و شریعه الهی باشد (چون شرحی از جهت
 جامعه امر الله و ظهور نبیا و طلوع حضرت بهاء الله فرمودند اهل کلیسا بواسطه کشیش
 و کتورگرند با نهایت طلب و اشتیاق اذن خواستند که بعضی سوالات عرض کنند

مقبول واقع شد هر سئوالی داشت تحریر میکرد خادم کلیسا تقدیم نمود و بواسطه
 مترجم سوال و جواب ترجمه و در آخر خطابه مبارکه ثبت می شد جای دوستان شرق
 در انگونه کناس و جامع عظیمه غرب خالی بود که جلال و جمال مولای خود را چشم سر مشاهده
 کنند و ذوق نمایند و درک کیفیت و حالتی کنند که برشته تحریر نیاید و تفسیر
 نگنجد روز ۱۷ جمادی الاخر (۳ جون) چون بحسب دعوت مسترین شوکی از
 وزراء کابینه دولت جمهوری امریکا به سیلاق میلفر دت شریف بردند نفوسی از جمله
 امریکا یک شبانه روز در اینجا حالتی دل دوز یافتند و از مشاهده روی جهان فسر و
 شوق و عشقی جانسوز جستند آنچه از بیانات مبارکه در یک مجلس اول حبه اگانه نوشته شده
 و در مسائل عدیده احویه شافیه از فم مطهر صادر گردیده خود جزوی مفصل است و نمونه
 از بیانات سائره و مسائل مفصله در یک شب و روز از انجمله چون یکی از عرب عمومی
 بین دول سوال نمود فرمودند "لا بد خواهد شد اما امریکا داخل نمیشود این جنگ در
 اروپا می شود شما یک گوشه را گرفته اید که کاری بکار دیگری ندارید نه بفکر گرفتن
 قطعات اروپا هستید نه کسی طمع ان دارد که زمین شمار بگیرد راحت هستید زیرا برای
 شما محیط آتلانتیک یک قلعه طبیعی بسیار محکم است اروپا و سایر جهات مجبور خواهند شد
 که ترتیبات شمارا اجری نمایند در جمع اروپا تغییرات عظیمه روی خواهد نمود و مرکزیت
 حکومت عظیمه با استقلال ولایات داخله منتهی خواهد شد و فی الحقیقه این انصاف
 نیست که ممالک واسعه بواسطه یک نقطه واحد حکومت شود زیرا هر قدر عدالت و کفایت

وکیاست اعضا و آن مرکز زیاد باشد باز از احتیاجات لازمه هر بلد و محلی طبع تمام
 ندارند و در ترقی جمیع اطراف و نواحی منصفانه نمی کوشند مثلاً حالا جمیع المانیان برلین را
 خدمت نمی کنند و جمیع فرانسه پاریس خدمت مینمایند جمیع ممالک مستعمره یک پایتخت
 عظیمی را از نیت میدهند اما حکومت شما خوب ترتیباتی دارد الی آخر بیا به الاصلی
 روزه اجمادی الاخر دعاجون چون از میل فر د عزم حرکت فرمودند علاوه از تأثیرات
 بیانات مبارکه که چه قدر مؤثر واقع شد احسان و انعام وجود مبارک بنوکران و کنیزان آن
 خاندان که جمیع را احضار و پس از اظهار عنایت بهر یک یک دو اشرفی مرحمت فرمودند
 و در حالتیکه قلوب منجذب و اعناق خاضع و وجوه بوجه لایع متوجه بانهایت اقتدا
 حرکت فرمودند و در مراجعت خرمی و صفای اطراف را ملاحظه میفرمودند که بخت شگ
 از دیده های مبارک سرزیر شد بعد معلوم گردید که در یاد و فکر جمال مبارک بودند
 و از بلایای طلعت قدم شدت مخزون و کدر آن شب در نیویورک در خانه مسن چینی
 سمت رودخانه هتسن که حسب الامر بکرایه گرفته شده بود نزول و ورود فرمودند و جمیع
 شرحی در ترقی امریکا از حیث مدارس و زراعت و تجارت و نجابت دولت و ملت آنها
 فرمودند و که این مدنیت مادی بمنزله زجاجی است بسیار شفاف و لطیف اما مدنیت
 الهیه نه نیست سراجی است روشن و غیر چون این دو توأم نشود نهایت کمال حاصل گردد
 نوز و وحدت عالم انسانی و صلح عمومی و تساوی حقوق و اخلاق الهی از این بلاد سرایت
 بسائر جهات کنند و عالم را روشن نمایند شخصی سؤال کرد که آیا ممکن است با کثرت مشغولیت

جسمانی چنین روحانیتی حاصل شود؟ فرمودند: هر قدر نفوس در مادیات ترقی نمایند
 و با اعتدال رفتار کنند استعداد روحانیت بیشتر یابد جسم هر قدر سالم تر باشد
 جلوه و ظهور روح بیشتر شود بلی چنین که منافی روحانیت است رسومات و تقالیدی است
 که مخالف علم صحیح و عقل سلیم است انهی روز ۹ جمادی الآخر (۵ جون) صبح
 جمال بمثال قلوب یونیتی جشن اطفال مدارس ببر کلین با بعضی خندانم حضور شریف
 بردند جمعیت آن مجلس همه از اعیان و صاحب منصبان و خیریه‌های آن مملکت بودند
 چون در تالار شرفیات وجود اقدس را زیارت نمودند بصالون غذاخوری تشریف
 فرماشتند و آن عمارت و صالون را آئین بسته میسر ما را با انواع گلها زینت داده بودند
 و اطعمه متنوعه کی بعد دیگری حاضر می‌نمودند که غلبه آنها را وجود مبارک حتی دست نزدند
 و در وقت خوراک بعضی از مشاهیر رجال شروع بصحبت و نطق نمودند از جمله ستراد میرال
 پری که شخص شهیری است و کاشف قطب شمالی شرحی از کیفیت و وضع سفر خود بصحبت
 کشف قطب شمالی ذکر کرده بعد باوصاف طلعت مشهود و شرف خویش حضور انور
 و اہمیت تعالیم مبارک که پرداخته آخر جای نطق مختصری از محضر اظهر نمود با آنکه مشکل اقدس
 اراده صحبت نداشتند معینا در حالت جلوس مقدمه‌ای در مکیل و غیر منتظم بودن
 کائنات و نظام و ترتیب عالم بواسطه تربیت که نتیجہ نتایج عظیمه است فرمودند بعد
 اہمیت تربیت اطفال را بیان کردند با آنکه نفوس عدیده نطق نموده بودند ولی
 بیجان و اہتراز شدید و توجہ انظار و بشارت و جوه فقط ازان نطق مبارک

مشاهده گردید و حین حرکت مبارک بعضی رجا و اصرار نمودند عکس مبارک و خدام حضور
 را برداشتند اما شب مجلس خوبی در انجمن اتحادیه بود جمع کثیری از رجال نیز موجود
 نطقی در تربیت عالم نسوان و عبودیت و انسانیت و ترک شئون نفس و هوا فرمودند
 که تأثیر شدید در قلوب حضار محسوس و عقول و ارواح با وج تقدیس در پرواز و صعود
 بود روز ۲۰ جمادی الاخر (۲۶ جون) صبح بمجمع عمومی که در بیت مبارک مجتمع و همه
 لقای انور را منتظر بودند شریف فرمادند ذکر کلوب جشن اطفال و تربیت انهار فرمودند
 و شرحی در تربیت الهی و اخلاق رحمانی بیان نمودند بعد از آن ببر و کلین شریف بردند
 و خدام حضور نیز در محضر اظهر برای نامار در منزل مس نیوتن و مس یورز موعود و انروز
 همان تازه های که از شرق محض شرف بساحت قدس رسید جناب میرزا علی کبر
 نجوانی بود که سرین از ایشان استفسار از حالات شرق می فرمودند و نطقی مختصر که
 در آن مجمع فرمودند این بود (هو الله) در عالم وجود امری عظم از اینگونه محافل نیست که
 محض محبت الله انعقاد گشته ملاحظه نمایند قومی از مشرق قومی از مغرب چگونه در نهایت
 الفت در یک باب جاسیم اینگونه الفت و اتحاد تجلی بود قوه حضرت بهاء الله این قلوب
 را الفت داده و این نفوس را در ظل کلمه واحد در آورده هرگز یک خاندان باین درجه
 از محبت جمع نمی شوند و باین فرح و سرور بایکدیگر معاشرت نمی کنند این قوه الهیه است
 و نفوذ کلمه الله که باین بشارت و بهجت مجتیم توجه بملکوت ابھی داریم و مانند نهالها
 گلشن گلستان از نسائم عنایت و احسان در آهنگ داریم امروز روزیست که فراموش نخواهد شد

Abdul Baha's photograph taken when he visited the Unity Club in Brooklyn.

زیرا در ظل جمال مبارکیم قلوب هاست بر بشارت اوست مشام ما معطر بنفحات ملکوت الهی است
 کوشش ما ملتذ بندای الهی و روح ما زنده بفیوضات رحمانی یقین است چنین روزی فرمودش
 نخواهد شد انتهی عصر پس از گردشی سواره از باغ بزرگ بروکلین چون بنیویورک مراجعت
 فرمودند در خانه مبارک جمعیت بودند و سرمودند میخواستیم قدری تنها باشیم لهذا با غنچه
 نزدیک منزل کنار شهر شریف بردند و پس از چند دقیقه مراجعت و برای حبس نطقی
 از آهنگ ملکوتی و ارغنون الهی سرمودند روز ۲۱ جمادی الآخر (۷ جون)
 از یکی از ملازمان حضور غفلت و جسارت عظیمی بظهور رسید که بسیار سبب عزن قلب اطهر
 و بندگان آستان اقدس گردید ولی نظر با غماض و ستر مبارک خدام حضور تا کنون از حرکت
 او که اکثر آیام سبب که ورت میکل انور بود ابد چپیزی ننگاشته اند باری انروز بجبهت
 اجابت دعوت رؤسای کنائس فیلا دلفیا و رجای حبسای ان شهر از نیویورک حرکت
 فرمودند در حالتیکه وجود اطهر در نهایت ضعف و خستگی بودند و بسیار متأثر با وجود این
 در محافل احبای فیلا دلفیا انروز و شب مکرر نطق در ثبوت احبای و خدمت و صداقت در امر الله
 و بلا یای فی سبیل الله می فرمودند که مقصد از ظهور اعظم الهی و تحمل بلا یا و مصائب عظمی و شهادت
 نفوس مقدسه و زحمات هیائل قدسیه تزکیه نفوس بود و نقطاع قلوب و بشارت
 ارواح و نورانیت و روحانیت احبای و نظر بشدت ضعف و خستگی از بعض محافل هم عذر خواستند
 و شریف نبردند اما احبای از شور و ولوله در محافل و صل و لقا گاهی چون پروانه جان باخته بودند
 و گاهی مانند بلبل شیدا در حد و ثنائی و گویا آنی آرام نداشتند و دمی تدرار و سکون

نمیخواستند روز ۲۲ جمادی الاخر (۸ جون) دو مجمع عظیم در دو کلیسا همپا صبح

در کلیسای یوتیرن فیلا دلفیا خطاب به مفصل در حقیقت الوهیت موسی قول حضرت مسیح که من مودالاب فی الابن) و نوید ظهور اسم اعظم و تشریح بعضی از تعالیم بدعی منمودند و مجلس را بمناجاتی فارسی ختم کردند و جمیعت چنان منتقل گشتند که همه بجهت شرف دقیقه تقرب میخواستند ولی برای هر کس ممکن نبود مجلس ثانی شب در کلیسای پیش بود که چون سیس شهیران کلیسا چندی پیش اعلان شریف فرمائی و خطاب به حضرت عبدلهما بجهت انروز نموده و از بزرگان و وزرا و اشنگلتن و اطراف نفوس کثیره را دعوت کرده بود لهذا آن مجلس بسیار مهم و خطاب به مبارکه مفصل در خصوص طرق فلسفه طبیعی و طرق دیانت الهی و شرح تعالیم مسلم علی بود که تأثیرات بیانات صادره از منظر اظهر جمیع را منجذب نمود چنانکه نفوس محترمه در ساحت انور نهایت خلوص و خضوع اظهار می نمودند و بشرف فتحاری کردند و قلب مبارک از آن مجامع بسیار سرور شد بدرجهائی که مکرر ذکر محافل و کنائس فیلا دلفیامی منمودند روز ۲۳ جمادی الاخر

(۹ جون) صبح چنان فیلا دلفیا غم مرحبت بنیویورک منمودند جمع کثیری از دوستان و احباب حضرت و افسوس از دوری آن روی منور بودند و بسیار محزون و مکدرو تا ایسگاه خط آهن همه در تهلل و کبیر و راجی عون و عنایت طلعت غیر صحبت مبارک انروز در مجمع حبسای نیویورک حکایت از سفر فیلا دلفیا بود و با کمال تأثر مقصود مبارک را از سفر خویش بیان می کردند و از مقامات روحانی و مراتب معنوی که نتیجه حیات انسانی است

لفظی مفصل فرمودند و امروز الواح عیدیه از قسم الطهر صادر و نازل منجمله با قناریه سیو
 و نفوس این لوح منیع بود بموانند ای یار محسبان چند روز بسبب دعوت
 دوشین و رجای حبای الهی بفیلا دلفیازستم و مجلس مفصل درد و کلیسا شد و بقدر عجز
 خود جستی دایم لکن تائیدات ملکوت ابھی احاطه کرد و مثل آفتاب نمایان بود هر چند ضعیفیم
 ولی اوقوست هر چند فقیریم ولی اغنی باری آیه مبارکه و منصر من قام علی نصره امری بخنود
 من الملأ الاعلی قبیل من الملأ که المقربین واضح و آشکار گردید مهید وارم تو با ائمه البها در این
 سفر خجستی نمایان موفق گردید و سبب علاء کلمه الله شود تحت محترمانه مرا با ائمه البها برسان
 از حق اورا تائید و توفیق طلبیم و علیک البها الا بھبی ع ع در آن آیام هم هر روز شب
 جمعی از ائمه علاوہ از خدام حضور سر نیز ما را و شام و محضر طلعت مجبور بودند و انشب بیانات
 مبارکہ در ذکر آیام غبدا بود و اینکه جمال مبارک بعد از دار السلام و اورنه در محفل عمومی نطق
 فرمودند و طرز نطق و بیان مبارک عجیب بود و بی نظیر و عدیل ولی من جتسرا مانمخو هم بان
 طرز نطق نمایم“ روز ۲ جمادی الاخر (۱۰ جون) صبح پس از اوراد و اذکار خدام
 حضور را حضار و امر تلاوت مناجات فرمودند بعد شیت بعض امور مشغول آن نطق مبارک
 و مجمع ائمه از روز و اختلافات داخله ادیان بعد از صعود و مطالع فیض یزدان بود و اینکه
 جمال مبارک سد ابواب اینگونه اختلافات فرمودند و امور را راجع بیت العدل اعظم کردند
 که آنچه او حکم کند کل اطاعت نمایند و حتی فرمودند که اگر از بهائیان دوسره شوند
 و هر یک بیت عدلی بنا کنند و مخالفت یکدیگر نمایند هر دو باطل است و قبل از

بیت احمد مرکز میثاقی را تعیین و تایید فرمود که آنچه او می کند صحیح است و عهد او را
 بقلم مبارک گرفت الی آخر باینه الاحلی آن ایام غلب در محافل اهل بهاء با تأثر شدید نطق
 فرمودند و نصائح مشفقانه و آه و افسوس از لسان اهل جاری و حال مبارک حزن انگیز بود عصر
 بمنزل قونسول ایران ستر توپاکیان شریف بردند چون مراجعت بمنزل مبارک فرمودند
 یکی از دوستان در مجمع از تاثیرات خواب سوال نمود که مکرر واقع شده و نفر در دوحل و دو
 از یکدیگر در آن وحید یکدیگر را صد می کنند و سخن یکدیگر را می شنوند و می شناسند فرمودند
 معلومت باین روح انسان و حقائق موجودات ارتباطی عظیم است چنانچه گاهی
 آنچه در خواب می بینند در بیداری واقع میشود بلکه در بیداری وقتی که قلب
 فارغست اموری بخاطر می گذرد که بعد صورت خارجی پیدا می کنند پس بین ذهن
 انسان و آن صورت خارجی ارتباط روحانیت و روح دارای قوه کاشفه است
 چون این قوه معلوم شد این مسائل آسان می شود با وجود این مزه اینجاست که مادیون
 در حالتیکه انکار قوه روحانیت می کنند خود مشغول کشف طبقات ارضند و غرق قوه
 روحانیت و مدعی آگاهی از اوضاع آتیه انتهی ازین قبیل مذاکرات در محضر انور مفصل و مکرر
 بود روز ۲ جمادی الاخره ۱۱ جون صبح بعد از نماز و نیاز آمد و شد نفوس
 شروع شد نفوسیکه عرائض مخصوص داشتند یا بستدی بودند در اوقات مبارک
 مشرف میشدند و بعد در بیرونی بجمع شریف فرما شده نطقی در خصوص ایمان و تشراف
 تقلیدی از ارباب و ادیان و تبیین مقاصد نبی و نفوذ امر حضرت بهاء الله فرمودند

در آخر مجلس شخصی پرسید که با وجودیکه امر بانقطاع از دنیا در الواح الهیه نازل چگونه است
 که هر نفسی کسب و صنعتی فرض شده آیا این دو ضدیت؟ فرمودند در امر بهار الله
 بر هر نفسی اشتغال بصنعت و کسبی فرض است مثلاً من حصیر بانی میسدا نم و شما صنعت
 دیگر این عین عبادت است اگر با نهایت صداقت و امانت باشد و این سبب ترقیت
 اما با وجود مشغولیت اگر قلب تقید و تعلقی باین دنیا نداشته باشد و از حوادث متاثر
 نگردد نه با ثروت عالم از خدمت نوع انسان ممنوع ماند و نه از فقر محزون شود این
 کمال انسانست و الا در حالت فقر اظهار کرم و با حال ضعف ادعای عدل نمودن قوی است
 آسان نه دلیل بر تربیت و تذکر و وجود انسان انہی دیگری عرض نمود چون وجود مبارک
 تشریف می برند بعضی از خدام لا بد خود را مقدم خواهند گفت چگونه ما آنها را بشناسیم فرمودند
 «در اینخصوص من صحبت داشتم ام ولی شما فرموده مسیح آنها را از اعمالشان بشناسید
 کسانی که بمن منسوبند از اعمال شناخته میشوند الی آخر بیانہ الاصلی روز ۲ جمادی الاخر
 (۱۲ جون) چون جمعیت کثیر دائم میآمدند و هر روز هر یک مستعدی تشریف مخصوص بودند
 و این منافی با حالت خستگی و قلت مجال جمال بمثال بود لذا از روز صبح فرمودند که برگرد
 از پیش ملاقات نشده یا کاری لازم دارد خبر دهید و سایرین را در مجمع عمومی ملاقات
 خواهم کرد زیرا فرصت و مجال ملاقات فردا غیر ممکن و محال است لهذا بعد از
 تشریف جمعی از مستدیها و رسیدگی بامور اجبا پائین تشریف برده در بیرونی نطقی عمومی
 در اینخصوص فرمودند که یکی از خصائص حکام حضرت بهار الله که در دودهای سابق نبود و سبب

و لعن و طلب مغفرت بجهت دشمنان است، عصر جمعی دیگر مشرف و از جمله بیانات مبارکه
 اهمیت نسبت روحانی و انجذاب و جدانی و تعلقات قلبی بود که هر چند مل و قبائل
 بایکدیگر قرابت جسمانی دارند لکن در عالم جان و دل از یکدیگر متنفرند اما نفوسیکه نسبت
 روحانی دارند و تعلقات وجدانی همیشه جان شایکدیگر نمایند و لو بطاهر منسوب نباشند
 (بعد بناسبتی ذکر تقدم این عصر نورانی فرمودند که) در حدیث شیعیان در خصوص ظهور
 موعود مذکور که علم بیت و هفت حرفست آنچه از بد و تا ختم مظاهر الهیه ظاهر شدند و حرف
 آن را ظاهر کردند اما چون قائم موعود آید با تمام بیت و هفت حرف ظاهر شود گذشته
 از معانی حقیقی در عالم امر که غلبه و قدرت امر الله و ظهور آیات و بنیات و توضیح مسائل
 الهیه و بروز اسرار کتب مقدسه و احاطه علمیه در این ظهور عظم صد چند است بظاهر هم
 جمیع عقلای این عصر مقررند که علوم و فنون و صنایع بدیع این قرن مقابل پنجاه قرن است
 بلکه عظم از آن استی روز ۲۷ جمادی الاخره (۱۳ جون) صبح و عصر چند نفر
 از شیشهای مشهور مشرف شدند و وجود اقدس را بیکسای خود دعوت نمودند و
 از شرف بقا و شاید فیوضات و مواهب کبری بی نهایت خاضع و خورسند گشتند
 و پس از مخصی آنها چند مرتبه از روضه بیت اجتا و بستدیها از اقدار جمال مبارک بیان میفرمود
 و وقتی با سطوت و همینه عظیم حکایت او خسر ایام عبد الحمید و مفربات مخالفین
 و معاندین می نمودند که با وجود این ظلمها و بلاها امر الله غالب و عدا الله نافذ گردید حتی مهیت
 و اعضا تفتیش که در عکاسا عتی ظلمی شدید و شرک عظیم مجری داشتند چون بالفسن

و معاندین در عکابجیت محو و انحلال ما هم صلاح گشتند و رجوع باسلامبول نمودند هنوز بین
 راه بودند که قهر لاهی آنها را گرفت امر تغییر کرد و همیشه ظالمین ذلیل شدند بعضی از آن بیت
 گشته و مقتول و بعضی فراری گشتند آخری از آنها در بر مصر نزد احباب رفت و بجیت
 قوت لایموت سؤال نمود "عصر در مجمع اجناد و مرتبه نطق فرمودند اول در باب
 اختلاف بین اجبا که حضرت بهاء الله فرموده اند که هرگاه اهل بها اختلاف کنند ولو
 در باره خود بهاء الله باشد در صورت اختلاف هر دو طرف باطلند و کل را بر رجوع بیت
 عدل امر کردند و قبل از آن امور را بر کزیشاق راجع و کل را امر باطاعت فرمودند و انتهی
 پس از آنکه استراحتی جمعیّت دیگر تشریف فرما شده و در ماهه الامتسیاز عالم انسانی
 نطقی فرمودند که عنوان آن این بود (هو الله) خسته بودم قدری خوابیدم در خواب
 میدیدم که باشما با صحبت میدارم ولی بصوت جلی که از صدای خودم بیدار شدم یک
 کلمه از آن صحبت در خواب عبارت امتسیاز بود لهذا خوبست از کلمه امتسیاز گفتگو نمایم
 الی آخر بیانہ الاصلی روز ۲۸ جمادی الاخر (۱۴ جون) جمیع خدام را احضار و بدست
 مبارک چای عنایت و اظهار شفقت می فرمودند و سر و پیکل اظهار از در خلی
 بهتر بود پس از تلاوت مناجات حکایت از انقطاع و عبودیت و صدق و امانت
 بعضی از تلامذای احباب می نمودند و بسیار اظهار عنایت بحضرت متصاعد بملکوت اهی
 سید تقی نشاد و روحی لترتبه لهند آمد می فرمودند که قدر و مقام او بعد معلوم
 خواهد شد عصر در محفل عمومی نطق مبارک در تفسیر کلمه و آیه استادی نخبیل بود و بیان

حقیقت منظر الهیه و انوار شمس احدیه و شب شرحی مفضل با سطوت و اقتدار از عظمت
 ایام جمال مبارک فرمودند که با وجود آنکه در حبس بودند خیمه مبارک بالای جبل کرمل در نهایت
 جلال مرتفع و بظاہر ظاہر قدرت و اقتدار بدرجہ اعلیٰ بود که متصرف عکایخ سال میخواست
 بساحت اقدس مشرف شود قبول نفرمودند و ابد اعتنا نمودند و بعد تفصیلی
 از نطقهای مبارکه در کنائس و مجامع امریکائی فرمودند که (بر حسب استعداد نفوس و مقتضای
 وقت است بہر طفلک آن پدرتی قی کند گرچه عقلش ہندسہ گیتی کند و ہم محلی از انا حضرت
 علی و الواح جمال ابی روحی لعباد ہما لفسد آ و مقتضیات ایام و اوقات فرمودند
 روز ۲۹ جمادی الآخر (۵ جون) جمال مبین در دو کلیسای بزرگ بروکلین مدعو و موعود بودند
 لهذا ساعت ده قبل از ظهر از نیویورک حرکت فرمودند و جمعی خدام ایرانی و احتبای
 امریکائی ہم ملزم رکاب اقدس بودند ساعت یازده کلیسای یونینترین بقتدوم طہر
 مشرف و تیکہ مرکب مبارک نزدیک رسید اعلانی بخط جلی بیرون کلیسا دیدہ شد
 کہ ترجمہ آن اینست کہ "پیغمبر جلیل ایرانی حضرت عبدالہیاء در روز ۵ جون ساعت یازده
 قبل از ظهر در این کلیسا نطق خواہند فرمود" و این اعلان خیلی بنظر ملتزمین رکاب مبارک
 عجب آید کہ قسّیس اعلان پیغمبری حضرت عبدالہیاء را بر دو کلیسا نصب نماید و محض ورود
 مبارک قسّیس مذکور بیرون آمدہ از دم در بانہایت افتخار و تعظیم بازوی مبارک
 را گرفتہ تا محراب کلیسا بر دخطابہ مبارکہ در آن کلیسا در مراتب وحدت و توحید بود و در آخر
 مناجاتی بلسان عربی فصیح و لحن ملیح در حالتیکہ دستہای مبارک مرتفع ہو و جمیلہ

بجمله ترجمه میشد پس از حتام تعظیم و خضوع اهل کلیسا نظر بر جای شیش بدست اطفال
متعلق بهمان کنیسه شریف بردند و بعد از سرود و تعظیم اطفال نطقی در تربیت و توثیق
آنها فرموده حرکت نمودند تا بهار را در بروکلین منزل مستر کنات شریف داشتند
در اینجا هم مجمعی از حبیب و بستیدها در اول شب بود که در وصایا و نصائح و شکرانه
عطایا و مواهب الهی نطقی مفصل نموده از اینجا کلیسای کانگرگیشن بروکلین شریف فرماتند
مجمع و محفل آن کنیسه در آن شب بسیار باشکوه و جلال بود و روحانیت محسوس عموم و
طلعت عهد یزدانی در تبلیغ امر الهی پختی نمود و گذار فرمودند و نطق و بیانی مفصل در
آزادی وجدان و اتحاد ادیان و تقالید و احتجاب اعم و حقیقت اسلام در نهایت اقتدا
و جلال فرموده منتهی بنظهور اسم اعظم و تعالیم تسلیم نمودند با وجود چنان خطابه
همین و بیان حقیقت اسلام جمیع بحضور مبارک آمده اظهار شکر و ممنونیت می نمودند
چشمش چه پر نور چه غنی چه فقیر چه رجال چه نساء علی الخصوص روزنامه نویسها همه
مدح و ثنا مشغول بودند و نفسی ادنی اعتراضی ننمود بلکه قستیس آن کلیسا چنان سرگرم
محبت جمال مبین بود که تا حین حرکت مکرر در رکاب مبارک رجا نمود که وقت دیگر را وعده
تشریف فرمائی بآن کلیسا و اداء خطابه دیگر فرمایند ولی از عدم مجال و کثرت
اشغال قبول فرمودند و فرمادای آنروز عین خطابه مبارکه و وضع محفل آن کنیسه در
روزنامه بروکلین اگل شایع و منتشر گردید روز اول ماه رجب^{۱۳} (عاجون) صبح
ذکر محفل شب گذشته در کلیسای بروکلین می فرمودند که ما اینطور اثبات حقیقت اسلام

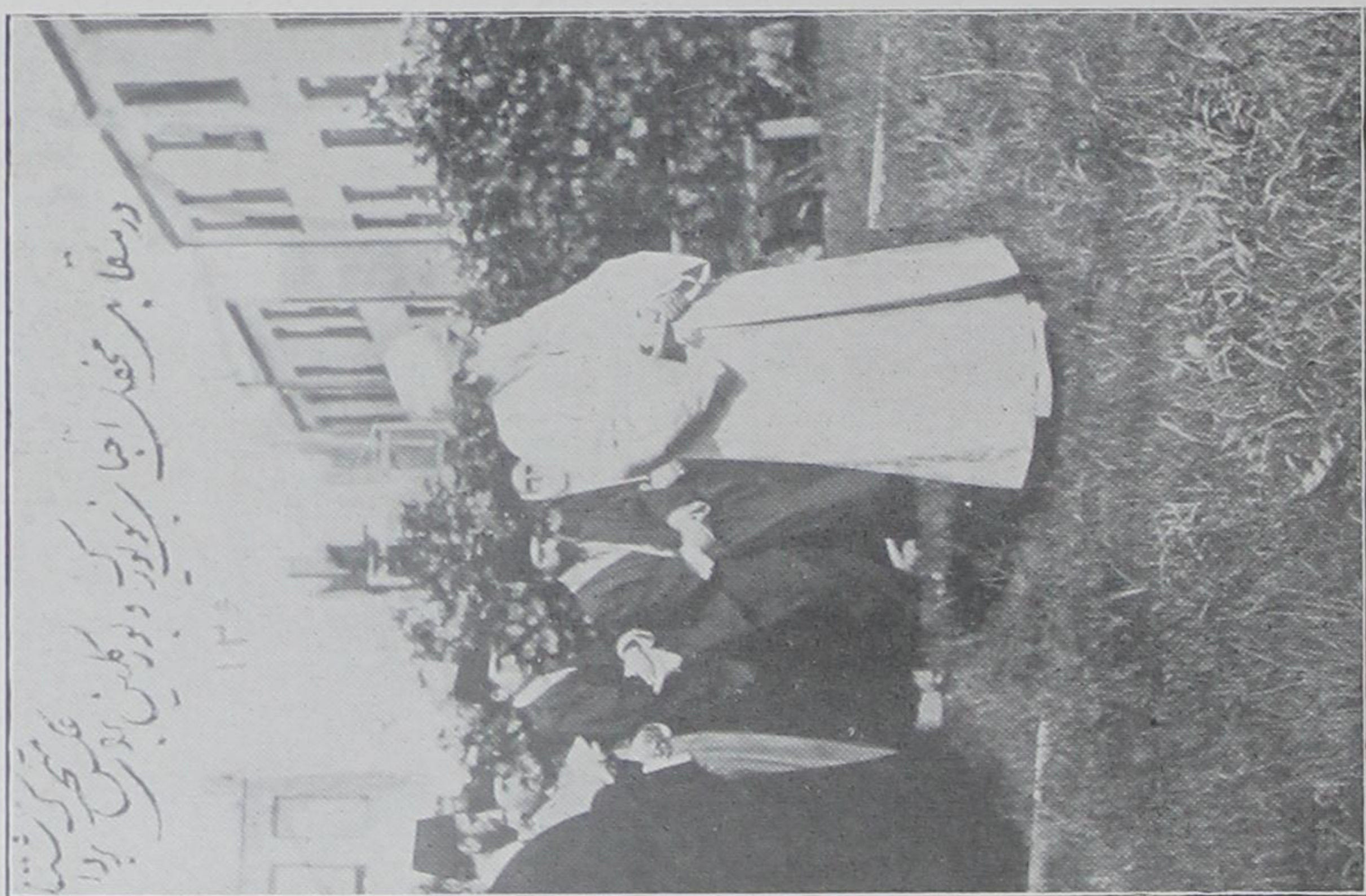

درکنائس و معابد عظیمه می نمایم و مسلمانان درباره ما چه میگویند بعد شرحی مفصل
از تعالیم بدیعه بجهت یکی از مصنفین مشهور امریکا فرمود و شخص مذکور از آن تحسیر و ثبت
و اجازه طبع و نشر از حضور انور حاصل نمود و اما عنوان نطق مبارک در مجمع عمومی امروز
این بود که "عالم مادی هر قدر ترقی کند باز محتاج تعلیمات روح القدس است"
و آن آیام اکثر اخبار امر تبلیغ و مسافرت با طراف می نمودند و می فرمودند باید
هنایت خضوع تبلیغ امر الله پردازند همینطور که من نزد عموم حتی اطفال خاضع شما
هم باید چنین باشید و شرحی در مراتب عبودیت از فم اظهر صادر گردید که در آیام جمال
مبارک من ابد اایل به تحسیر نبودم بدرجه ای که از اطراف اجباله می کردند و آخر
در جواب بجناب و رقانون ششم که با وجود صریح علم علی تحسیر دیگر چه لزوم اما دیگران
در یوم طلوع نیر عظم خود را شمس الله الاکبر نوشتند الی آخر بیا نه الاحلی روز
دوم رجب (۱۷ جون) نظر بهر جای اجاب برای گرفتن عکس متحرک بیرون کلین منزل مستر
مکات شریف بردند اول عکس ورود مبارک با سرعت و سیر اتوبیل تعظیم و تکریم
اجبا و استقبال آنها بود ثانی عکس مشی خود ام طلعت مجبور و فرمایشات بلازمین
حضور که می فرمودند "ملاحظه قدرت جمال قدم و نفوذ اسم عظم نماید که ما را با اهل
امریکا باین نحو الفت و اتحاد داده اگر جمیع قوای عالم جمع میشد ممکن نبود باین درجه
قلوب منجذب گردد و اما در چنین محفل باین محبت مجتمع شویم و بدل و جان یکدیگر را دوست
داریم بپسید قدرت بهاء الله چه کرده و اهل شرق و غرب را چگونه محبت یکدیگر

در بولکلین و عکس متحرک

در مسافه بر محمد اجا سیرک و بولکلین و عکس متحرک

ساخته اگر قدرت او نبود و تشکیل این محفل غیر ممکن بود الحمد لله جمع متحد و متفق و یک قلب
 و یک روح هستیم انتهی ثالث عکس مشی مبارک تنها در حالت سخن و نطقی یلیح بود که میفرمود
 آیات او با هر است قدرت او کامل است لطاف او شامل است رحمت او وافر است
 رابع عکس جلوس مبارک با اطفال سیاهان و سفیدان امریکائی بود و قیام خدام
 ایرانی و نخل عنایت پنجم عکس مجمع عمومی و شرف احباب در حال مشی و نطق مبارک
 و دست دادن و مرخص شدن دوستان از محضر قدس و آن روز اوقات مبارک
 صرف آن محفل جلیل شد و اجبار ادران بساط انبساطی عجیب بود اما بیانات مبارکه
 در آن مجمع شرف احباب که جمله بجملة ترجمه میشد این بود (هو الله) مژده مژده باد که شمس
 حقیقت طلوع نمود مژده باد مژده باد که اورشلیم جدید از آسمان نازل شد مژده باد
 مژده باد که بشارت الهی ظاهر گشت مژده باد مژده باد که اسرار کتب مقدسه
 اکمال گردید مژده باد مژده باد که یوم کبر آشکار شد مژده باد مژده باد که علم
 وحدت عالم انسانی بلند گردید مژده باد مژده باد که خیمه صلح عمومی مرتفع گشت مژده باد
 مژده باد که سراج الهی روشن شد مژده باد مژده باد که نسیم رحمانی وزید مژده باد
 مژده باد که بشارت و نبوات نبیای ظاهر و هوید گشت مژده باد مژده باد که
 بهاء کرل بر آفاق تجلی نمود مژده باد مژده باد که شرق و غرب دست در آغوش یکدیگر
 شدند مژده باد مژده باد که آسیا و امریکا مانند دو مشتاق دست بیکدیگر دادند انتهی
 و بعد از آن مجلس بیدین یکی از اجبای بهار کلیمی بر اکوت پنج چیل میل راه شریف

برده شب بختگی زیاد بنیویورک مراجعت فرمودند روز ۳ رجب
 (۸ جون) در مجمع عمومی مکرر ذکر لوح غصن می فرمودند و نطق مبارک در خصوص عهد
 و پیمان بود و پس از مجلس بسیاری رجای اذن تشرف خصوصی نموده تا ظهر
 در ساعت اقدس تشرف نفوس پی در پی بود و امروز رساله حضرت ابوالفضل
 روحفدا در رد اعتراضات چرچ من کشیش لندن بحضور مبارک رسید و بسیار
 مقبول گردید و امر مبارک ترجمه طبع آن صادر شد و شرحی از صور حال و افکار
 یوتیها موسوم بحیائے از لسان اطر جاری و عصر جمعی از احباب تشرف بودند و ذکر
 مناظر و محلات با صفای امریکایا عرض میرسانیدند فرمودند "ما محافل و فارا
 دوست داریم نه مناظر با صفا و اما وفا اول باید بخدا و او امر و عهد او نمود و بعد
 به بندگانش اگر هم ما محلات خوش و مناظر با صفا دیدیم یا محض کار و ملاقات
 نفوس بود یا حین عبور و مرور انتهی و آن آیام گاهی حال عجیبی از مهیکل مبارک معلوم
 می شد مانند آیام اقامت طلعت نور در زیون مصر که انتظار شهادت و آرزوی فدا
 در آستان احدیت داشتند و از جمله الواحی که آن اوقات از رسم طهر صادر لوحی
 با فتحی حضرت متصاعد بملکوت ابھی آقا رضای قنار و مهاجر در همین خصوص بود و بعضی
 از بیانات آن لوح مبارک نیست "وفا اقتضای آوارگی در این کوه و صحرا نماید و وفای
 حقیقی وقتی است که سرگردان و بی نام و نشان گردم و در میدان فدا هدف تیر حفا
 شوم رب قدر بعدک غایه الهی و بنده الهیه الی تلوح تضحی کالشمس با طقة الفجر فی

Abdul Baha in Brooklyn.

افق الوفاء باری یک رجا از اجبای حضرت بهامی نمایم و آن نیست که در استان مقدس
 سرسجده نهند و از برای عبد البهائم پرخاک کاس فدای طلبند تا در عبودیت استان
 بهای بقطره نئی از بحر وفا کام شیرین نماید الی آخر بیانیه الاحلی روز عرج رب
 (۱۹ جون) با اجبای و دعای فرمودند که فردا عازم مونتظر کردند و از روز و مجمع نطقی نصیحت
 و تشویق اجبای و امر بالفت و اتحاد و تخدیر از تفریق و اختلاف مفصل فرمودند بعد بالکاس
 و اصرار امه الله مسجولیت تا من بمنزل عکاس شریف بردند و چند قسم عکس مبارک را
 برداشتند و مشارالیه چون خود نقاش و رسام بود در آن چند روز شمایل مبارک را بدست
 خود کشید و عصر از هر قبیل نفوس شرف بودند اول کبیشی در آسایش شرب و وحدت
 عالم انسانی صحبت فرمودند بعد سن ستمت که از خانمهای مجلله فیلا دلفیا و تازه تصدیق
 نموده بود رجا باری اسمی فارسی نمود و بایشان نام تابنده عنایت شد و در محالجه
 صداع او ادویه بے بیان کرده بعد فرمودند تو باید همیشه سرور باشی و با اهل نبطا و
 سرور محشور و با خلاق رحمانی متخلق زیر اسر و رخلیت و حفظ صحت دارد و از کدورت
 تولید امراض شود آنچه مایه سرور دائمی است روحانیت است و اخلاق رحمانی که
 عزنی در پی ندارد اما سرور جسمانی در تحت هزار گونه تغیر و تبدیل است یا شنیده اید؟
 حکایت آن امپراطوری را که در آینه نگاه می کرد و اظهار عز و اندوه می نمود و می گفت
 آه چه جسم لطیف پرتراونی داشتم حال چه پزمرده گشته چه صورت زیبائی داشتم
 چگونه رشت شده چه قامت رعنائی داشتم چه طور خمیده گردیده یک یک حالات

جوانی را شرح میداد و اظهار کرد ورت می نمود این است نتیجه سرو جسمانی یکی از دوستان
 دیگر از بلای وارده و حوادث ناگهانی سوال نمودند سرمودند سلسله موجودات بیک
 قانون عمومی و نظام الهی مربوط است و جمیع کائنات بسم مرتبط نمی شود حلقه ای از ان بهم
 خورد مگر آنکه مربوط بآن ارتباط و نظام عمومیت و آنچه واقع می شود از مقتضیات آنست
 و مبنی بر حکمت بالغه زیرا این تقادیر الهیه است که هر گیاهی بر وید آخر پرموده می شود و هر
 زراعت سبز و خرمی خشک می گردد و هر جمعی پریشانی و هر ترکیبی تثبیت مییابد اینها همه
 از مقتضیات آن نظام عمومی و رابطه کلیه ای است که بتقدیر الهی تعبیر شده انتهی از اینگونه
 حکم و مسائل مفصله در هر محفلی از زبان اظهر نازل و قلوب از فیوضات ابدیه مستفیض می گشت
 روزه رجب (۲۰ جون) حرکت مونو تکر نمودند و بخانه ای که حسب الامر از پیش کرایه
 شده بودند نزول جلال سرمودند زیرا آن آیام هوای نیویورک خیلی گرم و غلیظ بود و دوستان
 مونو تکر تدنی پیش باز مسافرت مبارک را بان سر زمین سائل و استدعی بودند و از شب
 اول مستر ادسل و خویشان ایشان بی نهایت شادمان شدند و از شریف فرمائی مبارک
 شکر گوشتنا خوان و اینغید بدوستان شرق مرده داد که امید است وجود مبارک
 در آنجا قدری از خشکی سفر آسوده گردند و تلافی کثرت مشقات و زحمات گذشته شود
 اگر بگذارند باری آنشب شرمی از آیام اقامت جمال مبارک در بغداد و قیام طلعت قیوم
 و علماء امر و تربیت عباد سرمودند روزه رجب (۲۱ جون) صبح حبسای
 مونو تکر با جمعی از بستیدها بمحضر طهر شرف شدند و لفظی در فرق و امتیاز سلطنت

Moving picture of Abdul Baha in Brooklyn.

The Bombay Art Printing Works, Fort.

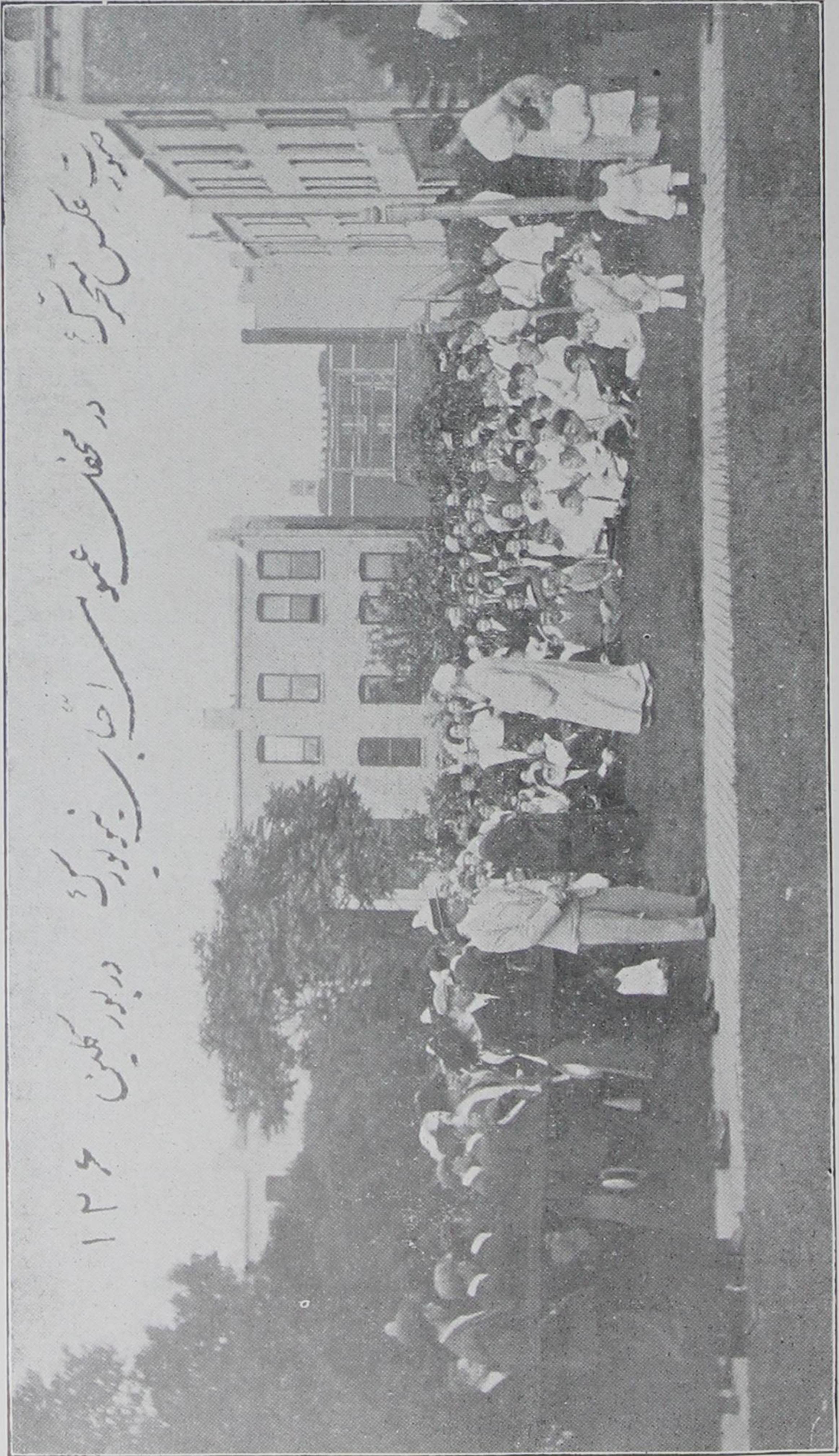

منظر الهیه باسلطنت ملکی فرمودند و عصر جمعی از احباب اطراف بشرفلقا فائز و مفتخر
 شرحی از مسائل الهیه بیان فرمودند و اینکه اهل بیاممنوع مدخله در امور سیاسی هستند
 و در کشور مطیع حکومت و قانون و نظام آن مملکت بعد چند نفر از احباب کبیش
 کلیسای موحدین مشرف شدند و مسکلت کردند که در رکاب مبارک سواره گردشی
 نمایند و مورد فضل و عنایت گردند از روز قاصدی با عریضه و دعوتنامه مخصوص از طرف
 انجمن جشن سالانه امریکاییها بحضور مبارک مشرف و وعده خواهی نمود ولی وعده صریح
 نمودند و موکول بجال و فراغت بال فرمودند روز ۷ رجب (۲۲ جون) صبح
 مطالبی در خصوص بحیثیهامی فرمودند که چگونه بپوشش میگویند در اول توقع
 حضرت علی یحیی این عبارتست "من الله عزیر المحبوب الی الله عزیر المحبوب"
 و حال آنکه این عبارت در بدایت توقع بحضرت دیان و سایرین نیز مسطور است و در
 الواح جمال مبارک هم از این قبیل عبارات بسیار و مراد از نفس مبارک بنفس مبارک است این
 چه دخلی یحیی دارد با آنکه بخط خود یحیی توقع با وجود است که می فرماید اراده الله را از سید
 حسین کاتب سؤال کن انتهی از این قبیل از توهمات و فسادهای آنها در امور روحانی و
 مسائل سیاسی ایران و صداقت و امانت بهائیان در خاور و باختر جهان بیاناتی
 مفصل فرمودند و بیان مبارک شنبی با و هام رؤسای ادیان گردید که چون علم را مخالف
 دین دانستند مردم را با و هام انداختند عصر آنروز در مجمع اجابت بین این بیان حضرت
 مسیح رومی فرمودند که هر کس میخواهد با من بیاید باید صلیب خود را بدوش خویش بردارد

پس ذکر شهدای این ظهور اعظم فرمودند تا بشهادت آقا میرزا عبدالوهاب شیرازی رسیدند
 که چون از مجلس طهران عزیمت قربانگاه یزدان نمود اول در زندان سرب قدم حال مبارک
 نهاد و بوسه داد بعد بایک یک از دوستان مصافحه نمود و چون ازین سرانض فایز
 شد رقصی کرد بشکن بشکن نموده عازم میدان فدا گردید و بیان ندای مبارک حین
 صحبت چنان مهین بود که زلزله بر ارکان نفوس انداخت و چون بذكر رقص و بشکن نمودن
 رسیدند خود بحالت آن شهید درآمدند بشکن و نعره های زدند که آن کیفیت را محتم
 نمودند بعد از مجلس سفر نمودند استقامت و کیفیت شهدای این ظهور را نسبت به صاحب
 میح ملاحظه کنید مقام امروز کجا و مقام آن نفوس کجا بین تفاوت ره از کجاست تا کجا
 شب باز مجمعی در محضر انور از حبس و بستیدیهاتیا و نطق مبارک در جواب سوالات
 پدر زن مستر اذل بسیار مؤثر و مفصل بود روز ۸ رجب (۲۳ جون) صبح
 پس از او را دواذکار با بعض خدام بازار شریف بردند برای خرید لوازم طبخ
 و خود وجود اقدس رسیدگی با مورطب می فرمودند و در این سفر غلبه اوقات چنین
 بود علی الخصوص اوقاتی که همان مخصوص داشتند خود بطبخ می پرداختند و اتفاقاً
 گاهی که کسی بهمان نبود رضی بر حمت خدام و طبخ مخصوص نمی شدند و بجزئی نان و پنیر
 قناعت می نمودند با اینحال سطوت جلالتش اعناق را خاضع می نمود فی الحقیقه
 کمتر وقتی بود که جمع کثیری سر میز شام و ناهار در حضور مبارک مشرف و منتظر بنایشند
 و چون از بازار مراجعت نمودند و از امور مطبخ فراغت جستند در خصوص ترقیات اروپا

۱۲۶ در بزرگترین در محفل عمو اخبار نیویورک در محفل عمو اخبار نیویورک

A moving picture of Abdul Baha and the Bahais of New York taken in Brooklyn.

می فرمود که ترقیات مادی اروپا بتجلیف می رسد هر امریکه بتجلیف رسید لابد بتدنی
 نماید مهید و اریم که ترقیات روحانیه شامل حال آنها شود و صیانت نماید اما هر امریکه
 مانند نهال در نشو و نماست معلومست که رو بر ترقیت آید امیکه از طهران بغداد و غیره تقسیم کنیز
 از احباب بین راه نبود ولی چون نهال امرالله در نشو و نما بود مشهود بود که امرالله محیط
 شرق و غرب خواهد گردید و استقلال ناصرالدین شاه نخواهد ماند حال ملاحظه کنید که آن
 استقلال کجاست و ما کجاییم انتهی انروز عصر از کثرت جمعیت ایوان عمارت پر بود و بسیار
 در اوطاقهای اطراف ایستاده و سامع بودند و عنوان نطق مبارک این بود که نظر بیکان
 نیست بلکه بوجه و قلوب نورانیه احتیاجست در بغداد اوطاقی کوچک مثلث این اوطاق
 نبود و در آن جمعی از احباب منزل داشتند اما در ظل عنایت جمال مبارک بی نهایت مسرور
 بودند“ روز ۹ رجب (۲۴ جون) صبح بجهت خدام آستان صحبت میفرمودند
 که من بعد از صعود مبارک امری مانند مگر آنکه در اعلام کلمه الله بان تشبث نمودم بوسائل
 روحانیه و عبودیت آستان حضرت احدیه چنان میزانی گرفتم که امر ته آفاق را احاطه
 کند اما تحریرات من بدرجه ۷ بود که چون نوشتجات زنی از احباب امریکا را بعد از
 فوت او دیدند شصت و هفت مکتوب از من داشت دیگر ببینید چه خبر است“
 و در مجمع احتیاج چون از صحت مبارک پرسیدند شرحی از صحت روحانی فرمودند که
 ”صحت جسمانی اهمیت ندارد اهمیت در صحت روحانیتست که تأثیر ولذت ابدی دارد
 جسم را هر چه بیشتر پایی میشوی بدتر است پس عدم عتسنا بهتر است امروز من یک پیاله

شیر خوروم خیلی رحمت ترم چه لزوم دارد انسان بجیت خوردن اینهمه تحمل زحمت و تعب نماید اما عصر مطالبی مفصل سوال و جواب در مسائل راجعه بگرن عکا و نطقی در تقالید امم و تعصبات آنها فرمودند روز ۱۰ رجب (۲۵ جون) ما را رانزل مسترا دسل موعود بودند چون از انجا بمنزل مراجعت فرمودند ملاحظه نمودند که جمعی از آنها که از نیویورک برای تشریف آرده بودند جمیع لنگ بدهن زده مشغول خدمات منزل مبارکند خانمهای بسیار محترمه یکی طرف می شست یکی جاروب می کرد یکی میز و کرسی پاک می نمود یکی فرش و سریر ترتیب میداد بشوق و ذوق و وگویی که بوصف نیاید فرمودند به بنیید قدرت جمال مبارک چه کار میکند این چه قدرت و نفوذ است و چه فضل و عنایتی که اینگونه نفوس را با ایندرجه از خلوص و محبت بخدمت مشغول نموده طرف میشوند جاروب می کنند و بجان و دل خدمت می کنند بعد یکی از آنها را که خانم مجلله بود احضار و بسیار اظهار عنایت می فرمودند و از دکتور کروک شوهر او که یکی از دکتورهای معتبر نیویورک است احوال پرسی فرمودند عرض کرد از وقتی که بحضور مبارک مشرف شده ترک اعتراض کرده بلکه مراد در خدمات امریه مدد هم میدهد بعد حکایت فتوحات اسلام در ایران و منع شراب و نواهی منزله در تهران فرمودند که وقتی مسلمین رئیس مؤبدان را بسبب خوردن شراب بتا زبانه بستند در زیر تا زبانه نعره میزد و می گفت ای محمد عوی چه کرده چه نفوذی ظاهر نموده حال باید گویند ای سباء الله چه کرده بچه قدرتی سرشان را اسیر محبت فرموده و شرق و غرب الفت داده انتهی عصر از روز بیت مبارک محفل محفل نطق مبارک و سوال و جواب مفصل بود از جمله منع ریاضات شاقه و امر بحفظ صحت و تقویت جسم و جسد می فرمودند که هر قدر جسم ترقی کند

استعداد ترقیات روحانی بیشتر حاصل نماید اما شب در طبقه پائین عمارت ایوان و اوطاقها همه مملو از جمعیت بود اول چون اجتناف نغمه و صوت و سرود و آواز را بپایان سرودند لهذا نطق مبارک در بیان نغمه و صوت روحانی و اهتر از وجدانی و قوای غیر مادی بود

روز ۱۱ رجب ۱۲۰۶ چون بجهت بعضی که تازه مشرف شدند بیان این مطلب را فرمودند که مسیح بحواریین فرمود آنچه را شما در زمین باز نمایسد در آسمان گشوده خواهد شد لکن مسیحیان معنی آن را نفهمیدند و گمان کردند مقصد رفع گناهان خلق بواسطه رؤسای مسیحیت و حال آنکه حضرت مسیح باین بیان بسط و فسخ احکام را بحواریان داد زیرا خود آنحضرت جز بهت و طلاق امری را تغییر نداد ولی افسوس که رؤسای روحانی نفهمیدند بلکه وقتی اهل یونان و روم آن مسیحی شدند از عبده صنم رسوماتی بآنها سرایت نمود مثل زینت معبد تبصا و یر و ریاضت و پرهیز و وضع لباسهای بعضی از اساقفه و بردن شمع در کنیسه و صلا و زنگ عبادت بر بام کلیسا و امثال اینها همه از عبده صنم مأخوذ از انتهی جمعی دیگر چون بحضر انور رسیدند از مسائل تصوف و تناسخ پرسیدند و از اجوبه و بیانات مبارکه بی نهایت غرم و خورسند گردیدند و عصر نزدیکی مونثک در نیوآرک منزل مسکری جمعی از اجنبای قدیم و جدید بود نطقی در خصوص حیات روحانی و نتیجه عالم انسانی فرموده اهل محفل را بنابر محبت الله مشتعل کردند از آنجا چون بباغچه (ملتری پارک) که بهترین نقاط آن شهر است تشریف فرمادند مشی و سهام مبارک عظمت و جلوه غریبی داشت جمعی از ملازمان ایرانی با کلاه و لباس شرقی و رجال و سوار امریکا با نهایت ادب و خضوع در حضور مبارک بودند و جمیع عیون و نظار بجمال

و جلال و شوی و وقار بیکل طهر با آن جمیعت و هیئت شرقی و غربی متوجه و ناظر از آنجا بمنزل
 مستر پیر شریف بردند و قبل از شام مجمعی از دوستان مهیا بود و نطق مبارک در نصائح
 با حبا و تشویق بر اتحاد و یگانگی با جمیع امم و ملل عالم چون بعد از شام وقت دیر بود و راه بسیا
 دور لذا در همانجا استراحت فرمودند روز ۱۲ رجب (۲۷ جون) بنظر مکرر جمیعت
 نمودند و انروز طلعت مجبور در کمال صحت و سرور از صبح تا عصر بتوضیح مسائل الهیه و بشارت
 بنظر عظم و تشریح احتجابات امم مشغول و نفوس دسته دسته بشرف حضور مشرف
 و با نهایت خلوص و خضوع مرتخص میشدند عصر نظر بملت مستر اوصل و دوستان دیگر
 رفع خستگی را بشرف فرمائے بباغ نمودند چون از ترن پیاده و بنجیا بان باغ داخل شدند
 در حالت مشی می فرمودند چه نقلات پیش آمد و چه موهباز و تا مارا اینجا رسانید و هنوز
 تا چه موهبایش آید در وسط چمن او طاقی چوبی مرتفع و کرسی دار بود بالا شریف برده جاس
 شدند و مستر اوصل و دامادش مع سایر اجبا و خدام را هم اذن جلوس داد و فرمود
 جمیعت اتحاد و ترقی در اسلامبول خوبند ولی مفیدین خارج و داخل میخواهند چون من
 بارض اقدس رسم دوباره مرا همچون نمایند (عرض شد اقامت مبارک در تبرمهر
 بهتر است فرمودند) مبدء و مآب من آستان مقدس است آنچه داریم ازان درگاه
 و عودمان با و اگر عون و عنایت و بنور این نفوس که درین ویا شمانشته اند کجا
 بن و شماعت سنامی نمودند باید نصاب داد و راست گفت ما کجا و این عنایات کجا ایران
 کجا و امریکا کجا پس ازان شرحی در خصوص آیات قرآنی فرمودند که فی الحقیقه این آیات

دلیل جلیل بر غنا و بزرگواری و عظمت رسول الله است که با آن غلبه و قدرت بخطاب ما کنت تدکر
 ما الکتاب ولا الایمان و لولا ان شئناک لقد کنت ترکن لیهیم ثم لا تخدوک
 خلیلا مخاطب شدند این آیات همه دلیل بر صدق عظمت آنحضرت است چه که شخص
 غیر صادق در حال قیامت در اظهار عجز و نادانی نکند ولی اهل غرض اینگونه آیات را نوع
 دیگر تعبیر نمودند (و دیگر فرمودند) وقتی من بجناب قاضی میرزا محمد قلی گفتم یاد داری در بغداد
 پانزده پاره نداشتیم بتمام برویم حال باید قدر این عنایات جمال مبارک بدیم و بشکرانه
 قیام بر عبودیت نمایم که در ملک و ملکوت نصرت و حمایت فرمود و هدایت و اعانت
 نمود انتهی و بعد ذکر بغداد و آیات غیبی و بخت جمال قدم و اسم عظم و گرفتن ذکر یا الله استغاث
 و خبر وصیت آقا ابوالقاسم همدانی و پی بردن بو طی قسام جمال رحمانی در حدود سلیمانیه
 و ارسال و تقدیم عریضه بحضور جمال مبارک مفصلاً بیان فرموده و برخاستند و از میان
 باغچه رو به هتل باغ شریف بردند وقتی داخل هتل میشدند در ایوان دو خانم از مومنین
 بودند که برای تغیر آب و هوا با نجا آمده منزل داشتند چون از در پیشان بقامت مبارک
 افتاد پیام فرستادند و رجای شرف نمودند لهذا چون بیرون شریف آوردند نزد
 آنها جالس شدند از مقاصد مبارک سوال کردند شرحی در تاریخ امر و بحال و عکال و نشر
 نجات الله در جواب فرمودند عرض کردند وجود مبارک خیلی غنی و صاحب ثروت
 کلی دیده میشوند "فرمودند غنای من ملکوتی است نه ملکی" عرض کردند اما غنا مشهود است
 فرمودند "در حالی که هیچ ندارم از همه عالم غنی ترم" بعد شرحی مفصل از نصوص انجیل و غنائ

حقیقی وزوال شئون ملکی بیان می فرمودند در آن بین دوشیزان و شوهر محترم
 و محفل عبور می نمودند چون سخن و صوت مبارک را شنیدند ایستاده کوشش میدادند مختصر
 آن دو خانم جالس و این مرد و زن قائم هم نشینت و بهوت و آشفته و شیدا شدند
 بسمیکه از انقلاب آنها احباب نیز منقلب گردیدند تا آخر نشانه و آدرس خود را بستر ادل
 دادند که با احباب ملاقات مفصل نمایند و با اهل بیامشور شوند چه عرض شود هر صبح و شام
 از جلوس و قیام دلبر پیمان دلها شیدا بود و جانها متوجه ملکوت ابھی با وجودیکه از جهالت
 اسباب راحت و آسایش فکر و تن برای آن یار سر علین موجودند چنانچه می فرمودند
 اگر سرور و روحانیت من چنانکه باید دست دهد و فکر من آسوده باشد آن وقت
 می بینید چگونه قلوب میخذب می شوند و نفوس مشتعل خلاصه چون مراجعت فرمودند
 جمعیت در منزل مبارک بیش از اوقات دیگر بود از نیویورک و نیوآرک و مونتهکلر
 احباب قدیم و جدید زیاد بودند و چون شب آخر توقف مبارک در آنجا بود قلوب جذبه
 دیگر داشت و تنهارا شوری دیگر در سر و نطق مبارک آتش در خصوص احتیاج
 عالم مادیات بنفقات روح القدس و اکمال تربیت نوع انسانی بقوه رحمانی
 بود روز ۱۳ رجب (۲۸ جون) چون حضرت مولی الوری جناب نیویورک را از یک هفته
 پیش برای انروز با سم بهمانی نوزده روز دعوت فرموده بودند و محل ضیافت و سبط
 خوان عنایت در انگل و وود بود و صبح از مونتهکلر عزم حرکت فرمودند با آنکه اهل مریکا
 غلب بعد از طلوع آفتاب از خواب بر میخیزند از روز چند نفر از احباب با اطفال کیاعت

A feast given by Abdul Baha in Inglewood (New York.)

در انگل وود

ضیافت نوزاد و نه

صورت عکس

۱۳۲۱

قبل از طلوع آفتاب در ب خانه مبارک نشسته منتظر زیارت و شرف بودند که طفل
 خود را شرف و تبرک سازند و چون جمعی دیگر بباحث قدس شرف و بنایات بدیع فائز
 شدند ساعت بهشت و نیم حرکت فرمودند و از راه نیویورک عبور نموده چهار مرتبه تن
 تبدیل شد و دو مرتبه نهر رطبی فرمودند و بسیار خسته شدند و از راه هوا هم خیلی
 گرم بود و از صبح تا ظهر وجود مبارک در حرکت ولی چون بانگل و در رسیدند در منزل
 مستر ویلم اندکی استراحت فرمودند تا احباب از اطراف در آن سرزمین جمع شدند و مجلسی
 که بیرون عمارت در میان درختها انریش تهیه دیده بودند مجتمع گشتند و آن بزم و محفل
 میدانی دایره شکل بود در وسط اشجار و در اطراف از تخته میزها ساخته و دو طرف میزها
 کرسی چیده غیر از اجائے که قائم بر خدمت بودند متجا و از دو دست نفر سر نیز حاضر
 و جاس متنع و مرزوق و پر شاط و سرد بودند در جائے که درختها پر سایه صحرا
 پر گل زمینها سبز و غرم خیا با نهام مرتب و منظم گلها طبعی چنان زمین را پوشانیده که حکم
 یکپارچه بر نقش یافته و هر نقشی رمزی از قدرت عهد جمال قدم ظاهر ساخته می
 و خرام مولی الانام در آن سبزه و گلزار بارقت نسیم و لطافت هوا و لطافت و جلوه صحرا
 و غلغل و شور و اجابا کیفیت داشت که منتهی آرزوی سرور صفیا بود اول چون در حلقه
 عاشقان درآمدند لطفی مفضل و ملیح و عظمت امر بدیع و نفوذ کلمه الله و اهمیت محافل حب
 و تشویق بر اتحاد اولیا و امر بصدق و وفا فرمودند انگاه در خارج محفل در خیابان قدری می
 نمودند اجبار جای گرفتن عکس مبارک کردند لذا در مجلس عکس برداشتند یکی در حالت سیکه

در خیابان جاس بودند و خدام ایرانی در حضور مبارک ایستاده و دیگر مجلس عمو
 احتبا ایستاده و نشسته و همگی ظهر در حال قیام پس شیش و شخص مهمی با حیات انور
 مشرف ایشان را با خود برداشته بخانه مستر ولیهم شریف بردند و بصحبت و عنایت
 با مشغول تا وقتی که سفره چیده و طعام آماده میشد باز شریف آورده طرف
 مجلس سیر می فرمودند و در بین طعام طعام شیشه های عطر را گرفته یک یک حباب الله
 و آما و رحمن را معطر و تبرک و مسح می نمودند کل مسح بزم عبودیت شدند و روح بندگی
 در گاه احدیت یافتند چه که فیوضات روح تقدس نازل و موهب الهی کل را شامل
 بود بعد در وسط محفل مشتاقان ایستاده نطقی مکرر شیرین تر از شهد و شکر فرمودند
 و بمنزل مستر ولیهم شریف بردند دیگر معلومست که از روز احباب چه سروری داشتند
 که هماندارشان دلبریثاق مجمع شان محفل حب و وفاق صحرا سبز و خرم اشجار و ازهار
 معطر هوای شکیزه و پلوایرانی بسیار لذیذ شربت و شیرین فراوان و دلها بفیض لقا
 سرور و شادمان چنانچه فرمودند این محفل سبب حصول فیض جدید است روز نو
 جدید است ساعت ساعت جدید است مجامع امروز ذکرش الی الابد باقی است
 و آثارش دائم و برقرار در جمیع عوالم الهی الی آخر بیا نه الاحلی در آن عصر و شب
 باز در محفل پرسترت در انگل و و در پا چه که بعضی از احبا ماندند با دوستان و بتدیان
 انجا در مقابل خانه مستر ولیهم روی چمن صف در صف بر کرسیها نشسته و طلعت مشهور
 پس از سیر و گردش در مقابل جمعیت جاس اول امر تبلاوت مناجات فرمودند

The memorable Feast in Inglewood.

بعد نطقی فصیح در تشویق بر نشر نفحات الله نموده چون برخاستند یکی از مستدیها سوال
 نمود که تعلیم تازه که در این امر است و بیچیک از رؤسای مذاهب ندارند چیست؟
 بمجرّد این سوال وجود مبارک ایستاده در وسط خیابان جمیع را صلا زدند در حالتیکه
 جمعیت از دو طرف صف بسته بودند مثنی می نمودند و جواب می فرمودند نطق
 و بیان مبارک بدرجه های مهین بود که کل مبهوت و حیران شدند و در آن بین دو
 اتوبیل و کاسکه عبور می نمودند چون بصفت جلال رسیدند و نور جمال دیدند پیاده
 شده آنها نیز سامع بیانات حلی گشتند و منجذب تعالیم الهیه گردیدند خلاصه تعالیم
 ظهور مبارک را یک یک بیان و توضیح می فرمودند از وحدت عالم انسانی و صلح
 عمومی و معاشرت با جمیع ادیان و مغفرت دشمنان و حرمت سب و لعن معاندان و تساوی
 حقوق رجال و نساء، تشکیل بیت العدل و محکمه عظمی و امر اجباری در تربیت تعلیم سپران
 و دختران و رفع و منع حرب دول و ملل و مضرات تعصبات جنسی و دینی و مذهبی و ملی و سیاسی
 و امثال ذلک مشروح و مفصل نطق فرموده و در آخر هر سئله می پرسیدند که آیا
 این مسائل در کتب و تعالیم سابقه بود عرض می کردند خیر بجائی رسید که سائل خود گفت
 بر کف میزد و اظهار ذوق می نمود و شکر می کرد و چون شب مهتاب و در راه بود آن خطاب
 مبارک نوشته نشد ولی انگونه مسائل در خطابه های دیگر هم موجود بعد از مجلس مسفی فرمودند
 اگر باین نفوس گفته شود که حضرت مسیح چه تعلیم تازه می جز تبدیل حکم سبت و طلاق آورد
 و حیران می شوند باری آن شب را در انگل و وود شریف داشتند

رجب (۲۹ جون) هیکل اقدس و بندگان آستان مقدس منزل خیرال قونسول ایران
 مستر توپاکیان موعود اول درنگل و دو صبح بمنزل کشیشی که یوم قبل مشرف شده بود تشریف
 بردند و او چون از دو هیکل انور را دید از اوطاق بیرون دوید و با تمام خضوع و شوق اظهار
 شکر از تشریف فرمائی مبارک نمود و از تشریف و استماع بیانات مشفق و مہم بر حالت
 خضوعش میافزود پس از آنجا سوار اتومبیل شده از راه خگل مکیر بمنزل حضرت قونسول
 بوریتون که بہترین نقاط اسخود است تشریف بردند متسیا زیکہ آن محل ہ صفابر
 سایر مواقع داشت یک رودخانہ جاری طبعی بود کہ از دو طرف تلہا ہمہ مشجر و اطراف
 خرم و اخضر بود و این در مقابل عمارت جناب قونسول واقع و منظر نگار جان و دل گردید
 بعد از نزول قدم مبارک و تعظیم قونسول و کسان او جمعی از محترمین کہ محض تشریف حضور
 مدعو بودند در محضر طہر با چند روزنامہ نویس سوال و جواب و استماع خطاب مشعوف
 و مفتخر گردیدند تا وقت ناہار عکاس مخصوص حاضر و دو صفحہ عکس مبارک را قبل از شروع
 بناہار و یکی سر میز در حالت جلوس برداشت مختصر قونسول محترم در حضور مبارک در کمال
 ادب و خضوع بود بدرجہئے کہ ہیچ گاہ بی اجازہ نشست و نطق مبارک و صورت
 آن محفل را چنان ضبط نمود کہ در روزنامہ ہاعلمان نماید و بہماننداری فتخار کنند و بعد از
 استراحت و گردش عصر باز در عمارت روزنامہ نویسی مشرف و شرحی در مطالب
 امریہ از زبان اطہر استماع و تحسیر نمود تا وقت حرکت کہ با کمال عز و جلال طلعت بمثال
 عزیمت بنیویورک فرمودند چون بمنزل مبارک رسیدند اجازہ تہیہ شام فرمودند

Barbecue in honor of Abdul Baha given by the Counsel-general of Persia (New York)

قدری نان دهند و آنکه موجود بود و میل فرموده است راحت نمودند روز ۱۵ رجب ۱۳۰۱

چون پس از نماز و نیاز بدرگاه ملک بی نیاز خدام حضور را احضار فرموده بدست مبارک
چای عنایت می فرمودند و بذکر تائیدات و مواهب جمال قدم اسم اعظم مشغول و مناطق که
این عون و عنایت از قدرت او و این تائیدات بصرف جود و فضل اوست ورنه ماجر
بنده لای ضعیف نیستیم ما مانند نیم این همه آوازها از اوست ما موریم این حشمت
سلیمانی از اوست ما بنده ایم و این سلطنت آسمانی از او پس باید دائم بشکر عنایتش
پرداخت و جان و دل را بخدمتش هدم ساخت انتهی از آنروز در منزل مبارک نفوس
متواتر بزم وصل و لقاء حاضر ولی حتی الامکان مجامع خارج و دعوت غیار را قبول نمی فرمودند
اما دبیت مبارک محافل عمومی را شب و شرف خصوصی و امور سائر را روز رسیدگی
می فرمودند آنشب نطق مبارک در خصوص اقامت طولانی در نیویورک بود که چون
اسکله شرق و غربت میخواستیم مرکز آثار باشد و اجساد در روحانیت ترقی و تقدیم حاصل
نمایند و علاوه از مجامع و محافل مشی و مراسم مبارک در هر راه و گز جالب نظر میگرد
و طرف عنایت صید آهوان بر طلب بصیرت می نمود چنانچه عصر روز ۲۰ رجب (اول ماه
جولای ۱۹۱۲) در باغچه نزدیک منزل مبارک مشی می فرمودند شخصی از امانی یونان چون میل
پیمان را دید شرف و منجذب شد و فوراً جمعی از رفقا و یاران خود را که در آن باغ بودند
صلاد و بزم لقا کشانید در آن سبزه و چمن آن یار انجمن لفظی در باره حکمای یونان و ترقیات
وطن آنان در قدیم الایام فرمودند و تشویق بر تحصیل فضائل عالم انسانی کردند جذبه جمال چنان

ایشان را منجذب ساخت که شب در آنجن بهائیان درآمدند و در سلفه مجانب دخل شدند
و هر شب پس از تشرف عمومی جمعی از بستیدها در اوطاق مبارک حضار میشدند و از استماع
مسائل الهیه و بر این قاطعه و جواب سوالات و حل مشکلات هر دلی منجذب بملکوت الله میشد
و هر قلبی متوجه بافق ابهی می گشت با آنکه در تابستان و شدت گرما بود هر روز شبی جمعی
تازه باحت انور توجه می نمود روز ۱۷ رجب (۲ جولای) صبح کما فی السابق
طلعت عبودیت و مکیل رقیق پس از اورداد و اذکار بدربار ملک مختار خدام آستان
را احضار فرمودند و بذكر عون و صون جمال قدم و شکر و ثنای اسم اعظم لب گشودند بعد
تا ظهر مکیل آمدن مشغول بگفتگوی با بستیدها و تشرف اجابا بودند تا ما را قدری شیربانان
میل فرموده استراحت نمودند اما سایر مجتبین و خادین جمعی سفره مبارک مجتمع و بانها
سرور و جهور تنعم و مرزوق طرف عصر شخص محترمی رجاء نمود بهوئل پلرای نیویورک که
ممتاز ترین عمارت های انجا بود و مخصوص رؤسا و بزرگان امریکا تشریف بردند چون
وارد شدند و وضع عمارت را مشاهده فرمودند در کوچه کترین اوطاقهای آن جاس
شدند و هر قدر مدیر رجاء نمود و وجود مبارک را بسیر و گردش دلالت کرد قبول نمودند
بعد با حجاب فرمودند که چون عمارات عالی و مناظر با صفائی بینم بیا دجن و بلایای
جمال قدم می افتم قلب منقلب میشود و از رغبت سیر و گردش منصرف آنشب نطق
مبارک در باره الوهیت و کیفیت خلقت بود که سلطنت الهی قدیم است و مادام خالق
بوده خلق هم داشته روز ۱۸ رجب (۳ جولای) روز جشن سالانه امریکائیان

و آزادیشان از حکومت انگلیز بود و در هر گوشه و کنار بزم عیشی همیا از محفل عظیمی که حاکم نیز
حضور داشت مکرر وجود مبارک را دعوت نموده بودند و علاوه از عزرائض قاصدی
مخصوص بنو تنکبر فرستادند جواب فرمودند اگر مجال یابم خواهم آمد چون بزم روحانی
نبود و مقصد مبارک هم همراهی بود لذا خود شریف نبردند بلکه ملازمین حضور را با کلاه
و عبای ایرانی فرستادند قبل از ورود حاکم ما را با اسم مبارک احترام نموده در سمتی که محل
جلوس حاکم بود خیلی نزدیک کرسی دادند ولی سایر طبقات چینی و جاپانی ترک و هندی
و عساکر و افواج و اصناف امریکائی هر یک با هیئت تعظیم و تبریک و چتر و علم و خیل و ششم
میآمدند و از حضور حاکم میگذاشتند و دسته های مردانه و زنانه و پسران و دختران
بآشن صورت و اشکال و انعام و هبات عبور می کردند و با هر یک حاکم در نهایت رافت
و خضوع معامله و مکالمه می نمود پس از آن نوبت بشاعران و خطیبان رسید چون مجلس
ختم گردید بحضور طهر مراجعت شد و تفصیل معروض آمد خوب شد که شریف
نداشتند زیرا شدت گرما و از دحام عام منافی صحت مبارک بود اگرچه هرگاه موافق
مصالح امریه می بود هر تعبی را تحمل می نمودند چه که اکثر ایام در این سفر با حال ضعف و خستگی
طی منازل بعیده و سیر محافل عدیده در یک روز فرمودند و از صبح تا شام در آن مناطق
چنانکه پیش صاحب بنیه های را آن تاب و توان نبود خلاصه عصر آن روز نظر باستدعای
بعضی ارباب سوارات و تمیل شده در شهر گردش نمودند و شب در بیت مبارک نطقی مفصل
در بشارت ظهور موعود فرمودند روز ۱۹ رجب (۴ جولای) صبح جمعی در

اظهر مشرف بودند بیان مبارک در خصوص علم الهی و مراتب روحانی بود که سبب حیات بدست
 و نتیجه وجود انسانی از جمله جوان سیاهی مشرف شد و راست مبارک نام عنایت فرمودند
 و خانم سیاهی را بنحوش قدم مخاطب و موسوم ساختند و شرحی در آسایام بین سیاهان
 و سفیدان امریکا و محافل و نطقهای مبارک در انخصوص بیان فرمودند مس کاف من
 از تأثیر سیارات سوال نمودند فرمودند قول منجین اکثر اشتباه و غیر معتبر است ولی جمیع
 کائنات بهم مرتبط مثل اعضا و بیکل انسان که ارتباط تام دارد از ناخن پاتا موی سر جمیع مربوط
 بیکدیگرند سلسله کائنات نیز مانند سلسله زنجیر بهم مرتبط و لابد تأثیرات عظیمه و دوسر
 منظم و مرتب دارد (دیگری از تعلق روح بجد پرسید فرمودند) مثل تعلق آفتاب بمرکز
 و موت عبارت از نقطه قطع این ارتباط (بعضی عرض کردند ادعیه و مواعید مبارک در حق
 مستجاب و کامل شده فرمودند) من همیشه با کمال تضرع دعا می کنم و از ملکوت ابھی
 با نهایت اقبال تأیید می طلبم (از تأثیر گراما صحت مبارک پرسیدند فرمودند) فکرم چنان
 مشغولست که توجهی بگراما و سرماندارم هر چه هست خوبست انروز هم در اکثر اوقات
 بصد و خطابات بافتخار احبای شرق اشتغال داشتند و با وجود مشاغل عظیمه انض
 همه را فوراً جواب عنایت می فرمودند شب در مجلس جمعیت زیاد بود و نطق مبارک
 در خصوص مراتب خلقت و کمالات عالم وجود پس از محفل هم نفوس محترمه از مبتدیان
 در اوطاق مبارک مشرف و ابوابه بعد از سوالات انها در مقامات الوهیت و سیر سلوک
 در طریق معرفت و عبودیت فرمودند چنانکه جمیع مبسوط و خوشنود و دستاغوت و درود

حضرت معبود گردیدند روز ۲۰ رجب (۵ جولای) الواحی بافتخار دوستان کلیفورنیا

و تسلی آنها در دوری طلعت دلربا صادر و عنایت شد زیرا آن ایام اراده مبارکه از مسافرت
بأنصفاً منصرف بود لهذا دوستان غرب امریکا چون اکثر شرف حاصل نمودند بسیار
متأثر و نالان شدند و هر روز بوسائل تلگرافات و عرائض استدعا و التماس مسافرت
مبارک باخدا و می نمودند و از روز محض رجای مس جولیت تا مسن میوزم (انتیکه
خانه) نزدیک منزل مبارک شریف بردند و طبقه اول که آثار مجسمه های انواع حیوانات
و بعضی از آثار و احوار قدیمه امریکا بود از نظر انوری گذشت و می نمودند ازین آثار معلوم است
که امریکا در ایام قدیم دارای تمدن بوده آثار شب دوستان و بستدیان در مجلس بشیر از
پیش بودند و بی نهایت از نطق مبارک در فنای شئون جسمانی و حیات روحانی منجذب

و مشغوف روز ۲۱ رجب (۶ جولای) صبح پس از تلاوت مناجات و شرف
جمعی از یار و غیار بیرون شریف بر خیابانی مشی نمودند و این عادت و سبک مبارک بود
که همیشه قبل از شام و ناهار تدری بیرون مشی می نمودند و از روز یکی از یونانیها رجا
نمود که دوستان او در باغ بزرگ خارج شهر جمع و متوقع شرفند لهذا حرکت به سمت آن
باغ فرمودند از راه خط آهن زیر زمین عبور میکردند و می نمودند در طبیعت انسان
باید طلب صعود باشد نه نزول هوای زیر زمین حبس است رفتن از راه بالا بهتر بود
جمال مبارک می فرمودند که حتی جسد مرده انسان حیث است زیر زمین باشد خلاصه
چون بیابان رسیدند روی چینی جالس شدند و چند نفری که طالب و مشتاق بودند آمده

مشرف شدند و زیاد تر اوقات مبارک باستماع ترجمه مقاله مفصل گذشت که امروز
 در خصوص طلعت پیمان و نطق و بیان مبارک در کلیسا بواسطه روزنامه سن طبع و نشر شده بود و
 در محضر اطهر بسیار مقبول واقع چه که در کلیسا هنگام نطق مبارک روزنامه نویس خود حاضر و
 عین ترجمه بیانات و خطابه مبارک را با مختصر و قیاع درج نموده بود و حکایت از قدرت بیان
 طلعت پیمان در اثبات ظهور مظاہر الهیه بالآخر دیانت اسلام و این امر عظمی نمود آن
 روزنامه هم جمیع مجامع شرق ارسال شد تا کل از نفوذ امر الله و سطوت طلعت پیمان آگاه
 گردند گذشته از اینگونه مقالات و جرائد چه بسیار ابیات و قصائد در هر شهری یا و غیار
 تقدیم کردند که همه در اوصاف طلعت محمد الهی بود و حاکی از نفوذ کلمه مبارک در سلیم غرب
 حتی درباره مزاج مبارک و کلم نمودنشان بجمله های مختصر انگریزی ابیات بسیار طبع نوشتند
 مخصوص مکرکسوی که در آیام اقامت مبارک در نیویورک و فتری منظومه در کمال فصاحت
 و ملاحمت از محامد طلعت عبودیت مرتب نمود و در صد و طبع و نشر آن بود باری آن شب
 نطق مبارک در مجمع و در خصوص مستیارات عالم انسانی بحیات روحانی بود و دیگر آن اوقات
 بمررت لو اسس گتنگر را امر مراجعت بکلیفورنیا فرمودند و او پس از تأخیر در حرکت بیمار
 شد چون علاج دکتور با نتیجه بکلیشید لهذا قدری رُت انار با یکدانه سیب با و عنایت
 شد و از خوردن آن بهبودی حاصل روز ۲۲ رجب (۷ جولای) است لو ار امر
 بحرکت و فرمودند و بیانات مبارک با و بسیار موکد و شدید از جمله این عبارات بود
 "جمال مبارک این عهد را برای اطاعت گرفتند نه مخالفت و این را من محض حفظ امر الله

و اتحاد اجبامی گویم اگر نه بجهت سدا و نام و دفع خلاف بود اظهار این که من مرکز مینا قم
 نمی نمودم ما باید بسندگی جمال مبارک نمائیم عنایات و وصایای او فراموش نکنیم و الا
 اگر نفخه و اثری از وجود در ما باشد فوراً معدوم می شویم اجبا باید بیدار باشند هر کسی کلمه
 بد و نقض گوید اختلاف بین اجباب بیندازد جمال مبارک این عهد را برای اطاعت گرفتند
 یعنی احدی از خود کلمه نگوید اجتهاد ننماید و الا هر کسی باین مفتوح نماید و نض الهی تفسیری
 کند چون یکی گوید من قوه روح القدس دارم خوب می فهمم فوراً هر کسی گوید من هم دارای روح القدس
 حتی این پره زنها با آنکه قوه قدسیه صدر جمال مبارکست بیانش با من و سلام این طور که باشد دیگر خلاف نشود
 ما همه باید در فکر تبلیغ امر باشیم هر کس فکر دیگر دارد بداند که سبب اختلاف خواهد شد انتهی مختصر او را
 با پس رستن که از اجبای جدید کلیفورنیا و مقبول ساحت عهد کبریا بود حرکت دادند و یک
 تخته قالیچه ممتاز ایرانی نیز از حضور مبارک بلیدی رستن عنایت شد و شب پس از خطابه
 در مجمع عمومی که عنوانش بیان حقایق شیشه های کاتولیک از نفوذ امر الله بود و ستار
 احضار و بیان کبیر در لغت و اتحاد فرمودند روز ۲۳ رجب (۸ جولای)

پس از مناجات بارگاه سلطان هما و صفات جمع کثیری از اجبای جدید و قدیم که
 منتظر شرف بودند و هر یک رجاء و سئلتی داشتند بتدریج مشرف شدند و هر کدام
 استفاضه از فیض ابدی نمودند و ظهر خانوادۀ مستر هورناهار را در محضر مبارک مدعو بودند
 با آنکه گرمایشید بود و هیکل اطهر از کثرت اشتغال مجال استراحت نیافتند تا عصر که بیانچہ
 نزدیک منزل شریف بردند و آن محل کنار نهر بود و هر روز بقدم مبارک فرین میشد

چنانچه سترکسوی می و خرام یار پیمان را در آن بوستان خوب برشته نظم در آورده جمعی
از دوستان هم در حضور مبارک از نورعصر مشرف که ذکر ستر برکت الله هندی شد فرمودند
این شخص تعالیم امریه را از کتب بهائیان گرفته با اسم اسلام نشر میدهد بطبع اینکه بیت
و همی بنا کند و از طرف مسلمین فوایدی عائد او شود ولی آخر جز خسران بسین نتیجه
نخواهد یافت انتهی در مجمع آن شب عنوان نطق مبارک این بود که انسان دو جنبه دارد
و حصول کمالات و مراتب انسانی معلق بخلقه جنبه روحانی برجسته حیوانیت
روز ۲۴ رجب (۹ جولای) وقتی جمعی از دوستان در محفل لقام مشرف بودند ورقه‌ای از
طرف حضرت ابوالفضائل در دست مبارک بود به بندگان آستان عنایت فرمودند
که "برید بنخوانید خیلی با مزه است" چون خوانده شد شرحی در خصوص اعتراضات سید
عبدالله نامی بود از عهدی که پیش از اوصاف اجاب آن اعتراضات دلیل بر عظمت مرکز
میشاق الله است و عین عبارات آن معترض در ورقه حضرت ابوالفضائل مرقوم بود
و با آنکه سید مذکور اظهار میل بدیانت مسیحی نموده و بقیه قرارفته در عبارتش از سایل حق
مجوس و یهود بجهت مخالفت بهائیان استمداد حبه و آن رساله را در مطبعه انگلیزیه
بولاق مصر در ماه نسیان ۱۲۹۱ طبع نموده و سبب علاء این امر مبارک را در آن رساله
کمالات و فضائل غالبه محیطه مرکز عهد و پیمان نوشته و از جمله عبارات و انیس فی
فصل الثانی و اذا تا ملنا با دارته و اداره والده نری بونا عظیماً بینها فکان الاساس الذی
وضعه بهاء الله لم يرتفع الی فوق الأرض الا قليلاً حتی لا تکاد تراه الاعین من الخارج و اما ما بناه

مشى بباکے بیرون منزل در ریور ساید نیویورک

Abdul Baha, outside his residence near River Side in New York.

عباس علیه من مدّة وفاة والده التي لا تتجاوز عقدين قد تری من ابعاد شاسعه مقاطعات
 امریکا وارضی قفقاسیا وروسيا وبریطانیا و سواحل الهند وداخلیتها واجتذب الملايين
 من اديان وطوائف ولغات مختلفة کاسلام و مسیحین وثنیّین و بوزا و برهمه (و فی فصل الخامس)
 "مع ذکاء مفراط و دماء مدہش و غناء تام و تعفف مجرب تکلن عباس افندی عن جذب الکثیرین
 من الطوائف و اللغات المختلفة حتی فی ہذا الشہر و ردت علیہ من امریکائات من الکتب يدعوہ
 المؤمنون بہ الی شریعہم شاہدہ مع افی جینۃ لینفقہا فی التفرج اجاب طلبہم کما وعدہم فی السنۃ
 الماضیہ و لکنہ رد افی جینۃ شاکرا لہم و معتذرا انہ لیس لہ عادۃ ان یقبل مثل ذاک نظر اثر و تہ
 العظیمہ کما حدثنی بذاک احد شیعتہ و ذکر تہا بعض اہل ائد مصریہ فانظر الی ہذا التعفف لموجب
 اہل و الحجۃ کما قال جدنا صاحب الشریعۃ الاسلامیۃ ازہد بان فی ایدی الناس سحک الناس
 وقت نامار سر میز با تسم این ورقہ را در دست مبارک گرفتہ میخواندند عرض شد بنص
 قرآن منکرین دورہ قبل بہ پیغمبر خدا انک لمجنون می گفتند ولی حال بنص معترضین ذکاء مفراط
 و دماء مدہش و غناء تام و تعفف مجرب و تکلن عظیم مرکز عہد الشہب جلب قلوب گفتہ میشود
 و استیاز و رجحان امر در اینظہور مبارک حتی بقول مخالفین ثابت است ان روز مکرر ذکر خدمات
 حضرت ابو الفضائل در ساحت نور مذکور آمد روز ۲۵ رجب ۱۰ جولای اشرف نفوس از
 ہر قبیل پی در پی بیشتر از ہر روز بود و سان مبارک دمی ذکر اختلافات مذہب سیم میفرمود
 گاہی در مراتب توحید بسط سخن میدادند وقتی طلعت نمودت مادیین و استیاج عالم بقوۃ
 الہیۃ براہین قاطعہ ثابت می نمودند و گہی از بلا یای طلعت قدم و اسم عظیم و غلبہ امر الشہب بر جمیع قواء

عالم حکایت می کردند و ساعتی از احتجابات امم در احیان ظهور منطاب هر فیض قدم بیان می فرمودند
 و از جمله مطالبی که اجاب سوال کردند معنی الواح زبرجدی در کلمات مکنونه بود فرمودند "مراد لوحی
 از الواح مبارکست و کنایه از اینست که الواح الهیه را باید بر سنگهای گرانبها نقش نمود
 اما اصطلاحات شرق است که لون بصر را بشیت و حرار ابقضا و شهادت و خضرا را
 بمقام تقدیر و صفرا را باجرای امور تعبیر نمایند انتهی انروز ابر باران و هوای نیویورک
 هندی آیام برسات هند بود ولی شب گرما تخفیف یافت و باران ایستاد جمعیت زیادی
 از بیگانه و آشنا مشرف و نطق مبارک در خصوص نزول باران رحمت و فیض الهی بود و عدم
 جواز تعطیل در فیض فیاض حقیقی در همان روز ذکر مستر و مس کلارک بحضور مبارک مذکور که عزم
 شرف دارند و با اجازه مبارک میخواستند عازم ایران و تبریز شوند اول بجناب بنی اولی خان
 و رقا فرمودند که بنویس صبر کنند ولی چون با اشتیاق و عجله بنیویورک آمدند و اصرار در
 صدور اجازه نمودند که از تبریز هم مارا خواسته اند لهذا اذن روانگی آنها بایران عنایت
 شد روز ۲ رجب دایم جولای پس از اورداد و اذکار جمال انور بنوارش ابرار و
 اخبار مشغول و اطهار عنایت فوق العاده بس گودال موس کوپرو سایر دوستان کلیفورنیا
 می فرمودند و بشارت تایید و نصرت میدادند و با وجودند اگر به بانفوس بصدر جواب
 عرائض حبانیز اشتغال داشتند و از نفوس محترمه که کثرت حاصل نمودند دکتور گرند
 نشین کلیسای انشن و دکتور آیوز فنیس کلیسای انخوت نیوجرسی بودند که اکثر اوقات
 خاضعا خاشعا بفوز لقا فائز می شدند عصری مجمع اخبار منزل مس جولیت تامسن بود و بیانات

مبارک که تاکید در کثرت انعقاد محافل و مهمانی نوزده روز که همدیگر را وعده خواهی کنید بمنزل
 یکدیگر بروید تا سبب ازدیاد الفت و مسرت شود پس از بیانات موعده و صرف شربت
 و شیرینی حرکت فرمودند شب در مجمع بیت مبارک لفظی در خصوص مدارج و مراتب خلقت
 و بلوغ عالم و عصر جمال قدم فرمودند و مجلس طول کشید تا سر نیز شریف فرما شدند جمعی
 از احباب امریکارا برای صرف شام حضار فرمودند آن وقت سوال خانمی بحضور مبارک
 عرض شد که گفته بود تا حال از جانب خدا از فی مبعوث نشده همه منظر الهیه رجال
 بوده اند فرمودند "هر چند آباء رجال در استعداد و قوا شکر کنید ولی شبه نیست
 که رجال قدمند و اقوی حتی در حیوانات مانند کبوتران و گنجشکان و طاووسان و مثال
 آنان هم این است یاز مشهود" روز ۲۷ رجب (۱۲ جولای) چون از صبح تا ظهر
 بصدور الواح و شرف اصحاب و گفتگوی با احباب با وجود گرمی هوا مشغول بودند و بیکل اظهر
 خسته عرض شد خام در منزل مبارک موجود هر روز خاتم شریف بردند فرمودند
 "ما تشکر و سر بازیم نباید عادت و عتنا بچیزی داشته باشیم" وقت دیگر از حضور
 مبارک پرسیدند که ابنیه امریکا چگونه بنظر مبارک آمد فرمودند "ابنیه عالییه و مواقع مهمه
 ندیده ام من همیشه مایل مشاهده ابنیه محبت الله در ممالک قلوب هستم رغبت بسیر دیگر
 ندارم" وقت عصر در مجلس از خصائص تعالیم الهیه در این ظهور عظم بیان می فرمودند
 من جمله خد عهده بتین کتاب بود و سد ابواب اختلافات شدید که در قرون
 ماضیه در اوائل امرواق و معاشرت با ادیان و منع لعن و طعن حسراب و آمر بمغفرت

دشمنان و وحدت عالم انسانی و اخوت عمومی و اخذ و اعطاء لازدواج با هر ملتی و امر با جبا
تعلیم اولاد از ذکور و اناث و تساوی حقوق النساء و رجال و تأسیس بیت عدل اعظم
و مرجع بودن آن و ترک تعصبات مذهبی و وطنی و جنسی و سیاسی از این قبیل بیانات
مبارکه مشروح و مفصل بود و شب در بر و کلین وجود اقدس موعود و ملازمین حضور نیز در
رکاب مبارک بودند در بین راه ذکر کثرت جمعیت و اشتغال امالی نیویورک می فرمودند
که این شهر و اطرافش نصف ایران جمعیت دارد اگر ایران چنین جمعیت و ثروتی می داشت
و رو بترقی می گذاشت از هر جهت نسبتی باین مملکت نداشت از حیث اخلاق و محبت و مهمان
نوازی و ذکاوت و فراست اهل ایران چه نسبتی دارند بعد ذکر آیام اقامت جمال مبارک
در اسلامبول و جلال و استغنائی طلعت قیوم و شهادت میرزا حسین خان می فرمودند
که در طهران گفت فقط بهتاء الله شخصی بودند که در خارج سبب فخر ایران و سرفرازی ایرانیان
گردیدند و در اسلامبول با حدی عمت نمانه نمودند مختصر متجاوز از یک ساعت کال که مبارک
در سیر و حرکت بود تا بمنزل مس نیوتن موس ریورز رسید بعد از رفع خسته گی سر نیز شام
تشریف فرما شدند پس از صرف طعام و اظهار عنایت بهمانداران و لطفی مختصر در مجمع یاران
مراجعت نمودند و بین راه شرحی در تفاوت افق ممالک شرق و غرب می فرمودند
که حالا اینجا تقریباً نصف شب است ولی در ممالک شرق ظهر و بعض جاها بعد از ظهر است
امالی اینجا حال در صد د خواب و استراحتند و در شرق سرگرم کار و زحمت اند شب
با آنکه کال که مبارک در حرکت و متوجع هو سبب تخفیف گراما بود باز دوری اوه و شدت گریه

بوجود اظهر صدمه زده تا نهر بن نیویورک و بروکلین را طی نمودند و طول شهر را که از کثرت
 چراغهای گاز و برق و اعلانات سرخ و سبز و زرد و صور و اشکال متحرکه بر در دیوار هر کوچه
 و بازار مزین بود و دلالت بر عظمت این قسطنطنیه عظمی می نمود عبور کرده مرکب مبارک بمنزل
 رسید روز ۲۸ رجب (۱۳ جولای) روز فیروزی بود و طلعت عبدالبهاء
 در کلیسای یونانی نیویورک موعود از چند روز پیش شیش اعلان شریف فرمائی مبارک
 را بان کتبه در روزنامه مانموده و در بیرون کلیسا نیز در مواقع عذیده اعلان زده بود که پیغمبر
 جلیل ایرانی روز ۱۳ جولای ساعت یازده در این کلیسا نطق خواهد نمود چون کلیسای عظیمی بود
 از دحام غربی شد محض نزول قدم مبارک شیش استقبال نموده وجود مبارک با و طاق
 کلیسا برد چون شروع شد بکلیسا شریف فرما شدند پس از اداء سرودتیس
 شرحی در تاریخ امرالله تا سجن عکا و محامد و معرفی طلعت عبدالبهاء بیان کرد بعد قامت در برابر
 قیام نمود و نطقی مفصل و شروع در وحدت عالم انسانی و اصول ادیان الهی ادا نمود
 که کل ربصیرتی تازه بخشید و انجذاب و شوری عظیم در دلها انداخت و آخر بالحنی طبع و
 بدیع لسان بمناجات گشودند و جانها را در ثنا و بتل ملکوت الهی بی صبر و تضرع نمودند
 بقسمی که بعد از ختام نظر بگرمای و کثرت جمعیت مانند سایر مجامع ملاقات و شرف یک
 یک را نخواستند و با و طاق کتبه شریف بردند ولی بآرک شیش عرض کرد جمعیت کلیسا
 منتظرند که از حضور مبارک بگذرند دست بدهند و اظهار خلوص نمایند لابد باز نزدیک
 سکوی محراب شریف برده جمعیت از یکطرف میآمدند و با خضوع و انکسار تمام از طرف

دیگر مخص میشدند و نفوسیکه از پیش مطلع نبودند نام نشان منزل مبارک را مینوشتند
 که بعد مشرف شوند در مراجعت از کلیسا مرکب مبارک چون در خیابانهای وسیع شهر تاخت
 و تازی نمودند عالمی داشت که از شهان باج می گرفت و فقیران را تحت و تاج میداد
 عصر آنروز بیاناتی مفصل در تعدیل اموال و معیشت و دفع بعضی از توهمات اشتراکین
 می فرمودند و شب با نکل و و در شریف بردند اول در منزل مستر و ملهلم جمعی مبتدی
 پس از استماع تعالیم الهیه عرض نمودند که ما سالهاست در آرزو و فکر اینگونه تعالیم
 بوده ایم و بعد شام را در منزل مستر بر جو ایل فرمودند روز ۲۹ رجب ۱۲ جولای
 صبح بنیو پورک مراجعت فرمودند و یکسر بخانه مس سگر بدین مادرش تشریف برد
 که بواسطه علت پا عجز افتاده آرزوی شرف می نمود و خیال آن داشت که بخوی خود
 را بحضور مبارک برساند چون بسمع الطهر رسید فرمودند من باید بدین اوبروم انروز
 ان علیل از شرف بقا چنان واله و شیدا شد که ثمره عمر خود یافت و حیات تازه
 جست چون بمنزل مبارک مراجعت فرمودند تا وقت ما با نفوسیکه مشرف می شدند
 زیادتر مبتدی بودند و عصر جمعی از خانهای متشیخصه در منزل مس کروک مشرف شدند
 پس از لفظی در تربیت و آداب عالم نسوان و سوال و جواب چند مراجعت نمودند و در
 منزل مبارک آنشب خطابه ای دادند فرمودند در خصوص دفعه مادیتون و آهیون و
 لئفیت قوه الهیه که در نفوس بشریه در هر عصری چه تأثیراتی ظاهر نموده و پس از مجلس باز
 مبتدیان حاضر شدند طوکی کشید تا مخص گردیدند و وجود مبارک با حالت ضعف

خوشگلی شام میل نفس موده استراحت نمودند روز اول شعبان^{۱۳۲} (۱۵ جولای) سواد
 خطابه مبارکه در کلیسای پسر فیلا دلفیا در دست مبارک بود می فرمودند "من مطالب
 مسائلی بیان می کنم که حسدی انکار و اعتراض نتواند مسلمین اهل دانش و علم باشد،"
 بعد پائین تشریف برده جمعی که منتظر تشریف بودند بغیض تقارر رسیدند بعضی احبابی کلمه فوریا
 بودند و بیانات مؤکده بای باهنامی فرمودند که جمیع امور باید با اجازه و امضای من
 باشد تا در اتحاد و الفت اخبار خنثی حاصل نشود عصر و شب در منزل سترگنات در
 بروکلین محفل پر روح و ریحانی بود عظم موهبت و تائید در آن مجلس عظیم ظهور الفت
 و اتحاد احبا و وحدت و یگانگی انهادن لواء میثاق الله بود و طلعت عهد بی نهایت
 مسرور و عموم احباب در ولوله و شور بودند در آن بزم جانفزا دلبر عبودیت عظمی مکرر نطق
 فرمودند چون شرحی از مسائل الهیه بیان می فرمودند بیرون خانه تشریف می بردند
 قدری مثنوی فرموده باز مراجعت و شروع نطق و بیان می نمودند وقتی در شوق برخیزات
 و دمی ببط معانی علام و بروز بنیات گهی اظهار سرت و ابراز عنایت از مشاهد اجتماع
 و اتحاد احبا زیرا از طول اقامت مبارک در نیویورک تأثیرات عظیمه ظاهری و لفت و اتحاد
 احبا کامل گشت روز ۲ شعبان (۱۶ جولای) از بروکلین بنیویورک مراجعت فرمودند
 در حالتیکه جمعی در خانه مبارک حاضر و قدوم مبارک را منتظر بودند روی انور چون
 شمع در انجم بر افروخت و پرده اوام بسوخت خانمی محترمه که دکتور بود سوال نمود که سبب
 این آفات و بلیات در عالم خلقت چیست؟ فرمودند "دو قسم آفات یکی را

سبب اعمال و اخلاق غیر ممدوحه است مانند کذب و نفاق و خیانت و ظلم و امثال اینها
 البته عمل بد نتیجه سوء دارد و دیگر از مقتضیات عالم حدوث و قانون کلی الهی و روابط
 عمومیت که باید باشد مثل تغییر و تبدیل حیات و ممات پس ممکن نیست درختی خشک
 نشود و حیات منتهی بمات نگردد و انتهی و بعد در جواب سؤالات حضار بیانات مفصل در
 تقدیس ذات باری از حلول و دخول و دفع توهمات فلاسفه و مرتاضین فرمودند و آن
 محفل و بیانات مبارکه طول کشید تا بانتهی رسید اما شب مجلس غریبی بود زیر محفل عقد
 دو نفر از احباب مستر او بر سر ربات بود و غیر از اجاب مستد یانی مسیحی از مردوزن هم
 حاضر و مشرف و رئیس مخلص نیز موجود و امر مبارک صادر که بحسب قانون مسیحیان
 کشیش مذکور در مجلس عقد نماید چون خطبه و عقد کشیش ختم شد وجود مبارک خود قائم و
 مناجاتی در باره ازدواج آن دو نفر مؤمن مخلص فرموده برخاستند بعد همه تبریک گفتند
 و از وضع مجلس بیان تحسین نمودند روز ۳ شعبان (۱۷ جولای) صبح می فرمودند
 دیشب وضع مجلس خیلی موافق حکمت و مورش محبت بود که عقد و ازدواج اهل بهادر مجلس
 بقانون مسیحی هم جاری شود تا نفوس بدانند که اهل بهادر این رسومات جزئی
 نیستند و رعایت هر قوم و ملتی را دارند از هر تعصبی دورند و با جمیع ادیان در نهایت
 صلح و سرور (بعد فرمودند) در جماع گفتگوهای من همه بنی بر اساس و موضوعی است
 که هم موافق حقیقت و هم در نهایت حکمت است مثلاً می گویم اصول حقایق ادیان الهیه یکی است
 جمیع انبیا مطالع حقیقتند البته کسی نمی تواند بگوید اساس انبیا و حقیقت تعالیم آنها مختلف

بوده پس گفته میشود که از خصائص تعالیم بهاء الله صلح اکبر است وحدت عالم انسانی است
 منع لعن و طعن است معاشرت با ادیانت وحدت وطن و وحدت جنس و سیاست
 و امثال ذلک است آیا هیچیک از اینها در کتب و ادیان سابقه بوده و در آخر بیان
 می شود که شریاع و ادیان الهیه منقسم بدو قسم بوده قسمی صرف روحانیت است که این اصول
 و احکام روحانیه در جمیع شریاع الهیه یکی بوده قسم دیگر فروعات احکام است که مقتضای
 هر عصری تبدیل شده مثل اینکه در تور است که اگر کسی دندان کسی را بشکند دندان او را بشکنند
 اگر چشم کسی را کور نماید چشمش را کور کنند برای یک دالر دست بریده شود حال آیا اینها
 جائز است و عمل با اینها در عصر ممکن؛ البته هیچکس نمیتواند بگوید جائز است در این صورت
 جمیع مسائل مهمه ابلاغ شده و احدی هم انکار و اعتراض نه نموده " روز عر شعبان

(۸ جولای) بیانات مبارک از بلایای جمال قدم و گرفتاری شدید و غلبه امر الله مع
 سطوات اعدا بود و چون اشاره بحرکت از نیویورک بسبت دلیمن فرمودند حال انقلاب
 و انجذاب غریبی در احباب قدیم و جدید مشهود شد بعد فرمودند که ضعف مزاج و
 کثرت اشتغال مانع است و الا ممکن بود نفوس خارق العاده در میان این اجاب مبعوث
 شوند و تا آن گونه نفوس مبعوث نشوند مقصود اصلی حاصل نمی شود حال قدری بیجان و متعذر
 در ایشان پیدا شده ولی آن نفوس مبعوث اشخاص دیگرند و بعد ذکر ملا حسن و ملا عبد اللطیف
 فرمودند که در مازندران از قبل مجتهد انجا بحضور جمال مبارک مشرف شدند کسینونت آنها
 بقسمی مبعوث و خلق جدید شد که شب و روز آنی آرام نداشتند تا آنکه ملا عبد اللطیف بعد از

صدقات و بلیات در شهید فدا جان بداد و بملکوت ابی شافت و همچنین شیخی هندی اعی
 که بعد از فوز بلفا در مازندران شب تا صبح برقص و نوا مشغول اینگونه باید نفوس در امر
 مبعوث شوند اینگونه نفوس قابل میدان خدمت و جانفشانی هستند اما شب نطق
 مبارک در الفت و التیام احبا و ترکیب تشیت عناصر و حیات و ممات اشیا بود
 روزه شعبان (۱۹ جولای عریضه) بزمس پارسر از دبلین نیومهار بحضور
 انور عرض استدعای شریف فرمائے مبارک بدلیں بجیت شرف طالبان و تبدیل آب هوا
 نموده بود و مکیل الطهرا وجود ضعف مزاج تا عصر بنوارش اصحاب و صد و خطاب مشغول
 و چون شب مجمع عمومی منعقد از شهدا بیاناتی فرموده آنوقت ابن حضرت رقا شهید
 جناب میرزا ولی الله خان را بحضور مبارک طلبیدند و اظهار عنایات فرمودند و شری
 از شهادت حضرت و رقا، حضرت روح الله در نهایت تاثیر و تاثر از زبان مبارک
 صادر و مستنهای و فائزیت بان بندگان صادق جمال ابی طاهر بعد فرمودند شب آخر
 است و من شما را با الفت و یگانگی و صیت ینمایم چون نطق مبارک با نتهی رسید حالت
 شور و شوقی دیگر بجیت دوستان و شتاقان دست داد روزه شعبان
 (۲۰ جولای) طلعت عہد یزدانی را جناب جنرال قونسول عثمانی وعده خواہی نموده بود لهذا
 بعد از شرف اجاب و اظهار مسترت از انجذاب و اتحاد دوستان حرکت فرمودند
 چون قدری از اٹلانٹیک راطی فرمودند از کشتی سوار ترن شدند تا بمنزل جنرال قونسول
 نزول اجلال فرمودند پس از ورود مبارک معلوم شد کہ حضرت قونسول از راه دیگر

باستقبال قدم اظهر رفته حرم محترمه و کان ایشان بنهایت ادب و خدمتگاری مشغول
 تا خود قونسول مراجعت نمود و جمعی از بزرگان و اعیان و محترمین با جنرال قونسول ایران نیز
 حاضر و مشرف اول چون برای رفع خستگی در اوطاقی تنهات شریف بردند قونسول ایران
 شرحی مفصل از اوصاف و محامد مبارک برای آن جمع بیان نمود آنگاه سر نیز شریف آورد
 و نطق مبارک بناسبتی در مضرت مشروبات و سكرات و شرحی از مسائل فلسفه و جواب
 حرم حضرت قونسول درباره اعمال سیئه و نتایج سوء اخلاق بود و بسیار سبب مسرت و تمتع
 ایشان گردید باینکه هنگام حرکت خانم مشارالیه دستهای مبارک را بوسید و بعد
 يك يك عذر خواهی از قصور در خدمات کردند و برادر زن جنرال قونسول پس از اجازه
 عکس مبارک را تنها برداشته مرکب مبارک حرکت نمود و با منع طلعت مشهود باز حضرت
 قونسول تا ایستگاه خط آهن در رکاب مبارک بشایعت آمد و بی نهایت اظهار خلوص
 و عبودیت می نمود انشب در مجلس ارامه نطقی بسیار مهمین و مهیج در کمالات عالم انسانی
 و شهادت و شجاعت روحانی فرمودند ولی چون ختام حضور ویر رسیدند آن نطق
 مبارک تحریر شد روز ۷ شعبان ۱۲۸۲ جولای ۲ از دوستان محترم پاریس
 در نفوس مشرف شدند و در مجمع حجاب از جمله بیانات مبارکه در خصوص امور و اعمال نافعه بعالم
 انسانی بود که بهر امر عمومی الهیت و بهر امر خصوصی بشری و اینکه آفتاب حقیقت همیشه از شرق
 طالع شده و لکن سطوعش در مغرب بیشتر بوده " مستر کاف من عرض نمود که در خصوص سفر مبارک
 جرائدی قبل از مشرف خواندم از همان وقت دانستم که همچنانکه وجود اظهر در شرق سبب

ترقی و تربیت است در غرب هم چنین است بعد سؤال نمود که آیا عزت قدیمه شرق باز
 عودت خواهد کرد؟ فرمودند بهتر از پیشتر خواهد شد پس شرحی از عزت و حیات ابدی
 فرمودند که چه قدر بزرگان در دنیا آمدند چه قدر صاحبان ثروت بودند چه ملوکی بر سر
 جلال و حشمت جلوس نمودند چه صاحبان حسن و جمالی در بزم عالم جلوه گری کردند آخر چه شد
 عزت و حیات و مسرت و نشاط جمیع فانی گشت لکن حسن یوسفی هنوز آواز هاشمیان است
 و عزت حواریان هنوز باقی و زحماتشان سبب حیات بادست انتمی اما شب جمعی از جنای
 شرق و غرب سر میز در حضور مبارک بصر ف شام مفتخر و مس ترو با بعضی از دوستان محترم
 غریب رجا نمودند که سر میز استاده خدمت نمایند و رجای ایشان بطراز قبول فائز شد
 روزه شعبان (۲۲ جولای) صبح در محفل دوستان یکی سؤال از عمر طولانی در ایام
 قدیم نمودند فرمودند بعضی معتقدند که حرکت ثالث کره ارض سبب طول و قصر عمر است که این
 حرکت غیر از حرکت شبانه روز و حرکت سنویت و سبب تغییر حال و کیفیت کره ارض
 ولی آنچه در خصوص عمرهای طولانی در بعض کتب و حکایات با اصطلاح و قواعد دیگر بوجه
 مثل اینکه طول سلسله و عائله را با اسم شخص و حد مینوشتند ولی بعد دم
 دوام عائله را طول عمر شخصی میفهمیدند از روز موبل اقدس در شرف حرکت از
 نیویورک به سمت بستن و دبلین بود ولی بجهت تشرف برادر حضرت خدیو مصر امیر
 جلیل پرنس محمد علی پاشا در حرکت مسافرت مبارک تاخیر واقع و در مرتبه دید و بازدید
 فرمودند در هر مرتبه آن شخص جلیل با قلب غیر نهایت محبت و انجذاب حاصل نمود

چنانچه بعد از مراجعت بمصر امیر مذکور در سفرنامه خود که آنرا بطبع رسانیده و احوال در جمیع
 بلاد بر مصر و غیرها موجود است حکایت شریف خویش را بحضور مبارک چنین مینویسد
 (در صفحه ۱۴۲) فی صبح یوم الاثنين ۲۲ یولیه ... اخبرت ان فضيلة العالم الشرقي ابراهيم
 عباس افندي زعيم البهائيين يريد مقابلتي فضربت له موعدا في الساعة الثالثة بعد ظهر
 هذا اليوم ... حضر بعد ذلك عباس افندي فقابلته مرحبا به معظما له ولم تؤثر الشيخوخة في
 ذكائه لمفرط فانه مكث معي نحو ساعة من الزمن وهو يتحدثني في موضوعات شتى مفيدة جدا
 ولت على سعة اطلاعه وكثرة ختباره فهو اذا رجع الى علم عظيم من عطاء الشرق ...
 فمنا بعد ذلك لرد الزيارة لعباس افندي فوجدنا منزله صغيرا ولكنه جامع لكل سباب
 الراحة والنظام وقد كانت حاشيته مؤلفة من عشرة اشخاص وعلى رؤسهم اقلبيق الفارسي
 فعرفت من هذا الترتيب ان هذا الشيخ المحترم وقف على موضع ضعف الامركيين فاستصحب
 معه هذا العدد الكبير ليلفت نظارهم اليه ولم ارد بذلك ان احط قدرا لرجل فان صنعه
 هذا يدل على ذكائه ومعرفة الطريق الذي بها يؤثر في نفوس القوم فيقتادهم اليه اما
 خطابات الكثرة لمؤثره فانه اخذت دورا عظيما في امريكا وقد كانت اذ ذاك حديث البحر اشد
 ينشرونها ويعلقون عليها راى علماءهم الدينيين وباجلته قد توصل باقتداره الى بلوغ الدرجة
 التي يحسد عليها السعدون فقد مكثت مع زمنا احادته وسجادته في طبرستان بلذذ كلامه ثم
 انصرف من عنده وانا اخفظ له في قلبي لمودة والاحترام انتهى از تحارير و عبارات انگونه
 نفوس حليله اهل بصيرت ميابند که با وجودیکه بهائى نبوده اند با جلالت قدر چگونه در

ساحت انور منقلب و منجذب شدند چنانکه سان و قلمشان بذاکاء مفراط و عظمت نشاء
و تأثیر بیانات و نفوذ خطابات و حد حاسدین و جلال و استقلال طلعت مبین
در ترویج تعالیم الهیه شهادت داده و طبع و نشر نموده اند روز ۹ شعبان (۲۳
جولای) صبح ساعت هشت مرکب مبارک از نیویورک بسمت بستان و دبلین حرکت
نمود و ساعت سه و نیم عصر جمعی از دوستان در ایستگاه خط آهن پروانه وار حول
طلعت انور در حرکت پرواز بودند و چون اراده مبارک پیش از دوشب اقامت بستان
نبود و طبع از یک مترجم و یک کاتب سائرترین رکاب را امر فرمودند که
یکسره دبلین بروند و خود شریف فرمای هتل و کتوریا گشتند و مجمع عمومی شب ساعت
شش در هتل بود که جمعی از احباب و اغیار و چند نفر روزنامه نویس ساحت انور مشرف
از مقصد مبارک در سفر بامریکا سوال نمودند و نشر نمودند برای مجالس صلح آدم فی الحقیقه
مجالس امریکا خوبست ولی باید محض قول نباشد امید چنانست تأییدی یابند
که این مملکت مرکز اجراء مسائل صلح شود و اما خطابه مبارک در مسائل اقتصادی بود
و شب منزل مسس برید موعود بودند چون از هتل حرکت فرمودند جمعیت از دو
طرف صف بسته و جود مبارک از آن میان عبور نمودند و نطق مبارک آن شب از
صدات و بلیات مظاہر الهیه و تألیف قلوب و غلبه امر بدیع بود پس از صرف
شام مصافت بعیده طی نموده با حال خستگی به هتل مراجعت فرمودند
روز ۱۰ شعبان (۲۴ جولای) صبح ساعت هشت تا ظهر متصل بایر و اغیار در محضر طاهر

مشرف و سان مبارک ناطق و بعضی حسب ائد بساحت انور تقدیم شد که صورت مجلس
 یوم قبل و سوال و جواب و نطق مبارک درج و نشر شده بود چون قریب بظهر شد
 نطقی عمومی فرمودند در خصوص عمل بوظائف انسانی که سبب ظهور جمال و کمال عالم
 وجود است عصر سیکل اقدس بجمع حلقات ذمیه موعود بودند سوال از سان عربی
 نمودند که آیا ممکن است زبان عمومی شود فرمودند خیر در خصوص زبان اسپرانتو
 پرسیدند فرمودند چند هفته پیش نامه ای از نیویورک یکی از رؤسای اسپرانتو
 نوشتم که اگر مجمعی از وکلای اجناس ملوک فراهم کنند و این سان را در تحت مذاکره
 و ترویج گذارند انوقت عمومیت پیدا می کند بعد بجمع خطابه مبارکه در خصوص ارتباط
 بین بشر از اتم شرق و غرب بود علاوه از شور و انجذاب عموم وقت حرکت مبارک
 رئیس و اعضا انجمن نوعی منقلب که نهایت انجذاب و ممنونیت را در محضر انوار اظهار
 نمودند و در حضور مبارک خاضع و ساجد بودند و بعضی از انها یک ساعت و نیم در اتوبیل
 از بیانات مبارکه مستفیض و مرکب مبارک از راه باغها و صحراهای سبز و حرم
 که از بهمت منظر و نشین و فضائی نازنین و جلوه ای بهشت آئین داشت سیر و گردش
 کرده چون به هتل مراجعت نمودند جمعی در اینجا حاضر و منتظر شرف بودند پس از نوازش
 امنای انجمن و عنایت بان جمع مشغول گفتگوی مفصل و اظهار عنایات گشتند تا عصر
 که رئیس تیا سفیهای بتن شرفیاب شده رجای شریف فرمائی بانجمن تیا سفی نمود
 انشب با وجود خستگی چون آن انجمن نزدیک بود فوراً شریف بردند و خطابه و نطقی مشروح

در سئوای بقای روح فرمودند چون مجلس ختم شد جمعیت تا پائین عمارت دیده دست بست
 مبارک می دادند و اظهار شغف و انجذاب می نمودند علی الخصوص بعضی نفوس که از شدت
 شغف حال پرواز داشتند روز ۱۱ شعبان (۲۵ جولای) چون غم حرکت بدین
 فرمودند جمیع خواب و بستیدیهادر هتل شرف و لطف مبارک در شوق تعلیم اخذ نتائج
 حسنه از حیات انسانی بود و غلبه بر شئون نفسانی و نظر بر جای مسترکنی و عده سفر
 مختصری بگرین عکا فرمودند و چون بیرون تشریف بردند و نفر از بستیدیهای
 عوب خود را بر قدم مبارک انداخته زار زار گریه می نمودند و یار رسول شه می گفتند
 آنهارا بدست مبارک بلند نموده فرمودند من بعد لایها هفتم عصر ساعت چهار و
 که از بستن حرکت فرمودند و اول شب ساعت هفت باغ و بستانهای دلمین نزول
 قدم مبارک غبطه فردوس برین شد و موطنی اقدام یار نازنین گشت در یکی از
 دو خانه مسس پارسنر که تهیه هماننداری دیده و از هر قبیل اسباب آسایش فراهم کرده بود
 نزول جلال فرمودند ولی پس از ورود فرمودند باید مصارف ما با خودمان
 باشد بعد عرض شد مسس پارسنر میلش نیست که تا چند روز با حدی اطلاع داده نشود
 بلکه وجود اظهر قدری در اینجا راحت شوند فرمودند ما برای کار و خدمت آیدیم نه
 برای هوا خوری باید عبودیت آستان جمال مبارک پرداخت و چنین بندگی رسیب
 راحت و مسترت جان و دل ساخت نهایت چون اینجا ییلاق است و نفوس خیلی
 محترم موجود لذا تا خود طالب نشوند ابد احباب بنفسی اظهار نمایند و باید با کمال

عز و وقار با آنها سلوک کنند (بعد فرمودند) ما کجا و دبلین امریکا کجا باید بشکرانه
 نصرت و حمایت جمال ابھی برخاست بلکه بتوانیم نفسی در عبودیت براریم انتہی پس شرحی
 از حاجی ابولقاس سمیل فروش و تعمیر قبر ایشان فرمودند کہ "او یکی از بندگان جمال مبارک
 بود من اول در سفر مصر بکرمیر قبر او افتادم" و همچنین ذکر حسن نیت و صداقت جناب
 آقا محمد تقی صفہانی ساکن مصر فرمودند و شب با کمال صحت و سرور شام میل فرموده
 استراحت نمودند روز ۲ شعبان (۲ جولای) علی الصبح ہنگام صرف چای
 ذکر توفیق حضرت علی بن ابی طالب شاه در ایام ولیعهدی او و جواب علمای مصر فرمودند کہ
 بالوح سلطان اثر قلم علی مقابل شود تا بی انصافی بحیاتیہا معلوم گردد عصر ذکر خیر حضرت
 افغان حاجی وکیل الدولہ میفرمودند و عنایاتی در بارہ بعضی از احباب امریکامی نمودند منجملہ
 نسبت بمس کروک می فرمودند "این را ہم در حاشیہ کتاب بنویسید کہ وقتی خواہد آمد
 کہ آن خانوادہ باسم مس کروک و ایمانش فخر نمایند حال شوہرش قدری دور
 و غافل است وقتی میاید کہ بایمان مس کروک مفتخر گردد اتنی آری مالاترون زود است
 کہ جمیع انخانندان ایمان آن زن را تاج رؤس افتخار نمایند" و شب بناسبت حکایت ایام
 جمال مبارک عنایاتی در بارہ حضرت شیخ سلمان و تحمین صداقت و استقامت آن پیک
 رحمن می فرمودند و شرحی ایام حیات آن متصاعد بملکوت سبحان از فم اطہر صادر
 و آن یوم مبارک نیز در نہایت سرور و جہور گذشت روز ۳ شعبان
 (۲۷ جولای) صبح از اوطاق مبارک بسطوح پیش بام شریف آورده در حالتیکہ از طرفی

چهل میل و از سمتی تا شانزده میل باغ و صحرا و قل و کوههای سبز و خرم در زیر نظر مبارک بود میفرمود
 اگر انصاف باشد ثابت میشود که برای اجبای الهی من چه کرده ام و همه اینها بعون و عنایت
 جمال مبارک بوده و الا ما اشخاص ایرانی با امانی امریکا در دلمین بالای تل و کوه بظا هر چه
 مناسبی داریم الی آخر بیانہ الاحلی بعد کسی که یکی از آلمانی ها با اسم جناب طاہرہ طبع نموده بود
 بحضور مبارک تقدیم شد فرمودند ایداً اصل ندارد باین مناسبت شرحی از ایام حیات
 حضرت طاہرہ فرمودند ما بار را در منزل دیگر مسس پارسنر حسب رجای ایشان میل فرمود
 و بعد از ظهر جمعی از دوستانشان بحضور انور مشرف و از اصغار خطاب بی نهایت منجذب
 گشتند از آن روز بنای آمد و شد و اطلاع و انجذاب نفوس شد و عصر متر پارسنر کا سک
 حاضر نموده رجای گردش سواره کرد لهذا تا دریاچه دلمین تشریف بردند و در کنار آن
 دریاچه با اهل کلوب بیان مبارک در خصوص ظهور روحانیت و ترقی این عصر مجید بود بعد از
 مراجعت بشارت تلگرافی بمجامع شرق حسب الامر نوشته و فرستاده شد شب
 متر بار من که از رؤسای تیا سفیها بود از بستن بحضور مبارک مشرف گشت و بیانات
 مبارک از مدنیت الهیه و نفوذ کلمتہ اللہ در این ظهور عظمی ابھی بود و اینکه از شهدای
 این امر یکی در وقت شهادت گفت که حضرت مسیح فرمود که جسدا از شهادت خائف
 است اما روح مسرور ولی حال من می گویم که جسم و روح هر دو مسرور است و دیگر
 آن شب بیاناتی در خصوص سرایت مدنیت از شرق بغرب می فرمود و اینکه خدا چه
 نعمتی بایرانیان عنایت فرمود و لکن قدرند استند اگر کفران ننموده بودند دولت

ایران اول دولت میشد من محمد علی میرزا نوشتم که اگر قصاص خون اجبا کند
و بعد حکم نماید تا یید میرسد و الا یفعل الله ما یشاء ولی نشنید باز بایران نوشتم
که تا دولت و ملت مانند شهد و شیر آمیخته نگردد و نجات و فلاح محال است ایران و ایران
شود و عاقبت امر منجر به داخله دول متجاوز گردد و انتهی روز عرش شعبان
(۲۸ جولای) پس از سجود و قنوت بدرگاه رب الملکوت بصد و خطابات و نزول
عنایات پرداختند از جمله لوحی مفصل بافتخار حضرت میرزا ابوالفضل روحی له العزاء بود
و عنایات مبارکه در باره حضرتشان بدرجهائی که روزی مسترکانات عکس ایشان را
بعضو اطهر تقدیم نمود فوراً گرفته بوسیدند بشفقت و وفا و عنایتی که کل شک برود
بعد وجود مبارک در ایوان عمارت جاس و خطاب مبارک بستر بار من در تقدیس
ذات باری از نزول و حلول و ظهور انوار صفاتش در مرایای قلوب منطابره مقدسه
مفصل بود و همچنین بیاناتی در معانی کتب مقدسه و معنی کل شیئی فی کل شیئی یعنی انتقال هر
ذره از کائنات در صور نامتناهی کائنات منمودند که هر جزء و لایحه جزئی انتقال
بجمع صور کائنات می کنند و هر شیئی در کل شیئی سیر ینماید (و همچنین می نمودند)
تیا سفیها طفلی را در مدارس و پاتریت می کنند تا او موعود کل مل شود چه قدر
بی فکری است موعود را خدا باید انتخاب کند نه خلق چراغی را که خلق روشن کنند
خاموش شود اما سراج الهی همیشه روشن است مر بای خلق همیشه محتاج خلق است
چگونه عنای ابدی بخشد مثل این است که کسی از روغن و فتیله نخواهد شمس بسازد

(شخصی از وضع عثمانی پرسید فرمودند) منتظر وقوعات خوش از آن شطرنباشید ولی
 ما را با امور سیاسی کاری نه کار ما روحانیت و معرفت الهی است کتاب فیوضات معنویست
 انتهی و عصر در منزل مسس پارسنر جمعیتی از نفوس محترمه برای تشرف حاضر نطق مبارک
 و سوال و جواب در خصوص مکالمه بزبان قلب و بقای روح و مسائل اخری بود و آن
 نفوس چنان منجذب که در هر مجلسی حاضر و تشرف حاصل می نمودند و هر روز بعد از
 مجلس مستر و مسس پارسنر کالسه مخصوص حاضر نموده ر جای گردش و سیری سواره می نمودند
 از روزی که فرمودند میل بگردش پیاده دارم لهذا بعضی از خدام حضور را سواره بگردش
 فرستادند آن شب در ساحت انور مستر با من کتاب خود را که در تیا سفی مسائل
 بدیست نوشته بود آورده از مطالب و نقوش آن بعرض میرسانید که
 حقیقت را دائره و مسد در مرکز و عالم وجود را هفت زاویه و مثال ذلک
 نقشهای مختلف کشیده بود و وجود انور در نهایت شفقت با او گفتگو و در ضمن دفع
 توهمات و ابا اصطلاحات عرفا و فلاسفه چنان می فرمودند که شخص مذکور خود
 بهوت میشد حتی مراتب سبعة را چنان تعبیر و تبیین فرمودند که او عرض
 کرد از بیانات مبارکه ابواب جدیدی بروجبه من مفتوح شد فرمودند
 من هیچ تحصیل نکرده ام حتی بکتاب صبیان نرفته ام و این حضرات میدانند
 عرض کرد من احساس میکنم که آنچه می فرمایید از علم الهی است روز ۱۵
 شعبان (۲۹ جولای) صبح در حالتیکه بر فرش جالس پس از او را دو مناجات

Abdul Baha walking in front of the home of Mrs. Parsons
in Dublin, (America.)

ذکر ماستار من می فرمودند که مردم چه قدر اسیر او مانند محض شهرت و نام چه چمتها
 می کنند این او نام چه انجامی خواهد داشت جمیع شئون محو و فانی و نابود گان لم یکن شیاً
 مذکور خواهد بود مانند کشت در شوره زار است انسان باید در ارض طیبه تنسم
 پاک افشانند نه اراضی غیر طیبه نهی بعد شخص مذکور را حضار فرمودند و بیانات
 مبارک که با او مفصل و پس از آن اشتغال مبارک تصحیح و تمهید اوراق و تهیه پست بود
 عصر بمنزل مسس پارس نر شریف می بردند در بین راه سوال از آب و هوا و صحت مبارک
 نمودند فرمودند اینجا هوای خوبی دارد ولی ما هر جا باشیم خوشیم زیرا مسرور
 بعبودیت آستان مقدسیم ما نیامدیم برای هوا خوری بلکه برای بندگی آستان
 جمال مبارک هر جا موفق باین عبودیت شویم اینجا خوبست تا جریکه متاع عشر و حبست
 مسرور است هر جا می خواهد باشد انتهی چون بان منزل رسیدند در اوطاق چوبین
 بیرون عمارت مقابل چمن جالس و از شدت غیبت و کربت جمال مبارک در ایام
 بغداد حکایت می فرمودند که با وجود آن بلا یا انقدر مسرور بودیم که بوصف نیاید زیرا
 در ظل مبارک بودیم و نعمت وصال مزروق بعد داخل شریف بردند تا لای عمارت
 پراز نفوس از رجال و نساء محترمه بود و نطق مبارک و سوال و جواب در مسائل
 روحانی و مادی و مطالب مهمه مخصوص مسائل اقتصادی و دفع توهمات اشتراکیه
 بود جمعیت بی نهایت مشغوف و خورسند بودند و هر روزی در محفل فضل عطا شوری
 بر تر و طلب و شوقی بیشتر داشتند در کوهستان و ییلاق گمان نمیرفت چنین بساط

پیر انباطی در شرف نجات الله برپا شود و این همه بصرف قدرت و جذبت طلعت میثاق
 بود هر کجا باشد شاه مار باط هست جنت گریه و ستم انجیاط روز عاشقان
 (۳۰ جولای) در محضر انور جناب میرزا علی کبر سرنجوانی ذکر است از نفوس و محافل دلبین
 عرض مینمود که انقلاب این نفوس فقط بقدرت عهد و اثر کلمه مبارک می شود بقوه
 دیگر ممکن نیست فرمودند "قوه من هم نیست بلکه قوه پدر من است این کار کار اوست"
 امروز جمعی از دوستان شرق و غرب مشرف فرمودند همه باید همان من باشند
 بعضی در بیت مبارک و جمعی را در هتل منزل معین فرمودند و چون هوا گاهی خیلی سرد میشد
 لهذا بعضی از شبها محل استراحت را در هتل پائین آبادی که گرمتر بود قرار می فرمودند
 اکثر اجباء مسافرین هر روز صبح در هتل مشرف می شدند و عصر با مجامع عمومی در
 منزل مستر و سس پارسه منعقد و جمعیت مجلس که همه از اعزّه و اعیان بودند اشفته
 روی و خوی دلبر پیمان می گشتند و علاوه نفوسی به کل طهر را بمنزلهای خود دعوت مینمودند
 از روز عصر از جمله بیانات مبارکه در منزل سس پارسه این بود که "تا یئد غیر از استعداد
 و علم عقل است چه بسیار نفوس غیر مهتمه که امور مهتمه را کشف نمودند چه قدر نفوس که
 سالها زحمت کشیدند برای کشف نقطه شمالی اما مستر اد میرال پری رسید و کی کشف
 نقطه مقصوده باید نمود کلمبوس چون تا یئد پیدا کرد زحمت جزئی امر یکبار کشف کرد
 حواریان حضرت مسیح با آنکه بظاہر دلیل بودند کاری کردند که تا پلیون نکرد مهت عالم را
 منقلب کردند از این ثابت میشود که امور بتا یئد الهی است الی آخر

روز ۷ اشعبان (۳۱ جولای) صبح بدرسه تالستانی که مترسندرسن از بیت سال پیش
تاسیس نموده بود موعود بودند و آن مدرسه بیت پنج میل دور از آبادی دبلین بود
و در فضای بسیار با صفائی از خیمه و چادر بنا نموده بودند چون اتوبیل مبارک بان
مدرسه رسید شاگردان که همه در سن دوازده ساله تا هیجده سالگی بودند و دیده دو
مرکب مبارک حلقه زدند و خوش آمد گفتند اما لباسهای آنها همه یک پیراهن و زیر
جامه تنگ تا مرقی و زانو بود و در نهایت چاکلی و نظافت و آداب رئیس مدرسه
وجود اقدس را اول با و طاق پذیرائی دلالت نمود در اینجا استاد نطقی فرمودند
و از وضع مدرسه و اطفال تحسین نمودند و بعد در اوطاقهای چادری طلب یک یک
گروزش میفرمودند و اغلب شاگردان با کودکانهای عکاسی با جازه عکس مبارک را می گرفتند
دکتورسندرسن عرض نمود بیت سال قبل که من این مدرسه را بنا نمودم و بهیچ جا
از مدرسه تالستانی خبری نبود حالا صد با مدرسه صحرائی در امریکا هست فرمودند
"هر چیز مهدی زودتر میشود ولی اطفال را باید اول تعلیم دین نمود تا صادق و امین شوند"
پس از صرف چای و شیرینی از حضور مبارک اجازه خواسته شاگردان بنای مشق
و ورزش گذارند خلاصه گروزش و بیان مبارک در اینجا طولانی بود و چون عزم
مراجعت فرمودند رئیس و اهل مدرسه بسیار اظهار شکر و ممنونیت نمودند اما عصر در منزل
مترسوسس پارسنر نطقی مفصل و مجمع عمومی در خصوص کیفیت و ترقی روحانی و سرور ابدی
فرمودند روز ۸ اشعبان (اول ماه اگست ۱۹۱۲) حکایت می فرمودند که صد

سال پیش در بغداد مدرسه تالستانی بود ولی مخصوص اطفال اعیان اهل غرب
 خوب امور و عادات شرق را اخذ و تکمیل نموده اند و همچنین می سرمودند اعمال خیریه چون
 ممدوحیت پیدا کرده لذا نفوس محض شهرت و جلب منفعت خود و تحسین خلق عمل خیر می کنند
 اما این سبب استغنا از تعالیم انبیاء نمیشود زیرا اخلاق روحانیه سبب تربیت فطری و ترقی
 ذاتی است که نفوس بجان یکدیگر را خدمت و حمایت نمایند محض خدا و اداء فرائض عبودیت
 و انسانیت نه محض شهرت و ممدوحیت (بعد ذکر اقامت شهدای امیر قفقازی سرمودند که)
 قبل از ایمان بدرجه بی باک و بیرحم بود که نفوس کثیره را بقتل رسانیده بود ولی بعد از
 ایمان بقسمی خلق جدید شد که کلوله بر او انداختند ابد دست بدفاع نگشود و ظل ایمان
 نفوس اینگونه تربیت میشوند و همچنین بهائیان در عشق آباد از قاتل خود شفاعت نمودند انتهی
 و در مجمع انروز عصر نطق مبارک در تساوی حقوق و عظمت این قرن و وحدت عالم انسانی
 و کیفیت خلقت رحمانی بود آخر مجلس چند نفر کشتیش مشرف شدند و یکی از آنها که قستیس کلیسای
 موحدین دبلین بود و بهیكل انور را وعده خواهی نمود روز ۱۹ شعبان (۲۲ اگست)
 مجلسی بحبت سیاهان در نزدیکی دریاچه دبلین منعقد در آن محفل نطقی بسیار طبع و لغت و تسلیم
 ایشان با سفیدان سرمودند چون ذکر از دواج مس میو دختر سفیدی با مستر گرگوری جوان
 سیاهی از اجاب سرمودند که این ایام درواشنگستن واقع میشود خیلی سفیدان از نفوذ
 امر مبارک حیران و سیاهان شادمان شدند زیرا شوق الهی از این قضیه آسان تر بنظر
 مردم امریکائی آمد آن محفل نیز محفل پرشوری بود و حضار را از وجد و طرب جذب و جهوری

فوق العاده دست داد و چون از انجا بمنزل مستر موسس پارسنتر شریف آمد و در آنجا جمعیت
 در آن مجلس گفتنی دیگر داشت و کلمه طلعت یثاق را نفوذی شدید تر بود در وحدت حقایق و
 اصول ادیان الهیه و حقیقت منظر هر بانی چون دلائل قاطعه بیان فرمودند نگاه سوال
 از محمد رسول الله نمودند در جواب سطوت برهان و قوت بیان و لبر آفاق هر افسرده را
 بهیجان و اهتزاز آورد و نفسی غیر خاضع دیده نشد کمال شهادت بر قوت برهان و عظمت
 این امر میدادند ولی در خصوص اسلام بعضی خیلی سرگران مشاهد می شدند
 و لو بزبان چیزی نمی گفتند روز ۲۰ شعبان (۳ اگست) بعضی از خدام
 آستان در سطوت و نفوذ بیان مبارک حکایت می نمودند که بیانات مبارک که چه
 سهل و مستمع است و دلائل چه قدر لامع و قاطع فرمودند بیان باید بشرب
 حضار و اقتضای وقت باشد حسن عبارات و اعتدال در ادای معانی و کلمات
 لازم فقط حرف زدن نیست همیشه در عکامیر از محمد علی بیاناتی را که از من می شنید
 بعینها در مواقع دیگر ذکر میکرد ولی تلفت نبود که هزاران حکم و مصالح لازمست نه تنها
 گفتن در آیام بغداد و سلیمانیه شیخ عبدالحسین گفته بود که جمال مبارک کردار را باین
 وسیله جمع و جذب کردند که اصطلاحات عرفا و صوفیه را بیان مینمودند بچاره شیخ
 مذکور رفت و کتاب فتوحات مکیه را پیدا و عبارات آن را حفظ نموده در هر جا ذکر
 کرد و دید بچسبش گوش میداد خیلی تعجب کرد که چرا مردم گوش نمیدهند جمال مبارک
 فرمودند بشیخ بگوئید ما فتوحات مکیه را نمیخوانیم بلکه آیات مدنیّه را اتقامی کنیم فصوص

شیخ را میگوئیم بل از نصوص الهیه حرف میزنیم انتهی عصر در مجمع خطابه مبارکه در خصوص
 تفسیر فروع احکام دیانت در هر عصری با مقتضای الوقت بود و بیان مضرت طبیعت
 و فوائد دیانت و آخر مجلس سوال و جواب و خلوص و اشتغال نفوس ختم شد
 روز ۲ شعبان (عید گشت) چون مشرق فیوضات از صد و خطابات و نزول عنایات
 در جواب عرائض همه دوستان شرق و غرب فرغتی حاصل نمودند ناچار را منزل کس
 کلمات میل فرمودند و جمعی از دوستان بستگان مشارالیه در اینجا منجذب
 بیانات و مفتون رفتار و گفتار مبارک گشتند و عصر چون در ایوان عمارت منزل
 مشروس پارسیز جلوس نمودند از قدرت امر جمال قدم و نصرت و تائید اسم اعظم
 ناطق و ذاکر بودند جناب میرزا علی اکبر عرض نمود در آیام سختی در عکاسر کار آقامی فرمودند
 که غنقریب امور عظیمه واقع میشود که حال نمیتوان گفت مثل این خواهد بود که این لامپا
 با سمان برود و باز بجمل خود برگردد حالا این بیان مبارک معلوم میشود که حرکت و سیر
 طلعت انور و مراجعت بارض اقدس است فرمودند که تائیدات جمال مبارک امور خارق
 العاده ظاهر می کنند هر شانی از شئونات جمال مبارک در مقام خود حجتی بالغت در یکی
 از نوشتجات سابق نوشتیم که نزد اهل بصیرت هیچکس از شئون حق مثل ندارد مثلاً اگر
 جمال مبارک احوال کسی را میپرسیدند و بویضا هر این کلمه عادی بود ولی در آن موقع شخص
 بصیر میتواند بفهمد که چه حکم و اسرار در آن کلمه موجود است این است که حق بجمع
 آثار در جمیع احوال از غیر خود ممتاز است چنانکه از شخص عاقل در جمیع حالاتش آثار عقل نمودار است

انتهی چون بمحفل شریف فرماشدند و نفر از خانهای محترمه که ثقلت سمع داشتند اجازه
 خواستند که بآلت استماع صوت نزدیک بنشینند تا بیانات مبارکه را بشنوند فرمودند
 بلی هر چه نزدیکتر بیایید کلمه الهیه را بهتر می شنوند ندای حق را بشنوند هر نحو و با هر آلتی
 میخواهد باشد باری انروز نطق مبارک در خصوص بقای روح چنان سبب انبساط نفوس
 و اشراح صدور بود که در اکثر محافل مکرر سئلت می نمودند که بیانات مبارکه را در سئله
 بقای روح و سئله اقتصادی تکرار بفرمایند روز ۲۲ شعبان (۵ اگست) روی
 چمن مقابل صحرا و تلهای سبز و خرم ایستاده می فرمودند چه قدر آرامست هیچ سرد صدای
 نیست انسان چون باین مروج نسیم باین درختها نگاه می کند اهتزاز اوراق را می بیند
 و حیف اشجار را می شنود مثل غایت که همه تسبیح و تهلیل مشغولند عصر در بدایت محفل
 عمومی خانمی بانهایت انجذاب عرض می نمود که یکی از دوستان من چون دانست
 بحضور مبارک میایم بشدت مرا منع کرد که مبادا انجا بروی که بدام میافتی فرمودند همیشه
 این دأب غافلین بوده که مخلصین را از امر الله منع می نمودند اما دام الله شد ما شصت
 سال است در این دام خوشیم و ابدا فکر فراری نداریم این دامی است که نفوس را از
 قید اوام و تعصبات آزادمینماید و از بس نفوس و هوای نجات میدهد ولی اسیر
 محبت الله و خدمت بوحده عالم انسانی می کند انتهی در اکثر مجامع دبلین علی الخصوص
 انروز پس از بیان تعالیم و پیام الهی ذکر فلاسفه را بمزاج می فرمودند که میگویند اگر عالم
 روحانی یا ملکوتی می بود ما احساس نمیدیم با وجودیکه عدم احساس شانی نیست هرگاه

عدم احساس کمالی باشد باید گوئیم کافیلوسوف عظم است که بدون زحمت درس
 و تحصیل ابداً احساس غیر عالم حیوانی ندارد این بیان و مزاج مبارک که کافیلوسوف عظم
 بسیار سبب خنده و مذاکره بین اهل مجلس شد و بعد از مجلس چند نفر از رجال و سائر محترمه
 رجاء نموده در اتوبیل آنها بگردش تشریف بردند از قضا در حین سرعت مرکب مبارک در
 یکی از خیابانهای کله گاه و از دور نمایان و چون نزدیک اتوبیل میشوند همه رَم و فرَا
 می کنند فوراً خانها عرض نمایند آقا جماعت فلاسفه را بهینید که چه طور از اتوبیل
 فرار می کنند انقدر وجود مبارک میخندند که از خنده خسته میشوند چون امریکاییها اینگونه
 مزاحرا خیلی دوست میدارند لهذا این قضیه ضرب المثل شد روز سه شنبان
 دعا گشت صبح در ایوان منزل مبارک در حالت مشغول میفرمودند ایرانیها هر امر مهمی را میخواهند
 یادداشت کنند می گویند این را هم در جزئیست و نهم بنویسد حالاً اصطلاح ایرانیها این را
 هم در جزئیست و نهم در کتاب خود بنویسد که هر چه واقع شود سبب علو کلمه الله و نصرة
 امر الله است و لوی بطا هر کمال زحمت و ذلت باشد دیگر ذلت و یأس و بلائی بدتر
 از آنوقت نمی شود که جمال مبارک را از طهران بخارج فرستادند دل سنگ میگذاخت
 جمیع خویشان نالان پریشان و بکلی مأیوس بودند اما آن هجرت سبب اعلا انداد و علو
 کلمه الله و بروز ثارات بسیار و هدایت امام دنیا شد اگر آن هجرت نبود این امور ظاهر
 نمی شد و این وقایع عظیم هیچکس تحقق نمی یافت ملاحظه نمایند اگر حضرت ابراهیم هجرت
 نمی نمودند آن برکت و سعادت عظیم حاصل نمی گشت حضرت یعقوب و اسحاقی مبعوث نمی شد

حسن یوسفی مشهور آفاق نمی گشت و عزیز مصر نمی گردید موسائے ظهور نمی نمود محمد رسول الهی
مبعوث نبود جمیع اینها از برکت آن مهاجرت بود حال هم چنین است انہی بعد ذکر مضرات
عظیمہ اختلاف می نمودند از جمله تفریق امپراطوری شرق و غرب و اختلاف کنائس
مشرق و مغرب در دیانت سیحیہ خیلی سبب ضعف شد با وجود این هنوز نفوس عجمت نگرفتند
اما عصر نطق مبارک در مجمع در وحدت اساس ادیان و عمل بموجب آن مفصل بود

روز ۴ شعبان (۷ اگست) بتحریر یک نطق مبارک اکتفا میشود که عصر آنروز در مجمع عمومی
منزل مستر موسس پارس از صفاء این خطابہ مبارکہ حالت توجہ و اخلاص عجیبی برای آن جمعیت
محترمه روی نمود و صورت آن نطق مبارک جواب سؤال حاضرین در خصوص بقای روح این بو

(ہو شد)

اول باید ثابت کنیم کہ از برای وجود فناء نیست زیرا فاعبارت از تفریق اجزاء مرکبہ
است مثلاً جمیع این کائنااتی را کہ می بینیم مرکب از عناصرند عینی عناصر مفردہ ئے ترکیب
یافتہ و صور نامتسانامیہ تشکیل شدہ و از ہر ترکیبی کائنی پدید گشتہ مثل اینکہ از ترکیب عناصری
این گل پیدا شدہ و اما فاعبارت از تحلیل این ترکیب است نہ لغو اہم عناصر مفردہ و اجزاء
اصلیہ زیرا آن عناصر باقی است و از میان نمی رود پس میگوئیم این گل معدوم شد عینی آن
ترکیب تحلیل یافت اما آن عناصر اصلیہ باقی است ولی ترکیب ہم خوردہ ہمین طور انسان از
ترکیب عناصر مفردہ پیدا شدہ پس موت او عبارت از تفریق این عناصر است اما عناصر
باقی است از میان نمی رود در اینصورت حیات عبارت از ترکیب است و موت عبارت

از تفریق و انتقال عناصر از حالی بجالی است چنانکه انتقال نبات بعالم حیوان موت نباتی است
 و قس علی هذا همچنین انتقال انسان از عالم جسمانی و تفسیق عناصر موت انسانی است
 پس بدانید که از برای وجود موت نیست نهایت انتقال از حالی بجالی است زیرا روح
 انسانی مرکب نه و ترکیب از عناصر نیست تا تحلیل شود اگر از ترکیب بودی گفتیم مرد اما چون ترکیب
 نیست لهذا تحلیل ندارد و این واضحست که حتی در اجزاء عناصر مفرد هم چون ترکیب نیست تحلیل
 نه و در این شبهه نیست و ثانی از انتقال جسد از حالی بجالی برای روح تغییر و تبدیلی نیست
 مثلاً جسم انسان جوانست پیر شود اما روح بر حالت واحد است جسم ضعیف میشود اما روح
 ضعیف نمیشود جسم ناقص یا فالج میگردد اما برای روح تغییری نیست بسا میشود عضوی از
 اعضای انسان قطع میشود اما روح بر حال واحد است هیچ تغییری نمیدانید پس تغییر جسم برای روح
 تغییری نیست مادام تغییر پیدا نمی کند باقیست زیرا مدار فنا تغییر و تبدیل است ثالث
 انسان در عالم خواب حبش معطل و قواش مختل است چشم نمی بیند گوش نمیشنود و جسم
 حرکت نمی کند با وجود این روح می بیند می شنود سیر می کند و کشف مطالب نماید
 پس معلوم شد که از مردن جسد روح فانی نمیشود و بر بدن جسم روح نمی میرد و بخوابیدن جسم روح
 نمیرد بلکه ادراک دارد کشف اشکالات دارد پروا نمینماید و سیر می کند را بجا جسم
 در اینجا است لکن در شرق و غرب حاضر در غرب ترتیب امور شرق میدهد در شرق
 کشف امور غرب مینماید امور همه ممالک را مرتب و منظم می کند جسد در مکان واحد است
 روح سائر اقطار و اقالیم مختلفه در اسپانیا است اما کشف امریکا مینماید پس روح تصرف

و نفوذی دارد که جسد ندارد جسد نمی بینند اما روح می بینند و کشف دارد
 لهذا حیاتش منوط بجسد نیست خامسا اثر بی موثر نمیشود ممکن نیست موثر معدوم باشد
 شعاع و تابش او موجود آتش معدوم باشد و حرارت محسوس نور معدوم و حسیام
 نورانی مشهود عقل معدوم و اوراکات موجود باشد خلاصه اثر بی موثر نمیشود مادام
 اثر موجود لابد موثری هست پس با وجودیکه حضرت مسیح هزار و نهصد و دو ازده سال
 پیش ظاهر بود اما روز آثارش باقی است و سلطنتش ظاهر و نفوذش باهر آید میشود
 آن روح الهی فانی باشد و این آثار عظیمه باقی؛ پس ثابت شد که موثر این آثار
 آن مبدء انوار باقیه و فیوضات ابدیه است سادسا هر کائنی صورت واحد دارد
 یا مثلث است یا مربع است یا مخمس است نمی شود کائنی در آن واحد صور مختلفه داشته
 باشد مثلاً این سجاده مربع مستطیل است آیا میشود بشکل دایره هم در آید نمیشود مگر آنکه این
 شکل را ترک کند و مدور گردد پس در حالتیکه ممکن نیست کائنی از کائنات در آن
 واحد اشکال مختلفه داشته باشد روح انسانی جمیع اشکال را داراست و در آن
 واحد صور مختلفه را دارد دیگر محتاج بتغییر و انتقال از صورتی بصورت دیگر نیست که شکلی را
 ترک کند تا شکل و صورت دیگر گیرد چون استغنی از تغیرات و اشکال است لهذا غیر مادی
 و غیر فانی است سابعاً انسان چون بکائنات نظر می کند دو چیز می بیند محسوسات
 و معقولات کائنات محسوسه مثل حوادث نباتات و حیوانات آنچه بحواس محسوس
 شود یعنی چشم دیده شود یا بگوشت شنیده گردد یا مشوم شود یا ملموس گردد یا بذائقه

در آید قابل تغییر است اما معقولات باین حواس حساس نشود مانند عقل و علم حقیقت
 معقوله است و حقیقت معقوله هیچ تغییر و تبدیلی ندارد چشم او را نمی بیند و گوش نمی شنود
 و ممکن نیست علم که حقیقت معقوله است منقلب بجهل شود همچنین روح از حقایق معقوله است
 لهذا تغییر و فنا ندارد باری انسانیکه بصیرت دارد در روحانی است و روحانی است می یابد
 که روح انسانی فنا نمی داشته و ندارد و احساس میکند که جمیع اشیا با او و در ظل او
 بوده و خود را باقی و برقرار و ثابت و بیروال و متفرق در انوار خداوند ذوالجلال می بیند
 زیرا احساسات روحانی و تأثیرات وجدانی دارد نه محدود بقواعد عقلیه و احساسات
 بشریه است اما انسانیکه بی بصیرت و وجدانست همیشه خود را پرموده و مرده می بیند
 هر وقت احساس موت می کند می ترسد و خود را فانی میداند ولی نفوس مبارکه
 چنین نیستند احساس نمینمایند که باقی و نورانیند ابداً فنائی ندارند مثل حواریین حضرت
 مسیح نیست که در وقت شهادت و موت بهائیان در نهایت سرورند زیرا میدانند که
 موت و فنائی ندارند منتها نیست که جسد متلاشی میشود ولی روح در عالم الهی باقی
 و ابدیت انتهی چون نفوس از شنیدن این خطابه مبارکه بجنب و شور آمدند هر یک
 در محضر انوار طهارت قناعت و اطمینان مینمود و مفتون جمال و جلال طلعت پیمان یزدانی بود
 روز ۲۵ شعبان (۸ اگست) یکی از نفوس منجذبه در ساحت اطهر از حقایق ناقصه
 و بقای آنها سوال نمود فرمودند: "جمیع حقایق و ارواح باقی است حتی ارواح غیر مومنین
 و نفوس ناقصه اما نسبت با ارواح مقدسین و نفوس قدسیه حکم و شأنی ندارند مثل اینکه

این چوب وجود دارد اما نسبت بوجود انسان حکم وجود ندارد الی آخر بیانہ الاصلی
 عصر در مجمع عمومی نطقی مفصل در مسائل عدیدہ و تعالیم الہیہ فرمودند کہ ہدایت آن از
 محبت و الفت عالم انسانی و احتیاج نوع بشر بارتباط و تعاون و تعاضد یکدیگر بود
 و بعد از نطق مبارک از جملہ اجوبہ کے کہ در سوالات نفوس محترمہ از فہم اطہر صادر شرعی
 مفصل در خصوص انتقام بود کہ بشر حق انتقام ندارد ولی حفظ جان و مال و عز نفوس
 راجع بہیت اجتماعیہ است (و همچنین می فرمودند کہ) ہرچہ تربیت ظاہری بشتر شود سابقہ
 در تعذبات زیاد ترمی شود اما تربیت روحانی سبب سابقہ در اعمال خیرہ و کمالات
 انسانیہ است امیدواریم کہ ازین تعذبات کاستہ و روز بروز بر کمالات روحانیہ
 افزودہ شود انتہی چون با و طاق دیگر شریف بردند باز جوانی بسیار موقر و محترم شرف
 شد و عرض نمود کہ وجود مبارک درچہ مدرسہ کے تحصیل فلسفہ نمودہ اند فرمودند "در
 مدرسہ کے کہ حضرت مسیح تحصیل نمود" عرض کرد طبیعت چہ نسبتی بخدا دارد آیا خدا در صورت
 یا قوہ کے خارجیت طبیعت خلق اوست فرمودند بعضی از فلاسفہ را عقیدہ نیست کہ او
 حقیقت فائقہ کے است کہ در ہر انسانی شرارہ کے از آن قوہ فائقہ موجود و او خود در
 نہایت قوت است و جمیع کائنات ہر یک بحسب استعداد خویش منظریت او را دارند
 لہذا آنوجود واجب مغل بصورت نامتناہیہ شدہ نمیشدہ افلاطون است لکن ما بیان
 مینمائیم کہ وجود مفہومی ذہنی کہ ما او را ادراک می کنیم و می فہمیم او عارض بر اشیا است
 اشیا بمنزلہ جواہر و اد بمنزلہ عرض است جسد انسان جوہر است و وجود قائم بآن

و همچنین این جسد بمنزله ماده است آن وجود بمنزله قوه که عارض بر ماده است اما وجود واجب چنین نیست بلکه مقصد وجود حقیقی است که قائم بالذات است نه وجود مفهومی ذهنی وجودی است که اشیا با تحقق یابد اشیا بمنزله فعل است و جمیع کائنات قائم با و ماورا تعبیر بوجود می کنیم زیرا محتاج تعبیری هستیم نه آنکه آن وجود با دراک ما بگنجد و مقصد از تعبیر ما تحقق به الاشیا است و تحقق اشیا دو قسم است ظهوری و صدوری اما ظهوری مثل این است که این گل از این درخت بیرون آمده این تحقق ظهوری است ولی مقصد ما تحقق صدور است مثل اینکه اشعه از آفتاب صدور یافته همچنین کائنات از ان وجود حقیقی صادر شده پس کائنات از اوست نه اوست از این بیانات مبارکه که نه تنها سائل بلکه جمیع سامعین بی نهایت تشکر و منجذب گردیدند روز عید شعبان ۹ اگست در منزل مبارک جمعی از اجبای قدیم و جدید مشرف و از جمله سؤالاتشان این بود که آیا وجود شتر از خداست؟ فرمودند در وجود شتر نیست شر عدم است و آنچه در وجود است خیر است جهل شتر است و آن عدم علم است وجود خارجی ندارد پس شر عدم خیر است فقر عدم غنا ظلم عدم عدل نقص عدم کمال است جمیع این ضدات راجع بعد مست نه وجود انتهی اما لفظ مبارک در مجمع عمومی عصر منع از تقلید بود و امتیاز انسان تجری حقیقت و تحقیق در امور و ذکر ظهور حضرت بهاء الله و شرح بعضی از تعالیم قلم علی مفصل و مشروح پس از دست دادن و خضوع و خشوع نفوس چون در اوطاق دیگر جلوس فرمودند با خدام حضور بنای اظهار عنایت و مزاج گذارند که بیایند بنشینید

چای و شربت و شیرینی و چند زنگ میوه را پس پارسه برای شما حاضر نموده بنوشید
و بخورید بد بگذرانید خدا بفریادتان برسد خیلی رحمت است این نحو گذران در چنین
عمارتی بسر بردن در چنین هوا و فضای سیر کردن با چنین خدام و دوستان محترمه
بودن واقعا خیلی بشما بد میگذرد خدا بفریادتان برسد (بعد فرمودند) از مزاج گذشته
ببینید جمال مبارک چه بساطی برای اولیایش فراهم آورده اگر سلاطین اینجا میامدند
و لوبعضی با نها خدمت میکردند ولی این جوشش عموم و کوشش اجاز دل و جان برای هیچکس
ممکن نه این نفوس حلیله که شمار خدمت می کنند از دل و جان شما را دوست دارند
و بدون بیم و امید و خوف و طمع قاعم بر خدمتند این صحیح است که شاعری سه چیز را نایاب
گفته الغول و الغنقاء و النخل الوفی مانند غول و عنقا دوست صادق با و فانا یا بست مگر
در ظل کلمه الله که جمال مبارک بجبهت شما با چنین دوستانی هتیا فرموده انتهی
روز ۲۷ شعبان (۱۰ اگست) صبح برای اجاود دوستانی که محض شرف از اطراف ساحت
اقدس رسیده بودند شرح و تبیین آثار قلم ابھی و مسائل الهیه می فرمودند و بیانات
مبارک که منتهی باین شد که فقیر صابر بهتر از غنی شاکر است اما فقیر شاکر بهتر از فقیر صابر است
و بهتر از همه غنی منفق است که از امتحان خالص مانده و سبب آسایش نوع انسان
گشته با آنکه شکر سبب از دیاد نعمت است ولی کمال شکر با نفاق است و مقام انفاق
اعظم مقامات نیست که میفرماید لن تنالوا البر حتی تنفقوا مما تحبون (بعد حکایت فرمودند که
یکی از پادشاهان وقت مردن آرزوی مقام فقر را می نمود و می گفت کاش من فقیر بودم

که اولاً ظلم نمی نمود و ثانیاً دم آخر حسرتی نداشتیم فقیری شنید و گفت احمد شد که ملوک
 وقت موت آرزوی فقیر بودن می نمایند ولی ما فقرا وقت مردن آرزوی این که
 کاش پادشاه بودیم نمی کنیم از این قبیل بیانات مبارکه طولانی شد اما نطق مبارک
 عصر شریح تعالیم این ظهور عظم و بیان صلح و اتحاد امام بود پس از مجلس یکی از حضار عرض
 نمود که بهائیان عقاید شخص ندارند بلکه بجلاصه تعالیم انبیا و ادیان معتقدند و مقصدش
 این بود که ایمان بشخص یعنی منظر امر و جامعیت و کمال مظاہر الهیه تمثیلی ندارد ولی بیان
 مبارک را در جواب او ملاحظه نمایند که فرمودند "بلی اصول ادیان یکی است و شمس حقیقت
 واحد و لکن در هر یومی از مطلعی نمودار پس بهائیان معتقد باصول ادیان و متوجه شمس
 حقیقتند از هرافقی طلوع نماید توجه بان دارند چنانچه یومی از افق موسوی ظاهر شد
 روزی از افق مسیحی وقتی از افق محمدی اما اگر فقط بمطالع ناظر باشند چون شمس حقیقت
 از مطلع دیگر طالع شود مانند یهود و از او محجب مانند حال بهائیان ناظر بشمس حقیقتند نه
 مطلع لهذا از هرافقی که طالع شود توجه با و نمایند و شما خوب فهمیدید که بهائیان عقاید شخص
 ندارند بلکه بحقیقت ساطعه از مطلع الهیه معتقدند انتهی

روز ۲۸ شعبان (۱۱)

اگست مجمع پر عظمت و جلالی در کلیسای موحدین دبلین بود قبل از ظهر ساعت یازده طلعت
 عهد الهی بان کنیه شریف بردند بحض و رود بخت جمعیّت کلیسا برخاستند و از روزن قنطیس
 آن کلیسا حتی در دعای نماز سرودی مناسب شناسا و مقام مرکز میثاق یزدان بسرود چون
 بعد از ادا آن نغمه ارض در نهایت ادب وجود اقدس را معرفی نمود از نگاه قامت دلربا

قیام فرمودند و خطابه مفصل در لزوم تربیت روحانیه و قوه معنویه و ظهور اسم اعظم
 و تعالیم جمال قدم ادا نمودند و در آخر مناجات و بحن جان بخش زیاد تر تاثیر در نفوس
 و انجذاب در قلوب انداخت که گویا از دور و دیوار حالت خضوع دیده و ندای قبول شنید
 میشد نفوس جلیله که سابق شرف حاصل نموده بودند از آن بعد شرف شدند
 بانجذاب و اقبال که فرمودند «دیگر اینجا ندای الهی بلند شده و کار تمام است» تا بار
 منزل مشرکس پوسلی موعود بودند در آن مجمع بآنکه سوال از تعالیم امر الله و مسائل خری
 نمودند و نطق مبارک در جواب سوالات حضار بود معذک چنین تصور نمودند که از
 پیش آن نطق راهتیا نموده و بدین مترجم هم سپرده بودند ورنه باین مناسبت و سلامت
 ممکن نبود بالبداهه تکلم فرمایند گفته شد بر عرض صدق این تصور احاطه علمیه ثابت است
 مقصود نیست که نطق و بیان مبارک در مجامع عظیمه بگونه خارق العاده در انتظار جلوه
 مینمود و تأییدات غیبی مطلع عباد الله را مدد و نصرت میکرد بعد از آن جوشش نفوس
 زیاد تر و ولوله مردم شدید تر شد چنانچه عصر آنروز در منزل مشرکس پوسلی هجوم غریبی
 از نفوس محترمه مشهود و خطابه مبارک که درباره تامل در کلمات تفکر در آثار و تحری
 حقیقت و ضبط مسائل الهیه بود و اینکه از عدم فهم اهل ادیان و محض تقلید و اوایل آنان
 مطالبی مخالف علم و عقل بیان آمد که سبب بیدینی اهل دانش و علم گردید و اختلافات
 و منازعاتی روی نمود که حقیقت آئین یزدانی پوشیده و مخفی ماند روز ۲۹ شعبان
 ۱۲۲۱ گشت اجمعی از اهل آستان ابرار و سروری در تفریح و تفریح کنار دریاچه دبلین داشتند

و از حضور مبارک و ملزمن رکاب قدس نیز دعوت نموده بودند محض همراهی شریف برآید
 پس از چند دقیقه جلوس و تماشاگردشی در باغ فرموده آخر سر نیز کمی نان شیرین و شربت
 با جمعیت میل نموده در کمال غرور و جلال مراجعت فرمودند و خیلی از وضع تفنن و سادگی و گرمی
 و خضوع نفوس قلب انور سرور بود عصر آن روز باز جمعیت کثیری رجای بیان بقای روح نمودند
 و انبساط چویری فوق العاده جستند پس از مجلس چنان جمعیت در وجد و طرب بودند که
 با نهایت خضوع و اظهار عبودیت یک یک دست داده مخص میشدند و لذت بیانات
 مبارکه در مذاق نفوس چنان بود که تا چند روز در مجلس رجای تکرار دلائل و مسائل مبارکه
 در خصوص بقای روح و مسائل اقتصادی و تعالیم بدیهه می نمودند و در هر محفلی علاوه از بیانات
 سابقه بر این جدید از قسم مطهر صادر و مزید حیرت و انجذاب نفوس می گشت
 روز ۳ شعبان (۱۳ اگست) چون بعضی از نفوسیکه در ساحت انور شرف بودند اطلاع
 و مهارت در فن موسیقی داشتند لهذا بیان مبارک در خصوص علم موسیقی بود از جمله
 اینکه نغمات عبارت از موجات هوایی است که از آن پرده های کوش متاثر میشود و نغمه
 و صوت یلح عادی هر چند جهانیست لکن تاثیر در روح دارد مانند لطافت و لطافت هوا
 و محل و فضا و منظر خوش و روح طبع که سبب حصول سرور و روحانیت و فراغت
 قلب میشود با آنکه این شئون جهانی است اما تاثیرات کلیه در ارواح دارد پس شرحی
 از معلمان فن موسیقی و حکایتی از رودکی مشهور و اشعار او را در حرکت دادن امیر نصیر
 سامانی از بهرات بنجار خواندند که بوی جوی مولیان آید همی بوی یار مهربان آید همی یک

آمو و درشتیهای آن پای مارا پرنیان آید می الی آخر و بیان مبارک منتهی بنغمه ملکوتی
 و سرود آسمانی و مطرب الهی گشت و این ابیات از سان اظهار جاری که این مطرب از
 کجاست که برگفت نام دوست تاجان و جامه بذل کنم بر پیام دوست دل زنده می شود
 ز پیام دیار یار جان رقص می کند سماع کلام دوست انتهی و عصر نطق مبارک در شرح
 تعالیم ظهور بدیع و سئله بقای روح بود چون بعد از مجلس نفوسی بسیار اظهار اشتیاق
 نمودند جواب فرمودند "اشتیاق من بیش از شماست وقتی بعضی از حواریان بر ویلی
 رفته گفتند ما خیلی اشتیاق ب ملاقات شما داشتیم که از اورشلیم تا اینجا آمدیم حال پیدا
 من چه قدر اشتیاق داشته ام که از شرق بغرب برای دیدن شما آمده ام منتهی
 روز اول ماه رمضان^{۱۳۳} ۱۱۴۱ گشت چون دوستان قدیم و جدید شنیدند که
 وجود مبارک بزودی عزیت بگرن عکامیفرمایند و اوقات اخیر است لهذا
 از روز بیشتر حصه خطابه و نطق مبارک بحسب رجای نفوس در مسائل اقتصادی و دفع
 توهمات اشتراکیه بود و بدرجه بیانات مبارکه در قلوب مؤثر که پس از حرکت مبارک
 در انحصار ای رفیع شبیهاتی بواسطه مس پارستر جای صدور روح مبارکی نمودند که صور
 آن نیست و بلین امته الله مس پارستر هو الله علیها بخت الله الله
 ای دختر ملکوتی من در راه آهن روبرو با نفرانی که میرویم بیا دخوی تو افتادم و بیاد
 روی مستر حفری کوچک لهذا فوراً بتحریر این نامه پرداختم این را بدان که نهایت سرور
 من وقتی است که آن دختر عزیز را به بنیم گزشته و سودائے و مشهور بشیدائے و مفتون

جمال الهی و منجذب بنفحات جنت ابھی و مشتعل بنار محبت اللہ است چون شمع بسوزد
و بگدازد و لکن بجمع نور بخشد و امیدم چنانست کہ چنین کردی در خصوص سئلہ اقتصادی
کہ بموجب تعالیم جدید است از برای شما مشکل فکری حاصل شدہ بود بیان چنان نبود
ولی روایت چنان گشتہ لہذا اساس مسئلہ را از برای شما بیان می کنم تا واضح و مبہین
شود کہ این مسئلہ اقتصادی جز بموجب این تعالیم حل تام نیابد بلکہ ممتنع و محال آن
انست کہ انہی سئلہ اقتصاد را باید از دہقان ابتدائی نمود تا منتہی با صنایع دیگر گردد و زیرا عدد
دہقان بجمع اصناف ضعیف مضاعف است لہذا سزاوار چنانست کہ از دہقان
ابتدا شود و دہقان اول عامل است و ہیئت اجتماعیہ باری در ہر قریہ باید کہ از
عقلاء آن قریہ انجمنی تشکیل شود کہ قریہ در زیر ادارہ آن انجمن باشد و همچنین یک مخزن
عمومی تاسیس شود و کاتبی تعیین گردد و در وقت خرمن بمعرفت آن انجمن از حاصلات
عموم مقادیری معین بجهت آن مخزن گرفتن شود این مخزن ہفت واردات دارد
واردات عشریہ رسوم حیوانات مال بی وارث لقمہ یعنی چیزیکہ یافتہ شود و صاحب
نداشتہ باشد دقینہ اگر پیدا شود ثلثش رابع باین مخزن است معاون ثلثش رابع
باین مخزن است و تبرأت خلاصہ ہفت مصرف دارد اول مصارف معتدلہ عمومی
مانند مصارف مخزن و ادارہ صحت عمومی ثانی ادای عشر حکومت ثالث ادای رسوم
حیوانات بکومت رابع ادارہ ایستام خامس ادارہ اعاشہ عجزہ سادس ادارہ
مکتب سابع اکمال معیشت ضروریہ فقرا اول واردات عشر است و آن باید چنین

گرفته شود مثلاً ملاحظه میشود که یک نفر واردات عمومی اش پانصد دلار است و مصارف
 ضروری اش پانصد دلار از او چیزی عشر گرفته نمی شود شخصی دیگر مصارف اش پانصد
 دلار است ولی وارداتش هزار دلار از او عشر گرفته میشود زیرا از او تراز احتیاجات
 ضروری دارد اگر عشر بدهد معیشتش خللی دارد و اگر دیگری مصارف او هزار و او را ده تن
 از او یک عشر و نصف گرفته می شود زیرا اضافه زیاد دارد شخصی دیگر مصارف لازم اش
 هزار دلار است ولی وارداتش ده هزار از او ده عشر گرفته میشود زیرا اضافه زیاد تر
 دارد شخصی دیگر مصارف ضروری اش چهار یا پنج هزار دلار است ولی وارداتش
 صد هزار از او ربع گرفته میشود دیگری حاصلاتش دویست دلار است ولی
 احتیاجات ضروری اش که قوت لایموت باشد پانصد دلار و در سعی و جهد
 قصوری نموده ولی کشتش برکتی نیافته این شخص را باید از مخزن معاونت نمود
 تا محتاج نماند و براحت زندگانی نماید و در هر ده هر قدر ایام باشد بجهت اعاشه
 آنان از این مخزن باید مقداری تخصیص نمود از برای عجز ده باید مقداری تخصیص
 داد از برای نفوس از کار افتاده محتاج باید از این مخزن مقداری تخصیص نمود
 از برای اداره معارف مقداری از این مخزن باید تخصیص نمود و از برای صحت اهل
 ده از این مخزن باید مقداری تخصیص نمود و اگر چیزی زیاد بماند آنرا باید نقل بندوق
 عمومی تلت بجهت مصارف عمومی کرد چون چنین ترتیب داده شود هر فردی از افراد
 هیئت اجتماعی در نهایت راحت و سرور زندگانی نماید و مراتب نیز باقی ماند و مرتب

ابد اخللی واقع نگردد زیرا مراتب از لوازم ضروریة هیئت اجتماعیة است هیئت اجتماعیة
 مانند اردوئی است در اردو و مارشال لازم خبرال لازم گورنر لازم کاپیتان لازم
 و نفر لازم ممکن نیست که کل صنف واحد باشد حفظ مراتب لازمست ولی هر فردی
 از افراد اردو باید در نهایت راحت و آسایش زندگانی نماید و همچنین شهر را والی
 لازم قاضی لازم تاجر لازم غنی لازم اصناف لازم و زراع لازمست البته
 این مراتب باید حفظ شود و الا انتظام عمومی مختل گردد بجناب متر پارسی نهایت شتیاق
 و محبت ابللاغ دارید هرگز او را فراموش ننمایم و اگر ممکن باشد این نامه را در یکی
 از جرائد نشر نمایند زیرا دیگران بنام خویش این قانون را اعلان مینمایند
 و بقدرستیه تکبیر ابداع ابھی ابللاغ دارید و علیک البها ابلاغ ع ع
 روز ۲ رمضان (۱۵) اگست چون روز آخر اقامت مبارک در دبلین بود
 ایندکس پارسی از فور مجلس سروری هیا و چند نفر از مشاهیر علمای فن موسیقی را دعوت
 کرده بود که در بدایت مجلس با پیانو مشغول ساز و آواز بودند و وجود مبارک در اوطاق
 دیگر جالس و استماع می نمودند اما جمعیت بکثرتی بود که در آن تالار بزرگ با آنکه
 کرسیها صف در صف چیده بودند باز جای جمیع نبود و چون شریف فرمای آن محفل
 شدند نطق و داع مبارک فهرست خطابه های مبارکه در دبلین بود که می نمودند
 هر مطلبی را برای شما ذکر کردم پیام الهی را بشما ابلاغ نمودم اسرار کتب الهیه را بیان کردم
 بقای ارواح و حقایق مجرده را مبرهن داشتم مسائل اقتصادی و تعلیم الهی را شرح و بسط

در منزل پانزدهم

Abdul Baha in Dublin (America.)

دادم مختصر چون بیان و دواعی و ختم خطاب فرمودند اهل مجلس با حالت خضوع تمام
 یک یک دست میدادند و اظهار شکر و ثنا از عنایات مبارکه می نمودند و مرتضی میشدند
 سپس بارشتر عرض نمود که جمیعت هر روز شوق و سروری عظیم داشتند امروز آخر
 تشریف بردن مبارک خیلی غمگین هستند و آرزو دارند که چندی باز در دلبین اقامت
 فرمایند فرمودند من هم میل اقامت بیش ازین داشتم لکن لابد باید بگرین عکاکا
 و نقاط آخری هم بروم همه جانهای ملکوت را بلند نمایم چیزی از آیام عمرم باقی نمانده
 لهذا باید در هر بوم و بر عبور کنم فریاد بر آرم و بشارت بملکوت ابی و هم انتهی آنروز صبح
 و عصر مشغول باز دید و خدا حافظی بانفوس محترمه بودند و عصر بعد از مجلس کسکبات
 که از اجبای خیلی منجذب بود اجازه گرفته چند صفحه عکس مبارک و خدام حضور را برداشت
 و بعد حسب الوعدہ اتوبیل حاضر و حضرت مولی الوری بمنزل مشارالیهات شریف بردند
 در آنجا هم جمعی آراسته بودند نفوس در نهایت انجذاب و ابتهال قلوب در غایت
 رقت و محبت و داد و بعد از نطق مبارک و بیان چند حکایت مراجعت فرمودند
 روز ۳ رمضان (دعا) گشت سحرگاه ندای احلی در بستر راحت بگوش بندگان آستان
 رسید پس در بزم تقا از دست ساقی عطا کاوس چای بدو آمد و مانند خمر باقی نشد
 ابدی بخشید امر بجمع اسباب فرمودند و دو ساعت بظہر مانده در اتوبیل مخصوصیکه
 از گرین عکاسترلنت آورده بود حرکت فرمودند ناچار را بین راه درناشو و میل نمود
 بعد از اندک استراحتی حرکت فرمودند عصر چون مرکب مبارک بگرین عکاس رسید متجاوز

از پانصد نفر منتظر شرف بقیای انور بودند و از دو طرف راه فانوسهای لووان بسته
تدارک چراغانی و جشن ورود مبارک دیده بودند پس از چند دقیقه استقرار و استراحت
بتالار هتل شریف فرامشده نطق مختصر در تحری حقیقت فرمودند و از آنجا بدین
مس فارمر مؤسس انجمن گرین عکا شریف بردند و خانم مشارالیه از شرف بقیایات
تازه جت و باحالت بیماری در رکاب مبارک تابهوتل آمد و شب در تالار هتل خطاب
غرا در خصوص محبت التدبقای روح و تعالیم الهیه در جواب سوالات نفوس از فم اطهر
صادر و مقلب قلوب گردید روز ۱۷ رمضان (۱۷) اگست صحت و سرور مبارک بهتر
از پیشتر بیانات مبارکه از موافقت آب و هوای گرین عکا بود تا آنکه پس از شرف جمعی از
یار و اغیار بیرون شریف بردند و در حالت مشی جمعی دیگر از بیانات اعلی سامع و منجذب
تا بمنزل ستریمی رسیدند جام آبی را ستریمی تقدیم و عرض نمود سالها آرزوی این بمنیوم
که وجود اطهر را همانی کنم الحمد لله تقدیم جام آبی امروز منقش شدم فرمودند این منزل ساده
مختصر است از بس مردم اسیر زوائد دینیت شده اند ممکن نیست انسان تدارک تهیه
کامل به بنید هر چه می کوشد بازمی بیند ناقص است و اسباب تازه پییداشد
مردم خیلی خود را در زحمت انداخته اند پس از آن بمنزل سترکنی شریف بردند در آنجا
بیانات مبارکه در باره ترقیات مادی و افتخار فلاسفه بعدم احساس مقام ملکوت بود
که این نشان حیوانست و همچنین می فرمودند که این جا باید مرکز تحری حقیقت باشد
نه اینکه هر کس بخوابد افکار خود را ترویج نماید حقیقت ساطعه که امروز روح عالم است

Abdul Baha in the garden of Mrs. Parson's bungalow in Dublin (America.)

یکی است تعدد ندارد "مکرر از این قبیل بیانات مؤکده در مواقع عدیده فرمودند زیرا
 اشخاصی فال گیر روح پرس و مراض چون شنیدند در گرین عکا مجامع آزادی مذہب
 و تبلیغ ادیان است هر سال برای ترویج این اوامام بانجام میفرستند لهذا آن اوقات
 نطق و قیام طلعت پیمان بیوت اوامام را خراب و ویران نمود بدرجهائی که حتی بعضی از رؤسا
 حقوق که لطفشان در سنوات سابقه مخالف امر الله بود چنان در ساحت اقدس خاضع
 شدند که اظهار انابه نمودند بعضی عرض کردند رجای شفا داریم زیرا تا بحال بسیار
 شفا عنایت فرموده اید فرمودند "مادعای کنیم خدا شفا میدهد ما اهل ادعایستیم
 اهل بیانیم جمیع منادی بامر بهار الله هستیم من عبد البهاستم و حضرت بهار الله مطلع
 تقدیس است از او سوال کن من مروج و منادیم اصل بهار الله است که این عالم ظلمانی
 را نورانی نمود جسمانی را روحانی کرد عقول مخموده را روشن کرد نفوس ارضی را آسمانی
 فرمود مرده را زنده ساخت و کور را بینا کرد" و شب نطقی مفصل در مالارآرین (شرقی)
 در اتحاد عالم انسانی فرمودند بعد از مراجعت بهوتل برای حضار مزاجهائی که دارای
 مطالب مهمه بود می فرمودند من جمله بعضی مستدیها که گوش بر تاضین داده کم چیز
 میخورند شیرینی عنایت می کردند و دفع توهمات آنها می نمودند که خوراک دخیل بایان
 ندارد بلکه شما باید چیز بخورید تا قوت بگیرید و کسب روحانیات کنید
 روزه رمضان (۱۸) گشت باران بود تا ظهر نبضات و مواعظا متشغول بودند و
 و تاکید در عدم مداخله در کمیته گرین عکا و حصر اوقات در نشر نفحات الله میفرمودند

نامار را سترگنی حاضر نمود فرمودند یک آب گوشت کفایت می کرد غذای متفرقه
 را بیمار می کنند عصر سطوت و رعب قیام نطق مبارک در تالار آیین در تجمد حکام و وحدت
 مظاہر التیہ بالحن دلربا در ان بزم با صفا چنان تأثیری در قلوب نمود که حتی رئیس کائنات
 منقلب شد و گونه مارا آب دیده شست و سان اظهار مباحات ناطق بود که خانمی محرمه
 ایستاده بود بغتہ بیہوش افتاد بعد از افاقہ گفت ہنیمہ محفل چنان بنظر من جلوه نمود کہ
 گویا این جمع در آسمان راہ می روند در مراجعت از ان محفل بچند نفر کہ ہمیشہ مشغول بغمہ و ساز
 بودند فرمودند کہ ما ہمیشہ بوسیقی ناسوتی شاگوش میہیم خوبست شما ہم بوسیقی
 لاهوتی ماگوش دهید و چون در مطبخ رسیدہ گی بطبخ فرمودند جمعی از اہلبا و اہل رحمٰن
 کہ از راہبہای دور مخصوص شرف آمدہ بودند مشرف شدند و بعضی از دوستان دیگر
 دستور العمل کارہای شخصی خود را از حضور انور سُلّت می نمودند و بہر یک عنایات
 مخصوصہ اظہار می نمودند و چون مسادنی ماگونی کہ نطقہای مبارک را در گرین
 عکا بانگیزی مینوشت مشرف شد با و فرمودند کہ تو در ملکوت الہی کنیز مقرب من برای
 تو عون و صون ملکوت ابھی من خواہم و بنا سبتی اظہار عنایات فوق العادہ در بارہ شس
 پارسنوسس گودال و سس کروپروس کروک و مس جولیت تاسن و ذکر خدمات شان
 فرمودند بانکہ انہا در محضر مبارک حاضر نبودند بلکہ خانمی مشرف بود کہ اورا قدری نصیحت
 فرمودند زیرا در آزادی زمان خیلی بلند پروازی من خواست روز عرمضان
 (۱۹) اگست در خیل دوستان خانمی از بر و کلین مشرف بود کہ اجازہ مسافرت بشہر

ایسا کا با وعنائیت نموده فرمودند و توکل بحال مبارک نمالہستہ بہر امر مہمی انسان
 قیام نماید بدو مشکلاتی پیش آید و باید در نہایت متانت مقاومت کند پس ما کہ
 میخواستیم چنین اساس عظیمی را بلند نماییم باید بسیار شجاع باشیم مانند سرباز ہای
 دلیر کہ ہمیشہ میخواستند قلعه و حصار ہای خلی محکم و متین را فتح نمایند بعد پائین تشریف
 آورده مشی می فرمودند تا بخانہ مس تیلر رسیدند و در ایوان جلوس فرمود
 از ہوا و فضای اطراف تعریف می فرمودند کہ اینجا در شب مہتاب کہ ماہ تابندہ است
 و ستارہ ہا درخشندہ ہوا لطیف است و نسیم در مرور چنان وقتی بدرگاہ باری
 مناجات و زاری لذت دارد چون از اینجا حرکت فرمودند بعضی از زنہای
 فالگیر برخوردند کہ بعضی خطوط دست میدیدند و برخی خواب بین بودند ہر یک چون
 مشرف می شدند عرض می نمودند کہ وجود مبارک روح الہی و قدرت آسمانی را دارا است
 و با ہر کدام بنوعی مدارا و مہربانی می فرمودند تا مراجعت بہ هتل فرمودند و مطالبی
 از ریاضات و موہومات ہندو ما بیان کردند از روز بخانہ لے کہ موسوم باسم بے آ
 بود تشریف بردند و از آن بسیار توصیف نمودند کہ خوب بود ما اینجا منزل مینمودیم
 پس از آن دستور العمل مہمانی روز بعد را کہ نوبت ضیافت نوزدہ روزہ بود وعنائیت
 نموده فرمودند کہ مہمانی فردا با من است و عصر بدرستہ تا بستانی دختران در صحرای
 گرین عکاس موعود بودند ساعت چہار در اتوبیل مس تیلیم تشریف بردند نخست در کنار
 رودخانہ روی علف با جاس شدند تا شاگرد ما خیمہ ہا را بر پا کردہ مشغول مشق گردیدند

و مسلم و معلمه کیفیت مدرسه و مطالب متعلقه بآن را بسمع مبارک میرسانند بعد در زیر
 درختی که محل خطابه بود جمع شده رئیس با کمال تعظیم و تکریم وجود مبارک را معرفی نمود
 آنگاه قامت زیبا بر خاست و از شرح و بیان تربیت روحانی و جسمانی شور و ولهی در
 دلها انداخت پس رئیس و رئیس هر یک شکر عنایات مبارک که نموده آنرا شاگردا
 سرود نعت عبد البهار اچنان سرودند که از شوق لرزه باند آمد اهل محفل افتاد و غلب
 نفوس گریه شوق مینمودند و حین حرکت دور مرکب مبارک حلقه زده دست میدادند
 و اظهار خلوص می کردند اما شب نطق مبارک از ابدیت سلطنت الهیه و مظاہر مقدسه بود
 و بعد از ختم خطابه باز هرفنی سوالی می نمود و جوابی کافی می شنید روز ۷ رمضان
 (۲۰) اگست از جمله اجبائے که از اطراف بساحت اظهر مشرف شدند متر فور و مورتن
 سن جوانی بود که قبل از ایمان شیرترین نفوس بود و بعد از ایمان بی نهایت سلیم
 و محبوب گشته بود چون از تشریف بردن وجود مبارک بغرب مایوس میشود لذا
 از دنیا پوس تا گرین عکا مصافه بعیده راه آهن را با عدم استطاعت باین نحو طی نمی کند
 که خود را در زیر اوطاق ترن روی میله های آهن انداخته با این حالت بشیکا غو و لانجا
 بگرین عکا حضور مبارک مشرف میشود و شرح حال را عرض میدارد با و سر مودند
 تو بهان من هستی هر روز از او دلجوئی می نمودند و پس از چندی مصارف با و عنایت
 فرموده با کمال رفاہیت او را مخصر کردند از این قبیل مصارف سریه بسیار بود
 که هیچ انتشار نمی یافت یکی دیگر را بنعبد ذکر می نماید و باقی را صرف نظری کنند و آن

ارسال فرمودن شخص ناطقی باطراف امریکا بود که از نیویورک اورا مأمور نمودند
 و سفر شبیکاغو و اطراف رفت و در هر سفر با آنکه آن شخص دارای ثروت بود مصارف
 و افر با و عنایت فرمودند و علاوه بفقرا و کناس هر شهری مبالغ کثی اعانت می نمود
 باری بعد از عنایت با حبا و گفتگوی با آنها بمنزل مس فارم شریف بردند و چون
 آن خانم عزیز روی موی عشق انگیز دید حالتی برای او دست داد که هر قلبی از دیدن آن
 برقت میآید پس از عنایات و اظهار تلی و اطمینان با و و بیمارهای دیگر نظر بخوابش
 دکتور لرایی در مواقع و محلات مهمه تاریخیه گردش فرموده تا مرکب مبارک بنقطه رسید
 که کشتیهایی جنگی میاخذند و در نظر مبارک مقبول نیامد اما بیانات مبارکه بن راه این
 بود که "ما دام منظر الهیه بن خلق هستند مردم قدر نمیدانند شتم و لعن مینمایند
 ولی بعد از صعودشان انهارا میپرستند و مثل این خمیه شینان بیرون گرین عکا
 پیدا میشود حتی کلبوس و بعضی حکمای سابق مثل سقراط را اذیت می کردند ولی مدتی
 بعد بتائش آنان افتخار مینمودند " عصر ساعت چهار زیر درختهای سرو و صنوبر آیرا
 بزم نقای جانفزائی بود و سیصد نفر جمعیت در آن فضای رحیب باستماع خطابه مبارکه
 در خصوص مقامات معنوی و لذت روحانی مشاهد حیات ابدی نمودند و ذائقه روح
 را لذت یافتند و بعد بخانه بهائی که از روز همه همان وجود مبارک بودند شریف برآید
 پس از صرف طعام و شیرینی در ایوان جلو عمارت گردش و نطق میفرمودند و جمعیت
 حتی در طرف کوچه ایستاده استماع خطابه مبارکه می نمودند و در خصوص ارتباط شرق و غرب

چنان نطقی فرمودند که عابرین نیز متحیر ایستاده سامع و منجذب بودند و شب در تالار
 هو تل بعضی محفل رقص و نواداشتند فرمودند انگونه محافل و عوائد سبب فساد اخلاق
 است و دیگر آتش از جمله بیانات مبارکه که این بود که جمیع افکارم مشغول این سفر است بامو
 دیگر نمیتوان پرداخت از بس نتایج این سفر عظیم است تا حال در امر جمال مبارک امری
 باین عظمت واقع نشده " روزه رمضان (۲۱) گشت جمعی از اغیار و احباب
 مشرف بودند که دختری بحضور آورده عرض کرد تایید مبارک را میخواهم بفرمایند
 لایق چه کار و شغلی هستم تا آن اشتغال نمایم فرمودند تو اعتقاد بمن داری عرض کرد بلی
 فرمودند بهائی کاملی باش با بهائیان محشور شو تعالیم حضرت بهاء الله را تحصیل نما انوقت
 بهر کاری مشغول شوی مؤید خواهی بود (عرض کرد من یهودی خوبی هستم فرمودند) یهودی
 خوب هم بهائے میشود حقیقت امر حضرت موسی و امر حضرت بهار الله یکی است توجه
 بهار الله کن سکون و تسرار خواهی یافت نعمه ملکوتی خواهی شنید نفوس با بهتری
 خواهی آورد و باعلی درجه کمال خواهی رسید مطمئن باش چون این بیانات مبارکه را
 شنید چنان منجذب شد که بر قدم مبارک افتاد و گریست بعد بجهت کشیش کلیسای
 پورت اسموت از فلسفه و تعالیم الهیه بیان می فرمودند کشیش مذکور عرض نمود بعضی از این
 تعالیم را من در جزوهای خود نوشتم مردم خیلی بر من سخت گرفتند فرمودند در هر امری
 از استقامت نتیجه حاصل میشود دسستیم عرض کرد امروز خیلی محزونم از خود راضی نیستم
 فرمودند این علامت ترقی است آن کس که از خود راضی است منظر شیطانست و آنکه

راضی نیست منظر حسن خود پرست ترقی نمی کند اما آنکه خود را ناقص می بیند در صدد کمال
خویش بر می آید و ترقی می کند اگر کسی هزار حسن داشته باشد باید آنها را نبیند بلکه
در صدد دیدن نقص خود باشد مثلاً اگر نفسی عمارتی داشته باشد که تمام مزین و محکم
باشد ولی در یک دیوار یا سقفش جزئی شکاف باشد البته جمیع را فراموش کرده
بر مت آن یک شکاف پیر دازد و علاوه برای انسان کمال مطلق محالست پس هر چه ترقی
کند باز ناقص است و نقطه بالاتر دارد و بعضی آنکه آن نقطه نظر نمود از خود راضی نمیشود نیست
که شخصی بحضرت مسیح عرض کرد ای استاد نیکو حضرت فرمود نیک کیست و آن خداست
خاتم ناطقه عرض کرد که من در امریکا در اخوت و اتحاد عمومی نطق می کنم و از شریف فرمائی
مبارک باین مملکت باین تعالیم عظیمه بی نهایت مسرورم و حال برای شر این تعالیم غریب
امریکا میروم فرمودند "ما باید نهایت سعی را بنهائیم تا بغض و عناد از میان خبری
و نفوس از قیود او هام آزاد شوند و تو باید در این طریق خدمت نمائی و سبب یگانگی
عالم بشر شوی انتهی از این قبیل با هر یک بیاناتی می فرمودند در اینجا دکتور موسس
مور که همیشه مخالف امر الله بودند بنوعی مجذوب شدند که در محضر اظهر با نهایت خضوع
عهد خدمت بعالم حقیقت نمودند و انقلاب انگونه نفوس از امور مهمه و سبب حصول
نتایج عظیمه بود عصر بمنزل مستر آیوز شریف میبردند و در اتوبیل پهلوی اتوبیل چی که محل
ملازمان بود جالس شدند و پس از تشریف جمعی از اینجا یکسر مکوه من و سلوا شریف بردند
تقریباً چهار صد نفر همه حین ورود مبارک بیک سخن سرود شنا خواندند و در آن

محفل عظیم خطابه در خصوص لزوم بنای مدرسه تحقیق ادیان که مسس فارمر قبل از بیماری
 خیال تأسیس در آن کوه داشت ادا فرمودند و بعد عکس مبارک و آن جمع را برداشتند
 با دوربینی که هنگام برداشتن عکس دور میزد و گردش می کرد و طول صفحه آن تقریباً نیم
 زرع می شود در آن مجمع نیز ولوله و شور نفوس عظیم بود و انجذاب قلوب شدید و از روز
 یکی از روزهای بزرگ و مبارک پس از آن بمنزل مس گلی شریف بردند شب در آنجا
 جمعی با سماع خطاب مبارک و صرف شام مفتخر و سرافراز گردیدند و نطق مبارک
 در اثبات ترکیب عناصر بار آده حتی قدیر و ثبوت خالق بود روز ۹ رمضان
 (۲۲) اگست قبل از ظهر در منزل مبارک جمعیت چنان بود که جای ایستادن نبود فرمودند
 ملاقات یک یک ممکن نیست طول می کشد لهذا بیرون ایستاده در توضیح تعالیم مبارکه
 و نصایح و مواعظ الهیه نطق فرمودند و از جمله بیانات مبارکه این بود که «ای سید و ارم این
 تخم افشانی خرمنها حاصل شود و برکتی آسمانی یابد» پس از مجلس بعضی بتدیهای فهم را
 اجازه حضور داده و بعد از صحبت با آنها بمنزل بعضی از اجابت شریف بردند و از روز خانی که
 از کشتی تیانیک نجات یافته بود مشرف شد عرض کرد شنیده ام فرموده بودید که در آن
 کشتی نروند فرمودند بلی عرض کرد دانستید که چنین خواهد شد فرمودند خدا بقلب
 انسان الهام می کند بعد از مراجعت به هتل و مشرف بعضی از محترمین عرض کردند سابق
 چنین فهمیده بودیم که دین مخالف علم است حال از بیانات و تعلیمات مبارکه بسیار متذکر
 و متشکریم و باز شرجی در این خصوص که مزید انجذاب آن نفوس بودند جمع دیگر

مشرف شدند و اظهار عزن شدید میکردند از این که وجود اقدس عزم حرکت دارند
 و بسیاری رجای عنایت سطر بن خط مبارک مینمودند و اغلب مناجاتهای مختصر از قسطنطنیه
 بافتخارشان صادر میشد عصر بمنازل بعضی از دوستان برای وداع شریف برودند
 در هر مجموعی نطقی جانفزا و در هر محفل و منزلی جلوه دلربا نموده چون بهوتل مراجعت فرمودند
 از جنگلی حالت نشستن داشتند فرمودند "حکایت ماهان حکایت شاگرد دم دست
 که استاد باو گفت بمیر و بدم" با این حالت پس از اندک استقرار و راحتی باز بتالاف
 خطابه آیین شریف برودند و خطابه مبارکه در اتحاد اجناس و دفع تعصبات اعم و
 احزاب و لزوم وحدت عالم انسانی در این قرن نورانی بود و آخر مناجاتی که دلها را بدلا
 آسمانی متوجه می نمود و جانها را با اشتیاق روی جانان دلالت می کرد از رسم اظهار صا
 روز ۱۰ رمضان (۲۳) اگست صبح عزم حرکت فرمودند که مادر اینجا کارمان را
 تمام گردیم تنخمی شتیم نفوس خیلی منجذب شدند و منقلب گشتند و هر روز هدایائی
 از قبیل میوه جات و گل و شهد و شیرینی میدیدم که بدون اسم و اظهار خود نمائی در نجب
 گذارده بودند اینها دلیل بر خلوص و اقبال قلبی است در گرین عکابی نهایت قلب انور
 از مشاهده نفوذ کلمه الله مسرور بود فی الحقیقه ان سرزمین نمونه فردوس برین گردید
 و نزول قدم مبارک طراوت و نصارت بی نهایت یافت بعد حسب الامر اسباب
 جمع همیامرکب مبارک حاضر و موجود و اجبا و بستیدها در کمال تاثیر از آتش عشق زها
 برافروخته و بنار محبت الله دلها سوخته دیده اگر این بود و ناله با متصاعد با آسمان در چنین

حالتی طلعت پیمان سوار شدند و از دو طرف متجان صف بسته با کلاه و دستمال تعظیم
 می نمودند و رجای تاییدی کردند تا موکب اقدس نمایان بود از دور ایستاده نگریستند
 و می گریستند بین راه بدین مسافر شریف بردند آن مؤمنه موقنه باز بر قدم
 مبارک افتاد و گریست و مورد عنایات بی منتهی گردید ساعت ده قبل از ظهر از آنجا حرکت
 فرمودند و ساعت یک بعد از ظهر بمنزل مس و سن که از پیش با لباس اذن و اجازه گرفته
 و والدین تدارک ورود و نزول قدم مبارک دیده بود شریف فرما شدند و تنهارا روحی
 دیگر و دلهارا سروری بر ترا حسان فرمودند چون خیلی خسته بودند ما مار میل نفس نموده
 قدری استراحت نمودند عصر و شب جمعی از اجاتا و دوستان آنجا از تشریف بلقا افتخار ابدی
 جستند روز ۱۱ رمضان ۱۲۴۷ گشت و جو د اظهر مشغول بصدور الواح و عنایات
 بافتخار اجاتای جدید و بلین بودند و همچنین عنایاتی بافتخار دوستان غلب امریکا صدور یافت
 بعد نفوس کثیره از بستن و مالدن بشرف حضور مشرف از جمله رئیس انجمن افکار جدید از
 بستن بود که وعده خواهی تشریف فرمائے مبارک با انجمن مذکور نمود و همچنین دو نفر از اهل
 طهران که بعنوان شغل و کاری بامریکا آمده بودند بساحت انور رسیدند و بیانات مبارکه
 بانها از این قبیل بود که "ایرانیان بدست خویش خانه خود را خراب کردند بامید ساختن
 خانه دیگر ولی حال در صحرا بی لانه و آشیانه مانده اند با آنکه نوشتیم و الفت دولت و ملت
 را مانند امتراج شهید و شیر خواستیم و غیر این را سبب مداخله دول متجاوره گفتم با وجود
 این باغرضان ما را مژم خواستند لکن خدا صیانت فرمود زیرا ما داخل در خون کینفرایان

نشدیم (تا اینکه بذکر روزنامه فکر رسیدند فرمودند) در آن روزنامه مکتوبی که از نامند
 خود گواه است که از هر غرض و فساد و در کناریم و متوکل باراده پروردگار انتهی عصر جمعی
 دیگر مشرف یکی تسیسی از اهل شیکاگو بود و در مسئله خطا انسان و غفران منظر حمن
 بیانات مفصله که هر دم او را مفتون تر و منجذب ترمی ساخت از رسم منظر جاری
 و شهادت داد که مغفرت خطای بعمل بوسایای بسیار میشود نه باقرار و ایمان زبانی
 و دعا و نفس رؤسای مذهبی آماشب اجبا و بستیهایی مالدن از نطق مبارک در بسیار
 قدرت اسم اعظم و الفت احزاب و امم شور و شعفی بی نهایت یافتند و هر روز و شب
 بتدیان دیگر بساحت اطهر مشرف ساختند روز ۱۲ رمضان (۲۵) اگست
 رئیس مدرسه دختران با جمعی از بستن تشریف حاصل کرده رجای شریف فرمائے بان
 مدرسه و آداء خطاب مبارک که برای شاگردان نمودند بعد جمعی دیگر اجبای اطراف بستن
 و گرین عکا بشرف لقافانز و آنها را برای ناماز نگاه داشتند وقت عصر بانجمن افکار
 جدید تشریف می بردند در بین راه بمنزل یکی از اجبا که خانمش برض دق مبتلا بود تشریف
 بردند پس از بیان تسلی و دلجوئی او بانجمن مذکور چون نزول اجلال فرمودند
 همه برخاستند رئیس انجمن بعد از تمجید و تعریف منجذبان بدون سابقه ذکر کرد که حضرت
 عبدالبها در تسخیر ارواح خطابه ادا خواهند فرمود و جود اطهر هم محض رعایت و همراهی
 او نخست تسخیر سلاطین بدن و دیار عالم اجسام را سپس تسخیر نظام الهیه ممالک قلوب
 و ارواح را شرح و بسط داده نطق مبارک را انتهی بنفوذ و احاطه امر جمال قدم اسم اعظم

در نفس آفاق عالم فرمودند و مجلس را بنا جاتی طبع و لحنی بدیع ختم نمود چون سوار شدند
جمعیت تابیر و ن عمارت صف و رصف ایستاده اظهار خلوص می کردند و نوعی نفوس
پر شور و ولوله بودند که استعدای تشریف فرمائی و خطاب مبارکه در روز دیگر نمودند و چون
مرکب مبارک از بستن و دو شهر دیگر عبور نمود اراضی و بناهای تاریخی از نظر او میگذشت
تا بمالدن مراجعت فرمودند و شب در منزل مبارک انجذاب و شوری دیگر در نفوس
مشهود بود و نطق مبارک تبیین مبیت و یک تعلیم از تعالیم ظهور عظیم مایحتاج امم بود
روز ۱۳ رمضان (۱۲۷۰) گشت قبل از ظهر نظر بر جا و اصرار رس برید سوارات و مبیل شده
خیابان بزرگی را طی فرمودند که در کنار دریای املانیتیک واقع است و طول آن
نه میل و از طرف دریا همه جایخوره و شبکه آهنی است و در لطافت و صفائی نظیر
خیلی از آن خیابان تعریف فرمودند و چون چند نفر از اجبای قدیم ثابت بر عهد الله
و ستقیم در امر الله مشرف شدند بیاناتی در محبت و وفا فرمودند که "این ملاقات دلیل
بر وفاست که هر گیر را فراموش ننمودیم در عالم وجود امری عظیم از وفائیت که
طول مدت سبب فراموشی و اخلال در محبت نشود ملاحظه نمائید در ایران آن نفوس
مبارکه چه قدر با وفا بودند که در زیر شمشیر جمال مبارک را یاد نمودند و هیچ ستم و بلائی
آنها را از وفا منع نکرد و در قربانگه فریاد یا بهاء الاهی از دل و جان برآوردند و نیست
شان و فانیتهی شب در مدرسه دختران نطق مبارک در خصوص حقوق نساء و تربیت
انسان بود پس از ختام همه با خلوص تمام دست داده اظهار تشکر و ممنونیت نمودند و چون

وجود مبارک خسته بودند و راه دور بود بمالدن مراجعت نفرمودند و شب بدون شام
در هو تل بستن قدری استراحت فرمودند روز چهارم رمضان (۲۷) اگست صبح
بمالدن مراجعت نمودند اکثر اوقات از روز بصدور الواح بافتخار احبای امریکا اشتغال
داشتند و در آن میان هم اجاب موبستدیهایک یک دود و احضار و مشرف
می شدند تا شب که مجمع عظیم و محفل جلیلی در کلوب تیا سفیها بود و آن بزم تقاطع نزول
تائیدات ملکوت ابھی رئیس انجمن در مقابل پانصد نفر جمعیت در معرفی طلعت پیمان یزدان
باین عبارات ناطق که "چند ماه قبل در کنگره آزادی ادیان این شهر رفتم نفوسی از ادیان
و مذاهب نطق نمودند و هر یک از عقائد مذہبی خود بزرغم خویش توصیفاتی مینمود ولی
شخص جلیلی برخاست که بحض قیام و عنوان بیان ہر نفسی احساس می نمود کہ این شخص
روحانی و رحمانیت و بیانش آسمانی از خدا صحبت می کند نفوس را روحانی مینماید
ہر کس مینماید کہ او با خداست و بشر صلح و محبت حقیقی تعالیمیکہ می نماید خود عامل است
شعلہ ملکوت است و ہر دلی را روشن می نماید و آن شخص جلیل حضرت عبدالمجید بود
من لایق اینکہ ایشان را معرفی نمایم شہر خود ایشان را بہتر از من میشناسید،
بعد مکیل انور برخاست و خطابہ فی مفصل در سیر اجزا و عناصر فردیہ در صور نامتناہیہ
عالم ترکیب و وجود و شرحی از تعالیم بدیعہ این ظہور بیان فرمودہ ہنگام خطابہ
مبارکہ ہمہ ہوش و گوشش بودند و منجذب پیام سروش چنانکہ پس از ختام ہر
یک بدگیری نوید روح جدید میداد و ابراز ذوق شدید می کرد ذکر کل احساس فیوضات

روح القدس بود و لزوم این تعالیم الفت و انس

روز ۱۵ رمضان (۲۸)

اگست رئیس تیا سیفها رجا و استدعای نمود که باز این تعالیم بدیعه و مسائل الهیه در آن
انجمن بنفوس القا شود یا اقلاً شخصی از احبب در آن محل مکرراً از مطالب امریه مذاکره نماید
فرمودند من شخصی را می گذارم او برای شما چند مجلس صحبت نماید و چون ذکر انجذاب
نفوس در مجمع شب گذشته بحضور مبارک عرض شد فرمودند مجلس خوبی بود و نفوس
همه بابتهاز آمده بودند جمال مبارک تائید نمود و حمایت شدید فرمود ان روز جمعی
تازه برای تشرف و حصول شفا بساحت انور علی مشرف و از مشاهد فضل عطا قلوب
منشرح و نفوس شاکر و اعناق خاضع تا شب که محفل پر شور و ولهی در منزل مس موری
در مالدن بود و از نطق مبارک در تعالیم الهیه و نصح مشفق آتش شوقی تازه در دلها
برافروخت و آخر مجلس مس موری سوال از نتیجه و فائده خلقت و آفرینش نمود اول
جوابی از کمالات عالم انسانی و قربیت الهی فرمودند که عموم لذتی روحانی از جواب
مبارک بردند مگر خانم شار الیهها که از شدت اشتغال فکر و ذهن اظهار عدم فهم بیان مبارک
نمود لذا آخر بامشکله نطق نمودند و التذاذ هر ذات کامل را در نفس کمال خود عظم نتیجه
وجود فرمودند و اینکه ذات هستی بخش مفسور در افاضه فیض و هستی و ملتذا از بذل
فیوضات ابدی است روز ۱۶ رمضان (۲۹) اگست روز آخر اقامت مبارک
در مالدن بود و علاوه از تشرف نفوس در هر دقیقه و ساعتی و بیان و داع و طهارت
نسبت هر یک اشتغال مبارک تصحیح اوراق و تهیه پست بود اما شب مجمع پر شور و انجذاب

در منزل مبارک منعقد بیانات صادره از فم اطهر در تشویق اجاب و تشجع در اعلاء کلمه الله
مفصل آخر شب بامه الله مس و سن میفرمودند که از وقتی که بامر یکا آمده ام فقط در دو خا
اجاب منزل گرفته ام در خانه مس پارترو در منزل تو الحمد لله تائیدات الهیه رسید
موفق بخدمت امر جمال مبارکید باید قدر این موهبت را بدانید (بمس انگل هورن فرمودند)
از خدمات تو خیلی مسرورم اگر جسمانی بودی اجرت دنیوی مییافتی اما چون روحانی و رحمانی
هستی اجر تو با حضرت بهاء الله است“ روز ۱۷ رمضان (۳۰) آگست صبح
طلعت بهیثال عازم مونترال دکنده بودند و در رکاب مبارک فقط از خدام حضور
جناب میرزا احمد شهاب بود و نغیبه زیرا چون بسفر غرب امریکا عزم مبارک
جرم شد و ناله چنین اجبای کلیفورنیا بمقام اجابت و مقبولیت فائز فرمودند راه بسیا
دور است و بکمال سرعت میرویم لهذا سایر خدام جناب میرزا ولی الله خان و رقا و
جناب آقا میرزا علی اکبر نخجوانی و آقا سید اسد الله و دکتر گنگر را امر بتوقف تا مراجعت
موکب اقدس فرمودند و چون بایستگاه راه آهن بستن رسیدند و بعضی از اجبا و
عربهاروی نیکو را دیدند در ولوله و شوق بودند و طائف حول مبارک تا ساعت نه قبل
از ظهر که موکب اقدس از بستن حرکت نمود و بعد از ساعت هشت قبل از نصف شب مونترال
نزول اجلال فرمودند اما از حالات و وقایع بین راه یکی تشرف شخصی از اهالی کندا بو
که بدون سابقه جذب جمال اورا بسبیل رشاد دلالت نمود و لدی الورد و در استیشن
مونترال متر مکسول ازد و پیدا شد فوراً باد و کاسکه طلعت پیمان و ملزمین رکاب

مبارک را بمنزل خود برد انجاء جمعی از دوستان با یکی از صاحبان جرائد که قدم مبارک
 را منتظر بودند سرور و انبساطی فوق العاده یافتند سر نیز مسکول عرض کرد اربس امروز
 مردم با تلفون و مراسلات استفسار از نزول قدم اظهر نموده اند و من جواب داده ام
 بسیار خسته شده ام و این خستگی را اظم آسایش ایام حیات خود میدانم از جمله
 یکی از کشیشها الآن با تلفون رجاء نمود که پس فردا کیشنبه در کلیسای او نطق فرماید
 و این مدیر روزنامه حاضر نیز فردا اعلان نماید فرمودند بسیار خوب علی العجالة شما خیلی
 خسته اید و امروز بسیار زحمت کشیده اید باید استراحت کنید روز ۱۸
 رمضان (۳۱) اگست کشیش کلیسای موحّدین صبح با جمعی شرف حضور فائز بیانات مبارک
 بانهاد و دفع او هام و تقالید مذهبی بود که اینها منافی علم و عقل است و مانع ترویج حقیقت
 ادیان الهی بعد مدیر روزنامه شرف حاصل کرد که سوالاتی از حیات و زندگی مبارک
 و تاریخ امر نمود شرحی مفصل در اینخصوص از سان مبارک صادر و ثبت شد و چون برا
 ناچار سر نیز شریف بردند مستر مکسول از کمر کخانه رسید و عرض نمود اول صندوقی را که
 منقش در مرکب باز کرد عکس مبارک را دید گفت این عکس بغیر این نیست گفتم بلی گفت دیگر تفشیش
 لازم نیست و جمیع صندوقها را مرخص کرد آنروز و در مبارک را در چند جریده بانهایت
 احترام و تکریم نوشته بودند عصر نظر بر جای مستر مکسول برای گردش در شهر سوار شدند
 و در کاسک می نمودند هر شهری که در آن ذکر الهی بلند شود آن شهر لهیت عکاشه
 محقری بود چون مرکز اذکار و مطلع انوار الهی گشت عالمی را روشن نمود و چون بعض

عمارات و مدارس از نظر انور گزشت فرمودند (در اینگونه مدارس چون تنها
 درس مادیات و حکمت طبیعی خوانده میشود لهذا نفوس تحریری که ذی فنون باشند
 پیدا نمیشود هر وقت حکمت الهی و طبیعی هر دو خوانده شود نفوس عجیبه و ترقیات
 عظیمه حاصل گردد سبب ترقیات مدارس یونان همین بود که حکمت الهی و طبیعی را
 هر دو تعلیم میدادند) (و چون از کلیسای موحدین عبور کردند فرمودند) فرداندای
 الهی را در اینجا بلند خواهیم نمود تا مرکب مبارک کلیسای بزرگ کاتولیکها (تو تر دم)
 رسید و خلوت بود لذا پیاده شده برای تماشا داخل شریف بردند و سعت و
 زینت اطراف آن کلیسا را که مجسمه های زیادی داشت بدقت ملاحظه می نمودند و از بزرگی
 و آرایش آن صحبت می کردند تا آنکه بیرون درب کلیسا مقابل میدان ایستاده خطاب
 بملزمین رکاب اقدس می فرمودند که ببینید یازده نفر حواری چه کردند چگونه
 جانفشانی نمودند بشما می گویم که بر اثر قدم آنها مشی کنید چون انسان منقطع باشد
 عالمی را منقلب می نماید حواریان مسیح بالای کوه اجتماعی نمودند و با یکدیگر معاہده کردند
 که تحمل هر گونه مشقتی بنمایند هر مصیبتی را موہبت و هر مشکلی را آسان دهند هر سال
 دارد او را آسوده نماید هر کس ندارد و مجرب بماند و راحت و حیات خود را فدا کند
 آن بود که چون از کوه پایین آمدند هر یک بطرفی رفت و دیگر برگشت نیست که اینگونه
 آثار را یادگار گذاردند بعد از حضرت مسیح واقعا حواریان جدا از خود گشتند لفظاً
 نیست که جمال مبارک می فرماید یا برو همچون زنان رنگی و بوئی پیش گیر یا چو مردان

اند را و گوی در میدان فلکن (چون سوار شدند حکایت می فرمودند که در راه بغداد خیلی
 سخت می گذشت وقتی سوار ترکی از عساکر عثمانی در جلو ما نمایان شد میزراییحی چون سوار
 را دید که با تنجتر و جلال بر اسب نشسته است با کمال حسرت و ناامیدی گفت (ما کجا بودیم
 کجا میرویم می گویند جمیع اعناق خاضع خواهد شد کی میشود) من با و گفتم چون موهبت الهی
 کامل شود نفوس عظم از این در ظل کلمه الله خاضع گردند حالا میزراییحی کجاست بیاید
 ببیند که قوه حضرت بهاء الله گردن این امریکاییهائی را که آن ترکها بنظرشان بسیح
 نمایانند چگونه خاضع نموده که شخصی مثل مستر کمسول امریکائی باین خضوع خدمت، بمیرزا احمد
 ایرانی بنماید انتهی شب جمعی در منزل مبارک مشرف نطق مؤثری در ترقیات روحانیه
 و ظهور کمالات الهیه در حقایق انسانیّه فرمودند بعد از آن حاضرین هر یک رجای شرف
 خصوصی و عرض سوالات می نمود و از جواب کافی اظهار نهایت افتخار و شادمانی میکرد
 از جمله رئیس اشتر اکیون دعوت از حضور انور نمود که مجبشان بقدم مبارک مزین و
 مشرف شود و بطراز قبول فائز شد و چون طول کشید و باز جمعی منتظر شرف و سوال
 و جواب بودند لذا عرض شد که وجود اطهر حسته اند باقی نفوس فردا مشرف خواهند
 فرمودند خیر حالا وقت کار است ملاحظه خستگی را نباید نمود جمیع را باید ملاقات کرد

روز ۱۹ رمضان (اول ماه ستمبر ۱۹۱۳) روزی فیروز بود و ندای سیح عهد از کلیسای
 موحدین بگوشش دور و نزدیک رسید چون غم شریف بردن آن کنیسه فرمودند
 انعیب را در کالسه پلوی خود خواندند عرض شد طرف دیگر جای نشستن هست فرمودند

بیا همین طرف بنشین من اگر بیستم کسی جا به طلب و خود خواه است محض تربیت و این ملاحظاتی
 را دارم والا چه اهمیتی دارد هر کس هر جانب نشیند شسته این امور کلی از اهمیت خارج است
 و چون بکلیسار رسیدنشیشی که بیرون ایستاده منتظر بود بانهایت ادب و تعظیم بازوی
 مبارک را گرفته تا محراب کلیسار وی کرسی که مخصوص سقف بود برد و پس از سرود
 تلاوت آیات کتاب اشعیا که کنایه ابلغ از تصریح بجهت حضور دلبهر شرق بود مشغول شد
 و هرفنی با ذوق بود آن آیات را مخصوص آن روز میدانست بعد و معترفی
 طلعت پیمان بیان کیش این بود که "ما با امروز مفتخریم بحضور پیغمبر صلحی که پیام او پیامی
 است الهی خداوند او را برای ازاله جنگ و جدال مبعوث فرموده تقایش درین
 کلیسا سبب افتخار ابدی و تحقق امید و دعا های ماست آیت محبت بین ملست و مروج
 وحدت و اخوت نوع انسان مقصدشان آزادی ناس از قیود تقالید است و
 ارتفاع علم وحدت انسانی هر یک را یافت و صاحب نباء عظیم و ملهم افکار جدید و مؤسس
 سعادت این قرن عظیم است اگر چه سالها زجر و الم کشیده و بلا یاء شدید دیده و
 قوه روحانش مانند آب حیات جاری اگر چه دشمنان بارها صدمه صلیب دیده ولی
 روحشان جان بخش و غیر مصلوب است چون زحمات سفر صحرا و دریا تحمل فرموده
 تا باین ممالک شریف آورده اند لهذا ما از صمیم قلب خوش آمد و شکر تعالیم ایشان
 را می گوئیم که سبب انتعاش قلوب است و مایه برکت و سعادت ابدی و حال حضرت
 عبدالبهاء بلسان خود باشما صحبت میفرمایند، پس از آن قامت زیبا بالای صحنه کلیسا

میخرامید و نطق می فرمود و صورت آن نطق مبارک این بود

(هو الله)

خداوند عالم جمیع را از تراب خلق فرموده جمیع را از یک عناصر خلق کرده کل را
از یک سلاله خلق نموده جمیع را در یک زمین آفریده و در ظل یک آسمان قرار داد
در جمیع احساسات مشترک خلق فرموده هیچ تفاوتی نگذاشته جمیع را یکسان خلق
کرده جمیع را رزق میدهد جمیع را پیروراند جمیع را حفظ می فرماید جمیع را هدایت
در هیچ فضل و رحمتی تفاوتی بین بشر نگذاشته انبیاء را مبعوث فرموده تعالیم الهی فرستاده
و آن تعالیم الهی سبب الفت بین بشر است سبب ارتباط و محبت بین قلوب است -
اعلان وحدت عالم انسانی فرموده آنچه را موانع اتحاد است بذمت می فرماید
آنچه را سبب اتفاق و اتحاد است مدح مینماید جمیع بشر را بر اتحاد و جمیع مراتب
تشویق میفرماید جمیع انبیای الهی بجهت محبت بین بشر مبعوث شدند و جمیع کتب الهی
بجهت اتحاد عالم انسانی نازل شده جمیع انبیاء خادم حقیقت بودند و تعالیمشان
جمیع حقیقت بوده و حقیقت یکیت تعدد قبول نکند لهذا اساس ادیان الهی جمیعاً
یکی است لکن با وجود این اسف است که تقالیدی بمیان آمده که ابداً دخلی با اساس
تعالیم نبیانه ندارد و چون این تقالید مختلف است لهذا سبب اختلاف شده و بین
بشر جدال و نزاع حاصل گشته و حرب و قتالی بمیان آمده که بنیان الهی را خراب
می کند مانند حیوانات درنده یکدیگر را می کشند خانمان یکدیگر را ویران می کنند

خدا انسان را بجهت محبت خلق فرموده بعالم انسانی تجلی محبت کرده سبب اتحاد
 کائنات محبت بوده جمیع انبیاء مروج محبت بوده اند حالا انسان مقاومت رضای
 الهی می کند با نچه مخالف رضای الهی است عمل می نماید لهذا از بدایت تاریخ
 تا بحال عالم راحت ننموده همیشه عرب و قتال بوده همیشه قلوب از هر یک متنفر بوده
 با نچه مخالف رضای الهی است عامل هر گونه محارباتی واقع و خونریزیهایی که شده
 یا منبث از تعصب دینی بوده یا منبث از تعصب جنسی بوده یا منبث از تعصب
 وطنی بوده یا منبث از تعصب سیاسی لهذا عالم انسانی همیشه در عذاب است
 در شرق تعصب بسیار بود زیرا آزادی نبود چنان تعصبی که هیچ آرامی نداشت
 ظلمت تقالید احاطه کرده بود جمیع طوائف و ادیان و اجناس در نهایت عداوت
 و نزاع بودند در مجموعی حضرت بهاء الله ظاهر شد اعلان وحدت عالم انسانی
 فرمود که جمیع خلق بندگان خداوندند و جمیع ادیان در ظل رحمت یزدان خدا جمیع مهربان
 است جمیع را دوست دارد جمیع انبیاء در نهایت الفت بودند کتب آسمانی تایید
 یکدیگر نمایند با وجود این چرا باید بین بشر نزاع و جدال باشد مادام بشر خلق میکند
 و جمیع اغنام در ظل یک چوپان او جمیع را دارائی می کند پس باید گو سفندان الهی
 با یکدیگر در کمال الفت باشند اگر یکی جدا شود او را بیاورند و همراه نمایند نهایت
 نیست که یکی نادان است باید دان نمود ناقص است باید کامل کرد علیل است باید
 شفا داد کور است باید بینا نمود نه آنکه بغض و عداوت اظهار کرد ثانیاً حضرت بهاء الله

اعلان فرمود که دین باید سبب الفت و محبت باشد اگر دین مایه عداوت شود نتیجه ندارد
 بلکه بیدینی بهتر است زیرا سبب عداوت و بغض آیین بشر است و هر چه سبب عداوت
 مبغوض خداوند است و آنچه سبب الفت و محبت است مقبول و ممدوح اگر دین سبب
 قتال و درندگی شود آن دین نیست بیدینی بهتر از آنست زیرا دین بمنزله دواست
 اگر دوا سبب مرض شود البته بی دوائی بهتر است لهذا اگر دین سبب حرب و قتال
 شود البته بیدینی بهتر است ثالثاً دین باید مطابق علم و عقل باشد اگر مطابق علم
 و عقل نباشد او با هست زیرا خدا عقل عنایت فرموده تا او را که حقایق اشیا کند
 حقیقت پرستد اگر دین مخالف عقل و علم باشد ممکن نیست سبب اطمینان قلب شود
 چون سبب اطمینان نیست او با هم است آن را دین نمی گویند لهذا باید مسائل دینی را
 با عقل و علم تطبیق نمود تا قلب اطمینان یابد و سبب سرور انسان شود را با تعصب
 دینی و تعصب مذهبی و تعصب وطنی و تعصب سیاسی مادم بنیان انسانیت اولاً
 آنکه ادیان الهی کی است زیرا جمیع حقیقت است حضرت ابراهیم ند بحقیقت کرد حضرت
 موسی اعلان حقیقت نمود حضرت مسیح تاسیس حقیقت فرمود و حضرت رسول ترویج حقیقت
 جمیع اینها خادم حقیقت بودند جمیع مؤسّس حقیقت بودند جمیع مروج حقیقت بودند
 پس تعصب باطل است زیرا این تعصبات ادیان مخالف حقیقت است اما تعصب
 جنسی جمیع بشر از یک عالمه اند بندگان یک خداوندند از یکجمله اند تعدد در اجناس
 نیست مادام همه اولاد آدمند دیگر تعدد در اجناس او با هم است نزد خدا انگیزی

نیست فرسائی نیست ترکی نیست فرسائی نیست جمیع نزد خدا یکسانند جمیعاً یک خند
 این تقسیمات را خدا نکرده و بشکر کرده لهذا مخالف حقیقت است و باطل هر یک دوشم
 دارد و دو گوش یک سر دارد و دو پا ملاحظه نمایند که در میان حیوانات این
 تعصب جنسی نیست در میان کبوتران تعصب جنسی نیست کبوتر شرق با کبوتر غرب آمیزش
 کند گو سفندان همه یک خند هیچ گو سفندی بدگیری نمی گوید تو گو سفند شرقی هستی
 و من غربی هر جا باشند با هم آمیزش نمایند کبوتر شرق اگر بغرب بیاید با کبوتر
 غرب در نهایت آمیزش است کبوتر غرب نمی گوید تو غربی هستی من شرقی پس
 چیزیکه حیوان قبول نمی کند آیا جائز است که انسان قبول کند؟ و اما تعصب وطن همه
 روی زمین یک گره است یک وطن است خدا تقسیم نکرده همه را یکسان خلق
 نموده پیش او از اختلاف عرفی نیست تقسیم را که خدا نکرده چه طور انسان نماید
 اینها او نام است بپسید جمیع اروپا یک قطعه است اما آمده نیم خطوطی و همی حسین
 کرده ایم و نهری را حد شرار داده که این طرف فرسا و آن طرف آلمانیا است
 و حال آنکه نه برای طرفین است این چه اوامی است این چه غفلتی است چیزی که
 خدا خلق نکرده ما آن را بگمان سبب نزاع و قتال قرار میدسیم پس همه این تعصبات
 باطل است و در نزد خدا مبغوض خدا ایجاد مودت و الفت و محبت فرمود
 و از بندگانش الفت و محبت و یگانگی خواسته عداوت نزد او مردود است و اتحاد
 و الفت مقبول خامسا از جمله تعالیم بهاء الله نیست که جمیع عالم باید تحصیل معارف کنند

تا سوء تفاهمی که در نفوس ملل است برطرف شود زیرا این اختلافات از سوء تفاهم است
 اگر سوء تفاهم از میان برخی از جمیع بشر متحد شوند و از آن سوء تفاهم از شر معارفست
 لهذا بر هر پدری لازم که اولاد خود را تربیت نماید اگر پدری عاجز باشد هیئت اجتماعی
 باید اعانت نماید تا معارف تعمیم یابد و سوء تفاهم بین بشر زایل گردد و سادسا انکه آ
 اسیر بودند لهذا حضرت بهاء الله اعلان وحدت حقوق رجال و نسا فرمود که مرد و زن
 هر دو بشرند و بندگان یکجا وند نزد خدا و اذکور و انات نیست هر س قلش با کت
 و اعمالش بهتر در نزد خدا مقرب تر است خواه مرد باشد خواه زن این تفاوتی
 که آلا ن مشهود است از تفاوت تربیت است زیرا نسا مثل رجال تربیت نمی شوند
 اگر مثل رجال تربیت شوند در جمیع مراتب مساوی شوند زیرا هر دو بشرند و در جمیع
 قوی مشترک خدا تفاوتی نگذاشته سابعاً وحدت لسان لازم است که لسانی
 ایجاد نمایند که جمیع بشر تحصیل آن لسان نمایند پس هر نفسی محتاج دو لسان است
 یکی خصوصی یکی عمومی تا جمیع بشر زبان یکدیگر را بدانند و باین سبب سوء تفاهم بین ملل
 زایل شود زیرا جمیع یکجا را میپرستند کل بندگان یکجا وندند سوء تفاهم سبب این
 اختلافاتست چون زبان یکدیگر را بدانند سوء تفاهم نماند جمیع با هم الفت و محبت
 نمایند و شرق و غرب اتحاد و اتفاق حاصل کنند ثامناً عالم محتاج صلح عمومی است
 تا صلح عمومی اعلان نشود عالم راحت نیابد لابد دول و ملل باید محکمه کبری تشکیل نمایند
 تا اختلافات را بان محکمه کبری راجع نمایند و آن محکمه کبری فیصله نماید مانند اختلافاتی که

بین افراد است و محکمه فیصل می کند همین طور اختلافات دول و ملل را محکمه کبری
 فیصل نماید تا مجالی برای قتال نماند حضرت بهاء الله پنجاه سال پیش بحجج ملوک نوشت
 و جمیع این تعالیم در الواح ملوک و سایرین مندرج و چهل سال قبل در هندوستان طبع و نشر
 شد تا تعصب میان بشر محو گردد لهذا که آنیکه متابعت حضرت بهاء الله نموده اند
 حال در نهایت الفت و اتحادند چون در مجلس آنها وارد میشوی سیحی یهودی زردشتی
 و مسلمان همه در نهایت الفت و محبتند جمیع مذاکریشان درباره رفع سوء تفاهم است
 باری من چون بامریکا آمدم می بینم مردانش خیلی محترمند حکومت عادل است و ملت
 در نهایت نجابت از خدا میجوایم که این دولت عادله و ملت محترمه سبب شوند که علان
 صلح عمومی و وحدت عالم انسانی شود اسباب الفت جمیع ملل گردند چراغی روشن
 نمایند که عالم را روشنی بخشد و آن اتحاد و وحدت عالم انسانی است امیدوارم
 شما سبب شوید که عالم صلح عمومی در اینجا بلند گردد یعنی دولت و ملت امریکا سبب شوند
 تا عالم انسانی راحت شود رضای الهی را حاصل نماید و الطاف الهی شرق و غرب را احاطه
 کند پروردگار را همه بآنان این جمع توجه بتو دارند مناجات بسوی تو نمایند
 با نهایت تضرع و خضوع بملکوت تو بتل کنند و طلب عفو و غفران نمایند خدا یا این
 جمع را محترم کن این نفوس را مقدس نما انوار هدایت تا بان فرما قلوب را منور
 کن نفوس را مستبشر نما جمیع را در ملکوت خود داخل کن و در دوجاهان کامران فرما
 خدا یا ذیلم عزیز فرما فقیریم از کنز ملکوت غنی نما علیم شفا عنایت کن عاجزیم قدرت

عنایت فرما خدایا برضای خود دلالت کن و از ششون نفس و هوای مقدس دای
 خدایا ما را بر محبت خود ثابت نما و جمیع خلق مهربان فرما موفوق خدمت عالم انسانی
 کن تا جمیع بندگانت خدمت نمایم جمیع خلقت را دوست داریم و جمیع بشر مهربان
 باشیم خدایا توئی مقتدر توئی رحیم توئی غفور توئی بزرگوار از این خطابه مبارک
 در وحدت عالم انسانی و توحید منظر رحمانی و تعالیم بدیعه نخبان بهیجان و انجذابی در نفوس
 مشهود که آن را شرح توان نمود علی الخصوص از مناجات صادره از فم اطهر و علا و ده
 از امامی انجاء جمعی ترک و عرب آخر مجلس در کلیسا بجهت اظهار خلوص و خضوع بحضور مبارک
 مشرف شدند از آن بعد انقلاب عظیمی در نفوس افتاد و شوری دیگر در مجامع شهر
 بود یکی می گفت دینی که امروز واجب التصدیق است آئین بهائی است دیگری می گفت
 خوب شد مردم این نداراشنیدم عصر جمعیت زیادی از اجناس مختلفه با تلفون
 اجازه خواسته مشرف شدند بعضی از ترکها شب و روز مجذوب جمال و حاضر نرم و زیبا
 و وصال بودند آن شب از دحام نفوس زیاد تر شد و سان مبارک در ترقیات نوع
 انسانی و تمدن و مدنیت آسمانی و تولد ثانی چنان ناطق و جذبه و تسلسل و قدرت بیان
 مبارک نوعی بود که تاج از سر مبارک افتاد و موسی شکبوی مانند دلها میشتاقان
 آشفته و پریشان شد بآن حالت باز متجاوز از نیم ساعت نطق فرمودند آخر بی تاج
 از میان جمعیت عبور فرمودند و با و طاق مبارک تشریف بردند ولی جمعیت قرار و سکون
 نیافت و اشتیاق جانها و لبها و عطار را راحت نگذاشت باز نظر بر جای نفوس بمجموع شتاقان

درآمدند و در مسائل روحانیه و بقای روح نطقی پرست و فتوح فرموده چون با و طاق
 مبارک شریف بردند باز بعضی رجای شرف نموده هر یک مسئلتی داشت و رجائی
 می نمود و اظهار خلوص و خضوعی می کرد و مورد عنایتی می شد از جمله خانمی عرض کرد طفل
 کوچک من با آنکه هنوز مشغولیت در خانه عکس مبارک را مقابل خود می گذارد ای محبوب
 من ای محبوب من میخواهند فرمودند این دلیل بر محبت خود شماست « و دیگر آن شب
 فرمودند فردا باید به هتل برویم منزل مسافر باید هتل باشد هر چه مستر و مسکول چنین
 و اینن نمودند مفید نیفتاد روز ۲۰ رمضان ۱۳۰۳ سبتبر صبح بعد از قیام و قنوت
 و توجه بملیک ملکوت مسکول با حات اظهار شرف و عرض نمود که انقلاب انجذاب
 نفوس بدرجه است که حتی همسایه ما که سابق ما را ملامت می نمود حال چون خود شرف شده
 بی اختیار گشته آلان تلفون کرده و رجای شریف فرمائی مبارک بمنزل خود نموده چنین
 رجاء دارد که هر روز کالسکه او را برای سواری و گردش قبول فرمایند بعد از دیدن توفیق
 همسایه با هتل شریف برده سه اوطاق را بکرایه گرفتند و در مراجعت بعضی نگهتربای
 قیمتی را برای شش و انعام خرید فرمودند و چون بمنزل رسیدند جمعی که منتظر شرف بودند
 از بیانات مبارک که قوت و روحانیتی تازه بستند و از جمله کلمات مبارک در منع تقلید
 و دفع عوائد و رسومی که مخالف با اساس ادیان الهی است این بود که «چون نفوس تربیت
 یافته می بینند که شیشهانان و شراب را در دست گرفته نفسی بآن می دهند و می گویند
 این نان و شراب حسد و خون میسج است و یا با قرار گناه نزد سیهها عفو خطایای نفوس

میشود البته از مشاهده اینگونه امور مردمان باشعور از مذہب بنیراری میجویند و کلمی بیدین
 میشوند الکی خربانه الاحلی وقت نامارجمی را سرمنیر حضار نموده می فرمودند بیاسید
 در مونتر یال کندا در چنین منزلی طخ آقامیرزا احمد پلو ایرانی خوردن هم مزه و حکایت
 دارد در چنین می فرمودند) شکر نعماء الهیه هنگام سختی و رحمت لازم زیرا در بحبوه
 نعمت هر نفسی میتواند شاکر باشد حکایتیست که سلطان محمود خربزه ئی را بید و بایا
 داد ایا ز میخورد و اظهار شکر و سرور می نمود آخر چون سلطان خود قدری از آن
 خربزه چشید دید بسیار تلخ است از ایا ز پرسید که خربزه باین تلخی را چگونه خوردی
 و ملال نیاوردی جواب گفت که من از دست سلطان نعمتهای گوناگون بسیار
 لذت و شیرین خورده بودم لهذا سزاوارند استم که یکمرتبه تلخی بینم و اظهار ملال کنم
 پس انسانی که غرق نعماء الهی است اگر وقتی جزئی رحمتی بیند نباید متأثر شود و موجب
 الهیه را فراموش کند انتهی عصر جمعی از پرورشها و کوشیوها و روزنامه نویسا
 یکی بعد دیگری مشرف می شدند و در اوطاق مبارک سما و روسباب چای و میوه
 و شیرینی چیده و خند ام ایرانی بالباس شرقی بخدمت مشغول و این سبک
 و طرز در انظار جلوه غریبی داشت که حتی در روزنامه ها مندرج و مذکور و از جمله
 بیانات مبارک که این بود که «چنانچه بسبب مدنیت مادی صنایع ترقی نموده علوم و فنون
 توسیع یافته همین قسم اسباب حرب و قتال و خونریزی و هدم بنیان انسانی و مشکلات
 سیاسی نیز اشتداد حسته پس این مدنیت جسمانی بدون قوه معنویه و مدنیت الهیه

سبب راحت تمام و آسایش تام نشود بلکه مشکلات بیشتر شود و شدائد از دیار
 یابد (و همچنین می فرمودند) تازه دولت امریکا پانزده ملیون دلار برای مصارف
 کشتی جنگی مهیا نموده و لابد بر آنست که قبل از صلح عمومی جنگی عظیم واقع شود از این قبیل
 مسائل مفصله از رسم مبارک جاری و نازل و اسن جمیع در حصن و غیاب بدح و شنا
 ناطق آنروز منزل را به هتل (وندز) قرار فرمودند شب چون از هتل بجمع (منزل
 متر و سس کسول) تشریف می بردند سوار تراموای شدند عرض شد کاسکه
 بطلبیم فرمودند: «حالا مسئله ئی نیست صرفه در آنست تفاوت کرایه یک دلار می
 شود» اینطور مصارف شخصی ملاحظه می فرمودند اما چون بمنزل متر کسول رسیدند
 بخدمت خانم هر یک یک لیره عنایت فرمودند آن شب با آنکه درد و تالار که بهم متصل بود
 صف در صف کرسی چیده بودند باز جای نشستن جمیع نبود ولی جای دوستان
 شرق خیلی خالی و نمایان که به بنید از لطق مبارک در نقائص عالم طبیعت و کمال
 آن تربیت الهی چه شوق و شوری در دلها و چه جذبه و سروری در سرها افتاد
 با آنکه بعد از لطق مبارک یک یک دست دادند و مورد عنایت گشتند باز چون
 بالا تشریف بردند اکثری مشرف شدند علی الخصوص نفوسیکه تازه آمده بودند
 روز ۲۱ رمضان دس ستمبر صبح هوای باران و مه بود در هتل بعضی از
 روزنامه ها نیکه مقالاتی از بیانات مبارکه و شرح مجلس شب گذشته داشت بحضور
 مبارک تقدیم گردید از روز دکتور فرید تازه از بستن رسید و بخدمت ام آستان ملحق شد

و چون نفوسی از پرورش پاکشها مشرف شدند بیانات مبارکه در روابط نفوس نباتیه
و صلح عموم و شرح تعصبات مضره بود بالاحض نطق مبارک برای پرورش دارالفنون و خضوع
شخص مذکور ذوق ولذت غریبی داشت که با و پس از شرح مفصلی از تعالیم قلم اعلی فرمودند
اینست مقصد اهل بهایا تو نمیخواهی این کار را بکنی تو هم بکوش تا عالم انسانی وحدت
حقیقی یابد از تعصبات فارغ و از جنگ و جدال آسوده شود کوشش ما برای اینست
حضرت بهار الله باب وسیعی بروجه مفتوح فرمود مثلاً در وقتی که اهل ادیان و اوطان
و اجناس و ملل مختلفه یکدیگر را کافر و ملعون و مردود میدانستند با اهل عالم چنین خطاب
فرمود که ای اهل عالم همه باریک دارید و برگ یک شاخسار انتهی کشیش کلیسای سیامان
مشرف و وعده خواهی نمود از قلت مجال و عدم فرصت عذرخواستند با آنکه مقصد
مبارک دوسه روزی اقامت در مونتریا بود لکن یک هفته طول کشید و آوازه
طلعت بهیشتال شهره شهر و اطراف گردید روزنامه هاییکه تفاصیل محافل وصل و لقاء و اوصاف
روی دلربا را حاوی بود و بجهت ارسال بمحافل شرق خدام حضور طلبید بودند
یک اوطاق را پر نموده بود عصرگاهی رجال و سائر محترمه را باستماع ندای اعلی سرور
دل و جان می بخشیدند گاهی پوسته و عرائض شرق و غرب را ملاحظه می فرمودند گاهی
بجواب مسائل مهمه می پرداختند و وقتی بآنچه سبب ترقی عالم نسوان و جاذب تائیدات
ملکوت یزدان بود سان می گشودند چون اکثر مخصر شدند و بهیکل اقدس بسیار
خسته برای گردش و رفع خسته گی تنها بیرون تشریف برده سوار ترا سوا می میشوند

یک مرتبه می بنشیند خیلی از شهر دور شدند با ترن دیگر مراجعت می فرمایند اتفاقاً آن ترن
 هم از راه دیگر از شهر بیرون میرود آخر الامر سوار اتوبیل میشوند هر چه اتوبیل می پرسد
 بکدام هتل بروم چون اسم هتل در نظر مبارک نبوده راه راست را نشان میدهند تا آنکه
 بغتة به هتل میرسند باموی پریشان و لب خندان حکایت گشتن راه را نموده فرمودند
 وقتی در ارض اقدس آقا فرج راه یکه را گم کرد با و گفتم فسار حیوان را ول کن چون
 بحال خود گذشته شد الاغ یکسره بمنزل رفت امروز هم من اتوبیل می رانم راه راست
 اشارت کردم اتفاقاً قایمان همین هتلها بمنزل مقصود رسید خلاصه شب باشوکت
 و جلای آسمانی بجمع اشترایتون نزول اجلال فرمودند و حین ورود مبارک جمعیت از دوطرف
 ایستاده میر مجلس که در حالت نطق بود باستقبال آمد با نهایت تعظیم تا صحنه خطابه بازوی
 مبارک را گرفته خوش آمد می گفت و از جمله عبارتش در معرفی طلعت انور این بود که حال
 حضرت عبدالبهائیس اساس گنجی و اساسش و علو مساکین را بباها تعلیم میدهند
 و چون طلعت پیمان خطابه فی مفضل در مسئله اقتصاد و اعتدال و انتظام امور و اساسش
 جمهور را دانستند بارها جمعیت بولوله و بلبله در آمدند و دست زدند و اظهار شادمانی
 نمودند و آخر رئیس پس از اجازه مبارک گفت هر کس از اهل مجلس سوالی دارد روی
 ورقه فی تحریر و تقدیم نماید هر سوال مسئله که جواب می فرمودند بیجان و بلبله جمعیت بیشتر
 میشد و صدای دست زدن و دلوله نفوس عمارت را بر لرزه میآنداخت چند آن طول
 کشید که اهل مجلس زیاده بر آن طول مجلس را مخالف ادب و منافی صحت مبارک گفتند

چون حرکت فرمودند جمعیت تا وقت سوار شدن با سجد و خضوع از دل و جان طائف حول
 مبارک بودند بارها آن شب سالن مطهر بشکر نصرت و حمایت جمال مبارک ناطق که "اسمحدثه
 تائیدات ملکوت ابھی پی در پی میرسد مستر و دو دکاک از اجبای کندا همیشه می گفت مونتریاں
 شہر کا تو لیکھا ست و مرکز تعصب حال بیاید بہ بیند چه خبر است از کا تو لیکھا ابد اصدائی نیست
 روز ۲۲ رمضان (۷ ستمبر) تفصیل مجلس شتر اکیون و شہرت قوت بیان و نفوذ
 بر مان طلعت پیمان در حیرت و اسن و افواہ عموم بود و نفوس کثیرہ تازہ بحضور اطہر مشرف
 می شدند و اجتناب شایط و سرور خود را از ارشاد ہدہ قوت و نفوذ امر اللہ بعض میرسانند
 و جواب از سالن عنایت می شنیدند کہ "عظمت تعالیم حضرت بہار اللہ وقتی معلوم می شود کہ
 بموقع عمل و اجرا آید ہنوز از صدیکی اجرا نشدہ شما حال باید ہمہ فکر تان این باشد کہ این
 تعالیم مبارک را اجرا دارید، چون ترجمہ بعضی از حیرت بخش و محض مبارک عرض شد مکرر
 فرمودند "دیگر تائیدات جمال مبارک است کہ میرسد والا اگر پادشاہ ایران بانجا میآمد
 ممکن نبود یکی از اینگونه مجالس را ہتیا کند، آن روز عصر بجهت تغیر حال و رفع خستگی چون
 عزم گردش فرمودند از طبقہ ہفتم با اوطاق کهربائی داسا نور پائین شریف برده
 سوار اتوبیل شدند و خستہ ام حضور نیز در رکاب مبارک مشرف بودند تا مرکب مبارک
 بدامنہ کوہی خارج شہر رسید کہ آن کوہ اول تفرجگاہ عمومی بود و بواسطہ واکون کهربائی بالا می رفتند
 و نصف راہ تا بالائی کوہ مثل دیوار بکلی سرا بالا بود وقتی سوار شدند فرمودند این اوطاق
 مثل بالونی میماند کہ در ہوا پرواز مینماید، چون انسان نظر بپائین مینمود وحشت می کرد

و چون پیاده شدند بالای کوه مشی می سرمودند و سواد شهر و نهرا و کوچه و باغها در زیر نظر
 مبارک بود و نقشه شهر مثل صفحه و خریطه رنگینی می نمود در آنجا ترجمه بعضی از کلمات که تازه
 در اوصاف مبارک و شرح مجامع آن روز عصر نشر شده بود چون بعض مبارک رسید
 بغتة فریاد برآوردند که ای بهار الله بقرابت ای بهار الله بقدایت حرفی زده ای
 که منکر ندارد چه امر عظیمی تاسیس فرموده که هر محمّی را قانع نماید هر فرقه که بر عظمش گواهی
 دهد در کنائس ارواح را با هم ترازد و تیا سیفهار زیجان دهد روحانیون را روحانیت
 بخشد موحّدین را بحقیقت توحید آگاه نماید اشتر اکیون را راضی و شاکر گرداند مجالس
 صلح را بشاط و طرب آرد، هیچ حزبی جز خضوع مفری نیابد این معجزه است این اقوی قوا
 عالم وجود است این تائید جمال مبارکست والا اگر پای لنگ و شلی را شفا داد و معجزه
 باشد این کار از قدری مومانی بر نیاید شان و هنری نیست الی آخر بیانہ الاحلی از آنجا بمنزل مستر
 و مس کسول تشریف بردند پوسته شرق بحضور انور تقدیم شد و عرض اجازت الحساط
 مبارک می گذشت منجمله مطالبی در خصوص عظمت سفر مبارک از سخا ریح حضرت حیدر قبل علی
 روحیفده بسمع اطهر رسید فرمودند بلی قدر و عظمت این سفر هنوز معلوم نیست بعد معلوم
 می شود چون با مقصدی از این سفر عزیمت استان احدیت انداشتیم لهذا تائید
 رسید و بارقه عنایت و توفیق دمید (بعد سرمودند) و تسکین حضرت رسول بدین
 هجرت فرمود و صون الهی شامل شد در معیت آنحضرت ابو بکر و با و فرمودند لا تحزن
 ان الله معنا اینکله سبب خلافت او شد که گفتند کلمه معنا شامل حال او نیز بوده و از این

کلمه نفوسی استدلالها نمودند حال این موهبت نیز قدرش معلوم نیست انتهی و چون در منزل
مسکسول شب مجلس بهیاشد در خصوص اخوت روحانیه و مسائل اقتصادی و تعالیم
حضرت بهار الله که سبب نجاح و فلاح و رستگاری اعم است خطابه مبارکه را تاثير و نفوذ
دیگر بود و مجلس آن شب هم مخصوص بود و جمیع نفوس بخوراک و شربت و شیرینی موعود
که اکثر اهل مجلس از نفوس محترمه امریک و ترک و عرب بالباسهای فاخر رسمی بودند و کل
مفتون و مجذوب گفتا و رفتار طلعت عهد یزدانی روز ۲۳ رمضان ده سبتمبر
شیش بزرگ مونتریا ل در محضر اظهر مشرف شد و از استماع نطق مبارک و مقصود از ظهور
مسیح و منطاب هر مقدسه بارها اظهار شکر و ثنا نمود و از محافل و خطابه های مبارکه اظهار مسرت
کرد فرمودند "امشب هم در کلیسای متودیت صحبت می کنم اگر میل دارید بیایید" و دیگر محرر جریده
و مجله تورانتو تازه مشرف و مقاله فی مفصل از تاریخ و تعالیم امر مبارک با نهایت افتخار و شغف
تحریر و ضبط نمود و همچنین از نفوسیکه تازه بشرفلقای انور فائز عا خام بزرگ اسر ایلیان
بود که شوق و ذوقی عجیب از شنیدن بیانات مبارک یافت و از جمله کلمات مبارکه باز
از روز این بود که تا بحال در تاریخ عالم دیده نشده که این قسم احزاب بر عظمت الله شهادت دهند
حتی اشتراتیون بگویند که این همه فلاسفه در مسائل اقتصادی کتب تألیف نمودند ولی باز
امر بهائی حل مشکلات میناید، شب چون مرکب مبارک بکلیسای بزرگ متودیت رسید و در اینجا
اعلانی بواسطه چراغ برق بالای کلیسا زده بودند که ترجمه آن این بود که پیغمبر شرق
امشب در اصول دین بهائی و سعادت عالم انسانی در این کنیسه نطق می فرماید و چون ترجمه این

اعلان بعرض مبارک رسید فرمودند "کم کم مردم ما را با اسم پیغمبری مشهور نموده اند
 کاش این اسم را بر میداشتند" آن بود که در بین خطابه مبارکه آنشب مکرراً اظهار
 عبودیت نسبت باستان احدیت فرمودند اول در اوطاق کلیسا جمعی از قتیسیها
 بادی و خضوعی مشرف شدند که واقعا دیدنی بود بعد در صحنه خطابه جلوس فرمودند
 نشیش اظهار خوش آمد را بر خاستن جمعیت نمود فوراً همه ایستاده اشارت تعظیم
 و احترام نمودند بعد از نطق قتیس در متروک ماندن احکام انجیل و حتیاج غیب با حکام
 صلح و اتحاد و ترغیب نفوس با صغای خطاب و تعالیم بدیعه حضرت عبداللہاء، انگاہ
 طلعت عبداللہ قیام خطابه فی در عدم نقطاع فیوضات الہیہ و قوت و قدرت سلطنت
 ربانیہ تعالیم بدیعه ادا فرمودند کہ عموم را در دیانت الہی انتباه و بیداری بخشیدند
 بنوعیکہ شخص جلیلی موسوم بمستر ریکرد (قاضی) کہ اوصاف مبارک را شنیده و نشب
 اول تشرف او بحضور مبارک بود بعد از خطابه مبارک کہ برخاستہ گفت "بعضی گمان
 نموده بودند کہ سلسلہ انبیا و فیوضات خدا محدود است و منقطع حال ماکمال افتخار را
 داریم کہ بگوشت خود این تعالیم شنیدیم از پیغمبری شرقی کہ جانشین نبیایی لہیت
 و ہرگز پیام ایشان را فراموش نخواہیم نمود الحق این تعالیم صلح عمومی و وحدت عالم انسانی
 و توزیع ثروت باین قانون صحیح اقتصادی و مواسات و تساوی حقوق و سان
 عمومی جمیع اساس ترقیات عالم انسانی است (بعد قتیس کلیسا برخاستہ گفت)
 این اشتباه بزرگی است کہ بعضی گمان می کنند عالم غرب بکمال رسیدہ و در شرق

تعالیم و فیوضاتی نیست که غریب محتاج بآن باشد و حال آنکه حضرت عبدلله مطالبی
میفرماید که ما تا حال آن را شنیده و ادراک ننموده ایم، پس از آن بنا جات
مبارک و شکر قاضی مذکور از قبل عموم مجلس ختم شد و در اطاق کلیسا کیشها انقدر
خاضع و مفتون بودند که نمیدانستند چه سان حضور مبارک اظهار خلوص نمایند
علی الخصوص مستر ریکر در که مکرر اظهار اقبال و ایمان مینمود روز ۲۴ رمضان
(۵ سبتمبر) صبح چون با و طاق خندام حضور شریف آوردند چشم مبارک بانبار
جرائدی افتاد که ملازمان بجهت ارسال بمجامع شرق طلبیده بودند تعجب کرده فرمودند
چه کرده اید این همه جرائد برای چیست عرض شد اینها نمونه فی از قیام و قدرت و
نفوذ ام مبارکست آن روز عزم حرکت داشتند ولی چون شب گذشته که از کلیسا
بیرون تشریف آوردند عرق داشتند و بواسطه سرما ز کام عارض و صدای مبارک
گرفته بود لذا در حرکت موکب اندکس چند روز تأخیر واقع و جز بمنزل مستر و مس کسول
جائی تشریف نمی بردند و در خود بهوئل نفوس مشرف می شدند مس کسول از روز عرض
می نمود وقتی که در عکا مشرف شدم از اولاد بکلی مایوس بودم الحمد لله رجای من
و دعای مبارک در روضه مبارکه مستجاب شد خیلی در باره او و طفل او عنایت نموده
فرمودند "اطفال زینت خانه اند منزلی که طفل ندارد مثل نیست که چراغ ندارد عرض کرد
شوهر من سابق بمن می گفت تو بهائی هستی خود میدانی ولی کاری بمن نداشته باش
اما حالا از تشریف فرمائی مبارک انقدر افتخار دارد که اگر سلاطین بمنزل امیاءند این نوع

افتخار نمی نمود و ما این اوطاق مبارک را در خانه خود متبرک میدانیم و هیچکس نمیکند ابریم
 در این اوطاق بماند و از جمله بیانات مبارکه بستر مکسول و سائرین این بود که "شما باید
 با آنچه سبب آسایش عالم انسانی است تثبیت نمائید تیمهارا و از شرش کنید گرسنه ها
 را سیر نمائید برهنه ها را بپوشانید بیچاره ها را دستگیری کنید تا مقبول درگاه الهی
 شوید و از جمله بیاناتی که در الواح مبارکه از اسم اطران آیام صادر نیست حبسای
 شهرهای کلیفورنیا علی الخصوص سانفرانسیسکو از بس ناله و فریاد کردند عجز و زاری نمودند
 و الحاح شدید کردند لهذا حال مصمم آن شدم که کیفری بکلیفورنیا نمایم انتهی
 روزه ۲۵ رمضان (۲۸ سبتمبر) از جمله بیانات مبارک در مجمع هتول این بود که "چنانچه
 در عالم جهانی فصول اربعه هست در عالم دیانت هم بهار الهی و بربیع روحانی است که چون
 فیض الهی منقطع شود و اشجار وجود از طراوت بازماند و خودت خزان احاطه کند مانند
 زمستان گردد نفوس افسرده و پریشان شوند وارضی قلوب پر خار و خاشاک
 نه گل نه سنبلی نه سبزی نه صفائی نه طراوتی و نه انبساطی لهذا باز ربیع الهی خمیه برافرازد
 حدایق عالم انسانی سرسبز و خرم شود و لطافت و طراوت بی نهایت یا بدکلهای حقایق
 بشکند و اشجار وجود اثمار باقیه آرد این است سنت الهیه و مقتضای عالم خلقت
 و نیست سبب تعدد و ظهور منطاهر مقدسه و تجدد آئین و تجدد و حکام دیانت الی
 آخر بیان نه الاصلی و اما عصر بیانات مبارکه در وحدت اصول و اساس ادیان الهیه
 و اختلاف او بام و عقائد ملل متنوعه بود که "اساس ادیان الهیه یکی است و مقصد هم

و مذاهب عالم مقصد واحد زیر اجماع معتقد بودند انیت الهی هستند و واسطه فی را
 بین خلق و خالق لازم میدانند نهایت انیت که اسر ایلیمان آخر واسطه را حضرت
 موسی می گویند و سیحیان حضرت عیسی و مسلمانان حضرت محمد رسول الله و فارسیان
 حضرت زردشت ولی اختلافشان بر سر اسم است اگر اسم را از میان برداری جمیع
 می بینند که مقصدشان مقصد واحد بوده و هر شرعیستی در عصر و زمان خود کامل
 و تجسد داین نزدان و ظهور منظر فیوضات رحمن در هر کوری لازم و واجب انیت که
 اهل حقیقت معنوی پی با سر الهی بودند و از رموز کتاب واقف شدند و حق را
 مختار و فیوضات او را غیر محدود و ابواب رحمتش را غیر مسدود دانستند بجمیع انبیا
 مؤمن شدند و لافسرق بن حسین رساله گفتند اما اهل صورت و مجاز بقا لید
 تمسک جتند و با و هام افتادند و متشابها ت آیات را وسیله انکار امر رب
 البتینات نمودند پس شاکر کنسید خدا را که پی بحقیقت بردید ندای الهی را بلی
 گفتید ترک تعالید نمودید و بستر توحید آگاه شدید شکر کنید خدا را شکر کنید خدا
 را انتهی روز ۲ رمضان ۸ ستمبر کلمات و بیانات مبارکه همه در صایا
 و نصایح و موعظ الهیه و وداع با اجبا بود که من تخم افشاندم شما باید آن را آبباری کنید
 نفوس را با آب الهی تربیت نمائید روحانی کنسید بوحدت عالم انسانی و خدمت
 بصلح عمومی دلالت نمائید آن روز عصر شرمی از آیام سخن مبارک می فرمودند
 و ذکر مرجت بارض اقدس مینمودند بعضی عرض کردند که مرجت بعکاشا بد سبب

زحمت وجود اقدس شود و باز اسباب گرفتاری فراهم آید فرمودند "خیر آن دستگاه
 پیچیده شد و آن بساط برهم خورد بقدری آن آیام سخت بود که همیقین داشتند که
 چون بیت تفتیش مراجعت باسلامبول نمایند عبدالبهار را بی نام و نشان خواهند نمود
 ولی خد انخواست اما چون بحجت امرالمهی جس بودیم نه امور سیاسی لهذا در
 جس ابد اول تنگ نبودیم و اضطرابی نداشتیم بعکس دیگران گمان می کردند که بعد از آزادی
 من در میان اعراب علم استقلال بلند می کنم و آنها را با خود متحد می نمایم بهیند این
 چه قدر نادانیت انتهی و چون آن روز آخر اقامت مبارک در مونترال بود حجتای
 قدیم و جدید همه اظهار حزن و تأثر می نمودند و از سان عنایت بیانات تسلی
 آمیز می شنیدند و بقرب معنوی و تأیید و فیض آسمانی بشارت و نویدی می یافتند
 روز ۲۷ رمضان ده ستمبر صبح چون حساب مصاريف یک هفته اقامت
 در هتل نمودند هفتصد دلار (تومان) بود و دیگر چنانکه همیشه حین حرکت جانپذایی
 مبارک را به بنده می سپردند آن روز هم امر بنقل و محافظت فرمودند ولی اینعبه
 غفلت نمود و ملازمین هتل اسباب مبارک را هم با سایر اشیا از راه دیگر
 پائین بردند چون ملاحظه نمودند که بنده از اسباب مبارک جدا ماندم فرمودند
 باوجود این همه تاکید و مواظبت باز غفلت نمودی حالانکه در آنها اسناد و امانات
 بسیار مهمتی است که من میخواهم به کتب خانه لندن و پاریس بپارم این بود که
 من اینقدر تاکید نمودم و الا چیز دیگر ابد پیش من اهمیت ندارد" اما در دستگاه

خط آهن چون مملکت کند ادر تحت حکومت انگلیز بود لهذا هنگام دخول و خروج باستی اسباب
 مسافرن و مال التجاره همه از کمرک بگذرد لهذا آن روز باز بعض مبارک رسانیدند
 که مدیر و ملازم کمرک گفته اند که اسبابیکه متعلق بایل بهاست دیدن لازم ندارد و کمال
 اطمینان حاصل است لهذا وجه مبارک چون گل شکفته شرعی از مراتب صدق امانت
 که مایه اطمینان و راحت من فی الامکان است بیان فرمودند و دیگر شرح شوق و شور
 چنانکه چون پروانه طائف حول مبارک بودند بتحریر نیاید تا ساعت نه که ترن حرکت
 نمود همه دوستان نالان از هجران روی تابان بودند و انسان متحیر که وجود مبارک
 آنی آسایش نمجو است و قبول راحت نمی فرمود حتی در راه در ترن چون ترجمه مقالات
 و جرائد و عرائض جبا از حضور انور گذشت بعد و جواب و عنایات پردختند و بعضی
 الواح بخط مبارک صادر گشت و چون خیلی خسته شدند بناستی شرعی در خصوص نزول
 مسیح از سما و تقدیس فرمودند که بصیرح نجیل در ظهور اول هم با آنکه آن حضرت از مریم متولد
 شده بود فرمود من از آسمان آمده ام پس مقصود از آسمان علو امر و رفعت عظمت
 منظر الهی است که بصرف قوه ملکوتی و قدرت ربانی امر الله را جاری می فرماید نه بشئون
 ملکی نهی و گاهی که نظر مبارک بسبزی صحرا و خرمی اطراف میافشاد و رودخانه ها و دریاچه ها
 بین راه از نظر اظهر میگذاشت بذکر و یاد جمال مبارک می پردختند وقت ما را فرمودند
 شما ما را بخورید من تا خوب گرسنه نشوم چیزی نمیخورم بعد از آن هوا بسیار گرم شد
 و از شدت سرعت ترن با وجود سد ابواب گرد و غبار زیاد گشت و بهیكل انور خیلی خسته

تا مرکب مبارک بشهر ترنهور رسید و ترن تبدیل شد قدری مشی نمودند و اطهار خستگی
 می فرمودند که هنوز راهی طی نکرده جسته شده ایم چگونه این طول مسافت راه کلیفورنیا
 را طی خواهیم کرد ولی چه باید کرد در طریق الهی باید صدمات را عنایات دلت و زحمت
 اعظم موهبت شمرد شب چون دیر بقاله نزول جلال فرمودند لهذا حسب الامر با تجا طلاع
 داده شد روز ۲۸ رمضان (۱۰ اسبتمبر) جبا چون خبر تشریف فرمائی مبارک شنیدند
 باستان عنایت دویدند و بشوق و دلوله افتادند شکر با کردند که آن مدینه بقدم مبارک
 مشرف شد و تبرک و مفتخر گردید صاحبان جرائد خبر شدند پی در پی مشرف و مجبور و سروری
 مخلص می گشتند که متحیر عقول بود و همان روز بواسطه نشر مقالات امرتیه در جرائد شهر نفوس
 کثیره باحت اظهر رسیدند و تعالیم الهیه روز اول جلب قلوب الهالی نمود و بقسمی که چون عصر میل
 انور بیرون تشریف بردند همه خلق بجز و مشاهده وجه انور بیکدیگر می گفتند که ایشانند پیغمبر صلح
 و نبی شرق و چون در شهر گردش مختصری نمودند بعد نظر بر جای بعضی از ملتزمین رکاب مبارک
 سوار ترا موای شده عزم تشریف فرمائی آبشارهای نیاگارا فرمودند زیرا از زیارتگاههای بان
 ترتیب و آبشارهای بان ارتفاع کمتر دیده و شنیده شده بود که رایه هر یک نفر رفتن و برگشتن
 نیم دو لار بود و راه بسیار دور اما خیلی با صفا چه که رودخانه بزرگی که در کنار آن دریاچه
 دیده میشد از میان باغ و صحرا و کوها می گذشت و در بعض مواقع آب آن رودخانه عظیم
 از بالای سنگ با ارتفاع صد ذرع پائین میرفت و از شدت ضرب آب و ارتفاع زیاد ترشتا
 مانند غبار یا گرد و باد عظیمی بنظر میآمد و در پائین آن دریاچه ئی بسیار بزرگ دیده میشد که مردم

سوار شتیها و قایق ها شده سیر و تفریح می نمودند چون بکنار آن آبشار تشریف بُردند
خیلی تعریف نمودند و یاد و ذکر آیام جمال مبارک می نمودند که در مازندران بعض آبشارها
کوچک بود که جمال مبارک از بس دوست میداشتند در آنجا خیمه زده چند روز اقامت
می فرمودند (بعد فرمودند) که از این آب ممکن است بقدری قوه برق گرفته شود که تمام شهر
را کفایت کند و برای صحت هم خیلی مفید است در کنار نهر قدری جالس و چند دانه گلانی و
انگور تناول فرموده حرکت نمودند و در باغچه گردش میفرمودند خدام حضور عرض نمودند
خوبست چند روزی در اینجا توقف فرمایند فرمودند نیم روز هم ممکن نیست ما وقت تفتن و
تفریح نداریم باید مشغول کار باشیم بعد در وسط باغچه روی نیمکت جلوس نمود فرمودند
سرم را با آب گرم بی صابون شسته ام خیلی پاک تر و دیرتر چرک میشود بیایید ببینید
چه قدر پاک و نرم شده چون دست بگیوی شکبوی رسید مانند حریر و زبایت لطافت
و لطافت و نرمی ملموس و مشهود گردید و مثل آینه براق و شفاف بود حقیقه بسیار شوق
و ذوق داشت و جای جمیع مشتاقان در چنان موقعی خالی و نمایان وقت مراجعت در
ترن بعضی ها روزنامه تازه می نشان دادند که از نزول قدوم مبارک ببقاله نوشته بودند
و ترجمه آن اینکه «عبدالبهت پیغمبر صلح ببقاله ورود فرمودند بهائیان بسیار مسرورند
که عبدالبهت در خانه های ایشان تشریف فرما میشوند و از انتظار زیادی که بجهت ورود این
پیغمبر صلح داشتند بیرون آمدند پس بهائیان را بشارت باد چون بهوتل مراجعت
فرمودند جمعیتی در تالار با بعضی از نویسندگان جراند حاضر و تقای انور منتظر بودند آتش

از لطف مبارک در خصوص تحساد و یگانگی امم شرق و غرب و بیان مراتب محبت که سبب
 ایجاد موجودات شور و عشقی عجیب در یار و غیار نمودار گردید جمعیت دویسکل مبارک
 حلقه زده دست می دادند و اظهار خضوع و اقبال می کردند و چون با و طاق دیگر تشریف
 بردند باز صاحبان حسد مشرف و مقالات مفصله انسم اظهار صادر شد ثبت نمودند
 آخر شب با خدام آستان قدری در بازار گردش فرمودند بیش از همه چیز نیت کوچه
 و بازار چرخهای الوان گاز و برق و محلات تیار و قهوه خانه های مزین از دور از نظر
 مبارک میگذشت تا بجای رسیدند که جمعی از فقرا بنظر انور آمدند بهر یک وجهی عنایت
 فرمودند چون مردم این جلال و عظمت و بذل و کرم دیدند جمعیت زیادی بانهایت ادب
 و حضور مبارک صف کشیدند و جمیع اظهار عنایت می فرمودند مشی و سبک مبارک
 با خدام ایرانی و لباسهای شرقی جلوه غریبی در نظر داشت و هر کس میگفت این همان پیغمبر
 صلی است که جرائد باوصافش مزین است اما شام قدری نان و پنیر میل فرموده استراحت
 نمودند روز ۲۹ رمضان (۱۱ اسبتمبر) از هر قبیل اشخاص خاضعا دست و دست
 بشرق اتفاقا فائز و مشرف می گشتند که یک چند نفر از اهل اسپکن و مستر زکون از اکتا با
 عرض نمود که در وطن ما دو هزار نفر احباب هستند و معتقد باین قرن طلایی و مسیحت عبد لهما
 و جمیع آرزوی شرف دارند بسیار با و اظهار عنایت شد و بالوحی مخصوص و اگر التنا
 بوطن مألوف فرستادند و از روز تازه آسمی که در جرائد برای وجود مبارک نوشته بود
 شاهزاده شرق بود که در حضور مبارک ناپسند آمد و از جمله بیانات مبارک که در جواب یکی

از صاحبان جبرائیل شرجی در خصوص ابتدا و انتهای خلق بود که اگر بگوئیم برای خلق اول
و آخری است مثل نیست که از برای خدا اول و آخری معتقد شده ایم و حال آنکه
خدا بی خلق نمیشود آفتاب بی نور و سلطان بی رعیت و کشور ممکن نه (اما بیانات مبارکه
باجای از جمله این بود خیلی مسرورم که شما با برادران ثابت و مستقیم هستید بعضی نفوس مانند
گیاههای بی ریشه و اصل هستند به نسیمی ریشه کن شوند اما نفوس ثابته مانند شجاری هستند
که ریشه و اصل محکم دارند و از هیچ طوفانی نلغزند بلکه بر طراوت بفرزایند کشتی کلیسای مسیحا
بسیار از استماع تعالیم مبارکه شکر نمود و عرض کرد که این تعالیم در عالم منکر ندارد و از قبول
تشریف فرمائی مبارک بان کلیسا اظهار شکر و سرور عظیم نمود عصر بیدین دو نفر از احبابی
مریض تشریف بردند وقتی که نزدیک منزل ایشان رسیدند اطفال آن کوچه جمع شدند
و خیلی باد بنگاه می کردند و بعضی از آنها از مقصد و وطن مبارک پرسیدند و جای برای
انها صحبت می کردند بجهت عنایت با اطفال پنج دولا رحمت فرمودند که خورده نموده وقت
بیرون آمدن بآنها تقسیم فرمودند ولی اطفال چنان هجوم آوردند که باقی مانده پول را
ریخته تشریف بردند بمنزل ستر میلز جمعی از دوستان هم در آنجا مشرف و عصرانه نیز مهیا
تا اول شب از استماع مسائل الهیه و نصائح مشفقه حجاب همه پر جوش و خروش بودند هر یک
از محضر مبارک رجای تائیدی می نمود و طلب برکت و عنایت می کرد و آرزوی کلمه نخط مبارک
داشت چون مسأله کُل باجابت رسید و فرمودند فردا عازم شیکاگو هستیم حالت
تضرع و تمیل همه دست داد رجال و نسائ صغیر و کبیر طائف و ساجد و جه نمیز بودند و مسائل

عنایات و تائیدات مبارک در غیاب تقای انور اما حین ورود بکلیسای سیحاقستین از دم
 تا اوطاق مخصوص بازوی مبارک را گرفته اظهار افتخار و شکر و خلوص و خضوع نمود و رساله
 کلیسار که هر هفته مطالب راجعه بکلیسه بواسطه آن رساله طبع و نشر شد بحضور مبارک تقدیم کرد
 که مقاله فی مفصل در تاریخ امر مبارک و تعالیم ظهور و اوصاف طلعت مشهود در نهایت بلاغت
 در آن نوشته بود و چون حضور مبارک ترجمه شد کیشیش فرمودند شما دیگر برای من چیزی
 باقی نگذاشته اید که مشب صحبت کنم جمیع مطالب را در این جزوه طبع و تقسیم نموده اید ملازمان
 حضور عرض کردند معجزه فی بالاتر ازین نمیشود که این کیشیها بلسان و تسلیم خود این طور شهادت
 بر عظمت امر الله میدهند فرمودند من بشما مکرر گفته ام که جمال مبارک تائید میفرماید اینها همه
 تائیدات اوست که پی در پی میرسد طوکی کشید تا در محراب کلیسای روی و ابروی دلربا
 منظر حضارش و قبله ابرار و خیار گشت اول کیشیش در معرفتی جمال انور چنین نطق
 نمود که در اینموقع نهایت افتخار من نیست که پیغمبر صلح ریس امریهائی را بشما معرفی نمایم
 چون در ورقه فی که مشب بهم داده شد از تاریخ و تعالیم این امر نوشته ام لهذا
 حال وقت را بمتکلم جلیل میدهم این شخص جمیل محترم در اطراف عالم سفر نموده و در مسکن صلح
 بین ملل نطقها فرمودند درواشنگلتن نیز در کینسه که متعلق بحزب ماست خطابه فی عظیم ادا کرده
 مبادی این امر با اصول باکی است من نهایت افتخار و آرزویم در نیست که پیغمبر صلح حضرت
 عبدالبهار را بشما معرفی نمایم پس از خطابه مبارکه در تعالیم الهیه و یگانگی و اتحاد امم مختلفه
 چنان نفوس منجذب شدند که بهیچل تقدس هر قدر خواستند از کلیسای زود حرکت فرمایند

ممکن نشد و جمیعت یک یک بحضور مبارک آمده اظهار خضوع و تعظیم می نمودند و از فیض
 فرع اصل قدیم بهره و نصیب می گرفتند و امر عجیب این بود که آخر مجلس شیش مردم را بر رفتن
 بجمع بهائی تشویق می نمود و تحسیری و تحقیق این امر دلالت می کرد آن بود که مکرر آن
 شب بازسان مبارک بشکرتائیدات جمال قدم و ذکر اهمیت این سفر عظیم ناطق باست
 و از نصف شب گذشته استراحت فرمودند روز اول و شوال ۱۳۳۳ (۱۳ سبتمبر)
 قبل از طلوع فجر خدام را صدا فرمودند و قتی که جانپناه های مبارک را خود بسته حاضر
 فرموده بودند طرزمین رکاب مبارک هم برخاسته مهیا گردیدند حین حرکت چون خادم
 اوطاق مبارک حاضر نبود یکدولار نغماسام او را بمنجه عنایت فرمودند ولی چون بهنگاه
 خط آهن ورود فرمودند اتوبیل چپ خواست زیادی کرایه بگیرد باو عتسان نمودند فرمودند
 «انسان هزار دولار می بخشد نقلی نیست اما یکدولار تعدی کسی را قبول نمی کنند زیرا
 اینگونه تعدی منافی عدل و نظم عالم است» و در ترن چون روزنامه های بفاله ترجمه و بحضور
 مبارک عرض میشد باز شکر نصرت و حمایت ملکوت ابھی میفرمودند که تائید و نصرت
 ملکوت ابھی اظہر من الشمس است پیچ چشم و کوشی تا حال چنین تائیدی نہ دیدہ و نشنیدہ حضرت
 مسیح در معبد یهود وارد ولی از تعالیم تورات بیان فرمود یا منع بیع و شری دبتا مسیحیان
 تاکنون آن را اهمیت میدهند و بزم سرور برپا می نمایند اما امروز بتائیدات جمال ابھی
 در ممالک غریب در مجامع و کنائس عظمی امرا اللہ بنہایت وضوح ابلاغ میشود و چون مرکب
 مبارک از آبشارهای کنداو قریہ با و کارخانہ ہامی گذشت صحرا و درہ های سبز و خرم

نمایان میشد و لکن در هر محطه فی مسافر بیشتر و گراما شدید ترمی گشت و هیکل انور بسیار
 خسته می فرمودند جای امریکا همه توقع دارند من از بلاد آنها عبور کنم چگونه این ممکن است
 از صبح تا عصر هر روز نمیشود در ترن نشست بنیه اقتضای نمی کند و امروز از چند ایالت
 عبور فرمودند تا اول شب ساعت هشت از دور چراغهای شیکاگو مانند ستاره ها
 صبح درخشید و مرکب مبارک آن مدینه رسید طلعت پیمان تبائی بعد از همه
 مسافرن پیاده شدند محض نزول قدم مبارک دیده شد که فضای وسیع محطه
 پر از جمعیت حبسای جلالمبین است و ولوله دلها شدیدی که میسر دست دادن
 میدوید یکی در آرزوی ذیل اظہر گرفتن یکی بادیست گل ایستاده وقت تقدیم کردن
 میجست و دیگری شکر و ثنای نعمت وصل و تقامی گفت میدان میدان عاشقان
 بود و گردش زمان تهنیت شادمانی مشتاقان میسرود احباب از دو طرف صف
 بسته هیکل اقدس جہشت و جلال میخرامید و بهر یک اظهار رافت و عنایت میفرمود
 تا سوار اتومبیل شده بمنزل امته الله مسرترو خادمه مشرق الاذکار نزول اجلال فرمودند
 در انجایی از دوستان جاپانی بر قدم مبارک افتاد و مورد عنایت کبری شد پس از
 اندک استراحتی یار پیمان باروی تابان در مجمع دوستان میخرامید تا نظر انور بر ستر
 فیوجبتیای جاپانی افتاد فرمودند احوال افندی جاپانی ما چه طور است این آیام تازہ سلطنت
 جاپان تبدیل شده امپراطور جدید گشته سلطنت میکا دو تمام شد جمیع هیاهو و عریضه ها
 بانتهی رسید یک مشت خاک اورا پوشانید و جمیع بساط امپراطوری را پنهان نمود

این بود سلطنت میکا و همچنین است حال جمیع ملوک لکن چون تو مومن باشی سلطنتی داری
 که بهم میخورد و الی الابد برقرار است شکر کن خدا را که چنین سلطنتی را بتو عنایت فرمود که
 عظم از سلطنت میکا دوست بنا پارت اول شخص شهیر و جنرال عظیم بود اغلب ممالک اروپا
 را فتح نمود امپراطور فرانسه شد بر جمیع اروپا حکم کرد عاقبت چیز خیزی سلطنتش را مخونود
 و در نهایت ذلت اسیر شد و در جزیره سنت هلنا ناله کرد تا عمرش با خورید ستاره
 سعادتش چنان غروب نمود که او را طلوعی در پی نه روزی با جزایرهایش صحبت میباش
 گفتند مسیح هم مثل ناپلیون شخصی بود عاقل خود او در جواب گفت چنین نیست شما خطا کرده اید
 در میان خیلی فرق است باری ناپلیون بمردنش سلطنتش تمام شد لکن سلطنت مسیح ابدی است
 او بشمیره و خونریزی تاسیس سلطنت قانی نمود اما مسیح بنفیات حیات بخش روح القدس
 تاسیس سلطنت اطمینان نمود ناپلیون بقوه جبریه تاسیس نمود مسیح بقوه محبت الهیه
 لهذا سلطنت صد هزار مثل ناپلیون میشود اما سلطنت مسیح باقیست چنین است سلطنت
 الهیه ابدی روز دوم شوال (۱۳ ستمبر) زودتر از همه سس تروچای حاضر کرد
 عرض شد چای بهتر از این است هتیا می کنیم مودند این خیلی خوب است زیرا در نهایت
 محبت این چای را ترتیب داده بعد بیاناتی از قبض و بسط در مصاریف و دانستن مواقع
 خرج فرمودند که من وقتی دلو هزار دولا موجود باشد می خشم اما وقت دیگر که دولا
 هم صرف نمیکنم اینها محض نظم و ترتیب امور است که من می گویم میخوام احباب و ظل عنایت
 جمال ابی ربانی شوند رحمانی گردند زیرا بواسطه تعالیم و عنایات جمال مبارک هر فوز و فلاحی

Abdul Baha in Lincoln Park of Chicago.

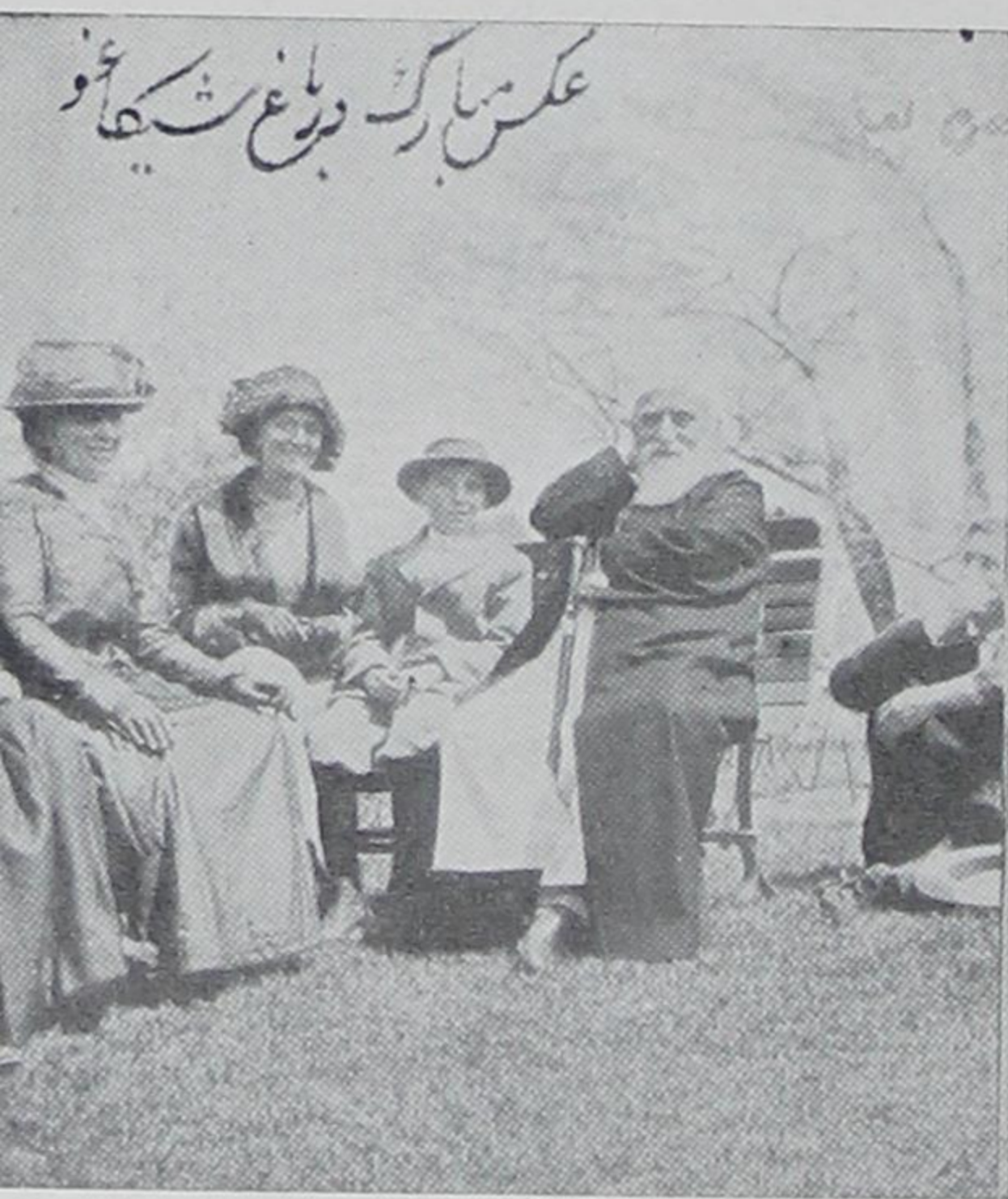

حاصل میشود اگر تأییدات و عنایات او نبود و الله الذی لا آله الا هو که چون ما از ساحل
 شرق با آمریکا داخل و از غرب خارج میشدیم بما ابد کسی اعتنائی نمود اینها همه
 تأییدات جمال مبارکست که این ابواب را مفتوح فرمود و بقاء ایمان صعود بمعارج
 عالیه حاصل می کنیم و در ملکوت ابھی عزیز می شویم و این نفوس حلیله باین صداقت و محبت
 بما خدمت می کنند انتهی بعد از ان احباب و غیار بنای شرف گذاردند حبابی طرف
 استعدای مسافرت مبارک ببلات خود می نمودند ولی نظر بقلبت وقت و غمیت بغرب
 امریکا قبول مسافرت بجهات آخری نمی فرمودند روزنامه نویسهام شرف و مقالات عدیده
 و مسائل امریه ارسان مبارک اصفا و تحریری نمودند اما در مجمع نطق مبارک در تائیس
 مدنیت روحانیه بقاء حضرت بهاء الله و احتیاج عالم بتعالیم الهیه بود که بدون مدنیت الهیه
 اسرار ملکوت ظاهر نگردد فیوضات روحانیه تحقق نجوید حکمت و قوه ماوراء الطبیعه
 جلوه ننماید عقول بشریه بلوغ نیابد عالم انسانی آئینه عالم بالا نگردد و قوه روحانی بر قوا
 حیوانی غلبه نکند جمیع این کمالات بمدنیت الهیه حصول یابد و عالم انسانی بآن محتاج؛ بعد از
 جمله دوستانیکه شرف حضور شرف شد مستر حکیم از شهر کنوشه بود و اشتیاق احبب او
 بتدیهها و وعده نطق مبارک در یکی از کنائس انجاء بعض میرسانید هر روز صبح چون اجازه
 تشریف عمومی بود انقدر جمعیت میشد که حتی در پله ماراه عبور نبود و هر وقت حالت خستگی
 روی می داد بیرون قدری مشی فرمود و مراجعت می کردند انروز صبح جمعی دیگر با بعضی حبابی
 سیاه در ساحت انور شرف بودند و از جمله بیانات مبارکه اینکه اگر انسانی صورت

و مثال رحمانی داشته باشد سیاه یا سفید نزد خدا مقرب است بعضی بمن اعتراض نموده
 که چرا الفت میان سفید و سیاه میخوابی با آنکه این اعتراض چه قدر خطاست آن نفوس
 را می بینید که چه قدر گسخت خود را دوست میدارند چرا بجهت وفای او که محافظه صاحبش
 نماید پس اگر صفت نیک گسخت را عزیز می کنند چرا انسان را عزیز نکنند چرا
 با انسان نیک سیرت الفت جائز نباشد در حالتیکه با حیوان شب و روز
 هم آغوشند چرا با انسان با هموشن معاشرت نمایند میسر و ارم شما از تقالید
 پاک و آزاد باشید فکر و عقولتان وسیع و عالی باشد حقیقت جو باشید بنده گان
 خدا را دوست بدارید و سبب وحدت عالم انسانی شوید انتهی امروز یکی از مشاهیر
 فلاسفه باریس رنجران و اشتراکیون از بیانات مبارکه در اثبات الوهیت بیان
 قوانین الهیه اظهار خضوع قلبی و خلوص صمیمی در ساحت اطهر می نمودند چنانکه از تشرف و خضوع
 آنها قلوب دوستان بی نهایت مسرور بود شب در شهر اوطاق بزرگ طبقه
 اول منزل مس تر جمعیت انقدر آمدند که غلب نفوس حتی در راه عبور ایستاده بودند
 و بیکل انور در آن جمع مشی می نمودند و از ظهور نصرت جمال بھی و اعلیٰ امرات و نفوذ کلمه الله
 در کنائس و مجامع کبری بیان می نمودند و عنوان خطابه مبارکه که این بود در جمیع تواریخ
 عالم نظر کنید به بنید پیچ چنین حکایتی هست که شخصی شرقی در ممالک غرب و انگلی امریکا
 حاضر شود و در جمیع کنائس و مجامع ایالات متحده فریاد برآورد در هر شهری از شهرهای
 بزرگ امریکا ندای الهی را بلند نماید جمیع را بملکوت بھی بخواند و ابد انفسی اعتراض ننماید

These Photographs are taken in Lincoln Park of Chicago.

بلکه حاضرین محافل نهایت وقت دست استماع بیان او نمایند این نیست گرتبایت
 ملکوت ابھی الی آخر بیانہ الاصلی روز ۳ شوال (۴ اکتبر) از جمله بیانات مبارکہ
 این بود کہ اگر جمال مبارک قیام و امر اللہ را بلند نمی فرمودند امر حضرت نقطہ اولی بکلی
 محو شدہ بود ہمین طور بعد از صعود جمال قدم اگر قوہ میثاق نبود معلوم میشد کہ چه
 می کردند چگونه مانند بچی اوقات را حصر دعتہ از واج و شئون نفس و ہوی نمینمود
 و میزان الہی را از کف میگذاشتند و چون شرحی از حالات خیر اللہ بی خیر فرمودند
 ذکر کتاب مبارک اشراقات کہ بلسان آلمانی ترجمہ و طبع شدہ بحضور انور مذکور آمد
 فرمودند جمیع امور و اوضاع عالم خادم امر اللہ است چه خوب بود مرا از ایالات متحدہ
 بیرون می کردند یا از اول راہ نمیدادند در حالتیکہ منع مروج امر اللہ است دیگر امداد چه
 خواہد کرد بعد فرمودند تا جمیعت نیامدہ قدری بیرون راہ برویم تا کنار دریای مشی
 فرمودند و از جانفشانی امیر البحر جاپانی حکایت می فرمودند کہ از اینگونه فدائی با کار را
 از پیش بردند ولی این را ہم بدانی کہ اگر زندہ بود برای دولت و ملت او بہتر بود
 ملاحظہ نمایند یک جنرال خود و اولاد خویش را در راہ امپراطور فدا نمود باین درجہ
 مشہور بصدق و وفا شد دیگر معلومست کہ مادر سبیل جمال ابھی چه باید بنمایم نصاف
 دہید و بدانی کہ ہزار یک این الطافی را کہ جمال مبارک در بارہ ما فرمودہ ہمہ طور
 جاپان بان امیر البحر نمودہ در مراجعت بمنزل جمعی از اہل شیکاگو و اطراف یا روغیا
 بحضور انور مشرف و استماع تعالیم و مسائل الہیہ کل خاضع و خاشع و شاکر و حامد گردیدند

تا عصر که مجمع تپاسینها موعود بودند و از قیام و نطق مبارک در نفوس غلغله فی عظیم
مشهود اول رئیس انجمن با نهایت تعظیم و ادب در معرفی طلعت پیمان گفت حضرات؟
امروز بجهت ما این فیض عظیم و افتخار بزرگی است که خود را در محضر شخصی می بینیم که بزرگتر
پیغمبر صلح و سلام است من بدون شک احساس میکنم و از قبل جمیع می گویم که تا حال
چنین شرفی نصیب نشده که بیان حیات بخش را از زبان پیغمبر حی بشنویم لهذا
با نهایت افتخار و سرور حضرت عبدالبهاء پیغمبر صلح و مروج اخوت عمومی را معرفی مینمایم
پس طلعت عهد قیام فرمودند در مهتیا زمین حقایق ملکوتیه و نفوس حیوانیه و ظهور کمال
انسانی و صورت و مثال الهی و توضیح تعالیم ظهور بدیع لسان فصیح بگشود چنانکه از دست
زدن و شور و هیله جمعیت تالار بر لرزه درآمد بعد از خطاب مبارکه که رئیس انجمن باز برخاسته
اظهار شکر از تعالیم و بیانات مبارکه نمود و شهادت بر عظمت و حقیت حضرت عبدالبهاء
داد و اهل مجلس هم بجهت اقرار و تصدیق قول رئیس همه دفعه برخاستند و در محفل
شور و نوای انداختند که آن انقلاب هیئت مجلس عظم دلیل بر قوه خارق العاده طلعت
پیمان یزدان بود لهذا جمال بی مثال دوباره قائم و باین عبارات ناطق گردیدند «من
بی نهایت از این احساسات و انسانیت شامس ورم حذر دارم که در امریکا چنین مجامعی
هست که مبنی بر انسانیت و قدردانی و تخری حقیقت است من از این انجمن بسیار تشکر
و ممنونم و امید دارم احساسات و جدانیه بیشتر احاطه کنند و فیوضات الهیه
شامل تر گردد الی آخر بیان بالا علی چون با و طاق دیگر تشریف بردند نفوس هجوم

آورده غلب می گفتند می خواهیم مشرف شده اقرار بحقیقت این امر مبارک نمایم ابداً
 بتصور نمایم که باین درجه انقلاب در پوچ جمع عظیمی افتد و در چنین مملکتی پوچ قیامتی
 برپا شود روز ع شوال ۱۵۱۵ ستمبر صبح شرح حالات خیر الله را بحجت رفیق
 او دکتورنات می فرمودند بهیمنه فی که رعب و سطوت صوت و کلمات مبارکه
 سامع و مترجم را بارتعاش انداخته بود آخر فرمودند او میخواهد من در عقبش بفرستم
 و او را بنحوا هم و حال آنکه من مسافر و وارد هستم اعلی و ادانی از امانی این مملکت
 بدیدن من می آیند اگر مقصد خیر دارد او هم باید با نهایت صدق بیاید الی آخر
 بعد از صحبت وجود مبارک خیلی خسته بودند و به تشریف بردن بکنوشه موعود دکتورنات
 مذکور هم با ملازمان حضو و یکی از اجبای جاپانی مأذون و ملتزم رکاب تقدس بود
 بعد از دو محطه ترن تبدیل شد و با عجله دوستان ترن دیگر نرسیدند جبا
 خیلی متأثر شدند فرمودند هیچ عیب ندارد در این حکمتی است چون بعد با قطار دیگر
 حرکت فرمودند بین راه بان قطار اول رسیده دیدیم شکسته افتاده و بعضی از
 مسافری آن هم مجروح شده اند معلوم شد تصادم واقع شده "فرمودند این هم
 حفظ و حمایت جمال مبارک بود" و حکایت غنیمت مبارک از اسکندریه بامریکا
 فرمودند که بعضی پوچ صلاح دانستند که ما از راه لندن بکشتی تیتانیک که در همان
 سفر غرق شد بیائیم ولی جمال مبارک چنین دلالت نمود که بکسر آیدیم "خلاصه محض
 ورود مبارک بعض اجناد محطه با اتوبیل حاضر و چون بتالار بزرگ مشرق الاذکار نزول جلال فرمودند

در اینجا بزم وحشی الهی بود و نفوس مانند ملائکه آسمانی با نهایت تأثیر در تسبیح و تقدیس
 نخست در صحنه خطابه جلوس نموده در قوه غالبه و نفوذ امر جلال قدم و اسم اعظم نطقی مختصر
 و مؤثر فرمودند آنگاه سر میز شریف بردند و آن میز بطول تالار گداشته و با انواع گلها
 مزین بود چون شروع بنا نمودند جوانهای احباب اجازه خواسته با نغمه و پیانو
 بنحوت آن روی نیکو پرداختند تا آنکه باز آن مظهر ناطق و شرجی از بلایای طلعت
 قدم و آیام سجن اعظم و انقلاب و تبدیل امور بقیام جمهور سر فرمودند که خدا جمیع موانع را برداشت
 و همه اسباب را جهت ساختن تاعبدالیه با نیجارسید و ملاقات شماسرور گردید
 بعد احتبایک یک اطفال خود را بحضور مبارک آورده تبرک می ساختند هر یک را
 در آغوش عنایت می گرفتند و گل و میوه و شیرینی عنایت می نمودند و دستر حلس عرض نمود
 هر وقت در اینجا ضیافت عمومی اجبا بود همیشه در دو طرف این میز دو کرسی یکی را با اسم حضرت
 بهاء الله و یکی را بیا طلعت عبدالبهاء خالی می گذاردیم دائماً آرزوی چنین روزی می نمودیم
 حال چگونه شکر نمایم که بهتیا آرزوی خود رسیدیم و دیدیم ما را بقلای انور منور یافتیم
 شخصی دیگر عرض نمود که چون شیشها از تشریف فرمائی مبارک مسبق بودند و جمیع کناس
 ذکر مبارک را نمودند که مشب پیغمبر شرق در کلیسای کانگریشن کنوشت خطابه ادا خواهند فرمود
 بعد از نماز از مشرق الاذکار بمنزل مس گویل تشریف بردند تا عصر در اینجا مجمع اجبا متیا و لها
 از اصفاء و نداء احلی آشفته و شیدا بود از جمله بیانات مبارکه انیکه «امرا الله همیشه از شرق
 ظاهر شده اما آثارش در غرب شدید تر بوده وقتی بدری پاشا و مجمعی گفت که حضرات؟

هر چه ما داشتیم اهل غرب از ما گرفتند علوم و صنایع و قوانین جمیع را از مشرق بردند حال
 تیرسیم امر حضرت بهائیه را هم از ما بگیرند این قول اوست ولی حضرت بهاء الله نه شرقی است
 نه غربی نه جنوبی نه شمالی مقدس از جهات است آسمانی است و ربانی الی آخر بیان الاهی
 اما شب در کلیسای کانگرگشن خطابه مبارکه در خصوص وحدت مظاہر حسدیه و اختلاف
 اعم بواسطه تعالید باطله و بسط تعالیم و مسائل الهیه بود که بصیرت و حیاتی جدید نفوس بخشید
 و بعد از نطق مبارک از قبیل نفوس در محضر انور با ظہار خلوص و خضوع موفق
 روزه شوال (عاشور) صبح وقتی هیکل اطهر عازم شیکاگو بودند و اجابا عبابوش ناظر
 آن روی منور می فرمودند "ببینید قوت و نفوذ امر بهاء الله چه کرده جاپانی کجا امریکا
 کجا و ایرانی کجا چگونه جمیع را در ظل کلمه وحده محبت یکدگر نموده و در راه شری از جان نثاری
 و استقامت اجبای شرق می فرمودند و چون شیکاگو تشریف فرما شدند تاشب پی
 در پی عبور و تشریف نفوس بود بعضی از اجبا و جوہی تقدیم نمودند ولی هر قدر رجا کردند
 مقبول نیفتاد و امر بانفاق بفقرا فرمودند بعضی از روزنامه نویسیها مقالاتی در بساط درج
 و نشر نمود که بسیار مورد لطاف مبارکه گردیدند انروز عصر در مجمع حبس انعوتی را از شعار
 مسس ویت که نام شهنواز خانم با و عنایت شده بود جمعی از دوستان حاضر کرده بودند چہن
 نزول قدم مبارک از طبقه بالا بمحل اجبا بانغم و پیانو چنان خواندند و عبور موشی طلعت مجبور
 در میان دوستان چنان بود که همه بحالت رقت آمدند و صبر و قرار از دست دادند و آله
 شوق و گریه اشتیاق نمودند در آن میان شیشی پیش آمد و رجا نموده گفت که پیغمبر خدا

عبداللہا در بارہ من دعا بفرماید و خیلی مورد عنایت شد اما نطق مبارک در مرتب
یگانگی و محبت بیشتر آتش بجای باز زد و شور در دلها افکند بعد از آن محفل بمس ترو
فرمودند کہ نظر بخوابش و اصرار شما باین خانه آیدیم ولی حال دیگر باید بہوتل برویم
و آنشب در نصیاح و تشویق اجابہ در شرفحات اللہ و اعلیٰ کلمۃ اللہ و اظہار عنایت
با ولیا لفظی طبع و بیانی فصیح فرمودند و بعد از محاسبہ ہم اکثر نفوس بشرف مخصوص
فائز و مفتخر چون شام میل نمودند امر بمرکب و نقل بہوتل فرمودند در بین راہ دار التوبیل
اظہار تاثیر شدید فرمودند کہ این صدمات سفر و حضر را برای این تحمل مینمایم
کہ بلکہ امر اللہ از بعضی رخنہ ما محفوظ ماند زیرا ہنوز من مطمئن از بعد خود نیستم
اگر مطمئن بودم در گوشہ راحت میشدم ابد از ارض مقدسہ و جوار روضہ مبارکہ
بیرون نمیآیدم یکہ فدای امر اللہ بعد از شہادت حضرت اعلیٰ در حکایت یحیی و چار لطف شدید
مرتبہ دیگر پس از صعود جمال مبارک صدمہ عظیم دیدم ترسم باز نفوس خود خواہ اخلاص
در الفت و اتحاد اجاب نمایند اگر وقت مقتضی بود و تاسیس بیت عدل بشدت عدل
محافظہ می نمود انہی (بعد شہر محی فضل از بدایت اختلاف در کورہ اسلام فرمودند کہ)
بواسطہ نفوسی کہ ترویج اغراض شخصیتہ می نمودند و خود را خیر خواہ دین می شمردند بکلی اساس
اسلام پامال شد بیانات مبارکہ از این قبیل بود و بی نہایت مہزن و مؤثر تا بہوتل رسیدند
روزہ شوال (۱۷ ستمبر) با اجابہ دوستان و داعی می فرمودند و وعدہ جماعت
از کلیفورنیا بشیکانغومی دادند و بعضی از بیانات مبارکہ با جواب این بود کہ از عنایات جمال

مبارک شمار آئید و توفیق میطلبم در هر جا و محل باشم همیشه بپادشاه هستم هیچکس را
 فراموش ننمایم و از خدایم خواهم که روز بروز روشن تر شوید منقطع تر گردید و در جان
 تر شوید شتعل تر گردید خاضع و خاشع باشید زیرا انسان تا خود را نیک نمیداند
 بلکه خویش را عاجز می بیند و قاصر میداند و بترقی و علو است ولی بعض اینک خود را
 خوب دانست و گفت من کامل هستم غرور و دلو حاصل نماید چون جمع دیگر مشرف شد
 در مسائل اشتراکیتون بیاناتی می فرمودند که اعظم از اساس اشتراکیتون در ادیان الهی
 موجود مثلاً در حکم الهی و یثرون علی انفسهم و لو کان بهم خصاصة است میفرماید که از خصائص
 و مایحتاج اموال خود انفاق نمایند و دیگران را بر خود ترجیح دهند ولی برضایت نهایت
 روحانیت اما اشتراکیتون میخواهند اشتراک و مساوات برود جاری نمایند با آنکه
 مواسات که حکم الله است مشکلتر است چه که صاحب نعمت باید دیگران را مقدم بر خود داند
 این جاری میشود و سبب آسایش خلق و مؤید نظم عالم است زیرا موقوف بر رغبت و رضایت
 متفق است ولی اشتراک و مساوات با آنکه سهلتر است و صاحب نعمت باید دیگران مساوی
 نه مؤخر این جاری نمی شود و باعث فتنه و آشوب است زیرا منوط بغفت و جبر است ولی
 در الواح حضرت بهاء الله است که اگر صاحب ثروتی در تربیت اولادش کوتاهی نماید
 محفل عدل باید او را مجبور بر اعانت و تربیت کند ولی این راجع بخاندان ان غنی و تحت
 نظام انجمن عدل است مقصد آن بود که اعظم از مساوات و اشتراک در دین الله موجود است
 و نفوسی در امر الله مانند سلطان الشهدا بودند که در ایام سختی جمیع اموال خود را صرف

فقرا و ضعفا می نمودند و در ایران بدرجه بی نفوس فدائی یکدیگر بودند که یکی از بهائیان همان
 بهائی دیگر بود چون حکومت آن همان بهائی را خواست و دستگیر نماید هماندار خود را با اسم
 همان تسلیم حکومت نمود و بجای او شهید شد و فدای همان و برادر خویش گردید
 و صاحب روزنامه پوپس میفرمودند که "روزنامه باید اول وسیله الفت بین نفوس
 باشد این عظم و طائف صاحبان بدانند است که سورتفا هم بین ادیان و اجناس و اوطان
 را از ازل نمایند و وحدت عالم انسانی را ترویج کنند" انروز جناب قاضی اعلی کبرنجوانی
 که اجازه خواسته بودند در مسافرت کلیفورنیا ایشانم ملتزم رکاب مبارک باشند
 از مالیدن آمده بامتر فیوجتیا دوست جا پانی بخدمت و ملازمان حضور ملحق شدند ساعت
 مرکب مبارک انرشیکا غو حرکت کرد و جمع کثیری از اجداد در ایستگاه راه آهن طائف حول
 طلعت نور بودند و استدعای برکت و تائید الهی و توفیق بر خدمت امر رحانی می نمودند
 انروز بانکه هوا خنک و ترن بسیار لطیف و بدون غبار بود با نخستگی و ضعف بریکل
 اظهرستولی گردید طرف عصر حالت عجیبی مشاهده شد که روی کرسی در حالتیکه وجود
 مبارک تکیه داده بودند صدای این مبارک بگو شهر رسید چون نزدیکتر شدیم
 چشمهای چون زکس شهلا باز بود و بیاناتی بطرز مناجات با کفنی بسیار عزین می فرمودند
 هرچه نزدیکتر رفتیم لطافت و نگاهی نفرمودند مثل حالت خواب بود بانکه بیدار بودند
 ولی هرچه خواستیم بفهمیم که چه می فرمایند ممکن نشد در آن بین ترن در محطی ایستاد یکی
 از خدام جبارت و عرض نمود که میل مبارک هست پائین شریف برده قدری مشی بفرمایند

و فعه از آن حالت منصرف شده فرمودند خیر برون نبرویم: آن ایام وجود اظهر خلی محزون
 و مکر بود و وقتی می فرمودند که دیشب من هیچ نخوابیدم امروز کشتی امرالله را طوفانها
 شدید از هر جهت احاطه نموده ولی تأییدات جمال قدم با ما است: باری ساعت شب بود
 که چند محطه بنیای پولیس مانده چند نفر از اجبا از جمله سترمال که باستقبال قدم مبارک آمده بودند
 در ترن مشرف شدند و چون بنیای پولیس نزول اجلال فرمودند جمعی از اجبای دیگر با بعضی
 از روزنامه نویسیها از مشاهد روی دلربا فیض باقی بردند بعد فرمودند حالا من بسیار
 خسته ام در خصوص مقالات و برائت و جواب و سوالات فردا شمار ملاقات خواهیم نمود
 چون به هتل پلزا که در مقابل آن باغ و دریاچه ای بسیار با صفا بود تشریف فرما شدند بعضی
 از اجبا عرض نمودند از مجامع و کنائس عظیمه این شهر نفوس محترمه از وجود اقدس دعوت
 نموده اند فرمودند بهیچوجه مجال اقامت نیست نهایت دوروزی مانیم ما میائیم در هر شهر
 و لوله ای می اندازیم و میرویم همین قدر تخمی میافشانیم مردم را متذکر می کنیم و از بنا عظیم خبر
 میدهم و حرکت می کنیم علی العجاله کار ما اعلان امرالله است و الحمد لله که تا بخش روز
 بروز ظاهر است و تأیید شد شامل روز شوال (۸ اکتبر) تالار هتل
 بزم وصل و تفاسد اول اجبا با شور و شوق و شغف تمام سامع این خطاب مبارک شدند
 (هو) الحمد لله خداوند مملکتی آباد بشما داده شهر ما معمور است تجارتها در ترقی و آثار عمران
 در نهایت جمال و کمال ولی جمیع اینها نسبت بعنایات الهیه هیچ است تمام روی زمین
 بهر توی از انوار شمس حقیقت مقابلی نمی کند نیست که در انجیل میفرماید شیطان حضرت مسیح

را بالای کوه تفعی برد همه دنیا را با و نشان داد و گفت اگر متابعت من نمائی جمیع اینها
 را بتو میدهم حضرت قبول فرمود: «بعد بجهت جمعی که از مسائل اشتراکیتون سوال نمودند شرحی
 از قسم مطهر صادر و برای روزنامه نویسیها از لزوم مدنیت روحانیه و نقیضات روح القدس
 و تعالیم و تاریخ ظهور عظم مقالاتی اکمل و اتم فرمودند حاخام اسرائیلی مشرف ورجای نطق
 و خطابه مبارکه در کنیسه اسرائیلیان نمود و از جمله بیانات مبارکه با و در بدایت این بود
 که من از وطن صلی شما اورشلیم میآیم چهل و پنج سال در فلسطین زندگانی کردم اما محبوس بودم
 (عرض کرد در این عالم ما همه محبوسیم فرمودند) ولی من در دو حبس بودم عرض کرد یک حبس
 کفایت است فرمودند من اوقات هم را بنی بودم نهایت سرور و ممنونیت داشتم (عرض
 نمود همیشه پیغمبران خدا مسجون بوده اند حال هم حضرت عبداللہا برگزیده خدا محبوس شده اند
 فرمودند) من بنده خدا هستم ولی قاعده مردم چنین است که همیشه خواهن بسیار خواه
 نفوس مقدسه را اذیت می نمودند اما بعد باسم آنها ساجد میشدند: آخر چون حاخام
 اظهار نهایت اخلاص و انجذاب نمود و اذن خخصی خواست او را در بغل گرفته فرمودند:
 من میخواهم جمیع ادیان با هم برادر باشند همدگر را دوست بدانند با یکدیگر مصافحه
 و معانقت نمایند و بزرگان یکدیگر را عزت و احترام نمایند: از روز قبل از ظهر بکلبوب تجاری
 موعود بودند چون از پارکها و خیابانهای شهر عبوری نمودند میفرمودند: «امشب از برای
 یهو در معبد آنها اثبات حقیقت حضرت روح الله خواهیم نمود و این باراده جمال مبارک
 و یائید اوست مثل اینکه الان جمال الهی در قصر عکاش شریف دارند اگر بحضور مبارک شرف

شوم و عرض نمایم میخواهم در کینیه اسرائیلیان صحبت بدارم البته می بینم که میل مبارک اثبات
حقانیت حضرت مسیح است: تا آنکه کالک مبارک بکلوب رسید ابتدا چند نفر روزنامه نویس
سوال از اساس امر مبارک نمودند شرحی جواب از زبان انور صادر که مسائل و
احکام دین الله بردو قسم است قسمی اساس اصلی احکام روحانیه و اصول سعادت
بشریه و تحسین خلاق و تحصیل فضائل و کمالات انسانی است و این ابد تغییر و تبدیلی ندارد
قسمی دیگر فروعات و احکام حیوانیه است که راجع بمعاملات و مقتضیات عصر و زمان است
و این با مقتضای وقت تبدیل میشود چون شرحی مبسوط در این مسئله فرمودند رؤسا و اعضا
کلوب که همه از اعزه بودند مجتمع شدند و از استماع خطابه مبارک که در موازین اربعه حس
عقل نقل و الهام و قوه غالبه امر ملک علام حالت سرور و خضوع قلبی یافتند و در ساحت
اطهر خلوص صمیمی اظهار نمودند علی الخصوص بعد از نطق مبارک که هر یک نهایت ممنونیت
از عنایات مبارک که حاصل نمود و از روزیم اعلانی در اینجا نصب نموده بودند که ترجمه آن
این بود که بعد از اینها پیغمبر محترم شرق زعیم بهائیان امروز ظهر در اینجا صحبت خواهند فرمود
آتش در معبد یهود در حقیقت حضرت مسیح و حقیقت امر رسول الله خطابه فی ادا فرمودند
که حجت قاطع بود و برهان لامع و تأثیر عجیبی در نفوس داشت چنانکه غلب نفوس محترمه
یهود در حال و نشاط آخر مجلس در محضر انور بی نهایت خاضع و شاکر بودند و یکی از آنها
بر ملا می گفت که من دیگر بعد از این یهودی نیستم   روزه شوال (۱۹ سبتمبر) بعرض
مبارک رسید که تفصیل مجلس و شب در برابر اندام روز طبع و نشر شده فرمودند

با وجود این باز نصاری و مسلمین از ماراضی نیستند و حال آنکه آنها در خانه خود سرگرم حبت
 و عسرتند و مادرانگونه معابد عظیمه در اثبات مظاهیر الهیه ناطق و ساعی و همچنین اهل تقوی و تقص
 را ملاحظه کنید چگونه بخود مشغول و در فکر اغراض شخصیّه خویشند و من در بلاد امریکا
 بتبلیغ امر الله چنان مشغول که آنی راحت ندارم انتهی بعد از شرف جمعی از اجاب و اغیا
 بنکارخانه شریف بردند نقش و آثار قدیمه بسیار از نظر مبارک گذشت منجمه شیشه ها
 کوچکی که در آیام قدیم در بعضی الماک فیلیکیان بوده و مردم در عزای عزیزان خود شکهای
 چشمان را در آن شیشه ها با اجساد مرده ها دفن می کرده اند فرمودند به بنید این شیشه
 در زیر خاک بیش از اجساد آدمیان دوام نموده (بعد فرمودند) باز اهل غرب چون ثروت
 و مالشان زیاد می شود آثار عتیقه جمع می کنند که خدمتی بعالم صنایع نمایند ولی ایرادها
 چون ثروتشان زیاد شود در سرطویه خود صدر اسب نگاه میدارند و بنخدم
 و چشم می پردازند و بهوی و بهوس مشغول میشوند اما نسبت بخدمات امر الله این هر دو
 بی نتیجه است مثلاً این زحمتهائی که در جمع آوری این اشیا کشیده اند لیونها خرج و صرف
 کرده اند اگر در سبیل الهی بود الی الابد ستاره سعادتشان از افق دو جهان میخیزد
 اگر در این شهر سبب تبلیغ ده نفر می شدند تسلسل پیدا نمید و سبب عزت و سربازی
 می گشت و مایه حیات سردی بود انتهی در مراجعت به هتل شارلات تکرانی بجامع شرق
 صادر و ارسال شد پس علاوه از اجاب جمعی از فلاسفه و کشیشها حاضر محضر اظهر گردیدند
 و از لسان مبارک در وحدت عالم انسانی و اخوت عمومی و تبیین تعالیم الهی تفصیلی جاری

هر يك با خلوص و مودت تمام مخلص شدند و اجبا اظهار شغف از نفوذ کلمه مبارکه و جای
 اقامت طولانی بهیكل اكرم نمودند فرمودند "مجال کم است ما باید بهر جا برویم و فریاد کنیم
 در اینجا فریادمان را از دیم حال باید بیاد دیگر شتابیم تا بکلیفورنیا برسیم" وقت عصر
 محفل مجلسی در منزل مستر هر یک بود جمعی از فلاسفه و پروفیسرها و کشیشها و خانهای محترمه
 مشرف و از خطاب و بیان مبارک در وحدت و اتحاد نوع انسانی و استعداد این
 قرن نورانی شور و هیجانی عظیم حاصل نمودند و پس از نطق عمومی اغلب در محضر انور بشرف خصوصی
 افتخار بستند پس از آن مستر ولسن اتوبیل حاضر نموده بر حسب وعده به شهر سنت پل که ۵ میل
 از میناپولیس دور است عازم گردیدند و این مسافت را با نهایت مسرت و سرعت طی فرموده
 از صفای رود "سیسی" و تلهها و جنگلهای سبز و خرمین راه تعریف می فرمودند
 تا بمنزل دکتور ولسن نزول اجلال فرمودند در اینجا اهل مجلس از نطق و بیان طلعت مجبور
 بانجذاب و شور آمدند و در نقص عالم طبیعت و کمال آن تربیت الهی بصیرت و ذوقی
 تازه یافتند بعد بیرون خانه در خیابان مثنی میفرمودند که اطفالی با وقار و ادب
 بحضور انور آمده از وطن و مقصد مبارک پرسیدند با هر یک اظهار عنایت و صحبت
 نموده چون مراجعت بنحانه فرمودند اطفال هم اجازه خواسته داخل شدند پس هر یک
 و جبهی عنایت نموده آنها را نوازش میکردند که طفل کوچک دیگر که در دامن پدرش بود
 نغمه بحضور مبارک دوید و عرض نمود من اول شمارا دوست میدارم بعد پدرم را اما
 وقت حرکت دو اتوبیل در بنحانه موجود بود اول سوار اتوبیلی شدند که مال چند نفر

از خانهای بستدی بسیار مجذب بود ولی چون دکتور و سن عرض نمود که اتوبیل را که
 من برای مرکب مبارک حاضر کرده ام این یکی دیگر است پیاده شده سوار اتوبیل
 دیگر شدند و با تمام سرعت بجایی که مخصوص نطق مبارک در دنیا پولیس منزل سترمال
 اول شب منعقد رسیدند اما اتوبیل دیگر نرسید تا بعد از مجلس معلوم شد که در
 راه شکسته و خانهای محترمه اتوبیل را تبدیل نموده آخر خود را رسانیدند و در محضر مبارک
 سر نیز بصرف شام مفتخر و سرافراز گردیدند
 روزه شوال (۲۰ ستمبر) صبح پنج
 موکب آقدس از دنیا پولیس در شرف حرکت بود اجاب و بستدیها پروانه وار طائف
 حول روی یار بودند و باین بیانات مبارکه مخاطب که شما ما بیکدیگر خیلی محبت داشته باشید
 دیدن همدیگر نمایند غمخوار گل باشید اگر یک نفر دور از شهر منزل دارد محض ملاقات
 او بروید فقط بقول قناعت نمایند بوصایای الهیه عامل باشید هر هفته مجلس نمایند
 و ضیافتها بپا کنید در ترویج معرفت الله و تحصیل کمالات روحانیه بکوشید انیت
 صفت بهائیان و الاهیاتی بودن بلفظ چه فائده دارد انتهی ساعت ۸ پس از بستن
 جرائد و بسته های مرسوله بشرق از هتل بایستگاه خط آهن شریف فرما شدند
 و اجازت دوری لقای پیمان بغایت محزون و پریشان تاحین حرکت که از دم شنباک
 قطار راه آهن خطاب بعضی از اجامی فرمودند که من ابد شما را فراموش نمیکم همیشه
 در یاد و خاطر من هستید بجمع یاران محسرابانی من ابلاغ دارید من بجمع را دوست
 میدارم و شما نصیحت منایم که بفقر اهربان باشید محبت نمایند آنها را دستگیری

کنید زیرا فقر اذل شکسته اند اگر شما با بجهت غنیا جان نثاری ننمائید گمان می کنند
 مجبوریت ولی چون بفقر محبت کنید از صمیم قلب ممنون و خوشنود می شوند
 لهذا رعایت فقر واجب است در پناه خدا باشید و چون ترن بشهرنت پل
 رسید و کتور و سن برای وداع و رجای تائید بحضور مبارک مشرف و مورد کرم
 گردید اما در راه از روز و خصوص تبلیغ امر الله در ممالک امریکای فرمودند که بجهت این
 بلاد مبلغ منجذب منقطع و عالم بسیار واجب است مثل بعضی از مبلغین جانفشان ایران
 باید امر الله در این صفحات تکمیل تمام حاصل نماید مبلغین پی در پی از شهری بشهر دیگر سفر نمایند
 و ندای الهی را بلند کنند انوقت تائیدات ملکوت ابھی احاطه خواهد نمود و قیامتی بر پا
 خواهد شد هنوز آن نحو که من میخواهم تحقق نیافته بسته تائیدات ملکوت ابھی است
 و انفاکس پاک اجبا خدای وحید شاید است که اگر نفسی نفس پاکی در حالت انقطاع
 بکشد و لو تا هزار سال باشد تاثیرش ظاهر خواهد شد بعد از ثبات و حالات
 و شرح آیام اقامت مبارک در بغداد حکایاتی مفصل نمودند تا عصر بمناسبتی ذکر مستر برون
 رفتند و دند که من با و نوشتم تو اول کسی بودی از تعلیم و مؤلفین اروپا که بساحت
 اقدس مشرف شدی این استیاز را از دست مده ولی او نفهمید وقتی خسران او
 معلوم خواهد شد که در انگلستان انوار بدیت باشد اشراق تباید ساعت ۲
 بعد از نصف شب مرکب مبارک بشهر آما رسید چون خیلی وجود اطرخسته بودند
 بعضی ورود به هتل شام میل نفرموده استراحت نمودند روز اشوال دایر ستمبر

صبح وقتی که ملازمان حضور از دست طلعت مجبور چای مینوشیدند و حوادث تازه عثمانی بوضع مبارک میرسید بعضی از بیانات مبارکه این بود که جنگ خودمان خوبست که جمیع را مغلوب مینماید و تسلی که حضرت مسیح را تاج خار بر سر نهادند همان وقت بچشم خود تاجهای ملوک را در تحت اقدام خویش میدید آنان من چون نگاه می کنم می بینم جمیع دول و ملل شکست خورده و در بیا بیا بنهار ریخته و پاشیده اند و امر الله غالب و قاهر و همین بر کل است جمیع وقوعات آینده در نظر مظاهر مقدسه ظاهر و عیانست بعد تفصیل حفر خندق تا غلبه اسلام بر خنزرن کسری و فیصرو فرمودند که چون منافقینی که اول در دل تکذیب وعده های حضرت می نمودند آن فتوحات را دیدند فریاد برآوردند هذا ما وعدنا الله ورسوله و چون ترجمه یکی از مقالات انگلیزی در خصوص صلح بسمع مبارک رسید فرمودند اگر دول جمهوری امریکا جمعیت می نمودند در مسئله صلح متخذه میشدند و جمیع بمخل لا های رجوع می کردند سایر دول اروپا هم پیروی این افکار می نمودند اما از جهت دیگر اگر جنگ عمومی در اروپا واقع شود زودتر صلح بین ملل تحقق یابد و همچنین باید این افکار صلح بین عموم منتشر شود و بعد مالیون از قرض دادن برای حرب و کمپانیهای راه آهن از حمل و نقل آلات حربیه و افراد شکر از جنگ و خونریزی ابا و استناع نمایند و همچنین حد و معین شود پس از این بیانات و فرمایشات بجهت دو نفر از روزنامه نویس ها شرحی از افکار مضرة سیاستون و مضرات حرب و متانت تعالیم الهیه در مسئله صلح اکبر و اتحاد ادیان و الفت و وحدت نوع انسان فرمودند و آن اوان در لوجی که

از قسم مطهر بافتخاریکی از اهل مازندران صادر این کلمات مبارکه نازل ہوئے انوار بہا اللہ
 چنان بر قطعہ امریکا تابیدہ کہ در ہر شہری جمعی از مومنین موجودند ای یا بھو اللہ بلند است
 و عبد البہا در کنائس عظمی و مجامع کبری لغزہ زمان اثبات حقیقت حضرت رسول حضرت
 اعلی و طلوع شمس بہا اللہ می نماید و اکثر جرائد نہایت ستایش می کنند ایرانیان کجا
 ہستند تا بینند کہ تیر آفاق از افق کویہ اورنگ طلوع نمودہ حال بر کویہ و صحرائی امریکا
 تابیدہ با وجود این ہنوز اہل نور در خوابند و نمیدانند کہ چہ موہبتی در حق آن خطہ
 ودیاری شدہ الی آخر بیانہ الاصلی ناہار رفتند ری آب گوشت کہ در مطبخ مخصوص
 طبخ شدہ بود میل فرمودند ولی خدام حضور حسب الامر در سفرہ خانہ ہوتل غذا خوردند
 بعد از چای عصر برای دیدن مہتر بر ایان کہ اکنون وزیر امور خارجہ امریکا است و دیدن
 کسان ایشان عزم مسافرت بلنکن نمودہ فرمودند سفر آخر باہرش وقتی بحیفہ آمدند کہ ما
 در عکا در مخاطرات عظیمہ بودیم واعدابا نہایت عناد و ترویج فساد در ایام اخیرہ می نمودند
 لہذا ملاقات نشدند و حال ما بدینشان میرویم و چون بایستگاہ خط آہن تشریف
 آوردند یکہ دقیقہ پیش تر ن حرکت کردہ بود لہذا بجهت قطار دیگر در محطہ توقف فرمودند
 چند دقیقہ نگذشت کہ شخصی کلاہ و لباس شرقی ما را دیدہ بانجذاب تمام پیش آمد و گفت
 کہ ما جمعی از احباب تلگرافی از مینا پولیس داشتیم و تا حال در جستجوی حضرت عبد البہا بودیم
 و فوراً دوید و سایر دوستان را بشارت دادہ بحضور انور رسانید و بی نہایت
 شاکر و شادمان بودند از اینکہ حرکت مبارک تاخیر افتاد و بقطار اول نرسیدند

بانه شری از حوادث عظیمه در امراتند فرمودند که تا بحال آنچه واقع شده جمع سبب اعلام
 امراتند بود مهاجرت جمال مبارک از طهران و حرکت از بغداد بارض مقدسه بقدری سخت بود
 که اجبا خون از دیده می باریدند حال معلوم میشود که چه حکمتها داشت چه فتوحاتی بود که حتی
 بشارت کتب مقدسه درباره ارض مقدس و ظهور موعود بان سبب تکمیل شد و همچنین
 پرفسری که از بعضی مسائل امریه باخبر بود از تشرف بحضور مبارک بسیار سرور و شاکر شد
 تا ساعت ۱۲ نصف شب که از آماها حرکت نمودند و بعد از سه ساعت بشهر لنکن نزول حلال
 فرمودند صبح ۱۱ شوال (۲۲ ستمبر) ذکر غناد دشمنان و قصد سوء بحال مبارک جل ذکره
 می فرمودند و بیان مبارک بفساد و غناد اهل نقض رسید که شعاع ظلمانی بصیرت
 بپدرش نوشته که من در صد تحصیل پول و متاع دنیوی هستم و درباره فلانی
 یعتاشد علیه من لایر حمله منظریم تحقق یابد بعد چون دو نفر از صاحبان جبهه آمد مشرف
 و بانهایت خضوع و محبت تحریر بیانات مبارک برداشتند انگاه امر تلیفون و استفسار
 حال مستر بر ایان و عرض فرمودند دختر و محرش در تلیفون اظهار اشتیاق تشرف
 و رجای شرفیابی حضور انور نموده افسوس خوردند از اینکه مستر بر ایان خودش در سفر است
 لهذا در یک اتوبیل بزرگ که ملزمین رکاب هم در حضور مبارک بودند سوار شد و متناً
 بعید که خارج از شهر طی نمودند تا بقصر مستر بر ایان که بهترین نقاط آن صفحات بود نزول حلال
 فرمودند چمن ورود خانم محترمه سس بر ایان دیده بانهایت خضوع اظهار مسترت و
 ممنونیت از عنایات مبارک نمود و همچنین دخترش و پس از استماع تعالیم و مسائل

و مطالب امریه و صرف چای و شیرینی رجای آن نمودند که بعضی از او طاقهای عمارت
مخصوص کتابخانه و او طاق تحریر ستر برایان بقدم مبارک تبرک شود و کتابی را هم
از تالیفات ایشان محض یادگار و افتخار تقدیم نمودند و استدعای دعای مبارک
در نصرت و ظفر او در آن سفر کردند زیر اجمیت ریاست مستر و سن که اکنون رئیس جمهور است
در هر شهری خطاب میداد و قلوب را بحسن کیاست و کفایت ایشان مایل میبخت
لذا حین حرکت مناجاتی در طلب تائیدشان در کتابچه فی بقلم مبارک صد دریافت
و باز بیاناتی که مزید انجذاب و اطمینان و سرور و افتخار و جود آنها بود فرموده حرکت نمودند
و تا حین حرکت شاکر لطاف مبارک بودند عصر از جمله نفوسیکه در مهتل شرف حضور انور
رسیدند چند نفر از اعراب بودند که بواسطه مقالات جرائد از نزول قدوم مبارک
خبر یافته و از رفتار و گفتار دلد و رشوق و اشتیاقی جانسوز حاصل نمودند امروز
بعضی از مقالات آن جرائد که در خصوص ورود و تعالیم مبارک نوشته شده بود چون
در محضر اظهر ترجمه شد سبب سر و قلب انور گردید که ۱۲ ساعت اقامت مبارک در آن
شهر انگونه سبب انتشار آثار گشت ساعت ۸ شب قبل از حرکت قدری در صالون مهتل
جلوس فرمودند نفوس کثیره سیکه مسائل امریه و محامد مبارک را در جلسه خوانده بودند
یک یک بحضور انور مشرف و از استماع بیانات و تعالیم الهیه اظهار مسترت می نمودند
تا ساعت ۱۱ که از لنگین مرکب مبارک حرکت نمود هر قدر انشب ملتزمین رکاب جانت نمودند
که در ترن محل خوابی بجهت آسایش مهمل اقداس کرایه نمایند اجازه ندادند و فرمودند

ما باید همه با هم باشیم این سفر ما محض خدمت امر الله است مقصد دیگر نداریم همه
 روی کرسی میخوابیم و انشب روی کرسی تکیه فرموده گاهی خواب و گاهی بیدار بدینوال
 اوقات مبارک گذشت روز ۲ اشوال (۲۳ ستمبر) ساعت ۲ بعد از ظهر طلعت
 انور شهر و نور نزول اجلال فرمودند جمعی از دوستان بامشروع شدن بمحض تشریف
 بشور و ولوله آمدند و تا مهول شری در رکاب مبارک بودند اوطاق مبارک و منزل
 ملازمان حضور در طبقه سوم در آن عمارت بسیار عالی بود لدی الورد و بعضی از روزنامه
 نویسیها خبر شده در محضر اطهر حاضر گشتند فرمودند و شب راحت نبودم خیلی خسته ام
 قدری مرا مهلت دهید لذا ساعت ۵ با دستگاه عکاسی مشرف و برگشتن عکس مبارک و تحریر
 سوال و جواب مفتخر و شاگرد دیدند و ساعت ۸ شب بمنزل مس رابر تشریف
 بردند در آنخانه از اجبا و مستدیه با جمعیت انقدر بود که تا درب منزل نفوس
 ایستاده بودند نطق مبارک در طی مسافه بعیده با ضعف قوا و جسمانی و اجتماع اجبا در بزم
 محبت الله بقیه ملکوت ابی و مسائل اخری بود پس از ختم نطق و بیان مبارک بیک یک
 اظهار عنایت مخصوص فرموده حرکت نمودند حین حرکت شیش کلیسای علم الهی با نهایت
 خضوع همگی اقدس را بکلیسای خود و آداء خطابه مبارکه دعوت نمود و بطراز قبول
 مزین شد و چون جمعیت نوبت تشریف و بساحت انور خواستند فرمودند در این
 دو سه روزه که در نور تشریف دارند هر روز صبح از ساعت ۹ تا ساعت ۱۱ اجازه
 عمومی هست که هر کس بخواهد در مهول مشرف شود اما صحت و سرور مبارک بقسمی بود که میفرمودند

"من از طول راه کلیفورنیا در استی ای حرکت متناثر می شدم ولی چون شد و محض نشد
 نفحات شد حرکت کردیم لذا حال کسالت چندین ساله من بدون معالجه خوب شده و از هر
 جهت تائیدات ملکوت ابھی رسیدہ (بعد فرمودند) در حدیث بود کہ شہر ما بمقام
 نزدیک میشود گذشتہ از قرب معنوی و ارتباط مداین قلوب و الفت اہم مختلفہ در یوم
 موعود بظاہر نیز مدن و اقالیم چه قدر بیکدیگر نزدیک شدہ و اتفاقا اگر نہ این خطا ہن وقوہ
 بخار بود چگونہ این مسافتہای بعیدہ باین سہولت طی میشد و این کی از آیات باہرہ
 این قرن موعود و عصر مشہود است انتہی روزہ اشوال ۱۰ بہشتیہ تا ظہر در ہوتل
 ہجوم عموم و تشرف نفوس از اجناس و بستہ ہا و پروفیسر ہا و کشیشہا و فیلسوف ہا بود کہ یک
 در مسائل عدیدہ و سوال و جواب بسیار از بیانات مبارکہ لذت و سرور روحانی و شوق
 و ذوق وجدانی میجست بعضی از کشیشہا رجای خطابہ مبارکہ در کنائس خود نمودند
 فرمودند ایام توقف من قلیل است لهذا عذر خواستند و روزنامہ نویسہا مکررا از روز عکس
 مبارک و ملتزمین رکاب را با بیانات مبارکہ در رسالہ طبع و نشر نمودند بعد از مجلس چون
 برای مشی بیرون تشریف بردند از بعض باغچہ ہا و خیابانہا عبور نمودہ عمارتہای
 حکومتی از نظر انور می گذشت و حکایاتی در ذکر فتوحات امریکائیہا و مجتہدانی کہ یادگار
 ساختہ اند میفرمودند کہ "فتوحات اینہا نسبت بفتوحات اوائل اسلام بنزدی است
 با وجود این مشہور و مایہ افتخار عموم است ولی آن فتوحات عظیمہ بکلی قدرش مجهول"
 مشی مبارک و وقار و جلال طلعت انور در حالتیکہ خدام حضور با کلاہ و عبا ی ایرانی

بر اثر قدم مبارک حرکت مینمودند خیلی جلب انظار می کرد عرض شد بعضی این هیئت را
 اسباب تماشا تصور می کنند فرمودند این اسباب و تماشای آسمانیست تیارتر
 ملکوتی است تماشاخانه عجیبی است «اما اغلب نفوس که روزنامه های امروز را در خصوص
 ورود مبارک خوانده بودند شنیده می شد که بیکدیگر می گفتند نیست نبی شرق
 و پیغمبر صلح و بعضی حین عبور اسباب عکاسی مختصر همراه داشتند فوراً عکس مبارک را
 بر می داشتند عصر منزل مس کلا رک بیرون شهر موعود بودند در ترن بعضی نگاه می کردند
 و بایکدیگر آهسته صحبت می کردند فرمودند باینها بگوئید که «مانه ترک هستیم نه عرب
 نه شرقی و نه غربی بلکه آسمانی هستیم و الهی» عرض کردند این طرز بهتر است و الهی بودن
 خوشتر چون بمنزل آن خانم محترمه رسیدند جمعی از دوستان بساحت اقدس مشرف
 شدند شرحی در تائیدات جمال ابھی و قوت و قدرت کلمه الله فرمودند که «به بنسید
 چگونه شرقی و غربی را الفت داده و محبت صمیمی و الفت حقیقی بخشیده و الا چه ارتباطی بین
 ما و امریکاییها بود و چه مناسبتی بین این جوان جاپانی و میرزا محمود زرقانی آهتی خانم
 مشارالیه اعرض کرد مکرر در خواب دیدم که این کلبه بقدر و م مبارک مزین گشته حال
 بسیار ممنون و شاکرم که تحقق پیوست و تعالیم الهیه در قلمم استقرار جست و از خود
 پرستی آزاد شدم زیرا پیشتر خود را از هر کس بهتر و بشیر میدانستم فرمودند شکر کن
 خدا را زیرا اول کسی که خود را پسندید شیطان بود انسان نباید خود را برتر از دیگران
 داند بلکه باید همیشه خاضع و خاشع باشد مرغ تا خود را پست می بیند ترقی و صعود مینماید

بعض اینک خود را بالا دید پائین میاید یکی از حضار عرض نمود چه کنم تا بنده حقیقی باشم
 فرمودند بموجب تعالیم حضرت بهاء الله عمل نمائید نه آنکه فقط بخوانید بلکه عمل بموجب
 کلمات مکنونه و سایر وصایای الهیه نمائید هر چه من گویم منی از بحر تسلیم علی و قطره‌ای
 از بحر ذخرا فضل و عطای جمال ابھی میشود من تعالیم حضرت بهاء الله را باین مملکت آورده‌ام
 که بایست حقیقت نمود بعالم انسانی خدمت کرد در ترویج صلح عمومی کوشید و بجهت
 هدایت خلق جانفشان نمود به جمیع خلق مهربان بود ندای ملکوت را بلند نمود انسان باید
 بصفات الهیه متصف باشد و در زمره علیین و آید این تعالیم قطره‌ای از بحر مستوره
 و کلمات مکنونه است ما باید در حق یکدیگر دعا کنیم اگر بموجب تعالیم الهی عمل کنیم فو الله الذی
 لا اله الا هو مانند سراج روشن شویم اما اگر عمل نه کنیم دای بر حال چنان نفوسیکه بر تعالیم
 بهاء الله مطلع شوند و بدانند که سبب نجات ابدی است و تقرب الهی و با وجود این
 عمل نکنند بسیار جای افس است پس باید شب و روز بکوشیم تا بموجب تعالیم الهیه
 عمل نماییم نیست غزت ابدی نیست موهبت الهی نیست شرف عالم انسانی نیست
 حیات سرمدی در مخایره قلبی و مذاکره بدون زبان پرسیدند فرمودند واضح است
 اگر چه بی دست محبوب را بگیرد معلومست چه احساسات حاصل میشود روی باروی مخایره
 می نماید دل بادل مذاکره می کند چنانکه آلا این نور با چشم انسان این آفتاب
 بازمین این ابر با خاک این نسیم با اشجار و مخایره می نماید این در جمیع اشیا جاریست
 شخصی دیگر از صحت و راحت مبارک پرسید فرمودند من بجهت راحت و فرج نیامده‌ام

بلکه بحیث ندای ملکوت ابھی تانفحات اللہ را منتشر نمایم اگر میخواستم راحت کنم در
 شرق خلی بہتر ممکن بود حال باید در مدن و بلاد سفر نمایم ندا کنم مردم را بملکوت الہی بخوانم
 بر فرض چند سال ہم راحت نمودم چه ثمردارد الی آخر باینہ الاحلی اول شب چون بہو تل
 مراجعت فرمودند مدیر رسیدہ پست اتوبیل مخصوص فرستادہ بکلیسای علم الہی شریف
 بردند در راہ می فرمودند "ملاحظہ قدرت و تائید جمال مبارک نماید کہ کشیش خود
 میاید و تمام خضوع مارا دعوت می کند و مدیر رسیدہ اتوبیل برای سواری میفرستد
 تا مادر کلیسا ندای الہی را بلند نمایم فی الحقیقہ این تائیدات در پیچ کوری دیدہ نشدہ
 و در پیچ قرنی ہیکس از مظاہر امر اللہ چنین توقیر و تعظیم ننمودہ ولی این امور باید سبب
 محویت و فنا و مآشود نباید چنین گمان کنیم کہ اینہا از نطق ماست یا از فصاحت ما این چراغہا
 کہ می بینید روشنند اگر دقیقہ فی فیض مبداء از انہا منقطع شود بکلی تاریک و خاموش
 گردند چون مرکب مبارک بکلیسا رسید تا بیرون کلیسا جمعیت استادمہ بود کشیش
 نیز حاضر و منتظر فوراً پیش آمدہ بازوی مبارک را گرفتہ تا محراب کلیسا برد و بانہایت
 ادب و افتخار معرفی نمود پس قامت زیبا برخاست و در حقیقت و کیفیت مظاہر الہیہ
 خطابہ فی ادا فرمود کہ بعد از ختام جمعیت بہمت محراب روی نمودند و بوجہ باقی توجہ کردند
 ہمہ دست میدادند و ذیل عطامی گرفتند و چون پروانہ حول طلعت پیمان در پرواز و طواف
 بودند کشیشی دیگر بدرجہ فی خضوع می نمود و بالتامس دعوت بکلیسای خود می کرد کہ
 انسان متحیر می شد و ہرسانی خضعت لہ الأعناق می گفت ولی تمام رافت کشیش

مذکور بسبب عدم مجال عذر خواستند و وعده مراجعت فرمودند و چون حرکت کردند
 انقدر غرق داشتند که در اتوبیل ملازمان حضور مواظب حفظ همگی انور بودند و با عبا
 و شال و پتو گرم نگاه میداشتند فی الحقیقه حفظ و حمایت جمال ابھی شامل و تائید اش
 کامل و جمیع وقایع این سفر مبارک سبب سرور و آیت قدرت سلطان ظهور بود
 روز ۱۱ شوال ۱۳۵۲ بهمنبر از صبح تا ظهر نفوسیکه بمحض اظهر مشرف می شدند اکثر انشاالله
 واعزه بودند و بدرجه فی از بیانات مبارکه و تعالیم و قوانین الهیه در وحدت عالم انسانی
 و صلح عمومی و تبیین اساس ادیان الهی منقلب و منجذب که انروز اینعبید با حجابی
 شرق چنین نوشت که اشخاصی که ابدًا اعتنا بشرفیان و انگهی ایرانیان نداشتند حالا
 بیایند ببینند چگونه دست در آستان مبارک حاضر و منتظرند که نوبت
 تشریف یابند و مورد عنایت و خطاب عبدالبهادر گردند و آن شرفیابی را مایه فخر
 و مباهات شمرند چه نفوسی از فلاسفه و معلمین و اساتفه و ناطقین با اعناق خاضعه حاضر
 و بجان و دل خاضع میشوند چه طور اهل کنائس و مجامع در انجذاب و شورش و از بیان
 و تقای جان بخش در بهجت و سرور چگونه عهد حضرت بهائالله ایرانیان را بزرگی و عظمت
 مشهور نماید و تاج افتخار ابدی بر سر اهل شرق گذارد چه اوصافی در بر آید این
 بلاد در باره طلعت میثاق مسطور و بچه آهیتی تعالیم مبارکه در اسن و محافل عقلا و ادبای
 غرب مذکور با وجود این اکثر ایرانیان خواهند و علت بزرگواری و سرافرازی خود را
 ندانند هنوز در غفلتند و مشغول نخوت خلاصه بعد از مجلس برای می بیرون تشریف

بُردند و قلب انور بسیار مسرور و مشعوف بود و فرمودند "دیدید چه آتشی بقلوب
 زدم انسان باید اول خود مسرور و منجذب باشد تا بتواند دیگران را متقلب نماید
 اول خود متأثر باشد بعد سائرین را متأثر سازد شما کاری کنید که من مسرور باشم
 آنوقت می بینید چه میشود در مراجعت بهوتل نفوس دیگر مشرف شدند یکی از آنها
 فرمودند (من بشهر شما آمدم دیدم عمارات عالیہ دارد و در مذلت مادیہ ترقی نموده حالا شما
 را بشهر خود دلالت مینمایم که در عالم بالاست نظامش وحدت عالم انسانی و توانیش
 صلح عمومیت قصورش انما از انوار ملکوت روشن است موش همیشه بهار است
 اشجارش بدام سبز و خرم اثمارش تروتازه آفتابش دائم طالع ماهش همیشه
 بدلائل مع نجمش بهاره درخشان و اکوایش در دوران نیست شهر ما و بانی این شهر
 بهائیه است ما از سیر این شهر ما سیر شدیم لهذا شمار آبان شهر دلالت مینمایم امید است
 این دعوت را قبول نمایند بدیگری فرمودند) انسان باید از قفس تن پرواز نماید
 روح محض شود زیر جسم قفسی است که انسان را بشکلات عظیمه اندازد اسیر طبیعت کند
 و بهر دردی مبتلا نماید اما چون انسان عادات جسمانی را خرق نماید از هر قیدی آزاد شود
 چه که قوای جسمانیہ جاذب عالم طبیعت است لهذا باید قوه روحانی این زنجیر را بکشد و بجزد
 فکر این مقام حاصل نشود قوای طبیعیه همیشه انسان را جذب می کند چشم منجذب مناظر
 خوش نماست گوش منجذب نغمات است و قلب متوجه بلذات و شهوات انسان
 ثروت دارد باز هم میخواهد زیرا منجذب عالم طبیعت است اسباب معیشت دارد

باز هم میطلبید پس باید قوه روحانی غالب گردد تا از این قیود آزاد شود و نجات یابد
 مثل مرغی که در قفس است محض دانستن اینکه در خارج هوای لطیف و فضای رحیب است
 باغبای با صفا و چمن چشمه های گوار است نجات نیابد مگر قوهئی یابد که قفس را بشکند و در فضا
 جانفزا پرواز نماید (حکایتی در مقام انقطاع فرمودند) که احبای ایران اکثر اوقات پیاده سفر
 می نمودند هر جا خسته می شدند میخوابیدند و رسایه هر درختی که میخواستند راحت می کردند
 یکی وقتی وارد امیری شد شخص امیر خواست هدیهئی باو بدد باصرار یک پیرهن را
 باو داد بعد از آن چون در صحرای خسته شد پای درختی پیرهن را زیر سر گذاشته خوابید
 از دوسو سه خیال خواب زلفت و مکر دید که دزدی در خیال بردن پیرهن است آخر الامر
 برخاست پیرهن را دور انداخت و گفت تا این پیرهن تعلق آن بامن است من راحت
 نیستم پس راحت در ترک آن است چند خواهی پیرهن از بهترین تن را کن تا خواهی پیرهن
 انتهی وقت عصر مجمع عمومی در منزل مسر را برت منعقد اول بیرون خانه در خیابان قدری
 مشی فرمودند و اغلب احباب استاده از دور تماشای نمودند و ذوق می کردند در آفتاب
 چند نفر از خانمهای و اشنگلتن چون بیکل انور را دیدند بجنور مبارک دویدند و از تعالیم الهیه
 که در و اشنگلتن از فم اطهر شنیده بودند اظهار اقبال و سروری نمودند خلاصه نطق
 مبارک در مجمع انروز عصر و داع باجبا و تشویق بر نشر نفحات الله و تبیین مسائل خسری بود
 که سبب انجذاب و اشتعال جمیع شد اما شب خود صاحب هتل شرلی با یکی از صاحبان
 جراند اعلان داده و مجلس عمومی در تالار بزرگ هتل تدارک دیده بودند و انقدر جمعیت شد

که در خارج تالار نیز جمعیت کثیری ایستاده بودند تا اثیرات خطابه مبارکه و دلوله و انجذاب
 اهل آن مجلس به چو قوت از خاطر نرود و هر دم بیا و آید مسترئی فوق العاده دست دهد گاهی
 حضار بحالت تأثر و حزن میآمدند و از سطوت بیانات مبارکه مبهوت و مات میشدند
 و گاهی چنان حالت تبسم و سرور برای عموم دست میداد که تا بیرون عمارت صدای خنده
 میرفت دیگر بعد از ختم بیان مبارک انجذاب و انقلاب نفوس بوصف نیاید جمیع اظهار
 تأسف می نمودند از اینکه وجود مبارک اراده حرکت دارند رجال و نساء محترمهائی که در منزل
 منزل داشتند و روز اول از نماز و نخوت بمانگامی کردند آتش بر خمت خود در آنجا خام
 حضور میرسانند و دست و دل از ملاقات بر نمیداشتند کل مفتون شمت و جاه آن
 استان بودند و دل داده روی ماه پیمان   روزه شوال (دعای ستمبر) چون غم
 حرکت فرمودند بیانات مبارکه با حجاب از این قبیل بود که امیدوارم در صون حایت
 الهی باشید و بخدمت نوع انسانی موفق شوید و همیشه مایه سرور قلوب گردید
 زیرا بهترین انسان کسی است که قلوب را بدست آورد و خاطری نیازارد و بدترین نفوس
 نفسی است که قلوب را مکرر نماید و سبب حزن مردمان شود همیشه بگوئید که نفوس را
 مسرور نمائید و قلوب را شادمان کنید تا بتوانید سبب هدایت خلق گردید و اعلی
 کلمه الله و شرفیات نمائید سوال (از خوردن گوشت نمودند فرمودند) خدا بر حسب ایجاد
 برای هر ذی روحی رزقی معین کرده طیور را منتقار داده تا دانه را غذای خود نمایند
 و حیوانات مثل گاو و گوسفند را دندان نهند داس خلق کرده تا علف خوار باشند

اما حیوانات درنده را چنگال و انیاب داده که شکار نمایند زیرا نمی توانند علف خوا
 باشند گوشت غذای آنهاست و لکن خوراک انسان گوشت نیست چه که
 در ایجاد آلات گوشت خوری با و داده نشده خدا اورا حسن صورت داده و مبارک
 خلق فرموده نه درنده و نه خوار الی آخر بیانیه الاصلی باری ساعت ۹ صبح مرکب
 مبارک از آنجا حرکت نمود و در ترن بعضی از خبر ائمه و نور در محضر انور ترجمه میشد
 و بسمع اطهر میر رسید و سبب سر و قلب انوری گشت زیرا از شرف نجات الله
 در آن مدینه حکایت می کرد و ترجمه آثار و مقالات مبارکه داشت منجم ترجمه این کلمات
 صادره از قسم اطهر بود (هوالله) عالم ممکن مانند میکیل انسان است که از عالم جنین
 نشو و نما نماید تا به عالم بلوغ و کمال میرسد و میتوانیم بگوئیم که ترقیاتی که انسان از بدایت
 عمر تا وقت بلوغ نموده همه مبادی ظهور عقل بوده حال این قرن بلوغست و عصر ظهور
 عقل اعظم و فیض اقدمست تا مدیت الهیه و مدیت مادیه توأم گردد و کمال عالم انسانی
 جلوه نماید الی آخر بیانیه الاصلی نصف شب بود که مهکل مبارک از حرکت و سرعت ترن
 بسیار خسته بودند عرض شد که مسافت راه کلیفورنیا خیلی است بهتر این است اگر
 اراده مبارکه تعلق گیرد باز در راه یکدور روزی توقف فرمایند لهذا ساعت دو بعد از
 نصف شب چون مرکب اقدس بکینود و دایپرینک که سیلاب با صفائی بود
 و حمامهای گرم مدنی داشت رسید به هتل "کلرادو"، نزول حلال فرمودند و آن
 هتل عالی آن طرف رودخانه مقابل آبادی بود و اطراف آن همه باغ و چمن و از هر سو

کوه و دمن سرسبز و خرم روز عا شوال (۲۷ بهمن) صبح بعد از صرف چای
 از هتل بیرون تشریف آوردند از دور سه طرف کوه‌های باصفای مشجر که
 با انواع گیاهها و گل‌های رنگارنگ مزین بود و مانند پرتاو کس در هر نظری جلوه‌ئی
 مخصوص داشت بنظر انور رسید بعد در خیابان و باغ وسیعی که متصل به هتل بود
 مشی فرموده برو دخانه رسیدند و در کنار رودخانه حمامها و حوضها و فواره‌های آب
 گرم معدنی را ملاحظه فرمودند و در طرف دیگر که از پل بسیار بزرگی دو طبقه عبور میشد
 آبادی و عمارت‌های عالی از نظر مبارک گذشت تا با استدعا و اصرار خدام قصد حمام
 فرمودند و ملازمان حضور را نیز فخر و سرور ابدی بخشیدند و طاق‌ها و حوضخانه حمام
 خیلی عالی بود اما آب گرم مخصوص در سردابی شکل غار طبیعی ولی از شدت گرمی بیش از پانزده
 دقیقه کسی اقامت نمی نمود چون از حمام بیرون تشریف آوردند فرمودند امروز از
 خستگی بیرون آدم در این سفر هر چند جاهای باصفای فستیم ولی چون برای کار بود
 ابد توجهی بمنابرنداشتیم و دقیقه‌ئی خیال آسایش نبود اما امروز قدری راحت
 شدیم بعد مقابل رودخانه ایستاده باب صاف شفاف که چون مروارید غلطان بود
 و آن کوه‌ها و چمن‌های باصفای لحظه نگاهی می نمودند و می نمودند "خدایا مرز و نظایین
 را که حال مبارک را در چهار دیوار عکاس نمودند چه قدر در راحت آفدس بگونه منظر
 مقبول بود وقتی حال مبارک فرمودند که چند سال است هیچ سبزی را ندیده‌ام: چون
 به هتل مراجعت نمودند روی چمن بیرون هتل ایستاده فرمودند غذا خوردن اینجا

خوبست و آن چمن مقابل حوض آب مربع مستطیلی بسیار بزرگ بود که ماهیهایی رنگ
 بزرگ داشت و در سه طرف او طاقهای هر طبقه فی انعاماتهای هتل مشرف بر آن
 دریاچه و چمن رئیس هتل چون از روزنامه های دنور و بلاد دیگر خوانده و عکس
 مبارک و خندام حضور را دیده بود چون مشرف شد شناخت خیلی اظهار خضوع
 و خدمتگذاری نمود لهذا بعضی که فرمودند من میل دارم نامار را روی این چمن صاف
 نمایم فوراً پیشخدمتهار را امر داد میز بزرگی با کرسیهای بسیار ظریف در وسط چمن گذارد
 نامار حاضر نمودند همگی اطر جالس و ملازمان حضور را نیز اجازه جلوس عنایت فرمودند
 و قبل و بعد نامار پیشخدمتهار را انعام شایان کرم نمودند چون اهل هتل این سطوت و جلال
 را دیدند یکدیگر را خبر دادند دسته دسته نفوس محترمه در ایوان و او طاقهای
 هر طبقه فی تماشای جمال و جلال طلعت بمیشال می نمودند و اکثر می گفتند که اینگونه اکل طعام
 صفا دارد معلومست که این شخص خیلی جلیل القدر است کم کم زمزمه عظمت و جلال مبارک
 در میان نفوس افتاد و امر الله کوشش دامالی شد عصر برای ششی اول در باغ
 و بعد بازار شریف بردند وقتی از پل عبور می نمودند قاصد چند لکراف بحضور
 مبارک تقدیم نمود از جمله لکراف شدت مرض و خطر مسترحیس در مرض خانه لاس انجلز
 بود از این خبر قلب انور و بندگان حضور بسیار محزون شد و مکرراً اظهار عنایت و ذکر
 ثبوت در باره مسترحیس فرمودند و همچنین می نمودند که توجه بمیشاق اطاعت جمال
 مبارکست و سبب جمع شمل اهل بها واضح گویم سجود اهل اسلام کحجر الاسود محض اطاعت

رسول الله و نفوذ امر الله بود حال هم اگر کلمه جمال مبارک نبود ما ما نیز مثل سائرین بودیم
 ابد افرتی نداشتیم الی آخر بیان الاحلی باری بعد از نصف شب از گلینو و داسپرنیک
 مرکب مبارک حرکت کرد روز ۱۷ اشوال (۲۸ ستمبر) از کوههای کلاو و مرکب مبارک
 عبور می نمود و بعضی کوهها مانند دیوار رست در نزدیکی خط آهن بنظر میآمد که بسیار
 مهیب و همین بود و چون انسان ببالا نظری کرد چنان خوف می نمود که گویا الآن
 کوه میخوابد سر از پر شود و در آن راه مخصوص چند اطاق سرباز بدون سقف بقطار راه
 آهن متصل نموند که چون کوهها خیلی نزدیک را بود و در اوطاقهای سر پوشیده دیده
 نمیشد در آن اوطاقها مسافرین در بین تماشای کوههای باشکوه و در یار ملاحظه صفای آب
 ورود خانه جاری نمایند و چون مرکب مبارک از آنحد و گذشت فرمودند "حضرات؟
 الطاف جمال مبارک موج میزند الآن چون نگاه می کنم می بینم بحر عنایتش موجب و مسفر ما
 من باشما هستم واقعا اگر این نویدهای مبارک و نصرت و حمایت او نبود من چه میکردم
 یک نفر انسان و این شرق و غرب مریکا در این کوه و صحرا شوخی نیست بلفظ گفتن
 آسان است بتصور نمی آمد که ما را در این کناس راه بدهند بپسید چه تائید عنایتی
 رسید این سفر عجیبی است شکر کنید جمال مبارک را که چنین تائیداتی شامل حال شد
 بعد حکایاتی از آیام حضرت رسول الله و ذکر مناره و کلمه ان الله مغفار فرمودند "عصر چون
 مرکب مبارک بسالت لک ثقی نزدیک شد اراده مبارک بر آن قرار گرفت که شبی
 در آنجا توقف فرماید چون آن مدینه بقدم مبارک مشرف گردید وقتی بود که جهت

گنگره زراعی الهی جشن عظیمی داشتند و جمیع شهر را آئین بسته بودند
 روزه اشتوال (۲۹ بهمنبر) صبح بعضی وقایع نگاران حسد از ورود مبارک مطلع و بحضر
 انور مشرف شدند و هر یک از تاریخ و تعالیم امر الله باسجد اب و اهتر از آمده
 بیانات مبارکه را ثبت و ضبط می نمودند از جمله یکی از انهامی فرمودند که چون من وارد
 این شهر شدم دیدم همه است پر سیدم چه خبر است گفتند گنگره زراعت تشکیل شد
 گفتم حضرت بهاء الله هم در ایران گنگره تشکیل فرمود فرق نیست که این گنگره شما
 ناسوتیت اما گنگره حضرت بهاء الله لاهوتی در این گنگره اشخاص محترمه فی جهت زراعت
 جمعند و محبتشان زمینی است ولی در آن گنگره نفوس مقدسه فی مجتمعند که ارضی قلوب
 را باب حیات سرمدی آبیاری نمایند و محبتشان آسمانی است نمایش این گنگره را
 چراغهای ارضی است نمایش آن گنگره را انوار ملکوتی نعمه این موسیقی ناسوتیت
 زمزمه آن آهنگ لاهوتی اجتماع این گنگره در کینسه فی خصوصی است اجتماع آن در خیمه وحدت
 عالم انسانی و صلح عمومی ملکه این خانم محترمه فی مزین برپور و زینت عالم فانی و ملک آن
 سلطان سریر جاودانی باسلطنت الهی چون این دو گنگره را مطابق نمودم بسیار سرور شدم
 و دعا کردم که خدا این زراعت شمارا برکت عنایت فرماید و استعداد حیات ابدی
 و قوه روحانی بخشد " از روز عبور مبارک در آن گنگره با خدا هم حضور خیلی جلب نظر
 و جذب افکار نفوس نمود بعضی در هتول دعوت نمودند و رجای توقف وجود طهر
 کردند ولی نظر بر عت حرکت و قلت وقت رجای انها مقبول نیفتاد می فرمودند اگر وقت

و مجال می بود در این شهر تخی ایشاند می شد ولی اهل آنجا شش مشغولند و ما عدیم الحصره
 در امریکا آن شهر را شهر مومنها نیز می گویند زیرا اهل آن طائفه مومنون عربی هستند
 که از جمله عقائد و قوانین ایشان طلاق تعدد زوجات عصر بیرون شهر تخی که مخصوص
 نمایش زراعت ساخته و آئین بسته بودند شریف بردند اول چون از تراموای نزول
 جلال فرمودند سباب زراعت از قبیل آلات حرث و تخم و حصاد و طولبه های آب را ملا حظ
 نمودند و وضع استعمال و قیمت آنها بعض مبارک میر رسید بعد محل سبزی جات و
 از آنجا بدین میوه جات شریف بردند خیلی از ترقی زراعت امریکا تعریف فرمودند چه که
 واقعا از هر قسم سبزی و میوه جات که دیده شد خیلی ممتاز بود خوشه های انگور و دانه های
 سیب و گلابی و به و انار حتی کلم و کدو بان بزرگی و گلهای مختلف از هر نوع بان آب و رنگ
 و پیر برگی تا آنوقت دیده نشده بود در آن میان چون رئیس آن محل در بین آن همه جمعیت مشی
 و وقار مبارک را دید نزد خدام و مترجمین حضور آمده خواش نمود که بحضور مبارک معرفی
 شود و در نمایشگاه هر جا در حضور مبارک میآمد و از هر چیزی از میوه جات چند دانه تقدیم
 می کرد بانکه تکلی در آن نمایشگاه خرید و فروش و صرف آن اجناس ممنوع بود و کیفیت
 هر نوع زراعتی بعض میرسانید تا بجل جوبات و اقمشه و نمایشگاه معاون سیر مبارک منتهی شد
 در آنجا بعضی از بلا و کلیفورنیا میوه و گلهای بسیار ممتاز بنظر انور رسید که امر باقیاع دانه و تخم
 آنها بجهت ارض مقدسه و روضه مبارکه فرمودند و دیگران روز حین عبور وضع کار دنیاال سیر
 اساقفه که بجهت فستاح کلیسائی تازه بانحوت و جمعیت میرفت بنظر اطر رسید و چون کار دنیاال

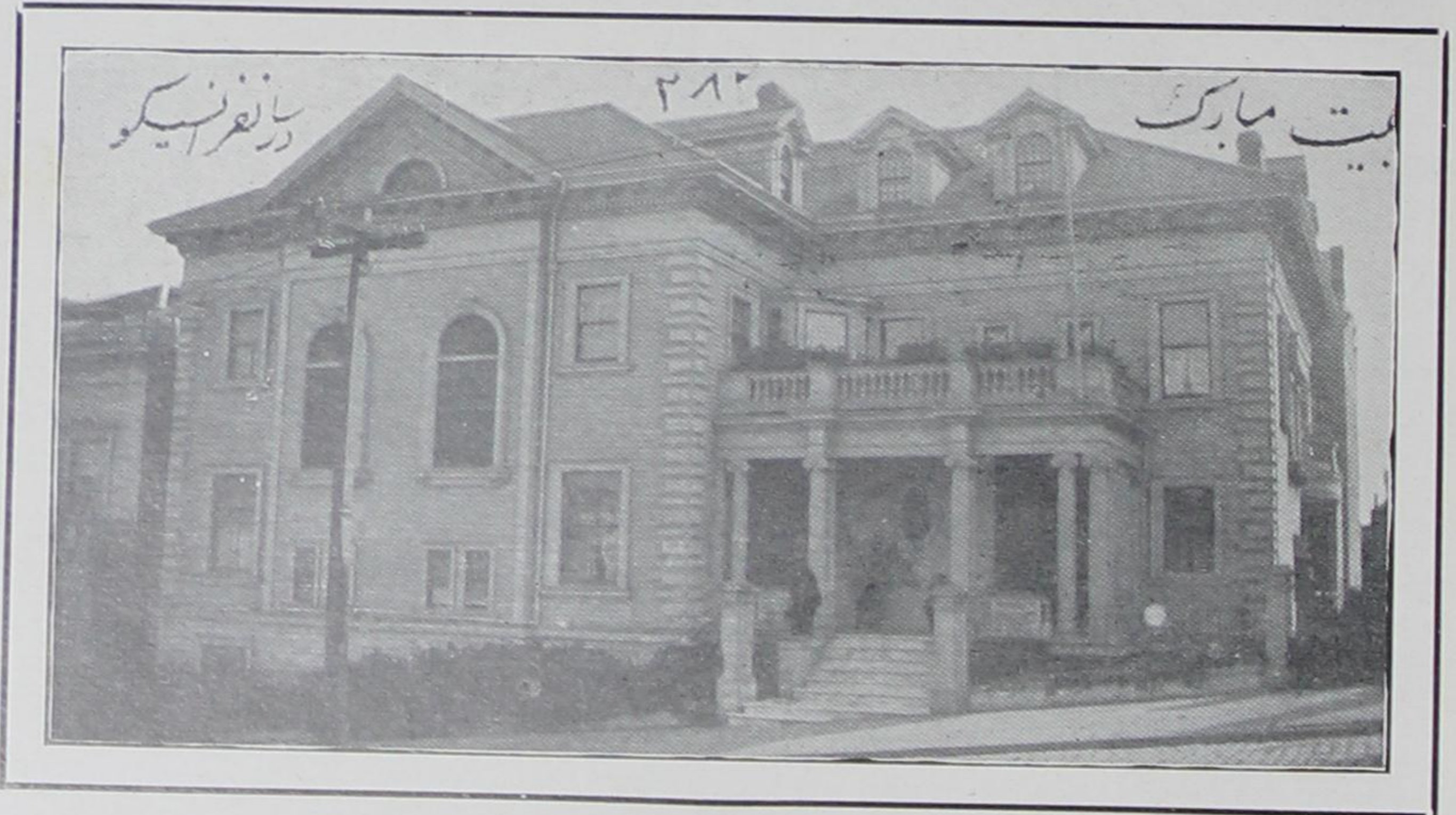

وقتی ذکر مبارک را شنیده حکایت از مسیح کاذب کرده بود لهذا مکرر بعد در محفل
 ذکر اوارسان اظهار صادر روز ۱۹ شوال (۳۰ شهریور) از کنن هتل حرکت فرمود
 و چون سوار قطار راه آهن شده از سالت لک تیتی آهنگ کلیفورنیا نمودند اول
 بیان مبارک این بود که "امراشد نافذ است جمیع عالم را احاطه خواهد کرد الان من چون
 بصرای امریکا نگاه می کنم می بینم ملو از اهل بهاست سابق در شرق مای گفتم صلح عمومی
 و اتحاد لازمست مردم میخندیدند حالا ببینید چه مجلسهای صلح تشکیل میشود آئین
 الهی در مان هر ردی است زیر مقتضای حقایق اشیا است علمای قانون در این مسئله
 خیلی بحث کرده اند مشاهیر آنها گفته اند که قانون باید از روابط ضروریه باشد و آن
 بمقتضای حقایق اشیا است لکن نظام مقدسه الهیه فرمودند که شریع چنین قانون از قوه
 بشر خارجست زیر عقل بشری احاطه بحقایق اشیا ندارد و محیط بمقتضیات روابط
 ضروریه نیست لهذا قانون الهی لازمست که محیط بحقایق و نافذ در اشیا است انهی
 آن روز صحت و سرور مبارک بسیار خوب بود و با وجود طول راه و کثرت زحمت و مشقت
 سفر بیکل انور سرور و طلعت مجبور چون گل تر و تازه بودند و در ذکر جمال قدم و سهم عظم نشاط
 و انبساطی بی اندازه داشتند و عصر بیاناتی در تربیت روحانی و ترتیب عقلی می فرمودند
 که پطرس از تربیت ظاهری مقدس و مبری بود بدرجه ای که ایام هفته را نمیتوانست گذارد
 هفت بسته نان می بست و هر روزی یکی از آن بسته را را می خورد چون بسته هفتم میرسد
 می فهمید که روز هفتم است و باید بکینسه برود اما تربیت روحانی او در ظل حضرت مسیح چنان بود

که سبب روشنائی عالم گردید و اتفاقاً در ظل کلمه الله چه نفوس مقدسه فی مبعوث میشوند بنحط
دارم و قتی که طفل بودم در طهران در بیرونی پهلوی جناب آقا سیدیحیای وحید نشسته بودم
و دیدم میرزا علی سیاح باتاج و عصای درویشی و پاهای برهنه پراز گل وارد شد یکی پرسید
از کجا میآئی گفت از قلعه ماکو و حضور حضرت علی فوراً حضرت وحید خود را روی قدم سیاح
اندخت و گریه کنان محاسن خویش را بگلپهای پای ایشان میمالید که از کوی محبوب رسید
با آنکه حضرت وحید شهیر شخصی جلیل بود آن قسم نزد بندگان درگاه الهی خضوع می نمود انتهی
و از جمله چیزهایی که در آن راه خالی از تماشا نبود پوشش و طاقهای چوبین روی خط آهن بود
قریب پنجاه میل راه و دره های عمیق که در مرستان از کثرت برف پوشیده و سبب اشکال
عبور قطار راه آهن می شده حال بواسطه آن طاقها از این اشکالات بکلی محفوظ و قطار را
بکمال سهولت از انجامی گذرد و آن را بزبان انگلیزی "سنو شُد" می گویند و در تاریخ
کلیفوز نیاست که در زمان قدیم نفوس کثیره در آنحد و دبر فگیر و تلف شده اند از جمله
جمعی بودند که آنها را "داز پارتی" می گویند و قصه هلاکت و اتلافشان بسیار مخزن است خلاصه
شب ۲ شوال (اول ماه اکتوبر) مرکب مبارک بساحل سحر با سفیک رسید و کتور دلمین که
از جنای بسیار نازمین بود در آن نصف شب تا جلال مهین را از دور دید و دید و بر قدم
مبارک افتاد و در کشتی در رکاب مبارک قریب ربع ساعت تا شهر سانسیکو حکایت
از انتظار اسرار و اشواق قلوب مشتاق بجهت زیارت طلعت یشاق مینمود و چون بمنزلی که
مخصوص اقامت مبارک تدارک شده بود نزول جلال فرمودند بعتة اجبائی که منتظر زیارت

The Residence of Abdul Baha in San Francisco.

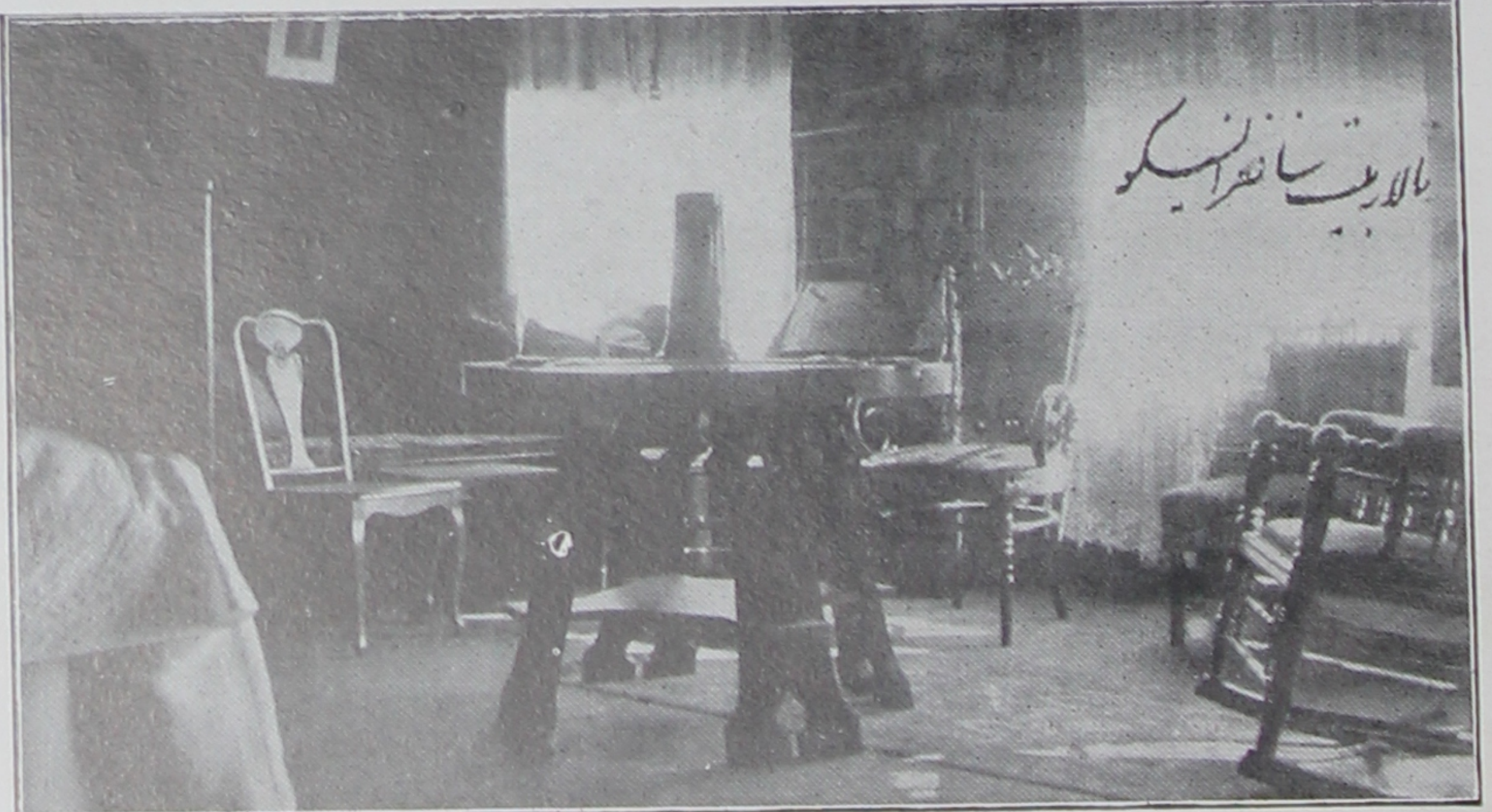
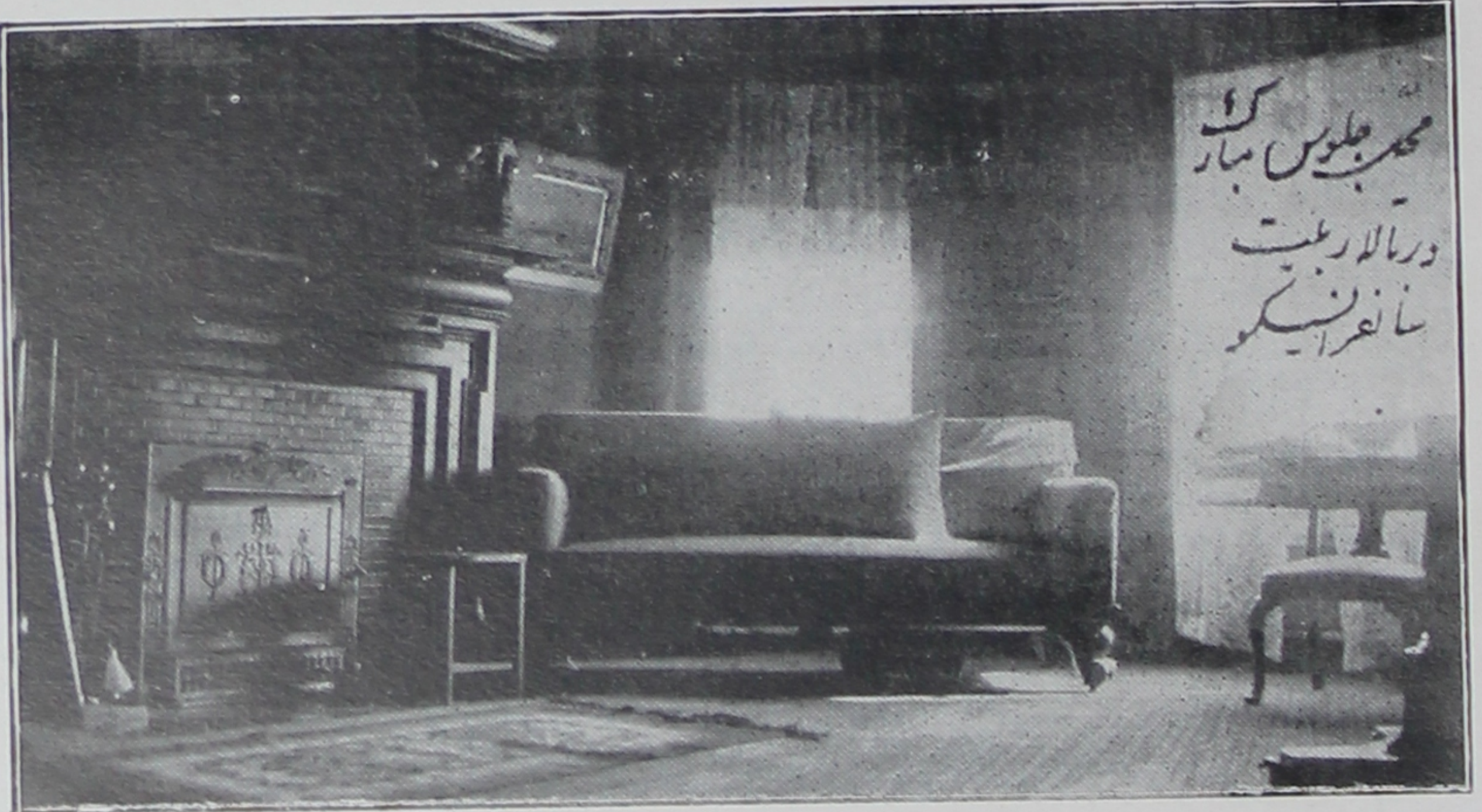
جمال بمثال بودند و حسب الامر ممنوع از استقبال همه از خانه بیرون دویدند منجمله امته الله
میسس گووال و سس کوپر و مشروسس راستن از نفوس حلیله بهائیان بودند که نشیب
بسرور و بهجتی زائد الوصف در محضر اظهر مشرف و بصرف شام مفتخر گردیدند

روز اول از صبح شور و لوله و انجذاب و هلهله اجبا حول طلعت انور علی چنان بود که قصه
شمس و سربا و شمع و پروانه آیت نمونه آن بزم لقاء شیدا بیاان محبت الله دیده می شد
دوستان با شوق دل و شغف و جسدان جمیع شاخوان و شکر گوی موجب قرب
و لقاء بودند و لسان مبارک دایما در حمد تائیدات ملکوت ابھی و قدرت و نفوذ امر الله
و تشویق و تحسین اجبار اعلای کلمه الله ناطق تاظهر که محض رفع خستگی و مشی قلیل بیرون تشریف
بروند اما وضع و نقشه آن بیت مبارک فی الحقیقه نمونه فی از سایر منازل و بیوت مبارک فی
بود که در بلاد و مدن امریکا بقدم من طاف حوله الاسماء مشرف گردید و در خیابان بزرگی
موسوم بخیا بان کلیفورنیا در بهترین نقاط شهر و محلی مرتفع واقع که چون طلعت مجبور بان بیت
معمور نزول ابلال فرمودند چند پله بالاتر شریف بروند در ایوان جلوه در خانه استناد
و کوزه های گل و درختهای سبز و غرم که در اطراف ایوان مرتب و منظم چیده بودند ملاحظه فرموده
بعد طرف یسار بدر ب خانه توجه نمودند و چون داخل شدند در سمت یمن سه مال
دا و طاق بزرگ، بامبل بسیار عالی مزین با انواع گلها از نظر انور گذشت و هرا و طاقی از دو
سمت بد و ا و طاق دیگر درهای وسیعی داشت که چون پرده های مخمل را بالا میزدند هر سه
ا و طاق یک تالار بزرگ بنظر میآمد و هر روز صبح و عصر آن تالار مملو از جمعیت اجبا و بستیدها

بود بقسمی که جای نشستن برای بسیاری نه و علاوه از صبح و عصر در سایر اوقات قبل و
 بعد از محفل عمومی نفوس بشفرف خصوصی در طبقه ثانی مفتخر و فائز می گشتند و آن طبقه ثانی
 چون از پله های عمارت که از محفل فرشت شده بود بالا میرفت در طرف یمن بعد از دستگاه
 حمام یک اوطاق بزرگ منزل بعضی اخدام بود و در یسار اوطاقی بزرگتر با قهوه خانه
 کوچکی و از آن میان عبور نموده روبرو اوطاق مبارک در آخر از جمیع اوطاقها وسیع تر
 و یک دستگاه حمام و قهوه خانه متصل بآن بود که از بیرون یک حصه بزرگ شهر بنظر انور
 می رسید و شب چراغها مانند کواکب آسمان درخشنده و تابان بود و از صبح تا عصر
 نفوس کثیره از امریکائی و جاپانی و هندوستانی یک یک دود و در آنجا بساحت
 انور مشرف میشدند هر کس رجا و سوالی می نمود و مراد و مقصدی اظهار می داشت و اکثر
 ارباب اطفال خود را مشرف می ساختند و رجای برکت الهی و آسایش فارسی بجهت آنها نمینمود
 حتی یکی از حبتای جاپانی در منزل آئینه مسس گودال برای دو طفلش رجای اسم نمود
 یکی راسن و دیگری راسین نام عنایت فرمودند اما طبقه ثالث که محل خدام آستان بود
 نقشه طبقه ثانی را داشت که ملازمین حضور هر یک در آنجا اوطاقی داشت و در جوار عنایت
 علم اقتحاری میافراشت و سرداب و سفره خانه و مطبخ و شربت خانه در طبقه تحتانی بود که هر روز
 و شب جمعی از ارباب سر نیز در محضر مبارک برای شام و ناهار در آنجا حضور می شدند و قنچار نمینمودند
 و هر روز صبح قبل از طلوع آفتاب بعد از اوردن و اذکار خدام حضور را صدای فرمودند
 و چون چای حاضر می شد بدست مبارک بلا زمان حضور چای عنایت می نمودند و سان

The drawing rooms of Abdul Baha's Residence in San Francisco.

اطهر در آنچه که سبب تذکر در مواهب الهیه و شکر تائیدات صمدانیه بود بیانات
 و حکایات مفصله می فرمودند پس وجوه اجبا و بعد سایر دوستان با جازه و اذن
 در کفیض لقا و حمد فضل و عطای طلعت یشاق جمال ابھی می نمودند چون جمعیت زیاد
 می شد پائین شریف فرماده در مسائل الهیه خطاب مبارکه ادا می فرمودند و قبل
 از نماز و شام همیشه پیاده یا سوار قدری گردش می نمودند و هر روز دو اتوبیل سس
 گودال موس کو پر موس و متر راستن در ب خانه مبارک برای سواری حاضر بود
 چون بیرون شریف می آوردند اکثر اجاب از در و پنجره های عمارت ناظر و متوجه
 بودند و تماشای مشی و خرام هیکل اطهر می کردند حتی مستدیه شوق و ذوق
 عجیبی داشتند بهر انجمن و مجمع شریف می بردند حین ورود حضار بخت قیام
 می نمودند و هنگام ورود بکنائس قیسیها بیرون در انتظار ایستاده بعضی ورود
 بازوی مبارک را گرفته تا محراب کلیسا با تعظیم و تکریم تمام همراهی می نمودند و در معرفی
 طلعت پیمان نهایت اوصاف بیان می کردند و با اسم نبی شروق و پیغمبر صلح و سلام
 ذکر می نمودند و شهادت بر عظمت شأن و اهمیت تعالیم مبارکه میدادند چون خطاب
 مبارکه بانه می رسید در داخل و خارج مجامع همیشه جمعیت و ویریکل اکرم طائف و
 برکات و تائیدات باقیه را سائل و آمل بودند و چون بمنزل مراجعت می فرمودند
 شکر تائیدات جمال ابھی می نمودند روز ۲۱ شوال (۲۱) اکتوبر صبح از جمله
 نفوس مهمه که بساحت اطهر مشرف شد رئیس دارالفنون استنفر داز پالو

آلتو بود که مفتون بیان و تعالیم مبارکه گردید و وعده خواهی و رجای آن نمود که
 دارالفنون بقدم مبارک فرزند شود و نفوس باصفا و استماع خطابه مبارکه فائز و
 منتظر گردند و همچنین بعضی روزنامه نگارها بشرف لقاء و تحسیر و ضبط مقالات مبارکه
 در تاریخ و تعالیم امرالله مشرف و موفق گردیدند چون نفوس کثیره بنایات مخصوصه
 نائل شدند در مجمع عمومی در خصوص حیات روحانی لطفی مختصر فرمودند که مادر دنیا عقب
 انسان می گردیم انسان ب حیات روحانی انسانست و سبب این حیات کمالات
 معنوی و صفات رحمانی است و خدمت بعالم انسانی و استفاضه از فیوضات
 باقیه و اخلاق حسنه و یگانگی و محبت الله و سرزنگی و معرفت الله و الا اگر مراد
 حیات جسمانی باشد این خلقت نتیجهئی ندارد و انسان شرافت و برتری از سایر
 مخلوقات نیابد زیرا اعظم لذت جسمانی و صفای منظر و فراغت بال عالم حیوانی حاصل است
 و بهتر از همه طیوری لذت جسمانی دارند که بر بلندترین شاخه های درخت بالانه و آشیانه
 می کنند بهترین هوار استنشاق نمایند جمیع دانه ها و خرمنها ثروت آنهاست
 و آبهای خوشگوار و سیر صحرا و چمن و کوه و دمن و تماشای باغ و گلها سبب نشاط
 و سرور آنها نه غمی دارند نه آلام و آرزوئی نه جنگ و جدالی و نه حرب و قتالی
 اگر مقصد لذت و حیات جسمانی باشد حیوان و انسان یکسانند بلکه مرغان گلشن رحمت
 و لذت دارند نه نفوس پر آلام و محن انتهی عصر در او کلند منزل مسکون و دال مسکون
 مجمعی بسیار روحانی بود و اجبای اکلند و سائر نسکوا از فیض لقاء انجمن ابائی و جدائی

The Staiscare leading to Abdul Baha's room
on the second floor.

داشتند و بستیدیه‌ها از فوز بهدایت کبری بجد و ثنای الهی ناطق بودند چنان جمعی شاد
 له عمارت بآن بزرگی مملو بود و قبل و بعد مجلس شخاصی که قبلاً مشرف نشده بودند دسته
 دسته در طبقه ثانی بشرف حضور و فیض موفور مشرف و مشعوف می‌گشتند و حبای
 اکند اطفال را بجهت تبرک نمودن بمحضرا طهر می‌آوردند اما در مجلس خطابه مبارک در
 خصوص قوت کلمه الله و نفوذ امر اعظم علی و ارتباط و الفت امم شرق و غرب عالم بود
 و سامعین را در مبدا بر حالت خضوع و انجذاب می‌آفرود و در مراجعت یا رمه رواز
 اکند بسیار نرسید که پانزده دقیقه کشتی عبور نماید شب بود و چون اتوبیل مبارک
 داخل کشتی شد روی دریا عبور کشتیها و جلوه چراغها و روشنی شهر از دو طرف بسیار
 با صفا و خوشنما علی الخصوص بعضی از عمارات و برجها که تمام مزین بچراغهای رنگین مانند
 بارگاه مرصع زرین بنظر می‌آید و در بعضی از خیابانهای سانفرانسیسکو که روی تل مرتفع واقع
 بود ترتیب چراغها از دو مثل عقد لئالی دید می‌شد و خیلی آن منظر در نظر انور مقبول افتاد و
 هر وقت از اینجا عبور می‌نمودند از آن منظر بسیار تعریف می‌نمودند

روز ۲۲ سوال (۳) اکتوبر دسته دسته اجبای قدیم و جدید بشرف حضور مبارک
 مشرف و از فیوضات باقیه مستفیض میشدند اما در مجمع از جمله بیانات مبارکه این بود که
 و چنانچه در عالم جسمانی فصول اربعه است در عالم روحانی نیز چنین است که چون بهار الهی
 منتهی و فیض رحمانی منقطع شود اشجار وجود از طراوت بازماند نمودت و جمودت عالم نهانی
 را احاطه کند نفوس کللی اسوده و پرموده گردند موسم خزان و نرستان آید نه گل

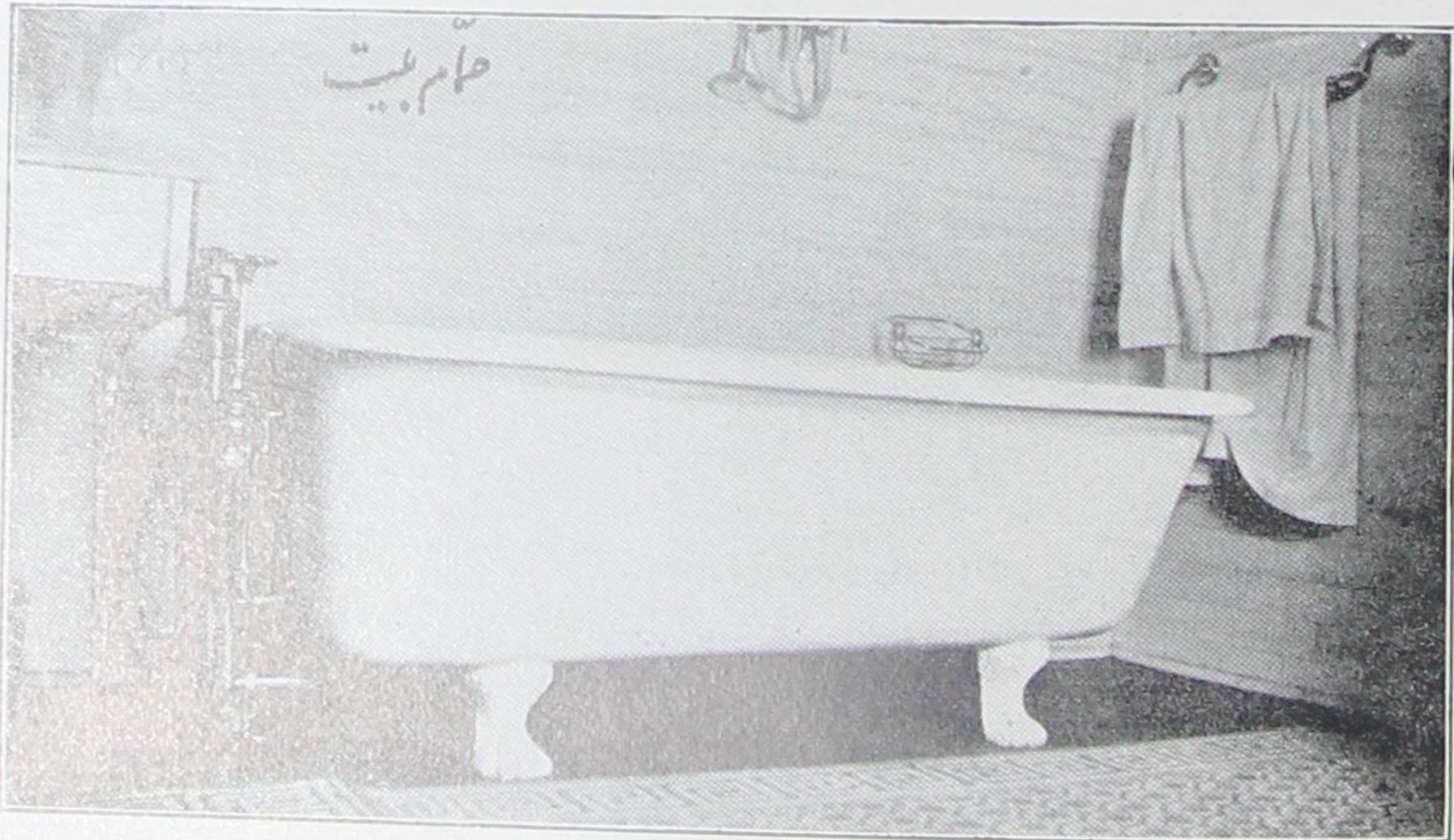
نه سنبلی نه سبزی نه خرمی نه نشاطی و نه انبساطی لهذا باز بر معنوی خیمه برافرازد
 حدائق قلوب سرسبز شود لطافت و طراوت بی نهایت یابد گلهای معارف بشگفت
 شقائق حقائق جلوه نماید و عالم انسانی عالم دیگر گردد این از سنت الهیه است و مقتضای
 عالم خلقت و نیست سبب تعدد ظهور مظاهر الهیه انهی عصران روز پس از شرف
 نفوس کثیره و سوال و جواب بعضی از وقایع نگاران حسرائد - نظر بر جای آمده
 مسر گو دال بباغ بزرگ عمومی که در خارج شهر در نهایت صفا و زیبائی بود شریف بزرگ
 و در بین راه در اتوبیل از عظمت ظهور جمال مبارک بیان می نمودند که نفسی منکر فضائل
 مبارک نبود و جمیع عقلای شرق اول شخص عالم میدانستند ولی می گفتند حیف که
 ادعای الوهیت فرمودند حتی در باره من غلبه الهی شرق گفتند و نوشتند که فلانی
 در علم و فضل و نطق و بیان منکرند و حیف که مروج آئین تازه ای است توقع آن داشتند
 که ما خادم و مروج عقائد و رسومات قدیمه آنها بشویم دیگر خبر ندارند که باید بعالم انسانی
 خدمت نمود و مروج الفت و یگانگی عمومی شد (بیان مبارک منتهی باین شد که) اگر همه
 چند دختر و پسر دارند من هزاران اولاد روحانی و اطفال ملکوتی باشند شما ما دارم انهی
 در مراجعت چون از شرف اجبا و عنایت بدوستان فرغت حاصل نمودند تلگرافاتی
 بجامع شرق صادر از جمله صورت تلگراف مبارک این بود: «در سانفرانسیسکو با اجبای
 الهی در نهایت مستریم فی الحقیقه تایید شدید است و سرور کامل عباس»

روز ۲۳ سوال (۱۰) اکتوبر پس از اورد و اذکار و شرف بعضی از اخبار و نفر از اجبا

Abdul Baha's Bed.

Bath-room.

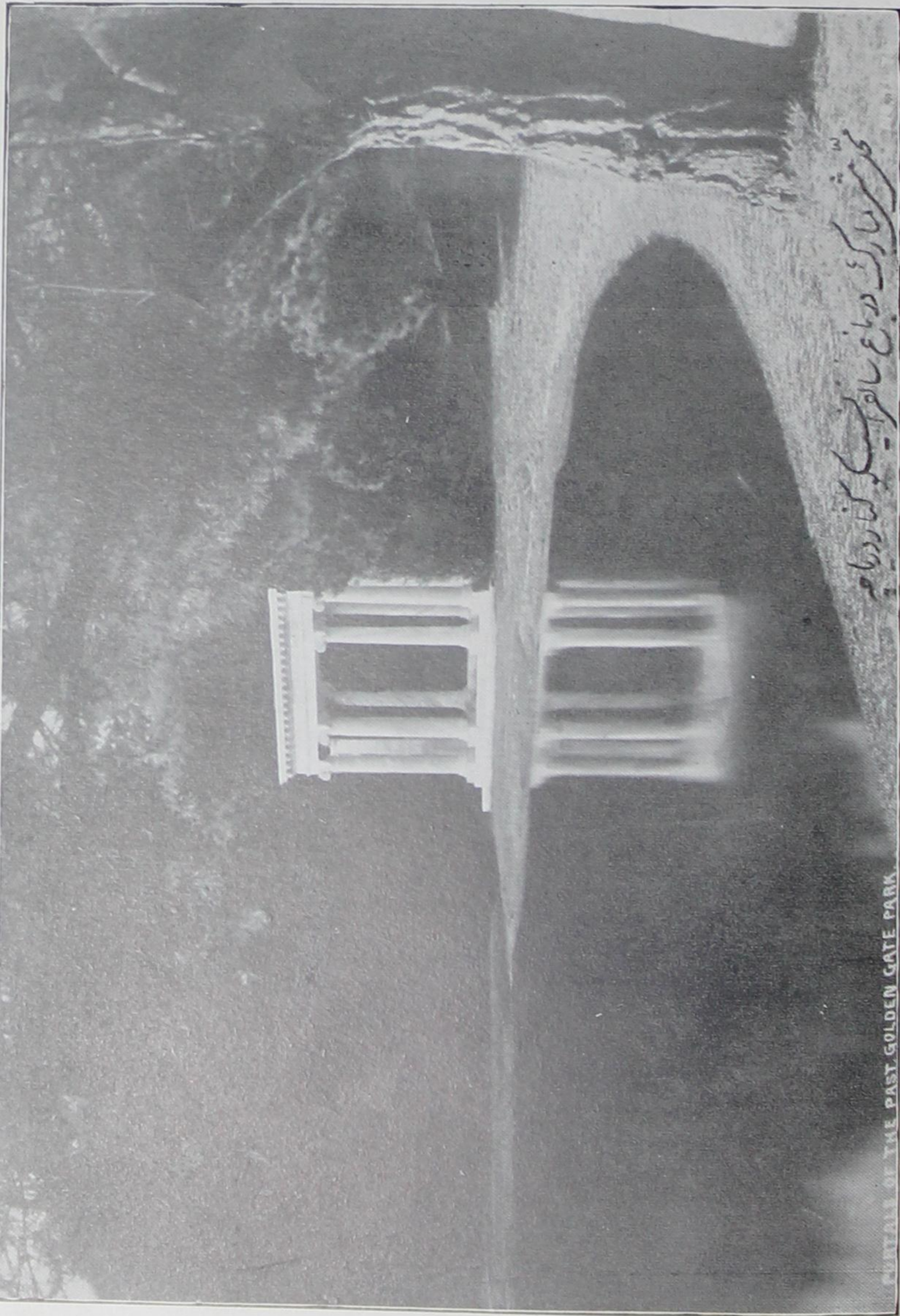

جاپانی مشرف شدند خیلی از خضوع و اقبال آنها وجود مبارک اظهار سروری نمودند
 و می فرمودند "این از وقوعات تاریخیه است و از امور خارق العاده که شخصی را بی بانفوس
 جاپانی و سافرنیسکو یکدیگر را باین درجه از محبت و یگانگی ملاقات نمایند این بقوه حضرت
 بهاء الله است و جای شکر و سرور است اگر گویند حضرت بهاء الله شخصی را از آسمان
 و شخصی را از زمین آورده و بین زمین و آسمان هر دو ملاقات داده عجب مدد نماید
 قوه حضرت بهاء الله هر امر مشکلی را آسان نماید من از جاپانیها خیلی خوشم میاید زیرا
 با تمّت و ذکاوتند چون در امری اقدام نمایند پیش میروند مگر دوستان
 جاپانی رجای مسافرت مبارک بنجاک جاپان نمودند و استعداد جاپانیها را بعض
 میسرانیدند و همچنین اجازه تحریر مقالات امریه بجهت جرائد جاپانی خواستند عنایت
 شد و بسیار در محضر اظهر مقبول گردید عصر از جمله روزنامه نویسهائی که مشرف شدند
 مدیر جریده پست بود که بجهت انطقی مفصل فرمودند و استدای آن نطق مبارک اینکه
 در این قرن نورانی جمیع امور تجدید شده علوم تجدید یافته فنون جدید پیدا شده
 صنایع جدید و ظاهریه افکار جدید جلوه نموده اکتشافات جدید پیدا شده
 اختراعات جدید بمیان آمده فی الحقیقه عالم وجود عالم جدید گشته لهذا باید اساس
 دین نیز تجدید یابد (بجهت جریده بولتین فرمودند) خداوند انسان را بصورت
 و مثال خود خلق کرده .... ولی حال بعکس از حیوانات درنده بی رحم ترویجی باکتر
 است زیرا حیوان درنده هر روزی برای خوراک نهایت یک شکار نماید ولی انسان

بجزم روزی صد هزار نفر را برای شهرت ریاست میداد اگر گرگی گوسفندی را بدرد
 آن را می‌کشند اما اگر شخصی صد هزار نفر را بجاک و خون آغشته نماید او را
 مارشال و جرنال گویند و تعظیم و تکریم کنند اگر انسانی انسانی را بکشد یا خانه‌ئی را
 بسوزاند او را قاتل و مجرم خوانند اما اگر او دوی را بر باد نماید و ملکتی را زیر و زبر کند
 او را فاتح نامند و پرستش کنند اگر کسی یکدولار را بدزدد او را حبس نمایند اما اگر
 خانمان رعایا را غارت و شهری را تالان و تاراج کند او را سردار نامند و آفرین
 گویند *الی آخر بیانہ الأهل* روز ۲۴ شوال (۵) اکتوبر از صبح جمعی از شیشها
 و پروفورها در اوطاق مبارک بشرفلقا مشرف از جمله بیان مبارک بکیش کلپسای کاغذ کوش
 از اهل اکند این بود که اگر کسی شیش نباشد و بی تعصب باشد این چندان عجب نیست
 اما شیش باشد و بی تعصب چنین کسی سزاوارستایش و تجید است اما نطق
 مبارک در مجمع عمومی در خصوص ترقیات مادی بود که این ممالک در مادیات کمال
 ترقی حاصل نموده مانند سبکی است که در نهایت صباحت و ملاحیت است و لکن
 روح لازم دارد جسم بی روح مرده است بلکه کمال آن در حصول استعداد روحانی
 و مدنیته الهی است بعد از این نطق مبارک احتیاجی شتاق با کمال جذب و انقلاب
 دست و دامن مبارک را زیارت می نمودند و شکر موهبت و صل و تقامی گفتند
 آن بود که مکرر وجود اطهر می نمودند "الاهی امریکاستعداد روحانیات دارند ولی
 در امور جسمانی غرق شده اند مانند ماشینهای میمانند که بی اختیار در حرکتند

Portals of the Golden Gate Park in San Francisco where Abdul Baha often went.

حرکت دارند اما بی روحند وقتی بر تبه کمال رسند که روح مدنیت الهیه در آنها
 دمیده شود و مدنیت مادی بادنیت روحانی توأم گردد "عصر چون بباغ تنه
 تشریف فرما شدند آن باغ بسیار در نظر مبارک خوشنما آمد علی الخصوص وقتی که
 در کنار دریاچه تشریف می بردند و چون چند عمود مرمر که از زلزله شدید سابق یادگار
 مانده بود بنظر مبارک رسید فرمودند "تغییر اوضاع عالم و غلبه امر بهائی بحسائی
 خواهد رسید که از سایر امور جز نمونه فی مانند این عمودها باقی نخواهد ماند (و بعد از
 جلوس از قوه حساسه نباتات بیان می نمودند که) هر چند نباتات نسبت بعالم
 حیوان حساس گفته نمی شوند ولی در عالم خود روح نباتی و قوه حساسه دارند چنانچه
 اگر شکل مخروطی را سر ببرند و بالای آن طح نحاس و بعد قدری آب بریزند و با ذره
 بین نگاه کنند می بینند چگونه آب سرازیر و در تیه آن بطرف مرکز حرکت می کند و حساسیت
 آن اجزای را ملاحظه می کنند که چه طور رو به مرکز می رود تا آن شکل استوانی را کمال کند
 و شب در مجمع در بیت مبارک نطقی مفصل در خصوص غلبه جنبه نورانی و حیات روحانی عالم
 انسانی فرمودند و احبای الهی قدیم و جدید بی نهایت مفتون بیانات اعلی و منجذب
 عنایات طلعت فضل و عطا بودند علی الخصوص آخر هر مجلسی چون یک یک از حضور مبارک
 میگذشتند و استدعای برکت و تائیدی می نمودند حالت رفتی داشتند که بجزیر
 نیاید روز ۲۵ شوال دعاء اکتوبر طلعت انور در کلیسای یونانیترین سانفرانسیسکو
 موعود بودند حین ورود مبارک جمعیت کلیسا برخاستند پس از سرود کشیش محترم

نطقی مشروح در معرفتی طلعت پیمان نمود و چهل سال سخن عظیم و فدائی بهائیان شرق و آزاد
 میکمل اکرم و مسافرت مبارک بجهت نشر تعالیم جمال قدم و اقبال و اتحاد ملل و هم در ظل
 اسم اعظم و وحدت عالم انسانی و صلح عمومی جمیع را شرح داده انگاه ترجمه کلمات
 مکنونه را تلاوت نمود پس میکمل اکرم قیام فرمودند و خطابه فی مفصل در مرتب محبت
 و اتحاد و صلح و وحدت عالم انسانی و وحدت تعالیم بسیاری الهی و حقیقت اسلام
 و بشارت ظهور اعظم ادا نموده بناجائی فارسی بسیار مؤثر ختم بیان فرمودند و باز شیش
 استاده اظهار شکر و ستایش از خطابه مبارکه نمود و چون مجلس ختم شد جمعیت یک
 یک حضور مبارک آمده دست می دادند و اظهار خلوص و ارادت می کردند و اکثری از نفوس
 که تا آنوقت بحضور مبارک مشرف نشده بودند نشانه گرفته بمحضرا طهر شرف حاصل مینمود
 اما عصر جمعی از احباب و اغیار چون بساحت انور مشرف شدند از جمله بیان مبارک در
 جواب یکی از منهد و ستاینها در مسئله تصوف و بیان اقا نیم تلاشه بود و اینکه حقیقت الوهیت
 منزله از حلول و دخول است ولی مظاهر الهیه حاکی از صفات و کمالات حق سبحانه و تعالی
 هستند مانند مایه در مقابل شمس حقیقتند که اگر بگویند شمس حقیقت در ماست صا و قند ولی
 من حیث انوار و آثار نه ذاته تعالی، و شب چون بکلیسای کانگر گشن در اکلند شریف
 بردند نفوذ امر و سطوت عهد الله چنان محیط بود که کثیرش آن کلیسا در معرفتی طلعت پیمان
 از جمله عباراتش این بود که "امشب پیغمبر خدا در کلیسای خدا نطق میفرماید و شما بگوشت و بشنویید
 پس جو د اقدس و وحدت اصول ادیان و حقیقت اسلام خطابه فی غر ادا نمودند که زلزله در ارکان

نفوس انداخت و دلوله اشتیاق دلباشد دید تر و عظمت امر الله شهرش بیشتر
گشت روز ۲۷ سوال د ۷۰، اکتوبر صبح وقتی چای میل می نمودند حکایت
شب گذشته را بیان نمودند که "کشیش گفت پیغمبر خدا در کلیسای خدا نطق نماید"
کسی تانه بنید قبول نمی کند و این عبارات را اولو بهر کس بنویسی بازگمان غراق نماید
باور نمی کند که این بیان حقیقت است "انروز از جمله نفوس حلیله فی که مشرف شد حاکم
شهر بر کلی بود چون از مسائل اقتصادی سوال نمود مسائل مفصله فی در جواب ایشان فرمود
از جمله اینکه "باید کوشید تا نوع انسان سعادت ابدی یابد قواعدی در مخصوص
لازم که هم مراتب باقی ماند و هم افراد هیئت اجتماعی در کمال آسایش باشند زیرا
هیئت اجتماعی مانند اردوئی است که جزال و سردار و نایب و نفر همه اجزاء
را لازم دارد نمی شود جمیع سردار باشند یا سرباز بلکه طبقات لازمست و تفاوت
مراتب واجب مثل جمعیت یک خانه که لابد بزرگ و کوچک آقا و خانم و نوکر و ملازم لازم
دارند اما باید جمیع در تحت نظامی باشند که هر یک در مقام خود با کمال احت زنگانی
نماید نه آنکه آقا راحت و نوکر در زحمت باشد این بی انصافی است و همچنین نمیشود
که جمیع خادم باشند یا همه آقا نظم بهم بخورد و عرض کرد آری از و این سعادت حاصل
میشود فرمودند چون مقتضای زمان است لابد جاری می شود ولی بتدریج هر امر
را منع و مقاومت میتوان نمود مگر مقتضای زمان را حال باید و دل این مسئله را علاج
نمایند رنجبران را راحت نکنند و الا اگر این مرض مزمن شود علاج مشکل گردد و منتهی

بانقلاب عظیم شود، بعد شرمی از اتحاد و جان نثاری احبای شرق و قوانین صحیح
 اقتصادی چنانچه در ایام اقامت مبارک در دبیرین مرقوم شد فرمودند آن شخص جلیل چنان
 منتقلب و منجذب گردید که بی نهایت اظهار خلوص و خضوع کرد و بجهت مجلس مهمی که شب در
 شهر داشتند از حضور مبارک دعوت نمود ولی چون آن مجلس خالی از مقاصد سیاسی نبود
 عذر خواستند و قبول نفرمودند و آن شب در تالار انجمن بهائیان خطابه مبارکه در خصوص
 مدنیته الهیه و استعداد روحانی و قوه روحانی بود و هر قلبی منجذب بنفحات فیوضات الهی
 علی الخصوص احبای هو نو لولو و دوستانی که تازه از روز از اطراف برای شرف بلقا
 آمده بودند و از جمله بیانات مبارکه در خارج محفل بان دوستان این بود که من احبای
 هو نو لولو را خیلی دوست میدارم و مایلم که بان صفحات و جاپان سفر نمایم و ببینم امالی
 استعدادشان در امر الله چگونه است، بعد بواسطه یکی از دوستان کلیمی خطاب
 با سرآپلیان می فرمودند که روزی آمده و زمانی ظاهر شده که بسیاری الهی بان وعده
 داده اند یوم یومی است که صهیون برقص آید آنروز آمده که کرل طرب و طراوت
 حاصل نماید آنروز آمده که فلسطین رجوع نماید و آن سرزمین را محور یا سید انتهی
 روز ۲۷ شوال (۸) اکتوبر آن روز یکی از روزهای بزرگ دنیا بود زیرا به سبب
 تقدس حرب دعوت رئیس دکتور جوروان، عزم دارالفنون استنفرد در شهر
 فالوالتو فرمودند و در آن مرکز مهم شرفیحات الله و تبلیغ امر الله بین جم غفیری از
 نفوس جلیله گردید علاوه از هزار و هشتصد نفر طلاب و صد و هشتاد نفر معلمین و پرورشیهای

دارالفنون جمعیت کثیری از رؤسا و مشاهیر اطراف نیز در تالار عظیم دارالفنون حاضر چنانکه
 در صحن و ایوان و گوشواره های تالار جمع کرسیها پر بود و بسیاری هم تابیرون در
 ایستاده بودند چون رئیس برخاست از جمله بیاناتش در معرفی طلعت پیمان این بود
 که "این نهایت خوش نصیبی است که بواسطه لطف و مرحمت دوستان امروز کلام
 یکی از معلمین دینی و پیام کمی از مطا هر جدید روحانی را استماع مینمائیم ایشان مروج امر
 جدیدی هستند که سه ملیون نفوس پیرو قبالع ایشانند هر چند گفته شده که این امر
 جدید است ولی حقیقتاً اساس اساس الفت و اتحاد و اخوت و ارتباط بین اعم و
 ملل عالم است و این اساس قدیم تر از آن است که بتوان فکر زمان آن نمود و
 بعبارة آخری این اساس قدیم ترین دین از ادیان الهیت و نهایت سر و
 و شرف من در نیست که حضرت عبدالبهاء عباکس را بشما معرفی نمایم" و چون جو و اقدس
 قیام کردند خطاب به بی در بیان علم و وحدت اشیا و قوه خارق العاده عالم انسانی و
 صلح عمومی و مدنیت آسمانی ادا فرمودند که از شدت اهتزاز و هیجان و دست زدن زلزله
 بر ارکان جمعیت افتاد و آخر رئیس برخاسته از قبل عموم اظهار شکر و ممنونیت
 نمود و گفت حضرت عبدالبهاء را بی نهایت شکر مینمائیم که پیام وحدت و اخوت عالم
 انسانی و صلح بین المللی را بما ابلاغ فرمودند و بهترین علامات قدردانی و سرور ما در
 استماع تعالیم ایشان و اظهار شکر از مرجمشان نیست که یک مرتبه همه برخیزند
 فوراً جمعیت قیام نمودند و پاکوبان و کف زمان شکرگو و ثناخوان گشتند تا باران نظر

باستدعای رئیس در منزل ایشان تناول فرمودند و شب در کلیسای موحدین فالو آتو
 خطاب مبارک در مرتب توحید و وحدت الهی بود که بنحویس را با سراسر ملکوتی آگاه نمود
 و حال تذکر در مسائل الهیه عموم را حاصل گشت از انجا بمنزل امه الله سس ایزابل می من
 شریف بردند و جمعی سر نیز شام در محضر انور مشرف و از بیانات مبارک که منجذب بودند
 روز ۲۸ شوال (۹) اکتوبر قبل از حرکت از پالو آتو با جمعی بساحت اقدس شرف حاصل
 نمودند و از بیانات مبارک که شری در اختلافات ادیان بالاحض سیمیان بود که بعضی
 مسیح را خدا بعضی کلمه الله و بعضی نبی الله گفتند و از اینگونه اختلافات نزاعهایی میان آمد که
 بجای روحانیت عداوت و بجای یگانگی بیگانگی در ملت افتاد ولی حضرت بهاء الله بواب
 این اختلافات را مسدود فرمودند و بتعین مبین کتاب و تائیس بیت العدل عمومی بعبارة
 خسر پارلمان ملی و هر بعد مداخله در عقائد و وجدان این رخنه را مسدود نمودند
 حتی فرمودند اگر دو نفر در امری اختلاف کنند که بد وقت منجر شود هر دو باطلند و
 از عتبار ساقط انتهی از این قبیل بیانات مفصله از قسم مبارک صادر بعد بیان فرسکو
 مراجعت فرمودند و آن شب مجمع مهمی در کلوب جاپانی با مخصوص خطاب مبارک که منعقد در اول
 محل کی از اجبای فاضل جاپانی برخاسته پس از حصول اجازه مدی که با انگلیزی در
 اوصاف امر الله و نعوت حضرت عبید البهار انشانمود و بود خواند و چون میز مجلس
 در معرفی حضرت مولی الوری اظهار نهایت سرور و افتخار نمود انگاه سان الطهره اطلق خطاب بی
 غرار در مضرات تعصبات و اثبات نبوت انبیا و حقیقت اسلام و حقیقت مسیح

و دلائل نفوذ و تعالیم ربانیه و تربیت الهیه و شرعی از احکام جمال الهی و آثار سلیم اعلیٰ
فرمودند بآنکه بواسطه دو مترجم بیانات مبارکه ابلاغ می شد یکی از فارسی با انگلیزی و یکی
از انگلیزی بجاپانی ترجمه می نمود معتمد جمیع نفوس حیران سطوت برهان و شتاق استماع
معانی و بیان طلعت پیمان بودند چنانچه از آن بعد هر روز جمعی از آنها با نهایت خضوع
بمحضر انور مشرف می شدند و از تعالیم مبارکه شکر و ثنای می نمودند روز ۲۹
شوال (۱۰) اکتوبر علاوه از مجامع اجبا و اجتماع دوستان در بیت مبارک مجامعی
که در خارج حکایت از عظمت و اقتدار سلطان پیمان می گردید یکی درهای اسکول در شهر
بورکلی بود و خطابه مبارکه در بیان حقیقت و تبیین آیات و بنیات مطهر حدیث حشر و
نشوری در دلها انداخت و ولوله و شوری در سرها افکند و پس از آن نفوس
کثیره از آن مدینه بجهت استفاضه از فیوضات باقیه بحضور مبارک مشرف میشدند
و مجلس ثانی در کلوب بیدینان در شهر سانفرانسسکو بود که با وجودیکه غلب حضار از فلاسفه
و پرفیسرهای شهر بودند معذکات بیان مبارک کل را خاضع نمود و در خصوص فلسفه شرق
و غرب و قوه ماوراء الطبیعه و استقلال و استیلا ذاتی جنس انسان از سایر مخلوقات
خطابه فی مفصل از رسم اظهر صادر و منتهی باین بیان صریح شد که اگر عدم حساس معقولات
و روحانیات برای حضرات فلاسفه کمالی باشد خوب است جمیع نزد حضرت کا و برنو
که بدون تحصیل دارای این کمال است چون بیان مبارک باینجا رسید جمیع خندیدند
زیرا اینگونه مزاح و ظرافت و این طرز بیان خیلی موافق مشرب امریکائیها بود و سبب سرو

و تبسم عموم لذا پس از نطق مبارک چون یکی از فلاسفه برخاست اکثر اهل مجلس بکمر می گفتند که حضرت کا و در عدم حساس قدم است با این حالت جمیع حتی حضرات فلاسفه بر عظمت تعالیم الهیه و نفوذ کلمه مبارکه شهادت می دادند و این خطابه مبارکه فی الحقیقه حجت را بر نوع انبیا کامل و بالغ نمود روز ۳ شوال (۱۱) اکتوبر چند نفر از دکتورها بفيض لقافاؤز و بیانات

مبارکه با آنها از جمله در خصوص فن طب و معالجه باغذیه بود و بعد در معالجه روحانی و علاج امراض باطنی اعم و احزاب بیاناتی مفصل از زبان مبارک جاری که "امروز عظم علاج عاجل و تریاق فاروقی که حکیم الهی تجویز فرموده وحدت عالم انسانی و صلح عمومیت و توضیح و تبیین اصول ادیان الهیه و دفع تعالید و رسوماتی که منافی علم و عقل است زیرا یک سبب بزرگ جهت بدینی نفوس همین است که رؤسای ادیان مثل کیشها س کا تو لیک قدری نان و شراب را دست گرفته نفسی بآن می دهند و می گویند این نان جسد مسیح است و این شراب خون مسیح است بهر شخص عاقل قبول او نام نمی کند و می گوید اگر بنفس کیش این نان و شراب جسد و خون مسیح میشود پس باید خود کیشش بالاتر از مسیح باشد لهذا حضرت بهاء الله فرمودند هر سئله ای که مخالف علم و عقل صحیح است و منافی اساس اصلی ادیان الهی آن مانع ترقی است و سبب اجتناب و دوری نفوس از این یزدانی " عصر مجلس اطفال بهائیان اکند در خانه امته الله مس کودال و مس کو پر بود چون نظر مبارک با آنها رسید فرمودند ما شاء الله چه اطفال نورانی هستند و بعد از نطق مختصری در تحمین و تشویق و تربیت آنها یک یک را بوسیله و با انگیزی جمله های

مختصر با آنها صحبت می فرمودند و احوال پرسی می نمودند و گل و شیرینی با آنها عنایت میکردند
 بعد چون بالا با و طاق دیگر تشریف بردند چند نفر هند وستانی اجازه خواسته تشریف
 شدند و بیانات مبارکه بانها از این قبیل بود که "انسان باید شجره مبارکهئی را آبپاری
 نماید که اثمار باقیه دارد و سبب حیات من علی الارض است و این شجره طیبه هر چند
 در بدایت پنهان است لکن در اندک زمانی کره ارض را احاطه کند و اوراق و غصانش
 با فلاك رسد مانند شجرهئی که بود اعس نمود هر چند اول نهال کوچکی بود اما آخر ممالک
 آسیا را فرا گرفت چون از منزل سیس گودال برای گردش بیرون تشریف بردند
 در ب خانه یکی از همسایه ها ایستادند خانم محترمهئی که صاحب خانه بود و دیده بجهت
 جلوس مبارک کرسی آورد چند دقیقه جالس شدند و از خضوع و محبت او خیلی اظهار
 مسرت و عنایت فرمودند اما شب مجلس پر شور و شعفی در انجمن تیا سفیها برای خطابه مبارکه
 منعقد و در معرفی وجود مبارک رئیس انجمن شرحی مفصل از ظهور نفوس کامله و مظاہر
 الهیه بیان نمود که "هر یک معلم عالم انسانی بود و پیامی بجهت تربیت نفوس بشری آورد
 و امشب مانهایت افتخار را داریم از تشریف فرمائی معلم بزرگی که پیام دیگر بجهت ترقی
 عالم انسانی آورده و امشب برای صحبت می فرماید لهذا من با نهایت افتخار حضرت عبدالباقی
 را با آنکه خود شما ایشان را میشناسید معرفی نمایم پس لسان اطهر ناطق و در طلوع شمس
 حقیقت از بروج مختلفه و بقای ارواح و جامعیت امر بدیع خطابهئی مفصل و شروح ادا
 فرمودند که پس از حتام نفوس بی نهایت منجذب بیانات مبارکه و مسائل الهیه گردیدند

و در حضور انور بعد از حصول اجازه سؤالاتی نمودند که از استماع اجوبه کافیه شور و انجذابی
 بر تریافتند روز اول ماه ذی قعدة ۱۳۳۵ (۱۲) اکتوبر در معبد و کنیسه عظیم
 اسرائیلیان از قیام و نطق طلعت پیمان یزدان قیامتی برپا شد و خطابه مبارکه در اثبات
 حقیقت حضرت مسیح و حقیقت ساطعه دیانت اسلام و وحدت عالم انسانی و صلح عمومی بود
 با حضور دو هزار نفر از بزرگان یهود آن مجلس عظیم دلیل بر قوت برهان و قدرت مرکز فیض
 سبحان بود و فی الحقیقه از خوارق عادات بشمار میرفت و دلائل و مسائل حقیقت و حقیقت مسیح و
 محمد رسول الله چنان با سطوت و همینه از نسیم مبارک صادر می شد که جمیع مبهورات و تما
 ماندند لا تسمع منهم همسا بلکه پس از ختام خطابه مبارکه اغلب حضور مبارک آمده با کمال خضوع
 اظهار شکر و ممنونیت می کردند مگر چند نفری از متعصبین که سررا پائین انداخته با نهایت تحقار
 بیرون رفتند و از جمله بیانات رئیس مجلس که از بزرگان و علمای یهود شمرده میشد قبلاً
 این بود که "این شرف بسیار بزرگی است برای ما که خوش آمد بگوئیم حضرت عبدالبهاء
 معلم بزرگ این عصر و قرن را زیرا دیدیم می شود که قلب شرق به نام شتاق دیانت است
 و از نبیبت اساس ادیان محکم و متین گشته و ما احساس میکنیم که این قرن اعظم است
 و عصر بلوغ عالم و امروز حضرت عبدالبهاء یکی از نمایندگان حیات آسمانی بجبهت ما
 بنی اسرائیل نطق می فرمایند و در اتحاد امم و ادیان عالم صحبت مینمایند و یقین است که آنچه
 می فرمایند نتیجه نتیجه عظمی خواهد بود و ما شکر مینماییم که قبول شریف فرمانی باین معبد فرمود
 و اما صورت آن خطابه مبارکه نیست

(ہوا)

اول موہبت الہیہ در عالم انسانی دین است زیرا دین تعالیم الہی است لہبتہ تعالیم الہیہ
بر جمیع تعالیم مقدم و فائق است دین انسان را حیات ابدی دہد دین خدمت بعالم
اخلاق نماید دین دلالت بعبادت ابدیہ کند دین سبب عزت قدیمہ عالم انسان است
دین سبب ترقی جمیع ملل است بر مان بر آن اینکہ چون در ادیان بنظر حقیقت نظر و تحری
نمائیم می بینیم دین سبب ترقی و سعادت ملل بودہ حال تحسری باید بکنیم کہ آیا دین سبب
نورانیت عالم است یا نہ دین سبب ترقی فوق العادہ عالم انسانیت یا نہ ولی باید بنظر
حقیقت بینیم نہ بتعالید چه اگر بتعالید باشد ہر یک عقاید خود را مرغ داند و بعضی
گویند کہ دین سبب سعادت نیست و مایہ ذلت است پس اول باید تحری آن کنیم کہ دین
سبب ترقی است یا تدری سبب عزت است یا ذلت تا برای ما شبہہائی باقی نہماند
لہذا ذکر بسیار و وقایع آیام انہار می کنیم نہ بروایاتی کہ بعضی انکار توانند بلکہ بآیات
کہ مسلم عمومست منکری ندارد و آن نیست کہ از جملہ انبیاء حضرت ابراہیم بود کہ بجهت آنکہ
منع عبادات حسنام کرد و دعوت بوحدانیت الہیہ نمود اورا اذیت نمودند و
از بلد اسراج کردند لکن ملاحظہ کنید کہ چگونه دین سبب ترقی است کہ آنحضرت عالمائے
تشکیل فرمود خدا آن را برکت داد و مبارک نمود بسبب دینی کہ از برکت آن انبیاء از آن
عالمہ پیدا شد اشخاصی ہنسند یعقوب مبعوث شد یوسفی مبعوث گردید موسائی
ظہور نمود ہرون داود سلیمان و بسیاری الہی از ان عالمہ ظاہر شدند ارض مقدسہ

در تصرف آنها آمد مدیّت کبری تأسیس گشت بسبب دین الهی که تأسیس شده بود پس
 دین بسبب عزّت است دین بسبب سعادت عالم انسانیت اینست که حضرت ابراهیم
 الی الان خاندانش در جمیع عالم منتشر است اعظم ازان اینست که حضرات بنی اسرائیل در
 مصر اسیر بودند در تحت تغذی قبطیان بودند و در نهایت ذلت قوم قبطی چنان ضدّ
 سبطی و غالب بود که در هر کار پرزحمتی که داشتند سبطی را میگرداشتند بنی اسرائیل
 در نهایت درجه فقر و ذلت و جهالت و خوشتش بودند که حضرت موسی مبعوث شد با آنکه
 بظاهر چوپانی بود لکن بقوت دین عظمت و اقتداری عجیب ظاهر نمود نبوتش در عالم
 شیوع یافت شریعتش مشهور آفاق گردید با آنکه فرید و وحید بود بقوت دین جمیع بنی
 اسرائیل را از اسیری خلاص نمود و بارض مقدسه برد تأسیس مدیّت عالم انسانی نمود
 چنان بنی اسرائیل را تربیت کرد که بتهتاد درجه عزّت رسیدند از حیض اسارت
 باوج نجات رسیده در کمالات انسانی نهایت ترقی نمودند در مدیّت ترقی کردند
 در علوم و فنون ترقی نمودند در حکم و صنایع ترقی کردند بالاخص ترقی و علویشان در عصر خود
 بدرجهائی رسید که فلاسفه یونان بارض مقدسه آمده از بنی اسرائیل تحصیل حکمت نمودند
 و این بحسب تاریخ مسلم است که حتی سقراط حکیم بارض مقدسه آمد تحصیل حکمت
 از عظمای بنی اسرائیل کرد چون مراجعت یونان نمود تأسیس وحدانیت الهیه
 فرمود و ترویج مسئله بقای روح بعد موت کرد جمیع این حقایق را از بنی اسرائیل
 تحصیل نمود و همچنین بقراط خلاصه اکثر فلاسفه در ارض مقدسه از انبیای

بنی اسرائیل تحصیل حکمت نموده چون بوطن مراجعت می نمودند انتشار میدادند
 حال از امریکه چنین قلت ضعیف دلیل را چنان قوی نمود و از اسارت سلطنت رستایند
 و از جهالت بمقام علم و حکمت کشایند و فلاح و نجات داد تا در جمیع مراتب ترقی کردند
 معلوم میشود که دین امری است سبب ترقی و عزت عالم انسانی و آن اساس سعادت
 ابدی است اما تقالیدی که بعد پیداشد آن سبب خرابی و محویت قلت و مانع
 ترقیات است چنانچه در تورات و تواریخ مذکور که چون یهود بتعالید افتادند غضب
 الهی مستولی شد بجهت آنکه اساس الهی را ترک کردند خدا بخت انصر را مبعوث
 کرد رجال یهود را کشت اطفال را اسیر نمود بیت المقدس را خراب کرد بنقاد هزرا
 نفر براق اسیر برد و تورات را آتش زد پس دانستیم که اساس دین الهی سبب
 عزت و ترقی است و تقالید علت ذلت و حقارت باین سبب دولت یونان
 و رومان مستولی بر یهود گردید و آنها را در تحت تعدی انداخت طیطوس
 سردار رومان ارض مقدسه را محاصره نمود یهود را آواره کرد جمیع رجال را کشت
 اموال را غارت نمود بیت المقدس را خراب کرد تفرقهئی در بنی اسرائیل افتاد
 که هنوز مشهود است پس اساس دین الهی بواسطه حضرت موسی سبب عزت ابدی
 و ترقی و تربیت و حیات بنی اسرائیل بود لکن بعد تقالید سبب ذلت و پریشانی آنها
 گردید که بکلی از ارض مقدس خارج و در جمیع عالم متفرق گشتند باری مقصد از بعثت
 انبیا سعادت نوع بشر و تربیت عالم انسانی است انبیا معلم عمومی هستند

اگر بخوایم به بنیم بسیار معلّم بوده اند یا نه باید تحری حقیقت نمایم اگر نفوس را
 تربیت کرده اند و از افضل جبل و نادانی باعلی درجه دانش رسانیده اند یقین است
 پیغمبر بحق هستند این را کسی انکار نتواند احتیاج بذکر دیگر نیست که بعضی انکار نمایند
 بلکه اعمال حضرت موسی خود برهان کافی است احتیاج بدلیل دیگر نیست اگر انسانی
 بیغرض باشد و منصف و تحری حقیقت نماید بی شبهه شهادت میدهد که حضرت
 موسی مرتبی عظم بود باری بر سر اصل مطلب رویم اما منصفانه گوش دهید تعصبی
 در میان نباشد همه ما باید حقیقت جو باشیم بدانیم که مقصد از ادیان الفت بین
 بشر است لهذا اساس ادیان الهی یکی است تعدّد ندارد زیرا هر دینی منقسم بدو قسم
 است قسمی تعلق بعالم اخلاق دارد و آن علویت عالم انسانی و ترقیات بشر و معرفت
 الله و کشف حقایق اشیا است و این امر معنوی است و اصل اساس الهی ابداً
 تغیر نمی کند و اساس جمیع ادیانست لهذا اساس ادیان الهی یکی است قسم ثانی
 تعلق بمعاملات دارد و آن فرع است و باقتضای زمان تغیر می کند در زمان نوح
 مقتضی بود که انسان حیوانات بحریه را بخورد در زمان ابراهیم چنان مقتضی بود که
 انسان خواهر خود را نکاح نماید چنانچه هابیل و قابیل نمودند لکن در تورات حرام است
 و دیگر حضرت موسی در بیابان بود برای مجرمین چون مجس نبود اسباب نبود باقتضای
 الوقت فرمود اگر کسی چشمی را کور کند او را کور نمایند اگر دندانی را بشکند دندانش را
 بشکنند آیا حال ممکن است ده حکم قتل در تورات موجود که حالا هیچیک ممکن نیست جاری

شود در یک مسئله قتل قاتل حالا جمیع عقلا در بحثند که قاتل را نباید کشت پس آن احکام
 تورات همه حق است لکن باقتضای آن زمان که برای یک دالردست دزد بریده میشد
 آیا حالا میشود برای هزار دالردست بریده شود اینگونه احکام باقتضای وقت در هر
 دوری تغییر میکنند و فرع است اما اساس ادیان که تعلق باخلاق و روحانیات دارد
 تغییر نمیکند و آن اساس یکی است تعدد و تبدل ندارد همان اساس را حضرت
 مسیح تأسیس نمود همان اساس را حضرت محمد ترویج فرمود جمیع انبیای الهی حقیقت
 دعوت نمودند مقصود کل یکی است و آن ترقی و عزت عالم انسانی و مدیت آسمانی است
 باری گفتیم دلیل بر نبوت و برهان وحی نفس اعمال آن نبی است اگر اسباب ترقی عالم
 انسانی است شبهه نیست حق است حال بانصاف شهادت دهید در وقتی که ملت
 یهود اسیر بود و آن را دولت رومان محو کرده بود و اساس دین الله و شریعت الله
 از میان رفته بود در همچو وقتی حضرت مسیح ظاهر شد اول اعلان نبوت حضرت موسی را فرمود
 که تورات کتاب الهی است و انبیای بنی اسرائیل جمیع برحق بودند نبوت موسی را در
 عالم انتشار داد نام حضرت موسی را در اقالیم دنیا منتشر کرد قبل از مسیح در ایران هند و چین
 و اروپا زکری از حضرت موسی نبود یک کتاب تورات در آن صفحات یافت نمی شد
 حضرت مسیح سبب شد که تورات بشصده زبان ترجمه شد مسیح علم انبیای بنی اسرائیل
 را بلند فرمود که اکثر ملل عالم مؤمن شدند باینکه بنی اسرائیل شعب الهی و مقدس
 و برکت یافته بودند و جمیع انبیای بنی اسرائیل مشارق و جی و الهام و از افق ابدی

مانند انجم درخشان پس مسیح ترویج امر حضرت موسی نمود نبوت موسی را انکار نکرد
 بلکه ترویج نمود تورات را محو نفرمود بلکه منتشر ساخت نهایت نیست آن قسم او امری که
 تعلق بمعاملات داشت بعضی را نظر باقتضای زمان تغییر داد این اهمیتی ندارد اما اساس
 موسی را ترویج کرد و همچنین بقدرتی قاطع و نفوذ کلمه الله اکثر ملل شرق و غرب را جمع
 فرمود آن ملل با وجود آنکه در نهایت جدال و نزاع بودند جمیع را در ظل خمیه وحدت عالم
 انسانی جمع کرد و تربیت نمود تا ملت رومان و ملت یونان و ملت سریان و ملت
 کلدان و ملت اشوریان و ملت حبشیان کل اتحاد و اتفاق نموده تا سیس نیت
 آسمانی گشت حال این نفوذ کلمه و قوت آسمانی که خارق العاده است البته برهان کافی
 وافی بحقیقت حضرت مسیح است ملاحظه نمایند که سلطنت اسمائیل منور باقی و برقرار است
 نیست برهان قاطع و دلیل و ضح بازگوش دهید حضرت محمد اول خطا بیکه بقوم خود
 کرد گفت موسی پیغمبر خدا و تورات کتاب خداست شما باید مؤمن بموسی و تورات و
 جمیع انبیای بنی اسرائیل شوید و مؤمن بحضرت مسیح و انجیل جلیل گردید هفت مرتبه تاریخ
 موسی را که در جمیع کتابش آنحضرت است مکرر می فرماید که حضرت موسی از انبیای
 اولو العزم و صاحب شریعت بود در صحرائی طور خطاب الهی شنید با خدا تکلم نمود
 الواحی بر او نازل شد با آنکه جمیع اقوام و قبائل عرب صند او برخاستند عاقبت
 خدا او را غالب کرد زیرا حق بر باطل غالب است ملاحظه نمایند که حضرت محمد در بین
 اقوام وحشی عرب تولد یافت و زندگانی فرمود بظاہر اقامی و بخر از کتب مقدسه الهیه بود

و اقوام عرب در نهایت جهالت و محی بقسمیکه دختران خود را زنده زنده زیر خاک میهنوند
 و این را نهایت محبت و علوفطرت می شمردند و در تحت حکومت ایران و رومان در نهایت
 ذلت و اسارت زندگانی می کردند در بادیه العرب پراکنده بودند و دائماً با یکدیگر در
 حرب و قتال چون نور محمدی طالع شد ظلمت جهالت از بادیه عرب زایل گشت
 آن اقوام متوحشه در اندک زمانی بتهی درجه مدیت رسیدند چنانکه از مدیت ایشان
 در اسپانیا و بغداد امانی اروپا استفاده کردند حال چه بر مانی اعظم از نیست و این
 دلیل وضحت مگر آنکه انسان چشم از انصاف بپوشد و بنهایت عتساف بخیزد
 مختصر حضرات مسیحیان مؤمن بموسی هستند که پیغمبر بود مسلمانها مؤمن بموسی هستند و
 نهایت ستایش می کنند آیا از این ستایش مسیحیان و مسلمانان ضرری برای
 آنها حاصل شده است یا بلکه بالعکس از اینکه تصدیق موسی و تثبیت تورات می کنند انصاف
 آنها ثابت میشود چه عیب دارد بنی اسرائیل نیز ستایش از مسیح و محمد نمایند
 تا این نزاع و قتال دو هزار ساله از میان برخیزد و این اختلافها و فسادها زایل شود
 انهامی گویند موسی کلیم الله بود چه ضرر دارد که موسویان هم بگویند مسیح روح الله و محمد
 رسول الله بود تا دیگر نه نزاعی ماند نه جدالی نه حسد بی و نه قتالی حال من می گویم
 حضرت موسی کلیم الله و نبی الله و صاحب شریعت الهیه بود و مؤسس اساس
 سعادت عالم انسانی چه ضرر دارد آیا این ضرری بهائی بودن من دارد نه والله
 بلکه نهایت فائده دارد بلکه حضرت بهاء الله از من راضی میشود و مرا تأیید می کنند که

خوب انصاف دادی بغیرضمانه تحری حقیقت کردی که مؤمن پیغمبر خدا و کتاب او شدی
 مادام ممکن است باین جزئی انصاف این حرب و نزاع و قتال را برداریم تا بین جمیع
 ادیان الفت حاصل شود چه عیب دارد چنانچه سائرین ستایش حضرت موسی نمایند
 بنی اسرائیل نیز ستایش انبیای ایشان نمایند کل ستایش رؤسای یکدیگر کنند
 تا سبب سعادت کبری و وحدت عالم انسانی و عزت ابدی بشر و یگانگی و الفت عموم
 گردد و مادام خدا یکی است جمیع را او خلق کرده و جمیع رزق میدهد و جمیع را حفظ میفرماید
 و چنین مهربان است چرا ما نامهربان باشیم و نزاع و جدال نماییم این قرن
 قرن علم است این قرن قرن اکتشاف اسرار طبیعت است این قرن قرن خدمت
 بعالم انسانی است این قرن قرن ظهور حقایق اشیا است این قرن قرن وحدت
 عالم انسان است آیا سزاوار است در چنین قرنی باین تعصبات و تقالید تمسک نماییم
 آیا سزاوار است خرافات قدیمه و افکار پوسیده را سبب منازعه و مقاتله کنیم و از
 یکدیگر نفرت جوئیم و یکدیگر را لعن کنیم آیا بهتر نیست در نهایت الفت و محبت باشیم آیا بهتر
 نیست یکدیگر را دوست داشته باشیم آیا سزاوار نیست سرود عالم انسانی
 را آبا هنگ ملائ علی بعنان آسمان رسانیم و وحدانیت خدا و تمجید بسیار را در مجامع
 کبری و محافل عمومی ترتیل نماییم تا جهان جنت ابهی شود روز موعودی که کرک میشد
 از یک چشمه نوشند و باز و کبک در یک اشیا نه لانه نمایند شیر و آهو در یک
 چراگاه بچسبند آیا معنی اینها چیست نیست که اقوام مختلفه و ادیان متعدده ای که با یکدیگر

مانند کرک ویش مخصوصه و منازعه داشتند در نهایت الفت و محبت با یکدیگر معاشرت
نمایند و در نهایت محبت و یگانگی باشند نیست مقصد از بیان حضرت اشعیا و الا
هرگز کرک ویش شیر و آهو با یکدیگر انس و الفت نیابند زیرا آهو طعمه شیر است
و گوشت طعمه کرک و ندانهای شیر کج است و گوشت خور زیرا ندانهای آهوی
ندارد و علف و دانه را بریدن نتواند و نرم نکند باید گوشت بخورد پس مقصد از این
بشارات الفت ملل و اقوامی است که مانند کرک ویشند و میان شان مثل است
الفت حاصل شود ولی در یوم موعود متحد شوند و مجتمع گردند باری آن قسرن آمده
که جمیع ملل با یکدیگر در نهایت الفت باشند آن قرن آمده که جمیع ادیان عالم صلح
عمومی نمایند جمیع اقالیم عالم تسلیم و احد شود تا نوع بشر تمامه در ظل خمیه وحدت
عالم انسانی زندگانی نمایند تهی عصر امروز در منزل امام الله سس گودال و سس کوپر
عنوان نطق مبارک این بود (هو الله) امروز در کنیسه موسویان صحبت کردیم شما
دیدید که چگونه اثبات شد که حضرت مسیح کلمه الله و حضرت محمد رسول الله است از
اول دیانت مسیحیه و اسلام الی یومنا بنده کسی در معبد یهود در حقیقت مسیح و محمد
چنین نطقی نکرده که هیچکس اعتراض ننماید بلکه اکثر ممنون و سرور شوند این نیست مگر
تائید حضرت بهاء الله الی آخر بیانہ الاحلی اما تاثیرات ان خطابه مبارکه چنان بود که
در بین مسیحیان و اسرائیلیان از ان بعد الفت و ارتباط میان آمد حتی بنای
آن داشتند که در کنائس یکدیگر حاضر شوند و در یگانگی و اتحاد ملل و مذاهب نطق

نمایند و هر وقت در محضر اظهر و مجمع بهائیان حاضری شدند از صمیم قلب شاکر این امر اعظم
و تعالیم بدیعه بودند روز ۲ ذی قعدة (۱۳) اکتوبر یکی از دوستان جاپانی
صبح چون با جمعی شرف حضور مشرف شد بعض مبارک رسانید که غلب ادیان و مذاهب
را من مطالعه کرده ام هیچ دینی را مثل این امر مفید و سبب صلاح حال عموم ندیده ام
فرمودند "من امیدوارم که تو آسمانی باشی نه جاپانی نه عرب نه انگلیز نه عجم نه ترک
و نه امریکائی الهی شوی و بموجب تعالیم حضرت بهاء الله عمل کنی ملاحظه نما من بنده نی از
بندگان بهاء الله عاجز و ضعیفم اما چون در ظل تعالیم او هستم می بینی چه تأییداتی بمن میرسد
آن آیات آوازه جلال و جمال طلعت پیمان چنان بود که رؤسا و حکام و بزرگان اطراف و
نواحی خاضعا خاشعا در ساحت انور مشرف می شدند و بتشریف افتخار می نمودند قیام و بیا
مبارک در امر الله و اهتزاز نفوس و بیجان عموم مصداق یوم یقوم الناس لرب العالمین
بود حتی امت الله سس هرست که از اعظم غنیا و متمولین امریکا بشمار میرفت و مدتی
پیش از آن در ارض اقدس مشرف شده و بعد بواسطه نفوس غیر منقطعین و شر
بامتعصبین فسرده گشته بود بخت خود استعدای شرف نمود بعد از درک
فیض حضور و جود اظهر و ملترزین رکاب مبارک را دعوت کرد و چون دعوتش
از روی خلوص بود لهذا در ساحت اقدس مقبول شد لذا از روز عصر باز خود حضور
انور آمده با خستد ام حضور در رکاب مبارک حرکت نمود بعد از عبور از دریا
و سیر خیابانهای اکلند و بور کلی متجاوز از دو ساعت در خیابانهای با صفا بین تلال

و جبال و مزارع و سرآبادات و بیل مبارک در سیر و جولان بود تا بقصر ملوکانی آن محترمه
 رسید و آن قصر خارج از پلزنئون بالای تلی با صفا در وسط باغها و چمنها و خیابانها
 پر گل و لاله واقع و جمعی از اعیان و خویشان ایشان نیز در آنجا همان بودند و چون
 نفوس مختلفه بودند بلا حظه مقتضیات وقت و مکان بیانات مبارکه خیلی بحکمت و اختصار
 بود و مسائل مهمه مفیده بالفاظ مختصر در مواقعی از رسم اطهر صادر که با تأثیر تمام مرکوز
 اذهان میگردد و اکثر اوقات خود نفوس با یکدیگر مذاکره می نمودند بعد از شام در تالار
 بیرونی جلوس فرموده اول بیاناتی در این خصوص از رسم اطهر صادر که هرام عمومی الهی
 است و هرام خصوصی بشری لهذا خدمات و زحمات نفوس اگر مفید بحال عموم باشد
 عند الله مقبول و آثارش باقیست و الا زحمات جمع محدود است و فانی
 و بعد از مسلت اذن اجازه بنغمه و پیانو پرداختند و محفل بسر و سرور عظیم ختم گردید
 روز ۳ ذی قعدة (۱۳۱۰) اکتوبر از جمله بیانات مبارکه بنسبت ذکر آفتاب
 رئیس جمهور این بود که "باید شخصی رئیس باشد که خود اصرار در ریاست نداشته باشد
 فی الحقیقه در خیال شهرت و برتری نباشد بلکه بگوید من خود را سزاوار و لایق این مقام
 نمیدانم و طاقت تحمل این ثقل عظیم ندارم اینگونه نفوس مستحق ریاستند زیرا اگر خیر و فائده
 عموم مراد است که رئیس باید خیر خواه باشد نه خود خواه و اگر غرض شخصی منظور باشد
 که این مضر بعالم انسانی و منفعت عمومی است از این قبیل بیانات مبارکه در هر مقامی
 بانهایت تأثیر بود و چون سر میز برای ناهاش شریف بردند نظر بر جای حضار قبل از شروع

باکل این مناجات رفسر نمودند (هو الله) ترانا یا الهی مجتبعین علی هذه المائدة شاكرین
 لنعمتک ناظرین الی ملکوتک ربنا نزل علینا مائدة من لبتها وبرکة من لدنک انک انت
 الکریم و انک انت الرحمن الرحیم انتهی بعد بیاناتی مفصل در تاریخ بعضی از مشاییر فرمود
 وعصر اتوبیل برای سواری مبارک حاضر و در تلال و جبال و خیابانهای باصفا تا مقسم
 آب سیر و گردشی فرموده چون مراجعت نمودند بیرون قصر میزد و کرسی مخصوص جلوس
 مبارک حاضر کرده چون جالس شدند به بیانات مفصله فی شرح حیات و تاریخ
 امر جمال مبارک پرداختند اما شب سر میز شام بیانات مبارک در شکر نعمت الهیه و
 رعایت و حمایت ضعیفا و فقرا بود بعد یکی از حضار سوال نمود که چرا آمال بعضی در عالم
 مجری میشود و بعضی نمیشود خلاصه بیان مبارک در جواب این بود که "انچه بالتقیرات
 موافقت نماید تحقق می یابد و علا و ذلت خیر حسن تدبیر جاذب تائید است اما
 آمال انسان پایانی ندارد انسان بهر درجه فی برسد مافوق دارد لذا همیشه باید در
 حسرت و زحمت باشد و هرگز راحت نیابد مگر بسی و توکل که با وجود کوشش در امور
 قلب انسان فارغ و مسرور گردد نه از حصول شأن و ثروتی مغرور شود و نه از فقدان
 آن محزون و در مقام بقوه ایمان حاصل شود الی آخر بیانه الاطی از اینگونه بیانات
 مبارکه و نصائح مشفقانه در هر محفلی نتهباه و تذکر آن نفوس جلیله افزوده می شد و هر روز
 در محضر انور خضوعی تازه از آنها دیده می گشت روز عذی فعهده (۱۵) اکتوبر
 خانم محترمه سس هرست چون مشرف شد گلهای خوش رنگ و بو بحضور مبارک تقدیم

نمود عرض کرد اگر میل مبارک باشد در گلخانه و باغچه ها گردش بفرمایند اول در
 عمارات قصر بعد در گلخانه سیر و گردش نموده بعضی از گلهای ممتاز چون بنظر انور میرسد
 می فرمودند تخم این گلها را برای روضه مبارکه و مقام اعلی باید بفرستیم و همچنین میفرمودند
 که اصل گلهای حدائق قلوب است و از ما محبت الله که از حرارت شمس حقیقت
 تربیت میشود مشام اهل عالم را معطر نماید و هرگز پژمردگی ندارد و در مجمع سرسبز و
 نامانطق مبارک از عظمت این قرن و شرافت عالم انسانی و حصول فضائل و کمالات
 باقیه بود و آن سر به نوه های سیس برست نظر عنایت نموده فرمودند «فی الحقیقه
 اطفال زینت سفره اند علی الخصوص این اطفال که خیلی ملجند قلوب اطفال بسیار صاف
 و ساده است انسان باید قلبش نهند قلوب اطفال باشد و از هر آلاشی پاک و
 پاکیزه» و شب مناجات مبارک سر میز این بود (هو الله) خداوند چگونه ترا شکر
 نمایم نعمات تو نامتناهی است و شکرانه ما محدود چگونه محدود شکر غیر محدود نماید
 عاجزیم از شکر الطاف تو و کمال عجز توجه بملکوت تو مینمایم و طلب از یاد نعمت و عطا
 تو می کنیم توئی دهنده و بخشنده و توانا (بعد شری از تواریخ ملوک و آن سر ذکر
 موت اسکندر فرمودند که) چون در شهر زورچراغ عافیت خوا مو شش شد
 صبح آخرت او بدید و انایانی بر جنازه او جمع شدند یکی گفت سبحان الله این شخص
 غیور را دیروز هفت استیلا گنجایش نبود امروز در شهری از زمین گنجایش یافت
 یکی گفت اسکندر با آن عظمت جلال و فصاحت گفتار بهیچوقت از چنین نصیحت نکرد

که امروز سکوت او نمود و دیگری گفت چند ساعت پیش این شخص خود را مالکِ عالم می دانست حال معلوم شد که عبد و مملوک است الی آخر بیانِ الاحلی بعد از سرسبز با و طاق بیرونی تشریف بُردند چنان سس هرست و همانان محترمش منجذب رفتار و گفتار مبارک شده بودند که با وجود آنکه آن محترمه نزد خویشانش در صحبت از امر مبارک خیلی ملاحظه حکمت می نمود انشب بی اختیار خود از حضور انور جای بیان تعالیم مبارک که نمود آن بود که بیاناتی در خدمت امر الله و سطوع انوار ملکوت و صلح عمومی و وحدت عالم انسانی فرمودند و پس از توضیح تعالیم مبارک که در اختلاف و تفاوت استعداد و تقوی نطق نموده می نمودند حضرت مسیح بیان الهی را بجهت و قلوب سامعین و استعدادات نفوس را باراضی مختلفه مثل زدند و آخر سس هرست حکایت آیات شرف خود را در عکا نمود و لذت مناجاتی را که در ارض اقدس صفا نموده بود و بعضی رسانید و استعدادای تلاوت مناجات عربی کرد و لهذا شروع بمناجات عربی فیصح بالحنی بدیع و طبع فرمودند با آنکه حضار سان عربی نمیدانستند اغلب لذت آن مناجات و سخن مبارک را در بخش و سبب حصول تمیل و تقرب الی الله می گفتند و انشب بعضی از حضار در حضور مبارک اظهار اقبال می نمودند و عرض می کردند که ما سابق از این امر مطلع و بالعرضی از حیا محشور بودیم ولی این طور مسائل این ظهور را نمیدانستیم

روزه ذی قعدة (۱۷)

اکتوبر بعضی از خویشان سس هرست با آنکه متعصب و منجمد بودند بی نهایت خاضع و منقلب گشتند علی الخصوص هنگام حرکت موکب تقدس که چون با آنها خدا حافظی نمودند خدام آنجا

طلبیدند کینز غلام مهتر و طبایح همه در محضر انور صف کشیدند بعد از لفظی یلیح در تشویق و تحسین آنها
 بحسن خدمت و صداقت و امانت و اظهار سرت از خدماتشان فرمودند "من
 چون سمت پدری نسبت بشما دارم لهذا میخواهم یادگاری بشما بدهم" و بهر یک دو جینه
 عنایت فرموده سوار شدند در حالتیکه نفوس جلیله و همانهای محترم بانهایت خضوع
 ایستاده چون عبد ذلیل خاضع و خاشع و از استغنا و عظمت و جلال طلعت میثاق
 مبہوت و مات بودند و خود کس ہرست با صراحت تمام رجاء نموده تا سافر نسیم کو
 بدرقہ در رکاب مبارک آمد اما بعضی از بیانات مبارکہ با و این بود کہ مکرر فرمودند
 "امراشد از قوای ملکی و امور دنیوی مقدس است و از جملہ تعالیم الہیہ نفوس امانت
 و انقطاع و تقدیس است پس اگر کسی را دیدی کہ نظر بہال و طمع در اموال ناس دارد
 بدان کہ او از اہل بہانیت اہل بہاکسانی ہستند کہ اگر بادی ذہب و فضہ رند
 چون برق در گذرند و ابداعت نمایند" و دیگر کوچک ترین نوہ مای اور بیشتر
 بحفاظت و تربیت فرمودند کہ این طفل جبینی موزون و جہہ فی گشادہ دارد اگر تربیت
 الہی تربیت شود سبب سعادت ابدی این خاندان گردد" باری بزرگان امریکا و
 آزادگان ہر مدینہ و دیار چون این نوع رفتار و گفتار و سلطنت و اقتدار از طلعت عبت
 عظمی مشاہدہ نمودند باوجود آنکہ ہر یک شخصی شہیر با کلبہ و دبدبہ بود آخر دیوانہ خوی
 و خلق جان بخش می گردید و شیفتہ روی نازنین میشد انروز عصر میل اقدس در کلوب
 بزرگی کہ خانہای اعیان شہر سانفرانسیسکو و رجال محترمہ شان انجمن داشتند خطابہ

در حقوق تربیت نسأ، ادا فرمودند که جمیع والد و شید گشتند و قسمی با هزار و پانجاهان
آمدند که پس از خطابه مبارکه یکدیگر را در حضور مبارک معرفی می نمودند و از شرف
افتخاری کردند چون آن محل عیانی بود و عصرانه از هر قبیل مہیا محض سرور قلب آنها
سر نیز جالس و قدری شیرینی و چای میل فرموده حرکت نمودند و جمعیت تا بیرون عمارت
با نهایت شوق و محبت در طواف و تعظیم بودند بعد از آن مجلس مکرر می فرمودند که "نطقها
من همه باقتضای وقت و اندازه استعداد نفوس است بہر طفلک آن پدرتی تی
کند گرچه عقلش ہندسہ گیتی کند"، و شب بجمیت مجلس مہانی نوزده روزه غم حرکت بکنند
فرمودند بعضی از دوستان و خدام آستان در رکاب مبارک بودند در راه ذکر
تا اثر اجبای سیاتل می فرمودند کہ بسبب رفتن من با نجا خیلی متاثر شدہ اند و با وجود
مشاغل بی اختیار از راه دور برای ملاقات آمدہ اند اگر تا پور تلند و سیاتل یکدیگر و
راه بود میرفتم ولی راه دور است بلا سنجہ ہم اگر محض زیارت قبر مستر چس نبود میرفتم
اجبا ہمہ توقع دارند اگر نخواہم ہمہ جابر و م سفر طولانی میشود و ممکن نیست والا محبت
اجبای الہی در قلبم بدرجہ نیست کہ راضی نشوم غباری بر آنہا بنشیند اگر خدا نخواہد بہ بنیم
بیکلی از شما آسیمی میرسد فوراً خود را سپری کنم الی آخر بیانہ الاحلی چون بمنزل مس گودال
مس کوپر رسیدند قبل از مجلس تا کنار دریا چہ اکلند پیادہ گردش فرمودند و در
مراجعت بعضی از اجبا و بستیدہا چون مشرف شدند بعضی از بیانات مبارکہ این بود کہ
"در راه این صحبت را میداشتیم کہ پیچ بنما طر نیامد کہ بکلی فوراً بیا بیایم و این طور با اجبا ملاقات

کنیم و در محافل عظمی با علاء کلمه الله پردازیم حضرت بهاء الله چه زحماتی کشیدند چه بلایا
 و مشقاتی تحمل فرمودند نهیب و غارت دیدند و اسیر و مسجون گردیدند تا قلوب را
 بهم ارتباط بخشند شرق و غرب الفت یابند وحدت عالم انسانی ظاهر شود و صلح
 عمومی ترویج گردد انتهی و چون اجتماع و بانغمه و پیانوس و دشنا مشغول و منتظر
 نزول قدم مبارک بودند و آهنگ و ترانه شان از تالار پائین در طبقه بالا بسمع قدس
 میرسید در آن هنگام لوحی بسیار یلیح بافتخار حضرت حیدر قبل علی صادر میشد که عنونش
 این بود هو الله ای هم و شرک عبد البها در عبودیت استمان بهایشب است
 در کلیفورنیا در شهر اکلند خانه امه الله مسس بن گودال لانه و آشیانه این مرغان
 آورده است ضیافت نوزده روزه است جمعی از یاران با وفا و ورقات طیب نوراء
 در انجمن تضرع بملکوت ابهی و جمع نعام حاضر و مهیا و سفره بی نهایت مهیا ای جای تو خالی
 آهنگ بدیمی در تئبل میزنند و بگلبانگ جدید رس مقامات معنوی می گویند و در نهایت
 محبت و تضرعند ای جای تو خالی ای جای تو خالی الی آخر بیان الاصلی و چون
 بجمع یاران نزول فرمودند انهار بر سر میزها امر بجلوس نمودند و خود دور و اطراف
 مشتاقان گردش میفرمودند هر یک را معطر می نمودند شیرینی عنایت می کردند
 و می نمودند الحمد لله در خانه مسس گودال و مسس کوپر در نهایت محبت مجتبی هم هر
 ماده فی موجود و مهیا قلوب در نهایت مودت و صفا چشمها متوجه بملکوت ابهی خوب
 مجلسی است دیگر بهتر از این نمیشود الان ملا علی ناظر باین جمعند و فریاد میسنانند که طوبی

لکم طوبی لکم ای بندگان جمال الہی طوبی لکم طوبی لکم با این رویہای روشن طوبی لکم
 طوبی لکم با این قلوب چون گلشن ملاحظہ نمایند کہ چہ موہبتی حاصل است و چہ عنایتی شامل کہ
 عبدالبہا در جمع شہاد و رمی گرد و شمارا ذکر نماید و یک یک رتحت و تہنیت می گوید
 انتہی بعد سرمودند شام مشغول شام خوردن باشید من بالا میروم و باز میآیم چون
 ہمہ شام خوردند باز لفظی بسیار شیرین در احساسات و روابط روحانی و اخوت معنوی
 و عشاء ربانی اجبای الہی فرمودند و بمناسبات بدیعی فارسی مجلس را ختم نمودند و اجبای پر شور
 و انجذاب یک یک دست میدادند و استدعای برکت و توفیق می نمودند و جد و
 طربی در نفوس بود کہ بہ وقت آن بزم عطا از خاطر نرود و در روزگار آثار عظیمہ ظاہر
 و آشکار نماید شب را در انجا استراحت فرمودند و روز عذی قعدہ (۱۷) اکتوبر
 صبح از اکلند بسا نفرانیسکو مراجعت نمودند و همان اوقات بود کہ خاتم مبارک گم
 شد و از آن بعد جمیع الواح و آثار را با اثر قلم اطہر مزین می فرمودند و چون پوستہ شرق
 تقدیم حضور انور گردید فانی مطالب مکتوب حضرت حیدر قبل علی را بعض رسانیدہ بہنسیابہ
 از ایشان سر بر قدم اطہر نهاد فوراً بدست مبارک فانی را بلند نمودہ فرمودند من ہم
 ترا بجای حاجی در آغوش میگیرم بہتم و عنایتی کہ ہرگز در عالم دل و جان آن موہبت و
 احسان از یاد نرود و در محفل انروز ذکر شہادت شہدای جہرم را با نہایت تأثر می فرمودند
 و مکرر شرح ثبات و استقامت اجبای شرق و خدمت و صداقت حضرت ابوالفضائل
 از سان مبارک صادر و ہمچنین حکایات مفصلہ آیام اخیرہ عکا و تعذیات سلطان عبدحمید

و تفصیل مفتشین می فرمودند که هنوز آن بهیت نقش و تعدی در مراجعت از عکابین راه
 اسلامبول بودند که سطوت عدالت ملکوت جمیع امور را منقلب نمود سلطان عبد الحمید
 معزول شد و مفتشین یکی مقتول دیگری هلاک و دو نفر هم فراری گشتند و یکی از آن دو
 در تبر مصر بجهت مصارف یومیة از حباب سوال نمود، بعد جمعی از فلاسفه و روحانیین و
 رؤسای شهر یکی بعد دیگری مشرف و از مسائل الهیه منجذب و با خلوص تمام مخلص میشدند
 یکی از آنها سوال از کیفیت روح و ماده فرمودند و دو جواب دارد یکی جواب فلسفی
 و یکی ملکوتی جواب فلسفی آسان است چه که روح در فلسفه عبارت از قوه است که هر ماده
 قوتی دارد که آن قوه از ماده انفکاک نیابد مثلاً قوه الکتریسیته یا عبارۀ آخری روح آلات
 او ماده است ولی از تغییر ماده فای آن قوه لازم نیاید زیرا تبدیل و انتقال از لوازم مادیات
 است ولی حقایق و ارواح مجردة محفوظ و مصون و قوای اصلیه باقی و تغییر جساد و اجسام
 ظهور و بروز روح مختلف میشود نه آنکه روح فانی گردد الی آخر بیانۀ الاصلی چون نمیشود
 مشروح و مفصل فرمودند سامعین بی نهایت آشفته و شیدا شدند و شهادت بر احاطۀ
 علمیه و قوه بیان و برهان دادند و انروز در منزل مبارک دو مرتبه در مجمع عمومی نطق فرمود
 یکی در خصوص مزرعۀ حیات که باید پاک و طیب باشد تا سنبلات کمالات انسانیة
 انبات نماید و برکت الهی یابد و ثانی بعد از گردش نطق مبارک در خصوص حرکت و حرارت
 بود که لازمه عالم وجود است روز ۷ ذی قعدة ۱۲۸۵ اکتوبر هنگام حرکت بلاس
 انجلیز بجهت اجبای پورتلند و سیاتل که استعدای مسافرت به کل اقدس بیلا و خود نموده بودند

می فرمودند «مجت و مهربانی مرا بسایر دوستان پوزنند و سیال برسانند
 من همیشه با آنها هستم ملاقات جسمانی نسبت بر روابط روحانی چندان اهمیت ندارد و نهایت
 در قرب معنویت» چون این پیام طلعت میثاق بان یاران شتاق رسید تلگرافاً
 اظهار اطاعت امر مبارک نمودند و استدعای ذن شرف کردند لهذا در اوایل
 ایام اقامت مبارک در سانفرانسیسکو بابت اقدس همه مشرف شدند و در بزم
 وصل و تقاد و نما چشمهائی گریان داشتند و از آتش عشق دلهائی سوزان خلاصه
 چون بایستگاه راه آهن شریف فرما شدند جمعی از اجبار جانموندند که تالاس نخلیز
 در رکاب مبارک باشند از جمله امت الله المنجذبه بس گودال بود و در ترن بوجود
 اقدس بسیار خوش گذشت و چون بعضی از اجبار حسب ائد بسمع اظهر رسید فرمودند
 این انقلابات ترکی مقدمات مراجعت من است طرف عصر شخصی از اهل لاس نخلیز
 اجازه خواسته در ترن مشرف شد و نهایت خلوص و اقبال موفق گشت اول شب
 بوتل لاس نخلیز موسوم ببلگر شیم بنزول قدم مبارک مشرف و جمعی از اجبای آن
 شهر با ولوله و شور بفوز تقا فائز و همچنین بعضی از رؤسای کناس و محافل چون وعده خواهی
 از میکل انور نمودند فرمودند «ابداً وقت و مجال ندارم محض زیارت قبر مستر چیس
 و ملاقات اجبایکد و روزی اقامت نموده مراجعت خواهم کرد» روز ۸

ذی قعدہ (۱۹) اکتوبر پس از اوراد و اذکار عزم دیدار مزار حضرت مستر چیس فرمودند
 جمعی از اجبای نیز در رکاب مبارک حرکت نمودند طوکی کشید تا تراموای چند میل دور از شهر

بکنار قبرستان رسید بهیكل اطهر پايه شدند و بقبر مستر چپس با نهایت سکون
 و سکوت مشی می فرمودند و چون بان مزار پرانوار رسیدند بدون سوال ایستادند
 و ازان محل و سبزی و خرمی اشجار و چمن تعریف فرمودند چند دقیقه بدختی که نزدیک
 آن تربت بود تکیه کردند بعد مقابل تربت آن نفس نفس ایستاده دسته های گل گرفتند
 و روی آن خاک پاک چیدند بهر محبتی که ناظرین حیران ماندند پس در مقابل آن
 مرقد و بارض مقدسه ایستاده مشغول تبادلت زیارتنامه جمال اهی شدند و جمیع
 احباب در عقب متوجه و متبیل بودند پس از زیارتنامه مبارکه شروع بمناجات عربی
 و در طلب مغفرت ان متصاعد الی الله فرمودند و آخر شرح آیام حیات و خدمات
 و ثبوت و استقامت آن مؤمن بالله بیان نمودند و حین مراجعت حسین حسین ابرار آن
 قبر معبر گذارده بودند بحالتی که دیده صادقان گریان شد و کمر محبتان بان
 تربت پاک خمیده گردید مقبل عشاق شد و هر نفسی آرزوی آن مقام ارفع اعلی نمود
 چون مراجعت بهوتل فرمودند نفوس کثیره منتظر تقای بمیثال بودند و چند نفر و قایع
 نگاران برآمد نیز موجود و از جمله بیانات مبارکه یکی از آنها این بود (هو الله)
 در عالم وجود دو مدنیت موجود مدنیت مادی و مدنیت الهیه فلاسفه مؤسس مدنیت مادی
 بوده اند و انبیای الهی مؤسس مدنیت آسمانی مثلاً فلاسفه یونان تأسیس مدنیت
 جنانی نمودند حضرت مسیح تأسیس مدنیت روحانی فرمود مدنیت مادی سبب سعادت
 دنیوی است و مدنیت الهیه وسیله سعادت سرمدیه اگر مدنیت الهیه که جامع است

تأسیس شود مدنیت مادیة نیز اکمال یابد کمال روحانی چون حاصل شود کمال جهانی
 نیز حاصل است اما مدنیت جهانیة تنها کفایت نکند و کمال جهانی سبب حصول کمالات
 روحانی نگردد بلکه مزید جنگ و جدال شود و علت حرب و قتال با وجود این عجب است
 که مدنیت الهیه بکلی فراموش شده و جمیع درمادیات مستغرقند این است که شب و
 روز آرام ندارند دائماً در حرب و قتالند هر روز خونریزی و خرابی است و زحمت
 و پریشانی و تدارک حرب عمومی و تباهی عالم انسانی، عصر جمعیّت بیشتر و بیاناتی مکرر از تعالیم سلم
 اعلی می فرمودند و حکایت از عظمت امر اعظم الهی می نمودند و همچنین می فرمودند اگر "تلقّب
 الهی خواهید از جمیع اشیا منقطع شوید و از آلائش دنیای فانی پاک و مقدس گردید
 در بحر محبت الله مستغرق باشید و بذكر و ثنای او اوقات را حصر ننمائید بهر آنکه
 وحده باید محبوب عالم باشد ملاحظه نمائید تا حواریان حضرت مسیح از خود فانی
 نشدند عالم ازنده نکرده اند پس باید دائماً بذكر الهی مشغول باشید و در صد و شصت
 تعالیم حضرت بهاء الله بر آید الی آخر بیانہ الاحلی بعد بعضی از اعیان و لُردما
 مشرف شدند و از جذبه جمال و لذت بزم وصال آشفته و شیدا گشتند و شب
 نطق مبارک در مجمع در باره نتایج باقیه محافل اجابا بود و تشویق بر خدمت امر الله
 و توجه بملکوت الله آخر شب بیکل اقدس یحیی خسته بودند که حالت شام خوردن داشتند
 قدری نان و پنیر در اوطاق مبارک گذاردند که اگر نصف شب گرسنه شدند تناول
 فرمایند طعام و غذای مبارک اکثر بر نمیخوردند بود گااهی هم سر میزد در صالون هتل شریف

میبردند یا از غذای هتول با و طاق مبارک میآوردند روز ۹ ذی قعد ه
 (۲۰) اکتوبر بیش از سایر اوقات و آیام از روز یار و غیار از هر طبقه‌ی مشرف
 می شدند و چون جمعیت زیاد می شد و برای یک یک تشریف مخصوص ممکن نه لهذا
 خطاب مبارک و محفل قاع عمومی بود مگر بعضی از رؤسا و نفوس محترمه که گاهی بتشریف
 و خطاب مخصوص فایز و مفتخر می گشتند و از جمله مطالبی که سبب عبرت اهل دانش
 و ذلت و حقارت ابن نقض یعنی شعاع بی نور شد این بود که بانکه در آن حدود مشغول
 بدکان داری و عیاشی بود و منصرف از ذکر الهی چون آواز ه جهانگیر شیاق شهر در شهر
 انداخت او هم ذکر حضرت بهاء الله و نسبت عنصری را بر زبان رانده در حفره خویشت
 بخمال جنبشی افتاد و و مرتبه روز نامه نویسی را تطیع نمود مقاله‌ی شبه انگیز نوشت
 و نسبت جسمانی را عنوان و راشت مقام صالحین کرد ولی سلطان پیمان بی بی اعتنائی
 گذراندند و انگونه امور را لایق ذکر نشمردند و هیچ اهمیت ندادند بلکه چون آنروز
 شخصی روز نامه نویسنه سوال از نسبت ظاهری او نمود و فرمودند یک کلمه بتومی گویم
 و این تا آخر کافی است و بیش ازین نه تو سوال کن و نه من جواب میدهم و آن
 کلمه بیان حضرت مسیح است که عرض کردند برادران شما بدین شما آمده اند و فرمودند
 اینها برادران من نیستند بلکه برادران و کسان من شما میاید ابداً به نسبت عنصری آنها
 حضرت مسیح اهمیت ندادند با وجود این منزل من چنین است که هر که خواهی گویا و
 هر که گوید و انتهی روز نامه نویسنه مذکور هم این بیان مبارک را بعینه در روز نامه

درج نمود و شهادت داد لهذا بن نقض که لاف آن زوده بود که نفسی در ساحت سلطان
 میثاق زند و اظهار هوس نماید از آن بعد صدائی از او بگوش رسید خواست
 در نظر بخیر آن عدم خویش را نمایش و جودی دهد اما نشد مثل خیر الله بی خیر در
 شیکاغو که سفارش داد که مرا احضار نمایند تا با قاصد مشرف شوم جواب
 او را هم چنین فرمودند که من باین شهر وارد شده ام ابداً طلب ملاقات احدی
 نکرده ام ولی هر کس بیاید در نهایت لطف و مدارا با او ملاقات می کنم با وجود این
 آن بی انصافها نشه دادند که طلعت میثاق وعده ملاقات فرمود و خلف نمود
 لغو ذبالت من شر الحاسدین ولی آخر این دسائس نتیجه عکس بخشید زیرا امید
 شان القاء شبهه در قلب ساده ئی بود اما نشد بلکه بیشتر سبب استباه نفوس
 گردید باری مکرر فرمودند که این یکد و نفرد و باره خود را رسوا نمودند و الا ابداً من اسم
 آنها بر زبان نمی راندم زیرا نه صلاح امر است و نه لایق ذکر و عتنامه هستند و همچنین
 می فرمودند اگر اینها هم مقصد خیری در امر الله دارند باید بخدمتی موفق شوند و بروند
 تبلیغ امر الله نمایند اگر موفقند در کناس و مجامع کبری فریادها و الاهی برآرند از این
 شبهات چه نتیجه ئی حاصل میشود جز خسران دنیا و آخرت جمال مبارک بصیرح عبارت
 وعده فرمودند که بعد از صعودش خادمین و مخلصین که قائم بر اعلاء امر الله هستند
 منصوب و منتظر گردند حال ببینید چه نفوسی خادم و قائمند و چه اشخاصی مخرب
 و مادم با وجود این یکی از شبهاتشان نیست که همیشه حق ذلیل بوه و مظلوم عالم

این چه دخلی بطلب دارد بلی همیشه امر الله در بدایت محل انکار اعم واقع ولی در نهایت
 عون و نصرت حق حامی منجی صاحبین بوده العاقبة للمتقين و العزة لعباد الله
 المخلصین لذا در کتاب اقدس می فرماید قل یا قوم لا تأخذکم الاضطراب
 اذا غاب ملکوت ظهوری و سکنت امواج بحر بیانی ان فی ظهوری حکمة و فی غیبتی
 حکمة اخرى ما اطلع بها الا الله الفرد الخیر و نرکیم من فقی الابهی و ننصر من قام علی
 خدمته امری بجنود من الملائة الاعلی و قبیل من الملائكة المقربین انتهى آن شب در جمع بهائیان
 در تالار بزرگی خطابہ فی شرح مفصل جامع مسائل امریه و مصائب و بلاای جمال اہی
 و اطاعت آثار تسلیم علی و ثبوت بر شایق الله و اتحاد اہل بہا فرمودند کہ حیات را
 حالت تذکر و تسبہ بخشیدند و از آنچه سبب جمع شمل بهائیان است جمیع را آگاہ
 فرمودند روز ۱۰ ذی قعدة (۲۱) اکتوبر صبح تا ظهر در اپارتمان منزل
 مبارک ہمہ اوطاقها مملو از جمعیت بود و همچنین بیرون اوطاقها تا اوطاق اسانسور کہ
 مردم را ببالا و پائین نقل مینمود از دو حام غریبی بود و سیکل اکرم در جمعیت گردش مینمود
 گاہی در اوطاقها گاہی بیرون مشی می نمودند و در تعالیم الهیہ و صلح عمومی و وحدت
 عالم انسانی و ترویج فضائل و کمالات ربانی نطق می فرمودند و چون نفوس خیر شدند
 کہ وجود مبارک عزم حرکت دارند ہمہ اظهار ہفت و حزن شدید میکردند و بازار نو
 بعضی کبنائس و مجامع دعوت نمودند و رجای اقامت مبارک کردند مقبول نیفتاد
 فرمودند وقت ندارم باید زود بشرق مراجعت نمایم والا نہایت محبت و تعلق

خاطر را بهر یک از شما دارم و از روز اجبای قدیم و جدید باشوق و ذوقی خیلی
 عجیب اطفال خود را بحضور مبارک میآوردند و تبرک میساختند و استدعای صون
 و برکت می کردند عصر چون مصمم حرکت شدند و اجبای لاس نخلیز در حالت تبتل و تضرع
 بودند لسان عنایت خطاب با آنها ناطق بعضی از بیانات مبارک این بود که شکر
 کنید خدا را که بالطف باقیه فائز شدید و دیده بنیایستید همه کورند و شما بنیای
 جمیع زمینی هستید و شما آسمانی اگر چه شما در زمین لکن در آسمان سائرید امید دارم
 روز بروز تا میاید بید جوئید و بر اعلا کلمه الله قیام نمائید و هر سالی زیارت قبر
 مستر حبیب از قبل من بروید زیر نفس مقدسی بود مقام او بعد معلوم خواهد شد من از راه
 دور بیدین شما آمدم ۱۲ هزار میل راه را طی کردم الحمد لله شما را در کمال روح و ریاض
 دیدم امیدم چنانست که در صون و حمایت الهی باشید و در خدمت امر الله
 موفق تر شوید تا هر یک در بوستان عنایت اشجار بارور گردید و در نهایت
 طراوت و لطافت باشید کسب فیوضات ملکوت بشتر نمائید و به هدایت
 نفوس مشغول شوید تا لاس نخلیز مدینه الهی شود و مرکز انوار ملکوت گردد
 اگر اجبای الهی بموجب تعالیم بهار الله عمل نمایند موفق به هدایت امم گردند خدمت
 بوحده عالم انسانی کنند در صلح عمومی جانفشانی نمایند موافق آسمانی بر آنها
 نازل شود موفق بمقامی گردند که آرزوی تقدسین و مقربین است انهی وقتی بهشتگاه
 راه آهن تشریف فرما شدند معلوم شد که امته الله سس گودال بیت خوابگاه برا

جمیع گرفته اند بدون اطلاع با وجود آنکه آن شب محل راحت در ترن هیا بود ولی از
 شدت خستگی استراحت نفرمودند چنانچه روز ۱۱ ذی قعدة (۲۲) اکتوبر قبل از ورود
 بسانفرانسيسكو صبح می فرمودند که دیشب ابد خواب ز رفتم دائم فکر می کردم و چون
 موکب اقدس دارد جمعی از اجبا در ایستگاه راه آهن با ولوله و انجذاب حاضر
 و مشرف از روز در محافل مکرر ذکر ثبوت و اشتغال اجبای لاس انجلیزمی فرمودند
 و قلب مبارک از استقامت و ثباتشان بسیار سرور بود اجبای سانفرانسيسكو
 و اطراف دائماً در بیت مبارک مجتمع و قبل و بعد از محفل و نطق عمومی دسته دسته در
 اوطاق مبارک مشرف می شدند و سان اطهر اجبار ادالات بر تبلیغ امر الله و نشر
 نفحات الله تبارک و تعالی میفرمود و مستدیه بار ایشارت بطلوع صبح هدی و نوید صلح و صلاح
 و الفت و اتحاد مل و نیامیداد و نطق مبارک در مجمع عمومی صبح شرفی از آیام جمال
 ابهی و سطوع کلمه الله و اوام بجا میآید بود و عصر خطابه مبارک در خصوص تبلیغ امر و خطابات
 قلم اعلی بلوک و سلاطین بسیار مهین و چون از گردش مراجعت فرمودند باحتیای
 پور تلند و سیاتل که از روز تازه برای شرف آمده بودند بسیار اظهار عنایت فرمودند
 و از جمله بیان مبارک با نهان بود که تا حال واقع نشده که از شرق شخصی بغرب بیاید محض
 انجانات و جدانی و ملاقات دوستان الهی و باین درجه بانفوس محترمه الفت و محبت
 صمیمی داشته باشد بدون روابط ملکی و مقصد سیاسی و تجارت و سیاحت این
 قضیه مثل ندارد و در هیچیک از تواریخ نیست و اگر نفوسی هم آمده اند بجهت سیاحت

و تجارت و مقاصد دیگر بوده (چون نفوس دیگر مشرف شدند می فرمودند) لابد
 حرب و انقلاب عظیمی در عالم ظاهر خواهد شد بدرجهائی که جمیع بشر بر وسای رض قیام
 خواهند نمود و خواهند گفت که شما در قصرهای خود در کمال سُرور می نشینید با نهایت لذت
 میخورید و بانشاط و انبساط میخوابید غذاهای بسیار لذیذ دارید و در باغهای خوش
 منظر و با صفایسیر و تفرج می کنید اما برای شهرت و نام خود در عایار و بحرب میاندازید
 خون مارا می ریزید جسمهای مارا پاره پاره می کنید ولی غاری بدست شما نمی نشیند
 و دقیقهائی در آسایش شما فتور حاصل نمیشود انتهی روز ۱۲ اذی قعده (۲۳) اکتوبر
 مجمع عمومی در اکلند منزل آقا الله المنجد به سس گودال و سر کوپر بود و بیاناتی عنایت
 آمیز درباره قیام و خدمات ایشان و استقامت و انجذاب اجبای کلیفور نیامیفرمودند
 چون او خیر آیام اقامت مبارک بود لهذا هر ساعتی رقت قلوب اجبا و انجذاب دولوله
 انهابیشتر میشد شام و نامار را در انجامل فرمودند و شب نطق مبارک مفصل در خصوص غیبت
 جمال مبارک و پریشانی اجبا و تفصیل حال آقا ابوالقاسم همدانی بود که چون در راه سوارمانی
 که برای حفاظت همراه ایشان بوده اند اور از خمی کرده امواش را می برند این شهرت
 و خبر وصیت او که باید اموال و هستی آقا ابوالقاسم را بدروش محمد برسانید بخدا و میرسد
 و بگوشت اجباب میخورد (فرمودند) از قرآن ما فهمیدیم که چون آقا ابوالقاسم همدانی
 سابق در ساحت اقدس بود و در غیبت جمال ابی او هم مسافر شد لهذا یقین است که
 مراد از دروش محمد جمال مبارکست و باید در حد و وسیله تشریف داشته باشند

آن بود که اجباراً با عرض تضرع و ایتهاال فرستادیم و رجا و سئلت در مراجعت جمال
 قدم ببغداد نمودیم الی آخر بیانہ الاحلی و چون از مجلس با و طاق شریف بُردند باز جبا
 مجتمع و بتدیها در رجا و امید تشریف بودند که دو مرتبه شریف فرمای مغل شتاقان
 شدند و عنوان نطق مبارک این بود (هو الله) مدیست در این صفحاتم در هر شهری وارد
 شدم با اجبا و طوائف آخری ملاقات کردم در جمیع مجامع و اغلب کنائس و اہل ملوکوت
 ابھی نمودم و دعوت بامر جمال مبارک کردم شبها در نہایت تضرع و تہل بودم و مناجات
 و طلب تائیدی نمودم کہ پر تو شمس حقیقت بر این بلاد تابد و اقطار امریکا را روشن نماید
 حیات ابدیہ بخشد ملت امریکا مدنیّت آسمانی یابند و از تعالیم جمال مبارک بہرہ و نصیب
 گیرند الحمد للہ بمہبت جمال مبارک و تائید ملوکوت ابھی چنین شد در جمیع شہرہای امریکا
 ندرا اللہ بلند گردید حتی در جہرا و اوصاف عظمت امر متشر الی آخر بیانہ الاحلی
 در آن ایام مکرر ذکر تکریم امر در بلاد شرق و استقامت و متانت اجبای ایران با سُرود
 و بہجت تمام می فرمودند و وقتی حین مشی و گردش در ذکر و یاد جمال مبارک ناطق و بعباراً
 حزن انگیز ذکر ایام سلیمانیہ و وحدت و مظلومیت طلعت قدم می فرمودند با آنکہ مکرراً این
 حکایت را فرمودہ بودند ولی از روزبعثت حال مبارک منقلب شدہ ہای ہای بنای گریہ گذارند
 بقسمی کہ صدای مبارک تا دور میرفت و جمیع خدام بگریہ درآمدند و از استماع بلایای جمال
 قدم و رقت قلب سہ اکرم کہ در تہ اندودہ شدید روی نمود و آن شب در کلند استراحت
 فرمودند روز ۱۳ ذی قعدہ (۱۴۴۲) اکتوبر از اجبای اکلند و اطراف باز مجموعی مہیا

اکثر نفوس اطفال خود را در محضر مبارک میاورند و بافتخارشان رجای اسم فارسی
 و استدعای برکت و حفظ الهی می نمودند و از شرف بلقهای من طاف حول الاسماء فخر
 و مباهات می کردند و از شدت شوق و اشتیاق از دیدگان اشک میرنجیدند اما نطق مبارک
 در خدمات و مساعی اجاب بجهت ترویج صلح عمومی و وحدت عالم انسانی و حکایت از خطابه
 در معبد یهود و امثال ذلک بود و چون اکلند بسانفرانسکو مراجعت فرمودند برای جمعی
 از جوانان احباب که دائم در فکر تبلیغ امر الله و نشر نجات الله بودند می فرمودند شکر کنید
 خدا را که فیض الهی شمارسید و شمس حقیقت بر شما تابیده و آب حیوان و حیات آسمانی
 بجهت شما هیا گردیده انسان چون از چشمه شیرین بنوشد باید در نوشتانیدن بسائرین
 بگوشت حضرات از من خواسته اند که در تبلیغ امر الله صحبت کنم مفصل ذکر کرده ام باز هم
 می گویم که اول باید وجود انسان خود منقطع و منجذب باشد تا نفس در دیگران تاثیر
 نماید هر کس در این میدان قدم گذاشت موفق شد ابواب عرفان بر او پیش مفتوح گردید
 چشمش بپیاگشت و بنفحات روح القدس منوید شد هم خود هدایت گردید هم سبب هدایت
 دیگران شد البته وقتی انسان نغمه خوشی میخواند اول خود مستلذذ و محظوظ میشود لکن چون
 بنای هدایت ناس نهد و بیان دلائل نکند انداختن شیرین تر و قلبش مسرور تر شود و دیگر
 آنکه هر چیزی محدود است مگر فیض الهی که بسبب تبلیغ امر الله بر انسان نازل میشود و الهامات
 ربانیه تأیید نماید نیست که حضرت مسیح فرمود وقتی که میخواهید صحبت بدارید فکر نکنید
 روح القدس شمارا الهام می کند اگر عزت ابدی و حیات سرمدی و علویت آسمانی خواهید

تبلیغ کنید تا یسیدات الهیه بشما میرسد چرا که تجربه شده است اما ثبات و استقامت میخواهد
 ملاحظه حواریان مسیح نمایند که بچه نبوت قیام نمودند تا امر را ارشیش بردند حتی جان خود
 را فدا نمودند الخ سؤال در از گرفتن زمین و بنای مشرق الاذکار نمودند فرمودند بسیار
 خوبست ولی بهتر نیست که حالا بشرق الاذکار شیکاغو مدود دهید بعد سواره برای
 دیدن بعضی مدارس و محلات شریف بردند از جمله مدرسه صنایع بود که چون مسوق
 بتشریف فرمائی مبارک بودند شاگردهای هر اوطاقتی در نهایت ادب و تعظیم صف کشیده
 میایستادند و مورد تحسین و عنایت می شدند و از اینجا بتالار خطابه ای که بطرز مخصوص ساخته
 بودند شریف بردند و آن تالار دایره شکل بود و از سه طرف پایه و کرسیهای داشت
 مانند منبر و مندر که همه مشرف بر فضای تالار بود و یکطرف دیگر سکو و ایوان بسیار بزرگی
 که از قرار مذکور بند سه و وضع آن را چنان ساخته بودند که چون خطیب وناطق در وسط
 ایستاده و نطق می نمود صوت و صدای او بجمع اطراف و اشخاص یکسان میرسد آن
 بنا بسیار بزرگ و برای ازدحام عموم شهر در اوقات مهمه و امور جمهور بود و غیر مستقف
 خیلی از آن بنا تمجید فرمودند عصر باز در مجمع اجباتا گید در امر تبلیغ می فرمودند که هر روزی
 امری مؤید است و هر وقتی مقصدی مقتضی امروز تبلیغ امر الله و نشر تعالیم الهیه جاذب
 تائیدات غیبیه است وقت تخم افشانیست و القاء کلمه الهی و همچنین شب مکرر نطق
 فرمودند از حبس و ابتلائی جمال مبارک و قوت و قدرت اسم عظیم حکایت مینمودند و با اجبا
 و داع می فرمودند امروز و شب بیانات مبارکه بی نهایت مؤثر بود و قلوب دوستان

منقلب چشمها گریان و دلهای پریشان زیرا اوقات اخیره اقامت مبارک بود و بوی
 فراق طلعت میثاق بشام شتاقان میرسید روز عا ۱ ذی قعدة ۱۲۵۱ داکتو
 روز حرکت و مسافرت مبارک بود و عمارت مملو از جمعیت قدرت مرون نفوذ عهد^{الله}
 و احراق قلوب با حبا در آن گونه مجامع مایه عبرت بود که صبح زود آن جمعیت چه حالت
 شوق انگیز داشتند و چه ناله و نوائی عشق آمیز چون در تالار پائین خبر نزول قدم
 مبارک شنیدند صف کشیدند و چون قدمهای مبارک را در پله های عمارت
 دیدند صدای الله ابی بلند نمودند و حرا و شش متوجه روی انور گشتند بحضرت^{رو}
 مبارک در جمع دوستان از مشاهده انقلاب قلوب و شدت انجذاب احباب
 سیما ی انور تغیر کرد و حال مبارک منقلب گردید چنانکه باین بیانات^{طهر} سان
 ناطق و حسی که عطر بهر یک عنایت می کردند می فرمودند و میخواستیم باشما با خدا فطری
 نمایم این ملاقات و مجلس خیلی مؤثر است آخر الکاس است چه قدر باید شکر جمال
 مبارک نمایم که قلوب را چنین افستی بخشیده این عطر که بشما میدهم نمونه را آنجست
 ابی است و اعظم رو ائحست خیلی از مفارقت شما با متاثرم نمیدانم بچه زبان ذکر نمایم
 ممکن نیست تاثرات و جدانیه را بیان کردن من خیلی متاثرم زیرا محبت بهاء الله را از
 شما دیدم نور حضرت بهاء الله را در روجه شما مشاهده کردم از شدت تاثر نمیتوانم صحبت
 کنم لهذا حواله بوجدان شما مینمایم ولی هر چند از میان شما میروم اما در قلب من جا دارید
 بهیچوقت شمارا فراموش نمایم چون بروضه مبارک رسم سر بر آستان گذارم بحبت

هر يك از دوستان رجاى تاسيد كنم اين ايام ملاقات ايام خوشى بود ديگر بهتر از اين
 نميشود هر روز با شما ملاقات نمودم هميشه قلوب را متوجه يافتم و چشمها را بملکوت الهى ناظر
 ديدم و ديگر ايامى بهتر از اين نمى شود شما فراموش ننمايد من هم فراموش نخواهم نمود
 از خدا خواهم نتايج اين الفتها ظاهر شود سبب روحانيت عالم گردد و باعث هدايت
 من على الارض اميد دارم چنين نتايجى از اين اجتماع حاصل گردد مثل اجتماع ناس نباشد
 كه چون متفرق ميشوند يكديگر را فراموش مينمايند يقين است كه چون اين اجتماع انجمن الهى
 بود هرگز فراموش نشود و هر وقت بيايد بهتر از جديد حاصل شود انست آرزوى
 من انهنى در حال تاثير شديد چون حركت فرمودند جمعى از احباب استدعاى آن نمودند
 كه تا شهر ديگر كه «سكر و منتو» پاى تخت كليفورنيا بود در ركاب مبارك باشند از آنجمله
 مس گودال و سس كوپر و ديگر از ائمه محترمه فى كه از دل و جان قائم بر خدمت بود
 مس هويك بود ساعت ۸ صبح چون دوسه استيشن از سانفرانسيسكو عبور فرمودند
 بخليجى رسيدند كه در آنجا كشتيهائى مخصوص بود و در سطحه هر يك كشتى و خط آهن متصل
 بخط ساحل موجود كه قطار راه آهن بدو قسم منقسم شده داخل كشتى مى شد آنروز در راه علاوه
 از شرف احباب و مذاكره آنها باطلعت محبوب اوقات مبارك با تمام رساله فى در تاريخ
 و تعالىم جمال قدم و اهم اعظم گذشت تا ساعت ۱۲ ظهر مركب مبارك بشهر سكر و منتو رسيد خانم
 مجلله فى كه سابقا وعده خواهى نموده بود بالتاس و اصرار از محطه وجود مبارك خستادم
 حضور را با اتوبيل مخصوص بخانه خود بر دس گودال و سس كوپر بخدمات ساير احباب فى كه

در رکاب مبارک بودند بجان و دل مشغول در راه هنوز بخانه نرسیده فرمودند بایستی
 در خصوص آمدن بخانه این خانم با حضرات مشاوره نموده باشیم لهذا محض ورود فوراً امر
 بتلیفون و حضار سس گودال و سس کوپر صادر چون حاضر و مشرف شدند ملاحظه فرمودند
 که حضرات در تغییر منزل مبارک سرابی میل نیستند فرمودند باید بمشورت اجابا عمل نمود
 صاحب خانه را خواستند و با و پس از اظهار رعایت فرمودند شما خیلی میل داشتید که ما
 بخانه شما بیاییم آیدیم ناما را هم در اینجا میخویم آما شب را باید در هتل بمانیم زیرا ما در هر
 شهری در هتل منزل داشتیم بانکه بسیاری از اجابا اصرار و التماس مینمودند که بخانه آنها
 برویم قبول نمی کردیم ولی امروز بمنزل شما آمدیم از این قبیل بیاناتی فرمودند که آن محترمه
 راضی شد و از اینجا نقل به هتل سکر و منتو فرمودند و بین راه می فرمودند که من همیشه میخواهم
 بمیل و مشورت اجبار رفتار کنم مگر در امر بسیار مهمی که صلاح امر الله نباشد انوقت لابد بآنچه
 برای امر الهی مفید است متمسک میشوم و بعد فرمودند حال قدر سلوک و همراهی من معلوم
 نیست بعد معلوم میشود آن شب مجلسی در تالار هتل تهیه دید و بودند که جمع کثیری از اجابا
 و اغیار منجذب تعالیم و بیانات مبارک گردیدند چون حالت طلب و انجذاب عظیمی و نفوس
 مشهود شد لهذا اجابا اعلان مجلس ثانی فردا صبح در همان تالار نمودند روزه اذی قعه
 (۲۷) اکتوبر صبح نطق و خطابه مبارک در تأثیر ظهور مظاہر الهیه و تاریخ و تعالیم امر بدیع
 بسیار در نفوس مؤثر واقع چنانکه بعد از مجلس در ایوان هتل دسته دسته باز مشرف
 می شدند و اظهار خلاص و انجذاب مینمودند و روزنامه نویسا مکرر مقالاتی از بیانات مبارک

و تعالیم الهیه نوشتند و نهایت مدح و ستایش نمودند تا قبل از حرکت مبارک که مجلسی
 بسیار مجلل بجهت نامار در وسط صالون هتل مهیا و سفره بسیار مزین و مهنا بود و متجاوز
 از پنجاه نفر اجبای الهی و محضر طلعت عهد یزدانی مشرف و شکر و ثنا گویا و آن مجلس چنان باشکوه
 و جلال بود و اجتماع اجبای شرقی و غربی در ساحت انوار نهایت الفت و محبت که سبب
 حیرت ناظرین گردید و صوت امرالله و صیت کلمه الله را بلند تر نمود رئیس هتل با نهایت
 ادب و تعظیم مشرف شد بعد ذکر نمود که جلالت قدر این وجود مبارک را من بهین قدر
 دانسته ام که در این شهر با آنکه کسی ایشان را نمی شناخت و یکشب و روز آنگونه و لوله
 در شهر و انجذاب در قلوب انداخت باری قدرت عهد الله و عظمت امرالله خارق العاده
 در نظار جلوه نمود بعد از نامار اجبارا یک یک نوارش فرموده و بوصایای الهیه متذکر میشوند
 قلوب متضرع و نفوس متقبل و تمجید و تسبیح رب الملکوت مشغول تا هنگام حرکت که مرکب
 مبارک بعد از ظهر بسمت داور روانه گردید و حین روانگی می فرمودند «عجالة آشوبی
 در این شهر افتاد تا به پیغم خدا چه میخواهد» عصر آنروز در ترن اوقات مبارک خیلی بسرور
 و حبور گذشت و بالترتیب رکاب اقدس بسیار مزاح می فرمودند و حکایات سرورآمیز
 بیان می نمودند و گاهی از درهای واگون نظر مبارک بیرون می افتاد و بسیار از سبزی
 و خرمی اطراف و لطافت هوا تعریف می فرمودند بعضی از ملازمین راه آهین حضور مبارک
 مشرف شده عرض کردند وقت تشریف بردن بکلیفورنیا هم وجود مبارک در همین ترن
 تشریف داشتند فرمودند «بلبی مقدر بود که باز شمارا در این راه پیغم در این قطار خیلی مسافر

یونانی دیده میشوند میدانید کجا میروند؟ (عرض کردند بحکایت وطن خود و حرب با حکومت
ترکی میروند فرمودند) خدا حرب نخواسته این نزاعها مخالف رضای الهیت و بحسب
بندگانش صلح و صفا خواسته امید داریم این تاریکیها زائل شود نورانیت ملکوت احاطه
نماید خدا بر جمیع خلق مهربانست ما هم باید با یکدیگر مهربان باشیم برای مثنوی خاک جنگ نهائیم
این خاک قبر ابدی ماست آیا سزاوار است برای قبری این همه نزاع و جدال کنیم با وجودیکه
خدا برای ما اقالیم قلوب مقرر داشته مملکت ابدی عنایت فرموده آیا سزاوار است
از چنان غمت ابدی چشم پوشیم و برای خاک نزاع و جدال نمایم دست فروشی از جمله
اسباب فروش پرچمهای علم مدارس داشت فرمودند) با و بگوئید اگر علم صلح عمومی دار
بیار ما طالب چنان علمی هستیم که عالمی در زیر آن علم راحت یابد و آسایش جوید چون بعضی
این بیانات می شنیدند از کرسیهای خود حرکت نموده بحضور مبارک مشرف می شدند
و از استماع کلمات مبارکه با بهتر از میآمدند از جمله خامنی کلیمی باسان اشتیاق و اظهار
طلب در ساحت اقدس مشرف با و فرمودند «و معلوم است فطرت تو پاک است لذا من میخواهم
بحقیقت مسائل الهیه آگاه شوی در زمان هر یک از منظرها هر مقدسه الهیه جمیع خلق غافل و از
حقیقت بخبر بودند مگر معدودی قلیل تحری حقیقت مینمودند و بیانات الهیه را می فهمیدند حال
چنین است پس تو شکر کن خدا را که استعداد داری و طلب و تحری حقیقت مینمائی
این قدر بدان که خزانه الهی پر است از همان عطایا و مواهبی که سابقین عنایت شده بلاحقین
هم میشود لهذا ما باید بکوشیم تا نورانیت آسمانی یا بیم با سر اکتب مقدسه پی بریم

سبب هدایت نفوس شویم و لهاراروشن کنیم پس دارم که تو بکوشی تا باین موافق
 برسی انهی در بین گفتگوی مبارک جمیعت و در پیکل اقدس حلقه زده بودند و بانهایت اشتیاق
 استماع کلمات و بیانات مبارکه می نمودند و نهایت اهمیت می دادند و مغتنم میدانستند شب با
 آن خانم محترمه مشرف شد و عرض نمود میخواهم چنان مرا تعلیم فرماید که قابل اجرای تعالیم
 مبارکه شوم چون استعداد و قوه ناطقه او در حضور مبارک مقبول واقع لذا شرجی انکیفیت
 ظهور مطالع فیوضات احذیه و احتجاجات معترضین و اجوبه آنها و تبیین احکام و تعالیم علم اعلی
 از فم مطهر صادر شد در آن میان دو نفر از اشتراکین اجازه خواسته مشرف شدند و از
 مسائل اقتصادی و صلح عمومی و اتحاد ادیان و احزاب و رفاهیت عموم تفصیلی از فم اظهر
 شنیدند و بقسمی شادمان گشتند که نمیدانستند چه سان شکر نمایند آخر چون نزدیک بهنگاه
 راه آهن رسیدند و میخواستند مخص شوند رجای عنوان عریضه و آدرس مبارک
 نمودند که عریضه نگارشوند و با مجامع جای امریکا نیز مراسله نمایند لهذا آدرس بعضی
 از دوستان امریکا بآنها عنایت شد روز عا ذی قعدة (۲۷ اکتوبر) صبح
 چون از خوابگاه ترن بیرون تشریف آوردند چای میل فرمودند بعد خانم کلیمی مشرف شده
 عرض کردند من شبههائی در حقیقت این امر ندارم و در قبول تعالیم مبارکه بی نهایت افتخار نمایم
 از روی بیاناتی در ثبات و حیل وجود و مسائل فلسفی از لسان مبارک جاری و حین
 صحبت شخصی دیگر مشرف و از مقصد و سفر مبارک استفسار نمود فرمودند "من بامیر کآدم
 تا علم صلح عمومی بلند کنم آمده ام و ترجیح وحدت عالم انسانی نمایم مقصدم لفت و محبت

بین ادیان است ولی بعضی در راه از من می پرسند که آیا مملکت شما آباد است درختهای خوب
 دارد میوه های آبدار پیدا می شود حیوانات خوش شکل و اسبهای خوب و تازیهای مرغوب
 بدست می آید اما من از اشجار عالم وجود و اثمار کمالات انسانی و شیم و خلاق رحمانی حکایت
 می کنم و نفوس را بملکوت الهی میخوانم: از این سخن و بیان مبارک واقعا مردم منتقلب میشوند و نهایت
 محبت و خلوص حاصل مینمودند عصر چون قطار راه آهن تبدیل میشد و از سالت لنگ تیتی
 می گذشت خانم محترمه اسرائیلی چنان منجذب بود که خواست بلیت راه را تبدیل کند و از راه
 د نر و شیکاگو در رکاب مبارک بیاید ولی کمپانی قبول ننمود بسیار افسوس می خورد
 و از حسدائی می نالید و حین مرضی آدرس اجابا بعضی از دوستان گرفت که با بهائیان
 محشور شود چون قطار تبدیل شد اوقات مبارک بطالعہ عرائض اجامی گذشت تا پس
 از ساعتی که حکایت ایام بغداد و غفلت و احتجاب نفوس می فرمودند که چه قدر ما را ملامت
 می کردند و از عواقب امر غافل بودند نمیدانستند که امر الله ذره راه را بمان نماید موری را
 حشمت سلیمانی نبخشد ذلیلان را بغزت سردی رساند و جا بلان را از علم لدنی نصیب عطا
 فرماید انتهی شب چون تلمزین رکاب قدس خواستند خوابگاه بگرایه بگیرند اجازه
 ندادند و فرمودند این کرسی بهار است همین طور تکیه کرده می خوابیم روزی از قعه
 ۲۸ اکتوبر صبح در واگون چای میل میفرمودند آقا میرزا علی کسب رنجوانی عرض نمود که وجود قدس
 چون رو بشرق تشریف میبردند سرور مبارک بیشتر است فرمودند نهایت آسایش
 من در جوار بقعه مبارکه است (بعد از شباک بیرون نظر نموده فرمودند) از این صحرا

خوشم میآید زیر خیلی شبیه صحرای عکا است پس از آن بصدور الواح مبارکه درج
 عرائض نهمه پرداختند عصر شخص خرازی فروشی اسباب برای فروش میگردانید
 بعضی از سنگهای نو که از معادن امریکا بود ملاحظه می نمودند در آن بین بعضی از
 اطفال نزدیک آمده خیلی نگاه می کردند آنها را صد کرده فرمودند چه میخواهید از برای
 شما بخرم شفت و عنایتی با آنها صحبت می فرمودند که مهربانتر از پدر مهربان بفرزند عزیز
 خویش مشاهده می شدند بجهت هر یک یکدال اسباب خریدند بعضی دیگر نزدیک آمدند
 فرمودند اینها هم بنظر فقیر میآیند برای هر یک از آنها نیز یک دال اسباب خرید
 فرمودند چون مردم این حالت را دیدند در صد و فحش برآمدند که این شخص جلیل کسیت
 بعضی اجازه تشریف خواسته مشرف شدند و از مقاصد مبارک و تعالیم مسائل الهیه
 مشروح و مفصل آگاه شده و تا دیر وقت جمعیت دور کرسی مبارک نشسته و ایستاده
 سامعندای حلی و کلمات علیا بودند و این نحو تبلیغ امر الله در راه تا آنوقت دیده و شنیده
 نشده بود اختصاص بان سفر مبارک داشت که حتی در میان کوه و صحرا و هنگام طی تلال و انهار
 نیز لسان مبارک ناطق بودند و ای بابا رالاهی مرتفع عصر چند نفر عثمانی مشرف شدند
 عرض نمودند ما متجاوز از پنجاه نفر هستیم که بجایت دولت و ملت خود با سلامبول میریم
 آنها نیز از استماع بیانات مبارکه در صلح عمومی و وحدت عالم انسانی به نهایت خلوص
 و انجذاب آمدند بعد امر فرمودند که تهیه چای دیده شود چند ظرف چای و آب جوش
 از مطبخ ترن برای آن جماعت عثمانی با و طاق دیگر برده جمیع را چای دادند و همه شاکر

عنایات و مفتون اخلاق مبارک گردیدند و نصف شب بود که طلعت انور بشهر و نور نزل
اجلال فرمودند در نهایت خستگی و یخوابی بودند لهذا نزدیک استیشن بهوتل تشریف فرما شد
استراحت فرمودند روز ۱۸ ذی قعدة ۱۲۹۰ اکتوبر چون اجبای مشتاق از ورود

هیکل میثاق مطلع شدند با کمال جذبه و اشتیاق تشریف حاصل نمودند و دوباره دیده را
بنور جمال منور ساختند چند نفر از وقایع نگاران جبرائیل بساحت انور رسیدند و بتحریر
مقالات امریه از قسم اطهر پرداختند آنروز در محفل باز حکایت کار دنیال میفرمودند که
در کلیفونیا دیدم کار دنیال (رئیس اساقفه) با بتخر و جلال جمعیتی از عقب با خود میبرد گفتم چه
خبر است گفتند کلیسائی را تازه ساخته اند و امروز کار دنیال این نمایش را بجهت فتح
باب کلیسا نموده گفتم این نمایش در روش کار دنیال مثل و مانند نمایش و روش
حضرت مسیح است فرق جزئی دارد که حضرت مسیح فتح باب سافر نمود و کار دنیال فتح باب
کلیسا او جمعیت داشت ولی براننش قیام داشتند این هم جمعیت دارد اما براننش
قائمند او تاج داشت اما از خار این هم تاج دارد ولی مزین بجواهر ابدار او لباس
داشت اما از پارچه کهنه زبر و سخت این هم لباس دارد ولی از قماشهای زلفیت
زمان او آیام پر کدورت و جفا زمان این اوقات منیت و صفا ماوای او صحرا و بیابان
محل این عمارتی عالی چون قصر شهبان عرش او فراز دار بود و آرامگاه این سیر رحمت
و قرار زینت بزم او خون پیکر نازنین بود و زیور محل این جام و باد زنگین لهذا این
نمایش کار دنیال بر طبق نمایش حضرت مسیح است نهایت جزئی تفاوت دارد هر چند

این حکایت را در محافل عدیده بعبارات مختلفه با مزاح و تبسم می فرمودند ولی بسیار سبب
تنبه و آگاهی نفوس میشد. آنروز و شب با عدم مجال و حال خشکی در دو مجلس عمومی نطق
فرمودند یکی عصر منزل امته الله مس رابرت و یکی شب در کلیسای سیجا و خطابه مبارکه
هر محفلی در وحدت اصول ادیان و تغییر فروعات احکام با مقتضای وقت و زمان و مثال
ذلت چنان بود که نفوس را بصیرتی تازه و شوق و ذوقی بی اندازه دست داد
و شب چون از کلیسا بیرون تشریف آوردند با جمیع اشخاص که طائف حول طلعت انور
بودند و وداع فرمودند هر قدر رجای اقامت مبارک کردند فرمودند باید زود بشرق
مراجعت کنیم، لذا محض مراجعت به هتل حساب الامر در کمال سرعت اسباب راجع نمود
بوقت خود سوار ترن شدند و اظهار مسترت کرده فرمودند «حال دیگر رو بشرق میرویم
در امریکا دیگر کاری نداریم»، آنشب هم در ترن تخت خواب گرفتند و فرمودند هر خوابگاه
را یکدالردادن نقلی نیست لکن ما میخواهیم تقیدی براحت تن نداشته باشیم مرد سفر باشیم
و سرباز راه حق شویم نه مقید با سالیس و اسودگی جسم علی الخصوص که این ترنهای
امریکا در نهایت پاکیزگی و صفاست و استیازی جز محل خواب در غلب راهها و ترنها
امریکا نیست» روز ۱۹ ذی قعدة (۲۳) اکتوبر صبح در ترن وقتی چای میل مینمودند
می فرمودند خیلی در این راه خوش گذشت شبانه روز از کلیفورنیا تا دنور با نهایت
راحت و مسترت یکسر آمدیم ابتدا گمان نمیرفت بنیه من تحمل این زحمت و طول سفر نماید
آنروز نظر بر جای تفرین رکاب قدس جزوه فی مختصر در خصوص مسافرت مبارک با امریکا

خطاب با حجابی شرق نازل صادر که آن جزوه با جزوه فی دیگر که در تاریخ و تعالیم ام جمال
 مبارک از پیش صدور یافت تا حال در اوراق و اسباب مبارک است و هنوز
 منتشر نگشته و باز آن روز عصر بانفوسیکه نزدیک کرسی مبارک بودند طرح صحبت و گفت
 انداختند چون پس از مقدّماتی شروع بشرح تعالیم مبارک فرمودند و در ترنندای
 مبارک بلند شد جمعی دیگر نزدیک آمده حول طلعت پیمان حلقه زدند و از مسائل وحدت
 عالم انسانی و صلح عمومی و مذیت الهی حظ وافر بردند و اکثری منجذب و شاکر گشتند از جمله
 شخصی صوفی مشرب وقتی دید مردم سرگرم استماع گفتار و شیفته تعالیم مبارک اندا و نیز
 رجای شرف نمود لذا او را نزدیک خواستند عرض کرد همه از خدا هستند فرمودند
 صحیح است ولی یک آدمی انقدر عزیز است که مسجودا م می شود مانند حضرت مسیح و موسی داعی
 بوحدانیت الهیه و سبب تربیت نعتی می گردد و آدم دیگر انقدر ذلیل است که ساجد خاک می شود
 و مور و مار می پرستند آیا این هر دو یکسانند نه بلکه مظاہر الهیه خلق دیگرند جمیع بشر یک
 خلقتند اما در عقول چه قدر متفاوتند که یکی عقل عطا و مؤتس قوا بین راحت و سعادت است
 و دیگری اهل جهل و محرب بنیان آسایش و عزت پس انبیا را مقام دیگر است در محراب
 طور بسیاری عبور نمودند اما ندای الهی را موسی شنید زیرا مظاہر الهیه قوه معنوی دیگر دارند
 امم عظیمه در مقابل انبیا بودند همه ذلیل و گننام مانند اما شخص فریدی مثل مسیح بی ناصر معین
 بین چه علمی بلند نمود جمیع از خدا هستند ولی مرتب مختلف است حیوان هم از خداست انسان هم از خداست اما
 به بین تفاوت ره از کجاست تا کجا انتی از جمله کشیشی شرف شد و نطق مبارک با او در منع تقالید و بیان حقیقت تعبد

بود و سایرین هم این بیانات مبارکه را شنیده چنان منجذب و متقلب شدند که
 اغلب درس خواسته که با اجتامحشورشوند و در ترویج تعالیم بهائی کوشند اول شب
 فرمودند «امشب برای همه خوابگاه بکرایه گیرید و شب روی کرسی خوابیدیم بس است
 بیشتر ریاضت نمیکشیم خدام عرض نمودند تنها برای وجود مبارک می گیریم فرمودند «خیر ما باید
 همه یکسان باشیم» لهذا شش خوابگاه را گرفته شب استراحت فرمودند روز
 ۲۰ ذی قعدة (۳۱) اکتوبر صبح زود یک محطه دیگر بشیکاغومانده بود که از مخلصین
 آستان پیمان متروین دست مدیر خیم باختر استقبال قدوم انور آمده مشرف
 شد و خیلی مورد عنایت گردید آن روز صبح بازمی فرمودند «متجاوز از دو سال است
 که از جوار روضه مبارکه دورم حال باید مراجعت کنم اگر باز مقدر شود سفری بسمت دیگر
 بنمایم با ترتیب مخصوصی که در نظر دارم باشکلی دیگر با ارتفاع کلمه الله پر دازم تا خدا چه خواهد
 حالا که از کلیفورنیا بشیکاغومیردیم اسحق شد این سفر بخوبی گذشت وقت حرکت از حیف
 چند قسم مرض و کسالت داشتم بهیچوجه بنیه امید قطع دریا و طی صحرا باین آسانی در چنین سفر
 طولانی نبود» چون موکب مقدس بشیکاغو وارد جمعیت احباب در ایستگاه راه آهن
 از شرف بلقای انور شورش و شوری عظیم در سرداشتند منزل مبارک
 در هتل سابق موسوم به پلزا بود و تا عصر دسته دسته نفوس بمحل تقا و ساحت
 فضل و عطا مشرف می شدند جمعی از کشیشها و جو داطهر را دعوت بکنائس خود نمود
 بعضی را قبول فرمودند و بعضی را انظر قبلت ایام اقامت مبارک عذر خواستند

و چند نفر از صاحبان حس بر آمد با سماع و تحریر بیانات مبارکه و مقالات مفصله در تاریخ
و تعالیم ظهور عظم منفذ گشتند و بعضی از بیانات مبارکه با حجاب این بود که «بکلیف و زیار فریتیم
همچنان شدیدی در نفوس افتاد در یونیورسیتی (دار الفنون) و کنائس و مجامع
خلق بحرکت آمدند اعلان امر مبارک شد دلائل قاطعه اقامه گشت تعالیم جمال مبارک
بیان گردید ابدافسنی اعتراض نمود بلکه جمیع تمکین و تحجید می نمودند حتی کثیثها (بعد چند
نفر از مهندسین مشرف شدند با نهامی سرمودند) این امر در آفاق منتشر شده بین
ملل و احزاب صلح داده نفوس مختلفه را متحد کرده مؤسس سعادت نوع بشر است
و از جمله احکامش صلح عمومی بین دول و ملل عالم است و وحدت عالم انسانی و
آسایش و اتحاد مذاهب و ادیان در ظل خیمه یگانگی (بحجت مستدیهامی سرمودند)
قوه نافذه بهار الله را ملاحظه نمایند که ما را از اقصای بلاد شرق آورده و با شما محشور
نموده چگونه قلوب را بهم ارتباط داده و احرا منجذب یکدیگر کرده جمیع را در ظل
علم صلح و صفا کشانده چگونه ما را از تعصبات دینی و سیاسی و وطنی و جنسی آزاد
کرده و از ظلمات اوام نجات داده به بینید این چه قوه است اگر جمیع قوای عالم
جمع میشد نمیتوانست اینگونه قلوب را یکدیگر ارتباط دهد لکن حضرت بهار الله بیک کلمه
جمیع را مرتبط نموده انست قوه بهار الله لهذا باید کل ملکوت ابهی متوجه شویم و طلب
تائید و توفیق نمائیم تا عون و غنائش از هر جهت ما را مدد نماید سبب علاء کلمه الله
گردیم باعث نجات و فلاح اعم شویم بخدمت ملکوت الله پردازیم تا از جمیع جهات لطافت

الهیه شامل و عنایات حضرت بهاء الله کامل گردد (برای جمع دیگر از حباب می فرمودند)
 این سفر سوم است که بشیکا غوا آدمم حال دیگر نوبت شهاب است که زیارت روضه مبارکه
 مشرف شوید اسحق الله موهبت الهی شمارا احاطه نمود خدا شمارا از میان خلق منتخب فرمود
 و در درگاه الهی مقربید چه قدر کثیثها در کلیسا با خداوند خداوند گفتند ولی عاقبت
 در یوم ظهور موعود محتجب ماندند و شما با که کثیثش بودید نه راهب بچنین موهبتی فائز
 شدید نیست که حضرت مسیح فرمود مدعوین بسیار اما مختارین قلیلند و همچنین می فرماید
 از اطراف عالم آمده داخل ملکوت میشوند اما بنابر ملکوت خارج می گردند حال شما از
 قصی بلاد عالم با خبر شدید ولی اکثر نزد یکان و هموطنان حضرت بهاء الله محجوب ماندند
 شکر کنید خدا را انتهی اما نطق عمومی را در تالار هتل از حج بالغه و آیات قدرت و عظمت
 امر مبارک مفصل فرمودند و نفوس از مسائل الهیه آگاه و منجذب بنفحات الله نمودند
 و شب بعد از شام مس و ایت (شهنواز خانم) پس از حصول اجازه منظومه‌ای که در شنا
 طلعت میثاق نوشته بود بانغمه و پیانو خواند و بسیار مؤثر بود روز ۲۱
 ذی قعدة (اول نوامبر ۱۲۹۱) از جمله نفوسیکه تازه بشرف حضور رسید شخصی بود
 که خود را روسی می گفت در اوطاق مبارک چون حضار شد شکایت از روئها می کرد باو
 فرمودند «از روس بدگو با دشمن و دوست هر دو نکوئی کن بگو من با همه یگانم
 بدل خیر خواه عموم باش از افکار سابقه بگذر و قل را دعا نما با جمیع در صلح و صلاح باش
 با هیچ نفسی اظهار کره و ملال منما اعلان صلح کن و بگو که حالا من با هیچکس دیگر نزاعی ندارم

و همه راستایش نما همیشه حکایت حضرت مسیح را بخاطر داشته باش که چون جسد
 مرده‌ئی را دید که همه اظهار نفرت از دیدن آن می نمودند فرمود چه دندانهای سفیدی
 دارد و عرض کردند من امروز راه نجات و فلاح خود یافته‌ام فرمودند اگر باین تعالیم عمل کنی عظم
 از این خواهی دید کشیشی مشرف شد با او از تقدیس ذات الوهیت صحبت فرمودند
 و چون جمیعت زیاد شد بتالار هتل شریف فرما شده در مجمع حکایت از صحبت کشیش
 مذکور و بیان تنزیه حقیقت الوهیت از تشبیه و نظیر مفصل فرموده انگاه نظر بر جای شخص
 محترمی ببارتی که آن شخص مخصوص آثار قدیمه ساخته و تصاویر و نقوش و مجسمه ها و آثار
 کهنه از هر قبیل جمع و مرتب نموده بود شریف بردند در مراجعت فرمودند «شخصی ما را بنزل
 خود برد برای تماشای صور و مثال بسیار تعجب نمودم که مردم تماشای چنان صورتهاییکه
 ملاعب بسیار است میروند ولی از تماشای این دستگاه الهی غافلند» چون دکتور
 میلبرن کشیش کلیسای کانگرگانش با عرضش و جمعی دیگر بنهایت خضوع مشرف شد با و فرمودند
 من سفر سابق را فراموش نمی کنم که در کلیسای شما بودم و آن نطق شما از ورشبه نیست
 که روح القدس الهام نمود و در تاریخ این امر ابدی خواهد بود، بعد حکایت از جوشش و بیجان
 نفوس در کلیفورنیا فرمودند خانم محترمه کشیش استعدا نمود که وجود مبارک بخل است
 آنها تشریف ببرند فرمودند «ممکن نیست چه که باید زود مراجعت بشوق نمایم» چون
 حال انجذاب و خلاص آنها را ملاحظه نمودند فرمودند «دشیکانغوا استعداد دارد دهید و ام
 در ایندینه علم وحدت عالم انسانی بلند شود و دوستان اینجا متفق گردند گلهای متنوعه

یک حقیقه الهی شوند و سبب زینت عالم انسانی گردند تا بنض ساکن این مملکت حرکت شدید
یابد و بعد شری در تأیید امر الله فرمودند که من ابدانیه سفرند اشم ولی تأیید حال مبارک
مدد نمود هر امری بتأیید ان پیش میرود اگر تأیید نباشد هیچ نمیشود من از سورتیه بیرون آمدم
با حال کسالت و ضعف مزاج عادت سفر هم ندانم همه حیران بودند و حالا در شیکاگو
هستم و سفرهای دیگر در جلو دارم شما باید عقب این تعالیم را بگیرید و هیچ صلح عمومی و وحدت
عالم انسانی نمائید بلکه این بلا یا مصائب مانند شدائد بالکان تمام گردد و حرب و جدال
از میان برداشته شود بپسینید اطفال است که یتیم می شود خانمانست که ویران میگردد
روز بروز آتش جنگ شعله آتش بیشتر است بلکه شامسبب شوید که این آتش خاموش
شود نورانیت محبت عالم را منور سازد (بجهت بعضی از اشتراکیتون فرمودند) حضرت
بهاء الله ما را از هر تعصبی نجات داد تعصبات است که عالم را خراب کرده هر عداوت و
نزاعی و هر کدورت و ابتلائی که در عالم واقع شده یا از تعصب دینی بوده یا از تعصب
وطنی یا از تعصب جنسی یا تعصب سیاسی تعصب مذموم و مضر است هر نوع باشد
وقتی که این تعصبات از عالم دور شود آن وقت عالم انسانی نجات یابد ما برای این
مقصد عزیز می کوشیم بستم هزار نفر را فدای این امر عظیم نمودیم که در نهایت مظلومیت
بجهت رفع این تعصبات و حصول اخوت و یگانگی عالم انسانی شهید شدند این است
عمل و جانفشانی ما که امم مختلفه را الفت داده و احزاب متنوعه را در ظل کلمه واحده در آورده
ولی سائرین فقط حرفی میزنند و یا بعضی بجهت فوائد شخصی و شهرت اسم خود با مورسنه مبارک

بنمایند انهم اموری که محدود است لکن بهائیان برای فوائد عمومی و خدمت بعالم انسانی
 و عزت سردی شب و روز جاهد و ساعیدند (مرا حافز نمودند) اگر اشتر اکثون غالب شوند
 ثروت دنیا را تصرف و تقسیم نمایند اما بهائیان جان و مال خود را نیز فدا کنند اساس
 آنها فرق و استیلا را از بین طبقات بردارد و در نظام امور خلل حاصل شود اما حضرت
 بهار الله در انخصوص اساس عظیمی نهاده که با وجود وحدت عالم انسانی و اساس عمومی
 باز مراتب محفوظ ماند و هر طبقه بی با آوار و وظیفه خود پرداز و حقوق کیاست و جمیع بندگان
 یک خداوند مهربان هر کس اعمالش بهتر مقرب تر و آنکه مساعیش نیک تر مؤید تر است و با تقسیم
 رو بخانهها نموده فرمودند من در امریکا و اروپا گفتم فقط در یک مسئله رأی است که زنان
 نسبت بر مردان مؤخرند و طلب مساوات بنمایند انهم در کلیفورنیا زنهای حق رأی گرفته اند در باره
 مسائل و شئون مردان باید طلب مساوات نمایند چه بسیار رجال که در اروپا و امریکا از
 صبح تا عصر بکار مشغولند و آنچه اندوخته بنمایند صرف زینت و زیور و لباس زنگارنگ و مدها
 تازه خانهای آنها می شود که در کمال عیش و عشرت اوقات را بسر می برند و واقعا آن
 مردان بیچاره علمه زن مانند شخص محترمی با خانش نزد من می آمدند قدری غبار کفش آن خانم
 محترمه شسته بود فوراً بشوهرش گفت کفشهای مرا پاک کن آن مرد بیچاره غبار کفش خانم
 را پاک نمود و نگاه می کرد من گفتم خانم؟ آیا شما هم کفش شوهر خود را پاک می کنی؟ گفت
 من لباس او را پاک می کنم گفتم نشد این مساوات نیست شما هم باید کفش او را پاک نمائید
 باری حالا شما گاهی هم خوبست طرفداری مردان نمائید - وقتی زنی امریکائی مدتها بود بار و بار

رفته بود و براحت مشغول اما مرد بیچاره در امر یکا زحمت می کشید مصاریف برای
 او مهیا می نمود و می فرستاد اغلب اغنیاء و متوسطین غریب شرح حالشان چنین
 است و حالانکه باید مساوی باشند باید حالتی تحصیل کنند که زن و مرد حقوق
 خود را فدای یکدیگر نمایند بجان و دل خدمت بیکدیگر کنند نه بجزر و عنف و این مقام
 جز بقوه ایمان حاصل نشود قلوب باید منجذب بنجات الله باشد تا به نفسی
 دیگر بر او مقدم نشود نه آنکه خود را مقدم داند یکی از بهائیان فارسی بگذاشت
 از من طلب ذکر خیری برای حرم مرحومه خود می نمود و مایه های برای آن مرحومه
 گریه می کرد و میگفت که چهل سال آن زن در خانه من زحمت کشید چون من ثروت ندانم
 و هیچوقت راحت نبود خلاصه احساسات روحانیه باید چنین باشد حالات باید الهی
 باشد حالات جسمانی شأن حیوان است و نورانیت ملکوتی سزاوار انسان اتمی
 از این قبیل بیانات مفصله هر روز برای نفوس کثیره می فرمودند که این گونه بیانات
 و کلمات مبارکه غیر از خطابه و نطقهای محافل و مجامع کبری اگر تباهها درج شود یک
 کتاب هر قدر زخیم و جیم باشد کفایت نماید و اما محفل عمومی آنشب در خانه امته الله
 مسس تر و منعقد و خطابه مبارکه در سطوت ظهور جمال قدم و مقاومت اهل عالم
 و غلبه امر الله و نفوذ عهد الله مفصل بسیار مهین بود روز ۲۲ ذی قعدة
 (۲) نوبت در پی نفوس محترمه برای تشریف حضور نور میآیدند نوبت بنوبت در
 اوطاق مبارک مشرف می شدند و اغلب احباب قدیم و جدید اطفال خود را مشرف و تبرک

ساخته با نهایت شفقت و رحمت آنها را در آغوش گرفته بدست مبارک معطر و مسح
 می فرمودند و بهر یک میوه و شیرینی و گل عنایت می نمودند چون جمعیت بسیار شد
 بطبقه پائین در تار هو تن شریف برده لفظی در مقصد و مقصود و مطالع فیض الهی فرمودند
 که اُدیان الهیه برای الفت و محبت بوده و سبب اتفاق مل و اُمم مختلفه گشته اما چون تَنّی
 گذشت آخر تعالید و اوامی بیان آمد که سبب اختلاف و عداوت گردید حال احمدی
 ابواب ملکوت مفتوحست و شمس حقیقت در نهایت اشراق و سطوع ابر رحمت در فیضنا
 و بحر عنایت پر موج و هیجان پس قدر این موهبت را بدانید و چنین آیامی را غنیمت شمارید
 ما را را از روز منزل مس ریل موعود بودند و جمعی از اُجانب نیز حاضر محضر فضل و جود از جمله
 خویشان اُمّه الاُعلی و دکتور مودی که بیانات مبارکه با نهایت این بود و به بنید قدرت
 حضرت بهاء الله چگونه قلوب را ارتباط داده و شرق و غرب را بهم مربوط ساخته که وقتی
 دکتور مودی بطهران رفت ایرانیان را نمی شناخت و ایرانیها هم ابدًا او را نمی شناختند
 بجز دشمنان خبر مسافرت او از امریکا بایران - صد هانفوس محترمه با محبت دل و جان
 باستقبالش رفتند و با کمال عزت او را وارد طهران نمودند دوستان جمیعاً با او مثل
 خواهر و برادرند بلکه بهتر و مهربان تر و آآن در طهران با اسم بهائی مشهور و در خارج و داخل
 معزز و مقبولست انتهی آنشب خطابه فی مفصل در مجلس سیاهان که جمع کثیری از سفیدان
 نیز موجود بودند در لفت و اتحاد جناس از فم اطهر صادر و شریعی بسوط از اسفند یار
 غلام سیاه جمال مبارک و حسن خدمت و کفایت و صداقت او بیان فرمودند که مرد

خداشناس که تقوی طلب کند خواهی سفید جامه و خواهی سیاه باش از خطابه مبارکه
 نه تنها سیاهها بلکه سفیدها در نهایت جذب و شور بودند و یک یک بحضور مبارک آمده
 دست میدادند و شکر عنایات مبارکه می کردند از انجاء منزل سس تر و شریف بُرد
 در آن منزل آن شب محفل روحانی و مجلس شور حجاب و محضر انور منعقد از تکالیف محفل شور
 سؤال نمودند فرمودند "اول وظیفه اعضا الفت و اتحاد آنهاست که سبب حصول نتایج
 حسنه گردد اگر اتحاد نباشد یا معاذ الله سبب اختلاف شود البته نبودن آن بهتر است
 اگر محفل شور یا مجلس عمومی سبب که ورت گردد باید متروک ماند چه قدر خوشم آمد از حجاب
 کلیفورنیا که می گفتند ما محفل شور میخواهیم زیرا بحیال ریاست و برتری میافتم و اسباب
 اختلاف میشویم اما حالا الحمد لله بقدر وسع خود خدمت می کنیم و خیالی جز نشر نفحات شریف نداریم
 پس چون اتحاد اعضا حاصل شد ثانی وظیفه شان تلاوت آیات و مناجات و حالت
 تذکر و تنبیه است چنانکه خود را بین یدی الله مشاهده نمایند ثالث فکر و مذاکره در تبلیغ امر الله
 به جمیع طراف و اکنافست و تمام قوی باید قیام بر این امر عظیم نمایند و تعیین و ترویج لوازم
 تبلیغ امر الله کنند رابع در فکر و ذکر رعایت فقر و ضعف و حمایت مرضا باشند خامس
 اصلاح و تدبیر امور حجاب و مسائل اخری " مختصر بیاناتی دیگر در بعض مطالب نموده محفل بیستم
 و سرور فوق العاده ختم فرمودند روز ۲۳ ذی قعدة (۳ نومبر) روز آخر
 اقامت مبارک در شیکاگو بود و در چهار مجمع عظیم هیکل اکرم موعود در هر مجمع مجلسی از خطابه
 مبارکه و قوت بیان و برهان طلعت پیمان انجذاب و ولوله غری در نفوس افتاد صبح

بدو در تالار هتول اجبا و نفوس طالبه را تخریص پر شدت لفت و داد نمودند و بیان
 شکر و ستایش تأییدات ملکوت الهی فرمودند از انجاء کلیسای انگل و دوشرف فرمائند
 بدایتا کشیش کلیسا شرجی در تجید و تعریف طلعت میثاق بیان نمود و بهیكل اظهار با اسم پیغمبر ایرانی
 و نبی شرق نام برد و حکایت از چهل سینه حبس و بلا تا آیام آزادی و فلاح و مسافرت
 مبارک بار و پا و امریکا و قیام و خطاب در کنائس و مجامع کبری و منقش دستن اندا و بیان
 احلی را شرح و بسط داد و انگاه طلعت عبدالبها قیام فرمود و لسان ببيان حج و بر این قاطعه
 گشود و خطابه مبارکه در کیفیت ظهور مظاہر حسدیه و احتجاجات و اعتراضات امم و خطابات
 قلم علی بلوک و غلبه امرائیدین ملوک چنان بود که هر بخیری دیده عبرت بگشود و از مسائل
 یوم ظهور آگاهی کماهی حاصل نمود و عصر محفل و مجمع عظیمی در کلیسای کانگرش مخصوص استماع
 خطابه مبارک مهیا کشیش آن کلیسا دکتور "میلبرن" با نهایت شکر و ثنا اظهار افتخار از این نمود که
 آن کنیسه مکرر بنزول قدوم طلعت انور مشرف و مفتخر گردیده و چون در تعریف و توصیف مبارک
 داد سخن داد انگاه قامت زیبا برخاست و خطابه بی غراء و عظمت و نورانیت این فتن
 عظیم و لزوم ترویج وحدت عالم انسانی و صلح عمومی و توحید اشیا و تبیین تعالیم مسلم
 اعلی با سطوت و بهیمنه بی ادا فرمود که ایها همه اسیر محبت عالم انسانی شد و هر نفسی هواخواه
 صلح و یگانگی و ترک تعصب و بیگانگی گردید چندانکه پس از خطابه و نطق مبارک جمعیت هجوم
 نموده از محراب تا پای رکاب جمیع طائف حول طلعت اظهار بودند و تائید و برکت روحانی را
 مستدعی و سائل از کلیسا بمنزل کشیش محترم مذکور شریف فرما شده بعضی از نفوس محترمه

هم در انجا از شرف حضور فیض موفور بستند از جمله مدیری که از حسرت مشهور است دعای
 صد و پیمای از قسم اظهر خطاب بعالم انسانی نمود آن پیام مبارک این بود که فرمودند
 (هو الله) الحمد لله قرون ظلمانی گذشت قرن نورانی آمد الحمد لله آثار او نام و تقالید
 زائل شد و عقول و افکار بشر توسع یافت اختراعات تجدید جست علوم و فنون تجدد
 یافت مشروعات تجدید حاصل نمود اکتشافات تجدید جست جمع اشیا تجدید یافت
 قوانین عالم تجدید پیدا نمود لهذا اقتضا چنان بود که آئین الهی نیز تجدید یابد حقیقت ادیان
 الهیه تجدید شود زیرا تعالیم الهیه فراموش شده جز تقالیدی در دست مانده بود اساس
 ادیان الهی یکیت و آن حقیقت است و مورث محبت و الفت و سبب وحدت عالم
 انسانی اما تقالید مختلف است و علت اختلاف و مادم بنیان رحمانی پس بشارت با
 که شمس حقیقت تجلی نمود بشارت باد بشارت که نورانیت آسمانی آفاق را احاطه کرد
 بشارت باد بشارت که ابواب ملکوت مفتوح گردید بشارت باد بشارت که هنگ
 ملا و اعلی بلند شد بشارت باد بشارت که نفثات روح القدس حیات بخش است
 و عالم انسانی در تجدید ای اهل عالم بیدار شوید بیدار ای احزاب و اعمم هشیار گردید
 هشیار بنیان نزاع و جدال را براندازید از تقلید و تعصب که سبب درندگیست بگذرید
 تا بحقیقت پی برید و انوار وحدت عالم انسانی مانند آفتاب ظاهر و عیان گردد علم صلح
 عمومی بلند شود الفت و اتحاد کامل بین اجناس و ادیان و اوطان حاصل گردد عالم انسانی
 آسایش جوید و صورت و مثال الهی یابد نیست پیام من اتمی شب از انجا بمنزل مس

و ویس که بهمت دخترانش محفل مجلل و بهانی نوزده روزه منظم و مکمل تدارک شده بود تشریف
 بردند اول در بالاخانه نفوس مدیده مشرف شدند بعضی از مهندسین از وضع مشرق الاذکار
 استفسار می نمودند و جواب می فرمودند که «مشرق الاذکار مذکور و دایره شکل است
 و خیابان و باغچه و حوض با فواره های آب و دروازه و در طرف دارد و هر خیابانی
 بمحلی می رود مثل محل ایام - دارالشفا - مدرسه ابتدائی و کلیه و امثال اینها که از لوازم مشرق
 الاذکار است داخل مشرق الاذکار ارغنون و غرفات خواهد بود و کرسی خطابه مخصوص مناجات
 و عبادت ولی خطابه هم در آنجا میتوان داد» و بعد ذکر اهمیت بیت العدل و عظمت احکام
 این ظهور عظم فرمودند که هر یک حجتی اتم و برهانی اقویست برای احم و اتحاد اهل عالم پس
 در طبقه پائین مجفل عمومی شریف بردند و نطق مبارک و داع با احتیاج و دوستان بود
 و شرعی از مضرات تقالید و اوامر اهل ادیان که این تقالید محزب بنیان سعادت
 عالم انسانی و مخالف ادیان الهی است زینهار گردانیدند و اوامر نگریدند و دیگر حین
 مختصی احتیاج آن تأثرات قلوب و بشارت ارواح و اشواق دلها که تا وقت حرکت
 کالسکه مبارک سبب رقت و کدورت نفوس از دوری و فرقت و لبر عنایت بود
 تحریر نیاید
 روز ۲۴ ذی قعدة (۴) نو بهر صبح چون عزم حرکت فرمودند
 نظربرجای اجبای سینناتی که درین راه بودند و منتظر زیارت انروی چون ماه
 حسب الامر تلگرافی بانها شد که کیش محض شرف اجباد را قیامت خواهند فرمود
 اما در ایستگاه راه آهن شیکاگو از تلبیل و تضرع تحسین اجباء الله از مردوزن

هنگامه‌ئی برپا بود و آنحالت عظم برمان نفوذ امرالله و عظمت عهدالله و سبب عبرت
 اهل عقل و نهی که نفوس مجلّه امریکا و اشخاص محترمه غریبا چگونه منجذب و لبرشر قند
 پروانه سراج الهیند و گریان از هجر یا آسمانی و چون موکب اقدس حرکت نمود بعضی
 تا محطه دیگر در رکاب مبارک آمدند و بعضی از بیانات مبارکه پاس تر و در خصوص
 مدرسه تربیت طهران بود شب چون شهر سنسائی بنزول قدم مبارک مشرف شد
 اجبادر ایستگاه راه آهن با اشتیاق تمام بجهت زیارت تقای مولی الانام پیاده بودند
 امته الله مس فارمر با سایر اجبا هیئه انجمن عمومی بجهت استماع خطابه مبارکه در تالار هتل
 در همان شب دیده و بعد از محفل عمومی جشن مجلل و بهمانی مکتلی را تدارک نموده بودند و چون
 برگردن هتل نزول حلال فرمودند اول در مجمع عموم با حضور پانصد نفر از اعضاء شهر نطقی مفصل
 در قدمت سلطنت الهی و عدم قطع فیض ربانی و تبیین تعالیم جمال اقدس الهی و آیات
 قلم علی فرمودند و بنفوذ کلمات و مقناطیس آیات بنیات و لهبار بودند و جانها را اسیر
 روی جانان نمودند پس از آن در صالون هتل سر نیز شریف فرما شدند و از روشنی
 و جلوه چراغهای برق و زینت سفره و انواع گلهای رنگارنگ و رنهای افروخته اجبا
 و دلهای منجذب بجهت الله قلب انور بسیار شادمان گردید متجاوز از پنجاه نفر سر نیز بالباسها
 فاخر و نهایت ادب و وقار در حضور مبارک جاس و در صدر نیز کرسی مبارک بود و در
 طرف خدام ایرانی و سان اطهر ناطق با سروری الهی و انبساطی رحمانی می نمودند خوب
 سفره نیت چه که بجهت بهار الله ما بر آن مجتمع شده ایم امشب من بسیار سرورم که در مجلس

شام هشتم باید بانهایت سرور و توجه باشنید زیرا دیگر محفل بهتر ازین نمی شود انعقاد
 اینگونه محافل محال و ستیلا بود که نفوسی از شرق در غرب قصی باین محبت و الفت باشما
 بر سر کفیه حاضر و جاس شوند لکن حضرت بهاء الله بقوه نافذه اشش سهل نموده شرق
 و غرب را ارتباط داده کاشش دوستان ایران در اینجا حاضر بودند و تماشا میکردند
 انتهی بعد ذکر لاس انجمن و حضرت مسترچیس و بزرگوارای او را مفصل فرمودند آنگاه با سخن
 جان بخش این مناجات از فم مطهر صدور یافت (هوا شد) ای پروردگار مهربان شکر ترا
 که ما را از قصی بلاد شرق با قصی بلاد غرب رساندی بر سر این سفره حاضر کردی غرض
 در نهایت ترین مائده بی بسیار لطیف و رنگین و لذیذ و شیرین علی الخصوص نفوسی حاضر که ملکوت
 عطایات متوجهند و بافق غایت ناظر پروردگار این نفوس توجه تو دارند رضای تو خواهند
 شکر نعماء تو گویند و بیل رضای تو پویند خداوند از مائده آسمانی مرزوق نما از عشاء
 ربانی نصیب بخش این خانم محترمه (سرفارم) را در ملکوت عزیز فرما حیات بدیه بخش مست
 سرمدیه کرم فرما چنانچه از این نعماء ارضیه مرزوق و تنعم فرمودی از موائد آسمانی نصیب نور
 عطا فرما لطاف بی پایان شامل کن قوه بی ده تابشک و ثنایت برخیزیم و بانچه لازم
 حمد تو است موفق و مؤید گردیم توئی مقدر و بخشنده و مهربان انتهی باری بانهایت روح
 در یگان و انجذاب و سرور دل و جان آن جشن و محفل تقابگذشت و قریب چهل نفر از جناب
 آتش بنجانه ز رفتند در همان هتل اوطاق گرفته تا صبح احیاء داشتند
 روزه ۲۵ ذی قعدة (۵ نومبر) صبح زود ندای حلی بلند و آن مشتاقان هوشمند را بیزم قرب

و تقاضا زدند و اظهار غایت و عطای بی شمار فرمودند بعد بعضی از صاحبان بسر آمدست
 اقدس رسیدند و مقالاتی مفصل در تاریخ امر الله و تعالیم جمال الهی از سان مبارک استماع
 و ثبت نمودند و در برابر درج و نشر کردند با آنکه صبح غزم حرکت فرمودند معذک
 تشریف طالبین و انجذاب مجتنب چنان بود که تا ظهر طول کشید و هم از ورش شرحی مفصل
 در خصوص بیت العدل عمومی و محکمه کبری فرمودند که از قبیل جمیع پارلمانها اصلاح مشکلات
 مل نماید مثل قضیه بانکان را اصلاح کند و مانند طبیب حاذق امراض مزمنه امم را شفا
 بخشد پس شرحی در کیفیت تقلب و ایمان قسطنطین و ورودش در ظل علم مبین
 حضرت مسیح فرمودند که با آنکه صاحب تخت و تاج بود آخر باین مریم باج و خراج
 داد و امثال ذلک بیانات مبارکه مفصل بود چون از صحبت بسیار خسته شدند نظر
 باستدعای بعضی از احباب قبل از حرکت سواره گردشی در صحرا و عبور از رودخانه ما و خیابانها
 با صفای انجاموده و ساعت ۱۲ ظهر سبقت و اشنگتن حرکت فرمودند چنان حرکت گاهی
 اجتناباظر روی زیبا و متذکر مقام وصل و تقا بودند و خندان گهی متوجه حرکت موکب اقدس
 و هجران روی تابان بودند و گریان در هر قلب و فؤاد این عزن و سرور مشهود بود
 و این دو ضد چون نار و نور محسوس و موجود چون از سنسنا تی حرکت فرمودند پس از چند
 محطه در ترن دکتوری که نزدیک کرسی مبارک نشسته بود اجازه تشریف خواست و مقصد
 از سفر مبارک را بگوید فرمودند و مقصود من لغت بین احزابست و ترک تعصب و ضغینه
 و بغضا تا مل و امم عالم با یکدیگر برادر شوند جمیع خیر خواه جنس بشر گردند نه آنکه بجنگ و جدال

پردازند و مصیباتی مثل بالکان پیش آید خونهاریمه شود خانانها خراب و ویران گردد
 تا این وقوعات عالم انسانی آسایش نیابد خیمه صلح عمومی بلند نشود وحدت عالم
 انسانی حصول نجوید ما همه غنای الهی هستیم و جمیع نوع انسان و بندگان یزدان و خداوند
 بجمیع مهربان و فیوضات او نسبت همه یکسان شصت سال پیش حضرت بهاء الله در ایران
 اساس چنین تعالیمی نهاد ترویج صلح عمومی و وحدت عالم انسانی فرمود پادشاه ایران
 و سلطان ترکی مارا بحبس انداختند بیست هزار نفر از کشتند که شاید این امر محو شود و این
 تعالیم حضرت بهاء الله فراموش گردد ولی با وجود این تعرضات روز بروز امر حضرت
 بهاء الله بلندتر گشت تا امروز منقلب و مشروطه برقرار شد و من آزاد گشتم و از سجن عکا
 بملک آفریقا و اروپا و امریکا سفر نمودم و نفوس را باین تعالیم مبارک خواندم و هم و احزاب
 را بوحدهت اساس ادیان ترک تعصب و جدال و تقالید و اولهام دعوت نمودم الی آخر بیانه
 الاصلی چنان شخص مذکور از این بیانات مبارکه بوجد و سرور آمد که مانند طپور شکور
 بشکر و نماز بان گشود و اظهار ممنونیت نمود فرمودند و من هم از ملاقات شما خیلی مسرورم
 که من شخصی ایرانی باشم شما وجود محترمی غربی در کمال الفت و محبت ملاقات نمودم و این ملاقات
 و الفت مانوئه رابطه شرق و غرب است و عصر و اشنگلتن نزول قدم مبارک شریف
 شد در محطه از دور چون آجایی شتاق قامت رعنا و روی زیبارا دیدند سر از پا
 نشناخته و دیدند تا خانه ای که مخصوص منزل مبارک بکرایه گرفته شده بود اکثر در رکاب
 مبارک بودند همچنین شب جمعی کثیر از آجایی طلعت پیمان پروانه شمع روی تابان و بیانات

و نطق مبارک حکایت از سفر کلیفورنیا و شدت نفوذ کلمه الله و انجذاب اجاب جمال ابی
بود روز ۲ ذی قعدة (ع.نومبر) صبح در مجمع اجاشری درباره انتشار امر الله

در شرق و غرب دنیا و ارتباط و الفت مل و فرق مختلفه و ظل کلمه علیا از لسان اطهر
صادر و بعد فرمودند "اول صعود مبارک من چنین نوشتیم که سوف تری رایة الیشاق
تتحقق علی الآفاق و همچنین شرق منور و مغرب معطر و ناروح بسلام ده نور بافاق بخش
بعضی از بخیران استهزای نمودند که چگونه شرق و غرب بنور امر الله منور شود و از رانحه
طیبه کلمه الله مشام آفاق معطر گردد حال ملاحظه نمایند که چگونه این ارتباط عظیم حاصل شده
و قلوب اهل شرق و غرب از این نور مبین روشن گشته شجره مبارک که در کره زمین ریشه
محکم نموده و آثار عظمتش آفاق را احاطه کرده پس از ان از بدایت ایام ظهور منظر اهراسیه
شرعی مفصل بیان فرمودند که بظاہر منظر مقدسه الهیه در نهایت ذلت و حقارت بودند
و خلق آنها را سخریه می کردند ولی در اندک زمانی نفوذ کلمه شان قلوب را احاطه نمود و افتاب
عظمت و جلال شان عالم را روشن کرد، و چون آن ایام تازه اخبار بالکان منتشر شد
بنداکر در محافل و مجالس آیات کتاب مبین را تبیین می فرمودند از جمله انروز عصر در مجمع
عمومی منزل امه الله مس پارتنر کتاب مبین در دست مبارک بود و اندازات بعد لغزیز
و خبر انقلاب مور و تغیر و انتقال ادرنه را شرح میدادند و آن مواعید الهیه را حتمی الوقوع
می فرمودند و همچنین خبر انقلاب مورد طهران و بیجان جمهور و وقوع آثار و تحقق دعوی دلیل
بر احاطه علمیه و نفوذ کلمه مبارک می گفتند و خطابه مبارک که انشب در خصوص غلبه امر الله با وجود

بجن اعداد و سلطنت کلمه الله مع بلایای لایحسی و مصائب عظمی بود که "حضرت بهاء الله بدو
 قوا و ملکیت و شئون ظاهره تأسیس عزت ابدیه و ترویج تعالیم الهیه نمود و مع آنکه قواء
 مادیه و احزاب و ادیان متهاجمه مخالف و مانع او بودند بیست هزار نفر اصحاب و راهبید
 کردند با وجود این بقوه الهیه و سطوت ملکوتیه امرش را غالب و کلمه مبارکه اش را
 نافذ فرمود تا حال که مذاهب متنوعه از مل و ممالک مختلفه در ظل تعالیم و حکامش الفت
 صمیمی و اتحاد حقیقی جستند انتهی
 روز ۲۷ ذی قعدة (۷ نوبر) هر ساعتی جمعی
 در محفل صبل و تقا استفاضه فیوضات باقیه می نمودند و مسائل و بیانات شتی از مصد
 فضل و عطا صادر نامار را منزل امته الله سس پارسنر میل فرمودند و سر نیز بشکر تهایید
 و نصرت ملکوتی بهی ناطق و عبارات سترت آمیز از لسان مبارک جاری و علا و ه
 ارشاد نفوس در منزل مبارک و بیت سس پارسنر شب محفل عظمی در کلیسای اخوت
 مخصوص خطابه مبارکه منعقد و قیام و بیان مبارک بسیار مهین بود اول کشیش آن کلیسا
 در معرفی حضرت عبدالبجها از قبل عموم اظهار شکر و ثناء نمود و نفوس را تشویق و تنبیه
 و بی نهایت تاکید در لزوم طلوع از ادیان و ترک تعصب که سبب توسع دایره فکار است
 نمود و بیان خود را نتهی بذکر این امر بدین مع کرد که چگونه مورد مصائب و بلا یا بوده و چه نفوس
 مقدسه فی و این سبیل فدا شده اند و بیان قیام و تعالیم مبارک و تلاوت بعضی از آیات
 اشعیانطق خود را ختم کرد جمعیت کلیسا چون این مطالب را از کشیش شنیدند مستعد
 استماع خطابه مبارکه گردیدند انگاه طلعت عهد یزدانی خطابه فی بسیار مهین و مؤثر پس از

از مقدمه فی ادا فرمودند و آن مقدمه این بود که «دو فی الحقیقه در این سفر نهایت انصاف و محبت را از امانی امریکا دیدم و ملاحظه نمودم که از هر جهت حریت افکار دارند و این سزاوارستائش است لهذا از جناب قیس بسیار خوشنودم و از احساسات محبت پرورانه ایشان شاکر و ممنون رؤسای ادیان باید چنین باشند تا سبب توسیع افکار نفوس گردند بنیجمل مهربان باشند زیرا خدا بنیجمل مهربانست و محبت الله نامحدود است پس محبت بندگانش نیز باید غیر محدود و عمومی باشد» بعد شروع بخطابه فی در بیان مراتب اخوت و وحدت نوع انسان و شرح بعضی از احکام و تعلیمات ظهور اعظم فرمودند بنوعی نفوس بوجد و شغف آمده بودند که مجد کشیشان کور برخاسته از قبل عموم اظهار شکر و تمجید نمود و افتخار از این کرد که این بار دوم شریف فرمائی و خطابه مبارک در این کلیسا است و گفت این بیان مبارک سبب سرفرازی و بهترین سعادت عالم انسانی است که فرمودند و ما همه انعام الهی و برادران یکدیگر میباشیم و خدا شبان و حافظ حقیقی» و آخر نظر بر جای شیش مجلس مناجاتی فارسی از قم اظهر ختم گردید و جمیعت کلیسای یک از حضور مبارک میگذشتند و دست میدادند و استدعای تائید و برکت می کردند در و اشنگلتن از اینگونه مجامع در کنائس و این نحو نفوذ و تاثیر بیانات مبارکه در بعضی از شیشهای متعصبی که بابت اظهار شرف نشده بودند یکت نحو حدود صدی احداث نمود که بعضی اوراق اعتراض و مذمت را هنگام بیرون آمدن از کنائس مردم میدادند

روز ۲۸ ذی قعدة (۸ نوامبر) در مجمع

صبح از جمله بیانات مبارکه با احتیاج این بود که دو من بسیار از ملاقات شما ماسرورم از لطافت
 جمال مبارک امید است که سبب عزت امر الله و انتشار کلمه الله گردید تا این شهر بر جمیع
 بلاد امریکا تقدم یابد چنانچه این شهر پای تخت امریکا است انشاء الله مرکز آثار الهیه
 شود چون قیام بر تبلیغ امر الله نماید در اندک زمانی امر استقرار و نفوذ تام یابد
 زیرا اینجا استعداد دارد چه که معارض در میان است و بعضی شیشهها معترضند
 و نمیکند تجربه شده است که هر وقت فریاد علمای ملت و اعتراض آنها بلند شد
 امر الله قوت گرفت من همیشه از برای شما طلب تایید مینمایم و قلمم با شماست
 مطمئن بالطف جمال مبارک باشید که پشه را غرق نماید قطره را دریا کند سنگ
 را الماس نماید و ذره را خورشید جهان آرا پس نظر با استعداد خود نمائید
 بلکه ناظر بفیوضات ملکوت ابدی باشید انتهی از نور عصر بعد از مجلس پیاده در خیابانها
 و اشنگتن مشی مینمودند و می نمودند شهرت و اشنگتن از سایر شهرهای امریکا
 بهتر است و در نظر مبارک طرح و نقشه آن شهر بسیار مقبول بود زیرا در سائر مدن
 عظیمه عمارات بسیار مرتفع و جمعیت از دحام لی شمار است اما عمارات و اشنگتن
 اغلب چهار پنج طبقه بیشتر نیست و خیابانهای و اشنگتن جمیع مستقیم و موزون و از
 دو طرف مشجر و در جلو خانه ها باغچه های گل و چمنهای سبز و خرم است علی الخصوص در
 فصل بهار که همه شهر مثل گلشن و گلستان با صفائی بنظر میآید و در میان هر چهار راه
 و میدان گذرگاه باغچه های بسیار خوش منظر دیده میشود بعکس در بعضی از خیابانها

نیویورک و شیکاگو چون حین عبور طول خیابان و عمارت های بسیار مرتفع را از دو
 طرف می بینی مثل مناره یا دره های بسیار عمیق بنظری رسد و رؤس عمارات
 مانند قلل جبال و کثرت جمعیت مانند افواج و بصورت در بعضی از معابر پیاده یا سواره
 عبور میتوان نمود خلاصه آن شب شبی بود که اثر و سطوت خطابه مبارکه در کنیسه
 یهودیان و اشنگلتن لرزه باند اجهان داشت و از همین بیان و قوت برهان مبارک
 و لها همی پدید اول حین ورود مبارک فرمودند من امشب همان صحبت های در کنیسه
 اسرائیلیان سانفرانسیسکو را مکرر خواهم نمود بلکه مشروح تر با ثبات حقیقت مسیح
 و قدرت و صداقت اسلام خواهم پرداخت لهذا مکرر نوشتن لازم نیست قوت
 بیان مبارک چنان بود که بعد از ختم مجلس جمعیت احباب و غیار همه می گفتند که یقین
 داشتیم که بعضی بمعارضه قیام خواهند نمود اگر یهودیان ساکت شوند مسیحیان سکوت
 نخواهند کرد حتی در صحنه خطابه یکد و نفر یهودیترجم اشاره می نمودند که وقت خیسلی
 گذشته است معذک اعتنا فرموده مشروح و مفصل و مرتب با بلاغ حقیقت دین
 مسیحی و حقیقت اسلام و اقامه دلائل با بهره و حج بالغه پرداختند بعد از خطابه مبارکه
 رئیس مجلس که از نفوس هذب و حاخام های بی تعصب اسرائیلیان بود پس از
 اظهار شکر از نصایح و مواعظ مبارک جمعیت را بسکون و تأمل دلالت نمود که و نباید
 از آنچه مخالف رأی و میل ماست پریشان شویم بلکه در جمیع امور باید با نهایت متانت
 و تعمق تحری حقیقت کنیم تا بحقیقت هر امری پی بریم مختصر بیرون کنیسه آن شب فراموش

از شهامت و استقامت حضرت عبداللہاء و ہمنہ وقوت بیان مبارک بود
 روز ۲۹ ذی قعدہ (۹ نومبر) حاخام مذکور را احضار و با و اظهار عنایت بی شمار
 فرمودند و بیانات مبارکہ با و خیلی مفصل در صلح و صلاح یہود و نصاری و مسلمین و احترام
 و توقیر رؤسای یکدیگر بود کہ ہر گاہ این امم رؤسای یکدیگر را بہ عزت یا دناسیت
 جمیع ذلتها و جدالہا از میان برخیزد بجای نفرت الفت و بجای عداوت و یگانگی
 محبت و یگانگی حاصل شود مقصد من نیست " از این قبیل بیانات موکدہ میفرمود
 تا حاخام مذکور بانہایت خضوع و سرور مخص شد در آن روز نفوس حبیلہ شہر شہر فلکا
 مشرف شدند و در طبقہ ثانی منزل مس پارتنر باہر یک در مسائل الہیہ و مطالب
 مہمہ سان مبارک ناطق و فیوضات باقیہ چون غیب ہا طل بود حدائق قلوب
 پر طراوت و نصارت و بہان جانہا پرشارت و فتوح تاشب کہ جشن میثاق بر پا
 شد و زمرہ عشاق در مہمانی و تبریک محفل محفل و بزمی کمال آراستند و آن مجمع در یکی از
 تالار ہای بزرگ شہر بود کہ در وسط تالار میز ہای بزرگ را شکل عدد ۹ ترتیب دادہ بودند
 و صدر آن کرسی مبارک و دیرین و بسیار خدام حضور و در طراف سایر حیای الہی
 بودند و دور آن باز میز ہای تدور کو چکر از سہ طرف چیدہ بودند و میز ہا ہمہ مزین
 با انواع گلہا و زینتہا و در دیوار آئین بستہ و مطرز بالوان پردہ ہا و علمہا و چراغہا
 و قطعہ ہا اما قطعہ اسم اعظم فوق جمیع انہا نصب شدہ بود جاسین علاوہ از قاضین
 بر خدمت ستجا و از سیصد نفر بودند کہ ہمہ بالباسہای فاخر در آن بزم جانفرا حاضر

و بوجه انور متوجه و ناظر و حین ورود مبارک جمیعاً بیک سخن و یکصوت اشعار
نعت عبدالبهاء خوانند و تبریک گفتند و چون بیکل اقدس جاس شدند مسترری
در وسط مجلس مقابل کرسی مبارک ایستاده ورقه تجید و تهنیت طلعت انور را با نهایت تعظیم
خواند و تبریک اجاب و اطاعت و اتقیاد اولیاء را بسمع اطهر رسانید از نگاه جمال بمثال برخاست
و اظهار عنایت بکل فرموده قبل از شروع بکل طعام این مناجات از فم مبارک صادر
(بخواستند) ای پروردگار در نهایت محبت مجتعم و بملکوت تو متوجه جز تو نخواهیم و غیر رضا
تو نخواهیم ای پروردگار این طعام را ماده آسمانی کن این جمع را از اعضا و ملا علی فرما
تا سبب حیات گردند و باعث نورانیت عالم انسانی شوند و بهدایت من علی الارض برخیزند
توئی مقدر و توانا و توئی بخشنده و مهربان (بعد جمع را بصرف شام امر نموده فرمودند)
امشب من میخواهم خدمت با حجابی الهی نمایم لهذا چند مرتبه در مجمع شتاقان دور زدند
و بهر یک گل و شیرینی عنایت نمودند و یک یک را معطر می فرمودند و چون دور بانتهی
می رسید اجناس و دشنامی دیگر می فرمودند و با نغمه و پیانو اوصاف روی نیکو می گفتند
پس از صرف شام باز قامت رعنا قائم و نطقی دلربا در رجحان و مستی از انجمن و ضیافت
اجباز سایر مجافل دنیا و بقای آثار خدمات اهل بهافرمودند که باز بشوق و شور و غنچه و سرو
اجبادهای انشا طی تازه و جانهارا انبساطی بی اندازه بخشیدند و آن کی از محافل عظیمه فی بود
که حکایت از سلطنت و قدرت دلبر بیان می نمود و چون طلعت میثاق ربانی از آلا اعمومی
با و طاق دیگر شریف بردند از جمله نفوسی که شرف خصوصی یافت شخص محترمی بود که

و پایی او در تصادم قطار راه آهن افتاده و قطع شده بود و پاهای مصنوعی داشت با و می فرمودند که آنچه از جسم کاسته شود نقصی بر روح وارد نیاید این یکی از دلائل بقای روح است چه که موت عبارت از تبدیل تشیت اعضا و عناصر جسمانی است و چون از تغییر جسم تغییری در روح حاصل نشود معلومست که روح لن تغییر است و محفوظ الی آخر بیا نه الاحلی و چون جنرال قونسول عثمانی و جمعی دیگر مشرف شدند شرحی از بیت العدل عمومی فرمودند

روز اول ذی حجه ۱۳۳۱ (۱۰ نوامبر)

روز آخر اقامت مبارک در واشنگتن بود در منزل مبارک محفل شورا انگیز طرف صبح منعقد و نطق مبارک بشارت تائید با حبا و بیان استقامت در امر الله و ذکر رساله حضرت ابوالفضل در جواب اعتراضات یکی از رؤسای سیخیه بود و پس مجلس باز تشرف اجبا و بستیدها و اتم تا ظهر که در منزل مس پار سنز جمعی از احباب سر نیز در محضر نور بصرف نامار موعود و منقخر و عصر در طبقه ثانی آن منزل محفل خصوصی بجهت نفوسی از عزه و محترمین شهر مهیا و بیانات مبارکه در جواب سوالات نفوس حاضره در تعبیر رؤیا و ثبوت و استقامت در دین الله و عدم اهمیت اعتراضات نفوس و توضیح تعالیم جمال الهی و شرح مسائل اقتصادی و امثال اینها بود و پس از وداع بطبقه پائین که محفل عمومی مرتب و مهیا تشریف فرما شده در وحدت ذات الهی نطقی مخصوص فرمودند و در آخر با همه وداع کردند پس از وداع مبارک حالت رقت بجمع دست داد و با نهایت خضوع و تعظیم از حضور نور می گذشتند و رجای برکت و تائیدی می نمودند

حالتی دلدوز داشتند و آتش عشقی جانسوز پس از مجلس باز اکثر در اوطاق دیگر استعاضا
نموده تشریف خصوصی حاصل نمیدادند و بسؤال و جواب و عنایت مخصوص مفتخر و مسرور
می شدند و بعضی اطفال خود را مشرف و تبرک می ساختند اما شب در منزل مستر و سس منجمی
در نهایت روح و ریحان از اجابا و دوستان سیاه و سفید بود و چون شب آخر بود
آن محفل تأثیر دیگر داشت و درد لها شوری بر تر بود حین ورود چون وجود اقدس
بسیار خسته بودند و حالت ضعف داشتند لهذا در بالاخانه روی کرسی رحمتی خواستند
رفع خستگی نمایند اما اجابا و بستیدها بسیار بخت دقیقه فی تشریف بقرار بودند و هر یک
رجای آن مینمود که فقط روی انور را ببیند و یک دقیقه دامن مبارک را زیارت نماید
چون استدعای آنها بسمع اظهر رسید لهذا اجازه فرمودند که دسته دسته مشرف
می گشتند دست و دامن مبارک را میبوسیدند و رجای تائید و برکت می کردند و میل
اکرم چون بسیار خستگی و ضعف داشتند لذا با همان حالت که بر کرسی مکینه فرموده بودند
به هر یک اظهار عنایت می نمودند و برای هر جمعی بیانی در شکر تائیدات ملکوتی و فوز
به هدایت عظمی و استقامت بر امر الله و تمسک بحبل اتحاد و الفت می فرمودند چون جمیع
مشرف شدند و از عنایات و لطافت مبارکه شاکر و ممنون گردیدند انوقت بطبقه پائین
تشریف برده نطقی عمومی در خصوص الفت و آمیزش سیاهان و سفیدان و اظهار سرور
از مشاهده آن محفل وجد و جور فرمودند و در آن بین باز یاد و ذکر خدمت و صداقت
اسفندیار غلام سیاه جمال مبارک مفصل مینمودند پس از مجلس شام را در همان منزل با تها

سروریل فرمودند و جمعی از احباب نیز سر میز با انبساط و بهجتی فوق العاده مشرف و مفتخر و میزبانان
 محترم سروسس بن از شدت وجد و طرب در پوست نمی گنجیدند چه که مورد لطافت مخصوصه
 بودند و خدماتشان در ساحت اقدس بسیار مقبول روز ۲ ذی ذی حجه
 ۱۱۱۱ نوامبر از وقت سحر اجای شتاق و بوناق و دلبری شتاق داخل قلوبشان از فکر فراق
 در احراق و هر یک خواهان عون و عنایت مطلع اشراق ساعت ۹ چون بایستگاه
 راه آهن تشریف فرما شدند جمیع احباب طائف حول روی چون ماه بودند چنان پر ناله
 و آه که آن حالت مایه عبرت ناظرین بود و این قضیه در جمیع بلاد امریکا حین ورود و خروج
 طلعت انور مشهود که جمیع خلق تعجب ازین مینمودند که وجود مبارک کی شرقی بالباس ایرانی چگونه
 محل تعظیم و تکریم اعزّه رجال و ساء امریکا واقع گشته چون موکب اقدس حرکت نمود جمعی
 از احباب تا بالتیمور در رکاب مبارک آمدند اول بهوتل عزیز زول فرمودند و نفوس کثیره
 در اینجا شرف حاصل نمودند از جمله روزنامه نویسی مقالہ فی مفصل در مسئلہ صلح عمومی و استعداد
 دولت و ملت امریکا در ترویج این مسئلہ مهمه از زبان مبارک شنیده فوراً ثبت نمودند
 از اینجا بکلیسای موحّدین بالتیمور تشریف برده خطابہ فی بسیار مؤثر در وحدت عالم
 انسانی و اساس ادیان الهی که لم تغیر بوده و تبدیل فروعات احکام مقتضای زمان
 ادا فرمودند و از کلیسا بمنزل سروسس استروون تشریف فرما شدند تا ما را در اینجا
 تناول فرمودند و اجای بالتیمور جمیعاً حاضر و تاحین حرکت موکب اقدس در نهایت
 ولوله و شور بودند و از جمله خطابات مبارک که بان اجای الهیه این بود که "الحمد لله

شمارا با نهایت مسرت ملاقات کردم از شما خیلی راضی هستم و شمارا فراموش نخواهم کرد
 امید وارم روزی پر نورانی تر شوید و روحانی تر گردید و چون بارض مقدسه رسم سرب
 آستان روضه مبارکه نهیم و مویه کنان از برای شما طلب نمایند کنم و موهبت آسمانی
 طلبم و عزت سردی و سرور ابدی جویم انهی و چون عزم حرکت فرمودند در دو اتوبیل
 همکل اکرم و بعضی دوستان و ملازمان حضور بایستگاه راه آهن روانه گشتند در اتوبیل
 بین راه طلعت پیمان چون پدر مهربان مستر و دوستان در آغوش گرفتند شفقت و
 عنایتی اظهار مسرت از خدمات ابدی فرمودند که انسان حیران می شد و چون جا و اتما
 احتیای فیلا دلفیا بعضی نور رسید که فیلا دلفیا سر راه است و احتیای انجا در مهید و تظا
 شرف بقا فرمودند یک مرتبه با بخار فته ایم دیگر مجال و فرصت نه همین قدر تلکراف کنید
 که در ایستگاه راه آهن بیایند چند دقیقه ملاقات بنمایم ساعت (۷) اول شب
 چون مرکب مبارک با بخار رسید جمیع احباب رجال و نساء حاضر و منتظر بودند تا قاطعاً
 راه آهن ایستاد فوراً هجوم آورده روی قدم مبارک افتادند و زیارت بقای طهر
 کام دل و آرزوی جان یافتند و اکثر سوار شده تا محطه دیگر در اوطاق مبارک مشرف
 بودند و شوق و ذوقی و جسدانی داشتند و استدعای توفیق در خدمت امر الله
 مینمودند تا آنکه با این چنین مخلص شدند چون مسافری در ترن آن حالت را دیدند
 که قریب نسی نفر از احتیای فیلا دلفیا بان و لوله طائف حول جان میمالند و از رقت قلوبشان
 کل حیران لذا در صد و فخص برآمدند و همه دو طلعت عبد الهی حلقه زدند و شیفته

عظمت و جلالت گشتند و از زبان مبارک بیانات مفصله و تعالیم الهیه شنیدند چنان
 منجذب و متقلب گردیدند که هنگام مخصی ادرس اجبا و مجامع اهل بهار گرفتند که در حلقه
 بهائیان درآیند و این نحو تبلیغ امر الله و هدایت نفوس بین راه ذوقی و لذتی داشت که
 بگفتن نیاید خلاصه ساعت یک از نصف شب گذشته باز شهر نیویورک بقدم انور
 مشرف و در محلی که قبلاً حسب الامر بکرایه گرفته بودند نزول حلال فرمودند و این بار دوم
 بود که آنخانه دربار سلطان بهمان و درگاه فضل و احسان شده بود و صاحب خانه و کسان او
 در زمره مخلصین درآمده و آشفته روی بیکل مبین بودند روز ۳ ذی حجه

(۱۲) نوامبر صبح مسیحی صبحی صاحب خانه و خویشانش مشرف و مورد عنایت گشتند و بنشینند
 بچه سان اظهار شکر و افتخار نمایند که آن بیت مأوی و منزل جلال بمشال و مطاف عاشقان
 جمال ذوالجلال شده و آن محل نزدیک نه هفتصد مایل بود و هر صبح و عصر
 باغچه های کنار نهر موطنی اقدام طلعت انور و آن اوقات چون ایام حرب بالکان و عثمانیان
 بود و در جمیع جرائد مشهور لذا در کوچه و بازار چون خدام آستان و ملزمین رکاب مبارک
 را بالباس ایرانی می دیدند بعضی گمان ترک می کردند و از روی تعصب نگاه می نمودند
 حتی در هوتهای بزرگ و اوطاق بکرایه نمیدادند و از ترکبها نهایت نفرت داشتند آن بود که
 می فرمودند و به بنسید چه قدر تعصبات احداث بغض و عداوت بین قبائل و احزاب نموده
 و سبب چه مشقت و عذاب گشته اما همین نفوس با آن نخوت و نفرت چون از امر آگاه
 می شدند و در محضر انور حاضر فوراً ساجد می گشتند و از جان و دل خضوع مینمودند و بتشریف

Abdul Bahas Secretaries and Translators during his tour in America.

افتخار می کردند و همچنین در نیویورک بعضی از نفوس صرار می نمودند که شخصی از غنیان
 نمره اول امریکا اظهار اشتیاق تشریف نموده و استدعای آن کرده که بمنزل او
 تشریف فرما شوند در هر مرتبه بیشت از آنهارا منع فرمودند که من با فقر اکل دارم
 و محل فقر امیر و نه اغنیای جمیع را من دوست دارم علی الخصوص فقر را و از هر قبیل
 نفوس اینجا می آیند و کل را بجان و دل و محبت صمیمی ملاقات میکنم و لکن در صد
 رفتن منزل اغنیایستم انتهی هیچ اعتنا فرمودند اما وقت دیگر شخص حلیل کاریگی
 چون بجنوع و خشوع استدعای تشریف نمود با آنکه از میوزما بود قبول فرمود
 و آن تشریف در محضر اظهر مقبول و در آثار مبارکه مذکور آمد عصر آن روز منزل متعالیه
 مسس کروک مجلس هفته گی اما الله بسیار روحانی بود و قبل از ورود مبارک مسس
 کروک مناجات مشغول و بعد از آن اظهار بیانات مبارکه ناطق (بهوش)
 این انجمن دختران من است در خانه دختر من مسس کروک لهذا از این اجتماع
 بسیار مسرورم خوب مجلسی است خیلی نورانیست محفل روحانی است و انجمن آسمانی
 نظر عنایت شامل این محفل است و ملاء اعلی ناظر باین مجلس مناجاتی که خواندید شنیدند
 و از استماع مناجات شامسورند شکر حضرت بهاء الله نمایند و گویند ای
 بهاء الله شکر ترا که این کنیزان منجذب تو اند و متوجه ملکوت تو مقصدی جز رضای
 تو ندارند و مقامی جز خدمت امر تو نخواهند ای بهاء الله این کنیزان عزیز را تایید
 فرما و این دختران ناسوت را ملکوتی نما این قلوب را بهم کن و این ارواح را

مستبشر فرما ای بهار الله این تنهارا چون شمع روشن نما داین جانهارا رشک گلزار
 و کما نفوس را با بهنگی مشغول کن که ملا اعلی را بوجد و طرب آرد هر یک راستاره
 و خست دنیا تا عالم وجود بنورشان منور شود ای بهاء الله قوت آسمانی ده الهام ملکوتی
 فرما تا یقید ربانی نما تا تمام بخدمت تو پردازند توئی رؤف و مهربان و صاحب فضل و
 احسان انتهی اما شب در منزل مستر کنی محیی منعقد که بشیر از سیاهها بودند در آن مجلس
 ایمان مسترد ارج را ایمان بطری فرمودند و نهایت عنایت را آن بنده صادق مخلص
 اظهار نمودند زیر اسرست بزم عهد است بود و پیمان پیمان در دست داشت و همچنین
 مستر سرس منظور نظر عنایت گردید و در محافل عمومی قبل از خطابه مبارکه مأمور بصحبت می شد
 و نطق مبارک در آن مجمع مقبولیت صحبت مستر سرس و بشارات کتب انبیا در خصوص
 ظهور عظم علی بود و بیان روح القدس مذکور در انجیل بهیكل موعود و طلعت مقصود
 روز عذی حجه (۱۳) نومبر بجهت اجابحکایت سفر کلینفورنیا می فرمودند و ذکر خطابه مبارک
 مبارکه در دارالفنون و سایر مجامع سانسفر نسیمکو که در چون اصطلاحات علمی و بر این عقلی بود
 منکری نداشت و هیچ نفی ادنی اعتراضی ننمود البته در اینگونه محافل مثل آن دارالفنون
 که صد و هشتاد پروفیسر و معلمین مشهور و هزار و هشتصد تلامذه بعلاوه سائر نفوس حلیله
 موجود اگر اصطلاحات دینی و عقائد و تقالید مذہبی که همه منافات علم و عقل است کسی بیان
 مینمود احدی اعتنا نمی کرد بلکه کل استهزا و سخریه می کردند و یکی از اسباب بیزاری
 نفوس از عالم دیانت همین تقالید و اولام رؤسای مذاهب است که اشخاص عالم و دانا

چون آن تعالید و رسومات را مخالف علم و عقل دیدند دین الهی را ترک نمودند و دیگر لغت
 نشدند که اینها اوامر و کسای ادیان است هیچ دخلی باین الهی ندارد اساس دین الله
 منافی عقل سلیم و علم صحیح نیست و اصول ادیان الهیه مخالف دانش و شنیدن مگر بعضی
 از فروع و جزئیاتی که باقتضای عصر و زمان بوده است فروع احکامیکه مناسب
 زمان حضرت موسی و مفید بحال ملت یهود در آن عصر بود در این زمان بکلی بی اثر است
 و بیهوده بنظر میآید اما در آن زمان مناسب و مفید بوده حال الحمد لله حضرت پسر الله
 این مشکلات را حل فرمود جمیع تعالیم و احکام مبارکه که روح این عصر و مایحتاج امم است
 و اعظم از کل دفع و رفع تعالید و اوامر مذہبی است و تطبیق مسائل روحانیّه با دلائل عقلیه
 و علمیه انتهی امروز عصر منزل مقرر کنی شریف داشتند چنانچه عادت یومیه مبارک
 بود صبح و عصر در کنار نهر (در یورساید) چمنها و باغچه ها محل مشی و خرام بکمال قدس می گردید
 و اما نطق مبارک در مجمع عمومی منزل مقرر کنی از مشمولیت اجابا لطاف و عنایات جمال الهی و تاکید
 در ثبوت بر میثاق الله بود بعد از مجلس جمعی دیگر مشرف شدند و اجبارا تشویق بقیام بر تبلیغ
 و حصر اوقات در نشر نفحات الهی فرمودند و تحریص بر خدمت عالم انسانی تا نفوس
 مبارکی بن احباب مبعوث شوند که در لغت و اتحاد امم و ترویج این امر اعظم کرمیت محکم بنند
 و چون بعضی رجای ترجمه آیات کتب مقدسه و الواح الهیه با انگیزی نمودند فرمودند یک سئتی
 برای ترجمه آثار مبارکه که لازمست که در چند سان ماهر باشند جمعی از احباب دیگر با طفاشان
 بشر فحضور نور مشرف بچپه های کوچک را در آغوش گرفته بسیار مهربانی و نوازش میفرمودند

مخصوص دختر کوچک مسترجون که همیشه در مجامع و محافل بی اختیار بحضور مبارک میدوید
 و پنج وقت میل جدائی نداشت و عین مرضی همیشه محزون و متأثر بود اما نطق مبارک در مجمع
 شب در آنخصوص بود که احتیاج باید از شئون نفس و هوای مقدس و از وساوس نفس
 خود خواه محفوظ و مبرا گردند و از آنجا صیقل بظاهر در لباس ایمان و ثبوتند و در بن سبب
 تزلزل نفس برپایزند و شرعی در ثبوت بر عهد الهی و اطاعت مرکز یشاق ربانی و اتحاد
 اجبا و بلایای عظیمه جمال الهی و شهادت نفوس مقدسه اولیا بجهت اتحاد و اتفاق امم
 دنیا فرمودند در حالتی که دو تالار منزل مستر کنی پراز جمعیت بود اول در وسط دو تالار برکزی
 جالس شدند و بعد از شروع بنطق قیام فرمودند و از سطوت بیان و جلال عظمت طلعت
 پیمان گل و اله و حیران بودند روزه ذی حجه (دعا) نوبه پس از آنکه جمعی از اجبا
 بالا در اوطاق مبارک تشریف حاصل نمودند طلعت یشاق پائین بجمع اجبای مشتاق
 تشریف فرما شدند و از جمله بیانات مبارکه که این بود که "مبارکترین اوقات وقتی است که
 با اجبای الهی ملاقات نمایم این بهترین اوقات است لهذا من در نهایت سرورم که خود را
 در میان شما می بینم الحمد لله رویهای شما مانند نور است و قلوب و ارواح مستبشر
 و نفوس ملکوتیهی متوجه و این نهایت سرور من است و از آستان حضرت
 بهاء الله می طلبم که جمیع شما را سرور ابدی بخشد و در ملکوتش عزیز فرماید و حیات
 سرمدی مبدول دارد و اما اجبای نیویورک از جمیع شئون برهند و بسبب نورانیت
 عالم انسانی شوند نیست نهایت آرزوی من و یقین است که حضرت بهاء الله شما را تأیید

میفرماید انتهی مجامع اجبآن ایام زیادتر شبها منزل سس کنی و روزها منزل سس
 کروک منعقد آما در منزل مبارک شرف نفوس دائمی بود اوقاتی هم که منزل شریف
 نداشتند همیشه جمعی در خانه مبارک منتظر نشسته بودند عصر از روز مجمع یاران روحانی
 در منزل سس کروک بود و نطق مبارک در علو مقام اهل بها بفیوضات و تائیدات
 ملکوت ابهی که خاک سیاه را اهل بخشان کند دانه را خرمن نماید ماهگیری را بطرس
 عظم کند زنی دماقی مانند مریم مجدلیه فی را فخر رجال نماید و چون یک یک از حضور انور
 گذشتند و منظور نظر غایت گشتند پیاده بمنزل مراجعت فرمودند بین راه در باغ
 بزرگ وسط شهر (نترل پارک) شخص محلی چون چشمش لطلعت میثاق افتاد بحضور انور رسید
 و عرض نمود من اوصاف مبارک را خیلی شنیده و مترصد وقت برای شرف بودم
 حال خیلی تشکر که بقاء ای اظهر شرف شدم تا منزل مبارک آمد و منجذب بیانات احلی
 و تعالیم ظهور ابدع ابهی گردید اما شب یار و اغیار از بیان معانی و اسرار کتب الهیه و مسائل
 همه صادره از نسیم مطهر بهره و فیض وافر بردند بعضی از نعمات و اصوات در شرق الاذکار
 رسیدند فرمودند نعمات و اصوات در تلاوت آیات و مناجات نظم و ثرا باید باشد
 ولی در امور غیر منصوص من مداخله نمی کنم هر وقت و هر چه بیت العدل عمومی حکم نماید آن
 میزان است و آخر شب برای خانمی (کریمین سیانتست) معتقد بعلم مسیحی که در عقیده خود
 بسیار متعصب بود مفصل صحبت می نمودند که مراد از اینکه در وجود شریعت نیست که
 آنچه از مبدء عالم هستی وجود است مفید است و نیکو ولی بوقع و بجای خود خیر است و شریعت

مثل اینکه گوئیم در عالم شمس ظلمت نیست زیرا ظلمت عدم نور است و وجود خارجی ندارد
 ظلم عدم عدست چهل عدم علم است پس نقائص عالم خلقت و حدوث عدم کمالات
 نه آنکه این نقائص از مبدء باشد بلکه لازمه عالم مادی جهات و تنبیهاتی است که سبب تربیت
 اشیاست و ظهور کمالات حقائق و ارواح انبیهی روز عذی حجه (۱۵) نو مبر
 صبح مستر و یلهم و بعضی دوستان دیگر در محضر اطهر باستماع این بیانات مبارکه مفتخر که
 در عالم وجود تعلیم و تربیت اتم امور است بدون معلم در امور مادی ترقی حاصل نشود تا چه رسد
 در امور روحانی و اخلاق روحانی چگونه نوع انسان بدون تربیت معلم آسایش یابد و سعادت
 ابدیه جوید گذشته از عالم انسان در سایر مخلوقات نظر نمائید جمیع محتاج تربیت مرتبی
 هستند بدون تربیت بکمال نرسند مثلاً این گل بخودی خود باین کمال نمیرسد و دارا
 این لطافت و لون و صفائی گردد پس در عالم وجود و موهبت موجود یکی استعداد فطری
 که بصرف ایجاد الهی است و دیگری کمالات اکتسابی که منوط بر تربیت معلم و مرتبی است
 و چون بطبقه پائین در مجمع اجناس شریف فرما شدند عنوان نطق مبارک این بود که در جمیع
 عالم مثابه یکسره میکل است و قوه حضرت بهار الله مانند رنگ شریان در جسد امکان
 الی آخر بیانه الاحلی از روز بود که مستر کمالات را احضار و از کاغذ پرانی ستری و ارتباط او
 با اهل نقض بسیار شکایت فرمودند و عین مکتوب او را با و نمودند که بشیکا غوغا نوشته
 و از دکتورنات رفیق خیر الله استایش و اظهار همراهی نموده بودند و سرمودند این خط
 تو است عرض کرد بلی ولی مقصد من چیز دیگر بوده خواست مقصد خود را نوعی دیگر جلوه دهد

آمانند آن ایام قلب طهر خلی از او گذر شد و مقصد مبارک تنبه و تذکر او بود عصر
 پس از تشریف خیرال قونسل ایران مستر توپاکیان و نفوس محترمه دیگر بجمع علم الهی که
 جمعیشان بیشتر خانهای شهر بودند تشریف بردند رئیس آن مجلس خانم ناطقه
 مدعی علم الهی و الهام ربانی بواسطه حضرت بهار الله بود جمعی از مردمانیکه معتقد بر روح پرست
 و فالگیر و کرچن سانس بودند در انجمن او حاضر میشدند و او در حین صحبت چشمهای
 خود را بسته مثل اینکه در حالت خواب و الهام است صحبت میداشت و حال جذبه
 و بی اختیار سیاهی اظهار می نمود و چون در میان بهائیان معروف بخلوص و محبت بود و
 در امر الله معتقد لهذا با او مدارا نمیدادند از روز نظر باصرار و التماس او چون بان مجمع
 تشریف بردند شرحی در خصوص مقتضیات اوقات و ازمان و فصول عالم امکان
 و حدوث نطق فرمودند که یوم ظهور مطهر مقدسه الیه ریح الهی است و بهار معنوی که
 اشجار نفوس انسانی را سرسبز و خرم نماید حدائق قلوب را طراوت و لطافت تازه بخشد
 و فیوضات بدیعه و الهامات جدیده دهد چون از خطابه مبارکه نفوس را منجذب و متوجه
 و اعناق را خاضع و خاشع نمودند بمنزل مراجعت فرمودند و در راه می فرمودند بیسید
 در امر یکا هنوز چه اوام و خیالاتی موجود است، اما بیان مبارک در رفع اوام آن
 نفوس از این قبیل بود که «بیان انسان دو قسم است یکی بیانی است که فقط منبعث از
 احساسات شخصی و خیال و فهم او است این برای همه تحت و میزان نیست و سبب
 اطمینان قلوب نه اما بیانی است که برهان دارد تاثرات و نتایج عظیمه می بخشد

مروج مسائل مهمه نیست که بایحتاج عالم انسانیست مثل بیان و برهان بهائیان است
 که جمیع را بوحده عالم انسانی و صلح عمومی میخوانند این بیان با برهان و تأثیر است
 (بعد حکایت از حاخامهای بنی اسرائیل فرمودند که) در اورشلیم هر چند وقت و راق
 مقدسهئی را اظهار مینمایند و تاریخ و موعدهی معین بجهت ظهور موعود و نجات بنی اسرائیل
 انتشار میدهند و میگویند از آن اوراق مقدسه استخراج نموده ایم و چون بان وعده
 موعده میرسد شبیهئی در آن میاندازند و وعده دیگر میدهند و باین طور اسرائیلیان
 را در تحت استنباط و رأی خود نگاه میدارند و از حق ممنوع و محروم مینمایند و حال
 جمیع را بتاریخ حضرت دانیال و ستم هزار و سیصد و سی و پنج وعده میدهند
 آن شب مجمع عمومی در منزل امته الله مس جولیت تاسن بود و خطابه مبارکه در ذکر
 عظمت این قرن مبین و غلبه امر عظیم و اهمیت و نفوذ احکام تعالیم جمال اقدس الهی چنان
 بسطوت و بهمنه می فرمودند که عقول حیران و نفوس دلداده عظمت و جلال طلعت
 پیمان گردیدند و قبل و بعد از مجلس هم مکرر نفوس کثیره در اوطاق علی حده بشرف حضور
 فائز و مفتخر گشتند روز ۷ ذی حجه (عناویمبر) صبح بعد از اورداد و از کارلیک
 مختار ذکر احبابی شرق و ابتلا و ثبات و استقامت انهامی فرمودند و بسیار
 اظهار عنایت بخانواده حضرت سمندر و بعضی از قدمای احباب ایران می نمودند
 و بعد در مجمع احبابان اطهر باین عبارات ناطق (هو الله) منظر مقدسه تحلل
 بلایا و مصائب عظیمه فرمودند و قبول زجر و جفا در هر دمی نمودند حضرت مسیح مبتلای

بلایای شدید گردید و زحمت صلیب و شهادت کبری را اختیار فرمود و نتیجه
 آن صعوبات یازده نفر عواریان بودند که فی الحقیقه نفوس مبارکی بودند نورانی
 شدند آسمانی گشتند و سبب روشنائی جهان و جهانیان گردیدند امیدوارم
 شما هم بمقامی رسید که گفته شود شما با نتیجه ظهور بهاء الله رسید گفته شود این
 نفوسند مقصد از ظهور بدیع این نفوسند که جواهر وجودند این نفوس نورانی
 و رحمانند و ملکوتی و آسمانی اگر نفسی گوید بهاء الله چه کرده گویند این نفوس مبارکه
 را تربیت فرموده " بعد شرحی از شرایع الهیه و ادیان ربانیه فرمودند که دارا
 و قسم از حکام است قسمی حکام روحانیه که اساس ادیان الهیه است لن تغییر ولن
 یتبدل است و قسم دیگر فروعات حکامی است که راجع بجهانیات است و بمقتضا
 هر عصر و زمان تغییر یابد (چون جمع دیگر مشرف شدند فرمودند) سبحان الله بانکه بحسب
 خود مردم دیدند که در ظهور مسیح یازده نفر عواری نفوس عادی بودند و سبب
 ایمان با حضرت چگونگی حیات ابدی بستند و از افق عزت سرمدی و خشنیدند
 آملت یهود با آن عزت ذیل شدند قیافا که عظم مخالف حضرت مسیح بود با خاندانش
 محور گردید و لکن ماهیگیری بسبب ایمان پطرس اکبر شد بانکه این امور را می بینید
 باز متنبه نمی شوند انتهی اما عصر در مجمع از نطق مبارک در اثبات حقیقت و غلبه
 مظاهیر امر الله سبحان و انجذاب فی فوق العاده برای اهل مجلس دست داد علی الخصوص
 بجهت بعضی از دوستان نیوجرسی که بامستر هورس از مجلس بالا در اوقات مبارک

زیارت تقای انور رسیدند و مورد عنایات مخصوصه گردیدند
 روزه ذی حجه (۱۷ نوبه) صبحگاه هیکل اقدس شکر تائیدات ملکوت بهی نطق و غیره نمود
 الحمد لله عون و عنایت مبارک از جمیع جهات رسید و تائید ملکوت ابهی احاطه
 نمود امر الله گوشه و عموم گردید نفحات الهیه منتشر در آفاق شد شرق و غرب
 بنور هدایت کبری روشن گشت بنیان امر الله محکم و متین گردید احبای جمال مبارک
 بوفاقیام نمودند و با علاء کلمه الله مشغول شدند و بنای مشرق الاذکار نهاده شد
 دیگر من آرزویی ندارم همین قدر بحیفای رسم در ارض مقدسه در گوشه فی بمانم.....
 دیگر نوبت خدمت شماست که بعبودیت آستان مقدس پردازید شب و روز
 بنشر نفحات الله مشغول شوید زیرا جمیع تائیدات طائف حول نفوسی است که
 قائم بر خدمت آستان احدینند هیچ امری جز عبودیت جمال مبارک مؤید نیست
 اگر بعد از صعود مبارک من قیام بعبودیت ننموده بودم ابداً این تائیدات نمیرسید
 (بعد فرمودند) اگر نه این عبودیت و قیام و تائید بود کار بدست نو هوسان میافتاد
 بکلی علم امر الله میخواستید امور غیر مرضیه میان میامد بعینه مثل حکایت بحی میشد
 که اگر قیام و قدرت جمال قدم نبود شیرازه امر از هم پاشیده بود جز ترویج
 آمال امری مشهود نمیگشت و غیر هواهای نفسانیه چیزی در دست نبود مگر الفاظ
 و اصطلاحاتی انتهی امروز ذکر صعود حضرت آقا رضای قناد مهاجر روحی لمرتبه افتد
 و علو مقام ایشان میسر نمودند و اینکه من باید خود بارض مقدسه برسم بدست خود

قبر نورانی اور تعمیر نمایم و زیارت بخوانم؛ خلاصه از صبح تا عصر در هر طبقه منزل
 مبارک جمعیت بود و جمیع از فیوضات باقیه بهره ورو از محبت الهیه پر جوش و خروش
 بودند و همان شب در انجمن بهائیان از لطق مبارک در خصوص بلوغ و کمال عالم و
 کیفیت ظهور عظم و مناجات دلربا و سخن جانفزاسر با پر شور و دلهام غرق و بس و سرو
 بود و در آن تالار بسیاری از اغیار هم تازه زیارت طلعت بمیال مشرف و از مطلع
 انوار کب فیوضات ابدیه نمودند و تا حین حرکت در رکاب مبارک بخضوع و تعظیم
 افتخار مینمودند روز ۹ ذی حجه (۱۸) نو مبر صبح طلعت انور بصدور

الواح قدسیه در جواب عرائض مته اجاب مشغول بعد اجاب و بتدیهائی که نهایت
 لزوم داشت احضار و مورد لطاف مخصوصه می شدند و چون مجال شرف یک یک
 نبود لهذا باقی جمعا در محفل عمومی منظور نظر فضل و کرم می گشتند و چون وجود اکرم
 از کثرت کار و شدت گراخته می شدند بیانچه های کنار نه تنها شریف میگردند
 و می فرمودند: تنها که هستم صحبت نمی کنم فکر مشغول نمیشود قدری راحت می شوم
 اما تنها که نیستم لابد صحبت می کنم عرق میاید خسته می شوم و آن ایام چون او خرم ایام
 اقامت مبارک در امریکا بود لهذا ممکن نبود ساعتی در منزل آسوده و راحت باشند
 متصل آمد و شد و شرف نفوس بود عصر در مجمع اجابفته این کلمه از قسم طهر صادر
 که میخواستیم معبدی را از طرف آب بنا کنیم و از جمله بیانات مبارک که باز این بود که وقتی
 این شهر خوب میشود که ناله یابها و الاهی از این شهر فلک اشیر رسد اگر اجاب چنانچه باید

قیام کنند بزدوی کلمه التذیج اینجاست را احاطه نماید و همچنین می فرمودند که چون
 امریکا کنار است و از بعض مخالطه های سیاسی آسوده لهذا این دولت و ملت
 میتوانند مانع حرب دول و سبب الفت و یگانگی ملل گردند اما شب در منزل
 مستر و سس ماکسوی شاعر مجلس پرشوری منعقد و مهانداری مذکور از اجای بسیار
 منجذب طلعت مجبور بودند و قلم و لسانشان دائمابمدح و ثنائی جمال پان متحرک
 و مناطق چنانچه در ایام اقامت مبارک در نیویورک مستر ماکسوی کتابی نظماً در اوصاف
 قیام و قدرت طلعت عهد الهی نوشت و مثنوی خوشرام قامت زیبارا در چمن و حدیقه کنار
 نهر برشته نظم در آورد باری قبل و بعد مجلس سس ماکسوی که در نوختن و خواندن
 مهارت تمام داشت پس از حصول اجازه بانغمه و پیانوسرود و ثنا مشغول شد اما
 خطابه مبارکه در آن مجلس عنوانش این بود (هو الله) حمد می کنم خدا را که باشماستم
 با سبب ظاهره و قوه ملکی چنین مجلسی فراهم نمودن غیر ممکن بود زیرا شما با غربی هستید
 و ما شرقی مناسبتی در میان ما نبود نه مناسبت وطنی بود نه مناسبت جنسی نه مناسبت
 تجاری و نه سیاسی بلکه جمیع این نسبتها را حضرت بهاء الله زائل فرمود
 و جمیع را بجهت الهیه خواند و در ظل کلمه مبارکه کل را الفت داد پس چنین محبتی ما را مجتمع
 نموده و متحد کرده این عظم وسیله است چه که هر وسیله و الفتی محدود است
 اما الفتی که بواسطه محبت الله حاصل میشود نامحدود است و ابدی الی آخر بیان
 الاحلی این نطق مبارک آنشب بسیار مؤثر بود و قلوب بی نهایت منجذب و منقلب

و پس از مجلس جمعی از احباب و خدام در آن بیت و بزم سرور در محضر اظهر سر میز
 بصرف شام مقطر و شاکر بودند و با کمال انجذاب و شور و ذکر روز ۱۰ ذی حجه
 (۱۹ نومبر) در منزل مسکوک تشریف داشتند تا بار را با سرور و موافق در انجاء میل
 فرمودند و جمع کثیری از احباب و خدام حضور نیز از مشاهدۀ سرور قلب انور و نفوذ امر الله
 و قدرت یشاق الله در کمال وجد و جوار تا عصر که در انجاء محفل عمومی بهیا و بیشتر اعضا
 آن محفل از اعزّه ناسار بودند لهذا نطقی پر شور در خصوص حقوق بناسا و ترقی و تربیت
 آنها در این امر اعظم و کوراکرم فرمودند و تشویق بر کسب کمالات و تحصیل فضائل و آداب
 عالم انسانی نمودند و چون از انجاء بمنزل مستر و سکنی تشریف بردند فرمودند
 در اول مجلس مستر هر یک صحبت کند و دیگر چون زمزمه تزلزل و نقص در باره مستر مکنا
 بین احباب افتاده و در نظار حقیر شده بود و مکرر التماس در جای آن کرده بود که از
 سان مبارک سفارش احترام و ثبوت در باره او با حجاب شود لهذا سرور نمودند
 علاج تذکره صمیمی است و اعلان بیزاری از اهل نقص در محافل عمومی آن بود که آن شب
 در مجلس احباب مستر مکنا استاد و حکایت سفر خود بشیکار و ملاقات با خیر الله نمود
 ولی بعضی از احباب گفتند مبهم حرف زدن صریح لهذا مرتبه ثانی او را داداشتند که
 و اضحا اظهار برت از اهل نقص نماید تا قلوب احباب مطمئن شود و این او را در
 کرد و چون مرتبه ثانی واضح تر اظهار ثبوت و اجتناب از اهل نقص نمود انگام کل قریس
 از طبقه بالا پائین در مجمع احباب تشریف فرما شدند و اظهار سرور از نطق مستر هر یک

و انابه مسترکلمات فرمودند بعد چون بالاشرف بردند بمسترهور و مترهیس و متر
 وارج و سایر دوستان امر بمعافیه و مصافحه بامسترکلمات فرموده انهار اجمال گانگی
 و اتحاد دلالت نصیحت فرمودند و بر اعلای کلمه الله و نشر نفحات الله تحریص و ترغیب
 نمودند که جمیع مقاصد را باید فدای این مقصد عظیم نمود و با وجود این قلب مبارک
 و دل بعض اجبا چنانچه باید از مسترکلمات سرور نبود و او نیز چنانکه شاید در ثبوت و
 خضوع ساعی نه تا آنکه پس از حرکت مبارک از امریکا و کلیفورنیا و بعضی از بلاد امریکا
 سفر نمود همه جا اجازت او کنار جستاند لابد عرایض توبه و انابه عرض نمود و مکرر
 نصایح مشفق و ترغیب بر تذکر صمیمی و تبتیه قلبی از لسان اظهر بجهت و صادر
 روز ۱۱ ذی حجه (۲۰ نومبر) باز جمعی از وجوه اجبارا احضار و محبت و الفت بامسترکلمات
 و بردباری و تذکر و آگاهی او امر فرمودند و بعضی بیانات مبارک که این بود که "شما
 باید بالاتفاق بر خدمت امرالله برخیزید دست بدست یکدیگر دهید و مشغول تبلیغ
 امرالله باشید و بدانید که تائیدات حضرت بهار الله شما میرسد امیدوارم
 که نیویورک بهتر از سایر ولایات گردد زیرا اول اینجا از جمیع بلاد سبقت داشت
 انشاء الله باز چنین شود اطراف ملکوت الهی عظیم است و توجّهات و فیوضات
 جمال مبارک با شماست و جنود غیب ناصر شما در این میدان قیام نمایند پسید
 چه میشود من بنده فی از بندگان او هستم جمیع الهی و حکومت عثمانی بعد از صعود
 جمال مبارک بر من قیام کردند و همچنین اعداء اطراف از مل و مذاهب مختلفه در چنان

حالتی که در خارج جمیع مهاجم بودند داخل هم برادران بمخالفت قائم مدتی نگذشت که بعدا
خائب و خاسر شدند دشمنان ذلیل گشتند بدرجهائی که بعضی گفتند ای کاش
بها و الله صعود نکرده بود زیرا این امر عظیم تر شد و شهرش بیشتر گشت و تائیدش
شدید تر گردید پس باید قیام بر عبودیت نمود تا تائیدات از جمیع جهات شامل حال
شود یقین است چون قیام بر خدمت و تبلیغ نمائید مؤید و موفق گردید مطمئن باشید
انتهی عصر آن روز مجمع اجبا در منزل متره ریس بود و از مشاهدۀ لقاء و استماع بیانات
احلی هر دلی و اله و شیدا هنگام شریف بودن بن راه اطفال کوچک مدرسه
چون چشمتان بقای انور خورد برای زیارت و شرف هجوم نمودند و از اجباب
پرسیدند این شخص کیت که مثل حضرت مسیح است مس جولیت تاسن از برای
انها بیرون خانه ایستاده صحبت نمود مطالبی که بدین اطفال دراید از مرشد و حیات
حضرت عبدالبهاء حکایت کرد گفتند مایه خواهم حضور مبارک مشرف شویم و عده روز
یکشنبه حسب الامر بانهاد داده شد که در منزل مستر کنی مشرف شوند چه که آن آیام
اکثر در منزل مستر و سس کنی شریف داشتند روزها مجالس خصوصی و شبها
محافل عمومی در آنجا بود از طبقه اول تا طبقه سوم عمارت پر از جمعیت می شد حتی در پله ها
مردم ایستاده بودند از آن بعد بین اجبا در ثبوت بر عهد الله و اتحاد و وفای حالت
غریبی پیدا شد شعله یشاق هر حجابی را درید و قلوب نفوس بمنتها درجه یگانگی و و داد
نائل گردید و این بود مقصود از اقامت طولانی مبارک در نیویورک و بعضی از نفوس

جليله نیز در ساحت اظهر بخضوع و خلوص موفق آن شب خطابه و نطق مبارک در آن
محل عظیم از نفوذ امر رب کریم بود و غلبه کلمه علیا بر قوا، مل و امم دنیا

روز ۱۲ ذی حجه (۲۱ نوامبر) صبح هیکل اظهر بصدد و رالواح و نزول عنایات با حجاب مشغول
تا قریب بطهر که جمعیت زیادی پائین منتظر تشریف بودند چون در مجمع شتاقان درآمد
بیک یک اظهار عنایت و عطا نموده فرمودند و از صبح تا حال مشغول بوده ام
خیلی خسته ام هیچ حالت صحبت ندارم میخواهم قدری بیرون راه بروم، پس از صحبت
مختصری در تشویق بر الفت و یگانگی و قیام بر نشر تعالیم الهی بیرون تشریف بردند
و بطرف خیابان «برادو» مشی می فرمودند تا با باغ وسط شهر رسیدند و از کثرت
جمعیت و ارتفاع عمارات شکایات می کردند که برای صحت نفوس خوب نیست این
جمعیت باید در دوشهر باشد و عمارات کوتاه تر و خیابانها مشجر مثل واشنگتن انجاچه
دخلی باینجا دارد «فی الحقیقه وضع نیویورک عجیب بود و جمعیت بقدری که علاوه
از خطوط دیگر سه راه آهن در طول شهر است یکی زیر زمین یکی روی زمین و یکی بالای
پل که طول شهر را از آهن پل ساخته اند با ارتفاع دو طبقه عمارت و قطار راه آهن رو
پل میگذرد و در این سه خط آهن قطارهای واگون پی در پی در حرکت و همیشه پر از جمعیت
است و این یک قسم عبور و مرور نفوس است و غیر از این اتوبیل و کاسکه
و سوار و پیاده متصل در هر کوچه و خیابان میگذرد و در بعضی از خیابانهای شهر که کاسکه
و اتوبیل باید ده دقیقه یا ربع ساعت بایستد تا پلیس نوبت عبور بدهد و اغلب

عمرات هفده میجده طبقه دارد و هر طبقه بیست تاسی و چهل پارتمان و در هر پارتمان
 اوطاقهای خواب بیرونی و سفرخانه و مطبخ و حمام گرم و سرد تمام اسباب راحت
 و آسایش فراهم است باری آن شب مجمع عظیم در منزل مسکنی از اجبای قدیم
 و جدید منعقد و نطق مبارک در نصائح باحبا و الفت و اتحاد اولیا و تبلیغ امر الله
 و اعلاء کلمه الله بود و رویها فروخته بنار محبت الله و زبانها ناطق بشکر و ثنائی لبر
 بی همتا روز ۱۳ ذی حجه (۲۲) نوامبر صبح تا ظهر در بیت مبارک و عصر

در منزل مسکن کروک مجمع دوستان و دوله مشتاقان بسیار مسترت خیز بود
 از جمله نقوشیکه تازه آنروز عصر بشرف فلکای انور شرف شد شیش بسیار منصفی بود که
 قبل از مجلس در اوطاق علی حده شرف حاصل نمود عرض کرد تعلیم تازه در این امر بیت
 فرمودند "اساس اصلی ادیان الهی یکیت ابدی اختلاف و تغییر ندارد اینست که
 حضرت مسیح فرمود من برای محو کردن شرعیت تورات نیامدم بلکه برای ترویج آدم
 در عرض کرد باقی را فهمیدم سوال دیگرم اینست که جمیع اهل ادیان پاک و پاکیزه بودند
 اما بعد آلوده و غافل گشتند فرمودند اگر تغییر و تبدیل نباشد تجدید حاصل نمیشود تا شب
 نیاید روز نخواهد بود اگر دین موسوی تغییر نمی نمود حضرت مسیح ظاهر نمی شد (عرض کرد
 خوب فهمیدم آیا بعد از دوره بهائی باز دوره دیگر خواهد بود؟ فرمودند سلطنت خدا
 بدایت و نهایت ندارد و فیوضات او بی انتهی است " فوراً عرض نمود که جمیع شکوک
 من زایل شد دیگر شبهه ندارم و چنان خاضع شد که قلب مبارک خیلی از او خوشنود

گردید فرمودند من میخواستم در جواب هر سوالی مطالب و تفصیلی از برای شما
 بیان نمایم اما شمارود از مقدمه پی نتیجه برودید انسان باید چنین با ذوق و بغرض
 باشد و چون مجلس شریف فرما شدند دست کشیش را گرفته بسیار از او تجید فرمودند
 و اجبارا وصیت اکید کردند که "ز نهار ز نهار پیروی تعصبات و اغراض ننمائید همیشه
 در امور منصف باشید تحری حقیقت نمائید الی آخر بیانہ الأعلی و همچنین شب در مجمع
 عمومی نطق مبارک در مضرات تعصب و بیگانگی و فوائد الفت و یگانگی بود و ترغیب احبا
 بر ترویج هدایت کبری و معاشرت و الفت با جمیع احراب و عموم بندگان خدا
 روز ۱۴ ذی حجه (۲۳ نوامبر) احباد رتبه و تدارک جشن میثاق و تبرک مسافرت
 و لبر آفاق بودند دسته دسته از روز بادسته های گل بساحت انور میرسیدند
 اما آن جشن عظیم و بزم جانفرا شب دیگری از هوله های بزرگ نیویورک دگرنت نادرین
 هاتل (در تالار عظیمی هتیا که مانند جشن و شنگلتن آیین بسته تالار را از مزین با انواع پرده ها
 و علمها و قطعه ها نموده قطعه اسم عظم را فوق کل در صدر تالار نصب کرده بودند در وسط
 تالار و میز مربع مستطیل و در صدر آن میز دیگر بسیار بزرگ و مزین اطراف میزهای مدور
 دیگر همه با انواع گل های رنگین و اقسام حلویات و ظروف بلور و اسباب زینت آراسته بود
 که از انعکاسات چراغهای برق جمیع براق و شفاف و پر جلوه و تملک گشته متجاوز از سیصد
 نفر کرسی نشین بالباسهای فاخر رسمی در محضر اطهر جالس بودند و بعضی از احبا مخصوص
 امه الله سلسلی لاید در خدمت بزم میثاق کام دل دادند و چون جمال جمیل در آن جشن

314

کفرستان

جلیل نزول اجلال فرمودند همه از کرسیها برخاسته باروی خندان تعظیم
 کنان الله ابهی گویان ناظر و متوجه روی ماه پیمان گشتند و جمعیت زیادی در طراف
 تالار ازل هتل تماشا می کردند و از عظمت عهد الهی و خضوع و قتل اجبای رحمانی حیران
 بودند و چون جلوس فرمودند مستر بهور برخاسته تبریک نامه ای از قبل اجبا
 و اظهار اطاعت و ثبوت بر عهد الله و محامد طلعت نورا خوانده بسمع اطهر رسانید آنگاه
 همگی انور برخاستند و خطابه ای جامع مسائل الهیه و صلح و وحدت عالم انسانی ادا
 فرموده بعد در محل دوستان گردش می فرمودند و بدست مبارک شیشه های
 عطر گرفته موی و روی یاران را خوشبو و معطر می نمودند و چون شروع بشام کردند
 باز اجبا بنغمه و پیانو باوصاف روی نیکو پرداختند پس از نغمه و ساز بازسان
 را از مناطق و از جنگ و جدال امم و احتیاج بهعالیم اسم اعظم و شرح حرب بالکان
 و درندگی نوع انسان نطقی مشروح فرمودند و کل را دلالت بر اتحاد و یگانگی و محبت صمیمی
 اهل عالم نمودند بعد از آن حضرت سفیر ایران و جناب جنرال قونسول مستر توپاکیان
 و بعضی از دوستان در شاد و ستایش همگی اقدس نطقهای مفصل نمودند و آن شب
 آن بزم و جشن عظیم چنان عظمتی داشت که جمعی از اهل هتل پس از مجلس در تالار دیگر مشرف
 شدند و در صد تحقیق و جستجو برآمدند که این چه بساط پر انبساطی بود و چگونه در تبریک
 و تهنیت و تجید شخص شرقی نفوس حلیله امریکائی چنین جشنی گرفتند حقیقتاً جشنی شامانه
 بود و مایه عبرت هر شخص فرزانه و دوشیشه عکس ممتاز بواسطه روشنی مخصوص که عکاسها

برای عکاسی شب دارند برداشتند اگر چه همه جمیعت مجلس در عکس نیفاوده ولی آن
 عکس بخوبی حکایت از صورت آن مجلس میکند روز ۱۵ ذی حجه (۲۴ نوامبر)
 مجلس ضیافت اجبای سیاهها در منزل امته الله مسکنی بود زیرا اجبای نیویورک
 در جشن میثاق آنها را وعده خواسته بودند ولی چون صاحب هتل شنید که سیاهها
 هم میخواهند در آن محفل شامل شوند بشدت استیحا ش نمود هر قدر اجبای زیاد تر کوشش
 نمودند او بیشتر ابا و استیغ کرد که اگر مردم ببینند یکفر سیاه به هتل من آمده
 دیگر نفوس محترمه ابد اینجا نخواهند آمد و اسباب شکست کار من میشود باین درجه
 تعصب جنسی بین سیاه و سفید بود چنانچه در سفر شیکاگو و سایر بلاد مذکور آمد چون
 ممکن نشد که اجبای سیاه در آن جشن عظیم شامل شوند لذا از روز مجلس ضیافت آنها را
 فراهم کردند و خانهای مجلل از اجبای سفید بخدمت سیاهها برخاستند و آن ضیافت
 خیلی در ساحت انور مقبول افتاد و مکرر بانها فرمودند که "امروز حکام جمال مبارک را فعلاً مجری
 نمودید و تعالیم سلم علی راجد اعمال شدید به بنید کلمه حضرت بهاء الله چه تأثیر و نفوذی
 در قلوب نموده که چنین نفرت و اجتنابی را زایل کرده این تعصب را از میان برده
 و شما را باین درجه بر خدمت یکدیگر گماشته" نطق مبارک امروز بسیار مؤثر بود و آن
 مجلس عظمت عهد اقوام و شدت نفوذ امر عظیم را بسم می نمود که در میان چنان دو جنس
 ضدی باین درجه یگانگی صمیمی و محبت قلبی مشهود وقت عصر طفلان کوچک مدرسه که
 سابق حین عبور طلعت محبور از یارت نموده و اذن تشریف خواسته بودند مشرف شدند

با شفقت و مروتی زائد الوصف از آنها احوال پرسی فرمودند اول گل و شیرینی بیک یک
 عنایت نمودند بعد آنها را با عطر خوشبو و معطر ساخته تشویق بر تحصیل آداب و علوم و هنر
 اخلاق و صداقت می فرمودند که من میسر دارم چنانچه باید و شاید تربیت شوید
 و هر یک سبب فخر خاندان خویش گردید خدا شما را تائید کند که در مدرسه عالم انسانی
 تحصیل علم و عرفان الهی نمایند و من درباره شما دعا می کنم و توفیق می طلبم فی الحقیقه
 قلوب اطفال بسیار پاک است نیست که حضرت مسیح میفرماید کونوا کالأطفال السخیه
 شما اطفال نورانی هستید سببان من خلق فسوی خدا شما را انسان خلق کرده تا روز
 بروز با ادب تر شوید تحصیل کمالات انسانیته نمایند پدر و مادر را اطاعت کنید
 که از شما را ضعی باشند تا خدا از شما را ضعی شود تا شما باشند اطفال ملکوت
 و مصداق بیان حضرت مسیح انبی با آنکه اطفال بودند ولی با حالت خضوع و ادب
 و انجذابی مرخص شدند که انسان حیران میشد اما شب در مجمع احتیاجات نطق مبارک
 در وحدت اشیا و اتحاد نوع انسان بسیار یلیح و فصیح و جالب قلوب جاذب
 نفوس بود و مانند سایر لیلیا لی جمیعت در ولوله و شور
 روز عا ذی حجه
 (۲۵ نوامبر) سحرگاه چند نفر از اجناد رب منزل مبارک وارد و آرزوی آن داشتند
 که در وقت مناجات واذکار بساحت مشرق انوار رسند و تشریف آن حین را
 وسیله ترک و برکت سازند و چون بحضر اظهر رسیدند از ذوق و شوق بنمود
 می بالیدند بعد شیشی با نهایت تضرع و زاری مشرف شد و ذیل اظهر را گرفت

رجای شقای عیال و اطفال خود نمود بسیار اورا نوازش فرمودند و در باره او
 و عالمه اش دعا نمودند و تسلی بخشیدند با آنکه کشیش مذکور بهائی نبود و معیه
 خضوع و تعظیمی در ساحت انور نمود که آنگونه تعظیم و خضوع بین سیمیان مخصوص حضرت
 مسیح بود زیرا بدرجه فی آوازه عظمت و تقدیس طلعت عهد یزدانی شهره هر شهر و کشور
 شده بود که هر شخص جلیل در ساحت عرش چون عبد ذلیل بود و هر عالم نحریر و فاضل
 شهیر و جوداقدش را با اسم نبی شرق و پیغمبر صلح میخواند با آنکه همیشه نفوس را از تقریر
 و تحریر آنگونه کلمات و عبارات منع می فرمودند و اظهار عبودیت بعتبه جمال اهی میکردند
 باری چون جمعیت زیاد شد و هیکل عبودیت را مجال آن نبود که نفوس دسته
 دسته مشرف شوند لهذا پائین تشریف بردند و عذر از ملاقات و مشرف
 فرد فرد خواستند و ذکر کثرت مشاغل و هجوم افکار و خستگی پیکر زار فرمودند و جمیع را
 دعا کردند و اظهار رضایت از اجابا و ترغیب و تحریر ایشان بر شرف نجات شدند نمودند
 عصر آنروز طلعت مشهود در دو مجلس موعود بودند مجلس اول در کلوب و انجمن خانهای محله
 نیویورک بود و نطق مبارک در تربیت حسن آداب و کمالات نساء و حقوق آنها
 که سبب انجذاب و هیجان عظیم حضار گردید چون همه دست دادند و اظهار خلوص
 و شکر کردند و رجای تائید در مقام عبودیت و انسایت نمودند از انجا تشریف فرمای
 منزل سس کارن گشتند در انجا بیشتر اهل مجلس بستدی بودند که تا آنروز بحضرا طهر
 مشرف نشده بودند و نطق مبارک در ترک تعصبات مضرة و تحصیل کمالات روحانیه

و مقامات باقیه بقوه معنویه بود که کل را با بهتر از آورد و جان و هیجانی تازه کرم نمود
روز ۱۷ ذی حجه (۲۶ نومبر) صبح پس از صد و رالواح و شتر ف بعضی از
اجتاجون بجمع دوستان نزول اجلال فرمودند این بیانات مبارکه از فم اطهر صادر
و من از ملاقات شما با کمال سرور حاصل نمایم همیشه این محافل را در خاطر خواهم داشت
ابداً فراموش نخواهم نمود و لکن اگر هر روز یک یک ملاقات نشوید فتوری در محبت
صمیمی حاصل نشود می بینید چه قدر مشغولم بکفایت است از حیف از همیشه و رقه العلیاء و اهل
بیت مکتوب رسیده هنوز مجال باز کردن آن مکتوب ننموده بودم تا حال که جستجوی
کاغذ دیگر مینمودم در آن میان مکتوب حیف را دیدم پس شنیدم که شما منتظرید باین
آدم تا شمار ملاقات نمایم چه که فرصت دیدن فردا نداشتم با وجود این هر
کار مهمی دارد چند دقیقه مخصوص او را ملاقات میکنم اگر مجال بود میل داشتم همیشه با شما
باشم نهایت سرور من بملاقات شما باست زیرا در وجوه شما اشارات ملکوت
ابهی است و در قلوبتان محبت و رابطه روحانی پس اگر بظاهر در معاشرت قصور
رود در محبت فتوری حاصل نگردد ان شاء الله جمیع مؤید باشید و در بحر فضل
و عنایت بهاء الله مستغرق و عصر در مجمع اجابا بامه الله مسکوک و نموده
فرمودند بگوئید «مؤمن بهاء الله کسی است که ثابت بر میثاق است هر کس پیمان الهی
ثابت است مؤمن است و خادم اجبای الهی است و ساعی در اتحاد و وحدت بهائی
و مرقع یگانگی و الفت یاران رحمانی آید میشود کسی کتابی را قبول داشته باشد

بدون قبول معلم کتاب آیا ممکن است موقن بآفتاب باشد و منکر شعاع آفتاب پس
 هر کس انکار شعاع آفتاب کند انکار آفتاب نموده و دیگر بسیاری میگویند ما احتیاجی
 بمطاهر مقدسه نداریم خود با خدا مر بو طیم و حال آنکه مطاهر مقدسه الهیه اشعه ساطعه شمس
 حقیقتند و سبب تربیت حقایق نفوس پس اگر کسی فیض شمس حقیقت را انکار کند و خود را
 غیر محتاج گوید مثل نیست که گوید من محتاج بمید نیستم و انکار حقیقت و مبدا نماید
 در حالتی که جمیع کائنات از مبدا مستفیضند و با و محتاج مانند احتیاج اجسام با روح
 انبیه اما شب نطق مبارک در مجمع در انخصوص بود که بعضی امور را انسان بقوه دانش
 خود پی میرد چه که عقل انسان کاشف حقیقت است مثل اینکه عقل میتواند بفهمد که وجود الوهیت
 هست این کائنات عظیمه بی علت نیست این مصنوعات بی صلاح نیست و این باغ
 آفرینش بی باغبان نه الی آخر بیانہ الاصلی روز ۱۸ ذی حجه (۲۷ نوامبر)

صبح از جمله بیانات مبارکه بجهت بهائیان این بود (هو الله) مقصود مطاهر مقدسه
 الهیه تربیت نفوس مقدسه بوده بعضی چنان گمان نمودند که مقصد بنای کناس و معابد
 یا آنکه تاسیس ثقی یا شهرت و صیت بزرگواری بجهت این شئون قبول ذلت کبری
 فرمودند و هدف سهام قضا گشتند این او هاست زیرا آن نفوس مقدسه بنحوی
 میدانستند که وقتی که از آنها اثری نبوده سلطنت الهی بوده و وقتی که از ایشان
 اثری نخواهد بود سلطنت حق همچنان خواهد بود در این صورت نزد آن جواهر وجود شهرت و گمنامی
 یکسانست و عزت و ذلت مساوی بلکه منتهی آماشان عبودیت لله الحق و محویت

صرفه بوده و مقصدشان تربیت نفوس مبارکه و کسینومات مقدسه‌ئی که اساس تربیت
 الهی و مروج هدایت کبری و موهبت عظمی هستند اهل بهاباید شب و روز در ترویج
 این مقصد عزیز بکوشند در تربیت خود و نفوس مقدسه‌ی و جهد بلوغ میزدول دارند
 ملل و امم عالم را آگاه کنند و از تقالید و رسومات آزاد نمایند از عالم اسما بگذرند و
 بحقایق و معانی ناظر باشند انتهی امروز در آخر مجلس بعضی تقدیم عرض نمود و رجای تائید
 می‌کردند فرمودند انقدر مکاتیب جمع شده که فرصت خواندن نیست تا چه رسد بجواب
 عصر باز دستة دسته احباب و بستید بهامشرف میشدند و بیانات مبارکه بعضی در لزوم
 مدنیت روحانیه و مدنیت جسمانیته هر دو بود که بلوغ و کمال عالم انسانی وقتی ظاهری شود
 که این دو مدنیت توأم گردد و بجبهت یکی از رؤسای اشتر اکتون از مسائل اقتصادی و خت
 عالم انسانی و تعالیم بهائی بیاناتی فرمودند که واله و حیران شد و بانچه سبب سایش عالم
 انسانی است آگاهی حاصل نمود و برای جمعی از اساتید محترمه از تعلیم و تربیت و آداب حقوق
 عالم نسوان صحبت فرمودند خلاصه هر شب و روزی رویها از محبت الهیه فروخته تر بود
 و از انوار جمال جانهار روشن تر
 روز ۱۹ ذی حجه (۲۸) نوبه وقت سحر
 بعضی از احباب بدرب خانه مبارک آمده استدعای تشریف نمودند که در چنین وقتی شرف
 حضور و زیارت طلعت محبوب شرافت دیگر دارد و مشاهده جمال انور در حال مناجات
 و توجه بملیک قدر انبیا و دیگر نبی شد بسیار حالت آنها مؤثر بود و انجذاب بهتالشان
 مایه حیرت میشد که قوه کلمه الله چگونه خرق عادات نموده و ابواب عطایا گشوده که آن

نفوس مطمئن بر خلاف عادت یک عمری ترک خواب و راحت نموده سحرگاه بیاب عز و جا
 مرکز یشاق الله پناه آورده اند و چون آن اوان او خسر ایام اقامت مبارک بود و غم
 حرکت از امر یکا بسمت انگزند داشتند لهذا هر شام و سحر در محضر اهل احباب و اولیا قیام
 و متذکر بودند و بوجه باقی متوجه و مبطلع عهد الهی ناظر و مجمل عنایتش متمسک و هر ساعتی
 و لوله مستاقان بیشتر میشد و شعله عشق در دلها شدیدتر و وجود قدس دقیقه فی ثوبه
 آرامند داشتند یا در محافل و مجامع عمومی یا سؤال و جواب و ملاقات خصوصی دمسار
 سان اهل مناطق هر محزونی را مسرور و هر مأیوسی را امیدوار می فرمودند آتش بجان
 محمودان میزدند و دلیل سبیل گرامان می شدند اما نطق عمومی مبارک امروز در ذکر استعداد
 روحانی امریکاییها بود که هر چند بدلت مادی و ششون جهانی مشغولند ولی مثل بعض بلاد
 اروپا بکلی از روحانیات غافل نشده اند حالت طلب دارند و تحری حقیقت خواهند
 طالب صلح و صفا هستند و دوست داری گانگی و محبت نوع انسانی و همچنین شب
 نطق مبارک در اظهار مسترت از روحانیت و خدمات احباب بود و قیام آنها بر شرفات الله
 روز ۲ ذی حجه (۲۹ نوامبر) نظر بر جای مس امری چون حرکت و مسافت
 مبارک نزدیک بود از منزل سابق بنحانه مشارالیه نقل مکان نمودند و فرمودند امروز
 باید راحت بکنم زیرا خیلی خسته ام با وجود این اکثر احباب در منزل مس امری و خانه
 مس کنی تشریف حاصل نمودند و بعضی مستدیها را با خود بجهل قرب و لقاء دلات
 کردند و از جمله بیان مبارک اینکه یکی از فیوضات دین و ایمان حصول اطمینان قلب

و جان است و سرور روح و مسرت و جدان و این مقام بایمان و عرفان حاصل شود
اطمینان قلب جنت جان است و سبب حصول حالتی خارق العاده که انسان در بلا
سرور یابد در زحمت راحت بیند با وجود فقر حال استغنا جوید و در حال قدرت غنا
با عانت و حمایت ضعیف پردازد زیرا نفس مطمئنه مانند شجر است که ریشه محکم دارد از هیچ
حادثه ای نلرزد و این جز بایمان و عرفان کامل حاصل نشود چه قدر نفوس که دارای
جمع اسباب راحت و آسایش هستند و نیست و ثروت دارند و هر گونه وسائط
عیش و عشرت را مهیا آما قلبشان ابد اطمینان ندارد همیشه مکر و مضطربند اگر روزی
بظاهر سرورند روز دیگر مکر و محزون اگر آنی آسایش تن جویند اوقاتی دیگر دوچار
زجر و ماتم شوند تا وقت رفتن از این عالم که با کمال حسرت و الم جان سپارند اما
نفوسی که ایمان بالله دارند عمل بتعالیم الهیه نمایند اگر بقوت لایموت محتاج باشند
ایام زندگانی را با نهایت سرور و جور گذرانند این یکی از فیوضات دیانت است
این سرور ابدیت و حیات سرمدی و غنای حقیقی و بدون این هر ثروتی مایه حسرت
و هر قدرت و اقتداری علت زحمت و اذیت پس حمد کنید خدا را که باین دولت
بیزوال رسیدید و باین موهبت عظمی فائز شدید انتهی از روز بعضی از اجبا و جوهری تقدیم
نمودند قبول نفرمودند هر قدر التماس کردند فرمودند «از قبل من بفقرا اتفاق نمائید
مثل نیست که من بانهاد داده ام اما بجهت من بدیه مقبولتر اتحاد اجبا و خدمت امر الله
و نشر نفحات الله و عمل بوصایای جمال الهی است» و اینمواقع اجبا خیلی متأثر می شدند

که در محضر مبارک هدایای آنها قبول نمیشد با وجود این چون آیام اخیر بود و بسکلی نیر در شرف حرکت بودند اجبای نیویورک هدایائی حاضر نمودند و با سم و رقات سدره مبارک و اهل بیت عصمت خواستند تقدیم نمایند
روز ۲۱ ذی حجه (۳۰ نوامبر)

جمعی اجبا هم عهد شدند که در ساحت انور دست بد امان مبارک زده ذیل اطهر را از دست ندهند و از حضور مبارک دور نشوند تا هدایای آنها مقبول شود آن بود که برای تقدیم نمودن چون بانهایت التماس بساحت اطهر رسیدند همه صاحبان هدایا را احضار فرمودند و خطاب بانها در اینخصوص لفظی نمودند که صورت آن نیست (هو الله) من از خدمات شما بسیار ممنونم فی الحقیقه مرا خدمت کردید همان نوازی نمودید شب و روز قائم بر خدمت بودید و ساعی در نشر نفعات الله من به وقت خدمات شمارا فراموش نخواهم نمود زیرا جز رضای الهی مقصدی ندارید و غیر از دخول در ملکوت الله مقامی نخواهید حال هدایائی بجهت اهل بیت من آورده اید این هدایا بسیار مقبول است و مرغوب اما خوب تر از اینها هدایای محبت الله است که در خزائن قلوب محفوظ ماند این هدایا موقتی است و لکن آن هدایا ابدیت این جواهر را باید در جعبه و طاقچه گذاشت و آخر متلاشی گردد اما آن جواهر در خزائن قلوب ماند و الی الابد در عوالم الهی باقی و دائم باشد لهذا من محبت شمارا که عظم هدایا است بجهت انبیا میرم در خانه مانده انگشتر الماس استعمال مینمایند و نه یا قوت نگاه می دارند آن بیت از اینگونه زخارف پاک و مبره است حال من این هدایا را قبول کردم ولی نزد شما امانت می گذارم که بفروشید و قیمت آنها را

برای شرق الاذکار شیکاگو بفرستید (اجتبا خیلی زاری کردند فرمودند) من میخواهم
 از طرف شما هدیه بی ببرم که در جهان ابدی باقی ماند و جواهری که تعلق بخزان قلوب
 داشته باشد این بهترین است انتهی هر قدر اجابا و دوستان این چنین نمودند قبول
 نفرمودند و جمیع راجع بشرق الاذکار شیکاگو کردند و هم چنین در ایام اقامت
 مبارک در نیویورک و انگلستان تا حال مکرر از سس گودال و سس کوپراز کلیفونیا
 عرائض بابت سس میرسیده که وجود اکر در این سفر خدمت و هدیه بی
 که سبب برکت و دلیل توفیق ما باشد قبول نفرمودند لهذا رجای شدید و امید و طید داریم
 که بنوعی موفق شویم که تا وجود اقدس در سفرند بخدمتی مؤید گردیم حتی بعضی از ملتزمین رکاب
 مبارک نوشتند و راهنمایی خواستند که بوسیله بی در مصارف سفر مبارک
 خدمت لایقی نمایند بکلی ممنوع شدند خلاصه امروز و شب دو محفل عمومی در منزل سس
 کنی بود و نطقهای مبارک در محبت و وفا و یگانگی و اتحاد اجابا و تاکید در اعلاء کلمه الله
 و ترویج صلح عمومی و اخوت نوع انسانی بود و هیجان و ولوله اجابا خارج از حد احصا
 روز ۲۲ ذی حجه (اول ماه دسمبر ۱۹۱۱) صبح بسیار زود بعضی از دوستان
 در ساحت فضل و عطا باصغار مناجات و آثار تسلیم علی مشرف و فائز و تا عصر در منزل
 مبارک پی در پی نفوس بزیارت جمال بمثال منقحر و بشکر موهبت و یایید غنی متعال ناطق
 و ذاکر فی الحقیقه در امر الله حالت تنبه و تذکر داشتند و از دل و جان متضرع و متبتل بودند
 و از جمله بیانات مبارکه شرحی در خصوص استعداد الهی امریکا بجهت صلح عمومی بود

که چون از اغلب مشکلات سیاسی دورند و در گوشه فی آسوده و نسبت بسیار
 قطعات ابالی امریکای هم بیشتر طالب صلح و صلاح لذا اگر چنانچه باید قیام کنند
 و دولت و ملت بقوه معنویه برتر و بیج تعالیم و اصول الهیه جدا برخیزند مسئله
 صلح عمومی را از پیش می برند و این مسئله صلح در امر حضرت بهاء الله حکم قطعی و فریضه
 دینی است نه رأی انجمن و مشورت هیئت ملت و دولتی که معطل باغراض باشد
 یا قبول تغییر و تبدیل نماید و چون از فرائض دینی است حتمی الوقوعست مثل
 اینکه در اصطلاح دیانت انکار و مخالفت مسیح کفر است انکار صلح هم در امر
 حضرت بهاء الله چنین است و دیگر هیچ امری بدون جانفشانی نمی شود تا بحال
 بیست هزار نفر در این امر فدا شده اند و بهائیان قبول هر بلا و ابتلائی نموده اند من
 چهل سال در حبس بودم بجهت ترویج صلح عمومی و وحدت عالم انسانی زیرا این مسئله
 مخالف منافع و منافعی است بعد از پادشاه ایران و سلطان عثمانی بود لهذا بر منع و زجر
 برخاستند و تمام قوی بر محو و اضمحلال امر الله قیام کردند و لکن جنس امر حضرت بهاء الله
 غالب و آوازه ظهورش جهانگیر شد و هر مخالفی مغلوب و ذلیل زیرا این امر مؤید بشدید
 القوی بود و تعالیم مبارکه مقتضای این عصر مؤسس سعادت بشر و مروج هدایت کبری
 (عصر بجهت جمعی از معلمین دیانت مسیحیه می فرمودند) تعالیم حضرت مسیح فراموش شده
 ملاحظه نمایند که مسیح بطرس میفرماید شمشیر خود را غلاف کن بازمی فرماید اگر کسی بهین
 شامیلی زند طرف یسار را بگردانید ولی حال برخلاف این تعالیم می بینید که چه قدر

مسیحیان یکدیگر گزشتند رؤسای سیحیه خون یکدیگر را مباح دانستند در یکسله
پرستان و کاتولیک چه خونهار ریخته شد الی آخر باینه الاحلی و همچنین شب در مجمع
عمومی منزل مستر کنی شرعی در تعصبات و تقالید مل و مذاهب تفصیل و توضیح تعالیم
جمال اهی از فم اطهر صادر و وقت شام مانند سایر لیالی و ایام آن شب هم جمعی از حبس
را سر میز حضار فرمودند و بجهت صرف شام بر سر خوان عنایت سرور و افتخار ابدی
بخشیدند و کل از اکل طعام و طبع ایرانی و تبسم مزاح یار رحمانی شوق و شغفی و حسدانی
جستند روز ۲۳ ذی حجه (۲ دسمبر) پس از اذکار و اواراد مالک

مبد و معاد از صبح آمد و شد و شرف نفوس پی در پی بود تا قریب بظهر که در صالون
بیت مبارک جمعیت از احباب قدیم و جدید زیاد شد پائین تشریف آوردند و لسان
مبارک باین کلمات مبارکه ناطق (بوالله) من در نیویورک خیلی در مجامع شما
بودم اقامت من در سایر شهرها عشر این نبود لکن در اینجا شب و روز منفرداً مجتمعاً مکرر
شمار ملاقات نمودم و وصایای حضرت بهار الله را بشما گفتم بشارت الهیه را از
برای شما بیان کردم و آنچه سبب ترقی عالم انسانی است شرح دادم مضرات تعصب
و تقالید و آلایش بشون نفسانی را تشریح نمودم تعالیم حضرت بهار الله تبیین کردم
و لائل و مسائل الهیه را توضیح نمودم حال رفتن من نزدیکت در تدارک حرکت و سفرم
در هر محفلی نمیتوانم حاضر شوم لهذا وداع مینمایم و من از شما را رضی هستم و از خدات
شما ممنون فی الحقیقه نهایت رعایت را از شما دیدم بن خیلی مهربانی نمودید از ملکوت

بهاء الله بجهت شما تائید و توفیق می طلیم تا روز بروز مؤید تر شوید حقوق بهاء الله
 را محافظه نمائید قلبستان نورانی تر شود اخلاقان رحمانی گردد روحان مستبشر
 باشد و اطوارتان دلیل بر ایمان و ایقان در نهایت تقدیس باشید و در انتها
 انجذاب و توجه بملکوت ابهی سراجهای نورانی شوید آیات باهره جمال مبارک گردید
 برهان حقیقت حضرت بهاء الله باشید تا روشنائی بعالم بخشید و چون خلق نظر
 باعمال و افعال شما نمایند آثار تقدیس و نقطع بینند نورانیت آسمانی مشاهده
 کنند و قل شهادت دهند که حقیقتاً شما برهان حقیقت حضرت بهاء الله هستید و گویند
 حقا که بهاء الله شمس حقیقت است و بصرف قدرت اینگونه نفوس را تربیت فرموده
 تا از رفتار و گفتار شما انوار الهی بینند آثار محبت الله یابند اخلاق حمیده مشاهده
 کنند فضائل عالم انسانی جویند هر یک منادی حق باشید و از افق عالم انسانی
 مانند کوكب لامع طالع شوید اینست محافظه حقوق حضرت بهاء الله اینست مقصود جمال
 مبارک از حمل بلایا و قبول سجن اعظم جمیع مصائب و متاعب را تحمل فرمود و در بس
 وزندان بملکوت یزدان صعود نمود تا ما بتعالیم او عامل شویم بانچه مقتضای و فاست
 قیام کنیم بنصائح و وصایای او عمل نماییم نداء ملکوت ابهی را بلند کنیم انوار فیوضات
 حقیقت را منتشر سازیم تا بحر اعظم موجب باوج رسد عالم ناسوت آئینه ملکوت
 شود این خارزار گلستان گردد و این خاکدان آئین حبت ابهی گیرد (پنجمین عصر از جمله
 بیانات مبارکه این بود) ما آیدیم تخم افشانیدیم امید داریم پر تو آفتاب غایت برویاند

باران رحمت ببارد نسیم موهبت بوزد زیرا امر کیا استعداد دارد (شب در
محل دوستان می فرمودند) من تضرع و زاری می کنم که ابر رحمت بر شما ببارد شمس
حقیقت نباید با آنچه مقصود و مظاهر مقدسه الهیه است فائز شوید انیت تضرع من زیرا
شما احباب جمال مبارکید و بندگان اسم اعظم این سفر من بدین شما آمدن شما و الله
بعد از این شما بارض مقدسه خواهید آمد در محلی که موطنی اقدام انبیای الهیت باز ملاقات
خواهیم کرد و انتهی روز ۲۴ ذی حجه (۳ دسمبر) چون دسته دسته

احباب قدیم و جدید زیارت جمال انور مشرف میشدند با حال این و آه ناظر روی چون
ماه بودند و ساجد و طائف طلعت عهد الله اکثر کریان و نالان بودند و از خبر عزیمت
و مسافرت مبارک دلها پر حسرت و حرمان جمیع ذکرشان شکایت از هجر و فراق
بسیکلیت میاق بود و در محضر اطهر عرض و ناله شان اظهار غفلت و قصور در خدمات و فتور
در لوازم عبودیت مطلع فیوضات و ائماراجی عون و عنایت بودند و استدعی تائید
و کرمست از روز مشتاقان جمال بهیال ناله می داشتند که برسنگ تاثیر می نمود وقت
قلبشان هر قلبی را می گداخت و با آه و ناله همد می ساخت واقعا نوعی در استان
مبارک ساجد و راکع بودند که سر از پائین نداشتند از روز عصر و شب و مجلس
عظیم منعقدی در منزل امه الله مسس کروک انجمن تبلیغ بود که نفوس محض فوز بقا
خیلی آمده بودند و نطق مبارک در آن مجمع این بود (هو الله) حمد خدا را که مسس
کروک سبب اجتماع شما و انعقاد چنین محفل گردیده که بذکر الهی مشغولید و بیان بر این ناطق

ایسم چنان است که روز بروز منجذب تر گردید و نور نیت بیشتر یابید ترقیات
 فوق العاده نمائید و در تبلیغ امر الله از یکدیگر استفاضه جوئید تا بدانید که چگونه باید
 تبلیغ کنید و به هدایت نفوس پردازید قلوبان چنان منجذب باشد که بجز سؤال
 جواب کافی شافی دهید و روح القدس در سنان تکلم نماید مطمئن باشید
 و امیدوار بعنایات و تائیدات جمال مبارک که قطره را دریا نماید دانه را درختی بارور
 گرداند ذره را آفتاب کند و سنگ را گوهر آبدار فرماید عنایت او عظیم است
 خزان او مملو است و فیوضات او بی انتهاست خداییکه بدیگران عنایت فرمود
 بشما هم عنایت می فرماید من بدرگاه الهی تضرع و زاری نمایم و از برای شما تائیدات
 عظیمه طلبم که زبانتان سیف قاطع شود قلوبتان محل تجلی انوار شمس حقیقت گردد افکارین
 وسیع شود و مقامتان رفیع گردد تا به شرف نجات الله پردازید و در عالم انسانی
 ترقیات عظیمه نمائید زیرا تا انسان اول خود کسب کمالات نماید بدیگران آموختن
 نتواند تا خود حیات نیابد دیگران را حیات نبخشد پس ما باید بکوشیم تا اول
 خود کسب فیوضات ملکوتیه نمایم حیات ابدیه یابیم تا بتوانیم روح با هم عالم و همیم
 جان به جانان بخشیم لهذا باید همیشه تضرع بدرگاه احدیت کنیم و طلب فیوضات
 باقیه نمایم قلوبی چون مرآه صافیه یابیم تا انوار شمس حقیقت جلوه نماید هر شب و روز
 عجز و زاری کنیم و طلب تائید نمایم که خدا یا ما ضعیفیم تو قوی کن ما نادانیم تو دانا
 فرما خدا یا فقیریم غمای ملکوتی ده خدا یا مرده ایم حیات سرمدی بخش خدا یا ذلت محضیم

در ملکوت عزیز فرما اگر تأییدات آسمانی شامل شود هر یک از ما ستاره و درخنده
 گردد و الا از خاک پست تر شود خدایا تأیید کن نصرت فرما ما را غالب بر نفس و هوا کن
 و از عالم طبیعت نجات ده خدایا بنفحات روح القدس زنده فرما تا بخدمت تو
 قیام نمایم و بعبادت تو مشغول گردیم و با نهایت صدق و صفا بانتشار آثار ملکوت
 پردازیم توئی مقتدر و توانا توئی بخشنده و مهربان انهی از انجا بمنزل مسکنی
 تشریف فرما شدند آنشب در آن بیت هجوم یار و اغیار از هر شبی بیشتر بود و آتش
 شوق در دلها شدید تر نطقی مفصل در ترویج مسائل الهیه و تاکید در نشر نفحات الهیه
 و تبیین تعالیم بدیه و ذکر امر جمال الهی و وداع با احباب نمودند و چون ختم بیان فرمودند
 در مجلس احباب دور زدند بایک یک از احباب دوستان خدا حافظی و اظهار عنایت
 کرده بالا تشریف بردند روز ۲۵ ذی حجه ۱۳۰۵ (دسمبر) از جمله نفوسیکه تازه
 بحضور نور مشرف شد یکی از حاخامهای بنی اسرائیل بود در مسائل مفصله تورات با او صحبت
 می نمودند که مراد از خلق آسمانها و زمینها در شش روز آن روح الهی است و خلق روحانی
 و الا قبل از خلق این آسمان و زمین شب و روزی نبود و از این آیه فی که در تورات میفرماید
 روح الهی بالای آب مانند مرغی بود مراد ماء عرفانست که سبب حیات آسمانی است
 و اینکه میفرماید انسانی را بصورت خود خلق کنیم مراد صورت اسما و صفات
 الهیهست و الا ذات باری از صور مادی مقدس است و از امثال و اشباه منزّه
 و میرا از این قبیل چون بیان اصطلاحات و رموز آیات کتب مقدسه را فرمودند

آن گاه معانی علام و بشارات ظهور موعود را مفصل و مشروح بیان نمودند چنانچه حاخام مذکور
 بجزبه و شور آمد و تسرار باحاطه علمیه مطلع فیوضات احدیه نمود بعد جمعی از نفوس محترمه
 که بعضی از آنها پروفیسر بودند بحضرات اهل شرف شدند و از جمله مطالبی که بسمع اهل رساندند
 تحریر پرورش کلبه در قضیه مشرق الاذکار شیکاگو بود که اعانه اجبای شرق بهجت
 آن بنارایی از فهرستهای کتاب عظمت این امر اعظم گفته بود بیانات مبارکه در آن محل
 از تقالید و رسوم تیسها و اوام شیشها بود و عصر در مجمع اجبا منزل مستر و سکن
 جمعی تازه از شاگردهای سترگنی در مجلس و بعد از مجلس مشرف شدند و نطق مبارک در
 خصوص ادراک معانی کتاب الهی بود که مقصود از تلاوت و قرائت پی بردن بحقایق
 آیات و اسرار کتاب است اگر تنها خواندن بود بایستی ملت یهود و جمیع مؤمن بسبح
 شده باشند ولی چون از ادراک اسرار و معانی بی بهره بودند از ایمان بانحضرت
 ممنوع گشتند علام و آیات کتاب را بظاهر حسنی نمودند و ظهور سیح را مطابق
 تقالید و آداب و رسوم ملت خود نیافتند لذا انکار کردند و از حقایق و اسرار الهی
 غافل و در کنار شدند « شب محفل عظیم و مجلس مهمی در انجمن تیا سیفها نیویورک بود
 و خطابه مبارکه از قدمت سلطنت الهیه و عدم انقطاع فیوضات مخصوصه ربانیت که
 همیشه حق بوده و خواهد بود و در ظل فیوضات رحمانیه او همیشه خلق مستقیض و موجود و از
 انوار مظاہر فضل وجودش مستنیر و منور سنه الله التی قد خلعت من قبل ولن تجد لسنة
 تبدیلاً ولا تحویلاً و صورت خطابه مبارکه در آن مجلس انست

(هوالله)

نفوسیکه خبر از عالم حقیقت و تتبع در کائنات ندارند کشف حقایق نمیتوانند
و تحریر حقیقت نمایند آن نفوس نظری سطحی دارند چهل مجسمند و تقلید محض آنچه
از آباء شنیده اند بآن معتقدند ابدا از خود نه دانش و بهوش دارند و نه
چشم و گوش اعتماد بر حکایات و روایات نمایند و بر حسب افکار حباد
خویش رفتار کنند و همچو گمان نمایند که سلطنت الهیه حادث است چنین
اعتقاد دارند که این عالم وجودش هزار ساله یا هشت هزار ساله است و پیشتر
خدا خلقی و سلطنتی نداشته اگر چنین باشد نفوذ باشد الوهیت حادث است نه قدیم
و حال آنکه مادام خدا بوده خلق هم داشته مادام نور بوده مستنیر هم بوده زیرا بدون
مستنیر نور ظهور ندارد و بدون خلق خالق ثبوت نشود الوهیت مقتضی خلق است
رازق باید مرزوق داشته باشد تصور الوهیت بدون مخلوقات و کائنات
مثل نیست که تصور سلطنتی بدون کشور و شکر نمایم پادشاه لابد کشور دارد آیا ممکن
است شخصی پادشاه باشد بدون مملکت و رعیت؟ این مستحیل است اگر وقتی بود
که نه شکری بوده و نه کشوری چگونه میتوان گفت پادشاهی بوده پس لابد خلق
داشته در این صورت چنانچه حقیقت الوهیت اول و آخری ندارد خلق او نیز
اول و آخری نداشته و نخواهد داشت همیشه خدا خالق و رازق بوده همیشه مُحمی
و مُعطی بوده وقتی نبوده که صفات الوهیت و ربوبیت معطل بوده باشد ابدا تعطیل

جائز نه این غورشید بشعاع و حرارتش آفتاب است اگر تصور کنیم که وقتی آفتاب
 شعاع و حرارت نداشته باید بگوئیم از اصل آفتابی نبوده مادام شعاع و حرارت نداشته
 شمس نبوده همین طور اگر بگوئیم وقتی خدا مخلوق نداشته مرزوق نداشته باید
 بگوئیم خلّاقی نبوده و این انکار قدمت و دلیل بر حدوث ربوبیت است این ضحیست
 که این کائنات نامتناهی این کارخانه قدرت این فضای غیر متناهی و این حجام
 عظیم شش هفت هزار ساله نیست خیلی قدیم است اما اینکه در تورات ذکر شش هزار
 سال است این معنی دارد بظاهر نیست زیرا میفرماید خدا در هفت روز آسمان و زمین
 را خلق فرمود بآنکه قبل از خلق آسمان و زمین آفتابی نبوده شرق و غربی وجود نداشته
 چگونه بدون آفتاب روز تحقق یابد پس معنی دیگر دارد مقصد انیت که سلطنت
 الهیه قدیم است نه حادث همیشه خلق داشته کشور و لشکر داشته و خواهد داشت
 لهذا فیض الهی و تجلیات او مستمر است انقطاعی ندارد چنانچه برای شعاع و حرارت
 آفتاب انقطاعی نیست همچنین مظاهر مقدسه الهیه که مطالع فیوضات ربانیه اند همیشه
 بوده و هستند و آن مظاهر مقدسه بجهت چه ظاهر میشوند حکمت و نتیجه ظهورشان
 انیت که در عالم انسانی صورت و مثال الهی ظاهر شود زیرا که حقیقت عالم انسانی
 حائز دو صورت است و دارای دو جنبه یکی صورت و مثال الهی است و ثانی
 جهت جسمانی و جنبه شیطانی چه که غیر از جسم انسان حقیقتی است که آنرا قالب مثالی
 یا صورت و خلقت ملکوتی می گویند و چنینیکه انسان می گوید من دیدم من گفتم آن

کیست که می گوید من دیدم واضح است که او غیر از جسم است و تسبیح فکری کند
 مثل نیست که با خود مشورت مینماید معلوم است حقیقت ثانویه هست که با او مشورت
 می کند جسم نیست که با انسان رأی میدهد که اینکار را بکنم یا نه مضرش چیست
 و فوائدش چه چه بسیار میشود که انسان در امری اراده قطعی مینماید و بعد
 باندک تأمل و فکر از آن امر منصرف میشود چرا بجهت نیست که با حقیقتی مشورت کرده
 و ملتفت مضرت آن امر شده لهذا از آن منصرف گشته از این گذشته در عالم
 رؤیا انسان سیر می کند و حال آنکه جسم اینجا است اما روح سائر در شرق
 و غرب دنیا آنکه سیر می کند کیست حقیقت ثانویه است شخص مرده است
 جسمش زیر خاک است ولی روح انسان با او در خواب سؤال و جواب مینماید
 آن کیست که انسان با او سؤال و جواب می کند و حقیقت ثانویه است پس
 در انسان غیر از جسم حقیقت دیگر است مثلاً جسد ضعیف میشود اما آن حقیقت بر حالت
 واحد است جسم فریب میشود و حقیقت بر حال و جسد ماند جسد ناقص شود و حقیقت
 بر حالت اولیه مشأبه شود جسم انسان در خواب مثل مرده است ولی آن حقیقت
 در سیر و حرکت است ادراک دارد و گفتگو مینماید و کشف احوال می کند آن حقیقت
 قالب مثالی است و بهیچ ملکوتی نه جسم عنصری کاشف حقایق است و مدرك اشیا
 اکتشاف علوم و فنون و صنایع میکند قوه برقیه و سایر قوای تسخیر مینماید و با شرق و غرب
 عالم در آن جسد مخابره می کند واضح است که این جسم و جسدیت اگر جسد بود

بستی در حیوان هم نمونه این کمالات باشد زیرا حیوان با انسان در جمیع قوی
 مشترک است پس آن قوه حقیقت ثانویه فی است که کاشف حقایق اشیا است
 محیط بر کائنات است واقف اسرار است مادی ملکوت است و بهر حال ناست
 آن حقیقت است که انسان را از حیوان ممتاز نماید لکن این حقیقت مابین عالم الهی
 و رتبه حیوانی است اگر قوه ملکوتیه غلبه نماید حقیقت انسانیته اشرف مخلوقات شود
 و دارای صورت و مثال الهی گردد و اگر جهت حیوانیه غالب آید از حیوان پست تر
 شود چه که حالات و شئونات حیوانیه در انسان ظهورش بیشتر و مضرتش
 شدیدتر است مثل غضب و شهوت و منازعه بقا جنگ و جدال خدعه و تزویر حرص
 و طمع از تقاضای عالم انسانی و خصائص عالم حیوانی است مثلاً مانند روباه انسان
 بی تربیت مکار است در حیوان حرص است در انسان هم هست در حیوان تعدی
 و شهوت است در انسان هم هست زیرا حقیقت انسانیته جامع است لذا آنچه
 در حیوان است ظهورش در انسان اشد است و آن مقتضیات عالم طبیعت
 است و ظلمات تقاضی که سبب ذلت کبری است و بلیه عظمی و از جهت دیگر در این
 کمالات و فیوضات الهی است که سبب سعادت برمدی است و مایه عزت ابدی
 مانند عدل و وفا صدق و صفا حکمت و تقی رحم و مروت محبت و مودت رفعت و معرفت
 که سبب این کمالات انسان احاطه بحقایق اشیا نماید و کشف اسرار کند پس
 حقیقت انسانیته بین ظلمت و نور است و دارای سه صورت صورت ملکوتی صورت

انسانی و صورت طبیعی صورت طبیعتی ظلمت اندر ظلمت است و مایه زحمت و ذلت
و سبب نزاع و جدال و حرب و قتال اما صورت ملکوتی که منتهای رتبه عالم انسانیست
نور علی نور است و وسیله حصول سعادت عظمی و مراتب صلح و صلاح و عز و علا و مظاهر
مقدس الهیه بحیث این ظاهر شدند که ظلمات عالم حیوانی را با نور صفات ملکوتی زایل
فرمایند و نقائص عالم طبیعت را بکمالات الهیه مبدل کنند تا بهجت ملکوتی غالب
آید و صورت و مثال الهی در عالم انسانی جلوه نماید نورانیت الهی و فضائل رحمانی ظاهر
شود پس این مطالع مقدسه مرتبی عالم وجودند و معلم عالم انسانی نفوشر بشری را
از ظلمات ضلالت و غفلت و نواقص و رزائل عالم طبیعت نجات دهند و فضائل
و خصائل روحانیه دلالت کنند جا بلند عالم گردند حیوانند انسان شوند و دیده
اند فرشته گردند ظالم و متکبرند عادل و خاضع شوند تا انسان زمینی آسمانی شود
ناسوتی ملکوتی گردد طفل رضیع مقام بلوغ یابد فقیر و ذلیل غنی و عزیز شود خلاصه اگر ظهور
مظاهر مقدسه نبود جمع بشر در صقع حیوان بودند بلکه پست تر بسته اگر اطفال بشر
تربیت نشوند در مدارس دخل نگردند بدون مرتبی جا بل و نادان مانند و اگر تلال
و جبال بحال طبیعی گذارده شود جنگل و آجام گردد اثمار آبدار بار نیارد و فواکه
طیبه ندهد اما چون در تحت تربیت باغبان درآید از بار و اثمار لطیفه دهد فیض
و برکت کلیه حاصل نماید پس عالم خلقت بمقتضای طبیعت جنگل و خارزار است
و مظاهر مقدسه باغبان الهی و مرتبی عالم انسانی که تربیت عالم وجود پر دارند تا اشیجار

نفوس سرسبز و خرم ماند لطافت و نطافت یابد و آثار طیب و سبب زینت حدائق
حقائق انسانی گردد لهذا این فیض الهی و تربیت ربانی مستمر است نمی شود که این فیض
عظیم منقطع گردد و این جلوه رحمانی تمام شود شمس حقیقت همیشه در غروب باشد غروبانی که
آن را طلوعی در پی نباشد مماتی که او را حیاتی از عقب نیاید آیا این سزاوار عالم
الهی و شمس حقیقت است که در غروب ابدی ماند و از تربیت عالم وجود ممنوع و لا و نشاء
وجود شمس برای افاضه است چگونه غروب دائمی نماید و فیض انقطاع جوید بلکه فیض
او مستمر است آفتابش همیشه طالع است و آثارش دائم و ظاهراً شمس بدام در مرور
است و لطاف و مواهبش در بروز و ظهور لهذا باید همیشه منتظر و امیدوار بود و متوجه
ملکوت فیوضات پروردگار که بظهور مظاهر مقدسه عالم بشر فیض جلیل اکبر یابد جهان جهان
دیگر شود و عالم مکان غبطه جنت و رضوان گردد اما ظهور مظاهر الهیه باید با کمال
صورت باشد و با اعظم شئون و کمالات ظاهر شود عینی با قوتی الهی و نفوذی
آسمانی تا ممتاز از سایرین باشد و در جمیع صفات و آثار اولی و اقدم مثل اینکه
آفتاب از جمیع ستاره ها ممتاز است هر چند در مقام خود کواکب و نجوم نیز روشنند
و در لیالی درخشنده اما شمس را تابش دیگر است و تأثیرش بر تراب و مظهر فیض
الهی نیز چنین باشد تا ثابت شود که معلم الهی است و مربی عالم انسانی شمس حقیقت
است اعظم تجلی است و اول جلوه آسمانی تابش و تأثیرش بذات خود است نه کتاب
از نفوس بشری و الا باید گوئیم کمالاتش مأخوذ از سایرین است چگونه میشود شخصی را که

دیگران تربیت کنند او مرتبی عالم انسانی شود مظهر فیض الهی باید متقل باشد نه مستقل
 مرتبی باشد نه مربوط کامل باشد نه ناقص غنی از اسوا باشد نه محتاج
 تربیت اهل دنیا جامع جمیع کمالات باشد نه محدود و محصور تا بتواند نوع بشر را
 تربیت کند ظلمات جهل و نادانی را زایل نماید بقاء الهیه عالم را عالم دیگر نماید صلح
 عمومی را ترویج کند وحدت عالم انسانی را مروج باشد ادیان مختلفه را متحد
 سازد لهذا میسر چنان است که لطاف و مواهب ربانی ظهوری شدید یابد انوار
 شمس حقیقت دیده های ما را روشن کند و لهار انورانی نماید ارواح را سبتر سازد
 بهم عالیه بخشد و حیات ابدیه دهد تا بمنتهی رتبه عالم انسانی نائل گردیم من نه ماه است
 در امریکا در اغلب شهرها در کنائس و مجامع عظمی صحبت کرده ام نفوس را بوحدت
 عالم انسانی متذکر نموده جمیع را بالفت و یگانگی نوع انسان خوانده ام فی الحقیقه نهایت
 رعایت را از اهالی امریکا دیدم الحق قلت امریکا ملت نجیبه است استعداد هرکمالی دارد
 و تحرری حقیقت نماید و حال غم حرکت دارم فردا میروم لذا خدا حافظی می کنم و از برای
 شما تأییدات آسمانی می طلبم و عزت ملکوتی و حیات ابدی می خواهم تا بمنتهی مقامات عالم
 انسانی رسید و نهایت ممنونیت را از شما دارم هیچوقت شمارا فراموش نخواهم کرد
 بلکه همیشه بدرگاه الهی تضرع و زاری نمایم و شمارا توفیق رحمانی و برکت و فیض آسمانی جویم
 انتهی اهل آن نجمن از حلاوت گفتار یار ستر و علن انجذاب دل و جان جستند و هنگام
 حرکت مبارک یک یک نزدیک آمده دست میدادند و اظهار خلوص و محبت صمیمی مینمودند

و چون خبر عزیمت و مسافرت مبارک را می شنیدند بشدت اظهار خزن و کدورت
 میکردند اما حسرت و احتراق قلوب اجبای مشتاق از فکر هجر و فراق طلعت یثاق بشیرتایه
 حیرت بود روز ۲ ذی حجه (۵ دهمبر) علاوه از اجبای نیویورک جمعی کثیر از
 دوستان و اجبای اطراف برای مشایعت مبارک در کشتی سلطنت آمدند رقت و خرن
 قلبشان بسیار مؤثر بود و آه این صغیر و کبیر متصاعد بفلک اشیر صالون بزرگ درجه اول
 بآنکه تالار بسیار بزرگی بود گنجایش جمعیت احباب نداشت بعضی نشسته و اغلب
 تابیر و ن در ایستاده بودند و همگی اقدس در جمع دوستان با حال نطق و بیان دشری
 و خرام و نبضایح یاران و وداع با ایشان و تسلی قلوب مشتاقان مشغول محزونان را
 بسرور ابدی دلالت می فرمودند و بتأییدات ملکوت ابی بشارت میدادند تا وقت
 مرضی حبیب خطابیه غریبندای حلی ادا فرمودند که صورت آن نیست (هوا شد)
 این روز آخر و ملاقات آخری است حالا دیگر سوار و ابور شده میرویم و این
 آخر وصیت من شماست و بکرات برای شما صحبت داشتم و بوحدهت عالم انسانی دعوت
 کردم که جمیع بشر بندگان خداوند هستند و خدا بجمع مهربان کل را رزق میدهد
 و حیات می بخشد در حضرت ربوبیت جمیع بنده اند و فیوضات الهیه یکسان مبذول
 لهذا باید ما هم جمیع ملل عالم در نهایت مهربانی باشیم و این تعصبات دینیّه جنسیّه و تعصبات
 وطنیّه و سیاسیّه را فراموش نماییم جمیع روی زمین بیکره است و جمیع امم یکسلا اند
 و کل بندگان بچند وند پس نفسی سبب کدورت دیگری شود نزد خدا گناه کار است

خدا جمیع قلوب را مسرور میخوابد تا هر فردی از افراد در نهایت سعادت زندگانی نماید و از
 اختلافات و تعصبات دینی و مذهبی و تعصبات جنسی و سیاسی و وطنی بیزار و در کنار گردد
 شما که احمد تشنه چشمان بنیاشد و گوشستان شنو گشت و قلبتان آگاه دیگر نباید نظر بان
 تعصبات و اختلافات نمائید بلکه باید نظر با لطف الهی کنید که او شبان حقیقی است و جمیع
 انعام خود مهربان با آنکه خدا جمیع مهربانست آیا جائز است ما که بندگان او هستیم با یکدیگر
 جنک و جدال نمائیم لا والله بلکه باید بشکرانه قیام کنیم و شکرانه الطاف الهیه الفت
 و التیام با یکدیگر است و محبت و مهربانی بمجموع خلاصه مبادا قلبی آزرده نمائید یا در باره یکدیگر
 غیبت کنید با جمیع خلق یگانه باشید جمیع را خویشان خود شمرید همیشه مقصودتان این
 باشد که دلی را مسرور کنید گرسنه‌ی را اطعام نمائید برهنه‌ی را پوشانید ذلیلی را
 عزیز کنید بیچاره را چاره ساز گردید و پریشانی را سر و سامان بخشید انیت رضای الهی
 انیت سعادت ابدی انیت نورانیت عالم انسانی چون من برای شما عزت ابدیه
 میخوام لذا چنین نصیحت مینمایم می بینید در بالکان چه خبر است چه خونهار ریخته می شود
 چه قدر اطفال یتیم میگردد چگونه اموال تجارت میرود چه آتشی شعله در است با وجودیکه
 خدا انهار بجبهت محبت خلق کرده آنها خون یکدیگر میریزند خدا انهار را برای تعاون
 و تعاضد یکدیگر آفریده آنها بنهب و غارت همدیگر مشغولند بجای اینکه سبب رحمت
 نوع خود شوند مزاحمت یکدیگر مینمایند پس شما باید محبت را بلند نمائید بدل و جان
 بکوشید بلکه نورانیت صلح عمومی بدخشد این ظلمت بیگانگی زائل گردد و جمیع بشر یک

خاندان شوند و هر فردی خیر عموم خواهد شرف بغرب معاونت کند بشرق
 اعانت نماید زیرا که ارض کیوطن است و نوع انسان در تحت فیض و حمایت کیشبان
 ملاحظه نمایند که بسیاری الهی چه صدمات و بلا یائی دیدند بجهت اینکه نوع بشر محبت
 یکدیگر کردند و بحبل الفت و اتفاق تثبث نمایند و آن نفوس مقدسه حتی جان خود را فدا
 کردند بپسینید چه قدر خلق غافلند که با وجود این زحمات هنوز در جنگ و جدالند و با وجود
 این نصایح باز خون یکدیگر ریزند چه قدر نادانند و چه قدر در غفلت و غفلتند خدای باین
 مهربانی دارند که با جمیع یکسان معامله میفرماید با وجود این مخالف رضای او حرکت نمایند
 او بجمیع رؤف و مهربانست اینها در نهایت عداوت و طغیان او حیات بعوم خمشد
 اینها سبب ممت گردند او ممالک را معمور فرماید اینها خاندان یکدیگر را مسموم نمایند
 ملاحظه نمایند که چه قدر غافل اند حال تکلیف شما دیگر است چه که مطلع بر اسرار الهی شوید
 چشم بنیا و گوش شنوا دارید لهذا باید با عموم در نهایت مهربانی معامله نمایند هیچ
 عذری ندارید زیرا رضای الهی را دانستید که در خیر و صلاح عموم است نصایح حق را شنید
 و بیانات تعالیم الهیه را استماع نمودید که باید بجمیع حتی بدشمنان دوستی و محبت نمایند
 بدخواهان را خیر خواه باشید و مخالفان را یار موافق گردید پس بموجب این تعالیم
 عمل نمایند بلکه این ظلمات حرب و جدال زائل شود نورانیت الهیه جلوه نماید شرق
 منور گردد و غرب معطر شود جنوب و شمال دست در آغوش یکدیگر نماید و اعم عالم در نهایت
 محبت با هم معاشرت و الفت یابند تا باین مقام برسند عالم انسانی را راحت نیابد

سعادت ابدیه حاصل نشود اما اگر بموجب این تعالیم مقدسه عمل نمایند عالم ناسوت آینه ملکوت
 گردد روی زمین جنت ابی و غبطه فردوس برین شود امیدوارم موفق بر عمل تعالیم
 شوید تا چون شمع بعالم انسانی روشنی بخشید و مانند روح جسم امکان را بحرکت آرید
 نیست عزت ابدی نیست صورت مثال الهی که شمار آبان وصیت مینمایم و امید چنان
 که بآن موفق شوید انتهی - مسافرن و رکاب کشتی از دور و نزدیک چون این خطابه
 مبارکه را شنیدند و آن حالت انجذاب و انقلاب احباب را دیدند انگشت
 حیرت گزیدند و اظهار تعجب نمودند که این چه حکایتیست و این چه وجود باقیست
 و عظمتی که اینهمه رجال و نساء جلیله امریکا صف در صف در حضورش اینگونه خاضع
 و خاشع اند و صغیر و کبیر پروانه حول این جمال جمیل و وجه منیر باری چون یک یک
 دوستان در ساحت انور علی دست دادند و ذیل عطا گرفتند و رجا و استعای
 تأیید نموده مخلص شدند بیرون کشتی در ساحل صف کشیدند و در جلو مرکب
 مبارک باناله و آه بودند و ناظر روی چون ماه چون کشتی مبارک حرکت نمود بیجان
 و شوری دیگر از آنها نمودار شد حزن و غمیشان جانسوز بود و حالت جذبه و شوقشان
 دلدوز همه با اعناق خاضعه در تعظیم بودند و با ایادی مرتفعه در تهلل و تکبیر و تاجشتم کار میکرد
 جمعیت مشتاقان از دور مانند فوج موج میزد و لسان مبارک در ظهور قدرت
 و قوت اسم اعظم ناطق که به بنید چگونه اقتدار امر الله و لوله در دلها انداخت و چه
 انقلابی در نفوس افکند چه طور عون و عنایت جمال الهی بی در پی رسید و انوار

نصرت از افق اعلیٰ دمید این از تائیدات موعود و ملکوت الله بود و توفیقات جبروت
غیب ابی چنانچه جمال مبارک بصریح عبارت وعده فرمود که نریم من افقی الاهی و نصرت من
قام علی نصره امری بجنود من الملاء الاعلیٰ و قبیل من الملائکة المقربین انهی و دیگر وقایع مسافر
مبارک ببلاد اروپا تا مراجعت بشرق و حسب ثانی مرقوم و مسطور -

صد هزار شکر و ثنا تائیدات جمال تقدس ابی و عنایات مطلع عهد او فی
که انجیل اقل با تمام جلد اول بدائع الآثار مؤید شد و در ۳۲ ساله هجری
او ۱۹۱۳ عیسوی بقلم خود تحریر و بساحت نور حضرت عبدالباقا فدیت
احبائه الثابتین علی عهدہ الاولیٰ تقدیم نمود و در اوایل ۱۹۱۴ ع تسلم نمود و بسافت
هندوستان و ماژون بشر و انتشار آن گردید و بنفقه یاران روحانی جناب جوهر
گشتاپ و مهتر اسفندیار بهرام در بند ربیبی ۱۹۱۴ ع مسیحی موافق بطبع
آن شد

محمد سمیع
نورقانی

Mirza Mahmood Zarquani.
The Compiler of the Book.

محمود زرقانی

سُرود محمود

شنای نصرت و حمایت جمال قدم در آزادی بیکل سرتا الله اکرم از سخن عظیم که ۳۲۷ مطابقت
 شده ۹۰۹ عرض و بساحت اقدس تقدیم گردیده

بِوَالله

ای طلعت غیب و ذات ابھی	ای منظر کنز و ستر اخفی	عون تو ز شرق امر اعلی
چون بدر تمام شد بویدا	آن مدح که مدحت کماهیست	نمایسته ذات چون تو شایسته
ای خالق عز و ذات ایزد	دارنده هر ماه بجد	شاه ملکوت و ملک سرمد
ذات تو بجد وصف نماید	وصف تو افزون ز هر مقالی	نعت تو برون ز هر مثالی
ای گوهر هست و بود بی باک	پاکیزه تر از حقایق پاک	وصف تو کجا و عالم خاک
آنسان که توئی نیابد ادراک	در مدح رخ تو هر درایت	ز اندازه خود کند حکایت
شاهنشاه ملک بیزوالی	تابنده ز مشرق جمالی	دارنده قدرت و جلالی
بخشنده رفعت و کمالی	فیض تو اساس زندگانی	فضل تو حیات جاودانی
هر جان و تن آتی ز جودت	هر صوت و سری نشان بود	هر بود بود و نودت
اشیا همه حاکی از وجودت	با حال نهان تو خود عیانی	در عین عیان ز گل نهانی
در ویش و شه و گدا و منعم	چرخ و فلک و مدیر و ناظم	هر روز و شب حیات دائم
کل از تو و تو بخویش قائم	گر عون و عطای تو نباشد	شیراز و کل هر رسم بپاشد
از محنت که سحر شد	شام غم عاشقان بسر شد	شمس رخ نمید پرده در شد

از سخن و سحاب کین بدرشد
عدلت همه جا علم برافروخت
کام دل و کار عاشقان خست
فوج فرج و هم رساندی
تا بار که کرم کشانده
از بد و ظهور رب اعلی
بودی همه دم هجوم اعدا
سجن و ستم و بلا و ماتم
ایستد دلی نبود یکدم
در یوم لقایت ایشه جان
هر روز بخون خویش غلطان
چون پرده فکندی از رخ خویش
همواره نایس ناله ویش
حسنت بجهان چه شهره انداخت
نیز ناک ملامت و ستم باخت
اندام تو رستخیز عیان کرد
لعل لب روح بیز عیان کرد

بر شدید قدرت تو از حیب
باشکر نصرت و ظفر باخت
بارایت نصر و آیت داد
گردستم و اilm نشاندی
در هر جهت ای جمال دادار
تا روز بروز عهد او فی
صد شکر که زرم خصم شکست
باطلت عهد بود و هدم
نصر تو چه کرد یک تجلی
عشاق بسی ز عشق نالان
بینده مهر و ماه بودند
ز اعدا و ستم روح کیش
ایندم ز تو قوم ظلم مغول
رایات رفیع فتنه افروخت
تا آنکه ز جهل و تنگدستی
چشم و رخ فتنه خیز عیان کرد
یار از تو غریق نور نعمت

بدرید حجاب ظلمت و ریب
بنیان غم و ستم برانداخت
دادی شه عهده را تو انداد
عشاق ز قیام غم رماندی
احسان و کرم ترا سزاوار
بر پیکل امر و صدر صفی
طوفان و غبار ظلم نبشت
جز حفظ تو ای جمال قدم
جستی دل عاشقان تسلی
در قست لکه و فاعزل خوان
قربان بلاه شاه بودند
اجباب همیشه زار و دلریش
گردیده بحال خویش مشغول
هر کس که تراندید و شناخت
در زاویه زیان نشستی
موی و خط مشک میز عیان کرد
اغیار اسیر نار نعمت

چون غنچه گل چلب گشودی
 شوق دل و شور گل فرودی
 جان باخته گان کوت صفت
 دادند ز دل ندای ماتف
 چون پهر تو ای جمال معبود
 هم عهد و نوید نصر فرمود
 هر چند که روی خویش پنهان
 نمودی عیان لقای بیان
 گردی مه من اراده الله
 کل را بسجود روی آن شه
 بعد از تو نمود آینه جان
 در عشق تو محو گشت و حیران
 در بزم تو نغمه ولا زد
 بر عالمیان چنین صلا زد
 بارنج و عنای دور و نزدیک
 صوت تو رساند تا بامر یک
 بین طلعت بندگی چها کرد

راز دل عارفان نمودی
 آشفته دلان تو چو بسل
 بانای ونی و چانه و دف
 در معرکه بلاد ویدند
 قصد ملکوت غیب بنمود
 حین کشت سماء اُمنشوق
 کردی تو ز عاشقان مالان
 خواندی همه بر بنص قدم
 شاه چشم و سریر و خرگه
 تا گمشدگان هجر ویت
 مواز سر بندگی پریشان
 دور از خور و نوش زندگی شد
 خنجرانه و ساغر بلا زد
 جوئید اگر حیات جاوید
 با سخن و جهای ترک و تاجیک
 زان شاه سریر حسن و تدبیر
 ایام غم و جفا و فا کرد

صبر از کف عاشقان ربودی
 در گشتن وصل پر ز غلغل
 جان و سرونگ نام بر کف
 برارض و سما صلا کشیدند
 از طلعت عهد پرده بکشود
 الرب اتی بوعده الحق
 لیک از ره جود و فضل و جان
 سوی رخ و موی غصن عظم
 خواندی تو همیشه گاه و بگاه
 یابند از اوانشان کوت
 از خسر فنا گرفت پیمان
 در حلقه و بند بندگی شد
 سر بر سر دار ابتلا زد
 زیر علم بهباشتابید
 در امر تو کرد کوشش نیک
 آوازه امر شد جهانگیر
 در مشرق و غرب عیان ندا کرد

هم لقبش امر را بپا کرد
 شد یوسف عهد و شاه پیمان
 فارغ ز جفا و کید اخوان
 بی پرده چسب آن یگانه آمد
 فارغ ز غم زمانه آمد
 شد باز جهان جان پر از نو
 زان روی چو حورشیم بدو
 از عشق دل عاشقان جان باز
 گشتند جمیع عمر دمان
 عشاق رخس که حق پرستند
 در بزم وصال او نشستند
 آن دلبر بندگی نیست
 گشتند جمیع سرخوش مست
 آشفته روی آن نگارند
 از جان همه مغنم شمارند
 در شکر چنین فتوح و پیروز
 در لفت و غر و جاد و تجوید

تا نوبت نصر و نصرت آمد
 در مصر لقا و شهر جانان
 بر عرش جلال کرد تکیه
 دل در طرب و ترانه آمد
 دیوانه عشق روی او شد
 سر شد غم بجز لیل و بجز روز
 شد تازه روی او روانها
 در بزم طرب همه سرافراز
 ای مطرب عشق شاد باشی
 در محفل عهد می بدستند
 شکر تو و ساغر تو ساقی
 عشاق شدند خاضع و پست
 در محفل عشق و بزم اشراق
 در گلشن نصر و بزم یارند
 کین گلبن نصر حق چشیده
 سازند بپالوای توحید
 جسم و تن اگر هزار مالک

شاد آن رخ پر ز نصرت آمد
 آسوده ز ظلم و جور عدوان
 ساجد بر شش کواکب و مه
 بیگانه ز خویش و خانه آمد
 هم بسته تا رموی او شد
 کامد ز در آن جمال چون حور
 قربان تنش جهان جانها
 بانای نعوت و نعمت راز
 نور از رخ پر نشاط پاشی
 مدبوش ز ساغر استند
 کردی همه مست خمر باقی
 پیانه و خمر عهد در دست
 کل محور رخ نگار می شاق
 صهبای قفا و فیصل دارند
 بس خون گلوی و قلب دیده
 همواره کنند سعی و تمهید
 جان و دل و فکر و ذکرشان یک

ای دلبر عاشقان بیدل
 هر مقصد و حاجت از تو حاصل
 لوح و اثر مداد اعلا
 باز منم دل و جان نمودشیدا
 جان شیفته ندای تو شد
 شرمنده دل از سخای تو شد
 ای مشرق عهد و شاه پیمان
 همواره رجای عون و حسان
 ای مطیع فیض ذات یکتا
 سهو و گنہ و خطا بخشا
 ده عون و عنایت جدیدی
 بفرست تو را بت حمیدی
 ما جو هر عجز و سهو و نسیان
 تو بمنع لطف وجود و حسان
 بخشیده تر انس الهی
 نبود مجب از درت پناهی
 ای ماه و فاق شاه اشراق

ای سلم از رخ تو زائل
 آمد ز درت پیام حسان
 تبریک سعید ابھی
 هر دائره خطش ز موت
 تن خاک در عطای تو شد
 صد شکر ز نفس گراید
 ای یاد رخ تو جنت جان
 از جو د دل آیت جهان کن
 عون و مدد شدید بنما
 بنما ز کرم رخ اعانت
 کن حفظ و حمایت شدیدی
 تا باشعف و مسرت روح
 تو معدن فیض و فضل یزدان
 ما گر چه همه ذلیل و خواریم
 از عیش اراده حکم شاهی
 حق خواند ترا چه سزا کرم
 دلدار و ثاق و یار میثاق

آسان ز تو عقد های مشکل
 شد شاد ز لطف تو دل جان
 حاکی ز لقا و محن احلی
 آورد شمیم مشکبوت
 سرگوی ره و فای تو شد
 کی حق عطای تو سراید
 دارد ز تو این اسیر بجران
 جان محفل فیض جاودان کن
 عفو و کرم و عطا بفرما
 کن از بهوس و هوی صیانت
 باشکر و نصرت مجیدی
 گرد و بدن قلوب مفتوح
 ما پیکر درد و رنج و عصیان
 لیکن چو تویی پناه داریم
 در امر ز ماه تابسا می
 مختص تو گشت فیض اعظم
 شد باز که عطا و نفاق

دور از شرف صف حضورم	دیرست که از رخ تو دورم	کن تازه ز وصل قلب مشتاق
از فرقت بهر غم و غم رمانی	تن سوی جهان جان کشانی	کی بپای تو دید دل رسانی
خوشحال و خنک کنی دل ریش	در بزم وصال طلعت خویش	وز جام و می لقا چشانی
با وصل رخ تو دل غمین بود	بر پای علم فساد و کین بود	زین پیش که سخن تو متین بود
بی پرده جمال انور آید	کاید فرجی که غم سزاید	در سخن تو آرزو چنین بود
تا حال که قلب شادمان شد	بس خون ز عیون دل روان شد	بس ناله و جان که مبعثان شد
گر دید جهانان جهان دیگر	از زمین تقای غم سدا نور	نور رخت از حجاب عیان شد
آوازه کوت شایع آمد	نور ملکوت ساطع آمد	شمس جبروت طالع آمد
هر دم که بهجت است و تمجید	هر سوره نصرت است و تأیید	بس وجه نبوت راکع آمد
دور از گل چهره تو خار است	دلدار مراد در کنار است	امروز که روز انصار است
کین گونه وصال ذوق دارد	بجید دل زار شوق دارد	بر وصل تو عین نظر است
تن گشت ایاز آن در جود	شد مدح رخت سر و محمود	صد شکر که از عطای معبود
در عهد تو زنگش سر شد	جان باز بهت زین نظر شد	دل و اله انجبال مشهود

قصیده در بشارت مسافرت طلعت نور عبدالباقیم امریکا بدیت سفر در رکاب

مبارک عرض شده

هو الله

مژده کا مدند از غیب بقا

ز وصلات لطف سما بلا

داد بر عاشقان نوید عطا

کرد آهنگ ملک امریکا	که شهنشاه عهد و میر وفا	رمز قدرت چنین نمود افشا
صعوه جسم قید غم شد باز	باب نصر مشه قدم شد باز	نوبت خر که و علم شد باز
کرد آهنگ ملک امریکا	که شهنشاه عهد و میر وفا	باز از این نغمه کرد دل پروا
و عده نصر خود وفا فرمود	ید تأیید وقت دار گشود	باز از غیب شاه ملک وجود
کرد آهنگ ملک امریکا	که شهنشاه عهد و میر وفا	دل عشاق از این صلا بر بود
فضل و تأیید در که لاهوت	حشمت و قدرت شه جبروت	مد و قوت مه ملکوت
کرد آهنگ ملک امریکا	که شهنشاه عهد و میر وفا	سرود این ترانه در ناسوت
خواستندی نهان کنندش راز	داد مرده زیار بی نیاز	رخ چه بگشود شاید شیراز
کرد آهنگ ملک امریکا	که شهنشاه عهد و میر وفا	شد جهانگیر آخر این آواز
بود همچون قوم طعنیان	کرد جلوه در عالم امکان	ذات ابلی چو از جهان نهان
کرد آهنگ ملک امریکا	که شهنشاه عهد و میر وفا	تا که این رنه گشت فاش عیان
آخر الامر غم هر خفاش	از حسد در فغان و در پر خاش	همه از آن جبین پر توپاش
کرد آهنگ ملک امریکا	که شهنشاه عهد و میر وفا	سر نصرت از این بیان فاش
بعضی آزاد و بعضی اندر دام	کرد داد در شش زخیل انام	گشت چون رستخیز از ان دام
کرد آهنگ ملک امریکا	که شهنشاه عهد و میر وفا	اهل دل شاد از این سرود پیام
ملک و ملک با هزاران شو	هر دمی آشکار شر و نشور	زان قد و قامت نگار چو حور
کرد آهنگ ملک امریکا	که شهنشاه عهد و میر وفا	میدند این ند اکنون در صور

استبداد بود گرچه ذات منبع
 کرد دفع هموم از این ترجیع
 شمس تائید باز کرد شراق
 زنده زین نای شد دل عشاق
 باز شد راکه سفر آمد
 خبر این گونه شتهر آمد
 شمه شاق زد برون چو قدم
 زد در آفاق ازین نوید علم
 مرتفع خیمه بدی فرمود
 هر دلی را ازین صلا بر بود
 ساقی باقی بساط است
 تا عیان این نداشت از همت
 و لبر شرق و سرور تاجیک
 برزد این نعره کشتی سد یک
 مرکبش چون کشید در آغوش
 بحر از این نغمه دائم اندر جوش
 تا کند ملک غرب را روشن

در بلا بهر شر امر بدیع
 که شهنشاه عهد و میر وفا
 با جنود صلاح و صلح و وفاق
 که شهنشاه عهد و میر وفا
 جلوه گر روی چون تسر آمد
 که شهنشاه عهد و میر وفا
 فوج تائید و عون ذات قدم
 که شهنشاه عهد و میر وفا
 خوان فضل و می تقا بخشود
 که شهنشاه عهد و میر وفا
 جام پیمان گرفت اندر دست
 که شهنشاه عهد و میر وفا
 کرد طی محیط آملان تیک
 که شهنشاه عهد و میر وفا
 ارض شد غبطه سما و سرش
 که شهنشاه عهد و میر وفا
 هر دل از روی او شود گلشن

شد سپس پرده در زوجه لمیع
 کرد آهنگ ملک امریکا
 گشت گیتی ستان شه شاق
 کرد آهنگ ملک امریکا
 شمس روشش چو جلوه گر آمد
 کرد آهنگ ملک امریکا
 آیت نصرت و خیام کرم
 کرد آهنگ ملک امریکا
 زنگ غم از دل جهان بزد
 کرد آهنگ ملک امریکا
 عالمی را نمود باده پرست
 کرد آهنگ ملک امریکا
 هر دم از شوق باد و صد تبریک
 کرد آهنگ ملک امریکا
 فلک زد طعنه بر فلک ز خروش
 کرد آهنگ ملک امریکا
 کرد سیر بلا و حمل محن

زین نواجبت جان نوهرتن شد چو در روز از مه اپرتل ^{۱۹۱۲} برزد این ناله صور اسرافیل رخ او تا ز غب تابان شد هرتن از این بیان غزلخوان شد در کناس چو آن مسیح زمان شد ز هر گوشه این ترانه عیان کرد بیدار هر دل خفته گفت ازین نای راز نهفته طالبان لقای او صف صف خانداناقوس این بیان ز شعف هر دمی با جنود نصر و فتوح زین فغان باب عشق شد مفتوح ای شه عهد و دلبر مشتاق واله شد زین فغان و شور آفاق قلب محفل ای نگار ز من بر شد این نای و نغمه از هر تن	که شهنشاه عهد و میر وفا وارد آن دلبر جمیل حلیل که شهنشاه عهد و میر وفا افق غرب شرق حسان شد که شهنشاه عهد و میر وفا در بدی و حکم گشود زبان که شهنشاه عهد و میر وفا هر لبی زان نگار آشفته که شهنشاه عهد و میر وفا در کناس زدند کف بر کف که شهنشاه عهد و میر وفا حامی شاه بود در بیت روح که شهنشاه عهد و میر وفا الحق از روح فیض و فضل و وفاق که شهنشاه عهد و میر وفا شیفته کردی از رخ روشن که شهنشاه عهد و میر وفا	کرد آهنگ ملک امریکا بنیویورک گشت با تجمل کرد آهنگ ملک امریکا ذره چون مهر و جسم چون جان شد کرد آهنگ ملک امریکا نفشش داد مرده بار اجان کرد آهنگ ملک امریکا چون گل نو بهار بشگفته کرد آهنگ ملک امریکا هر دل از شوق داشت ناله دف کرد آهنگ ملک امریکا کوس کو بیدبانگ یا ستوح کرد آهنگ ملک امریکا زنده کردی هیاهو مشتاق کرد آهنگ ملک امریکا زدی آتش بجان مردوزن کرد آهنگ ملک امریکا
---	--	---

شکر کا نذر رکاب احسانت
 زین تغنی شد مٹناخونت
 دل آزاد اسیر موت شد
 اینچنین نغمه خوان لوت شد

بر درو آستان پمانت
 که شهنشاه عهد و میر وفا
 سر بیدان عشق گویت شد
 که شهنشاه عهد و میر وفا

گشتم از لطف وجود در بانیت
 کرد آهنگ ملک امریکا
 تن محمود ایا ز گویت شد
 کرد آهنگ ملک امریکا

قصیده رضوانیہ

در آیام عید رضوان تحریر و بساحت قدس تقدیم شده

هو الله

باز شد فصل بهار و مرغزار
 برقع فکندہ است یار گلزار
 وقت سیر و گشت بتان صفا
 طیر روح قدسیان درین نوا
 باغ پر زور زریحان و گل است
 زین ندا ارض و سما پر غلغل است
 شاخ چون قصر زمر گل چو حور
 این سراید قمری پر جذب و شور
 از حیف شاخ و برگ شجر بر
 میرسد برگوش جانها این خبر

در نوا و نغمہ آمد مرغزار
 فصل مثنیاق است و روز وصل یا
 روز عیش و عشرت اہل بہا
 فصل مثنیاق است و روز وصل یا
 ہر طرف آہنگ و صوت بلبل است
 فصل مثنیاق است و روز وصل یار
 میکند باد صبا حشر و نشور
 فصل مثنیاق است و روز وصل یا
 از خریر و صوت ماء منہم
 فصل مثنیاق است و روز وصل یا

زار زار از شوق گل نال دہرا
 عید رضوان است و آیام بہار
 گاہ آزادی ز قید ماسواست
 عید رضوان است و آیام بہار
 در تغنی کبک و سار و صلصل است
 عید رضوان است و آیام بہار
 مید مدبلبل چو اسر فیل صور
 عید رضوان است و آیام بہار
 از ہرزو و نفخ باد سحر
 عید رضوان است و آیام بہار

از زمره می هند غمرا سریر
 میزند در قاف قرب غمقا صغیر
 آب و خاک عطر و عنبر شد عجین
 این سروش آید ز فردون بین
 رعد و صوشت زهره دی کرده آب
 میخروشیل و میخوشد حباب
 آرغوان و بید و کلج و نارون
 آید این آواز سرو و یاسمن
 باغ گل دارد ز هر سو نکستی
 نفس زین رنه آرد بهجتی
 گلشن در علاج هر سرسقیم
 این ترانه آرد از ذوق سلیم
 تابش خوری کند هر ذره زر
 میسد بد این مژده بر هر بوم
 کن عطا ای ساقی ساغر بدست
 تا زنده این نعره عشاقانست
 چون قیام روز رستاخیز خیز

میفشاند آهوی صحیح را عمیر
 فصل میثاق است و روز وصل یا
 روح می بخشد نسیم عنبرین
 فصل میثاق است و روز وصل یا
 برق آتش بار سوزد هر حجاب
 فصل میثاق است و روز وصل یا
 ز گیس و نسیم و نار و نترن
 فصل میثاق است و روز وصل یا
 هر دم فسراید خرد را حکمتی
 فصل میثاق است و روز وصل یا
 میسد بد در یاق فاروق عظیم
 فصل میثاق است و روز وصل یا
 پرورد لعل و زبرجد از حجر
 فصل میثاق است و روز وصل یا
 جام می بر عاشقان می پرست
 فصل میثاق است و روز وصل یا
 دیپاله باد و خونریز ریز

میکشد از جان و دل و رقا بدیر
 عید رضوان است و ایام بهار
 بارخ گل و جبه بسل بن قرین
 عید رضوان است و ایام بهار
 کوثر و نسیم ریزد از سحاب
 عید رضوان است و ایام بهار
 کرده غمرا غیرت چین و ختن
 عید رضوان است و ایام بهار
 هر زمان بخشد جهان را نعمتی
 عید رضوان است و ایام بهار
 میسد از دل غم و اندوه و بیم
 عید رضوان است و ایام بهار
 انجم و اقمار سازد در شجر
 عید رضوان است و ایام بهار
 می ده از میخانه عهد است
 عید رضوان است و ایام بهار
 عطری از گیسوی عنبر بیز نیز

این سخن باصوت عشق آمیز میر مطرب از شهنواز و شور آغاز کن بادم این آهنگ را دمساز کن بربط و اوتار و تار و چنگ زن شیشه غم زین نو ابرسنگ زن در چمن کن سرو قامت را علم این بیان بر خوان بصوت نیربم خمر عهد و خشم حق در جوش بین دار عشق از این صلابه دوش بین باغ گل آورد شاخ و بار و بر حالیا شد زین بشارت مفتخر ز گرس از چشمان او شد فتنه جو روح عالم تازه شد زین های موج در چنین فصلی شه یوم انشور بر دمید اینگونه اسرافیل صو از خفای لامکان شاه قدم کلاک امزش ز دبدلها این رقم	فصل مثنای است و روز وصل یار از عراق و همسم حجاز آواز کن فصل مثنای است و روز وصل یار یاد فونی نغمه و آهنگ زن فصل مثنای است و روز وصل یار کبک سان در کوه و صحرا زین قدیم فصل مثنای است و روز وصل یار عالمی در عیش و نوشا نوش بین فصل مثنای است و روز وصل یار تا که چون گردد درخ حق جلوه کر فصل مثنای است و روز وصل یار یافت سنبلیلی و تاب از موی او فصل مثنای است و روز وصل یار مستوی کردید بر عرش ظهور فصل مثنای است و روز وصل یار ز دعیان در عرصه مکان قدم فصل مثنای است و روز وصل یار	عید رضوان است و ایام بهار وز حسینی رازها ابراز کن عید رضوان است و ایام بهار اتش اندر دانش و فرهنگ زن عید رضوان است و ایام بهار با گل و گل باش مدام و مدام عید رضوان است و ایام بهار هوشیاران زین طرب و هوش بین عید رضوان است و ایام بهار افکند بر باغ و بستان کینظر عید رضوان است و ایام بهار جست گل رونق از آن روی نکو عید رضوان است و ایام بهار شدر امزش زنده موات قبور عید رضوان است و ایام بهار در جبهان افراشت خرگاه و علم عید رضوان است و ایام بهار
--	--	---

ماک ملک سموات و زمین

ز دنداد در عرصه گیتی چنین

طلعت قدس شهنشاه ظهور

زین بشارت شد جهان پر وجود

عاشقان بزم وصلش صف زدند

این ندای چون ناله ماتم زدند

یار شد در کرل و عکایان

این صلا ز دخامه ابجایان

عیسی و آب آمدند از آسمان

بر کشید این صوت را سافوریان

قصه غیبت داشت چون ذات فرید

بر جهان بخشید هر دم این نوید

غصن عظیم من اراده الله است

خواند این تزییع انکوا که است

موسم عهد است است و ولا

ایضلا ای وصل جویان ایضلا

ابن انسان با صد آهنگ و طرب

صانع افلاک فلک شرع و دین

فصل میثاق است روز وصل یا

جلوه و اشراق کرد از شهر نور

فصل میثاق است روز وصل یار

از شعف مضار و چنگ دف زدند

فصل میثاق است روز وصل یا

نار شد از سدره موساعیان

فصل میثاق است روز وصل یا

مردگان را جمله بخشیدند جان

فصل میثاق است روز وصل یا

در کتاب عهد کرد امر اکید

فصل میثاق است روز وصل یا

دیگران کل چاکرند و او شه است

فصل میثاق است روز وصل یا

بزرندای عارفان بانگ بلا

فصل میثاق است روز وصل یا

شد پدید از آسمان امر رب

عش و فرش لوح و کرسی آفرین

عید رضوان است و ایام بهار

گشت این بیت سخن دار السرو

عید رضوان است و ایام بهار

سوی قربانگاه کف بر کف زدند

عید رضوان است و ایام بهار

نور شد در وادی سیناعیان

عید رضوان است و ایام بهار

پیش رو شد یلیا مرده رسان

عید رضوان است و ایام بهار

که مطیع غصن ربانه شوید

عید رضوان است و ایام بهار

ساجد اندر در گش مهر و مه است

عید رضوان است و ایام بهار

تسریزدان گشته فاش و بر ملا

عید رضوان است و ایام بهار

رخ گشود اندر بر کرسی آب

این صلابت بر گل ز داز روس و عوب
 در سیم حق جمال من اراد
 این نداد و داد از عرش فواد
 ای جمال عصب و وجه ذو کلال
 دایم این ذکر است در فکر خیال
 بسکه هر دم دل بیادت دو ختم
 زین نغان آئین عشق آمو ختم
 لیک چون در کوی عشقت منزل است
 این نوایم نائی هر فصل است
 دارم اندر بحر تو وصل عیان
 گویم این مرده بذرات جهان
 قرب حق امر و رضای تو بود
 این بشارت از لقای تو بود
 ای نگار دلنواز چاره ساز
 نشسته اند از این تغنی سرفراز
 ای ملک جود و سلطان سخا
 تازند این نغمه هر صبح و مسا

فصل مثنیاق است و روز وصل یار
 دل بر اسرار عبودیت نهاد
 فصل مثنیاق است و روز وصل یار
 برده از کف عشق تو صبر و مجال
 فصل مثنیاق است و روز وصل یار
 روز وصل اندر فراقت سو ختم
 فصل مثنیاق است و روز وصل یار
 وصل تو حاصل در قلم دل است
 فصل مثنیاق است و روز وصل یار
 نور رویت بنیم اندر شهر جان
 فصل مثنیاق است و روز وصل یار
 وصل جان فضل و عطای تو بود
 فصل مثنیاق است و روز وصل یار
 صد هزاران همچو محمودت ایاز
 فصل مثنیاق است و روز وصل یار
 این ضعیفان را نما فضل عطا
 فصل مثنیاق است و روز وصل یار

عید رضوان است و ایام بهار
 نمانش جز بندگی امری بیاد
 عید رضوان است و ایام بهار
 جز بیادت یکدم آسودن محال
 عید رضوان است و ایام بهار
 در تن و جان نار شوق افرو ختم
 عید رضوان است و ایام بهار
 روح وصل کر چه تن پا در گل است
 عید رضوان است و ایام بهار
 بر سر بر و عرش دل داری مکان
 عید رضوان است و ایام بهار
 خلد دل حبت و وفای تو بود
 عید رضوان است و ایام بهار
 سوده اند اندر ریت روی نیاز
 عید رضوان است و ایام بهار
 حفظ کن از سهو و نسیان خطا
 عید رضوان است و ایام بهار

موسسه

کرد چون د لبر می شاق به عالم گذری
نظر عاشق بیدل چو بدلدار فدا د
شر افتاد چنان در سر سودا زده اس
ضرر و نفع چه داند تن جان باخته بی
خبر عشق چو در کشتی جان جست قرار
خطر عاشق حق چیست که او را نبود
هنر آموز ز پروانه جان سوز که او
پر جان اوج دهی گرتو در افلاک بقا
سفر عشق کر اندر پی وصلت خواهی
در یار و حرم عشق کسی راست پناه
سر آزادی از جیب دو عالم بدر آرد
شجر کلاک عطا هر خط و رمزی که نوشت
شمرای دوست غنیمت تو بجان موسم صل
بر خوان کرم و بزم عطا ذاکر باش
ثمر ذکر بدریای دلم غواص است
در عشق بود مخزن سلطان وجود

گشت غارتگر جان و دل آدم نظری
زدی از عشق بخر منکه هستی شرری
که نباشد بدو عالم بی نفع و ضرری
کز وجود و عدم خویش نذر دخیری
نبود ازیم و طوفان فنایش خطری
بر تر از ترک دل و جان و تن و بهرنی
گردش معیش نبود و آهسته بال و پری
تا بخلو تکه اسرار نمائی سفری
در ره یار نما سجده بهر خاک دری
که بود عاشق شیدا دل شوریده سری
تا که نور رخ حق بنگری از هر شجری
نیست در حکمت مکنونه اش حد و شمری
تا بری از شجر باغ کرم بار و بری
که بجز ذکر و ثناء سر ندارد و ثمری
که بهر سو صدف دیده فشانند دری
نیست جز گوهر عشقم به سیم وزری

زیر شگفت و گهر دل بر دلبر بردم
سحر و شام ز غم غم شوق و فی عشق

کام جان تا دهم ناله شام و سحر
بلکه در درگاه آن یارین سایه اثری

اثر لیلی و مجنون غم نمود و ایاز
بود از دست عشق غم سخن مختصری

تتمت

کتابه شیخ حسین شاه آبادی
مقیم بلخی

